

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پژوهشی در قرآن کریم

ما قرآن را به حق نازل کردیم، و به حق نازل شد، و تو را جز برای بشارت و هشدار نفرستادیم.

قرآن را خرده خرده بر تو نازل کردیم، تا با تائی و بی شتاب بر مردم بخوانی و بطور قطع ما آنرا فرو فرستادیم. (۱۰۶ و ۱۰۵: ۱۷)

کلام پروردگار از روی راستی و عدالت به انجام رسید، هیچکس قادر به تغییر آن نیست، او شنوای داناست. (۱۱۵: ۶)

هنگام خواندن قرآن از شر شیطان رانده شده به خدا پناه ببر، زیرا او بر مؤمنان و متوکلان سلطه نخواهد داشت. تسلط او فقط بر کسانی است که دوستیش را اختیار کرده اند و آنان که به خدا شرک آورده اند. (۱۰۰-۱۶۸: ۹)

چون قرآن خوانده شود، گوش کنید و ساکت باشید، باشد تا مشمول رحمت او واقع شوید.

(۲۰۴: ۷)

فهرست سوره ها:

۴۹- حجرات (اتاق ها)	۲۶- شعرا	۱- فاتحه
۵۰- ق	۲۷- نمل (مورچگان)	۲- بقره (گاو)
۵۱- ذاریات -	۲۸- قصص (داستانها)	۳- آل عمران
(بادهای خاک پراکن)	۲۹- عنکبوت	۴- نساء (زنان)
۵۲- طور (کوه طور)	۳۰- روم	۵- مائده (طعام- سفره)
۵۳- نجم (ستاره)	۳۱- لقمان	۶- انعام (چارپایان)
۵۴- قمر (ماه)	۳۲- سجده	۷- اعراف (بلندیها)
۵۵- رحمن (بخشاینده)	۳۳- احزاب (گروههای همفکر)	۸- انفال (غنائم)
۵۶- واقعه (قیامت)	۳۴- سبا (از اقوام یمن باستان)	۹- توبه
۵۷- حدید (آهن)	۳۵- فاطر (آفریننده)	۱۰- یونس
۵۸- مجادله	۳۶- یسن (یاسین)	۱۱- هود
۵۹- حشر (گرد آمدن)	۳۷- صافات -	۱۲- یوسف
۶۰- ممتحنه (امتحان شده)	(فرشتگان صف بسته)	۱۳- رعد (تندر)
۶۱- صف	۳۸- ص	۱۴- ابراهیم
۶۲- جمعه	۳۹- زمر- (گروههای متفرق)	۱۵- حجر
۶۳- منافقین (دو رویان)	۴۰- مؤمن [غافر] (آمرزنده)	۱۶- نحل (زنبور)
۶۴- تغابن (مغبونی)	۴۱- فصلت -	۱۷- اسراء (راه پیمائی در شب)
۶۵- طلاق -	(شرح و تفصیل داده شده)	۱۸- کهف (غار)
(رها شدن از زناشوئی)	۴۲- شوری (شورا)-	۱۹- مریم
۶۶- تحریم (حرام کردن)	(مشورت کردن)	۲۰- طه- (طاها)
۶۷- مُلک (فرمانروائی)	۴۳- زخرف (زینت)	۲۱- انبیاء
۶۸- قلم	۴۴- دُخان (دود)	۲۲- حج
۶۹- حاقه (حاقه)	۴۵- جاثیه (زانو زنده)	۲۳- مؤمنون
	۴۶- احقاف (ریگستان)	۲۴- نور
	۴۷- محمّد(ص)	۲۵- فرقان -
	۴۸- فتح (پیروزی)	(جداکننده حق از باطل)

۷۰- معارج (آسمانها)	۸۵- بروج (برج ها)	۱۰۱- قارعه (کوبنده)
۷۱- نوح	۸۶- طارق (آنچه در شب آید)	۱۰۲- تکاثر (افزون طلبی)
۷۲- جن (موجود نادیدنی)	۸۷- اعلی (برتر)	۱۰۳- عصر (زمان)
۷۳- مُزمل-	۸۸- غاشیه (قیامت)	۱۰۴- هَمْزَه (عیبجو)
(جامه بر خود پیچیده)	۸۹- فجر (سپیده صبح)	۱۰۵- فیل
۷۴- مُدثر (جامه بر سر کشیده)	۹۰- بلد (شهر)	۱۰۶- قریش
۷۵- قیامت	۹۱- شمس (خورشید)	۱۰۷- ماعون (نیکی و احسان)
۷۶- دهر (زمان) [انسان]	۹۲- لیل (شب)	۱۰۸- کوثر (خیر بسیار)
۷۷- مراسلات (بادها)	۹۳- ضحی (روشنائی صبح)	۱۰۹- کافرون
۷۸- نباء (خبر)	۹۴- انشراح (گشودن)	۱۱۰- نصر (یاری دهنده)
۷۹- نازعات (قابض ارواح)	۹۵- تین (انجیر)	۱۱۱- لهب (زبانه آتش)
۸۰- عبس (روترش کردن)	۹۶- علق (خون لخته)	۱۱۲- اخلاص
۸۱- تکویر (در هم پیچیدن)	۹۷- قدر (تقدیر)	۱۱۳- فلق (بامدادان)
۸۲- انفطار (شکافتن)	۹۸- بینه (برهان)	۱۱۴- ناس (مردم)
۸۳- مطفین (کم فروشان)	۹۹- زلزال (زمین لرزه)	۱۰۰- عادیات (اسبان دونده)
۸۴- انشقاق (شکافته شدن)		

موضوع:	صفحه:
مقدمه	۵-۱۲
درباره قرآن	۱۳-۲۵
الله- (خدای یگانه)	۲۶-۵۵
لقاءی الله- (دیدار خدا)	۵۶-۵۸
آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست	۵۹-۶۰
آنچه در آسمانها و زمین است خدایا ستایش میکند	۶۱-۶۲
نشانه های عبرت انگیز	۶۳-۶۶
خداوند هرگز به بندگان ستم نمی کند	۶۷-۶۹
درباره انسان	۷۰-۸۷
همه چیز برای انسان آفریده شده، و خدا آنها را رام ما کرده است.	۸۸-۹۰
فرشتگان	۹۱-۹۵
شیطان	۹۶-۹۹
جن	۱۰۰-۱۰۱
وحی	۱۰۲-۱۰۵
پیامبران	۱۰۶-۱۱۳
حکایت پیشینیان	۱۱۴-۱۲۵
ابراهیم (ع)	۱۲۶-۱۳۳
داود و سلیمان (ع)	۱۳۴-۱۳۷
درباره یوسف (ع)	۱۳۸-۱۴۳
درباره موسی (ع)	۱۴۴-۱۵۱
درباره مسیح ابن مریم (ع)	۱۵۲-۱۵۷
اهل کتاب	۱۵۸-۱۶۸
محمد مصطفی (ص)	۱۶۹-۱۹۶
نکات مشترک دعوت پیامبران	۱۹۷-۲۰۳
فطری بودن دین	۲۰۴
اکراهی در دین نیست	۲۰۵
ایمان	۲۰۶-۲۱۳
اسلام کمال دین	۲۱۴-۲۲۰
بندگان خدای رحمان	۲۲۱-۲۲۲
آزمایش الهی - مصیبت	۲۲۳-۲۲۵
تقوا	۲۲۶-۲۲۹
راه راست- هدایت	۲۳۰-۲۳۴
گمراهی- عدم هدایت	۲۳۵-۲۴۳
توحید- شرک	۲۴۴-۲۵۷
منافقان (ریاکاران) - کافران	۲۵۸-۲۶۲
ارتداد(برگشتن از دین حق)	۲۶۳-۲۶۴
ستمگران	۲۶۵-۲۷۰
شفاعت	۲۷۱-۲۷۶
مؤمنان صالحان و نیکوکاران	۲۷۷-۲۸۷
صلح و آشتی- اتحاد، تفرقه	۲۸۸-۲۹۲
آزادی بیان	۲۹۳
۳۰۳-۲۹۴	مردان و زنان- ازدواج و طلاق
۳۰۴-۳۰۸	حق یتیمان، پدر، مادر- و نزدیکان
۳۰۹-۳۱۰	وصیت- ارث و میراث
۳۱۱-۳۱۳	دوستی و دوستان
۳۱۴-۳۱۵	قصاص- عفو و بخشش
۳۱۶-۳۲۳	انفاق- بخل و حسد
۳۲۴	ربا
۳۲۵-۳۲۶	وام - قرض الحسنه
۳۲۷-۳۳۱	حلال و حرام
۳۳۲-۳۳۷	شکر و سپاس- کفران نعمت
۳۳۸-۳۴۴	عبادت - نیایش و دعا
۳۴۵-۳۵۱	گناه- توبه و آمرزش
۳۵۲-۳۶۲	نماز و زکات- خمس
۳۶۳-۳۶۶	حج - خانه خدا، خانه مردم
۳۶۷-۳۶۸	روزه ماه رمضان
۳۶۹-۳۷۶	جهاد (نهایت سعی و کوشش)
۳۷۷-۳۷۸	جهاد اکبر
۳۷۹-۳۸۰	هجرت مهاجران
۳۸۱-۳۸۴	رزق و روزی
۳۸۵-۳۸۶	حکمت
۳۸۷-۳۹۰	صبر و شکیبایی
۳۹۱-۳۹۳	توکل
۳۹۴-۳۹۵	عدالت- امانت
۳۹۶-۴۰۰	نیکی و بدی - خیر و شر
۴۰۱-۴۰۲	امر به معروف و نهی از منکر
۴۰۳-۴۰۵	خردمندان
۴۰۶-۴۰۸	عهد و پیمان
۴۰۹-۴۱۲	سوگند- دروغ - تهمت
۴۱۳-۴۱۵	گمان و غیبت
۴۱۶-۴۱۷	کسانی که خدا دوستشان دارد
۴۱۸-۴۱۹	کسانی که خدا دوستشان ندارد
۴۲۰	غیب
۴۲۱-۴۲۲	مقدرات
۴۲۳-۴۳۰	کوشش و عمل
۴۳۱-۴۳۲	نابودی یا بی نتیجه شدن اعمال
۴۳۳-۴۳۹	زندگی دنیا و آخرت
۴۴۰	روح
۴۴۱-۴۴۵	مرگ
۴۴۶-۴۵۸	رستاخیز- قیامت
۴۵۹-۴۷۱	دوزخ و بهشت

خداوند در قرآن مجید می فرماید: "(ان هوالا ذكُرُ لالعالمين) ، این قرآن فقط ذکر است برای جهانیان." ذکر به معنی یاد آوریست، که شعور و فطرت خفته و بفراموشی رفته را بیدار می نماید، و آنچه از یاد رفته بیدار می آورد، و برای جهانیان است، چون همه در اصل چنین شعوری مشترکند.

اگر شعور خفته و فطرت بیدار شود و براه افتد، راهش همان راه خدا و بقاء است، که انسان گمراه آنرا از خارج ذات خود و عوارض آن می جوید، از این جهت راه و راه جو یکی است.

انسان از جهت عقل اکتسابی راه جوست، و از جهت عقل و شعور فطری راه است، و اگر عقل مکتسب همآهنگ با عقل فطری گردد، مستقیم می شود، و در راه مستقیم سیر می نماید.

این ذکر برای کسانی اثر و سود دارد، که خواست مستقیم شدن و به راه مستقیم درآمدن را داشته باشند.

اگر چنین خواستی باشد، به وسیله همین ذکر (قرآن) است که قوا و عواطف و هواهای نفسانی همآهنگ و مستقیم می گردد، و به راه مستقیم می گراید.

اولین ظهور صورت و شیئی شدن در ذهن است، که پس از اراده و عزم و برانگیختن قوای عمل و نبودن مانع در خارج، صورت می گیرد.

از این جهت مشیت خداوند، غیر از اراده جازم و تخلف ناپذیر اوست، در قرآن از خواست جزمی خداوند، به قضا و اراده و امر تعبیر شده، آن کسانی که خواسته اند مستقیم شوند، خواستشان پیش نمی رود، جز آنکه همان خواست مستمر خدا باشد، خواست مستمر خداوند همان راهائی است که در عالم مقرر داشته، و اسباب و عللی است که آفریده و اصولیست که به وسیله عقل فطری و پیغمبران به آن هدایت نموده.

یافتن این اسباب و علل و راهها و اصول، و به راه افتادن بسوی راه مستقیم، پس از خواست و تذکر می باشد.

بنابراین خواست خداوند سلب قدرت و اختیار از انسان فاعل مختار نمی کند، بلکه با پیشرفت عقل متصرف و اراده فعال برای درک خواست خداوند و انجام آن و دور شدن از عالم حیوانات که دارای قوا و غرایز محدودند، تشخیص سود و زیان و خیر و شر و آزادی و اختیار و اراده افزایش می یابد.

پس از پرتو افکندن آیات در خلال قوای درونی، تضاد و برخورد بین عقل تعالی طلب که می خواهد در مسیر آیات پیش رود و بالا آید، و عواطف بیدار شده انسانی با غرائز و عوامل میراثی که در جهت مخالف می کشند، رُخ می نماید، و این تضاد در بیرون نفسانیات به صورت صفوف در می آید، آنها که عقل و وجدان فطریشان با هدایت آیات نیرومند می شود، از متن تضادهای رنج آور برتری می یابند، و بر غرائز و عواطف مقابل حاکم می شوند و می رهند، و آنها که در میان بهم خوردن تعادل و تضادها می مانند و از آیات روی می گردانند، رنج و عذاب دائم را برای خود می خرند.

این رنج و عذاب درونی از آغاز بیداری وجدانی و رشد عقلی و حرکت بسوی کمال احساس می شود، و هر چه جاذبه ها نیرومندتر و تضاد و تحرک بیشتر شود، احساس عذاب شدید تر می گردد، همچون مرغی که پر و بالش روئیده و انگیزه پرواز آرامش نمی گذارد، و در بند میله های قفس گرفتار آمده، نفس زنان خود را بدیواره های

قفس میزند تا راهی یابد، یا قفس بشکند و صفر کشان به پرواز درآید، یا پر و بالش بشکند، و انگیزه پروازش خاموش شود، و به بند و قفس خو گیرد.

درفضای نفسانی و درونی این گونه ای از عذاب شدید است، که احساس بدان، در شرایط روانی و زندگی و موجبات آگاهی و یا غفلت، شدید یا خفیف می شود تا به عالم آگاهی و هوشیاری کامل برسد.

درفضای اجتماعی نزول هدایت و فرقان (فرقان به معنی وسیله تشخیص خوب و بد)، نشانه های آن، کسانی را می آگاهد و تکان می دهد تا از پوسته کفرزده، سر برآورند و هم‌آهنگ و هم صف گردند.

و اما چون شرشت اولی و قلب انسانی پاک و درخشان آفریده شده است، و آلودگی و تیرگی از ادامه کسب شر و عمل به بدی ها عارض می شود، باید تمایلی که بعضی از اسخاص به گناه و کفر از آغاز زندگی دارند نیز اکتسابی باشد نه فطری، و چون اکتساب از خود آنها نیست، باید از محصول کسب گذشتگان خود به ارث برده باشند، از این نظر اکتسابی که در بعضی آیات بیان شده است توسعه دارد.

پس چنانکه شخص مرهون اعمال خود و گذشتگان خود هست، مسئول آیندگان نیز می باشد، و مجموع اعمال شخص و گذشتگان و آیندگان در یک حساب در می آید.

اگرهم اکتساب و مسئولیت راجع به اعمال فرد باشد، از این جهت است که شخص نسبت به صفات پست و ناشایست میراثی مجبور و نا مسئول نیست، زیرا قدرت تعقل و اختیار که محصول و مخصوص برآمدن روح و برجستگی مغز انسانی است با امداد هدایت هادیان و قوانین وجود، آنچنان نیرومند است که می تواند شخص را از بندهای آثار توارثی آزاد کند، پس اگر کسی به اختیار خود از این قدرت ها استمداد نکرد و تسلیم به خصائص و عوامل ناپسند وراثت یا عادات شد، به اختیار خود بدی و شر را اکتساب نموده است.

و چون لذات و خوشی ها و امتیاز به آنها در حد مقدار درک و کیفیت و کمیت به آن است، سرخوشی و سرگرمی مردم دنیا، به تصورات و تخیلات لذت انگیز و مظاهر آن مانند مال و مقام، و برخورداری هرچه بیشتر از این گونه لذات است و اظهار اینگونه تخیلات و تکذیب یکدیگر، برای خیال اندیشان لذت و امتیاز است، و برای کسانی که چشم عقلشان بازگشته است رنج .

تا زمانی که این افکار و کردار و اعمال در اثر تکرار در انسان سخت و بارز و محکم نشده و از هر سو او را فرانگرفته، با تحول و توبه راه گریز از آن باز است، اما همینکه اعمال بصورت عادات، سپس ملکات و خوی های بارز در آمد، و بندها و دیواره های آن محکم شد، راه گریز از آن دشوار یا محال می شود، و از هر سو و هر جهت دیدگاه بینش را می پوشاند، و روح آزاد و بلند آدمی را در بند می گیرد، و منافذ ادراک را جز بسوی نهایت رذالت و پستی (جهنم) می بندد.

تبهکاران سرکش و ستم پیشه که با طوفان شهوات و خودخواهی هایشان بندهای اخلاقی و قانونی را پاره می کنند و می کوشند تا از هر قید و بندی به ظاهر آزاد شوند، چنان در همین جهان نیز به بندهای عادات، و در میان دیواره های گناه و سرکشی خود گرفتار و زندانی می شوند، که دیگر هیچگونه خیر و صلاح خود و دیگران را

نمی بینند و در آن نمی اندیشند، و چنان گرفتار انعکاس اعمال و تضاد و کشمکش درونی، و وحشتزدگی ناشی از آنها می گردند، که از لذات عقلی و بهرمندی از جمال هستی یکسره محروم می شوند، و تنها راه آسایش و خوشی را در تخیل احساس و اغفال عقل خود می یابند، ادامه در این فسق و فجور آنان را به تکذیب کامل سجایای اخلاقی و قوانین الهی کشانده، و به آخرین و پست ترین مرحله سقوط فکری و روحی می رساند، و از درجه انسانیت ساقط شده، پس از آن درچاه تاریک نا امنی ها و کفر رها می شوند، در این وضعیت است که خداوند درباره آنها فرموده:

برحذر داشتن و نداشتن برای کافران یکسان است، آنان ایمان نخواهند آورد، خداوند دلها و گوشه‌هایشان را مهر نهاده و بر دیدگان‌شان پرده افکنده و عذاب بزرگی در انتظار آنهاست. (۷-۶: ۲)

و همچنین فرموده: آنان را که کافر شدند در دنیا و آخرت به عذابی سخت مجازات خواهد کرد، و یآوری برایشان نیست. (۶: ۵: ۳)، (البته به سبب اینکه با اراده آزاد خود کفر را بر ایمان برگزیده اند.)

کسانی که پس از ایمان آوردن، کافر شدند و به کفرشان افزودند، هرگز توبه آنان پذیرفته نشود و آنان گمراهانند. کافر شدگانی که در کفر بمیرند، اگر به گنجایش زمین طلا فدیة دهند، پذیرفته نخواهد شد، و آنها را مجازاتی دردناک باشد و یآوری ندارند. (۹۱-۸۹: ۳)

و اما چنانکه خلأ بدن از آب و غذا، درد تشنگی و سوز گرسنگی را در پی دارد، خلأ نفس انسان که میل فطری به درک و عقیده و ایمان دارد، از عقاید صحیح و آراء محکم و معرفت و ایمان به حقایق، موجب آشفتگی خاطر و اختلال نفسانی می باشد، این خلأ و آثار آن خود بخود و برای انصراف از آلام نفسانی، شخص را بسوی اشباع هر نوع لذات جسمی می کشاند، انصراف بسوی چنین لذات غیر واقعی و یا واژگون شدن در آن، هر دو شیفتگی به آنها را می افزاید، و این لذات را در نظر فرومایگان واژگون، بسیار مهم می نمایاند، تا آنجا که برای رسیدن به آنها یا به دست آوردن وسائل (مانند: قدرت جوئی و مال اندوزی) یکسره اندیشه و قوای خود را بکار می اندازد، و با هر کس به کشمکش و کینه توزی برمی خیزد و نگرانی و کینه توزی هر چه بیشتر ریشه گیرد صفا و اطمینان و محبت و خوش بینی بیشتر از بین می رود و محیط را جهنمی می سازد.

درجهت دیگر سرخوردگی ها از خوشی های نا پایدار و همی و ریشه گرفتن آنها، و کینه جوئیها و بد اندیشی ها، اینگونه نفوس را تا آن حد دچار بیماری طغیان نفسانی و طغیان برحدود و حقوق دیگران می گرداند که یگانه لذت برای آنها، گشودن این عقده ها و تسکین موقت، آلام نفسانی به وسیله آزار و شکنجه دیگران می شود.

این ترتیب تنزل لذات و خوشیها ایستکه از خلأ نفسانی و ذهنی و خشکیدن سرچشمه لذات معنوی آغاز می شود، تا به خلأ جسم از هر احساس به لذات ایجابی سرایت می کند، و پس از آن، این موجود دراک و حساس و مجذوب به لذات واقعی، (این انسان) بصورتی تخیل شده و دردمند و سرکش جهنمی و جهنم جایگاه در می آید.

درجهت مقابل، لذات و کامیابی مؤمنین و متقین، از درکهای فطری و عقلی سرچشمه می گیرد و از آن ریشه های ادراک و حواس سیراب می شود، چون متقین بهمان معنا و مقصود قرآن سلامت نفس دارند، بیش از لذت

بردن از رفع آلام، از لذات کامل ایجابی مربوط به حواس بهره مندند و با شعور ایمانی مخصوص، رشنه لذاتشان نافذ و خشک ناشدنی است، و چون خلأ نفس و ذهن آنها را ایمان فرا گرفته، لذات ناشی از معارف ایمانیشان که مرتبط و متصل به حقایق ثابت است، دوام و ثبات دارد و افزوده میشود و همه جهات وجودشان را فرامی گیرد.

پس ظرف متقین، پُر، لبریز، پیوسته و پایان ناپذیر است، و این حقیقت غیر مشهود در آخرت بصورت کامل مشهود درمی آید.

این شرح مختصری بود از تفسیر آیاتی از "قرآن مجید" که اوصاف و نشانه های دو گروه متقابل را بیان فرموده: گروه دوزخ جایگاه و بهشت آشیان، و در بین این دو گروه متقابل بیشتر مردم هستند که در حال تردد و نوسانند.

گاه دُچار سرکشی برحق و قوانین آن می گردند و زندگی پست و شهوات گذرا را بر می گزینند، و گاه عقولشان از هواها آزاد، و وجدانشان بیدار و نگران می گردد، و بر طغیان هواها چیره می شوند.

این گونه مردم به تفاوت در طغیان هواها و واژگونی در آنها، و یا بیداری وجدان و غلبه بر هوای، توقفشان در دوزخ و رستگاری از آن و مقامشان در بهشت متفاوت است.

(برداشتی از کتاب نفیس: " پرتوی از قرآن" {جلد اول} اثر دانشمند محترم سید محمود طالقانی.)

و توجه کنیم که خداوند می فرماید:

ما رسولان خود را با دلایل روشن فرستادیم و به همراه آنان کتاب و میزان نازل کردیم تا مردم برای حفظ عدالت برخیزند . (۲۵ : ۵۷)

و همینطور فرموده:

تورات را نازل کردیم که در آن هدایت و نور است، پیامبرانی که تسلیم خدا بودند، طبق آن برای یهودیان حکم می کردند، همچنین خدا پرستان و دانشمندان که نگهبان کتاب خدا بودند و بر آن گواهی دادند، بنابراین از مردم نترسید و از من بیم داشته باشید، و آیات مرا به بهای ناچیز نفروشید، و هرکس به احکامی که خدا نازل کرده است حکم نکند کافر است. (۴۴ : ۵)

از پی آن رسولان عیسی پسر مریم را آوردیم که پذیرفته بود توراتی را که در اختیار داشت، و انجیل را که در آن هدایت و نور بود، به او دادیم که تورات پیشین را تصدیق می کرد، و هدایت و پندی بود برای اهل تقوا.

(۴۶ : ۵)

این کتاب (قرآن) را برحق بر تو نازل کردیم، و این درحالی است که کتابهای پیشین را، که در برابر آن قرار دارد تصدیق می کند، و شاهد و نگهبان آنهاست، بنابراین به آنچه خدا نازل کرده است در میان آنها حکم کن، و از هوا و هوسشان پیروی مکن، که از احکام الهی باز مانی.

برای هر گروه از شما آئین و طریقه روشنی قرار دادیم و اگر خدا می خواست همه شما را بصورت یک اُمت در می آورد، ولی خواست در آنچه به شما داده است امتحانتان کند، پس در نیکیها بریکدیگر پیشی گیرید، که بازگشت همه بسوی اوست، و از آنچه در آن اختلاف دارید آگاهتان می کند. (۵: ۴۸)
و یا فرموده:

ای پیامبر چیزی که از طرف پروردگارت بر تو نازل شده، ابلاغ کن، که اگر این کار را نکنی رسالت او را انجام نداده ای، خدا در برابر مردم ترا حفظ می کند، و کافران را هدایت نمی کند. (۵: ۶۷)

و نیز خداوند فرموده:

آیا مردم را به نیکی و خیر امر می کنید و خود را فراموش می نمائید؟ آیا درست نمی اندیشید؟
(۲: ۴۴)

نظر دانشمند محترم مرحوم آیت الله طالقانی در مورد آیه فوق چنین است:

خطاب ظاهر این آیات متوجه همه بنی اسرائیل و مطالب آن بیشتر راجع به پیشوایان دینی آنان است، این آیه... سرکوفت بر علمای آنهاست که دارای چنین عمل و روحیه تجزیه شده ای اند، گویا دو موجودند، یکی عقل خیر اندیش ایمانی، دیگر نفس پیرو هوا. با آن دیگران را به نیکی و خیر می خوانند، و با طغیان هواهای نفس خود را فراموش کرده اند....

سر نفسانی اینگونه دعوت به خیر، جز جلب عواطف خلق، و اوامر و نواهی دین را وسیله زندگی قرار دادن چیز دیگری نیست. آدم سوذجو که به دنبال غرائز و شهوات است، اگر تربیت دینی و ایمانی، او را برتر نگرداند، یکی از راههای زندگی و شاید آسان ترین راه برای جلب این مطلوبها، جلب عواطف دینی مردم است. این همان فروختن آیات خدا ست به ثمن دنیا، که موجب زیان نفسانی و عقلی و حیاتی مردم می گردد.

انطباق قول و عمل:

شاید حافظ شعر معروف "واعظان کاین جلوه... " را از آیه فوق گرفته باشد، در حال کسانی که کتاب را تلاوت می کنند " و أَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ " باید مجهز به مهار و مهمیز و عقال. (بند محدود کننده) عقل باشند و قبل از توصیه به دیگران، خود را " فراموش " نکرده و از خود شروع نمایند. چرا که: " رتب خورده منع رطب کی کند؟ "

در قرآن سخن گفتن از چیزی که گوینده، کننده آن نباشد، موجب خشم خدا تلقی شده.

ای مؤمنان! چرا سخنی بر زبان می آورید که به آن عمل نمی کنید؟ نزد خداوند سخت ناخوش است که سخنی بگوئید و به آن عمل نکنید. (۳-۲: ۶۱)

و در آیه (۷۶: ۱۶) امر به عدالت را مشروط به قرار گرفتن در سراط مستقیم فرموده.

و حضرت علی بندگان واقعی، کسانی را شمرده که امر به معروف و نهی از منکر را از خود شروع می کنند.

(نهج البلاغه/ خطبه " ۲۲ ") و تعلیم و تأدیب دیگران را پس از تعلیم و تأدیب خود قرار می دهند.

(نهج البلاغه/ حکمت " ۷۳ ")

و همیتطور خداوند در آیات: (۷۹- ۷۸: ۳) فرموده:

و دسته ای از آنان هستند که زبانشان را به کتاب درپیچند تا آن را از کتاب گمان برید، با آنکه از کتاب نیست، و می گویند: گ آن از نزد خداست، با آن که آن از نزد خدا نیست و بر خدا چنان دروغی را می بندند، حال آنکه خود می دانند.

هیچ بشری را نشاید که خدا کتاب و حکم و پیغمبری به او بدهد، سپس به مردم بگوید: " شما بندگان برای من باشید، نه برای خدا"، بلکه باید بگوید: " شما بدانچه کتاب را تعلیم می دهید، و نسبت به آنچه که بر رسی می نمائید ربانیان باشید.

نظریات آیت الله طالقانی:

" پس همین که اینگونه پیشوائی و رهبری الهی (امانت) از کتاب جدا شد و از اجتماع کتابی برکنار ماند، ریشه ها و سنن و شرایط ریشه دار جاهلیت و خصلت ها وانگیزه های آن سر می زند و رشد می کند... و در این میانه، فرقه ای پدید می آید در چهره متخصصین علم کتاب و شناسای اصول و روابط اجتماع . درحال توقف و ارتجاع، که ترکیبات و آهنگ را می پیچانند و برمی گردانند و دگرگون می سازند، که گاه از دین خدا ضد آن را می سازند.

از توحید، شرک، از حرکت، ارتجاع، از کمال، نقص، از عزت ذلت، از قسط، ظلم و امتیاز، از مسئولیت، بی تفاوتی، و از ثواب، گناه.

اینها در انحراف و دگرگون کردن کلمات و مطالب کتاب و نسخ آئین خدا، ماهر و کاردان اند، و خطرشان درگمراهی خلق، بیش از گروه وسوسه گر و بیش از امتیاز جویان نا متعهد در برابر اُمیین و فروشندگان عهد و ایمانند.

اینان چهره حقیقی و نقش اصلی کتاب خدا را محو و مسخ و یکسر دگرگون می نمایند:

آنچنان با اندیشه سحرانه زبانشان را با پوشش کتاب می پیچانند و برمی گردانند و مطالب و مصحات کتاب را در مسیر هواها و خواستهای دنیائی خود و امتیازات طبقه ممتاز و یا اوهام عامیان می برند که هر شنونده و مخاطب غافل، آنها را از کتاب می پندارد، برای آنکه ساخته های ذهنی خود را با استناد به کتاب، به شما مسلمانان، یا توده مردم مقلد، تحمیل کنند... زبان کلام و قلم خود را با رنگ و آهنگ کتاب به پیچ و تاب می کشانند، و لغات و کلمات را حذف و تغییر و یا اضمار و تأویل می دهند... این فرقه منحرف آنچه با پیچ و تاب زبان خود می سازند، از جانب خدا و وحی او می نمایانند...

امکان ندارد مر بشری را... که خدا به او کتاب (اصول احکام و قوانین ثابت) و تشخیص مسئولیتها و حکمت و خبرداری و آگاهی پیوسته بدهد، آنگاه به مردم بگوید که بندگان من باشید... آیا امکان دارد که مردم را به عبادت خود بخواند و راهزن و حجاب حق گردد... بلکه قول و فعل و دعوت او این است که ربانی- تسلیم و عابد رب و مربی خلق و راهگشای به کمال، ربوبی باشید، ربانی شدن در زمینه علم و با تلبس به علم و تعلیم و درس است... درس: بر رسی و کنار نمودن ظواهر است تا اصول و ریشه های اصلی دریافت شود.

(معنای مندرس شدن لباس و ساختمان نمایان شدن تار و پود و پایه است).

اوامر و خطابها ناظر به علماء و دانشمندان یهود است... و می تواند این آیه بیان کلی و جامع و بلیقی باشد از مراحل دعوت و روش همه کسانی که کتاب و حکمت و نبوت به آنها داده شده است.

(مربوط به کتاب " پرتوی از قرآن"، جلد سوم صفحها: " ۲۰۶ - ۲۱۲ ")

آقای عبدالعلی بازرگان، در صفحه " ۸ - ۱ " از کتاب: " خاطراتی از پیشگامان " درباره " آیت الله طالقانی"، چنین نوشته اند:

عدم انتظار تسلیم و تعبد مردم:

طالقانی با الفاظ و الحان بازی نمی کرد تا مردم فریبی نماید و با عربی ادا کردن مطالب نمی خواست نظریات خود را منطبق با آیات معرفی نماید.

او صنف خود را مساوی ایلام نمی دانست و انتقاد و اعتراض به آنها را، اعراض از خدا و رسول تلقی نمی کرد، طالقانی انتظار تسلیم و تعبد مطلق از مردم نداشت و " تعلیم و تدریس" را توصیه می کرد.

طالقانی مردم را از " ولایت اشخاص" به " ولایت الله" دعوت می کرد.

خداوند در آیه " ۴۳ - ۱ - ۴۱ : ۲ " فرموده:

آنها مردمان هدف داری بودند که صحنه حیات را خالی کردند، دستاورد آنان برای خودشان و دستاورد شما برای خودتان است، و شما از عملکرد آنان بازخواست نمی شوید(بلکه پاسخگوی اعمال خودتان خواهید بود).

طالقانی راه " بازگشت به قرآن" را با " راهنمای عقل" قرار دان این کتاب " در صحنه زندگی" گشود، اینک مائیم و این راه ممتد به سوی مقصد.

آیا بازگشت به ادبیات و عرفان و فرهنگ باستان را می توان راه نجات تلقی کرد؟

آیا فقه و اصول، کفایت کتندۀ اُمت در برابر معضلات پیچیده دنیای کنونی است؟

پیام طالقانی در " بازگشت به قرآن" این است که: " با کشتی نجات بخش قرآن، در دریای علوم و معارف بشری پیش بروید تا به ساحل نجات برسید".

تذکر: لازم به توضیح است که در این مجموعه، آیاتی از " قرآن مجید" در مورد بیش از صد مطلب مورد نظر که شامل " هشتاد و یک" تیترا انتخابی می باشد، بعنوان مثال، آیاتی چند ذکر شده، و حاوی همه آیات در آن

ضمینه نیز نمی باشد، وهمینطور شامل همه مطالب قرآنی نیز نیست، و احکام شرعی و فقهی و جزئیات چگونگی اجرای آن نیز مورد نظر نبوده، بلکه تحقیق کوچکی است در قرآن مجید، برای اطلاع و درک بهتر اینکه در موارد مطالب فوق، نظر خداوند چیست؟ تا انشاءالله بطور ساده و آسان بتوانیم با دریافت این انوار آسمانی، بیاری هدایت خداوند، به نیروی عشق و ایمان خود افزوده، و در راه رستگاری و بهروزی دنیا و آخرت گام برداریم، و از دریای بی منتهای کرم او برخوردار شویم.

درضمن باید توجه داشت، که هیچ ترجمه ای در مورد آیات بی بدیل "قرآن مجید" کامل نیست و نمیتواند چنانکه باید و شاید حق مطلب را ادا کند، باوجود این در این مجموعه سعی بر این بوده که از روشن ترین و ساده ترین ترجمه ها استفاده شود، و بهمین دلیل از آثار مترجمین مختلف کمک گرفته شده، و مؤکداً به عرض می رسانم که این مجموعه فقط با استفاده از قرآن مجید کامل می شود، زیرا در مورد هر آیه باید به آیات قبل و بعد از آن مطلب نیز توجه کرد، و همین طور به "شان نزول" هر آیه، و توجه به مجموعه آیاتی که در سراسر قرآن کریم در آن باره آمده، تا بیاری خدا از نور هدایت این آیات معجزه آسا برخوردار شد، تا چه در نظر افتد...

اگر ناخودآگاه اشتباهاتی در این مجموعه پیش آمده، که بی شک چنین خواهد بود، امید به لطف و رحمت خداوند مهربان، و بزرگواری شما خواننده محترم دارم و آرزو میکنم دانش پژوهان عزیز، هر یک نسبت به امکانات خود، مجموعه کامل تری در این زمینه ها تهیه و در دسترس عموم قرار دهند، انشاءالله.

بیاد داشته باشیم که خداوند فرموده:

آن کس که سخن راست را آورد و آن را تصدیق کرد، از متقین است، که هر چه بخواهند نزد پروردگارشان آماده است، این است پاداش نیکوکاران، تا خداوند بدترین اعمالی را که انجام داده اند محو کند، و بهتر از آنچه انجام داده اند پاداش دهد. (۳۵-۳۳: ۳۹)

از خدا خواهیم توفیق عمل. سلام بر بندگان صالح و نیکوکار خدا.....

ارادتمند پروین فرجادی
کالیفرنیا زمستان 2007

پژوهشی در قرآن کریم

۱- درباره قرآن:

بنام خداوند بخشاینده مهربان

سپاس خدای را که پروردگار جهانیان، بخشاینده مهربان، فرمانروای روز جزاست.

تنها تو را می پرستیم و تنها از تو یاری می جوئیم، ما را به راه راست هدایت فرما، راه کسانی که نعمتشان داده ای، نه غضب شدگان و گمراهان. (۷-۱: ۱)

الف. لام. میم

بی تردید این کتاب راهنمای اهل تقواست:

آنان که به غیب ایمان دارند، و نماز را برپا می دارند، و از آنچه روزیشان داده ایم انفاق می کنند، آنها به آنچه بر تو و پیامبران پیشین نازل شده است، ایمان داشته، و به آخرت یقین دارند، آنها از هدایت پروردگارشان برخوردارند، و خود رستگار اند. (۵: ۲)

مسلماً آیات واضحی را بر تو نازل کردیم و جز افراد فاسق کسی آنها را انکار نمی کند... (۹۹: ۲)

زیرا خدا کتاب را بحق نازل کرد و اختلاف کنندگان در کتاب در مخالفتی دور از حقتند. (۱۷۶: ۲)

الف. لام. میم

معبودی جز خداوند زنده پاینده نیست.

این کتاب را به راستی بر تو نازل کرد که موافق و مؤید چیزی است که در اختیار دارند، و پیش از آن تورات و انجیل را برای هدایت مردم فرو فرستاد، و نیز فرقان را نازل کرد.

انکار کنندگان آیات الهی را عذابی است دردناک، و خداوند توانمندی انتقام گر است. (۴-۱: ۳)

اوست که این کتاب را بر تو نازل کرد که بخشی از آن آیه هائی است روشن که اساس کتابند، و بخشی از آن مبهم است، آنان که درونشان میل به باطل دارد، مبهم را پیروی می کنند، و برایش تأویل می تراشند، تا فتنه انگیزی کنند و حال آنکه جز خدا کسی تأویل آنرا نمیداند، و راسخان در علم می گویند: ما به آن ایمان آوردیم، همه آن از جانب پروردگار ماست، و جز خردمندان یاد آور نمی شوند. (۷: ۳)

آیا به قرآن نمی اندیشید که اگر از ناحیه غیر خدا بود اختلاف بسیاری در آن می یافتید؟ (۸۲: ۴)

ما این کتاب را به حق بر تو نازل کردیم تا بدان سان که خداوند به تو آموخته است، در میان مردم داوری کنی و طرف دار خیانتکاران مباش. (۱۰۵: ۴)

این قرآن را به حق بر تو نازل کردیم و این درحالی است که کتابهای پیشین را که در برابر آن قرار دارد تصدیق می کند، و شاهد و نگهبان آنهاست، بنابراین به آنچه که خدا نازل کرده است در میان آنها حکم کن، و از هوا و هوسشان پیروی مکن، که از احکام الهی بازمانی.

برای هرکدام از شما آئین و طریقه روشنی قرار دادیم، و اگر خدا می خواست، همه شما را به صورت یک امت درمی آورد، ولی خواست در آنچه به شما داده است امتحانتان کند، پس در نیکبها بریکدیگر پیشی گیرید، که بازگشت همه به سوی اوست، و از آنچه در آن اختلاف دارید آگاهتان می کند.

میان آنها مطابق با نازل کرده های خدا حکم کن و پیرو هوی و هوسشان مباش، و از آنها دوری گزین، که مبادا از پاره ای احکام که خدا بر تو نازل کرده است منحرفت کنند، و اگر آنها روی بگردانند، بدان که خدا می خواهد به کیفر پاره ای از گناهان مجازاتشان کند، و بسیاری از مردم نافرمانند.

آیا حکم جاهلیت را می خواهند؟ برای گروهی که به یقین رسیده اند، چه کسی بهتر از خدا حکم می کند؟

(۵۰ - ۴۸ : ۵)

بگو: " من در برابر این رسالت پاداشی از شما نمی خواهم، این (قرآن) چیزی جز تذکر برای

جهانیان نیست. (۹۰ : ۶)

آیا غیر خدا را به داوری بطلبیم؟ و اوست که به تفصیل کتاب را برایتان فرستاد و کسانی که به آنها کتاب داده ایم میدانند این کتاب از طرف پروردگارشان بحق نازل شده است، بنابراین هرگز از دو دلان مباش.

کلام پروردگار از روی راستی و عدالت به انجام رسید، هیچ کس قادر به تغییر آن نیست، او شنوای داناست. (۱۱۵ - ۱۱۴ : ۶)

این کتابی است پربرکت که ما نازل کردیم، از آن پیروی کنید و با تقوا باشید، تا مشمول رحمتش واقع شوید، که نگوئید: " کتاب آسمانی بردو طایفه پیش از ما نازل شده بود، و ما از خواندن و آموختن آن بی خبر بودیم."

یا بگوئید: " اگر کتاب بر ما نازل می شد، بهتر از آنها هدایت می شدیم."

مسلماً دلایل و هدایت و رحمت از جانب پروردگارتان برای شما آمد، پس چه کسی ستمکارتر از کسانی است که آیات خدا را تکذیب کردند و از آن روی گردانند، به زودی کسانی را که از آیات ما روی بگردانند، به عذابی سخت کیفر خواهیم داد.

آیا انتظاری جز آن دارند که فرشتگان یا خدا و یا برخی از آیات او به سراغشان بیایند، لیکن ایمان آوردن افرادی که قبلاً ایمان نیاورده اند، در روزی که نشانه های پروردگار بیاید، سودی به حالشان نخواهد داشت،

بگو: " منتظر باشید، که ما هم در انتظاریم." (۱۵۸ - ۱۵۵ : ۶)

کتابی بر تو نازل شده است، دل به آن قوی دار تا هشدار دهی که برای مؤمنان تذکری باشد.
چیزی را پیروی کنید که از جانب پروردگارتان به شما نازل شده است و جز او، از اولیای
دیگر پیروی نکنید، اما کمتر پند می گیرید. (۷:۲-۳)

آیا در ملکوت آسمانها و زمین و آنچه خدا آفریده است ننگریستند، شاید پایان زندگیشان نزدیک شده باشد، بعد از
قرآن، کدام سخن را باور می کنند؟ (۷:۱۸۵)
سزاوار نیست این قرآن به دروغ به موجودی غیر خدا نسبت داده شود، بلکه تأیید کننده کتابهایی است که پیش
از آن آمده، و بیان آن کتاب است، و بدون شک از جانب پروردگار جهانیان است. (۱۰:۳۷)

ای مردم، از جانب پروردگار برای شما پندی آمد، که درمان همه دردهائی است که در دلهاست،
و هدایت و رحمتی برای مؤمنان است.
بگو: "به فضل و رحمت خدا خوشحال شوند که از همه اندوخته هایشان بهتر است." (۱۰:۵۷-۵۸)

الف. لام. را.

این کتابی است که آیتش استوار و از جانب فرزانه ای آگاه بیان شده است، که جز خدا را نپرستید، من از جانب
او هشدار دهنده و بشارت دهنده ای برای شما هستم.
و نیز از پروردگار طلب بخشش کنید و به درگاهش توبه آورید، تا در زمانی معین به شایسته ترین صورت
بهرمندتان سازد، و هر شایسته فضلی را از فضلش عطا کند، و اگر روی بگردانید، من بر شما از عذاب روز
بزرگ بیمناکم، بازگشت شما به سوی خداست و او بر هر چیز قادر است. (۱۱:۱-۴)

آیا کسی که با دلیلی روشن از جانب پروردگارش بیاید و به دنبال آن شاهدهی صحت آن را گواهی
دهد و قبل از آن کتاب موسی که پیشوا و مایه رحمت بود بدان شهادت داد (با کسی که دلیلی
ندارد برابر است)؟ اینان بدان ایمان می آورند، و از گروه های مختلف هر کس قرآن را انکار
کند میعادش آتش است، بنا بر این تردیدی نداشته باش که آن از جانب پروردگارت حق است،
ولی بیشتر مردم ایمان نمی آورند.

(۱۱:۱۷)

الف. لام. را.

این ها آیات کتاب مبین است، که آن را بصورت قرآنی عربی نازل کردیم تا بیندیشید.

(۲-۱ : ۱۲)

الف. لام. را.

این آیات کتابی است که از جانب پروردگارت بحق بر تو نازل شده است، ولی بیشتر مردم ایمان نمی آورند، همان خدائی که آسمانها را بدون ستونی که ببینید برافراشت و سپس به عرش پرداخت و خورشید و ماه را به اختیار آورد، که حرکت هرکدام را مدت معینی باشد، تدبیر کارها را به عهده دارد و آیات را بیان می کند، تا به دیدار پروردگارتان یقین حاصل کنید. (۲-۱ : ۱۳)

الف. لام. را.

این است کتابی که بر تو نازل کردیم تا به فرمان پروردگار مردم را از تاریکی به روشنائی و به راه خدای توانمند ستوده درآوری، خدائی که مالک آسمانها و زمین است، وای برکافران از عذاب سخت.

آنان که زندگی دنیا را بر آخرت ترجیح می دهند و از راه خدا باز می دارند و کجی و انحراف آن راه را می خواهند، درگمراهی بعیدی هستند.

ما هیچ پیامبری را نفرستادیم، مگر آن که به زبان قومش برای آنها بیان کند، خداوند هر که را بخواهد گمراه و هرکه را بخواهد هدایت می کند، و او توانمند فرزانه است. (۴ - ۱ : ۱۴)

گمان مکن که خدا با رسولانش خلف وعده می کند، زیرا خداوند توانمندی انتقام گیر است.

در آن روز که این زمین به زمین دیگر و آسمانها به گونه ای دیگر تبدیل می شوند، و آنها در پیشگاه خداوند یکتای قهار حضور می یابند، گناهکاران را درغلهای بسته بینی، لباسشان از قطران است، و صورتشان درشعله های آتش مستور می باشد، تا خداوند هرکس را مطابق کردارش کیفر دهد، زیرا خداوند سرسع الحساب است.

این پیامی است برای همه مردم تا بدان بیم یابند و بدانند که او معبودی است یکتا، تا خردمندان پند گیرند. (۵۲ - ۴۷ : ۱۴)

ما قرآن را نازل کردیم و خود از آن حفاظت می کنیم.

ما پیش از تو رسولان خود را به میان امتهای پیشین فرستادیم، و هیچ پیامبری بسویشان نیامد، جز آنکه مسخره اش کردند، ای چنین قرآن را در دل گنهکاران راه می دهیم، آنها به آن ایمان نمی آورند و روش پیشینیان نیز چنین بود. (۱۳ - ۹ : ۱۵)

ما سوره حمد و قرآن عظیم را بتو دادیم. (۸۷ : ۱۵)

به خدا سوگند که ما رسولانی به سوی امتهای پیش از تو فرستادیم، اما شیطان اعمال آنها را در نظرشان جلوه داد و امروز شیطان بار آنهاست و به عذاب دردناک گرفتار خواهند بود. (۱۶ : ۶۳)
ما این کتاب را بر تو نازل نکردیم، مگر برای اینکه موارد اختلاف را برای آنها بیان کنی و مایه هدایت و رحمت مؤمنان باشد. (۱۶ : ۶۴)

این کتاب را که بر تو نازل کردیم، بیانگر همه چیز و هدایت و رحمت و بشارت است، برای کسانی که تسلیم امر خدا هستند. (۱۶ : ۸۹)

بگو: " جبرئیل آن را بحق از جانب پروردگار نازل کرده است، تا مؤمنان را ثابت قدم گرداند و برای مسلمانان هدایت و بشارت باشد. (۱۶ : ۱۰۲)

این قرآن به درست ترین راهها راهنمایی می کند و به مؤمنان نیکوکار بشارت می دهد، که برای آنها پاداش بزرگی است. (۱۷ : ۹)

هنگامی که قرآن بخوانی میان تو و کسانی که به آخرت ایمان نمی آورند، پرده ای ضخیم قرار می دهیم، ویردلهایشان پوششهایی کشیده ایم، تا آن را نفهمند، و گوشه‌ایشان را سنگین کرده ایم، چرا؟!
چون وقتی پروردگارت را در قرآن به یگانگی یاد می کنی روی می گردانند و گریزان می شوند.

(۱۷ : ۴۵ - ۴۶)

از قرآن آنچه را شفا و رحمت مؤمنان است نازل کردیم، و ستمکاران را جز زیان نمی افزاید.

(۱۷ : ۸۲)

بگو: " اگر جن و انس گرد آیند که مانند این قرآن را بیاورند، هرگز نتوانند نظیزش را بیاورند، هرچند که یکدیگر را یاری دهند."

ما در این قرآن برای مردم همه گونه مثالی آوردیم، اما بیشتر مردم جز از روی ناسپاسی انکار نکردند.

(۱۷ : ۸۸ - ۸۹)

ما قرآن را بحق نازل کردیم و بحق نازل شد و تو را جز برای بشارت و هشدار نفرستادیم. قرآن را خرده خرده بر تو نازل کردیم تا با تائی و بی شتاب بر مردم بخوانی و بطور قطع ما آنرا فرو فرستادیم.

بگو: " چه ایمان بیاورید چه نیاورید برای آنان که پیش از این دانش آموخته اند، چون قرآن برایشان خوانده شود سجده کنان برو در افتند، و می گویند: " منزّه است پروردگار ما که وعده هایش انجام شدنی است. " سجده کنان به رو در می افتند و می گریند و بر فروتنی شان می افزاید.

بگو: "چه او را " الله " بخوانید، چه " رحمان "، هر کدام را بخوانید برای او نامه‌های نیکوست. " نمازت را نه بسیار بلند بخوان، و نه چندان آهسته، حد وسط این دو را برگزین، و بگو: " سپاس خداوندی راست که نه فرزندی دارد، و نه در ملک شریکی، هرگز به مذلت نیفتد، که محتاج به یاری شود، پس او را به شایستگی بزرگ دار. (۱۱۱-۱۰۵: ۱۷)

ستایش از آن خدائی است که این کتاب استوار را بر بنده خود نازل کرد و هیچ گونه کژی و کاستی در آن ننهاد. تا از عذاب سخت خدا بترساند و مؤمنان صالح را به پاداش نیکوئی بشارت دهد، که جاودانه در آن خواهند ماند. و کسانی را که گفتند: " خداوند فرزندی برگزیده است. " بیم دهد. چرا که نه آنان خود به این سخن معرفتی دارند و نه نیاکانشان، بس بزرگ است گفتاری که از دهانشان خارج می شود و چیزی که می گویند جز دروغ نیست.

اگر ایمان نیاورند، شاید از غمخواری بسیار بر آنها، خود را هلاک کنی. ما هر چه را که در زمین است زینت ساختیم، تا به وسیله آن بیازمائیم که کدامشان نیکو کردارترند. و به همین منظور نیز روی زمین را خشک و هموار گردانیدیم. (۸ - ۱ : ۱۸) آنچه از کتاب پروردگارت بر تو وحی شده است بخوان، هیچ چیز کلمات او را دگرگون نمی کند، و هرگز پناهی جز او نخواهی یافت. (۲۷ : ۱۸)

ما در این قرآن هرگونه مثلی را برای مردم بیان کردیم ولی انسان پیش از هر چیز به جدل پردازد، و چون هدایت به سراغشان آمد، چیزی از ایمان آوردن و طلب آمرزش از پروردگارشان جلوگیری نکرد، جز اینکه شیوه گذشتگان برایشان پیش آید، (دنباله رو شیوه گذشتگان بودند) تا عذاب را فرا روی خود دریابند. پیامبران را جز برای بشارت و هشدار نمی فرستیم، اما کافران همواره جدل می کنند که به نیروی باطل حق را از میان بردارند و آیات من و آنچه را که برای هشدار آمده است به مسخره گرفتند.

کیست ستمکارتر از کسی که آیات پروردگارش را بر او بخوانند و از آن روی گرداند و آنچه را خود مرتکب شده است از یاد ببرد؟ بر دل‌هایشان پرده افکنده ایم، تا آیات ما را دریابند و گوششان را سنگین کرده ایم که اگر به هدایتشان بخوانی هرگز هدایت نشوند.

پروردگار تو آمرزندهٔ مهربان است، اگر می خواست آنها را بخاطر کردارشان بازخواست کند، در عذابشان شتاب کرده بود، ولی به آنها فرصتی داد، که چون فرا رسد، هرگز غیر او پناهی نخواهند یافت.

این شهرهائی است که چون ستم کردند آنها را نابود کردیم و برای هلاکشان موعدی قرار دادیم.

(۵۹-۵۴: ۱۸)

طا . ها

قرآن را بر تو نازل نکردیم که به مشقت افتی، بلکه برای یاد آوری کسانی است که (از نافرمانی خدا) می ترسند، نزول آن از جانب کسی است که زمین و آسمانهای بلند را آفرید، خدای رحمانی که به عرش استیلا یافت، آسمانها و زمین و آنچه میان این دو و در اعماق زمین وجود دارد اوراست.

اگر بلند سخن بگویی بدان که او برنهان و نهانتر آگاه است، خداوندی که جز او معبودی نباشد و او را نامهای نیک است. (۸ - ۱ : ۲۰)

اخبار گذشته را بدینگونه بر تو باز می گوئیم، از جانب خود قرآن را بتو دادیم، هرکس از آن روی بگرداند روز قیامت بارسنگینی همواره بر دوش خواهد کشید و در روز رستاخیز این بار برای آنها گران است. (۱۰۱ - ۹۹ : ۲۰)

بهنگام تلاوت آیات ما در چهره کافران چنان انکاری را مشاهده می کنی که نزدیک است به آنهایی که آیات ما را برایشان می خوانند، حمله ور شوند. بگو: " بدتر از این را بشما خبر بدهم؟ همان آتشی است که به کافران وعده داده است و بد سرانجامی است. (۲۲ : ۷۲)

ما آیات روشنگری نازل کردیم و خدا هرکس را بخواهد به راه راست هدایت می کند.

میگویند به خدا و رسولش ایمان آورده ایم و اطاعت می کنیم، سپس گروهی هستند که روی می گردانند، آنها مؤمن نیستند. (۴۷ - ۴۶ : ۲۴)

پاک و منزّه است آنکه جدا کننده حق از باطل را بر بنده اش نازل کرد، تا بیم دهنده جهانیان باشد، آنکه فرمانروائی آسمانها و زمین از اوست و فرزندی برنگزیده است و در فرمانروائی شریکی ندارد و همه چیز را آفریده و حد و اندازه هر چیز را معین فرموده است. (۲ - ۱ : ۲۵)

کافران گفتند: " چرا قرآن یک باره بر او نازل نمی شود؟ بدین خاطر که قلب تو را نیرومند کنیم آنرا تدریجاً بر تو خواندیم. (۳۲ : ۲۵)

طا. سین. میم

این آیان کتاب روشن است، شاید می خواهی خود را هلاک کنی، که چرا ایمان نمی آورند؟ اگر بخواهیم از آسمان آیه ای بر آنها نازل می کنیم که در برابر آن گردن خم کنند.

هیچ تذکر تازه ای از طرف خدای رحمان به آنها داده نشد، جز اینکه از آن روی گردانند، و بطور یقین تکذیب کردند، بزودی اخبار آنچه مورد تمسخرشان قرار گرفته بود به آنها خواهد رسید. (۶ - ۱ : ۲۶)

این قرآن از سوی پروردگار جهانیان نازل شده است، و روح الامین (جبرئیل) آن را بزبان عربی فصیح برقلب تو نازل کرده است تا از اندازکنندگان باشی، براستی وصف آن درکتاب پیشینیان نیز آمده است.

آیا همین نشانه کافی نیست که علمای بنی اسرائیل بخوبی از آن خیر دارند، اگر آن را بریکی از عجمیان نازل می کردیم و برایشان می خواند، به آن ایمان نمی آوردند، بدین گونه قرآن را در دل گنهکاران وارد می کنیم. آنها قبل از دیدن عذاب دردناک که از آن غافل بوده اند و ناگهان به آنها می رسد، ایمان نمی آورند.

(۲۰۱-۲۹۲: ۲۶)

شیاطین هرگز این قرآن را نیاوردند، و سزاوار آنها نیست، و چنین کاری نمی توانستند، آنها از پنهانی گوش دادن برکنارند. "هیچ معبودی را با خدا مخوان که از گروه عذاب شونده خواهی بود." (۲۱۳-۲۱۰: ۲۶)

طاسین

این است آیات قرآن و کتاب روشنگر، که برای مؤمنان هدایت و بشارت است: آنان که نماز برپا می دارند و زکات می دهند، و به آخرت یقین دارند.

اعمال کسانی که به آخرت ایمان ندارند درنظرشان آراستیم و سرگشته مانده اند، همانها هستند که عذاب دشواری درپیش دارند، و در آخرت زیانکارترینند.

و بی تردید این قرآن را از جانب فرزانه ای دانا دریافت می داری. (۱-۶: ۲۷)

این قرآن بیشتر چیزهائی را که بنی اسرائیل درباره آن اختلاف دارند بیان می کند، و براستی مایه هدایت و رحمت برای مؤمنان است. (۷۷-۷۶: ۲۷)

اگر پیشنهادت را نپذیرند، بدان فقط پیرو هوسهای خود هستند وگمراه تر از آن کس که هوای نفس خویش را بدون هدایت الهی پیروی می کند کیست؟ مسلماً خداوند ستمکاران را هدایت نمی کند. (۵۰: ۲۸)

ما دراین قرآن برای مردم هرگونه مثلی آوردیم، و اگر آیه ای برای آنها بیاوری، کافران خواهند گفت: شما یاهو گویانی بیش نیستید. "خداوند اینگونه بردلهای نادانان مهر می نهد، پس صبرپیشه کن که وعده خدا حق است و هرگز آنان که ایمان ندارند تو را سبکسار نگردانند. (۶۰-۵۸: ۳۰)

الف. لام. میم

این کتاب استوار است، نیکوکاران را هدایت و رحمت است: برپادارندگان نماز و دهندگان زکات و یقین کنندگان به آخرت- که در طریق هدایت پروردگارشان هستند- رستگارانند. بعضی از مردم خریدار سخنان بیهوده اند تا به نادانی مردمان را از راه خدا گمراه کنند و آیات را به استهزاء گیرند، عذاب خوارکننده ای نیز نصیب آنهاست.

آنگاه که آیات ما بر او خوانده شود، با خودپسندی چنان روی برتابد که گوئی آنرا نشنیده است، یا گوئی گوشه‌پایش سنگین است، او را به عذاب دردناک بشارت ده.

نصیب مؤمنان نیکوکار باغهای پر نعمت است. (۸-۱: ۳۱)

آنان که کتاب خدا را می خوانند و نماز می گزارند و از آنچه روزیشان داده ایم پنهان و آشکار انفاق می کنند به تجارتی دل بسته اند که هرگز زیانی در آن نیست، خدا پاداش آنها را به تمامی بدهد و از فضل خود بر آن بیفزاید، زیرا آمرزنده شکر پذیر است.

آنچه از این کتاب بتو وحی کردیم و تصدیق کننده کتابهای پیشین می باشد، و براستی که خداوند بر بندگانش آگاه و بیناست، کتاب را به کسانی میراث دادیم که از بندگان برگزیده ما بودند، لکن بعضی بر خود ستم کردند و عده ای راه اعتدال برگزیدند و گروهی بفرمان خدا در نیکیها پیشی گرفتند، این بخشایش بزرگی است.

(آنان به) باغهای جاویدان وارد می شوند، در آنجا به دستبندهای زرین و مروارید آراسته خواهند بود، و لباسشان از حریر است، و گویند: "سپاس خدائی را که اندوه از ما بگردانید، زیرا که پروردگار ما آمرزنده شکر پذیر است- آن که با فضل خود ما را در این سرای که در آن نه رنجی به ما می رسد و نه خستگی، اقامت داد." (۳۵-۲۹: ۳۵)

این کتاب از جانب خدا، که توانمند فرزانه است نازل شده است.

ما این کتاب را به راستی بر تو نازل کردیم، پس خدا را بپرست و دین را برای او خالص کن. آگاه باش که دین خالص از آن خداست و آنان که غیر از او دیگری را معبود خود گرفتند: "که بدین منظور اینها را می پرستیم تا ما را به خدا نزدیک کنند." خداوند در اختلاف میان آنها داوری خواهد کرد، خدا دروغگویان ناسپاس را هدایت نمی کند. (۳ - ۱: ۳۹)

آیا کسی که خدا سینه او را برای اسلام گشوده است، و در پرتو نور پروردگارش قرار دارد، همانند سنگدلان است؟ پس وای بر آنان که در برابر یاد خدا سخت دل هستند.

خدا بهترین سخن را نازل کرده است، کتابی که آیات آن مکرر و همانند است، و از تلاوت آن پوست برتن کسانی که از نافرمانی پروردگارشان می ترسند، به لرزه درآید، و با یاد آوری نام خداست که پوست و دلشان آرام گیرد، این هدایت خداست، که هرکس را بخواهد بدان رهنمون می کند، و هرکه را خدا گمراه سازد، راهنمایی نخواهد داشت. (۲۳-۲۲ : ۳۹)

ما این کتاب(قرآن) را برای مردم به حق بر تو نازل کردیم، پس هرکس هدایت شود به سود خود اوست، و هرکس گمراه شود، تنها به زیان خودش خواهد بود، و تو نگهبان آنها نیستی.

(۳۹ : ۴۱)

آنان که به قرآن پس از آنکه برای هدایتشان آمد کافر شدند بدانند این کتابی است گرامی ، نه با ظل گذشته به آن دست یابد و نه آینده، چرا؟ که از جانب فرزانه ای ستوده نازل شده است.

(۴۱ - ۴۲ : ۴۱)

اگر قرآن را جز به عربی می فرستادیم، می گفتند: " چرا آیاتش به وضوح بیان نشده است؟ کتابی غیر عربی و پیامبری عرب؟! "

بگو این کتاب برای ایمان آوردگان هدایت و شفاست، و گوشهای آنان که ایمان نیاورند سنگین است و به آن بصیرت ندارند، آنان همچون کسانی هستند که گوئی از راه دور ندایشان می دهند.

(۴۱ : ۴۴)

حآ . میم

سوگند به کتاب روشنگر، که ما آنرا قرآنی عربی قرار دادیم، باشد که دریابید، و برآستی اصل کتاب نزد ماست، که ارجمند و حکمت آمیز است، آیا چون شما قومی اسرافکارید قرآن را از شما بگیریم؟ (۵- ۱ : ۴۳)

حآ . میم،

سوگند به کتاب روشنگر، که ما آنرا درشبی فرخنده نازل کردیم، که ما هشدار دهنده بوده ایم. در آن شب هر فرمانی به حکمتی صادر می شود، فرمانی از جانب ما که فرستنده اش بودیم، رحمتی است از جانب پروردگارت که او شنوای داناست، پروردگار آسمانها و زمین آنچه در میان آنهاست.

اگر یقین دارید، معبودی جز او نیست، زنده می کند و می میراند، پروردگار شما و پروردگار نیاکان شماست، لیکن آنها در شک دست و پا می زنند. (۹-۱ : ۴۴)

حآ میم،

این کتاب از جانب خداوند نیرومند فرزانه نازل شده است، به یقین در آسمانها و زمین عبرتهائی باشد برای مؤمنان، و در آفرینش شما و پراکنده شدن جنبندگان برای اهل یقین عبرتهاست. آمد و شد شب و روز و رزقی که خدا از آسمان می فرستد و به وسیله آن زمین مرده را پس از مرگش زنده می کند، و نیز در وزش بادها برای خردمندان عبرتهاست. این آیات خداست که برآستی بر تو تلاوت می کنیم، بنابراین بعد از خدا و آیاتش به چه ایمان می آورید؟

وای بر دروغگوی گناهکاری که آیات خدا بر او تلاوت می شود و متکبرانه چنان اصرار دارد که گوئی هیچ نشنیده است، او را به عذاب دردناکی بشارت ده، و اگر چیزی از آیات ما را بداند مسخره می کند، برای آنها عذاب خوارکننده ایست، پشت سرشان جهنم است، و کارهائی که کرده اند و مددکارانی که جز خدا برای خود گرفته اند ذره ای برایشان فایده ندارد و عذاب بزرگی برای آنهاست. این قرآن راهنماست و آنان را که به آیات پروردگارشان کافرند، عذابی به شدت درد آور باشد.

(۱۱-۱: ۴۵)

این قرآن بصیرتی است برای مردم و هدایت و رحمت گروهی است که یقین دارند. آیا کسانی که مرتکب بدیها می شوند تصور می کنند که ما آنها را با کسانی که ایمان آورده اند و کارهای شایسته انجام داده اند برابر می گذاریم و زندگی و مرگشان یکسان است؟ چه ید داوری می کنند. خداوند آسمانها و زمین را به حق آفریده است تا هرکس را در برابر کاری که انجام داده است پاداش (یا جزا) دهد، و به آنها ستمی نخواهد شد. (۲۲-۲۰: ۴۵)

حآ . میم

این کتاب از جانب خدای نیرومند فرزانه نازل شده است. آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست جز به حق و برای مدتی معین نیافریدیم، و کافران از آنچه بدان بیمشان دهند رو گردانند.

بگو: "معبودهای را که جز خدا می خوانید، به من نشان دهید که آیا در زمین چیزی را آفرده اند، یا در آفرینش آسمانها شرکت داشته اند؟ اگر راست می گوئید کتابی بیش از این، یا اثری از علم برای من بیاورید." کیست گمراه تر از آنکه غیر خدا را می خواند که تا روز قیامت هم از آنها پاسخی دریافت نمی کند، بُتها از دعای بُت پرستان بی خبرند، و چون مردم به محشر درآیند معبودها دشمنان آنها و منکران عبادتشان هستند. (۶ - ۱: ۴۶)

پیش از قرآن کتاب موسی راهنما و رحمت بود و این کتاب تصدیق کننده آن و به زبان عربی است تا ستمکاران را هشدار دهد و نیکوکاران را بشارت. (۱۲: ۴۶)

ما قرآن را برای دریافتن آسان کردیم آیا پند پذیری هست؟ (۴۰ و ۳۲ و ۲۲ و ۱۷: ۵۴)

این قرآنی است کریم، در لوح محفوظ، جز دست پاکان آن را لمس نمی کند. از جانب پروردگار جهانیان نازل شده است. آیا نسبت به این کلام خدعه می کنید، و بهره خود را دروغ به حساب می آورید؟ (۷۷-۸۲: ۵۶)
اگر این قرآن را برکوهی نازل میکردیم می دیدی که در برابرش به خشوع درمی آمد و از ترس خدا می شکافت، این مثلها را برای مردم می آوریم تا ببیندیشند. (۲۱: ۵۹)

پس سوگند به دیده ها و نا دیده ها، بی تردید این قرآن کلام رسول بزرگوار است، نه گفتار یک شاعر، اندکی ایمان می آورید، و گفته کاهن نیز نیست، لیکن اندکی از شما پند می گیرید، بلکه آن از جانب پروردگار جهان هستی نازل شده است. (۴۳-۳۸: ۶۹)

اگر از طرف خود سخنانی درست کرده و به ما ببندد، ما هم با قدرت او را بگیریم و شاهرگش را قطع کنیم. و کسی از شما نمیتواند مانع شود، مسلماً این قرآن پندیسست برای اهل تقوا، با اینکه میدانیم عده ای آنرا تکذیب می کنند. این قرآن مایه حسرت و ندامت کافران و حق و یقین است. پس بنام پروردگار بزرگوارت تسبیح گوی.

(۵۲-۴۴: ۶۹)

ای جامه بر خود پیچیده، پاره ای از شب را بپا خیز، نیمی از شب اندکی کمتر یا بیشتر، و قرآن را آرام و واضح بخوان، ما بزودی سخنی گران بر تو نازل خواهیم کرد، مسلماً شب خیزی دشوار است و برای گفتار بهتر، که در روز آمد و شدی دراز داری، نام پروردگارت را بخوان و تنها به او دل ببند، پروردگار شرق و غرب که معبودی جز او نیست، او را کارساز خویش برگزین، و در برابر آنچه می گویند شکبیا باش و به شایستگی از آنان دوری کن، مرا با تکذیب کنندگان منعم و اگذار و کمی مهلتشان ده. (۱۰-۱: ۷۳)

این هشدار نیست و هرکس بخواهد راهی به سوی پروردگارش بر می گزیند.

پروردگارت می داند که تو و آنان که با تو هستند، نزدیک به دو ثلث، یا نصف، یا ثلث از شب را بپا می خیزید، خداوند شب و روز را مقدر می کند و می داند که شما نمی توانید حساب آن را نگاه دارید، لذا از شما درگذشت، اکنون آنچه میسر است از قرآن بخوانید، آگاه است که عده ای از شما بیمار خواهید شد و گروهی دیگر برای بهره یابی از فضل الهی در زمین سفر کنند و دیگران در راه خدا به پیکار برخیزند، پس آنچه میسر است از آن بخوانید و نماز را برپا دارید و زکات بدهید و به خدا و امی نیکو دهید و هر خیری را که پیشا پیش برای خودتان بفرستید نزد خدا به نیکوترین و بزرگترین وجه پاداش خواهید یافت و از خدا آمرزش خواهید که او آمرزنده مهربان است. (۲۰-۱۹: ۷۳)

ای جامه بر سر کشیده، برخیزو بر حذر دار، و پروردگارت را بزرگ شمار، و لباست را پاکیزه دار، و از پلیدیها دوری کن، و نعمت مده تا بستانی، و بخاطر پروردگارت شکبیا باش.

هنگامه دمیده شدن در صور روز سختی است و برکافران آسان نیست.

آن کس را که به تنهائی آفریدم به من واگذار، او را مال فراوان دادم، و فرزندانی که با اویند، و همه امکانات را در اختیارش نهادم، و باز هم طمع دارد که افزون ترش دهم.

هرگز، چرا که به آیات ما عناد دارد، به زودی او را خواهیم گرفت، زیرا که او اندیشید و محاسبه کرد، مرگ بر او، چگونه حساب کرد؟ باز هم مرگ بر او، چگونه حساب کرد؟ آنگاه نگاهی افکند، بعد چهره درهم کشید و روی ترش کرد، سپس به نخوت رو گرداند.

گفت: "این جز جادوئی که فراموخته چیزی نیست، و جز گفتار انسان نتواند بود." به زودی او را به سقر در اندازم. تو چه می دانی سقر چیست؟ نه باقی گذارد نه رها کند، پوست را بسوزاند، گماردگانش نوزده نفرند. نگهبانان دوزخ را جز از میان فرشتگان قرار ندادیم و شمار آنها را جز برای آزمایش کافران معین نکردیم، تا اهل کتاب به یقین برسند و ایمان مؤمنان افزون شود، و نیز اهل کتاب و مؤمنان تردیدی بخود راه ندهند، تا بیمار دلان و کافران بگویند: "منظور خدا از این توصیف چیست؟" بدینگونه خدا هر که را خواهد به گمراهی واگذارد و هر که را خواهد هدایت می کند، شمار سپاهیان پروردگارت را جز خودش نمی داند، و این جز اندرزی برای مردم نیست. (۳۱ - ۱ : ۷۴)

چرا آنها از پند گرفتن گریزانند؟ گوئی خران رمیده ای هستند که از شیر گریخته اند، آنها را توقع چنین است که برای هر کدام نامه ای سرگشاده فرو فرستاده شود، لکن چنین نیست که آنها می گویند، بلکه آنان از آخرت نمی ترسند، چنین نیست که آنها می اندیشند، قرآن تذکر و یاد آور است، هر کس بخواد از آن پندمی گیرد، و هیچ کس پند نمی گیرد، مگر خدا بخواد، که او اهل تقوا و آمرزش است. (۵۶ - ۴۹ : ۷۴)

این یاد آور است، هر کس بخواد می تواند راهی را انتخاب کند که بسوی پروردگارش باشد، و شما چیزی را نمی خواهید، مگر اینکه خدا بخواد، زیرا خداوند دانای فرزانه است، هر کس را بخواد به حیطة رحمت خود می آورد، و برای ستمکاران عذاب دردناکی آماده کرده است. (۳۱ - ۲۹ : ۷۶)

این یاد آوری و تذکر است هر کس بخواد از آن پند می گیرد، در الواح پر ارزشی ثبت است، الواحی منزّه و پاکیزه، به دست نویسندگان حق، بزرگوار و نیکوکار. (۱۶ - ۱۱ : ۸۰)

سوگند به ستارگانی که باز می گردند و حرکت می کنند، و از دیده ها مستور می مانند، سوگند به شب هنگامی که تاریکی را از سر می گذراند، سوگند به صبح هنگامی که بدمد، این گفتار فرستاده بزرگوار و قدرتمندی است که در پیشگاه صاحب عرش مقرب، و در آنجا فرمانده و امین است.

همنشین شما دیوانه نیست، او را به افق روشن مشاهده کرد، او نسبت به آنچه از طریق وحی دریافت داشته است بخل نمی ورزد، این کلام شیطان مردود نیست، پس به کجا می روید؟ این قرآن فقط ذکر است برای جهانیان، برای هرکس از شما که بخواهد راه راست را در پیش گیرد، و شما نمی خواهید مگر آنکه پروردگار عالمیان بخواهد. (۲۹-۸۱:۱۵)

سوگند به آسمان پُرباران، سوگند به زمین پُر شکاف، قرآن گفتاریست حق و ثابت، نه شوخی، آنان پیوسته مکر می کنند، من نیز مکر می کنم، پس اندکی کافران را مهلت ده.

(۱۷-۸۶:۱۱)

ما در شب قدر نازلش کردیم، تو چه میدانی شب قدر چیست؟ شب قدر از هزارماه برتر است، در آن شب فرشتگان و جبرئیل به اذن پروردگارشان برای هرکاری فرود می آیند، آن را تا طلوع فجر رحمت و سلامت باشد. (۵-۹۷:۱)

توجه به آیاتی که سجده واجب دارند:

(۱۵:۳۲) (۳۷:۴۱) (۶۲:۵۳) (۱۹:۹۶)

الله- خدای یگانه :

سپاس خدای را که پروردگار جهانیان و بخشاینده و مهربان است، فرمانروای روز جزاست. تنها ترا می پرستیم و تنها از تو یاری می جوئیم، ما را به راه راست هدایت فرما، راه کسانی که نعمتشان داده ای، نه غضب شدگان و گمراهان. (۱-۲)

ای مردم پروردگارتان را که شما و پیشینیانتان را آفرید عبادت کنید تا با " تقوا " شوید.

اوست که زمین را بگستراند و آسمان را برفرازد بر افراشت، و از آسمان آبی فرو فرستاد که به سبب آن میوه های گوناگون برویاند تا روزی شما باشد، بنابراین برای خدا شریکهای قرار ندهید، در صورتی که می دانید خدا بی نظیر است. (۲۲-۲۱:۲)

خاور و باختر از آن خداست ، بهرطرف رو کنید رو بسوی خدا دارید، خداست که گشایشگری داناست. (۱۱۵:۲)

آنگاه که بندگانم درباره من از تو پرسند.

- من نزدیکم و هر که مرا بخواند دعایش را اجابت می کنم.

آنها (هم) باید دعوت مرا بپذیرند و به من ایمان بیاورند، تا راهشان را بیابند. (۲: ۱۸۶)

در راه خدا با کسانی نبرد کنید که با شما می جنگند، ولی تعدی نکنید که خدا تجاوز کنندگان را دوست ندارد. (۲: ۱۹۰)

الله، خدائی که هیچ خدائی جز او نیست، زنده پاینده است، نه خواب سبک او را درمی ربايد و نه خواب سنگین، آنچه در آسمانها و زمین است از آن اوست، کیست که در پیشگاهش، جز به فرمان او شفاعت کند، آنچه که پیش رو، و آنچه که پشت سرشان است می داند، و جز به مقداری که بخواهد کسی از دانش او آگاه نمیشود، حکومت او آسمانها و زمین را دربر گرفته است، و نگاه داری آنها برایش دشوار نیست، او بلند مرتبه بزرگوار است.

اکراهی در دین نیست، که آشکارکننده راه از بی راهی است، کسی که طاغوت را مُنکر شود و به خدا ایمان آورد، به دستاویز محکمی چنگ زده است که گسستن در آن نیست، و خدا شنوای دانا است.

خدا ولیّ (دوست و یاور پشتیبانی کننده) مؤمنان است، و آنها را از تاریکی به روشنائی می برد، اما طاغوت (طغیانگران)، ولیّ کافرانند، و آنها را از روشنائی به تاریکی می برند، آنان جاودانه در آتشند. (۲: ۵۵ - ۲: ۵۷)

خداوند گواهی داده است که معبودی جز او قائم به دادگری نیست و فرشتگان و عالمان نیز گواهند، معبودی نیست جز خداوند توانمند فرزانه.

دین نزد خدا اسلام است (تسلیم حکم و نظر خدا بودن) و اهل کتاب پس از پی بردن به حقانیت آن از روی حسد با یکدیگر اختلاف کردند، خداوند بزودی حساب کسی را که آیاتش را انکار کند خواهد رسید. (۳: ۱۸ - ۳: ۱۹)

کفورزان به آیات خدا که پیامبران را به نا روا می کشند و آمران به عدالت را به قتل می رسانند، به عذابی دردناک نوید ده، آنان کسانی هستند که در دنیا و آخرت کردارشان تباه شده است و یآوری ندارند.

(۳: ۲۱ - ۳: ۲۲)

بگو: " بار خدایا! فرمانروادئی تورا است و آن را به هر که خواهی می دهی، و از هر که خواهی باز می ستانی، و هر که را بخواهی عزت می دهی، و هر که را بخواهی خوار می داری، همه نیکیها به دست توست، که بهر چیز توانائی، شب را به روز و روز را به شب داخل می کنی،

زنده را از مرده بر می آوری، و مرده را از زنده، و هرکه را بخواهی بدون حساب روزی می دهی. (۲۷-۲۶: ۳)

بگو: " خداوند به آنچه در دل دارید واقف است، چه پنهانش کنید، چه آشکار، و نیز به آنچه در آسمانها و زمین باشد آگاه است، که او قادر بر هر چیز است. (۲۹: ۳)

بگو: " اگر دوستدار خدائید از من پیروی کنید تا خدا دوستان بدارد و گناهانتان را ببامزد، که خدا آمرزنده مهربان است."

بگو: " از خدا و فرستاده اش اطاعت کنید، که اگر روی برتائید خدا کافران را دوست ندارد. (۳۱-۳۲: ۳)

آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست، و کارها بسوی او باز می گردد. (۱۰۹: ۳)
اگر خدا شما را یاری کند هیچ کس بر شما پیروز نخواهد شد، و اگر دست از یاری شما بردارد، کیست که بعد از او شما را یاری کند، و مؤمنان فقط باید بر خدا توکل کنند. (۱۶۰: ۳)

آیا کسی که جویای رضای خدا باشد، مانند کسی است که خشم خدا را یزانیگیزد؟ او را جهنم جایگاه باشد، و پایان کارش بسیار بد است، آنها در پیشگاه خدا درجاتی دارند و خداوند به آنچه انجام می دهند بیناست.

خداوند بر مؤمنان منت نهاد که در میانشان پیامبری از خودشان برانگیخت که آیاتش را بر آنها بخواند و پاکشان دارد و کتاب و فرزانیگی به آنها بیاموزد، اگرچه پیش از آن در گمراهی بودند. (۱۶۲-۱۶۴: ۳)

حکومت آسمانها و زمین از آن خداست، و او بر همه چیز تواناست. (۱۸۹: ۳)

ای مردم از (نافرمانی) پروردگاری بترسید که شما را از یک تن آفرید، و همسرش را از او پدید آورد، و از آن دو مردان و زنان بسیاری را به وجود آورد، از (نافرمانی) خدا ئی بترسید، که به نام او از یکدیگر تقاضا می کنید، و حرمت پیوند خویشان را نیز رعایت کنید، زیرا خدا مراقب شماست. (۱: ۴)

خدا خواهان بخشش گناهان شماست، اما کسانی که پیرو شهواتند خواستار انحراف شما هستند.

خدا می خواهد کار را بر شما سبک کند، زیرا انسان ضعیف آفریده شده است. (۲۷-۲۸: ۴)

خداوند به شما فرمان می دهد که امانتها را به صاحبانشان باز پس دهید و به گاه داوری میان مردم با رعایت عدالت داوری کنید، خدا اندرزهای خوبی به شما می دهد.

ای مؤمنان خدا و پیامبر را اطاعت کنید و از اولوالامر فرمان برید، و چون در امری اختلاف کردید اگر به الله و روز باز پسین ایمان دارید، آنرا به خدا و پیامبر ارجاع کنید که این برای شما بهتر و خوش فرجام تر است.

(۴:۵۸-۵۹)

آنان که خدا و پیامبرش را اطاعت کنند هم‌نشین پیامبران، صدیقان، شهدا و شایسته‌گانند که الله به آنها نعمت عنایت فرموده، و چه نیکو رفیقانی هستند. (۴: ۶۹)

آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست، ما به شما و کسانی که پیش از شما دارای کتاب بودند سفارش کردیم که " از (نافرمانی) خدا بترسید. " اگر کفر هم بورزید، (بدانید) آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست و او بی نیاز و شایسته ستایش است.

ای مردم خدا قادر است که اگر بخواهد شما را از میان ببرد و دیگران را بیاورد.

هرکس خواستار پاداش دنیوی است، بداند که پاداش دنیا و آخرت نزد خداست و او شنوای بیناست.

ای مؤمنان در عدالت کوشا باشید، برای خدا شهادت دهید اگرچه به زیان شما یا پدر و مادر و یا خویشاوندانتان- چه توانگر، چه فقیر- باشد، خداوند از آنها سزاوارتر است، پس از هوای نفس پیروی نکنید، که از حق منحرف شوید، و اگر زبان بگردانید و از حق اعراض کنید، خداوند به آنچه انجام می دهید آگاه است.

ای مؤمنان به خدا و پیغمبرش و کتابی که بر او نازل کرده و کتابی که پیشتر فرستاده است، ایمان بیاورید و هرکس به خدا، فرشتگان، کتابها و فرستادگانش و روز بازپسین کافر شود در گمراهی بی سرانجامی افتاده است. (۴: ۱۳۶-۱۳۱)

فقط خدا و رسولش و مؤمنانی که نماز برپا می دارند و در رکوع (با نهایت میل و خشوع) زکات می دهند ولیّ (یار و دوست پیشتیبانی کننده) شما هستند.

دوستداران خدا و رسول و مؤمنانی که دوستان خدا هستند پیروز هستند. (۵: ۵۵-۵۶)

آنگاه که خدا فرمود: " ای عیسی پسر مریم آیا تو به مردم گفتی که بجای خدا، من و مادرم را به خدائی اختیار کنید؟ "

گفت: تو منزّهی، من حق ندارم چیزی را که شایسته ام نیست بگویم، اگر چنین سخنی را گفته باشم تو میدانی، تو از آنچه در ضمیر من میگذرد آگاهی و من از آنچه در ذات توست بی خبرم، تو همه اسرار نمان را میدانی. من چیزی جز آنچه مرا مأمور به آن کردی به آنها نگفتم، به آنها گفتم: خدا را بپرستید که صاحب اختیار من و شماست، و تا زمانی که میان آنها بودم، مراقب و گواشان بودم و چون مرا از میانشان برگرفتی، خودت مراقب آنها بودی که بر هر چیز گواهی. اگر آنها را عذاب کنی بندگان تو هستند، و اگر آنها را بیمارزی، تو عزیز و حکیمی. (۵: ۱۱۶-۱۱۸)

سپاس خداوندی را که آسمانها و زمین را بیافرید، و تاریکی و روشنایی را پدید آورد و باز کافران به او شک می آورند، او کسی است که شما را از گل بیافرید و مهلتی را برایتان مقرر داشت که مدتش بر او آشکار است و با این همه باز شک می کنید و او خداوند آسمانها و زمین است و نهان و آشکارتان را می داند و از کردار شما آگاه است.

نشانی از نشانه‌های پروردگارشان برایشان نیامد جز آنکه از آن روی گردانیدند، آنگاه که حق بسراغشان آمد انکارش کردند، پس به زودی خبر چیزهایی که به مسخره گرفتند، برایشان خواهد آمد. مگر ندیدند که پیش از آنها چه بسیار مردم را هلاک کردیم؟ اقوامی که در زمین به آنها قدرت داده بودیم- قدرتی که به شما ندادیم: بارانی پی گیر از آسمان بر آنها بارانیدیم و رودها برایشان جاری کردیم و آنگاه به کیفر گناهمانی که مرتکب شدند، نابودشان کردیم، و پس از آنها گروه دیگر را پدید آوردیم. (۶-۱ : ۶)

اگر خدا بخواهد زبانی به تو برساند جز خودش کسی را یاری دفع آن نیست و اگر بخواهد نصیبی به تو برساند بر هر چیز قادر است، او بر بندگانش مسلط و فرزانه ای آگاه است.
بگو: " کدامین گواهی بزرگتر است؟"

بگو خدا میان من و شما گواه است که این قرآن بر من وحی شده تا از طریق آن به شما و تمام کسانی که به آنها می رسد هشدار دهم، آیا واقعاً گواهی می دهید که معبودهای دیگری جز خدا هست؟
بگو: " من گواهی نمی دهم، بگو:

" خدای یگانه فقط اوست و من از آنچه شریک او قرار داده اید بیزارم."

کسانی که به آنها کتاب داده ایم بخوبی او را می شناسند- همانگونه که فرزندان خود را می شناسند، آنان که در زیان خود می کوشند ایمان نمی آورند.
ستمکارتر از کسی که بر خدا دروغ ببندد و یا آیاتش را تکذیب کند کیست؟ به راستی ستمکاران رستگار نخواهند شد. (۶-۲۱ : ۶)

در آن روز که همگان را گرد آوریم، به مشرکان گوئیم: معبودهایی که آنها را شریک خدا می پنداشتید کجا هستند؟ آنها جز این عذری نخواهند داشت که بگویند: " به آفریدگاران خدا سوگند که ما مشرک نبودیم، بنگر چگونه بخود دروغ گفتند و دروغی که ساخته بودند از نظرشان دور و گم شد. (۶-۲۲ : ۶)

گفتند: " جز زندگی این دنیا چیزی نیست و ما هرگز زنده نخواهیم شد."

اگر آنها را وقتی در پیشگاه پروردگارشان ایستاده اند ببینی که خطاب رسد: " آیا این حق نیست؟"
بگویند: " قسم به خدا، که آری."

خطاب می آید: "اینک به کیفر انکارتان عذاب را بچشید."

آنان که "لقای الله" (دیدار پروردگار) را انکار کردند بی تردید زیان دیدند، هنگامی که ناگهان قیامت در رسد بگویند: "افسوس که کوتاهی کردیم." آنها گناهان خود را بردوش می کشند، و چه بد باری را حمل می کنند، چرا نمی اندیشند که زندگی دنیا جز بازیچه و سرگرمی نیست و سرای آخرت برای تقوا پیشه گان بهتر است؟! (۳۲-۲۹: ۶)

تکذیب کنندگان آیات ما کرولال هائی هستند در تاریکی، خداوند هر که را بخواهد از هدایت خود محروم می کند، و هر کس را اراده کند به راه راست می آورد.

بگو: "اگر راست می گوئید، آیا به این اندیشیده اید که چنانچه عذاب خدا بیاید، یا رستخیز برپا شود، جز خدا چه کسی را میخوانید؟ تنها او را می خوانید، و اگر اراده کند، مشکلی را که برای آن او را می خوانید برطرف می سازد، و آنچه را شریک او می پندارید فراموش خواهید کرد." ما فرستادگانی برای امتهای پیش از تو دوانه کردیم و آنها را به رنج و سختیها گرفتار ساختیم تا تضرع کنند، چرا هنگامی که عذاب ما به آنها رسید تضرع نکردند؟ بلکه دلهایشان سخت شد و شیطان کردارشان را در نظرشان آراست. (۴۳-۳۹: ۶)

چون اندر زها را فراموش کردند درهای همه چیز را به روی آنها گشودیم، تا چون به آنچه یافته بودند شاد شوند، ناگهان آنها را فرو گرفتیم و در این هنگام بود که همه مأیوس شدند، و ریشه ستمکاران قطع شد، سپاس خدائی را که پروردگار جهانیان است.

بگو: "اگر خدا گوش و چشم شما را بگیرد و بر دلهایتان مهر بزند، کدام معبودی جز خدا می تواند آنها را به شما بازگرداند؟" ببین چگونه آیات را به شیوه های گوناگون روشن می کنیم، باز روی می گردانند.

بگو: "اگر عذاب خدا ناگهان و آشکارا به سراغ شما بیاید، چه خواهید کرد، آیا جز ستمکاران هلاک خواهند شد؟" (۴۷-۴۴: ۶)

ما پیامبران را جز برای بشارت و هشدار نفرستادیم، آنان که ایمان آوردند و نیکوکاری پیشه کردند، نه ترسی دارند و نه غمگین می شوند.

به تکذیب کنندگان آیات ما، به کیفر نافرمانیشان عذاب خواهد رسید.

بگو: "نمی گویم گنجهای خدا نزد من است و غیب نمی دانم و به شما نمی گویم فرشته هستم، جز از چیزی که به من وحی می شود پیروی نمی کنم." بگو: "آیا کور و بینا برابرنند؟ چرا نمی اندیشید؟"

کسانی را که (از روزی) می ترسند (که) در پیشگاه پروردگارشان گرد آیند به این کتاب (قرآن) هشدار ده، جز او فریادرس و شفیع نیست، که تقوا پیشه کنند. (۵۱ - ۴۸: ۶)

کلیدهای غیب نزد اوست و جز او کسی به آن واقف نیست، آنچه را در خشکی و دریاست می داند، هیچ برگی بی آگاهی او نمی افتد، و هیچ دانه ای در نهانگاه زمین نمی ماند، و هیچ تر و خشکی نیست جز اینکه در کتاب مبین مستور است.

اوست که در شب شما را قبض روح می کند و کردار روزتان را می داند، شما را در روز برمی انگیزاند، تا موعد سرآید، و پس آنگاه که به سوی شما باز خواهید گشت شما را به کردارتان آگاه میکند.

او بر بندگانش مسلط است و مراقبانی بر شما می فرستد، تا زمانی که یکی از شما را مرگ فرا رسد، فرستادگان ما جانش را بگیرند و کوتاهی نخواهند کرد، آنگاه به سوی خدا که مولای حقیقی آنهاست باز می گرداند، بدانید داوری مخصوص اوست، و اوسریعترین حساب رسان است.

بگو: "چه کسی شما را از خطرات خشکی و دریا می رها کند، آنگاه که او را با تضرع و درنهان می خوانید، که اگر ما را نجات دهد از شکرگزاران خواهیم بود؟ بگو: "خدا شما را از آنها و هر مشکلی می رها کند، باز هم شرک می آورید.

بگو: "خدا قادر است که از بالا و یا از زیر پایتان عذابی بر شما بفرستد، تا شما را به اختلاف و پراکندگی درافکند و عذاب گروهی را به گروه دیگر بچشاند." بنگر چگونه آیات را گوناگون بیان می کنیم تا دریابند.

(۶۵ - ۵۹: ۶)

اوست که آسمانها و زمین را بحق آفرید و روزی که بگوید: "باش" موجود می شود، گفتار او حق است و روزی که در صور دمیده شود فرمانروائی از آن اوست، که دانای نمان و آشکار و فرزانه ای آگاه است. (۷۳: ۶)

آنها که گفتند: "خدا بر هیچ بشری چیزی نازل نکرده است." چنانکه باید خدا را نشناخته اند.

بگو: "کتابی را که موسی برای روشنائی و هدایت مردم آورده، چه کسی نازل کرده است که آنرا به صورت نوشته هائی بر کاغذ درآوردید، قسمتی را آشکار و بسیاری را پنهان می کنید، و نکاتی به شما تعلیم شده که نه شما می دانستید و نه نیاکانتان از آن با خبر بودید؟" بگو: "خدا... آنگاه آنها را با سخنان باطل خویش رها کن تا مشغول باشند. (۹۱: ۶)

و این کتاب مبارک (قرآن) را که تصدیق کننده کتب پیشین است نازل کردیم تا اهالی مکه و اطراف آن را هشدار دهی و کسانی که به آخرت ایمان دارند به آن نیز ایمان می آورند و مراقب نمازهای خود هستند.

کیست ستمکارتر از کسی که به خدا دروغ ببندد و یا بگوید به من وحی شده است، در حالی که نشده باشد، و کسی که بگوید: "منهم چیزی مانند آنچه خدا نازل کرده، نازل می کنم." و اگر ستمکاران را در سکر مرگ ببینی،

که فرشتگان دستها را گشوده و به آنان می گویند: "جانی را که در تن دارید تسلیم کنید، امروز عذاب خفت باری در برابر دروغهائی که به خدا بستید و به آیات خدا کفر ورزیدید خواهید دید."

یکه و تنها به همان صورت که در نخست خلقتان کرده بودیم، نزد ما آمدید و آنچه را به شما ارزانی داشتیم پشت سر گذاشتید و شفیعی را که در شفاعت خود شریک می پنداشتید با شما نمی بینیم، پیوندهای شما گسست و تکیه گاه خیالی از دسترس شما دور شده است.

خداوند شکافنده دانه و هسته است، زنده را از مرده پدید می آورد و مرده را از زنده، این است خدای شما، پس چگونه منحرف می شوید؟

او شکافنده صبح است، که شب را برای آرامش، و خورشید و ماه را به نظمی معین مقرر داشت، این اندازه گیری خداوند توانمند داناست.

اوست که ستارگان را برای شما آفرید، تا در تاریکی های خشکی و ورطه دریا، در پرتو آنها راه خود بیابید، و آیات را برای دانایان بیان داشتیم.

اوست که شما را از یک تن آفرید، سپس شما را قرارگاه و امانتگاهی است، ما آیاتمان را برای آنان که درمی یابند شرح دادیم.

اوست که آب را از آسمان نازل کرد، تا هرگونه گیاه بدان برویاندیم و از آن گیاهان ساقه و شاخه های سبز بر آوریم، و از آن دانه های مترکم بیرون آوریم، و از شکوفه درخت خرما، خوشه هائی نزدیک بیکدیگر بیرون آوریم، و باغهای از انگور، زیتون و انار شبیه و بی شباحت، و چون میوه داد، به رسیدنش بنگرید، که در آن برای اهل ایمان عبرت هاست.

آنان برای خدا شریکهائی از جن قرار دادند، در صورتی که جن را هم خدا آفریده است، و از روی نادانی برای خدا پسران و دخترانی به تصور آوردند، خداوند منزّه، برتر است از آنچه وصف می کنند.

او پدید آورنده آسمانها و زمین است، چگونه ممکن است فرزندی داشته باشد، در حالی که همسری ندارد، و همه چیز را آفریده و به هر امری واقف است.

این خدا پروردگار شماسست، هیچ معبودی جز او نیست، او آفریننده همه چیز است، پس او را بیرستید که وکیل همه موجودات است، چشمها او را در نمی یابد، اما او دیدگان را درمی یابد، او نادیده داناست.

براستی مایه بصیرت از جانب پروردگار برای شما آمد، پس کسی که ببیند سود برده است، و هر که کور دل باشد زیان خواهد برد، و من حافظ شما نیستم. (۴ - ۱۰ - ۹۲ : ۶)

چیزی را پیروی کنید که از جانب پروردگارتان به شما نازل شده است و جز او از اولیای دیگر پیروی نکنید، اما کمتر پند می گیرید. (۳ : ۷)

ای فرزندان آدم! لباسی برای شما فرو فرستادم که برایتان زینت است و شرمگاهتان را می پوشاند، و لباس تقوا بهتر است، این از آیات خداست شاید بخود آئید.

ای فرزندان آدم! شیطان شما را نفریبید چنانکه لباس پدر و مادران را از تنتان برکند، تا شرمگاهشان را در نظرشان آشکار کرد، و از بهشت بیرون نمود، چرا که او و گروهش ازجائی که آنها را نمی بینید شما را می بینند، ما شیطانها را دوستان کسانی قرار دادیم که ایمان نمی آورند، چون کار زشتی انجام دهند، گویند: "نیاکانمان را چنین یافته ایم، و خدا ما را بدان فرمان داده است."

بگو: "خدا به زشتکاری فرمان نمی دهد، چرا چیزی را که نمی دانید به خدا نسبت می دهید؟"
بگو: "پروردگار من به عدالت فرمان داده، و نیز به اینکه هنگام هر نماز رو به جانب او گردانید و با اخلاص او را بخوانید، همانطور که در آغاز شما را آفرید، به سویش باز می گردید.
گروهی را هدایت کرد و جمعی نیز در گمراهی ثابت ماندند، زیرا آنها به جای خدا، شیاطین را به دوستی برگزیدند و می پندارند که هدایت یافته اند.

ای فرزندان آدم! بهنگام عبادت زینتهایتان را (لباسهای شایسته و حفظ تقوا) به خود برگزید و نیز بخورید و بیاشامید، ولی اسراف نکنید، که خدا اسرافکاران را دوست نمی دارد.

بگو: "چه کسی جامه هائی را که خدا برای بندگان پدید آورده و روزیهای پاکیزه را حرام کرده است؟"
بگو: "این چیزها در زندگی دنیا برای کسانی است که ایمان آوردند و در روز قیامت خاص آنهاست." اینچنین آیات را برای دانایان بیان می کنیم.

بگو: "خداوند کارهای زشت را حرام کرده است، چه آشکار باشد، چه پنهان، و گناه و سرکشی به ناحق، و این که چیزی را که نمی دانید به خدا نسبت دهید.

هر امتی را روزگار معینی است و چون اجلشان فرا رسد نه لحظه ای تأخیر خواهند داشت و نه تعجیل."
ای فرزندان آدم! هرگاه از خودتان رسولانی به میان شما بیاید که آیات مرا برایتان باز گو کنند، تقوا پیشگان و شایسته کرداران را نه ترسی باشد و نه غمناک شوند.

تکذیب کنندگان آیات ما که در برابر آن کبر می ورزند، اهل دوزخند و جاودانه در آن ماندگار باشند، ستمکارتر از آنان که برخدا دروغ می بندند و یا آیاتش را تکذیب می کنند کیست؟
آنها نصیب خود را از آنچه برایشان مقرر شده می برند، وقتی فرستادگان ما برای گرفتن جانشان بیایند، به آنها گویند: "کجا ایند معبودهائی که غیر از خدا می خواندید؟"

گویند: "آنها از نظرمان دور و گم شدند" و برخود گواهی دهند که کافر بوده اند. (۷: ۳۷-۶: ۲)
پروردگار شما خدائی است که آسمانها و زمین را در شش روز آفرید، آنگاه به عرش پرداخت، روز را به شب می پوشاند که شتابان در پی آن می رود، خورشید و ماه و ستارگان را آفرید که به فرمانش هستند.

آگاه باشید که آفرینش به فرمان اوست- خدا پروردگار جهانیان، ثابت و پایدار درخیر است.
پروردگارتان را با تضرع و درنهان بخوانید، زیرا او متجاوزان را دوست ندارد، و بعد از
اصلاح زمین در آن فساد نکنید و خدا را با بیم و امید بخوانید، زیرا رحمت خدا به نیکوکاران
نزدیک است.

اوست که پیشا پیش بادهای را به بشارت رحمتش می فرستد، تا ابرهای گرانبار را جا بجا کنند، ما آنرا به
سرزمین مرده می فرستیم و از آن آب را فرود آوریم و با آن انواع میوه ها را برویانیم، اینگونه مردگان را زنده
می کنیم، تا شما پند گیرید.

زمین پاک به فرمان پروردگارش می روید و زمین نا پاک جز اندک و بی فایده بیرون نمی آورد، اینگونه آیات
را برای سپاسگزاران، گوناگون بیان می کنیم. (۵۸-۵۴:۷)

اگر ساکنان تمام شهرها ایمان می آوردند، درهای برکات آسمان و زمین را بر آنها می گشودیم،
لیکن تکذیب کردند ما هم آنها را به کیفر کردارشان فرو گرفتیم. (۹۶:۷)

نیکوترین نامها از آن خداست، او را بدان نامها بخوانید، کسانی را که به تحریف نامهای خدا
برخیزند رها کنید، بزودی کیفر کردارشان را خواهند دید.

از میان آنهایی که آفریدیم، گروهی راهنمای حق می شوند و برآستی اجرای عدالت می کنند.
کسانی که آیات ما را دروغ شمردند، به تدریج از راهی که نمی دانند گرفتارشان خواهیم کرد، و
به آنها مهلت می دهیم زیرا تدبیر من متین است. (۱۸۳-۱۸۰:۷)

آیا در ملکوت آسمانها و زمین و آنچه خدا آفریده است ننگریستند، شاید پایان زندگیشان نزدیک شده باشد، بعد از
قرآن کدام سخن را باور می کنند، کسی که خدا گمراهش کند، راهنمایی ندارد و آنان را در گمراهی رها می کند
تا سرگردان بمانند. (۱۸۶-۱۸۵:۷)

چرا چیزهایی را شریک (خدا) می گیرند که قادر به خلق کردن نیستند و خودشان مخلوقند،
نه می توانند آنها را یاری کنند و نه خودشان را یاری می دهند، و اگر آنها را به هدایت دعوت کنید از شما
پیروی نمی کنند، برای شما یکسان است که آنها را دعوت کنید و یا خاموش باشید.

غیر خدا هرکس را که می خوانید، بندگانی همچون شما هستند، اگر راست می گوئید آنها را
بخوانید، تا شما را اجابت کنند.

آیا پا دارند که با آن راه بروند، یا دستهایی که با آن چیزی را بگیرند، یا چشمانی که با آن ببینند، یا گوشهایی
که با آن بشنوند؟ بگو: " شریکانتان را بخوانید، چاره اندیشی کنید و مرا مهلت ندهید. (۱۹۵-۱۹۱:۷)

یاور من خدائی است که این کتاب (قرآن) را نازل کرده و او کارساز درستکاران است.

آنهایی را که شما می خوانید غیر از خدا، نمی توانند یاریتان کنند و نه می توانند خودشان را یاری دهند." اگر آنها را به هدایت خوانی نمی شنوند، و مشاهده می کنی که نگاهت می کنند، اما نمی بینند. گذشت را پیشه کن و به نیکی فرمان بده و از نادانان روی بگردان، و اگر شیطان وسوسه ات کرد به خدا پناه ببر، زیرا او شنوای داناست.

چون تقوا پیشگان گرفتار وسوسه های شیطانی شوند، خدا را یاد می کنند، و بصیرت می یابند.

(۲۰۱-۱۹۶:۷)

چون قرآن خوانده شود گوش کنید و ساکت باشید، باشد که مورد رحمت او واقع شوید. پروردگارت را پیش خود با تضرع و با صدای آهسته در صبح و شب یاد کن و غافل مباش، آنان که در پیشگاه پروردگار تو هستند از عبادتش تکبر نمی ورزند، و او را تسبیح می گویند و برایش سجده می کنند.

(۲۰۶-۲۰۴:۷)

مؤمنان کسانی هستند که چون نام خدا برده شود خوف بردلهايشان چیره گردد و چون آیات خدا بر آنان خوانده شود ایمانشان افزون گردد، و بر پروردگارشان توکل می کنند: همانان که نماز را به پا مدارند و از آنچه به ایشان روزی داده ایم انفاق نکنند.

مؤمنان حقیقی آنها هستند که نزد پروردگارشان درجات عالی و آمرزش و روزی فراوان دارند.

(۴-۲:۸)

مانند کسانی نباشید که می گفتند: " شنیدیم." ولی نمی شنیدند، بدترین جنبندگان در نزد خدا کر و لال هائی هستند که نمی اندیشند، اگر خدا خیری در آنها سراغ داشت، شنوایشان میکرد، و اگر هم شنوایشان کرده بود، باز روی می گرداندند و اعراض می کردند.

ای مؤمنان هنگامی که خدا و پیامبر شما را به چیزی که حیات می بخشد بخوانند، اجابت کنید، و بدانید که خدا میان انسان و قلب او حایل می شود و در پیشگاه او محشور خواهید شد.

از فتنه ای بپرهیزید که تنها به ستمکاران شما نمی رسد- و بدانید که عذاب خدا بسیار سخت است، بیاد بیاورید، زمانی را که در روی زمین اندک و ناتوان بودید و می ترسیدید که مبادا مردم شما را برابند، ولی او شما را پناه داد و به نصر خویش یاری کرد، و از روزیهای پاکیزه بهره مند ساخت، باشد که شکر گذار باشید. ای مؤمنان به خدا و پیامبر خیانت نکنید و در امانهای خود دانسته خیانت روا ندارید، و بدانید اموال و فرزندانان مایه آزمایشند و پاداش بزرگ نزد خداست.

ای مؤمنان اگر برای خدا تقوا پیشه کنید، او وسیله ای برای تشخیص حق از باطل برایتان قرار می دهد، و گناهانتان را می پوشاند، و شما را می بخشد، که فضل و بخشش خدا عظیم است.

(۲۹-۲۱:۸)

کافران اموال خود را برای بازداشتن مردم از راه خدا صرف می کنند، این اموال را خرج خواهند کرد، ولی برای آنها مایه حسرت خواهد شد، و بعد شکست می خورند، و کافران به دوزخ درمی آیند.

تا خداوند پلید را از پاک جدا گرداند و پلیدان را به هم ملحق کند، و مجموعاً به دوزخ درآورد. اینها همان زیانکارانند.

به کافران بگو: "اگر دست از مخالفت بردارند، گذشته هایشان بخشیده خواهد شد، و اگر بازگردند، روش پیشینیان درباره آنها اجرا می شود. (۳۸ - ۳۶ : ۸)

اگر کفار رابه هنگام قبض روح شدن ببینی که فرشتگان به روی و پشت آنها می زنند که: "عذاب سوزنده را بچشید، این نتیجه کرداریست که پیش از این فرستاده اید و خداوند هرگز به بندگانش ستم روا نمی دارد."

همانند شیوه فرعونیان و اسلافشان که آیات خدا را انکار کردند- و خدا آنها را به کیفر گناهانشان فرو گرفت- مسلماً خداوند نیرومند و کیفرش بسیار سخت است.

زیرا خدا نعمتی را که به قومی داده تغییر نمی دهد، مگر آنچه را در ضمیرشان است تغییر دهند- مسلماً خداوند شنوای داناست.

اینان به شیوه فرعونیان و اسلافشان آیات پروردگار را دروغ شمردند، ما هم به کیفر گناهانشان آنها را هلاک کردیم، فرعونیان را غرق کردیم، زیرا آنها ستمکار بودند.

بدترین جنبنندگان نزد خدا کسانی هستند که کافر شدند و ایمان نمی آورند. (۵۰ - ۵ : ۸)

آیا خبر پیشینیان- قوم نوح، عاد و ثمو و قوم ابراهیم و اصحاب مدین (قوم شعیب) و شهرهای زیر و رو شده (قوم لوط) به آنها نرسید، که پیامبرانشان با دلایل روشن به سوی آنها آمدند، خداوند به آنان ستم نکرد، بلکه آنها به خویشتن ستم کردند.

مردان و زنان با ایمان دوستان یکدیگرند، امر به معروف و نهی از منکر می کنند و نماز برپا می دارند و زکات می دهند و خدا و رسولش را اطاعت می کنند- خداوند بزودی آنها را مورد رحمت خود قرار می دهد، مسلماً خدا نیرومن فرزانه است.

خداوند به مردان و زنان با ایمان، باغهایی را وعده داده است که جویباران در آن جاریست و جاودانه درآ» خواهند ماند، و نیز مسکنهای پاکیزه، در یاغهای جاوید، ولی خشنودی خدا برتر باشد، این است کامیابی بزرگ. (۷۲ - ۷۰ : ۹)

فرمانروائی آسمانها و زمین از آن اوست، زنده میکند و میمیراند و جز خدا ولیّ (دوست پشتیبانی کننده) و یآوری ندارد. (۹: ۱۱۶)

خداوند به سرای سلامت دعوت می کند و هر که را بخواهد به راه راست هدایت می کند. نیکوکاران را پاداش نیکویی است- با زیادتی- و تیرگی و خواری رخسارشان را نپوشاند، آنها بهشتی هستند و جاودانه در آن خواهند ماند، اما بدکرداران به قدر اعمالی که انجام داده اند کیفر بد بینند و ذلت و خواری بر رخسارشان دیده شود، هیچ چیزی نتواند آنها را در مقابل خدا حفظ کند، رخسارشان چنان باشد که گویی با پاره ای از شب تاریک پوشانده شده است، آنها اهل آتشند و جاودانه در آن خواهند ماند. روزی که همگان را گرد آوریم به مشرکان گوئیم: " شما و معبودهایتان در جایتان بمانید." آنگاه آنها را از یکدیگر جدا خواهیم کرد، معبودهای آنها خواهند گفت: " شما ما را عبادت نمی کردید، همین بس که خدا گواه باشد که ما از عبادت شما بی خبر بودیم."

در آن هنگام هر کس به حاصل اعمال گذشته خویش آگاه می شود، و همگی را یسوی خدا- مولا و سرور حقیقتشان باز می گردانند، و آنچه به دروغ ساخته بودند، از نظرشان دور و گم می شود. بگو: " چه کسی شما را از آسمان و زمین روزی می دهد، و یا چه کسی شنوائی و بینائی می بخشد، و چه کسی زنده را از مرده و مرده را از زنده بر می آورد، و چه کسی مدبر امور است؟"

بی درنگ خواهند گفت: "خدا." بگو: " پس چرا پروا نمی کنید؟"

راستی وقتی چنین خدائی پروردگار شماست، پس گمراهی بعد از حق چیست، پس چرا روی می گردانید؟ فرمان پروردگار بر فاسقان بدینگونه ثابت شده است که ایمان نمی آورند.

بگو: " آیا معبودهای شما آفریننده و بازگرداننده خلق هستند؟"

بگو: " خدا مخلوقات را به وجود آورد و بعد باز می گرداند، پس چرا سرگشته اید."

بگو: " آیا از معبودهای شما کسی هست که به راه حق هدایت کند؟" بگو: " خدا به سوی حق هدایت می کند، آیا آن که به حق هدایت می کند برای پیروی سزاوارتر است، یا کسی که هدایت نمی کند مگر خود هدایت شود؟ پس شما را چه شده که اینگونه قضاوت می کنید؟" بیشتر آنها جز از گمان پیروی نمی کنند، بی تردید پندار و گمان کسی را از حق بی نیاز نمی کند- خدا به کردارشان آگاه است.

(۱۰: ۲۵-۳۶)

آگاه باشید که آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست، آگاه باشید که وعده خدا حق است، ولی بیشتر آنها نمی دانند، اوست که زنده می کند و می میراند و بازگشت همه به سوی اوست. ای مردم از جانب پروردگار برای شما پندی آمد که درمان همه دردهائی است که در دلهاست، و رحمت و هدایتی برای مؤمنان است.

بگو به فضل و رحمت خدا خوشحال شوند، که از همه اندوخته هایشان بهتر است.

(۵۸-۵۵ : ۱۰)

گمان آنان که بر خدا دروغ می بندند، درباره روز قیامت چیست؟

خداوند بر مردمان کریم است، ولی آنها شاکر نیستند.

به کاری دست نمی زنی و قرآنی نمی خوانی و عملی انجام نمی دهی، مگر آنکه در زمان اقدام بر شما ناظر باشم، و هموزن ذره ای در زمین و آسمان از پروردگارت پنهان نمی ماند- و هیچ چیز کوچکتر یا بزرگتر از آن نیست- مگر اینکه در کتاب روشنی است.

آگاه باش که دوستان خدا نه ترسی دارند، و نه غمگین می شوند، برای مؤمنان با تقوا در زندگی دنیا و آخرت خبری مسرت بخش است، سخنان خدا تغییر ناپذیر است، و آن رستگاری بزرگی است.

سخن آنها محزونت نکند که عزت از آن خداست و او شنوای داناست.

آگاه باشید که آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست، و آنان که چیزی را شریک او قرار می دهند، جز از پندار پیروی نمی کنند، و جز دروغ نمی گویند.

اوست که شب را برایتان مقرر داشت تا در آن آرام بگیرید، و روز را روشن پدید آورد، که در آن نشانه هائی است برای گروهی که می شنوند.

گفتند خدا فرزندی برای خود برگزیده است، او منزّه و بی نیاز است، آنچه در آسمان و زمین است از آن اوست، شما دلیلی برای این ادعا ندارید، چرا هر چیزی را که نمی دانید به خدا نسبت می دهید؟

بگو: " کسانی که به خدا دروغ می بندند رستگار نمی شوند"، آنها بهره ای از دنیا دارند و پس از آن بازگشتشان به جانب ماست و عذاب سختی به کیفر کفر ورزیدنشان به آنها می چشانیم. (۷۰-۶۰ : ۱۰)

خداوندی که آسمان و زمین را آفرید و از آسمان آبی فرو فرستاد و با آن میوه ها را برای روزیتان برویاند و کشتی ها را به اختیارتان آورد، تا به فرمان او بدریا حرکت کنند و رودها را برایتان مسخر گرداند. و خورشید و ماه را که مدام تابان و درگردشند به تسخیر شما در آورد، و شب و روز را مسخرتان کرد، و هر آنچه خواستید به شما ارزانی داد، و اگر بخواهید نعمتهای خدا را بشمارید، هرگز قادر نخواهید بود، انسان ستمکار و ناسپاس است. (۳۴-۳۳ : ۱۴)

فرمان خدارسیده است، بر آن شتاب نداشته باشید، خدای پاک تر از هر چیزی است که شریکش قرار دهند.

خدا فرشتگان حامل وحی را به فرمان خویش برهبریک از بندگانش که بخواهد فرو می فرستند تا هشدار دهند معبودی جز من نیست، پس از (نافرمانی) من بترسید.

آسمانها و زمین را بحق آفرید، و از آنچه شریکش قرار دهند برتر است. (۱۶: ۱ - ۳)
اگر خدا به کیفر ستمکاری های مردم، آنها را مأخذ کند، جنبنده ای بر روی زمین باقی نخواهد ماند، ولی به آنها تا مدت معین مهلت می دهد و چون اجلشان فرا رسد، نه ساعتی تأخیر می کنند و نه ساعتی تعجیل.

(۱۶: ۶۱)

چون به فرشتگان گفتیم بر آدم سجده کنید، همگی سجده کردند جز ابلیس که گفت: " آیا بر کسی سجده کنم که او را از خاک آفریده ای؟" گفت: " خواهی دید اگر تا روز قیامت مرا مهلت دهی فرزندان کسی را که بر من برتری دادی جز عده کمی همه را گمراه و ریشه کن خواهم کرد."

فرمود: " برو، از میان آنها هرکس از تو پیروی کند، جهنم کیفر آنها و شماسست که پاداشی بسزاست، هرکدام از آنها را که توانستی باصدایت برانگیز و بیاری سواران و پیادگان بر آنها بتاز و در اموال و فرزندانشان شریک شو و به آنها وعده بده." ولی شیطان جز فریب وعده نمی دهد.

" تو هرگز بر بندگان من سُلته ای نخواهی داشت، و تنها پروردگارت برای نگهداری آنها کافی است." (۱۷: ۶۱ - ۶۵)

بگو: " همین بس که خدا میان من و شما گواه است، زیرا او نسبت به بندگانش دانائی آگاه است."

(۱۷: ۹۶)

بگو: " چه او را " الله " بخوانید، چه "رحمان" ، هرکدام را بخوانید برای او نامهای نیکوست. " نمازت را نه بسیار بلند بخوان، و نه چندان آهسته، حد وسط این دو را برگزین.

و بگو: " سپاس مخصوص الله است، که نه فرزندی دارد و نه در ملک شریکی، هرگز به مذلت

نیفتد که محتاج به یاری شود، پس او را به شایستگی بزرگ دار." (۱۷: ۱۱۰ - ۱۱۱)

ستایش مخصوص خداست که این کتاب استوار را بر بنده خود نازل کرد و هیچ گونه کژی و کاستی در آن نهاد، تا از عذاب سخت خدا بترساند و مؤمنان صالح را به پاداش نیکویی بشارت دهد، که جاودانه در آن خواهند ماند، و کسانی را که گفتند: " خداوند فرزندی برگزیده است." بیم دهد.

چرا که نه آنان خود به این سخن معرفتی دارند و نه نیاکانشان، بس بزرگ است گفتاری که از دهانشان خارج

می شود، و چیزی که می گویند جز دروغ نیست. (۱۸: ۱ - ۵)

(فرشتگان گویند:) ما جز به امر پروردگار تو فرود نمی آئیم، آنچه در پیش رو و پشت سرما و مابین این دو قرار دارد از آن اوست و پروردگار تو هرگز فراموشکار نیست.

پروردگار آسمانها و زمین و آنچه را میان آنهاست بپرست و در راه عبادتش شکیباش، آیا

مانندی برای او می شناسی؟ (۱۹: ۶۴ - ۶۵)

خدا بر هدایت هدایت یافتگان می افزاید و آثاری که از اعمال صالح باقی بماند در پیشگاه پروردگارت پاداش بهتر و نتیجهٔ خوبتر دارد. (۷۶: ۱۹)

گفت: " ای موسی پروردگار شما کیست؟"

پاسخ داد: " پروردگار ما کسی است که نعمت وجود به همهٔ مخلوقات بخشیده، سپس آنها را هدایت کرده است." (۵۰ - ۴۹: ۲۰)

هرکس در آسمانها و زمین است از آن خداست و آنان که در نزد او هستند، از عبادتش سرپیچی نمی کنند، و هرگز خسته نمی شوند، شب و روز بی آنکه سُستی و رزند تسبیح او می گویند.

آیا معبودهائی که در زمین برگزیده اید، مردگان را زنده می کنند؟ اگر در آسمان و زمین معبودهائی جز خدا بود، تباه می شدند، خدای پروردگار عرش منزّه است از آنچه وصف می کنند.

در برابر افعالش بازخواست نمی شود، ولی آنها مورد بازخواست قرار خواهند گرفت.

آیا آنها معبودهائی جز خدا برگزیده اند؟ بگو دلایلتان را بیاورید، این است سخن کسانی که با من هستند و آنان که پیش از من بودند، اما بسیاری از آنها حقیقت را نمی دانند و از آن رو می گردانند. (۲۴ - ۱۹: ۲۱)

گروهی از مردم بدون هیچ دانش و راهنما و کتاب روشنگری دربارهٔ خدا به مجادله برمی خیزند، آنها از سر تکبر مردم را از راه خدا گمراه می کنند، که در دنیا برایشان رسوائی است و در آخرت عذاب آتش را به آنها می چشانیم، این کیفر اعمالی است که پیش از این کرده ای و خداوند هرگز به بندگان ستم نخواهد کرد.

از مردم کسی که خدا را به زبان عبادت می کند، اگر خیری به او برسد دلش آرام می گیرد، و اگر به مصیبتی گرفتار آید، رو بگرداند، چنین کسی در دنیا و آخرت زیان کرده است و این زیانی آشکار است.

غیر از خدا کسی را می خواند که سود و زیانی نمی رساند، و این گمراهی بسیار عمیقی است. کسی را می خواند که زیانش نزدیکتر از نفع اوست، چه بد یآوری و بد معاشری است.

خداوند مؤمنان صالح را به باغهایی در می آورد که جویباران در آن جاریست، مسلماً خدا قادر به انجام هرکاری است که اراده کند. (۸ - ۱۴: ۲۲)

خالصانه رو به خدا آورید و کسی را شریک او قرار ندهید و هرکس به خدا شرک آورد، گویی از آسمان سقوط کرده ایست که پرندگان او را ربوده باشند و یا باد به دور دستها پرتابش کرده باشد. (۳۱: ۲۲)

آنچه در آسمانها و زمین است از آن اوست و خدا بی نیاز پسندیده است.

آیا ندیدی خداوند هرچه را که در زمین و آسمان است مسخرتان کرد و به فرمان او کشتی در دریا روان است و او آسمان را نگه می دارد تا جز به امرش بر زمین بیفتد، زیرا خدا به مردم رئوف و مهربان است. برای هرامتی عبادتی مقرر کردیم تا انجام دهند، پس نباید در این امر با تو به نزاع برخیزند، بسوی پروردگارت دعوت کن، که تو بر راه راست قرار داری، و اگر با تو جدل کردند، بگو: "خداوند به کردارتان دانا تر است، خداوند در روز قیامت میان شما در موارد اختلافتان داوری خواهد کرد."

(۶۹ - ۶۴ : ۲۲)

آنها خدا را آنگونه که باید شناختند، زیرا خداوند نیرومند مقتدر است. خداوند از فرشتگان و انسان رسولانی برمی گزیند، خداوند شنوایی بیناست، خدا آینده و گذشته آنها را می داند و بازگشت همه به سوی اوست.

ای مؤمنان! راکع و ساجد پروردگارتان باشید و اورا بپرستید و کار نیک انجام دهید تا رستگار شوید، و آنگونه که شایسته است در راهش جهاد کنید.

او شما را برگزید و در دین مشقت و تنگنایی برای شما قرار نداد، این همان دین پدران ابراهیم است، او پیش از این شما را مسلمان نامید تا پیامبر گواهانان باشد و شما گواه بر مردم.

پس نماز را برپا دارید و زکات بدهید و به خدا توسل جوئید که او مولی و سرپرست شماست. چه مولای خوب و چه یاور شایسته ای. (۷۸ - ۷۴ : ۲۲)

بلند مرتبه است خداوند یکتا، فرمانروای حق که معبودی جز پروردگار عرش کریم نیست، و آنکس که بدون دلیل معبودی را در کنار خدا بخواند، حساب او با پروردگار اوست، زیرا کافران رستگار نخواهند شد.

بگو: "پروردگارا مرا بیامرز و بر من رحم کن که تو رحیم ترینی." (۱۱۸ - ۱۱۶ : ۲۳)

خداوند نور آسمانها و زمین است، مثل نورش چراغانی را می ماند با چراغ، که آن چراغ در میان شیشه ای است و آن شیشه چونان ستاره درخشان، این چراغ با روغنی افروخته می شود که از درخت پربرکت زیتونی گرفته شده است که نه شرقی است و نه غربی و بدون تماس با آتش درحد شعله ور شدن است، نوری است افزون برنور، خداوند هرکس را بخواهد به نور خود هدایت می کند، و برای مردم مثلها می آورد، خداوند بر هر چیز آگاه است.

آن نور درخانه هائی است که خداوند اجازه داده است که نامش در آنجا بلند شود، و صبح و شام در آن برایش تسبیح گویند.

مردانی که تجارت و داد و ستد از یاد خدا و برپا داشتن نماز و ادای زکات غافلشان نمی کند، از روزی بیمناکند که دلها و چشمها در آن بی تاب می شود.

خداوند آنها را بهتر از آنچه انجام داده اند پاداش می دهد و از فضل خود بر پاداش آنها می افزاید، و هرکه را بخواهد بدون حساب روزی می دهد.

اعمال کافران چونان سرابی است در بیابان که تشنه آن را آب پندارد و چون به آن نزدیک شود، چیزی نیابد و خدا را نزد خویش یابد که جزای او را کامل بدهد و خدا سریع الحساب است، یا همچون ظلمت اندود دریای پهناور موج، که موج بر موج فرود می آید، و برفراز آن ابر تاریک روی ابر می غلند و اگر دست بیرون آورد دیدنش ممکن نیست، و کسی را که خدا نوری برایش قرار ندهد، نوری نخواهد داشت. (۲۴ : ۳۵ - ۴۰)

مگر ندیدی هرکه در آسمانها و زمین است و پرندگان گسترده بال خدا را تسبیح می کنند و هر یک نماز و تسبیح خود را می دانند، و خداوند به آنچه انجام می دهند داناست.

فرمانروائی آسمانها و زمین از آن اوست و بازگشت به سوی خداست.

مگر ندیدی که خداوند ابرها را می پراکند و بهم می آورد و متراکم می کند و آنگاه می بینی قطرات باران را که از میان ابرها فرو میریزد، و از کوههای آسمان دانه های تگرگ نازل می کند، و با آن هرکه را بخواهد زیان می رساند و از هرکه بخواهد این زیان را برطرف می کند، نزدیک است درخشندگی برق آن حس بینائی را ببرد. خداوند شب و روز را بر یکدیگر می گرداند و در این عبرتی است برای دیده وران.

خداوند همه جنبنندگان را از آب آفرید، گروهی برشکم می خزند، و گروهی بردویا، و گروهی بر چهار پا راه می روند، خداوند هرچه را بخواهد می آفریند، زیرا او بر هر چیز قادر است.

ما آیات روشنگری نازل کردیم و خدا هرکس را بخواهد به راه راست هدایت می کند. میگویند به خدا و رسولش ایمان آورده ایم و اطاعت می کنیم، سپس گروهی هستند که روی می گردانند، آنها مؤمن نیستند.

هنگامی که بسوی خدا و رسولش خوانده شوند تا در میانشان داوری کند، گروهی از آنان روی گردانند، اگر حق با آنها باشد با فروتنی به سوی او می آیند، آیا دلهایشان بیمار است، یا شک و تردید دارند؟ یا می ترسند که الله و رسولش بر آنها ستم کند؟ اما خود اینها ستمگرند. هنگامی که مؤمنان به سوی خدا و رسولش خوانده شوند، تا در میانشان داوری شود، تنها سخنی که گفتند این بود: " شنیدیم و اطاعت کردیم" آنها همان رستگارانند. کسی که خدا و رسولش را اطاعت کند، و خدا ترس و با تقوا باشد، رستگار است. (۲۴ : ۴۱ - ۵۲)

خداوند به کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته کردند، وعده داده که در روی زمین جانشینشان کند. همچنان که اسلافشان را جانشین کرد، و دینی را که برای آنها پسندید استوار

سازد و ترسشان را به آرامش بدل کند، مرا عبادت کنند و شریکی برایم قرار ندهند، و آنان که بعد از این کافر شوند، فاسقند.

نماز را برپا دارید و زکات را بدهید و به اطاعت رسول گردن نهید تا مورد رحمت قرار گیرید، گمان مبر کافران در زمین ما را به ستوه آورند، جایگاهشان آتش است و چه بد جایگاهی است.

(۲۴:۵۵-۵۷)

آگاه باشید که آنچه در آسمانها و زمین است، از آن خداست، او احوال شما را می داند، و روزی که بسوی او باز گردید، همگان را از اعمالشان آگاه می سازد، و خدا بهر چیز آگاه است.

(۲۴:۶۴)

پاک و منزّه است آنکه جداکننده حق از باطل را بر بنده اش نازل کرد تا بیم دهنده جهانیان باشد. آنکه فرمانروائی آسمانها و زمین از اوست و فرزندی برگزیده است و در فرمانروائی شریکی ندارد و همه چیز را آفرید و حد و اندازه هرچیز را معین فرمود. (۲۱:۵-۲)

آنها جز خدا برای خود معبودهائی برگزیدند که قدرت آفرینش ندارند و خودشان مخلوقند و درسود و زیان و نیز مرگ و حیات و برانگیخته شدن کاری از دستشان ساخته نیست. (۲۳:۵)

آیا دیدی کسی را که هوای نفسش را به عنوان معبود برگزیده است؟ آیا می توانی حافظ و نگهبان او باشی؟

یا گمان می کنی اکثر آنها می شنوند، یا می فهمند؟ آنها همچون چارپایانند بلکه گمراه تر. (۲۴:۵۳-۴۴)
اوست که دو دریا را بهم آمیخت- این گوارا و شیرین و آن شور و تلخ- میان آندو حایلی استوار قرار دارد.

اوست که بشر را از آب آفرید و برای او نسب و سبب قرار داد، پروردگار تو تواناست.

(۲۵:۵۳-۵۴)

پروردگار تو هرچه بخواهد می آفریند و انتخاب و اختیار به دست آنها نیست، خداوند منزّه و برتر است از شریکهائی که برای او قرار می دهند، پروردگار تو می داند آنچه در سینه هایشان پنهان دارند یا آشکار کرده اند.

او خدائی است که جز او معبودی نیست، در این جهان و جهان دیگر سپاس اوراست، حکم، حکم اوست و همه شما به سوی او باز می گردید. (۲۸:۶۸-۷۰)

در آنچه خدا بتو داده سرای آخرت را جستجو کن، و بهره ات را از دنیا از یاد مبر، و همانگونه که خدا بتو نیکی کرده است، نیکی کن، و هرگز در زمین فساد مکن، که خدا مفسدان را دوست ندارد. (۲۸: ۷۷)

آیا ندیدند که خدا چگونه آفرینش را آغاز می کند و سپس باز می گرداند، برآستی این کار برخدا آسان است. بگو: " در زمین بگردید و بنگرید که چگونه آفرینش را آغاز کرد، باز خدا قیامت را پدید می آورد، زیرا خداوند بر هر چیز قادر است، هرکس را بخواهد عذاب می کند و هرکس را بخواهد مورد رحمت قرار می دهد و به سوی او باز می گردید.

نه در زمین و نه در آسمان قادر نیستید برخدا چیره شوید و برای شما جز او کارساز و یآوری نیست، آنان که به آیات خدا و دیدار او ایمان ندارند از رحمت من نومید هستند و برایشان عذاب دردناکی است. (۲۳-۲۹: ۱۹)

مثل کسانی که غیر خدا را به دوستی برگزینند، همچون خانه ای است که عنکبوت بسازد، و اگر می دانستند، سست ترین خانه ها، خانه عنکبوت است.

بطور یقین آنچه را غیر خدا می خوانند، او می داند و او نیرومند فرزانه است، این مثلها را برای مردم می زنیم و جز عالمان آن را در نمی یابند، خداوند آسمانها و زمین را برآستی آفرید و مسلماً در این عبرتی برای مؤمنان است. (۲۹: ۴۱-۴۴)

ای بندگان من زمین من وسیع است، تنها مرا بپرسید.

همه کس طعم مرگ را خواهد چشید و سپس بسوی ما باز می گردید، کسانی را که ایمان آوردند و کارهای شایسته کردند، در غرفه های بهشت جای می دهیم، که زیر آن جویها روان است، و جاودانه در آن خواهند ماند، چه خوب است پاداش عمل کنندگان، آنان که شکیبائی کردند و به پروردگارشان توکل نمودند. چه بسیار جنیندگانی که نمی توانند روزی خود را برگیرند و خداوند آنها و شمارا روزی می دهد، و او شنوای داناست.

اگر از آنها بپرسی چه کسی آسمانها و زمین را آفرید و خورشید و ماه را رام کرد؟ خواهند گفت: "خدا." پس چگونه منحرف می شوید؟

خداوند روزی هریک از بندگان را که بخواهد فراوان می کند، یا برآنان تنگ می گیرد، زیرا خداوند به همه چیز داناست.

همچنین اگر از آنها بپرسی چه کسی از آسمان آب را فرو فرستاد و با آن زمین مرده را احیا کرد؟

خواهند گفت: "خدا." بگو: "آری سپاس خدا راست." اما بیشتر آنان در نمی یابند، زندگی دنیا جز بازیچه و سرگرمی نیست، اگر بدانند زندگی حقیقی سرای دیگر است. (۶۴-۵۶: ۲۹)

کسانی که در راه ما مجاهدت کنند، به راههای خویش راهنمایی خواهیم کرد، و خدا با نیکوکاران است. (۶۹: ۲۹)

آیا با خود نیاندیشیده اند که خدا آسمانها و زمین و آنچه را میان آنهاست، جز بحق و تا مدتی محدود نیافریده است؟ ولی بیشتر مردم دیدار پروردگارشان را منکرند. (۸: ۳۰)

سرانجام بدکرداران بدتر شد، زیرا آیات خدا را تکذیب کردند و آن را به مسخره گرفتند. خداوند آفرینش را آغاز کرد و سپس آن را باز می گرداند و آنگاه بسوی او باز می گردید. روزی که قیامت برپا می شود، گناهکاران به نا امیدی فرو شوند، و هیچ بُتی شفیع آنها نمی شود، و دیگر به بُتهایشان باور نخواهند داشت. (۱۳-۰۰: ۳۱)

در آن روز که قیامت برپا می شود، از یکدیگر جدا می شوند، مؤمنان نیکوکار در باغی شادمان و مسرور خواهند بود، اما آنهایی که به آیات ما و دیدار آخرت کافر شدند، در عذاب الهی احضار شوند. آنگاه که به شب رسید و آندم که به صبح درآید خدا را ستایش کنید، در آسمانها و زمین و در پسینگاه و به هنگام نیمروز سپاس اوراست، زنده را از مرده، و مرده را از زنده برمی آورد و زمین مرده را زنده می کند و همین گونه برانگیخته می شوید. (۱۹-۰۴: ۳۱)

اوست که آفرینش را آغاز کرد و سپس آن را باز می گرداند که برایش آسان تر است، و برترین توصیف در آسمانها و زمین از آن اوست و او نیرومند فرزانه است. (۲۷: ۳۰)

با یکتا پرستی روی به دین آور، این آفرینشی است که خدا مردم را به آن شیوه آفرید، تغییری در آفرینش خدا نیست، این است آئین استوار، ولیکن بیشتر مردم نمی دانند.

به سویس بیائید و از (نافرمانی) او بترسید و نماز را برپا دارید و از مشرکان نباشید، از کسانی که در دینشان فرقه فرقه شدند و هر فرقه ای به آنچه داشت دلخوش بود. (۳۲-۳۰: ۳۰)

خداست آن که شما را آفرید و روزی داد و میمیراند و باز زنده می کند، آیا کسانی را که شریک خدا می سازید، می توانند از اینگونه کارها انجام دهند؟ منزّه و برتر است از آنچه شریک او قرار می دهند.

به سبب اعمال مردم، در برّ و بحر فساد آشکار شد، تا جزای بخشی از اعمالی را که انجام داده اند به آنها بچشانند، باشد که بازگردند. (۴۱- ۴۰ : ۳۰)

از نشانه های قدرت او اینست که بادهای مژده دهنده را می فرستد، تا شما را از رحمت خود بچشانند و کشتیها به فرمانش روان باشند و از فضل او روزی خود را بجوئید، باشد که شکر گزار باشید. (۴۶ : ۳۰)

خداست که بادها را برای حرکت در آوردن ابرها می فرستد و بعد آنرا در آسمان آنطور که بخواهد می گستراند و پاره پاره می کند و می بینی که دانه های باران از لابلای آن خارج می شود، تا بهرکس از بندگانش که بخواهد فرو ریزد و شادمان شوند، هر چند پیش از آن که برآنان نازل شود مأیوس بودند.

به آثار رحمت خدا بنگر که چگونه زمین مرده را زنده می کند، بطور یقین چنین خدائی زندگی بخش مردگان است، و بر هرکاری تواناست. (۵۰ - ۴۸ : ۳۰)

بعضی از مردم خریدار سخنان بیهوده اند تا به نادانی مردمان را از راه خدا گمراه کنند و آیات را به تمسخر گیرند، عذاب خوارکننده ای نیز نصیب آنهاست.

آنگاه که آیات ما بر او خوانده شود با خود پسندی چنان روی برتابد که گوئی آنرا نشنیده است، یا گوئی گوشه‌پیش سنگین است، او را به عذاب دردناک بشارت ده. (۷-۶ : ۳۱)

نصیب مؤمنان نیکوکار باغهای پر نعمت است، که جاودانه در آن بمانند- و عده خدا راست است و او توانمند فرزانه است.

آسمانها را بدون ستونی که ببینید آفرید، و بر روی زمین کوهها افکند تا شما را نلرزاند، و از هر جنبه ای در آن بپراکند و از آسمان آبی نازل کردیم و گیاهان نیکوی گوناگون در آن برویاندیم.

این آفرینش خداست، پس به من نشان بدهید آنها که غیر او هستند، چه آفریده اند؟ بلکه ستمکاران در گمراهی آشکاری هستند. (۱۱-۸ : ۳۱)

آیا ندیدید که خدا آنچه در آسمانها و زمین است رام شما کرد و نعمتهای آشکار و پنهانش را بر شما ارزانی داشت، ولی بعضی از مردم بدون علم و راهنما و کتاب روشنگری درباره خدا مجادله می کنند، و چون به آنها گفته شود: " آنچه را خدا نازل کرده پیروی کنید. " گویند: " نه! ما از آئین نیاکان خود پیروی می کنیم. "

حتی اگر شیطان آنها را به عذاب سوزناک خوانده باشد؟

کسی که روی تسلیم به درگاه خدا آورد و نیکوکار باشد به دستاویز محکمی چنگ زده است، و سرانجام کارها بسوی خداست. کسی که کفر ورزد، کفرش تورا غمگین نکند، بازگشت همه بسوی ماست

و ما آنها را از اعمالی که انجام داده اند آگاه خواهیم کرد، زیرا خدا به اسرار دلها آگاه است، پس از آنکه اندکی کامیابشان کردیم به عذاب سختی گرفتارشان می کنیم. (۲۴ - ۲۰ : ۳۱)

خداست که آسمانها و زمین و آنچه را میان آنهاست درشش روز آفرید و آنگاه بر عرش استیلا یافت، جز او شما را کارساز و شفیع نیست، چرا بخود نمی آئید؟
امور (جهان) را از آسمان تا زمین تدبیر می کند، و آنگاه در روزی که به حساب شما هزار سال است (نتیجه آن) به جانب او بالا میرود.

اودانای پنهان و آشکار و نیرومند مهربان است، آنکه هرچیز را نیکو آفرید، و آفرینش آدمیان را از گل آغازید، سپس، نسل او را از عصاره آب ناچیز بوجود آورد، آنگاه او را متوازن ساخت و از روح خود در او دمید و برای شما گوش و چشم و دل تدارک دید، اما کمتر سپاس بجای می آورید.

گفتند: " آیا وقتی در زمین ناپدید شدیم، از نو آفرینش خواهیم یافت؟" بلکه آنها دیدار پروردگارش را انکار می کنند.

بگو: " فرشته مرگ که بر شما گماشته شده، جانتان را می گیرد و بعد بسوی پروردگارتان باز می گردید." (۱۱ - ۴ : ۳۲)

سپاس خدائی را که آنچه در آسمانها و زمین است از آن اوست و سپاس آن جهان نیز اوست که فرزانه ای آگاه است، آنچه که در زمین فرو می رود، و آنچه را از آن برمی خیزد، و آنچه را که از آسمان می آید، و آنچه را به آسمان برمی شود می داند، و او آمرزنده مهربان است.

(۲ - ۱ : ۳۴)

بگو: " پروردگار ما همه ما و شما را گرد می آورد، پس آنگاه در میان ما به حق داوری می کند، زیرا او حکم کننده ای داناست." بگو: " آنهائی که شریک خدا پنداشتید به من نشان دهید، چنین نیست، بلکه خدا نیرومند فرزانه است." (۲۷ - ۲۶ : ۳۴)

بگو: " پروردگار من الهام بخش حق و دانای غیب است." (۴۸ : ۳۴)

سپاس خدای را که آفریدگار آسمانها و زمین است و فرشتگانی را رسولان خود کرد که دوگان دوگان، سه گان سه گان، و چهارگان چهارگان بال دارند، و آنچه بخواهد به آفرینش می افزاید، زیرا خدا بر هرکاری

تواناست، گشایش رحمت خدا را بر مردم کس نتواند که مانع شود، و در برابر خود داری کردنش کس را قدرت گشایش نباشد، و او نیرومند فرزانه است.

ای مردم! نعمتی را که خدا بر شما ارزانی داشته است به یاد آورید، مگر جز خدا آفریننده دیگری وجود دارد، که از آسمان و زمین شما را روزی بدهد؟ هیچ معبودی جز او نیست، پس چرا سرگشته اید؟ (۳ - ۱ : ۳۵)

ای مردم! وعده خدا حق است، مبادا زندگی دنیا فریبتان دهد و مبادا (شیطان) فریب دهنده، شما را به (کرم) خدا مغرور گرداند، مسلماً شیطان دشمن شماست، شما هم او را دشمن بدارید، او پیروانش را به راهی می خواند که سرانجام اهل دوزخ شوند.

کافران را عذابی سخت و مؤمنان نیکوکار را آمرزش و اجر بزرگی است. (۷ - ۵ : ۳۵)
خداست که بادها را بفرستد، تا ابر را برانگیزند، آن را به سرزمینهای مرده برانیم و زمین مرده را به آن زنده کنیم، رستاخیز هم بدینگونه است، آنکه خواهان عزت باشد (بداند که) تمامی عزت از آن خداست.
سخن خوش و پاک به سوی او بالا رود، و کردا نیک آن را بالا می برد، و نیرنگبازان را عذاب سختی است، و مکرشان نیز نابود می شود.

خداوند شما را ابتدا از خاک و سپس از نطفه آفرید، آنگاه جفتهای یکدیگر فراتان داد، و هیچ ماده ای باردار نمی شود و نمی زاید، مگر به علم او، و عمر سالخورده ای دراز نمی شود و از عمر کسی کاهش نمی یابد مگر آنکه در کتابی نوشته شده باشد، و چنین کارها بر خدا آسان است. (۹ - ۱۱ : ۳۵)

ای مردم ، همه شما به خدا نیازمندید ، و تنها خدا بی نیاز ستوده است، اگر بخواهد شما را می برد و خلق تازه ای می آورد، و این کار بر خدا دشوار نیست. (۱۷ - ۱۵ : ۳۵)

آیا ندیدی که خدا از آسمان آبی نازل کرد که بدان میوه های رنگارنگ رویانیدیم و از کوهها نیز جاده هائی برنگ سفید و سرخ، یا رنگهای گوناگون و به غایت سیاه پدید آوردیم، همچنین مردم و جنبندگان و چارپایان رنگارنگ، آری از میان بندگان خدا، تنها دانایان از (نافرمانی) او می ترسند، و خداوند نیرومند فرزانه است: آنان که کتاب خدا را می خوانند و نماز می گذارند و از آنچه روزیشان کرده ایم، پنهان و آشکار انفاق می کنند، (و) به تجارتی دل بسته اند که هرگز زیانی در آن نیست، خدا پاداش آنها را به تمامی بدهد و از فضل خود بر آن بیفزاید، زیرا آمرزنده شکر پذیر است. (۳۰ - ۲۷ : ۳۵)

خداوند دانای نهران آسمانها و زمین است، و از درون دلها آگاه است.

اوست که شما را در زمین جانشین قرار داد، پس هرکس ناسپاسی کند، بزیان خود اوست و کفر کافران نزد پروردگارشان جز دشمنی چیزی افزون نمی‌کند، و نیز کفرشان جز به خسراشان نخواهد افزود.

(۳۹ - ۳۸ : ۳۵)

اگر خدا بخواهد مردم را به کیفر کارهایشان بازخواست کند، جنبنده ای بر روی زمین باقی نخواهد ماند، ولی آنها را تا مدتی معین مهلت می‌دهد و چون مدتشان بسر آمد- به راستی خدا به بندگانش بصیر است. (۳۵ : ۴۵)

آگاه باش که دین خالص از آن خداست و آنان که غیر از او دیگری را معبود خود گرفتند: " که بدین منظور اینها را می‌پرستیم تا ما را به خدا نزدیک کنند." خداوند در اختلاف میان آنها داوری خواهد کرد، خدا دروغگویان ناسپاس را هدایت نمی‌کند.

اگر خدا می‌خواست فرزندی بگیرد، آنچه را می‌خواست از میان مخلوقاتش برمی‌گزید، او منزّه است، او خداوند یکتای قهار است.

آسمانها و زمین را به حق آفرید، شب را به روز درآورد، و روز را به شب، و خورشید و ماه را رام کرد و هرکدام تا زمانی معین در حرکتند، آگاه باش که او پیروزمند آمرزنده است.

او شما را از یک تن آفرید، و همسر او را از جنس خودش، از چارپایان هشت جفت پدید آورد، و شما را در شکم مادرانتان در تاریکی سه گانه، مرحله به مرحله آفرید، این خدا پروردگار شماسست، که فرمانروائی از آن اوست، و جز او معبودی نیست، پس به کجا رو می‌آوردید؟

اگر ناسپاسی کنید، خدا بی‌نیاز است و ناسپاسی را برای بندگانش نمی‌پسندد، و اگر سپاسگزاری کنید، آن را بر شما می‌پسندد، هیچکس بارگناه دیگری را بردوش نمی‌کشد، آنگاه به نزد پروردگارتان باز می‌گردید، و همه شما را از کردارتان آگاه می‌کند، که او به اسرار دلها آگاه است. (۳۹ : ۳ - ۷)

بگو: " ای بندگان مؤمن! از (نافرمانی) پروردگارتان بترسید و برای نیکوکاران در این دنیا پاداشی نیکوست و زمین خدا پهناور است، فقط پاداش شکیباییان است که بدون حساب داده می‌شود. (۳۹ : ۱۰)

بشارت بر آنان که پرستش طاغوت را وانهادند و به خدا رو آوردند، پس بندگان مرا بشارت ده. آنان که گفته‌ها را می‌شنوند و از بهترین آن پیروی می‌کنند، همانها هستند که خدا هدایتشان کرده است، و آنها خردمندانند. (۳۹ : ۱۷ - ۱۸)

پروردگارتان فرمود: " مرا بخوانید، تا به شما پاسخ گویم، کسانی که در پرستش من کبر ورزند، به زودی با خواری به جهنم وارد می‌شوند. "

خداست که شب را برای آرمیدنتان قرار داد، و روز را روشنی بخش، زیرا خدا فضل خویش را به مردم ارزانی می‌دارد، ولی بیشتر مردم سپاسگزار نیستند.

این است خدا، پروردگار شما و آفریننده همه موجودات، معبودی جز او نیست، پس به کجا روی می‌گردانید؟ اینگونه است که انکارکنندگان از آیات خدا روی می‌گردانند.

خداست که زمین را برای شما جایگاه قرار داد، و آسمان را چون بنائی برافراشت، و شما را صورت بخشید، و صورتتان را نیکو ساخت، و از چیزهای پاکیزه و خوش به شما روزی داد، این است خدا پروردگار شما، پس منزّه است خدا پروردگار عالمیان.

او زنده است، معبودی جز او نیست، بنابراین او را بخوانید و در دین او اخلاص ورزید، شکر و سپاس مخصوص خداست، که پروردگار جهانیان است.

بگو: "من نهی شده‌ام از اینکه چیزهایی را پرستش کنم که شما غیر از خدا می‌خوانید، زیرا دلیل روشنی از جانب پروردگارم برای من آمده است، و مأمورم در برابر پروردگار عالمیان تسلیم باشم." (۶۶-۶۰: ۴۰)

برآنان که گفتند: "پروردگار ما فقط خداست." و برآن پای فشردند، فرشتگان نازل می‌شوند، که: "نترسید و غمگین مباشید، شما را به بهشتی که وعده شده است بشارت باد."

ما در زندگی دنیا و آخرت دوستان شما هستیم، هرچه بخواهید و دوست داشته باشید، در آن برای شما فراهم است. دهشی است از طرف آمرزنده مهربان. (۳۲-۳۰: ۴۱)

خداوند مراقب کسانی است که غیر خدا را به دوستی گرفتند، تو وکیل آنها نیستی. (۶: ۴۲) چگونه غیر خدا را به دوستی برگزیدند- دوست حقیقی خداست، همو که مردگان را زنده می‌کند، و بهرکاری تواناست، داوری هرچیز که اختلاف کنید با خداست، این خدا پروردگار منست، بر او توکل کرده‌ام و به او باز می‌گردم.

او که آفریننده آسمانها و زمین است، همسران شما را از جنس خودتان قرار داد، و نیز جفتهائی برای چارپایان، بدین وسیله عده شما را افزون می‌کند، هیچ چیز همانند او نیست، که او شنوای بیناست. (۹-۱۱: ۴۲)

کلید آسمانها و زمین از آن اوست، روزی هرکه را که بخواهد فراخ می‌کند، یا تنگ می‌گیرد، چرا؟ که بهره‌چیز داناست، آئینی را برای شما مقرر داشت که نوح را بدان سفارش کرد، و آنچه را به تو وحی کردیم، به ابراهیم و موسی و عیسی سفارش کردیم که دین را برپا دارید و در آن تفرقه نیندازید، آنچه را بدان دعوت می‌کنی برمشرکان گران است، خدا هرکه را بخواهد برمی‌گزیند، و کسی را که بسوی او بازگردد هدایت می‌کند.

(۴۲ : ۱۲ - ۱۳)

آنچه به شما داده شده کالای زندگی دنیاست، و آنچه نزد خداست برای مؤمنانی که به پروردگارشان توکل می کنند، بهتر و پایدارتر است.

و آنان که از گناهان بزرگ و زشتیها دوری می گزینند، و چون به خشم آیند از آن درمی گذرند، و آنان که دعوت پروردگارشان را گردن می نهند، و نماز بجای می آورند و کارشان به مشورت انجام می گیرد و از روزیشان انفاق می کنند، و کسانی که درمقابل ستمی که به آنها شده انتقام می گیرند.

هر بدی را مجازاتی است همانند آن، و هرکس ببخشايد و راه آشتی در پیش گیرد مزدش با خداست، زیرا او ستمکاران را دوست ندارد، و هرکس درمقابل ستمی که بر او رفته است انتقام بگیرد ایرادی بر او نیست.

کسانی باید ملامت شوند که به مردم ستم می کنند و به ناحق در زمین ستم روا می دارند، عقوبت دردناکی برای آنهاست، و شکیبائی و گذشت حاکی از اراده قوی است. (۴۳ - ۳۶ : ۴۲)

خداوند آسمانها و زمین را بحق آفریده است، تا هرکس را در برابر کاری که انجام داده است پاداش دهد، و به آنها ستمی نخواهد شد.

آیا آن کس را دیده ای که هوای نفسش را معبود خویش قرار داد، و خدا او را آگاهانه درگمراهی وا گذاشت و برگوش و دلش مهر نهاد، و بر دیدگانش پرده افکند؟ اگر خدا هدایت نکند، چه کسی او را هدایت خواهد کرد، چرا پند نمی گیرند. (۲۳ - ۲۲ : ۴۵)

فرمانروائی آسمانها و زمین از آن خداست، روزی که قیامت برپا شود اهل باطل زیان خواهند کرد.

(۴۵ : ۲۷)

آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست جز بحق و برای مدت معین نیافریدیم، و کافران از آنچه بدان بیمشان دهند روی گردانند. (۳ : ۴۶)

اوست که بردلهای مؤمنان آرامش فرستاد تا ایمانشان را بیفزاید، که سپاه آسمانها و زمین از آن خداست، و خداوند دانای فرزانه است. (۴۸ : ۴)

سپاه آسمانها و زمین از آن خداست، و او نیرومند فرزانه است. (۴۸ : ۷)

به خدا و رسولش ایمان بیاورید و یاریش کنید و بزرگش شمارید و بامدادان و شامگاهان او را تسبیح گوئید. (۴۸ : ۹)

فرمانروائی آسمانها و زمین از آن خداست و هرکه را بخواهد می آمرزد و هرکه را بخواهد عذاب می کند، خداوند آمرزنده مهربان است. (۴۸ : ۱۴)

اوست که رسولش را به هدایت و دین حق فرستاد تا آن را بر همه دین ها پیروز کند و گواهی خدا کافی است. (۴۸:۲۸)

خداوند نهان آسمانها و زمین را می داند و به آنچه می کنید داناست. (۴۹:۱۸)
آنچه در آسمانها و زمین است تسبیح گوی خدای توانمند فرزانه است، فرمانروائی آسمانها و زمین از آن اوست، زنده می کند، و می میراند، او بر هر چیز تواناست.

او آغاز و انجام و آشکار و نهان است، و بر هر چیز داناست.
اوست که آسمانها و زمین را در شش روز آفرید، و بر عرش استیلا یافت، آنچه بر زمین فرو رود، و آنچه را از زمین برون آید، و آنچه را از آسمان نازل شود، و آن چه را بر آسمان بالا رود، می داند، هر کجا باشید با شماسست، و خداوند به کردارتان واقف است.
فرمانروائی آسمانها و زمین خدا راست، و همه کارها به او باز می گردد. (۵۰:۱-۵۷)

مگر ندیدی که خداوند آنچه را در آسمانها و زمین است می داند، هیچ نجوایی میان سه نفر نیست که او چهارمین آنها نباشد، و پنج نفری نیست مگر اینکه خدا ششمین آنها باشد، نه کمتر از آن و نه بیشتر، مگر اینکه خدا هر کجا باشند همراهشان است، و روز قیامت آنها را از اعمالشان آگاه سازد، زیرا خداوند بهر چیز داناست.

(۵۸:۷)

کسانی که با خدا و رسولش مخالفت کنند خارتترین مردمانند.
خداوند چنین مقرر داشته است: " من و رسولانم پیروز می شویم، زیرا خدا پیروزمند شکست ناپذیر است. " (۵۸:۲۰ - ۲۱)

خدا اوست، که جز او معبودی نیست، از نهان و آشکار آگاه، و بخشنده مهربان است.
خدا اوست، که جز او معبودی نیست، فرمانروا، منزّه، ایمنی بخش، گواه، پیروزمند و شایسته بزرگی، و بی شریک است.
خدا اوست: هستی بخش، به وجود آورنده، نقش بند هستی و دارنده نیکوترین نانهها، که آنچه در آسمانها و زمین است تسبیح گوی او هستند، و او پیروزمند فرزانه است. (۵۹:۲۲ - ۲۴)

آنچه در آسمانها و زمین است تسبیح گوی خدا هستند، که فرمانروای منزّه و پیروزمند فرزانه است.
هم اوست که رسولی از میان قوم بی کتاب برانگیخت تا آیاتش را بر آنها بخواند و منزّه شان دارد و کتاب و حکمت بر آنها بیاموزد، اگر چه پیش از آن در گمراهی آشکاری بودند.
او برگروه دیگری (نیز) برانگیخته شده که هنوز به آنها نپیوسته اند، او پیروزمند فرزانه است.

این فضل خداست که بهر کس بخواهد می بخشد و خداوند کرمی بزرگ دارد. (۴-۱: ۶۲)
ای مؤمنان اموال و فرزندان شما را از یاد خدا غافل نکنند، هرکس چنین کند زیانکار است.

(۹: ۶۳)

خداوند هرگز مرگ کسی را که اجلش رسیده است به تأخیر نمی اندازد و خداوند به آنچه انجام می دهید آگاه است. (۱۱: ۶۳)

آنچه در آسمانها و زمین است تسبیح گوی خدایند، که فرمانروائی و سپاس او راست، و او بر همه چیز تواناست، اوست که آفریدتان، گروهی از شما کافرند، و عده ای مؤمن، خداوند به کردارتان واقف است.

براستی آسمانها و زمین را آفرید، و به زیباترین شکل تصویرتان کرد، و بازگشت به سوی اوست، آنچه را در آسمانها و زمین است می داند، و از آشکار و نهانتان با خبر است، و خداوند از آنچه در دلهاست آگاه است.

آیا خبر پیشینیان که کافر شدند به شما نرسید، که کفر خود را چشیدند، و عذاب دردناکی برای آنهاست؟

و این کفر آن بود که چون رسولان نشان دلایل واضح برای آنها آوردند، گفتند: "آیا بشری می خواهد ما را هدایت کند؟" به این ترتیب کافر شدند و روی برتافتند، خداوند بی نیاز و شایسته ستایش است.

کافران گمان بردند که هرگز برانگیخته نخواهند شد، بگو: "آری سوگند به پروردگارم که همه شما برانگیخته خواهید شد، و خبر آنچه را که مرتکب شده اید، به شما می دهند، این کار برای خدا آسان است.

به خدا و رسولش و نوری که نازل کرده ایم ایمان بیاورید، که خداوند به آنچه انجام می دهید آگاه است، آن روز که شما را گرد آورد، روز مغبونی است.

هرکس که به خدا ایمان آورده و کارهای شایسته کرده باشد، گناهایش بخشیده شود، و او را به باغهایی وارد کند که جویباران در آن جاریست، و در آن خواهد ماند، این رستگاری بزرگی است، اما کسانی که کافر شدند و آیات ما را تکذیب کردند، جاودانه در آتش دوزخ می مانند و سر انجام آنها بد است.

جز به اذن خدا هیچ مصیبتی رخ نمی دهد، هرکس به خدا ایمان آورد، پروردگار قلبش را هدایت می کند، خداوند بر هر چیز داناست، خدا را اطاعت کنید و پیامبر را گردن نهید، و اگر روی بگردانید

رسول ما جز ابلاغ آشکار وظیفه ای ندارد. خدا کسی است که هیچ معبودی جز او نیست، و مؤمنان باید بر او توکل کنند. (۱-۳: ۶۴)

اموال و فرزندان مایه آزمایش هستند، و پاداش بزرگ نزد خداست.

تا جایی که می توانید تقوای الهی پیشه سازید، مطیع باشید و انفاق کنید که برایتان بهتر است، و کسی که از بخل و حرص خود برکنار مانده باشد رستگار است.

اگر به خدا وامی نیکو دهید آنرا برایتان افزون کند و شما را بیامزد، خداوند شکور و بردبار است، او دانای آشکار و نهان و پیروزمند فرزانه است. (۱۸-۱۵: ۶۴)

خداوند کسی است که هفت آسمان را آفرید و زمین را نیز مانند آن، فرمان او در میان آنها نازل می شود، تا بدانید که خدا بر هر چیز تواناست و مسلماً علم او به همه چیز احاطه دارد. (۱۲: ۶۵)

بزرگوار است خداوندی که فرمانروائی جهان هستی به دست قدرت اوست، و بر همه چیز تواناست، همان که مرگ و زندگی را بیافرید تا شما را بیاماید که کرا اعمال بهتر است و او مقتدر آمرزنده است، آنکه هفت آسمان را بریکدیگر آفرید، درآفرینش خدای رحمان خلل نمی بینی، چشم بگردان! آیا نقصانی می بینی؟ بار دیگر نظر بگردان تا نگاهت خیره و ناتوان به نزد تو باز گردد.

آسمان دنیا را به چراغها آراستیم و آن را برای راندن شیطان قرار دادیم، و برای آنها عذاب آتش را آماده ساختیم، عذاب دوزخ برای کسانی است که به پروردگارشان کافر شدند، و چه بد جایگاهی است، چون در آن انداخته شوند، صدای جوششی و حشتناک از آن می شنوند، که از شدت خشم نزدیک به پاره شدن است، هر وقت عده ای در آن انداخته شوند، نگهبانان دوزخ به آنها گویند: "هشدار دهنده ای به سراغ شما نیامد؟" "گویند: "چرا، تذکر دهنده آمد ولی ما تکذیبش کردیم، و گفتیم خدا چیزی نازل نکرده است و شما درگمراهی عظیمی هستید."

گویند: "اگر شنیده بودیم یا فکر می کردیم از دوزخیان نبودیم." آنها به گناه خود معترفند، بدا به حال دوزخیان. کسانی که در نهان از پروردگارشان می ترسند، از آمرزش بهره بزرگی دارند. چه گفتار خود را پنهان دارید، چه آشکار، خداوند به اسرار دلها آگاه است، مگر می شود که آفریدگار از آفریده هایش آگاه نباشد؟ او دقیق و آگاه است.

اوست که زمین را رام شما کرد، در اکناف زمین بگردید، و روزی او را بخورید، و بازگشت همه بسوی اوست. آیا خود را از حاکم آسمان درامان می دانید که به گاه لرزیدن زمین، شما را به کاشم فرو برد؟ یا خود را از کسی که در آسمان است در امان می دانید که تندباد آکنده از سنگریزه بر شما فرستد، و بزودی در خواهید یافت که تهدیدهای من چگونه است، برای پیشینیان که به انکار برخاستند عقوبت من چگونه بود؟ آیا پرندگان را بر فراز سرشان ندیدند که بال می زنند، جز خدای رحمان کسی نگاهشان نمی دارد، زیرا او بر همه چیز بیناست. آیا سپاه مدد کاری در برابر خدا دارید که یاریتان کند؟ کافران جز غرور چیزی ندارند.

(۱۰-۲: ۶۷)

اگر خدا روزی خود را از شما باز ستاند، آنکس که روزیتان دهد کیست؟ ولی آنها به عناد سر باز زنند.

آیا کسی که به رو افتاده حرکت می کند، به هدایت نزدیکتر است، یا آنکه ایستاده در راه راست قدم برمی دارد؟
بگو: "اوست که آفریدتان و چشم و گوش و دل برایتان قرار داد، چه اندک سپاس می گذارید."
بگو: "اوست که شما را در زمین پراکند و به سوی او باز می گردید."

می گویند: "اگر راست می گوئید این وعده چه زمانی است؟"

بگو: "فقط خدا می داند و من فقط هشدار دهنده آشکار هستم."

کافران چون آنرا نزدیک ببینند، چهرشان کریه گردد، و به آنها گفته شود: "این همان چیزی است که خواستارش بودید."

"بگو: "اگر خداوند من و همراهانم را هلاک گرداند، یا رحمت کند، چه کسی کافران را از عذاب دردناک پناه می دهد؟"

بگو: "او خدای رحمان است، به او ایمان آوردیم و براو توکل کردیم، یزودی خواهید دانست چه کسی درگمراهی آشکار است."

بگو: "به من خبر دهید که اگر آب شما فرو رود، چه کسی آب روان در اختیارتان می گذارد؟"

(۲۱-۳۰)

بگو: "او خدای یگانه است."

خدا بی نیاز است، نه فرزندی دارد و نه فرزند کسی است، و نه هیچ کس مثل و مانند اوست.

(۱-۴ : ۱۱۲)

مختصری از فرامین حکمت آمیز خداوند:

از آن روز که خداوند آسمانها و زمین را آفرید در کتاب خدا تعداد ماهها را دوازده ماه قرار داده است، که چهار ماه آن حرام است (در آن جنگ نباید کرد) این است دین پایدار، در این چهار ماه به خودتان ظلم نکنید. و دسته جمعی با مشرکان پیکار کنید، همانطور که دسته جمعی با شما پیکار می کنند، و بدانید که خدا با افراد با تقواست. تأخیر و جا بجائی ماهای حرام در حکم افزودن بر کفر است، که کافران به آن گمراه می شوند، کسانی که یکسال آنرا حلال و سال دیگر را حرام می شمارند تا مطابق تعداد ماههائی شود که خدا حرام کرده است و از این راه حرام خدا را حلال می کنند، اعمال زشت آنها در نظرشان آراسته شده است. خداوند کافران را هدایت نمی کند.

ای مؤمنان! چرا هنگامی که به شما گفته شود به منظور جهاد در راه خدا حرکت کنید، سنگین می شوید و به زمین می چسبید، آیا بجای آخرت به زندگی دنیا راضی شده اید؟ حال آنکه متاع زندگی دنیا در برابر آخرت بسیار ناچیز است. (۳۷-۳۶: ۹)

معبود دیگری در برابر خدا قرار مده که نکوهیده و خوار خواهی شد.

پروردگارت مقرر داشته است که جز او را نپرستید و به پدر و مادر نیکی کنید، چنانچه یکی یا هر دوی آنها نزد تو، به پیری رسیدند، کلمه ای رنجش آور به آنها مگو، و بر سرشان فریاد مزن و با اکرام با آنها سخن بگو، و با آنها خاکساری و مهربانی کن و بگو: " پروردگارا، همانگونه که آنها مرا در کودکی پرورش دادند تو نیز آنها را مشمول رحمت خود قرار بده."

پروردگار شما از درون دلهایتان آگاه تر است، اگر صالح باشید، او توبه کنندگان را می آمرزد.

حق نزدیکان و مسکینان و در راه ماندگان را ادا کن و هرگز اسراف و تبذیر مکن، زیرا مسرفان برادران شیطانند و شیطان به پروردگارش نا سپاس است، اگر به امید رحمت پروردگارت از آنها اعراض کردی با گفتاری نرم با آنها سخن بگو.

هرگز دستت را به گردن خود نبند و بیش از حد آنرا مگشا که مورد سرزنش قرار گیری و از کار فرو مانی.

پروردگار تو روزی هرکس را بخواهد گشاده یا تنگ می دارد، او نسبت به بندگانش آگاه بیناست.

فرزندان خود را از ترس تنگدستی به قتل نرسانید، ما رزاق آنها و شما هستیم و کشتن آنها گناه بزرگی است.

گرد زنا نگردید که کاری بسیار زشت و شبهه ای ناپسند است.

کسی را که خداوند قتل او را حرام شمرده، جز به حق نکشید، برای ولی کسی که مظلوم کشته شود حق قصاص قرار داده ایم، اما در خونخواهی زیاده روی نکنید، زیرا (مظلوم) مورد حمایت است.

به مال یتیم دست نبرید - جز در طریق صلاح - تا به حد بلوغ برسد، به پیمان خویش وفا کنید، که از آن بازخواست خواهید شد، در پیمانہ کردن، پیمانہ را کامل دهید، و با ترازوی درست وزن کنید، که این برای شما بهتر و عاقبتش نیکوتر است. پیرو چیزی نباش که نمی دانی، زیرا گوش و چشم و دل- همه بازخواست خواهند شد. در روی زمین با تکبر راه مرو، که نمی توانی زمین را بشکافی و هرگز قامتت به بلندای کوهها نمی رسد. گناه همه اینها نزد پروردگارت شایسته نیست.

این احکام از حکمت‌هایی است که پروردگارت به تو وحی کرد، و هرگز معبودی را با خدا قرار

نده و گرنه نکوهیده و مطرود به دوزخ درافتی. (۳۹-۲۲: ۱۷)

لقای الله:

از صبر و نماز کمک بگیرید، که این کار جز برای فروتنان دشوار است، کسانی که یقین دارند پروردگارشان را ملاقات می کنند، و به سوی او باز می گردند. (۴۶ - ۴۵ : ۲)
آنان که " لقای الله " (دیدار پروردگار) را انکار کردند بی تردید زیان دیدند، هنگامی که ناگهان قیامت در رسد بگویند: " افسوس که کوتاهی کردیم. " آنها گناهان خود را بردوش می کشند، و چه بد باری را حمل می کنند، چرا نمی اندیشند که زندگی دنیا جز بازیچه و سرگرمی نیست و سرای آخرت برای تقوا پیشه گان بهتر است؟! (۳۲ - ۳۱ : ۶)

وما نیز امروز آنان را که آئین خود را بازیچه پنداشتند و زندگی دنیا فرییشان داد، فراموش می کنیم، همانطور که آنها دیدار چنین روزی را از یاد بردند و آیات ما را منکر شدند.
ما کتابی برایشان آوردیم و با آگاهی آن را بیان کردیم که برای مژمان هدایت و رحمت است.
(۵۲ - ۵۱ : ۷)

اعمال کسانی که آیات ما و دیدار آخرت را انکار کنند، نابود (بی نتیجه) خواهد شد، آیا جز در برابر آنچه عمل کرده اند پاداشی خواهند دید. (۴۷ : ۷)
جایگاه کسانی که امیدوار به دیدار ما نیستند و به زندگی دنیا دل بسته و خشنودند و از آیات ما غافلند به سبب کردارشان در آتش است، پروردگار مؤمنان صالح را به جزای ایمانشان به باغهای پر نعمتی هدایت می کند که جویباران در آن جاریست، دعایشان در آن " خداوند تو منزهی " باشد و درودشان " سلام " و پایان دعایشان: " الحمد لله رب العالمین " است. اگر خدا هم مثل مردم که در تصاحب خوبیها عجولند، در عذابشان تعجیل کند، مرگشان فرا رسد، لکن کسانی که به دیدار ما امید ندارند رها می کنیم تا در طغیانشان سرگردان بمانند.
(۱۱ - ۷ : ۱۰)

چون آیات واضح ما بر آنان خوانده شود، نا امیدان به دیدار ما خواند گفت: " قرآنی غیر از این بیاور و یا آن را دگرگون کن.

" بگو: " من حق ندارم آن را از پیش خود تغییر بدهم، از هیچ چیز پیروی نمی کنم مگر آنچه بر من وحی می شود، اگر پروردگارم را نافرمانی کنم از عذاب روز بزرگ می ترسم. "
" بگو: " اگر خدا می خواست من نه این آیات را بر شما می خواندم و نه از آن آگاهتان می کردم، پیش از نزول قرآن عمری را با شما زیسته ام، چرا نمی اندیشید؟
ستمکارتر از کسی که بر خدا دروغ می بندد و آیات او را تکذیب می کند، کیست؟ بی تردید مجرمین رستگار نخواهند شد. (۱۷ - ۱۵ : ۱۰)

روزی که همگان را گرد آوریم، به مشرکان گوئیم: " شما و معبودهایتان درجایتان بمانید."
آنگاه آنها را از یکدیگر جدا خواهیم کرد، معبودهای آنها خواهند گفت: " شما ما را عبادت نمی کردید، همین بس
که خدا گواه باشد، که ما از عبادت شما بی خبر بودیم."
در آن هنگام هرکس به حاصل اعمال گذشته خویش آگاه می شود، و همگی را بسوی خدا- مولا و سرور
حقیقتشان باز می گردانند، و آن چیزهایی که به دروغ شریک خدا قرار داده بودند از نظرشان دور و گم
می شوند. (۳۰-۲۸ : ۱۰)

روزی که آنها را محشور می کنند، گوئی جز ساعتی از روز که یکدیگر را می شناختند درنگ نکرده اند،
منکران لقای خدا زیان کردند و هدایت نشدند. (۴۵ : ۱۰)
ای قوم من! من در برابر تبلیغ رسالت از شما پاداش نمی خواهم، اجر من جز با خدا نیست، من ایمان آوردگان را
طرد نمی کنم، آنها پروردگارشان را ملاقات خواهند کرد، ولی به نظر می آید شما قومی نادان
هستید. (۲۹ : ۱۱)

الف. لام را.

این آیات کتابی است که از جانب پروردگارت بحق بر تو نازل شده است، ولی بیشتر مردم ایمان نمی آورند،
همان خدائی که آسمانها را بدون ستونی که ببینید برافراشت و سپس به عرش پرداخت و خورشید و ماه را به
اختیار آورد، که حرکت هرکدام را مدت معینی باشد، تدبیر کارها را به عهده دارد و آیات را بیان می کند،
تا به دیدار پروردگارتان یقین حاصل کنید. (۲-۱ : ۱۳)

بگو: " شما را از کردار کسانی که زیانکارترند آگاه سازم؟ آنان کسانی هستند که در زندگی دنیا سعیشان بی نتیجه
شده است و با این حال می پندارند که کار خوبی انجام می دهند، آنها به آیات پروردگارشان و دیدار او
کافر شدند، و از همین روی اعمالشان بی نتیجه گشت، لذا روز قیامت میزانی برای آنها برپا خواهیم
کرده خاطر آنکه کافر شدند و آیات و رسولان مرا مسخره کردند، کیفرشان جهنم است، آنان که ایمان آوردند
و اعمال شایسته انجام دادند باغهای فردوس منزلگهشان است، که جاودانه در آن خواهند ماند، و هرگز از آنجا
آرزوی انتقال نمی کنند." (۱۰۸-۱۰۳ : ۱۸)

بگو: " من نیز بشری هستم مانند شما، که به من وحی می رسد، و معبود شما یگانه است، هرکس به ملاقات پروردگارش امیدوار باشد، باید عمل صالح انجام دهد و کسی را در عبادت پروردگارش شریک نکند. (۱۸:۱۰)

آنان که امید به دیدار ما ندارند گفتند: " چرا فرشتگان بر ما نازل نمی شوند؟ و یا چرا پروردگاران را نمی بینیم؟ " برآستی آنها خود را بزرگ پنداشتند و طغیان بزرگی کردند، اما روز دیدار فرشتگان روز بشارت مجرمان نخواهد بود، و به آنها گویند: " مژده بر شما حرام است. "

چون به اعمالی که کرده اند پردازیم، ان را چون غباری پراکنده می کنیم. (۲۳-۲۱: ۲۵)
هرکس به دیدار خدا امید دارد به راستی که وعده خدا خواهد آمد و او شنوای داناست، و هرکس بکوشد برای خود می کوشد زیرا خدا از جهانیان بی نیاز است، و کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته کردند، گناهانشان را می زدائیم و بهتر از کردار خوبشان پاداش می دهیم.

(۲۹-۵-۷)

آنان که به آیات خدا و دیدار او ایمان ندارند از رحمت من نومید هستند و برایشان عذتب دردناکی است. (۲۹:۲۳)

آنان فقط به زندگی دنیا واقف و از آخرت غافلند، آیا باخود نینادیشیدند که خدا آسمانها و زمین و آنچه را میان آنهاست جز بحق و تا مدتی محدود نیافریده است؟ ولی بیشتر مردم دیدار پروردگارش را منکرند.

(۳۰:۷-۸)

روزی که قیامت برپا می شود، گناهکاران به نا امیدی فرو شوند، و هیچ بتی شفیع آنها نمی شود، و دیگر به بتهایشان باور نخواهند داشت، در آن روز که قیامت برپا می شود، از یکدیگر جدا می شوند، اما مؤمنان نیکوکار در باغی شادمان و مسرور خواهند بود، و اما آنهایی که به آیات ما و دیدار آخرت کافر شدند در عذاب الهی احضار شوند. (۳۰:۱۶-۱۲)

گفتند: " آیا وقتی در زمین ناپدید شدیم از نو آفرینش خواهیم یافت؟ "

آنها دیدار پروردگارش را انکار می کنند.

بگو: " فرشته مرگ که بر شما گماشته شده، جانتان را می گیرد و بعد بسوی پروردگارتان باز می گردید. " (۳۲:۱۰-۱۱)

ای مؤمنان ذکر خدا بسیار بگوئید، بامدادان و شامگاهان او را تسبیح بگوئید، او به همراه فرشتگانش بر شما درود می فرستد تا شما را از تاریکی به روشنی بیرون برند، زیرا خدا با مؤمنان مهربان است.

روزی که با او دیدار کنند درودشان " سلام " است و پاداش ارجمندی برای آنها آماده کرده است. (۳۳:۴۱-۴۴)

آگاه باش که آنها نسبت به دیدار پروردگارشان شک دارند و بدان که او بر همه موجودات احاطه دارد. (۴۱:۵۴)

آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست:

خاور و باختر از آن خداست، بهرطرف رو کنید رو بسوی خدا دارید، که او گشایشگری داناست. (۲:۱۱۵)

آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست، و کارها بسوی او باز می گردد. (۳:۱۰۹)

حکومت آسمانها و زمین از آن خداست، و او بر همه چیز تواناست. (۳:۱۸۹)

آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست و او بر هر چیز احاطه دارد. (۴:۱۲۶)

آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست، ما به شما و کسانی که پیش از شما دارای کتاب بودند سفارش کردیم که " از نافرمانی خدا بترسید. " اگر کفر هم بورزید، (بدانید) آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست و او بی نیاز و شایسته ستایش است.

ای مردم خدا قادر است که اگر بخواهد شما را از میان ببرد و دیگران را بیاورد.

هرکس خواستار پاداش دنیوی است، بداند که پاداش دنیا و آخرت نزد خداست و او شنوای بیناست.

(۴:۱۳۱-۱۳۴)

فرمانروائی آسمانها و زمین از آن اوست، زنده میکند و میمیراند و جز خدا سرور و یآوری ندارد. (۹:۱۱۶)

آگاه باشید که آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست، و آنان که چیزی را شریک او قرار می دهند، جز از پندار پیروی نمی کنند، و جز دروغ نمی گویند. (۱۰:۶۶)

هرکس در آسمانها و زمین است از آن خداست و آنان که در نزد او هستند، از عبادتش سرپیچی نمی کنند، و هرگز خسته نمی شوند، شب و روز بی آنکه سستی ورزند تسبیح او می گویند. (۲۱:۱۹-۲۰)

آنچه در آسمانها و زمین است از آن اوست و خدا بی نیاز پسندیده است. (۲۲:۶۴)

فرمانروائی آسمانها و زمین از آن اوست و بازگشت به سوی خداست. (۲۴: ۴۲)

آگاه باشید که آنچه در آسمانها و زمین است، از آن خداست، او احوال شما را می داند، و روزی که بسوی او باز گردید، همگان را از اعمالشان آگاه می سازد، و خداوند بهر چیز آگاه است. (۲۴: ۶۴)
پاک و منزّه است آنکه جدا کننده حق از باطل را بر بنده اش نازل کرد، تا بیم دهنده جهانیان باشد.

آنکه فرمانروائی آسمانها و زمین از اوست و فرزندی برنگزیده است و در فرمانروائی شریکی ندارد و همه چیز را آفریده و حد و اندازه هر چیز را معین فرموده است. (۲۵: ۱-۲)

هرکه در آسمان و زمین است از آن اوست و همگی فرمانبردار او هستند.
اوست که آفرینش را آغاز کرد و سپس آن را باز می گرداند، که برایش آسان است، و برترین توصیف در آسمانها و زمین از آن اوست و او نیرومند فرزانه است. (۲۷-۲۶: ۳۰)

بزرگوار خدائی که فرمانروائی آسمانها و زمین و آنچه در میان آنهاست از آن اوست، و آگاهی از زمان برپا شدن قیامت اوراست، و بسوی او باز می گردید. (۴۳: ۸۵)

دنیا و آخرت از آن خداست. (۵۳: ۲۵)
هرچه در آسمانها و زمین است از آن خداست، تا بدکاران را به سبب کردارشان کیفر دهد، و نیکوکاران را در برابر کردار نیکیشان پاداش. (۵۳: ۳۱)

آنچه در آسمانها و زمین است خدا را ستایش می کنند:

پروردگارت را پیش خود با تضرع و ترس به آهستگی در صبح و شب یاد کن و از غافلان مباش، آنانکه در پیشگاه پروردگار تو هستند از عبادتش تکبر نمی ورزند و او را تسبیح می گویند و برایش سجده می کنند.

(۲۰۶-۲۰۵: ۷)

رعد به سپاس او، و فرشتگان از بیم خدا تسبیح می گویند، و صاعقه ها را می فرستد و هرکه را بخواهد گرفتار آن می کند، و آنها در باره خدا باهم جدل می کنند و عقوبت او سخت است. (۱۳:۱۳)

آنچه در آسمانها و زمین است، خواه ناخواه به اتفاق سایه هاشان در بامداد و شبانگاه برای خدا سجده می کنند. (۱۳:۱۵)

آیا به مخلوقات خدا توجه نکرده اند که چگونه سایه هاشان از راست و چپ در کنارشان در حرکتند و با فروتنی برای خدا سجده می کنند؟ جنبندگان زمین و فرشتگان آسمانها بدون تکبر برای خدا سجده می کنند. آنها از پروردگارشان که حاکم بر آنهاست می ترسند، و مأموریشان را انجام می دهند. (۱۶:۴۸ - ۵۰)

آسمانهای هفتگانه و زمین و هرچه در آنهاست خدا را به پاکی یاد می کنند، و هیچ موجودی نیست مگر آنکه به ستایش و تنزیه او مشغول است، ولی شما تسبیح آنها را در نمی یابید، او بردبار و آمرزنده است. (۱۷:۴۴)

آیا ندیدی که آنچه در آسمانها و زمین است و نیز خورشید و ماه و ستارگان و درختان و جنبندگان و آدمیان بسیاری بر خدا سجده می کنند، و بسیاری نیز هستند که فرمان عذاب درباره آنها حتمی است و هرکه را خدا خوار سازد، کسی او را گرامی نخواهد داشت، خداوند قادر به انجام هرکاری است که اراده کند. (۲۲:۱۸)

مگر ندیدی هرکه در آسمانها و زمین است و پرندگان گسترده بال خدا را تسبیح می کنند و هریک نماز و تسبیح خود را می دانند، و خداوند به آنچه انجام می دهند داناست. (۲۴:۴۱)
حاملان عرش و آنان که برگرد آن هستند به ستایش پروردگارشان تسبیح می گویند و به او ایمان دارند، و برای مؤمنان آمرزش طلب می کنند:

" پروردگارا! رحمت و علم تو بر همه چیز احاطه دارد، پس آنان را که توبه کرده اند و پیرو راه تو شده اند بیامرز و از عذاب جهنم حفظ کن."

پروردگارا! آنها و نیاکان و همسران و فرزندان صالح آنها را در باغهای جاویدی که وعده داده ای وارد کن، که تو نیرومند فرزانه ای، و آنان را از بدیها نگاهدار، که هرکه را امروز از بدیها محفوظ داری به او رحم آورده ای، که این همان رستگاری بزرگ است. (۴۰:۷-۹)

از نشانه های قدرت او، شب و روز و خورشید و ماه است، به خورشید و ماه سجده نکنید، به خدائی که آنها را آفریده است سجده کنید، اگر او را می پرستید.

چنانکه تکبر کنند، آنان که نزد پروردگار تو هستند بدون خستگی و ملال، شب و روز تسبیح او می گویند. (۳۸-۳۷: ۴۱)

نزد یک است که آسمانها بر فراز یکدیگر شکافته شوند و فرشتگان به ستایش پروردگارشان تسبیح گویند و برای زمینیان امرزش طلبند، آگاه باش که خداوند آمرزنده مهربان است. (۵: ۴۲)
و گیاه و درخت سجده می کند. (۶: ۵۵)

آنچه در آسمانها و زمینهاست تسبیح گوی خدای توانمند فرزانه است، فرمانروائی آسمانها و زمین از آن اوست، زنده می کند و می میراند، او بر هر چیز تواناست.

او آغاز و انجام و آشکار و نهان است، و بر هر چیز داناست. (۳-۱: ۵۷)
هر چه در آسمانها و زمین است تسبیح گوی خدایند، که او توانمند فرزانه است. (۱: ۵۹)

او خدائی است که جز او معبودی نیست، از نهان و آشکار آگاه است و بخشنده مهربان است.
او خدائی است که جز او معبودی نیست، فرمانروا، منزّه، ایمنی بخش، گواه، پیرومند و شایسته بزرگی و بی شریک.

او خدائی است هستی بخش، بوجود آورنده، نقش بند هستی و دارنده نیکوترین نامها، که آنچه در آسمانها و زمین است، تسبیح گوی او هستند، و او پیرومند فرزانه است. (۲۴-۲۲: ۵۹)

آنچه در آسمانها و زمین است تسبیح گوی خداوند فرمانروای منزّه پیرومند فرزانه است. (۱: ۶۲)

آنچه در آسمانها و زمین است تسبیح گوی خدایند که فرمانروائی و سپاس اوراست، و او بر همه چیز تواناست.

اوست که آفرید تان، گروهی از شما کافرند و عده ای مؤمن، خداوند به کردارتان واقف است.
به راستی آسمانها و زمین را آفرید و به زیباترین شکل تصویرتان کرد و بازگشت به سوی اوست.
آنچه در آسمانها و زمین است می داند و از آشکار و نهانتان با خبر است و خداوند از آنچه در دلهاست آگاه است. (۴-۱: ۶۴)

نشانه های عبرت آمیز:

در آفرینش آسمانها و زمین، و گردش شب و روز، و کشتیهائی که در دریا به نفع مردم در حرکتند، و آبی که خداوند از آسمان فرو فرستد تا زمین موات را بدان زنده سازد، و انواع جنبندگان را در آن بپراکند، و در تغییر مسیر بادها و ابرهای سر به راه در میان زمین و آسمان، عبرتی است برای آنان که می اندیشند.

(۲ : ۱۶۴)

مسلماً در آفرینش آسمانها و زمین و رفت و آمد شب و روز عبرتی است برای خردمندان:

انان که ایستاده و نشسته و به پهلو خفته خدا را یاد می کنند، و در آفرینش آسمانها و زمین می اندیشند:

پروردگارا، این جهان را بیهوده نیافریده ای، تو منزّهی، ما را از عذاب آتش نگهدار.

پروردگارا، هرکس را به آتش افکنی خوار و رسوایش ساخته ای و ستمکاران یآوری ندارند.

پروردگارا، ما ندای منادی توحید را شنیدیم، که دعوت می کرد: " به پروردگارتان ایمان بیاورید" و ما ایمان آوردیم.

پروردگارا گناهان ما را بیمارز و بدی هایمان را بپوشان، و ما را با نیکان بمیران.

پروردگارا، آنچه از طریق پیامبران به ما وعده فرمودی، به ما مرحمت فرما، و ما را در روز رستخیز رسوا

مکن، زیرا تو هیچگاه از وعده خود تخلف نمی کنی. (۳ : ۱۹۰ - ۱۹۴)

خداوند شکافنده دانه و هسته است، زنده را از مرده پدید می آورد و مرده را از زنده، این است خدای شما، پس چگونه منحرف می شوید؟

او شکافنده صبح است، که شب را برای آرامش، و خورشید و ماه را به نظمی معین مقرر داشت، این اندازه گیری خداوند توانمند داناست.

اوست که ستارگان را برای شما آفرید، تا در تاریکی های خشکی و ورطه دریا، درپرتو آنها راه خود بیابید، و آیات را برای دانایان بیان داشتیم.

اوست که شما را از یک تن آفرید، سپس شما را قرارگاه و امانتگاهی است، ما آیاتمان را برای آنان که درمی یابند شرح دادیم.

اوست که آب را از آسمان نازل کرد، تا هرگونه گیاه بدان برویاندیم و از آن گیاهان ساقه و شاخه های سبز بر آوردیم، و از آن دانه های متراکم بیرون آوردیم، و از شکوفه درخت خرما، خوشه هائی نزدیک بیکدیگر بیرون آوردیم، و باغهایی از انگور، زیتون و انار شبیه و بی شباحت، و چون میوه داد، به رسیدنش بنگرید، که در آن برای اهل ایمان عبرتهاست. (۶ : ۹۵ - ۹۹)

اوست که خورشید را روشنی بخش و ماه را نورانی آفرید، و برایش منازل مقرر کرد، تا عدد سالها و حساب را در بیاید، خداوند اینها را جز به حق نیافرید، و آیات را برای آنها که می فهمند بیان می کند. (۵ : ۱۰)

بی تردید در آمد و شد شب و روز و در مخلوقات خدا، در آسمانها و زمین، نشانه هائی است، برای گروهی که تقوا پیشه کرده اند. (۶ : ۱۰)

چه بسیار نشانه هائی در آسمانها و زمین وجود دارد، که آنها از کنارش می گذرند و از آن روی می گردانند.

بیشتر آنها ایمان نمی آورند، مگر ایمانی آلوده به شرک، آیا از این ایمن هستند که عذاب فراگیر از جانب خدا به سراغ آنها بیاید یا رستاخیز بی آنکه خبردار شوند ناگهان فرارسد. (۱۰۵-۱۰۷ : ۱۲)
او شب و روز و خورشید و ماه را برای شما مسخر کرد، و ستارگان نیز به فرمان او مسخر هستند، و بی تردید در اینها برای اندیشمندان نشانه هائی است. (۱۲ : ۱۶)

اوست که دریا را به اختیارتان آورد، تا از آن گوشت تازه خوراکتان شود، و زینتی را برای آرایش خود، استخراج کنید، و کشتی ها را شکافنده دریا می بینید تا از فضل خدا روزی بیابید، و شکرش را بجا آورید.
کوههای استواری در زمین بیفکند، تا از لرزش آن بکاهد و به شما آرامش ببخشد، و نهرها و راههایی به وجود آورد، تا هدایت شوید، و نیز ستارگان را علامتی برای راه یابی قرار داد.
آیا آن که می آفریند، مانند کسی است که نمی آفریند؟ چرا پند نمی گیرید؟
اگرخواستار شمارش نعمتهای پروردگارتان باشید، هرگز از عهده شما ساخته نیست، خداوند آمرزنده مهربان است.

خداوند آنچه را پنهان یا آشکار میدارید می داند.

جز خدا معبودهائی که خوانده می شوند، چیزی را نمی آفرینند، و خودشان نیز مخلوقند، مردگانی هستند غیر زنده، و نمی دانند در چه زمانی برانگیخته می شوند.

معبود شما معبودیست یگانه، اما دلهای بی اعتقادان به آخرت، انکار کننده است و خودشان سرکشند، بی تردید خدا به چیزهائی که نهان می دارید، و یا آشکار می کنید، واقف است، و سرکشان را دوست ندارد. (۲۳-۱۲ : ۱۶)

خداوند آبی از آسمان فرو فرستاد، و با آن زمین مرده را زنده کرد، که در آن عبرتی است برای شنوایان.

در وجود چار پایان برای شما عبرتی است، از درون شکم آنها، از میان سرگین و خون ، شیرخالص و گوارا به نوشندگان می نوشانیم.

از میوه درخت خرما و انگور مسکرات و روزی خوبی بدست می آورید، که در این عبرتی است برای خردمندان. (۶۷-۶۵ : ۱۶)

پروردگار تو به زنبور عسل الهام کرد در کوهها و درختان و داربستهای چوبی منزل کن، آنگاه از تمام گلها و میوه ها بخور، و راه پروردگارت را آرام ببیما، از شکمهایشان نوشیدنیهای رنگارنگ بیرون می آید، که شفای مردم در آن است، براستی در این عبرتی است برای اندیشمندان. (۶۹-۶۸: ۱۶)

خداوند شما را از شکم مادرانتان بیرون آورد درحالی که چیزی نمی دانستید و برای شما گوش و چشم و دل آفرید تا شاید شاکر باشید، آیا پرندگان را نمی بینید که در جو آسمان مسخر فرمان خدایند، و جز او هیچکس نگهدار آنها نیست؟ مسلماً در اینها نشانه هائیت برای گروهی که ایمان دارند. (۷۹-۷۸: ۱۶)

اوست که دو دریا را بهم آمیخت- این گوارا و شیرین و آن شور و تلخ- میان آن دو حایلی استوار است.

اوست که بشر را از آب آفرید و برای او نسب و سبب قرار داد، پروردگار تو تواناست. (۵۴-۵۳: ۲۵)

از نشانه های قدرت اوست که شما را از خاک آفرید، پس آنگاه به صورت انسان درآمدید و پراکنده شدید. از نشانه های قدرت اوست که همسرانی از جنس خودتان برایتان آفرید، تا به آنها آرام گیرید، و در میانتان دوستی و مهربانی بوجود آورد، براستی که این عبرتی است برای آنان که می اندیشند. از نشانه های قدرت او، آفرینش آسمانها و زمین و اختلاف زبانها و رنگهای شماست، براستی که این عبرتی است برای دانایان.

از نشانه هایش خفتنتان است به شب، و روز و بهره جستن از فضل او، که این عبرتی است برای آنها که گوش شنوا دارند.

از نشانه های قدرت اوست که برق را برای بیم و امید، بشما نشان می دهد، و از آسمان آبی فرو می فرستد و به آن زمین مرده را زنده می کند، براستی که این عبرتی است برای گروهی که می اندیشند. از نشانه های قدرت اوست که آسمان و زمین به فرمانش برپاست، سپس هنگامی که شما را از زمین فرا می خواند، ناگهان خارج می شوید. (۲۵-۲۰: ۳۰)

آیا ندیدید که خداوند آنچه در آسمانها و زمین است رام شما کرد و نعمتهای آشکار و نهانش را بر شما ارزانی داشت؟ ولی بعضی از مردم بدون علم و راهنما و کتاب روشنگری درباره خدا مجادله می کنند، و چون به آنها گفته شود: " آنچه را خدا نازل کرده پیروی کنید." گویند: " نه! ما از آئین نیاکان خود پیروی می کنیم." "حتی اگر شیطان آنها را به عذاب سوزان فرا خوانده باشد؟" (۲۱-۲۰: ۳۱)

از نشانه های قدرت او آفرینش آسمانها و زمین و پراکندن جنبندگان در آن دو است، و هر وقت اراده کند قادر به گرد آوردن آنها نیز هست. (۲۹: ۴۲)
به یقین در آسمانها و زمین عبرتهائی باشد برای مؤمنان، و در آفرینش شما و پراکنده شدن جنبندگان، برای اهل یقین عبرتهاست. در آمد و شد شب و روز، و رزقی که خدا از آسمان می فرستد، و به وسیله آن زمین موات را احیا می کند، و نیز در وزش بادهای، برای خردمندان عبرتهاست. (۵- ۳: ۴۵)

خداست که برای شما دریا را رام کرد، تا به فرمان او کشتیها در آن روان باشد و شما در طلب معاش برآئید، باشد که سپاسگزار باشید، آنچه در آسمان و زمین است از آن اوست که برایتان رام کرد، به راستی در این برای متفکران عبرتهاست. (۱۳- ۱۲: ۴۵)
دو دریا را به جریان آورد که با یکدیگر برخورد کنند، حایلی میانشان است و در هم نیامیزند.
پس کدامین نعمت پروردگارتان را انکار می کنید؟ (۲۱: ۲۰: ۵۵)

آیا شتر را نمی بینند، چگونه آفریده شده است؟ و به آسمانها نمی نگرند، که چگونه برافراشته است، و به کوه ها که چگونه در جابشان مستقرند، و زمین که چگونه گسترده شده است؟!
پس تذکر ده که تو تذکر دهنده ای، تو بر آنها مسلط نیستی، مگر کسی که روی بگرداند و کافر شود، که خدا به عذاب بزرگی گرفتارش خواهد کرد، مسلماً بازگشت آنها بسوی ماست، آنگاه پاداششان با ماست.
(۲۶- ۱۷: ۸۸)

خداوند هرگز به بندگان ستم نمی کند:

از روزی بترسید که به سوی خدا برگردانده می شوید، و به هرکس جزای آنچه کرده است، داده می شود، و به آنها ستم نخواهد شد. (۲۸۱: ۲)
پس چگونه خواهد بود حالشان آنگاه که در آن روز، که در آن شکی نیست جمعشان آوریم، تا جزای اعمال هرکس به تمامی داده شود، و ستمی در میان نباشد. (۲۵: ۳)

اینها آیات خداست که به حق بر تو می خوانیم، و خداوند بر جهانیان ستم روا نمی دارد.

(۳:۱۰۸)

بسیاری اموال و فرزندان نمی تواند کافران را از عذاب خدا برهاند و آنها از دوزخیانند و جاودانه در آن خواهند ماند، آنچه در این جهان انفاق می کنند چونان سردبادی سخت است که به کشتزار قوم ستکمار برسد و نابودش سازد، خداوند ستمی بر آنان روا نداشته، بلکه آنان بخود ستم می کنند. (۳:۱۱۶-۱۱۷)

این بخاطر اعمالی است که پیشاپیش انجام داده اید، خداوند هرگز بر بندگانش ستم نمی کند.

(۳:۱۸۲)

خداوند به اندازه ذره ای ستم نمی کند و اگر کار نیکی باشد آن را می افزاید و از جانب خود پاداش بزرگی عنایت می کند. (۴:۴۰)

بگو برخورداری دنیا اندک و برای کسی که تقوا پیشه کرده آخرت بهتر است، و به قدر نخک هسته خرما می بر شما ستم نخواهد رفت. (۴:۷۷)

روزی که خدا همگان را گرد آورد: "ای گروه جن شما آدمیان بسیاری را گمراه کردید." دوستان آنها از آدمیان بگویند: "پروردگارا! ما از یکدیگر بهره مند شدیم و به آن مدتی که برای ما معین کرده بودی رسیدیم."

فرماید: "آتش جایگاه شماسست و تا ابد در آن خواهید ماند، مگر آنچه خدا بخواهد، بی تردید پروردگار تو فرزانه داناست." این چنین بعضی از ستمگران را به کیفر کردارشان به بعضی دیگر وا می گذاریم.

ای گروه جن و انس آیا رسولانی از نوع خودتان به سویتان نیامدند که آیات ما را برایتان بخوانند، و شما را به دیدار این روزتان هشدار دهند؟" گویند: "به زیان خود گواهی دهیم."

زندگی دنیا آنها را فریب داد و به زیان خویش گواهی دادند که کافر بودند، چنین است که پروردگار هر دیاری را که مردمش بی خبر باشند به ستم هلاک خواهد کرد. (۶:۱۲۸-۱۳۱)

هرکس کار نیکی انجام دهد، ده برابر پاداش خواهد گرفت، و هرکس کار بدی انجام دهد، بیش از کار بدش کیفر نخواهد داشت، و بر آنها ستمی نخواهد رفت. (۶:۱۶۰)

اگر کفار را به هنگام قبض روح شدن ببینی که فرشتگان آنها را میرانند و ایشان را بر روی ها و پشتها میزنند و میگویند: عذاب سوزناک را بچشید، این نتیجه کرداری است که پیش از این فرستاده اید و خداوند

هرگز به بندگانش ستم روا نمی دارد. (۸:۵۰-۵۱)

تمام امکانات خود را از نیرو گرفته تا اسبان ورزیده، آماده کنید، تا به وسیله آن دشمن خود و خدایتان و همچنین گروه دیگری غیر از اینها را که نمی شناسید، بترسانید، و هرچه در راه خدا خرج کنید، به شما بازمی گرداند، و به شما ستم نخواهد شد. (۸:۶۰)

آیا خبر پیشینیان، چون نوح، عاد، ثمود و قوم ابراهیم و اصحاب مدین (قوم شعیب) و شهرهای زیر و رو شده (قوم لوط) به آنها نرسید؟ که پیامبرانشان با دلایل روشن به سوی آنها آمدند، خداوند به آنها ستم نکرد، بلکه آنها به خویشتن ستم کردند. (۹:۷۰)

هر امتی رسولی دارد و چون رسولشان آمد، میان آنها به عدالت داوری شود و به آنها ستم نخواهد شد. (۱۰:۴۷)

اگر تمام چیزهای روی زمین در اختیار ستمکار باشد، همه را برای نجات خودش بدهد و بامشاهده عذاب پیشیمانی خود را کتمان کند، در میان آنها به عدالت داوری شود و به آنها ستم نخواهد شد. (۱۰:۵۴)
چرا در امتهای پیش از شما- جز اندکی از نجات یافتگان- خردمندانی نبودند که مانع فساد در زمین شوند، و آنان که ستم پیشه کردند، پیرو لذتهای خود شدند و گناهکار بودند، چنین نیست که پروردگارت به ستم آبادیهائی را که اهالی آنها شایسته و نیکوکار باشند ویران کند. (۱۱:۱۱۶ - ۱۱۷)

گوئی جز این انتظار دارند که فرشتگان به سراغ آنها بیایند یا فرمان پروردگارت فرا رسد، پیشینیان آنها هم همین روش را داشتند، خداوند به آنان ستم نکرد، بلکه خود به خویشتن ستم کردند.

سرانجام کردار بدشان دامنگیرشان شد و آنچه را مسخره می کردند بر آنها وارد شد. (۳۴ - ۳۳:۱۶)
روز قیامت هرکس به دفاع از خود برخیزد و پاداش عمل هرکس به طور کامل به او داده شود و به آنها ستم نمی شود. (۱۶:۱۱۱)

آنگاه نامه اعمال عرضه شود، و گنهکاران را خواهی دید که از آنچه در آن است می ترسند و می گویند: "وای برما! این نامه چیست که هیچ عمل کوچک و بزرگی را از قلم نینداخته و آنرا به حساب آورده است؟ و همه اعمال خود را حاضر خواهند دید- پروردگارت تو به کسی ستم نخواهد کرد. (۱۸:۴۹)

در روز رستاخیز ترازوهای عدل می نهیم و به هیچ کس کمترین ستمی نمی شود، و اگر عملی به مقدار سنگینی یک دانه خردل باشد، آن را به حساب خواهیم آورد، که حساب رسی ما کافی است. (۲۱:۴۷)

گروهی از مردم بدون هیچ دانش و راهنما و کتاب روشنگری درباره خدا به مجادله بر می خیزند، آنها از سر تکبر مردم را از راه خدا گمراه می کنند، که در دنیا برایشان رسوائی است و در آخرت عذاب آتش را به آنها می چشانیم، این کیفر اعمالی است که پیش از این کرده ای و خداوند هرگز به بندگان ستم نخواهد کرد.

(۲۲ : ۸ - ۱۰)

هیچ قریه ای را هلاک نکردیم مگر اینکه هشدار دهندگانی فرستادیم، تا پندی باشد، زیرا ما ستم نمی کنیم. (۲۰۹ - ۲۰۸ : ۲۶)

چرا در زمین نمی گردند تا ببینند سرانجام آنان که قبل از آنها بودند چگونه شد، آنها که توان بیشتری داشتند و در زمین دگرگونی بوجود آوردند، و باعث آبادانیش شدند، و رسولان با دلایل روشنگری بر آنها آمدند، خداوند بر آنها ستمی نکرد، بلکه آنها بخود ستم کردند. (۳۰ : ۹)

پس در آن روز هیچگونه ظلمی بکسی نمیشود و جزائی نخواهند داشت مگر به آنچه عمل کرده اند. (۳۶ : ۵۴)

آن کس که کار درست (و شایسته) کند به سود خود اوست، و هرکس بدی کند، به خویشتن بدی کرده است، و پروردگار تو هرگز به بندگان ستم روا نمی دارد. (۴۶ : ۴۱)

خداوند آسمانها و زمین را بحق آفریده است، تا هرکس را در برابر کاری که انجام داده است پاداش دهد، و به کسی ستمی نخواهد شد. (۲۲ : ۴۵)

درباره انسان:

آنگاه که پروردگارت به فرشتگان فرمود: "من در روی زمین جانشینی می گمارم". فرشتگان گفتند: "آیا در زمین کسی را می گماری که در آن فساد و خونریزی کند؟ درحالیکه ما به ستایشت تسبیح گوئیم و تقدیست کنیم؟"

فرمود: " من چیزی را میدانم که شما نمی دانید". آنگاه تمام اسمها را به آدم آموخت، سپس آنها را بر فرشتگان عرضه داشت و فرمود: " اگر راست می گوئید، اسامی اینها را به من بگوئید."

فرشتگان گفتند: " تو منزّهی ما چیزی جز آنچه به ما آموختی نمی دانیم، تو دانای فرزانه ای."

خداوند فرمود: " ای آدم فرشتگان را به اسامی اینها آگاه کن."

چون آدم فرشتگان را بدان آگاه ساخت، خداوند فرمود: " نگفتم من نادیده های آسمانها و زمین و آنچه را که آشکار و نهان می دارید می دانم."

هنگامی که به فرشتگان گفتیم بر آدم سجده کنید، همگی سجده کردند جز شیطان که سر باز زد و تکبر ورزید و از کافران شد.

گفتیم: " ای آدم با همسرت در بهشت سکنی گزین و هر چه خواستید از میوه و غذاهای آن تناول کنید، ولی به این درخت نزدیک نشوید، که در حقّ خود ستم خواهید کرد."

آنگاه شیطان آن دو را به لغزش کشاند و از جایی که بودند خارج ساخت.

به آنها گفتیم: " همگی فرود آئید درحالیکه عده ای از شما دشمن دیگری خواهید بود، و زمین برای شما تا زمانتان برآید قرارگاه و مایه بر خورداریست."

آنگاه آدم از پروردگار خود کلماتی فرا گرفت و خدا از او درگذشت، او توبه پذیر مهربان است.

گفتیم: " همگی از بهشت فرود آئید، پس چون از جانب من هدایتی برای شما آمد، آنان که از هدایت من پیروی کنند، هرگز بیمناک و اندوهگین نخواهند شد"

کافران و تکذیب کنندگان آیات ما از دوزخیانند و جاودانه در آن خواهند بود. (۳۹ - ۳۰ : ۲)

اوست که شما را همانگونه که خواستش بود در رحم نقش بندی کرد، غیر از او معبودی توانمند و فرزانه نیست. (۶ : ۳)

هوس پرستی، از جمله دوست داشتن زنان، پسران، انبانیهای انباشته از زر و سیم، اسبان داغ خورده، چارپایان و کشتزار، در نظر مردم زینت یافته است، اینها دستمایه زندگی این جهانند، و سر انجام نیک نزد خداست.

بگو: " آیا شما را از چیزی آگاه کنم که از آنها بهتر است؟ برای آنها که تقوای الهی پیشه کنند، در نزد پروردگارشان باغهایی است که در آن جویها روان است، و همسرانی پاک، همچنین خشنودی خدا، و جاودانه در آن بمانند، و خدا به بندگان بیناست.

کسانی که می گویند: " پروردگارا ما ایمان آوردیم، گناهان ما را ببامرز، و از عذاب دوزخ حفظمان کن." (آنها) صابران، راستگویان، مطیعان، انفاق کنندگان و آمرزش خواهان سحرگهانند. (۱۷ - ۱۴ : ۳)

ای مردم از نافرمانی پروردگاری بترسید که شما را از یک تن آفرید، و همسرش را از او پدید آورد، و از آن دو، مردان و زنان بسیاری را بوجود آورد.

از (نافرمانی) خدائی بترسید که بنام او از یکدیگر تقاضا می کنید، و حرمت پیوند خویشان را نیز رعایت کنید، زیرا خداوند مراقب شماست. (۴ : ۱)

هرکس فرمان خدا و پیامبرش را گردن نهد، و یا از حدود حق فراتر رود، او را در آتشی دراندازد که جاودانه در آن بماند، و برایش عذابی خارکننده است. (۴ : ۱۴)

خدا خواهان بخشش گناهان شماست، اما کسانی که پیرو شهواتند خواستار انحراف شما هستند. خدا می خواهد کار را بر شما سبک کند، زیرا انسان ضعیف آفریده شده است. (۴ : ۲۷ - ۲۸)
داستان دو پسر آدم (هابیل و قابیل) را طبق واقع برای آنان بخوان، آنگاه که دو قربانی را عرضه کردند، از یکیشان پذیرفته شد، و از دیگری پذیرفته نشد.
او (قابیل) گفت: "البته ترا می کشم."

(هابیل) گفت: "خدا فقط از تقوا پیشگان می پذیرد، اگر برای کشتن من دست دراز کنی، من برای کشتن تو دست دراز نمی کنم، چون از پروردگار جهانیان می ترسم، می خواهم که با گناه من و گناه خودت باز گردی، تا از دوزخیان شوی، این است پاداش ستمکاران."
هوای نفس کشتن برادر را برایش آسان کرد، و او را کشت و زیانکار شد، خداوند کلاغی را به کاوش زمین فرستاد، تا به او نشان دهد چگونه جسد برادرش را بیوشاند.

او گفت: "وای بر من! آنقدر درمانده ام که به اندازه این کلاغ هم نیستم، که بتوانم جسد برادرم را مستور کنم."
سر انجام پشیمان شد.

بهمین جهت بر بنی اسرائیل مقرر داشتیم که هرکس انسانی را جز به قصاص و یا فسادی که در زمین کرده است، بکشد، چنان است که همه مردم را کشته باشد، و هرکس انسانی را از مرگ نجات دهد، گوئی مردم را حیات بخشیده است، و رسولان ما با دلایل روشن برای آنها آمدند، اما بسیاری از آنها در روی زمین از حق خویش تجاوز کردند. (۳۲ - ۲۷ : ۵)

اوست که شما را از یک تن آفرید، سپس شما را قرارگاه و امانتگاهی است، ما آیاتمان را برای آنان که درمی یابند شرح دادیم. (۶ : ۹۸)

روزی که خداوند همگان را گرد آورد: "ای گروه جن شما آدمیان بسیاری را گمراه کردید."
دوستان آنها از آدمیان بگویند: "پروردگارا! ما از یکدیگر بهره مند شدیم و به آن مدتی که برای ما معین کرده بودی رسیدیم." فرماید: "آتش جایگاه شماست و تا ابد در آن خواهید ماند، مگر آنچه خدا بخواهد، بی تردید پروردگار تو فرزانه داناست." اینچنین بعضی از ستمگران را به کیفر کردارشان به بعضی دیگر وا می گذاریم.

(۱۲۹ - ۱۲۸ : ۶)

" ای گروه جن و انس آیا رسولانی از نوع خودتان به سویتان نیامدند که آیات ما را برایتان بخوانند، و شما را به دیدار این روزتان هشدار دهند؟" گویند: " به زیان خود گواهی دهیم." زندگی دنیا آنها را فریب داد و به زیان خویش گواهی دادند که کافر بودند، چنین است که پروردگار هر دیاری را که مردمش بی خبر باشند به ستم هلاک خواهد کرد. (۱۳۱-۱۳۰: ۶) این کتابی است پربرکت که ما نازل کردیم، از آن پیروی کنید و با تقوا باشید، تا مشمول رحمتش واقع شوید.

که نگوئید: " کتاب آسمانی بر دو طایفه پیش از ما نازل شده بود، و ما از خواندن و آموختن آن بی خبر بودیم." یا بگوئید: " اگر کتاب بر ما نازل می شد، بهتر از آنها هدایت می شدیم." مسلماً دلایل و هدایت و رحمت از جانب پروردگارتان برای شما آمد، پس چه کسی ستمکارتر از کسانی است که آیات خدا را تکذیب کردند و از آن روی گرداندند، به زودی کسانی را که از آیات ما روی بگردانند، به عذابی سخت کیفر خواهیم داد.

آیا انتظاری جز آن دارند که فرشتگان یا خدا و یا برخی از آیات او به سراغشان بیایند، لیکن ایمان آوردن افرادی که قبلاً ایمان نیاورده اند، در روزی که نشانه های پروردگار بیاید، سودی به حالشان نخواهد داشت، بگو: " منتظر باشید، که ما هم در انتظاریم." (۱۵۸-۱۵۵: ۶)

بگو: " پروردگارم مرا به راه راست هدایت کرده است، دینی پا برجا و استوار، دین پاک ابراهیم که از مشرکان نبود. بگو نماز، مناسک حج، زندگی و مرگم از آن خداوندی است که پروردگار جهانیان است، شریکی ندارد و به این مأمور شده ام و من از نخستین تسلیم شدگانم."

بگو: آیا پروردگاری غیر از خدا بجویم؟ او پروردگار همه چیز است، هیچ کس جز برای خود کاری انجام نمیدهد، و هیچ گناهکاری بارگناه دیگری را به دوش نمی گیرد و سرانجام بازگشت شما بسوی پروردگارتان است، و شما را از آنچه اختلاف دارید با خبر خواهد کرد.

(۱۶۴-۱۶۱: ۶)

ما در زمین اقتدارتان دادیم، و وسائل معاش شما را در آن قرار دادیم، لیکن سپاسگزاری شما اندک است. شما را آفریدیم، آنگاه شکل دادیم، سپس به فرشتگان گفتیم: " بر آدم سجده کنید." همه سجده کردن جز ابلیس که از سجده کنندگان نبود، فرمود: " چون تو را فرمان دادم، چه چیز مانع سجده کردنت شد؟"

گفت: " من از او برترم، مرا از آتش آفریده ای و او را از خاک."

فرمود: " از آن مقام فرو شو! حق تو نیست که در آن مقام تکبر کنی، بیرون رو که فرو مایه ای."

گفت: " مرا تا روز برانگیخته شدن مهلت ده."

فرمود: "مهلت یافتی." (۷:۱۰-۱۵)

گفت: "حال که نا امیدم کردی، من نیز در راه مستقیم تو، به کمین آنها می نشینم، آنگاه از پیش و پس، و از راست و چپ بر آنها می تازم، و بیشترشان را ناسپاس خواهی یافت."

فرمود: "از آن مقام با ننگ و خفت دور شو، جهنم را از تو و پیروانت پرخواهم کرد."

"ای آدم! تو وهمسرت در بهشت مأوا گزینید و هرچه خواستید بخورید، اما گرد این درخت نگردید که زیان خواهید دید." شیطان آن دو را وسوسه کرد، تا شرمگاه مستورشان را ظاهر سازد و گفت: "پروردگار به این سبب شما را از آن درخت نهی کرد، که فرشته می شوید، و جاودانه خواهید شد." و برایشان سوگند یاد کرد که: "من خیرخواه شما هستم." بدین ترتیب آنها را فریب داد.

وقتی از آن درخت تناول کردم شرمگاهشان آشکار شد، و بر آن شدند که از برگهای بهشت بر خود بیوشانند، پروردگارشان ندا داد: "مگر شما را از آن درخت منع نکردم و نگفتم که شیطان دشمن آشکار شماست؟"

گفتند: "پروردگار! به خود ستم کردیم، و اگر ما را نیامرزی و بر ما رحمت نیآوری زیانکار خواهیم بود."

فرمود: "فرود آئید، که با یکدیگر دشمن خواهید شد، و مدتی زمین قرارگاه شماست، و امکان بهره گیری از آن را خواهید داشت."

فرمود: "در آن زیست می کنید و در آن می میرید، و از آن بیرونتان آورند."

ای فرزندان آدم! لباسی برای شما فرو فرستادم که برایتان زینت است و شرمگاهتان را می پوشاند، و لباس "تقوا" بهتر است.

این از آیات خداست باشد که به خود آئید.

ای فرزند آدم! شیطان شما را نفریبد، چنانکه لباس پدر و مادران را از تنشان برکند، تا شرمگاهشان را در نظرشان آشکار کرد، و از بهشت بیرونشان کرد، چرا که او و گروهش از جایی که آنها را نمی بینید، شما را می بینند، ما شیطانها را دوستان کسانی قرار دادیم که ایمان نمی آورند."

چون کار زشتی انجام دهند، گویند: "نیاکانمان را چنین یافته ایم، و خدا ما را بدان فرمان داده است."

بگو: "خدا به زشتکاری فرمان نمی دهد، چرا چیزی را که نمی دانید به خدا نسبت می دهید؟"

بگو: "پروردگار من به عدالت فرمان داده، و نیز به این که هنگام هرنماز رو به جانب او گردانید، و با اخلاص او را بخوانید، همانطور که در آغاز شما را آفرید، به سویش بازمی گردید. گروهی راهدایت کرد و جمعی نیز درگمراهی ثابت ماندند، زیرا آنها بجای خدا شیاطین را به دوستی برگزیدند، و می پندارند که هدایت یافته اند."

ای فرزندان آدم! به هنگام عبادت زینتهای (لباسهای شایسته) خود را بگریید، و نیز بخورید و بیاشامید، ولی اسراف نکنید، که خداوند اسرافکاران را دوست ندارد.

بگو: "چه کسی جامه هائی را که خدا برای بندگانش پدید آورده و روزیهای پاکیزه را حرام کرده است؟"

بگو: " این چیزها در زندگی دنیا برای کسانی است که ایمان آورده اند، و در روز قیامت نیز خاص آنهاست."

این چنین آیات را برای دانایان بیان می کنیم. (۳۲ - ۱۶: ۷)

بگو خداوند کارهای زشت را حرام کرده است، چه آشکار باشد چه پنهان، و گناه و سرکشی به نا حق و این که چیزی که دلیلی برایش نیامده است شریک او قرار دهید، و چیزی را به خدا نسبت دهید که نمی دانید.

هر امتی را روزگار معینی است و چون اجلشان فرا رسد نه لحظه ای تأخیر خواهند داشت و نه تعجیل. ای فرزندان آدم! هرگاه از خودتان رسولانی به میان شما بیاید که آیات مرا برایتان بازگو کنند، افراد با تقوا و شایسته کاران را نه ترسی باشد و نه غمناک شوند.

تکذیب کنندگان آیات ما که در برابر آن کبر می ورزند، اهل دوزخند و جاودانه در آن ماندگار باشند.

(۳۶ - ۳۳: ۷)

اوست که شما را از یک تن واحد آفرید، و همسر آن یک تن را نیز از جنس خودش پدید آورد، تا به او آرام گیرد، و چون او را در برگرفت، سبکیار شد، و با آن بار چندی زیست، تا گرانبار شد، آنگاه هر دو، خدائی را که پروردگارشان بود خواندند، که اگر فرزند تن درستی بما عطا کنی شکر را بجای خواهیم آورد.

چون خدا فرزندی تندرست به آنها عطا کرد، برای او شریکهای از میان آنچه به آنها داده بود، قرار دادند،

خداوند از آنچه شریک او قرار می دهند برتر است. (۱۹۰ - ۱۸۹: ۷)

امتهای پیش از شما را در حال ستمکاری هلاک کردیم و این درشرایطی بود که پیامبران آنها با دلایل روشن به سویشان آمدند، ولی آنها ایمان نیاوردند، بدین گونه ستمکاران را کیفر می دهیم، پس از آن شما را در روی زمین جانشین آنها قرار دادیم تا دریابیم که چگونه عمل می کنید. (۱۴ - ۱۳: ۱۰)

چون مردم را پس از زیانی که به آنها رسید رحمتی بچشانیم، در آیات ما نیرنگ خواهند کرد.

بگو: " نیرنگ زدن خداوند سریع تر است." بی تردید رسولان ما نیرنگهائتان را می نویسند. اوست که شما را در خشکی و دریا به حرکت می آورد، تا آنگاه که در کشتی قرار گیرند و باد ملایمی به حرکتشان آورد، شادمان می شوند، ناگاه باد شدیدی می وزد و امواج از هرسو به آنها هجوم می آورد و در آن لحظه که یقین می کنند راه گریزی ندارند، خدا را از روی اخلاص می خوانند که: " اگر ما را نجات دهی سپاسگزار خواهیم بود."

اما وقتی نجاتشان دادیم، باز به ناحق در زمین ستم می کنند.

ای مردم! سرکشی و ستم کاری به زیان خودتان است، متاع چند روزه دنیاست، سپس بازگشتتان به سوی ماست و شما را از کردارتان آگاه خواهیم کرد. (۲۳-۲۱: ۱۰)

زندگی دنیا چون آبی است که از آسمان فرو فرستیم تا بر اثر آن گیاهان گوناگون که آدمیان و چارپایان تغذیه کنند از زمین بروید، چون زمین پیرایه خود بگرفت و آراسته شد، زمینیان پندارند که خود بر آن چیره اند، ناگاه فرمان ما در شبی یا روزی فرا رسد و آنچنان کشته را درو کنیم که گوئی روز پیش نبوده است، اینگونه آیات را برای مردمی که می اندیشند بیان می کنیم. (۲۴: ۱۰)

خداوند به سرای سلامت دعوت می کند و هر که را بخواهد به راه راست هدایت می کند.

نیکوکاران را پاداش نیکویی است- با زیادتی- تیرگی و خواری رخسارشان را نپوشاند، آنها بهشتی هستند و جاودانه در آن خواهند ماند.

اما بدکاران به قدر اعمالی که انجام داده اند کیفر بینند و ذلت و خواری بر رخسارشان دیده شود، هیچ چیزی نتواند آنها را در مقابل خدا حفظ کند، رخسارشان چنان باشد که گوئی با پاره ای از شب تاریک پوشانده شده است، آنها اهل آتشند و جاودانه در آن خواهند ماند.

روزی که همگان را گرد آوریم به مشرکان گوئیم: " شما و معبودهایتان در جایتان بمانید." آنگاه آنها را از یکدیگر جدا خواهیم کرد، معبودهای آنها خواهند گفت: " شما ما را عبادت نمی کردید، همین بس که خدا گواه باشد که ما از عبادت شما بی خبر بودیم."

در آن هنگام هر کس به حاصل اعمال گذشته خویش آگاه می شود، و همگی را یسوی خدا- مولا و سرور حقیقتشان باز می گردانند، و آنچه به دروغ ساخته بودند، از نظرشان دور و گم می شود.

بگو: " چه کسی شما را از آسمان و زمین روزی می دهد، و یا چه کسی شنوائی و بینائی می بخشد، و چه کسی زنده را از مرده و مرده را از زنده بر می آورد، و چه کسی مدبر امور است؟"

بی درنگ خواهند گفت: "خدا." بگو: " پس چرا پروا نمی کنید؟"

راستی وقتی چنین خدائی پروردگار شماست، پس گمراهی بعد از حق چیست، پس چرا روی می گردانید؟"

فرمان پروردگار بر فاسقان بدینگونه ثابت شده است که ایمان نمی آورند.

بگو: " آیا معبودهای شما آفریننده و بازگرداننده خلق هستند؟"

بگو: " خدا مخلوقات را به وجود آورد و بعد باز می گرداند، پس چرا سرگشته اید.

بگو: " آیا از معبودهای شما کسی هست که به راه حق هدایت کند؟" بگو: " خدا به سوی حق هدایت می کند، آیا آن که به حق هدایت می کند برای پیروی سزاوارتر است، یا کسی که هدایت نمی کند مگر خود هدایت شود؟"

پس شما را چه شده که اینگونه قضاوت می کنید؟" بیشتر آنها جز از گمان پیروی نمی کنند، بی تردید پندار و گمان کسی را از حق بی نیاز نمی کند- خدا به کردارشان آگاه است.

(۱۰: ۳۶-۲۵)

گمان آنان که برخدا دروغ می بندند، درباره روز قیامت چیست؟
خداوند بر مردمان کریم است، ولی آنها شاکر نیستند.

به کاری دست نمی زنی و قرآنی نمی خوانی و عملی انجام نمی دهی، مگر آنکه در زمان اقدام بر شما ناظر باشم، و هموزن ذره ای در زمین و آسمان از پروردگارت پنهان نمی ماند- و هیچ چیز کوچکتر یا بزرگتر از آن نیست- مگر اینکه در کتاب روشنی است. (۱۰: ۶۱-۶۰)

آگاه باش که دوستان خدا نه ترسی دارند، و نه غمگین می شوند، برای مؤمنان با تقوا در زندگی دنیا و آخرت خبری مسرت بخش است، سخنان خدا تغیر ناپذیر است، و آن رستگاری بزرگی است. (۱۰: ۶۳-۶۲)

گفتند خدا فرزندی برای خود برگزیده است، او منزّه و بی نیاز است، آنچه در آسمان و زمین است از آن اوست، شما دلیلی برای این ادعا ندارید، چرا هر چیزی را که نمی دانید به خدا نسبت می دهید؟

بگو: " کسانی که به خدا دروغ می بندند رستگار نمی شوند"، آنها بهره ای از دنیا دارند و پس از آن بازگشتشان به جانب ماست و عذاب سختی به کيفر کفر ورزیدیشان به آنها می چشائیم. (۱۰: ۷۰-۸)

و ما رسولان خود و مؤمنان را نجات میدهیم، این را ما بر خود فرض کرده ایم که اهل ایمان را نجات بخشیم. (۱۰: ۱۰۳)

خداست که آسمان و زمین را آفرید و از آسمان آبی فرو فرستاد و با آن میوه ها را برای روزیتان برویاند و کشتی ها را به اختیارتان آورد، تا به فرمان او بردریا حرکت کنند و رودها را برایتان مسخر گرداند. و خورشید و ماه را که مدام تابان و در گردشند به تسخیر شما در آورد، و شب و روز را مسخرتان کرد، و هر آنچه خواستید به شما ارزانی داد، و اگر بخواهید نعمتهای خدا را بشمارید، هرگز قادر نخواهید بود، انسان ستمکار و ناسپاس است.

(۱۴: ۳۲-۳۴)

ما انسان را از گل خشکیده ای که حاصل لجن بویناکی بود، آفریدیم.
و جن را پیش از آن از آتش سوزان بوجود آوردیم.

آنگاه پروردگار به فرشتگان فرمود: "من آفریننده بشری هستم که از گل خشکیده لجن بویناکی حاصل است، و چون آن را درست کردم از روح خود در آن دمیدم، در برابر او سجده کنید." همه فرشتگان سجده کردند جز شیطان که سرپیچی کرد که با سجده کنندگان باشد.

فرمود: "ای ابلیس چرا چون دیگران سجده نمی کنی؟" گفت: "هرگز برای بشری که از گل خشکیده لجن بوی ناکی آفریده ای سجده نخواهم کرد." (۱۵:۲۶-۳۳)

فرمود: "از جایگه خارج شو که تو مطرودی، و تا روز جزا از رحمت حق دور خواهی بود."

گفت: "پروردگارا، تا روزی که بر انگیزته شوند مرا مهلت ده."

فرمود: "تو را تا روز معین مهلت دادیم."

گفت: "پروردگارا، چون نا امیدم کردی، زمین را در نظرشان می آرایم، و همه آنها را گمراه خواهم کرد."

"مگر بندگان پاک و بی آلایش تو را."

فرمود: "این راهی است مستقیم تا پیشگاه من."

بربندگان من تسلط نخواهی یافت، مگر گمراهانی که از تو پیروی می کنند.

میعادگاه همه آنها جهنم است، که هفت در دارد، و بر هر دری عده ای تقسیم شده اند، اهل تقوا در باغها و کنار چشمه ها هستند، به سلامتی و ایمنی به آن وارد شوند، آنچه در دلهايشان کینه است برکنیم و برادرانه بر تختهای روبروی یکدیگر قرار دارند. خسته نمی شوند و از آن بیرونشان نرانند.

بندگان را آگاه کن که من آمرزنده مهربانم، و کيفر من عذابی دردناک است. (۱۵:۳۴ - ۵۰)

خداوند فرمود: "قائل به دومی نبود نباشید، معبود یکتا فقط اوست، فقط از (نافرمانی) من

بترسید." (۱۶:۵۱)

اگر خدا به کيفر ستمکاری های مردم، آنها را مأخذ کند، جنبنده ای بر روی زمین باقی نخواهد ماند، ولی به آنها تا مدت معین مهلت می دهد و چون اجلشان فرا رسد، نه ساعتی تأخیر می کنند و نه ساعتی تعجیل.

(۱۶:۶۱)

خداوند شما را از شکم مادرانتان بیرون آورد درحالی که چیزی نمی دانستید و برای شما گوش و چشم و دل آفرید، تا شاکر باشید، آیا پرندگان را نمی بینید که درجو آسمان مسخر خدایند و جز او هیچ نگهداری ندارند؟

مسلماً در این نشانه هائی است برای کسانی که ایمان دارند. (۱۶:۷۸-۷۹)

انسان همانگونه که خواستار نیکبهاست، بدیها را نیز طالب است و انسان عجول است.

(۱۷:۱۱)

اعمال هر انسانی را بگردنش آویزیم و روز قیامت نامه ای که آنرا سرگشاده خواهد دید، برای او بیرون آوریم.

نامه ات را بخوان که کافی است امروز حسابگر خود باشی.

هرکس هدایت یابد برای خود هدایت یافته است و آن کس که گمراه شود، به زیان خود گمراه شده است، و هیچ کس گناه دیگری را به دوش نگیرد و ما هرگز عذاب نخواهیم کرد، مگر آنکه پیامبری بفرستیم. (۱۵-۱۳: ۱۷)

ما فرزندان آدم را گرامی داشتیم و آنها را در بر و بحر (بر مرکب) سوار کردیم و از انواع روزی های پاکیزه بهر مندشان ساختیم و بر بسیاری از مخلوقاتمان برتری بخشیدیم. (۷۰: ۱۷)

آنگاه که انسان را نعمت بخشیم روی بگرداند و متکبرانه دوری گزیند و چون شری به او برسد نا امید شود. بگو: " هرکس به روش خود عمل می کند، پروردگار شما کسانی را که راهشان درست تر است بهتر می شناسد. " (۸۴-۸۳: ۱۷)

بگو: " اگر گنجهای رحمت پروردگارم از شما بود باز هم از بیم فقر و تنگدستی آن را خرج نمی کردید، زیرا انسان فرو مایه و بخیل است. " (۱۰۰: ۱۷)

پروردگار آسمانها و زمین و آنچه را میان آنهاست بپرست و در راه عبادتش شکیباش، آیا ماندنی برای او می شناسی؟

انسان می گوید: " آیا پس از مرگ زنده خواهیم شد؟ " آیا انسان بیاد نمی آورد که ما قبل از آن او را که هیچ نبود آفریدیم؟ (۷۶-۶۵: ۱۹)

انسان شتابکار آفریده شده است، ولی شتاب نکنید بزودی آیات خود را بشما نشان خواهیم داد. می گویند: " اگر راست می گوئید این وعده کی فرا می رسد؟ "

کافران زمانی که نتوانند آتش را از چهره و پشت خود برطرف کنند و یاری نشوند، دریابند.

آری ناگاه به سراغشان می آید، و مبهوتشان می کند، نه می توانند آن را برطرف سازند و نه مهلتی درکار است. (۴۰-۳۷: ۲۱)

ای مردم اگر از برانگیخته شدن شک دارید، بدانید که ما شما را (طی مراحل مختلف، به ترتیب) از خاک، نطفه، جنین ابتدائی و پاره گوشتی بی شکل و شکل گرفته آفریدیم. (و این مراحل را بیان کردیم) تا بر شما روشن کنیم، (که امر پیچیده خلقت به دست ماست) و جنین هائی را که خواهیم تا مدتی معین در رحمهای مادران قرار می دهیم، آنگاه (شما را پرورش دهیم) تا به حد رشدتان برسید، (در این بین) بعضی از شما

دچار مرگ خواهند شد، و بعضی دیگر به اوج فرتوتی و پیری می رسند، آن چنان که چیزی از آموخته های خود را به خاطر نخواهند داشت.

زمین را خشک و مرده می بینی، اما زمانی که باران بر آن بفرستیم، به حرکت می آید، و رشد می کند، و اکنواع گیاهان زیبا را برویاند.

این به خاطر آنست که بدانید خدا حق است، و مردگان را زنده می کند، و به راستی در رستاخیز شکی نیست، و خداوند تمام کسانی را که در قبرها آرمیده اند زنده می کند.

(۷-۵ : ۲۲)

ما انسان را از گل خالص آفریدیم، و او را بصورت نطفه ای در قرار گاهی استوار کردیم، پس نطفه را به علقه (خون بسته) و علقه را به مضغه (مثل گوشت جویده شده)، آنگاه مضغه را استخوانها گردانیدیم، سپس براستخوانها پرده گوشت کشیدیم، و با آفرینشی دیگر به آن موجودیت بخشیدیم، پاک و بزرگوار خدائی که نیکوترین آفریدگان است.

بطور یقین بعد از این خواهید مرد، و روز قیامت باز برانگیخته می شوید. (۱۴-۱۲ : ۲۳)

انسان را به نیکوئی کردن به پدر و مادرش سفارش کردیم و اگر آن دو سعی کردند چیزی را که به آن واقف نیستی شریک من قرار دهی اطاعت نکن، بازگشت شما به سوی من است و شما را از کرداتان آگاه خواهم کرد. مؤمنان درستکار را در زمره صالحین قرار دادیم.

بعضی از مردم گویند به خدا ایمان آوردیم و چون در راه خدا مورد آزار قرار گیرند، فتنه مردم را مانند عذاب خدا می پندارند و اگر مددی از جانب پروردگار برسد، می گویند ما نیز با شما بودیم، آیا خداوند به آنچه در دلهای مردم جهان می گذرد آگاه تر نیست؟ البته خدا مؤمنان و منافقان را می شناسد.

کافران به مؤمنان گفتند: "از ما پیروی کنید، گناهانتان برگردن ما." آنها دروغ می گویند، هرگز بارگناهان کسی را برگردن نخواهند گرفت، بلکه بار سنگین گناهان خود و بارگران دیگران را بر دوش آنها خواهد بود و در روز قیامت به خاطر دروغهائی که بهم می بافتند بازخواست خواهند شد. (۳-۸ : ۲۹)

بعضی از مردم خریدار سخنان بیهوده اند تا به نادانی مردمان را از راه خدا گمراه کنند و آیات را به تمسخر گیرند، عذاب خوارکننده ای نیز نصیب آنهاست.

آنگاه که آیات ما بر او خوانده شود با خود پسندی چنان روی برتابد که گوئی آنرا نشنیده است، یا گوئی گوشه‌پایش سنگین است، او را به عذاب دردناک بشارت ده.

نصیب مؤمنان نیکوکار باغهای پر نعمت است، که جاودانه در آن بمانند- وعده خدا راست است و او توانمند فرزانه است.

آسمانها را بدون ستونی که ببینید آفرید، و بر روی زمین کوهها افکند تا شما را نلرزاند، و از هر جنبه ای در آن بپراکند و از آسمان آبی نازل کردیم و گیاهان نیکوی گوناگون در آن برویاندیم.

این آفرینش خداست، پس به من نشان بدهید آنها که غیر او هستند، چه آفریده اند؟ بلکه ستمکاران در گمراهی آشکاری هستند. (۱۱ - ۶ : ۳۱)

آیا ندیدید که خدا آنچه در آسمانها و زمین است رام شما کرد و نعمتهای آشکار و پنهانش را بر شما ارزانی داشت، ولی بعضی از مردم بدون علم و راهنما و کتاب روشنگری درباره خدا مجادله می کنند، و چون به آنها گفته شود: " آنچه را خدا نازل کرده پیروی کنید. " گویند: " نه! ما از آئین نیاکان خود پیروی می کنیم. " حتی اگر شیطان آنها را به عذاب سوزناک خوانده باشد؟

کسی که روی تسلیم به درگاه خدا آورد و نیکوکار باشد به دستاویز محکمی چنگ زده است و سرانجام کارها بسوی خداست. کسی که کفر ورزد، کفرش تورا غمگین نکند، بازگشت همه بسوی ماست و ما آنها را از اعمالی که انجام داده اند آگاه خواهیم کرد، زیرا خدا به اسرار دلها آگاه است، پس از آنکه اندکی کامیابشان کردیم به عذاب سختی گرفتارشان می کنیم.

(۲۴ - ۲۰ : ۳۱)

او دانای پنهان و نیرومند مهربان است، آنکه هر چیزی را نیکو آفرید، و آفرینش آدمیان را از گل آغازید، سپس نسل او را از عصاره آب ناچیز بوجود آورد. آنگاه اندام او را متوازن ساخت، و از روح خود در او دمید و برای شما گوش و چشم و دل تدارک دید، اما کمتر سپاس بجای می آورید. (۹ - ۶ : ۳۲)

ای مؤمنان! از (نافرمانی) خدا بترسید و درست سخن بگویند، تا خداوند اعمالتان را اصلاح کند و گناهانتان را بیامرزد، هرکس از خدا و رسولش اطاعت کند، به موفقیت عظیمی نائل شده است.

این امانت را بر آسمانها و زمین عرضه داشتیم، از تحمل آن سر باز زدند و ترسیدند، اما انسان آن را بر عهده گرفت، به راستی او ستمکار و نادان بود.

تا خدا مردان و زنان منافق و مردان و زنان مشرک را عذاب کند، و توبه مردان و زنان با ایمان را بپذیرد، که خدا آمرزنده مهربان است. (۷۳ - ۷۰ : ۳۳)

ای مردم! وعده خدا حق است، مبادا زندگی دنیا فریبتان دهد و مبادا (شیطان) فریب دهنده شما را به (کرم) خدا مغرور گرداند، مسلماً شیطان دشمن شماست، شما هم او را دشمن بدانید، او پیروانش را براهی می خواند که سرانجام اهل دوزخ شوند.
کافران را عذابی سخت و مؤمنان نیکوکار را آمرزش و اجر بزرگی است.
آیا آنکه کردار بدش در نظرش آراسته شده و نیکویش پندارد (همانند کسی است که چنین نیست؟) درحقیقت خداوند هرکه را بخواد گمراه و هرکه را بخواد هدایت می کند، بنابراین جان خود را بخاطر تأسف بحال آنها از دست مده که خداوند به کردارشان آگاه است. (۸ - ۵ : ۳۵)

خداوند ابتدا شما را از خاک، و سپس از نطفه آفرید، آنگاه جفتهای یکدیگر قرارتان داد، و هیچ ماده ای باردار نمیشود، و نمی زاید، مگر به علم او، و عمر سالخورده ای دراز نمی شود، و از عمر کسی کاهش نمی یابد، مگر آنکه در کتابی ثبت است، و چنین کارهائی بر خدا آسان است.
(۱۱ : ۳۵)

اگر خدا بخواد مردم را به کیفر کارهایشان بازخواست کند، جنبنده ای بر روی زمین باقی نخواهد ماند، ولی آنها را تا مدتی معین مهلت می دهد و چون مدتشان بسر آمد- به راستی خدا به بندگان بصیر است.
(۴۵ : ۳۵)

پس در آن روز هیچگونه ظلمی بکسی نمیشود و جزائی نخواهد داشت مگر به آنچه عمل کرده اند.
(۵۴ : ۳۶)

آیا آدمی نمی داند که او را از نطفه آفریده ایم، که اکنون دشمنی آشکار است، درحالیکه آفرینش خود را از یاد برده است برای ما مثل می زند و می گوید: "چه کسی این استخوانهای پوسیده را زنده می کند؟"
بگو: "همان کسی که در آغاز آن را آفرید زنده اش می کند، و او بر هر آفرینشی داناست. (۷۹ - ۷۷ : ۳۶)

او شما را از یک تن آفرید و همسر او را از جنس خودش.
از چارپایان برایتان هشت نوع پدید آورد، و شما را در شکم مادرانتان در تاریکی سه گانه مرحله به مرحله آفرید، این خدا پروردگار شماست، که فرمانروائی از آن اوست و جز او معبودی نیست، پس به کجا رو می آورید؟ (۶ : ۳۹)

چون به انسان زیبایی برسد، پروردگارش را می خواند، و به او روی می آورد، و چون نعمتی به او عطا شد، خدائی را که پیش از این می خواند از یاد می برد، و شریکانی برای خدا قائل می شود، تا مردم را از راه او گمراه کند، بگو: " اندکی از کفر خود بهر مند شو، که از دوزخیان خواهی بود.

آیا آن کس که در همه ساعات شب به عبادت پرداخته، یا در سجود است یا در قیام، و از آخرت بیمناک است، و به رحمت پروردگارش امیدوار، با آن که چنین نیست یکسان است؟
بگو: " آیا دانایان با نادانان برابرند؟ تنها خردمندان پند می پذیرند. (۹- ۸ : ۳۹)

اوست که شما را از خاک آفرید، سپس از نطفه، آنگاه از خون بسته و بعد از آن بصورت طفلی شما را بیرون می فرستد، تا به کمال نیرو برسد و پس از آن پیر شوید، و برخی از شما پیش از رسیدن به پیری می میرید، و بعضی از شما به اجل معین می رسید، و شاید بیاندیشید!

اوست که زنده می کند و می میراند و چون کاری را اراده کند، می گوید: " موجود شو"،
(بی درنگ) موجود می شوند. (۶۸ - ۶۷ : ۴۰)

انسان از تقاضای خیر خسته نمی شود و چون بدی به او برسد مأیوس و نا امید شود.

اگر بعد از محنتی که به او رسیده است رحمتی به او بچشانیم می گوید: " این حق منست و گمان نمی کنم قیامتی برپا شود و اگر هم بسوی پروردگارم بازگردم آنچه برای من نیکوتر است نزد اوست."

آنگاه کافران را به کردارشان آگاه خواهیم کرد، و عذابی سخت به آنان می چشانیم، هرگاه نعمتی به آدمی عطا کنیم روی بگرداند و متکبرانه از حق دور شود، و اگر شری به او برسد، دعا و تقاضایش افزون می شود.

بگو: " بمن خبر دهید اگر این قرآن از جانب خدا بود و شما به آن ایمان نیاوردید، گمراه تر از کسی که با آن مخالفت کند کیست؟"

بزودی نشانه های خود را در آفاق و در وجود خودشان به آنها نشان خواهیم داد، تا آشکار شود که او حق است، آیا گواهی پروردگارت بر همه چیز کفایت نمی کند؟

آگاه باش که آنها نسبت به دیدار پروردگارشان شک دارند و بدان که او بر همه موجودات احاطه دارد. (۵۴ - ۱۹ : ۴۴)

انسان را به احسان با پدر و مادرش سفارش کردیم، مادر به زحمت بارش را حمل کند و به دشواری حملش را بر زمین نهد و دوران آبستنی و شیر دادن سی ماه است، تا هنگامی که به رشد برسد، و به چهل سالگی درآید، گوید: " پروردگارا مرا توفیق ده تا شکر نعمتت را که بر من و پدر و مادرم ارزانی داشته ای به جای آرم و اعمال صالحی انجام دهم که تو را خشنود سازد، و فرزندانم را صالح کن، که من تسلیم شده ام

و به سوی تو باز گشتم، آنها کسانی هستند که اعمال نیکشان را می پذیرم و از گناهانشان می گذرم و در زمره بهشتیان هستند، این وعده راستی بود که به آنها داده شده است.

کسی که به پدر و مادرش گفت: " اُف بر شما! آیا به من وعده خارج شدن از گور را می دهید؟ و حال آنکه نسلا پیش از من گذشته،" و آن دو خدا را به یاری طلبیدند: که: " وای بر تو ایمان بیاور که وعده خدا حق است." اما او گوید: " این ها چیزی جز افسانه پیشینیان نیست."

آنها کسانی هستند که وعده عذاب- همچون امتحانی از جن و انس که پیش از آنها درگذشتند – برایشان محقق شد که آنها زیانکارانند، هر یک را درجاتی است مناسب با کاری که کرده اند، تا خدا پاداش اعمالشان را بدهد و به آنها ستم نخواهد شد، در زندگی دنیا لذتهایتان را بردید و از آن بهره مند شدید، اما امروز به عذاب خوارکننده ای – در برابر استکبار نا حقتان در زمین، و به سبب گناهانی که انجام داده اید- کیفر شوید.

(۲۰-۱۵ : ۴۶)

ای مردم ! ما شما را از مرد و زنی آفریدیم و شما را دسته ها و قبیله ها کردیم تا یکدیگر را بشناسید، ولی گرامی ترین شما نزد خدا، با تقواترینتان است. (۱۳ : ۴۹)

مگر از آفرینش نخستین عاجز شده ایم که آنها از آفرینش جدید تردید دارند؟ (۱۵ : ۵۰)
ما انسان را آفریدیم و از وسوسه های نفس او آگاهیم و از رگ گردنش به او نزدیکتریم، چرا که دو فراگیرنده برجانب راست و چپش نشسته اند و اعمالش را فرا می گیرند، کلامی نمی گوید، مگر آنکه مراقبی درکنارش حاضر است، و برآستی سكرات مرگ فرا رسید، این همان چیزی است که از آن گریز داشتی، و درصور دمیده شد این روز موعود است، به همراه هرکس که وارد شود سوق دهنده و گواهی است، و تو از این غافل بودی، و ما (اکنون) از (چشم) تو پرده برداشتیم، و امروز چشمانت تیزبین شده است.

قرین او بگوید: " این عمل توست نزد من، که آماده اش کرده ام." نا سپاسان لجوج را به جهنم دراندازید – همان بازدارنده خیر، متجاوز و شکاک را، آنکه با خدا معبود دیگر قرار داده است، در عذاب سخت بیاندازید.

همنشین او گوید: " پروردگارا! من او را به سرکشی وادار نکردم، او خود سخت درگمراهی بود."
فرماید: " درمقابل من مجادله نکنید، که پیش از این عذاب را به شما وعده داده بودم، وعده من تغییر پذیر نیست، و هرگز به بندگانم ستم نخواهم کرد.

روزی که به جهنم بگوئیم: " آیا پُر شدی؟" می گوید: " آیا باز هم هست؟"
بهشت را برای اهل تقوا نزدیک آرند تا دور نباشد، این همان وعده ایست که به هر توبه کننده پرهیزکاری داده شده بود، آنهایی که درنهان از (نا فرمانی) خدای رحمان بترسند، و با دلی توبه کار آمده باشند: " بسلامت وارد بهشت شوید، که این روز جاودانگی است." در آنجا هرچه بخواهند هست و از آن بیشتر نزد ما باشد. (۳۵-۱۶ : ۵۰)

آیا انسان هرچه آرزو کند برایش قابل حصول است؟ دنیا و آخرت از آن خداست. (۲۵-۲۴ : ۵۳)
و اینکه نیست برای انسان پاداشی، مگر پاداش کوشش او، و به زودی (حاصل) کوشش خود را
خواهد دید. (۴۰-۳۹ : ۵۳)

خداوند رحمان، قرآن را تعلیم داد، انسان را آفرید، نطق و بیان به او آموخت. (۴-۱ : ۵۵)
ما شما را آفریدیم، پس چرا تصدیق نمی کنید؟ آیا نطفه ای را که می ریزید در نظر دارید؟ آیا شما آنرا خلق
کرده اید یا ما آفریدگار هستیم؟ بر شما مرگ را مقرر کردیم و ناتوان از آن نیستیم که مانند شما را بجایان
بیاوریم و شما را به هیأتی که آنرا نمی دانید باز آفرینیم، شما آفرینش نخستین را دانسته اید، پس چرا پند
نمی گیرید؟ (۶۲-۵۷ : ۵۶)

آنچه در آسمانها و زمین است تسبیح گوی خدایند که فرمانروائی و سپاس اوراست، و او بر همه چیز تواناست.
اوست که آفریدتان، گروهی از شما کافرند و عده ای مؤمن، خداوند به کردارتان واقف است.
به راستی آسمانها و زمین را آفرید و به زیباترین شکل تصویرتان کرد و بازگشت به سوی اوست.
آنچه در آسمانها و زمین است می داند و از آشکار و نهانتان با خبر است و خداوند از آنچه در دلهاست آگاه
است. (۴-۱ : ۶۴)

آیا خبر پیشینیان که کافر شدند به شما نرسید، که کیفر کار خود را چشیدند، و عذاب دردناکی
آنها راست؟

و این کیفر آن بود که چون رسولانشان دلایل واضح برای آنها آوردند، گفتند: "آیا بشری می خواهد ما را هدایت
کند؟" به این ترتیب کافر شدند و روی برتافتند، خداوند بی نیاز و شایسته ستایش است. کافران گمان بردند
که هرگز برانگیخته نخواهند شد.

بگو: "آری سوگند به پروردگارم که همه شما برانگیخته خواهید شد، و خبر آنچه را که مرتکب
شده اید، به شما می دهند، این کار برای خدا آسان است.

به خدا و رسول او و نوری که نازل کرده ایم ایمان بیاورید، که خداوند به آنچه انجام می دهید
آگاه است.

آن روز که شما را گرد آورد، روز مغیونی است، هرکس که به خدا ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده
باشد، گناهانش بخشیده شود، و او را به باغهایی وارد کند که جویباران در آن جاریست و جاودانه در آن خواهد
ماند، این رستگاری بزرگی است. (۹-۵ : ۶۴)

انسان کم طاقت آفریده شده است، هنگامی که بدی به او برسد بیتابی کند، و چون خیری به او رو آورد، باز دارنده باشد، مگر نمازگزاران، که پیوسته نماز گزارند، و آنهایی که در اموالشان حق معلومی برای سائلان و محرومان معین شده است.

(و) کسانی که به روز جزا ایمان دارند، و از عذاب پروردگارشان می ترسند، زیرا خود را از عذاب پروردگار در امان نمی دانند، کسانی که شرمگاه خود را حفظ می کنند، جز برهمسران و کنیزانشان که در این باره ملامتی برای ایشان نیست.

هرکس غیر از این را بخواهر متجاوز است.

و امانت داران و حافظان پیمان، و شهادت دهندگان به حق، و آنان که بر نمازشان مراقبت دارند.

اینان در باغهای بهشت گرامی و محترمند. (۳۵-۹: ۷۰)

آیا انسان گمان می کند بخود رها می شود؟ آیا نطفه ای از منی نبود که در رحم ریخته شد، و بعد بصورت خون بسته درآمد، و آفرید و موزونش ساخت، و او را از دو نوع زن و مرد قرار داد؟ آیا چنین کسی قادر نیست مردگان را زنده کند؟ (۴۰-۳۶: ۷۵)

روزگاران بر انسان گذشت که چیزی قابل ذکر نبود، انسان را از اختلات نطفه آفریدیم تا او را بیازمائیم، و شنوا و بینایش کردیم، راه را به او نشان دادیم، خواه شاکر باشد خواه ناسپاس. (۳-۱: ۷۶)

آیا شما را از آبی ناچیز نیافریدیم، که برای مدتی معین در قرارگاهی استوار قرارش دادیم؟ ما برای این کار قدرت داشتیم، پس قدرتمند خوبی هستیم، در آن روز وای بر تکذیب کنندگان.

(۲۴-۲۰: ۷۷)

ما شما را از عذابی نزدیک هشدار می دهیم، روزی بیاید که انسان آنچه را پیشا پیش به دست خود فرستاده است می بیند و کافر خواهد گفت: " کاش خاک بودم." (۴۰: ۷۸)

ای انسان چه باعث شد که در برابر پروردگار کریمت مغرور شوی؟ آن که تو را خلق کرد و به تو کمال بخشید، و به اعتدال برگزید، و به صورتی که خواست ترکیب کرد.

چنین نیست بلکه روز جزا را تکذیب میکنید، بدون شک نگهبانانی بر شما گمارده شده اند، که نویسندگان بزرگوار هستند، و آنچه را انجام می دهید می دانند، مسلماً نیکوکاران متعتمد، و بدکادان را جا در دوزخ است، روز جزا به آن درآیند و گریزشان نیست، تو چه می دانی روز قیامت چیست؟ باز چه می دانی روز قیامت

چیست؟ روزی است که هیچ کس قادر به انجام کاری برای دیگری نیست، و در آن روز فرمان خداراست. (۸۲: ۶-۱۹)

انسان باید بنگرد که از چه چیز آفریده شده است؟ از آبی جهنده، که از بین پشت و سینه بیرون می آید، خداوند می تواند بازش گرداند. (۸۶: ۵-۸)

نام پروردگار بلند مرتبه ات را منزّه دار: آنکه آفرید و سامان داد و حد برنهاد و هدایت فرمود. آن کس که گیاهان را برویاند، پس آنگاه خشک و سیاه گردانید، بزودی بر تو خواهیم خواند تا فراموش نکنی، جز آنچه را خدای داننده آشکار و نهان بخواهد.

ما تورا راه آسانتری می نمایم، چنان که مفید افتد پند ده، خدا ترسان بزودی پند گیرند، اما شقی ترین مردم آن باشد که سر بتابد، و او همان است که در آتش بزرگ دوزخ سرنگون خواهد شد، و در آن نه میمیرد نه زنده می ماند.

کسی که خود را تزکیه کند، مسلماً رستگار شود، و نام پروردگارش را به یاد آورد و نماز برپا دارد، ولی شما زندگی دنیا را ترجیح می دهید، درحالی که آخرت بهتر و پاینده تر است، این درکناهای پیشینیان ذکر شده است، کتابهای ابراهیم و موسی. (۸۷: ۱-۱۹)

پس تذکر ده که تو تذکر دهنده ای، تو بر آنها مسلط نیستی، مگر کسی که روی بگرداند و کافر شود، که خدا به عذاب بزرگی گرفتارش خواهد کرد.

مسلماً بازگشت آنها به سوی ماست، آنگاه حساب رسی آن ها با ماست. (۸۸: ۲۱-۲۶)

اما انسان هنگامی که خدا برای آزمایش او را گرامی می دارد و نعمت می بخشد، می گوید: "پروردگارم مرا گرامی داشت." اما چون او را بیازماید و روزی را بر او تنگ گیرد، می گوید: "پروردگارم مرا خوار کرده است." چنان نیست که گمان می کنید، شما یتیمان را گرامی نمی دارید و یکدیگر را به اطعام مستمندان تشویق نمی کنید، و میراث خوارانید، و به مال و مکننت دل بسته اید، اما چنین نیست، هنگامی که زمین به سختی در هم کوبیده شود، و فرمان پروردگارت برسد و فرشتگان صف در صف در آیند، در آن روز جهنم را حاضر آرند، در آن روز انسان متذکر می شود، اما چه فایده که این تذکر به حال او سودی ندارد.

می گوید: "ای کاش برای زندگی (زوال ناپذیر ابدی) چیزی از پیش فرستاده بودم." در آن روز هیچکس همانند عذاب او عذاب نکشد.

(و به مؤمنان نیکوکار خطاب شود:) ای روح با اطمینان خشنود و پسندیده به سوی پروردگات بازگرد، و درسلک بندگان من وارد شو، و در بهشت قدم بگذار. (۸۹: ۱۵-۳۰)

قسم به این شهر، و تو در این شهر اقامت گزیده ای، و قسم به پدر و فرزندانی که پدید می آورد، که انسان رادر رنج و محنت بیافریدیم، آیا چنین گمان می کند که کسی بر او چیره نمی گردد؟ می گوید: "مال فراوانی را تباه کردم." آیا می پندارد که کسی او را ندیده است؟ آیا برای او دو چشم نیافریدیم؟ و یک زبان و دو لب، و دو راه پیش پایش ننهادیم؟ و او در آن "گذرگاه سخت" پا ننهاد، و تو چه دانی که "گذرگاه سخت" چیست؟ آزاد کردن بنده است، یا طعام دادن در روز قحطی، خاصه به یتیمی که خویشاوند باشد، یا مسکینی خانه نشین، تا از کسائی باشد که ایمان آورده اند، و یکدیگر را به صبرسفرارش کرده اند، و به بخشایش، اینان از خوشبختانند، و کسائی که به آیات ما کافرنند، از تیره روزانند، نصیب آنها آتشی است که از هرسو ایشان را احاطه خواهد کرد. (۹۰:۱-۲۰)

سوگند به خورشید و روشنائی طالع شدنش، سوگند به ماه که پس از آن سر برآورد، سوگند به روز آنگاه که آنرا روشن کند، سوگند به شب آنگاه که آنرا بیوشاند، سوگند به آسمان و آنکه بر افراشتش، سوگند به زمین و گستراننده اش، سوگند به روح آدمی و آنکس که به اعتدال آنرا آفرید، و خیر و شرش را به او الهام کرد، :

هرکس نفس خود را تزکیه کند رستگار خواهد شد، و آنکس که پلیدش دارد، از زیانکاران است. (۹۱:۱-۱۰)

سوگند به انجیر و زیتون، سوگند به طور سینا، سوگند به این شهر امن، که ما انسان را به نیکوترین صورت و سیرت بیافریدیم، آنگاه او را به پائین ترین مرحله برگرداندیم. مگر آنان که ایمان آوردند و کارهای شایسته کردند - که برای آنها پاداش بی پایان است، پس چه برآنت داشت که دین حق را تکذیب کنی؟ مگر خدا بهترین داوران نیست؟ (۹۵:۱-۸) قرآن را به نام پروردگارت که هستی را آفرید- بخوان، هم او که انسان را از خون بسته آفرید، بخوان که پروردگارت از همه ارجمند تر است، هم او که با قلم تعلیم داد، و آنچه را که انسان نمی دانست به او آموخت، آری انسان چون خود را بی نیاز ببیند سرکشی کند، مسلماً بازگشت همه به سوی پروردگار توست. (۹۶:۱-۸)

آنگاه که زمین به سختی به لرزه درآید، و بار سنگینش را بیرون نهد، انسان بگوید: "زمین را چه روی داده است؟ در آن هنگام زمین اخبار خود را بازگو کند، چرا؟ که خداوند به او چنین وحی کرده است، در آن روز مردم پراکنده از گورها برآیند تا نظاره گر اعمالشان باشند، هرکس به اندازه ذره ای کار نیک

کرده باشد، پاداش آن را خواهد دید، و هرکس به اندازه ذره ای کار بد کرده باشد کیفر آن را هم خواهد دید. (۸ - ۱ : ۹۹)

سوگند به اسبان دونده دم زنده، که بهنگام تاخت، از برخوردسمشان برسنگ جرقه های آتش بجهد، و با سرزدن صبح بردشمن یورش برند، وگرد و غبار برانگیزند، و سپاه دشمن را درمیان گیرند، انسان دربرابر پروردگارش ناسپاس است، و خود براین کفران گواه است، و علاقه شدیدی به مال دارد. آیا نمی داند که چون آنچه در گورهاست بیرون شود، و آنچه درسینه هاست آشکار گردد، درآن روز پروردگارش کاملاً به حال او آگاه است؟ (۱۱ - ۱ : ۱۰۰)

سوگند به عصر (زمان) که انسان در زیان است، مگر کسانی که ایمان آورند و کارهای درست انجام دهند، و یکدیگر را به حق و صبر سفارش نمایند. (۳ - ۱ : ۱۰۳)
چون پیروزی و نصرت خدا فرا رسد، و مردم را ببینی که گروه گروه به دین خدا درمی آیند، به ستایش پروردگارت تسبیح گوی و از او طلب آمرزش کن، زیرا او توبه پذیر مهربان است.
(۳ - ۱ : ۱۱۰)

بگو پناه می برم به پروردگار مردم، به فرمانروای مردم، به خدا و معبود مردم : از شر وسوسه شیطان، هم او که مردم را وسوسه در دل اندازد، خواه از جنس جن باشد یا از جنس انسان.

همه چیز برای انسان آفریده شده، و خدا آنها را مسخر و رام او کرده است:
او خدائی است که همه موجودات روی زمین را برای شما آفرید و بعد به خلق آسمان پرداخت، و بصورت هفت آسمان کاملش کرد، او بهرچیز داناست. (۲۹ : ۲)
خداوندی که آسمان و زمین را آفرید، و از آن آبی فرو فرستاد، و با آن میوه ها را برای روزیتان برویاند، و کشتی ها را به اختیارتان آورد، تا به فرمان او بر دریا حرکت کند، و رودها را برایتان مسخر گرداند، و خورشید و ماه را که دائم تابان و درگردشند، به تسخیر شما درآورد، و شب و روز را مسخرتان کرد، و هرچه خواستید به شما ارزانی داشت، و اگر بخواهید نعمتهای خدا را بشمارید، هرگز قادر نخواهید بود، انسان ستمکار و ناسپاس است. (۳۴ - ۳۲ : ۱۴)

آنچه را برای شما به رنگهای گوناگون در زمین بیافرید، نشانه ئی است برای گروهی که پند می پذیرند.

اوست که دریا را به اختیارتان درآورد، تا از آن گوشت تازه خوراکتان شود، و زینتی را برای آرایش خود استخراج کنید، و کشتیها را شکافنده دریا می بینید، تا از فضل خدا روزی بیابید، و شکرش را به جا آورید. کوههای استواری در زمین بیفکند، تا از لرزش آن بکاهد، و به شما آرامش ببخشد، و نهرا و راههایی بوجود آورد تا هدایت شوید، و نیز ستارگان را علامتی برای راهیابی قرار داد.

آیا آن که می آفریند، مانند کسی است که نمی آفریند؟ چرا پند نمی گیرید؟ (۱۶: ۱۳-۱۷)

ما فرزندان آدم را گرامی داشتیم و آنها را در بر و بحر (بر مرکب) سوار کردیم و از انواع روزیهای پاکیزه بهره مندشان ساختیم، و بر بسیاری از مخلوقاتمان برتری بخشیدیم.

(۱۷: ۷۰)

آیا ندیدی خداوند هرچه را که در زمین است مسخرتان کرد، و به فرمان او کشتی در دریا روان است، و او آسمان را نگه می دارد، تا جز به فرمانش بر زمین فرو نیفتد، زیرا خدا به مردم رؤف و مهربان است. (۲۲: ۶۵)

آیا ندیدید که خدا آنچه در آسمانها و زمین است رام شما کرد و نعمتهای آشکار و پنهانش را بر شما ارزانی داشت، ولی بعضی از مردم بدون علم و راهنما و کتاب روشنگری درباره خدا مجادله می کنند، و چون به آنها گفته شود: " آنچه را خدا نازل کرده پیروی کنید. " گویند: " نه! ما از آئین نیاکان خود پیروی می کنیم. "

حتی اگر شیطان آنها را به عذاب سوزناک خوانده باشد؟

کسی که روی تسلیم به درگاه خدا آورد و نیکوکار باشد به دستاویز محکمی چنگ زده است و سرانجام کارها بسوی خداست. (۲۲-۲۰: ۳۱)

آن دو دریا یکسان نیست، یکی آبش شیرین و خوشگوار، و آن یکی شور و تلخ است و از هر دو گوشت تازه می خورید، و از آنها پیرایه ها بیرون می آورید که می پوشید، و کشتی را در آن می بینید که در طلب روزی آب را می شکافد و پیش می رود، تا سپاسگزار باشید

شب را به روز و روز را به شب داخل کند، و خورشید و ماه را رام کرد، که هر یک تا زمانی معین در حرکتند، این است خدائی که پروردگار شماست، فرمانروائی از آن اوست، و جز او چیزهایی که می خوانید مالک پوست نازک هسته خرمائی هم نیستند.

اگر آنها را بخوانید صدایتان را نمی شنوند، و اگر بشنوند، به شما پاسخ نمی گویند، و در روز قیامت شرک شما را انکار می کنند، و هیچکس همچون خدای آگاه خبرداریت نمی کند.
ای مردم ، همه نیازمند خدائید، تنها خدا بی نیاز ستوده است. (۱۵-۱۲: ۳۵)

آیا ندیدند که با قدرت خود چارپایان را برای شان آفریدیم، که مالکشان شوند، آنها را رامشان کردیم، که هم بر آنها سوار می شوند، و هم از آن می خورند، و از آنها سود می برند، و از شیرشان می نوشند، چرا سپاس نمی گویند؟ (۷۳-۷۱: ۳۶)

اگر از آنها بپرسی چه کسی آسمانها و زمین را آفریده است؟ خواهند گفت: " آنها را پیروزمندی دانا آفریده است." او همان کسی است که زمین را بسترتان قرار داد و در آن برای شما راهها پدید آورد، تا هدایت یابید، و آن که از آسمان آب کافی فرستاد که زمین موات را بدان زنده کردیم، این چنین (پس از مرگ) از آن خارج می شوید.

و همان کسی که همه اصناف را آفرید، و برای شما از کشتی و چارپایان مرکبها قرار داد که سوار شوید، و بر پشتشان قرار گیرید، پس نعمت پروردگارتان را بیاد آورید و بگوئید:
" منزّه است آن کس که اینها را رام کرد، که ما را توان آن نبود، و ما بسوی پروردگاران باز می گردیم." (۹-۱۴: ۴۳)

خداست که برای شما دریا را رام کرد، تا بفرمان او کشتیها در آن روان باشند، و شما در طلب معاش برآئید، باشد که سپاسگزار باشید. آنچه در آسمانها و زمینهاست از آن اوست، که برایتان رام کرد، براستی در این برای متفکران عبرتهاست. (۱۳-۱۲: ۴۵)

اوست که زمین را رام شما کرد، در اکناف آن بگردید و روزی او را بخورید، و بازگشت همه بسوی اوست.

آیا خود را از حاکم آسمان در امان می دانید، که به گاه لرزیدن زمین شما را بکامش فرو برد؟
یا خود را از کسی که در آسمان است در امان می دانید که تَنَدَباد آکنده از سنگریزه بر شما فرستد؟، و بزودی در خواهید یافت که تحدیدهای من چگونه است.

برای پیشینیانشان که به انکار برخاستند عقوبت من چگونه بود؟

آیا پرندگان را بر فراز سرشان ندیدند که بال می زنند؟، جز خدای رحمان کسی نگاهشان نمی دارد، زیرا او بر همه چیز بیناست. (۱۹-۱۵: ۶۷)

فرشتگان:

آنگاه که پروردگارت به فرشتگان فرمود: "من در روی زمین جانشینی می گمارم".
فرشتگان گفتند: "آیا در زمین کسی را می گماری که در آن فساد و خونریزی کند؟ درحالیکه ما به ستایشت تسبیح گوئیم و تقدیست کنیم؟"
فرمود: "من چیزی را میدانم که شما نمی دانید". آنگاه تمام اسمها را به آدم آموخت، سپس آنها را بر فرشتگان عرضه داشت و فرمود: "اگر راست می گوئید، اسامی اینها را به من بگوئید."

فرشتگان گفتند: " تو منزّهی ما چیزی جز آنچه به ما آموختی نمی دانیم، تو دانای فرزانه ای." خداوند فرمود: " ای آدم فرشتگان را به اسامی اینها آگاه کن." چون آدم فرشتگان را بدان آگاه ساخت، خداوند فرمود: " نگفتم من نادیده های آسمانها و زمین و آنچه را که آشکار و نهان می دارید می دانم." هنگامی که به فرشتگان گفتیم بر آدم سجده کنید، همگی سجده کردند جز شیطان که سر باز زد و تکبر ورزید و از کافران شد.

گفتیم: " ای آدم با همسرت در بهشت سکنی گزین و هرچه خواستید از میوه و غذاهای آن تناول کنید، ولی به این درخت نزدیک نشوید، که در حقّ خود ستم خواهید کرد." آنگاه شیطان آن دو را به لغزش کشاند و از جایی که بودند خارج ساخت.

به آنها گفتیم: " همگی فرود آئید درحالیکه عده ای از شما دشمن دیگری خواهید بود، و زمین برای شما تا زمانتان برآید قرارگاه و مایه بر خورداریست."

آنگاه آدم از پروردگار خود کلماتی فرا گرفت و خدا از او درگذشت، او توبه پذیر مهربان است.

گفتیم: " همگی از بهشت فرود آئید، پس چون از جانب من هدایتی برای شما آمد، آنان که از هدایت من پیروی کنند، هرگز بیمناک و اندوهگین نخواهند شد"

کافران و تکذیب کنندگان آیات ما از دوزخیانند و جاودانه در آن خواهند بود. (۳۹ - ۳۰ : ۲)

هرکس خدا و فرشتگان و پیامبران و جبرئیل و میکائیل را دشمن دارد، خدا نیز دشمن این کافران است. (۹۸ : ۲)

آیا انتظار دارند که خدا و فرشتگان در سایبانی از ابر سراغشان بیاید و کار یکسره شود؟ همه امور به خدا باز می گردد. (۲۱۰ : ۲)

خداوند گواهی داده است که معبودی جز او قائم به دادگری نیست، و فرشتگان و عالمیان نیز گواهند، معبودی نیست جز خدای توانمند فرزانه. (۱۸ : ۳)

فرشتگان گفتند: ای مریم خدا ترا برگزید و منزّه کرد و بر زنان جهان برتری داد. ای مریم پروردگارت را فرمان بر وبه او سجده کن، و بانمازگذاران نماز بخوان. (۴۳ - ۴۲ : ۳)

و به شما فرمان ندهد که فرشتگان و پیامبران را خدایان قرار دهید، آیا پس از مسلمان شدن، شما را به کفر دعوت می کند؟ (۸۰ : ۳)

ای مؤمنان به خدا و پیغمبرش و کتابی که بر او نازل کرده و کتابی که بیشتر فرستاده است، ایمان بیاورید و هرکس به خدا، فرشتگان، کتابها و فرستادگانش و روز بازپسین کافر شود درگمراهی بی سرانجامی افتاده است. (۴:۱۳۶)

خداوند به آنچه بر تو نازل کرده گواه است، که آن را به علم خود نازل کرده است، و فرشتگان نیز گواهی می دهند، گرچه گواهی خدا کافی است. (۴:۱۶۶)

گفتند: " چرا فرشته ای بر او نازل نشده است؟"

اگر فرشته ای فرستاده بودیم، کار به پایان می رسید، و به آنها دیگر مهلتی داده نمی شد، اگر فرشته ای را مقرر می داشتیم، بی تردید او را به هیأت مردان درمی آوردیم، که باز برای آنها جای شبهه باقی می ماند. (۶:۸-۱۰)

کیست ستمکار تر از کسی که به خدا دروغ ببندد و یا بگوید به من وحی شده است، درحالی که نشده باشد، و کسی که بگوید: " منم چیزی مانند آنچه خدا نازل کرده، نازل می کنم، و اگر ستمگران را در سکرات مرگ ببینی که فرشتگان دستها را گشوده و به آنان می گویند: " جانی را که در تن دارید تسلیم کنید، امروز عذاب خفت باری در برابر دروغهایی که به خدا بستید و به آیات خدا تکبر ورزیدید خواهید دید.

(۶:۹۳)

اگر فرشتگان را بر آنها فرو فرستیم و مردگان با آنها سخن بگویند، و همه چیز را در برابرشان گرد آوریم، هرگز ایمان نخواهند آورد، مگر خدا بخواهد، ولی بیشتر آنان نادانند. (۱۱۱:۶)

آیا انتظاری جز آن دارند که فرشتگان یا خدا و یا برخی از آیات او به سراغشان بیاید، لکن ایمان آوردن افرادی که قبلاً ایمان نیاورده اند، در روزی که آیات پروردگار بیاید، سودی بحال آنها نخواهد داشت.

بگو: " منتظر باشید، ما هم در انتظاریم " (۶:۱۵۸)

اگر کفار را به هنگام قبض روح شدن ببینی که فرشتگان به روی ها و پشتهای آنان میزنند و میگویند: عذاب سوزناک را بچشید، این نتیجه کرداری است که پیش از این فرستاده اید و خداوند هرگز به بندگانش ستم روا نمی دارد. (۵۱ - ۵۰ : ۸)

ما انسان را از گل خشکیده ای که حاصل لجن بویناکی بود، آفریدیم.

و جن را پیش از آن از آتش سوزان بوجود آوردیم.

آنگاه پروردگار به فرشتگان فرمود: " من آفریننده بشری هستم که از گل خشکیده لجن بویناکی حاصل است، و چون آن را درست کردم از روح خود در آن دمیدم، در برابر او سجده کنید. "

همه فرشتگان سجده کردند جز شیطان که سرپیچی کرد که با سجده کنندگان باشد.

(۱۵ : ۲۶ - ۳۱)

خدا فرشتگان حامل وحی را به فرمان خویش بر هریک از بندگانش که بخواهد فرو می فرستد، تا هشدار دهند که معبودی جز من نیست، پس از (نافرمانی) من بترسید. (۱۶ : ۲)

آنان که به خود ستم روا داشته اند، درمقابل فرشتگانی که جانشان را می گیرند، سرتسلیم فرود می آورند که: " ما کار بدی نمی کردیم."

آری مسلماً خدا به کردارتان آگاه است، اکنون از درهای جهنم که تا ابد در آن خواهید ماند به درون آئید، جایگاه سرکشان چه بد است.

به تقوا پیشگان گفته شود: " پروردگارتان چه نازل کرده است؟"

گویند: " بهترین سخن را." برای نیکوکاران در این دنیا خیر است و سرای آخرت بهتر است و سرای اهل تقوا چه خوب است، به باغهای جاویدان درآیند که جویباران در آن جاریست و هرچه اراده کنند در آنجا موجود است، بدین گونه خداوند تقوا پیشگان را پاداش خواهد داد.

فرشتگانی که جان پاکان را می ستانند، می گویند: " درود بر شما، به خاطر کردارتان به بهشت داخل شوید."

(ستمگران) گوئی جز این انتظار دارند که فرشتگان به سراغ آنها بیایند، یا فرمان پروردگارت فرا رسد، پیشینیان آنها هم همین روش را داشتند، خداوند به آنان ستم نکرد، بلکه خود به خویشان ستم کردند، سر انجام کردار بدشان دانگیرشان شد، و آنچه را مسخره می کردند بر آنها وارد شد. (۱۶ : ۲۸ - ۳۴)

جنبندگان زمین و فرشتگان آسمانها بدون تکبر برای خدا سجده می کنند، آنها از (نافرمانی) پروردگارشان که حاکم بر آنهاست می ترسند، و مأموریتشان را انجام می دهند. (۱۶ : ۴۹)

آیا پروردگارتان پسران را مخصوص شما برگزید و فرشتگان را به دختری خویش اختیار کرد؟ شما سخن بزرگی می گوئید. (۱۷ : ۴۰)

چون به فرشتگان گفتیم بر آدم سجده کنید، همگی سجده کردند جز ابلیس که گفت: " آیا بر کسی سجده کنم که او را از خاک آفریده ای؟"

گفت: " خواهی دید اگر تا روز قیامت مرا مهلت دهی فرزندان کسی را که بر من برتری دادی جز عده کمی همه را گمراه و ریشه کن خواهم کرد."

فرمود: " برو، از میان آنها هرکس از تو پیروی کند، جهنم کیفر آنها و شماسست که پاداشی بسزاست، هرکدام از آنها را که توانستی باصدایت برانگیز و بیاری سواران و پیادگان بر آنها بتاز و در اموال و فرزندانشان شریک شو و به آنها وعده بده. " ولی شیطان جز فریب وعده نمی دهد.

" تو هرگز بر بندگان من سُلته ای نخواهی داشت، و تنها پروردگارت برای نگهداری آنها کافی است."

(۱۷:۶۱-۶۵)

تماز را از زوال آفتاب تا آغاز تاریکی شب، و نماز صبح را برپا دار، زیرا در نماز صبح فرشتگان حاضر آیند. (۱۷:۷۸)

بگو: " اگر در زمین فرشتگانی بودند که با اطمینان راه می رفتند، ما هم فرشته ای را به رسالت از آسمان بر آنها می فرستادیم. " (۱۷:۹۵)

آنان که امید به دیدار ما ندارند، گفتند: " چرا فرشتگان بر ما نازل نمی شوند؟ و یا چرا پروردگاران را نمی بینیم؟ برستی آنها خود را بزرگ پنداشتند و طغیان بزرگی کردند، اما روز دیدن فرشتگان روز بشارت مجرمان خواهد بود و به آنها گویند: " مژده بر شما حرام است. " (۲۲-۲۱:۲۵)

خداوند و فرشتگانش بر پیامبر درود می فرستند، ای مؤمنان بر او درود بفرستید و سلام کنید و تسلیم او باشید. (۳۳: ۵۶)

و آنان که از (نافرمانی) پروردگارشان ترسیده اند، گروه گروه به بهشت برند، و چون بدانجا رسند، در هایش گشوده شود و نگهبانان بهشت به آنها گویند: "سلام بر شما، خوش باشید، به بهشت جاودانه داخل شوید." گویند: " سپاس خدای را که وعده اش به ما راست بود و زمین را میراث ما قرار داد و در هایش بهشت که بخواهیم منزل می گزینیم."

چه پاداش نیکوئیست برای عمل کنندگان، و فرشتگان را بنگری که برگرد عرش حلقه زده اند و به ستایش خدای تسبیح می گویند، و در میان آنها بحق داوری کنند، و گفته شود: " سپاس خدای را که پروردگار جهانیان است. " (۳۷:۹۳-۷۵)

بر آنان که گفتند: " پروردگار ما فقط خداست. " و بر آن پای فشردند، فرشتگان نازل می شوند، که: " نترسید و غمگین مباشید، شما را به بهستی که وعده شده است بشارت باد"

ما در زندگی دنیا و آخرت دوستان شما هستیم، هر چه بخواهید و دوست داشته باشید، در آن برای شما فراهم است. دهشی است از طرف آمرزنده مهربان. (۳۲ - ۳۰ - ۴۱)

نزدیک است که آسمانها بر فراز یکدیگر شکافته شوند و فرشتگان به ستایش پروردگارشان تسبیح گویند و برای زمینیان آمرزش طلبند، آگاه باش که خداوند آمرزنده مهربان است.

(۴۲: ۵)

و فرشتگان را که بندگان خدای رحمان هستند، (از جنس) زن پندارند، مگر به هنگام آفرینش آنها حضور داشته اند؟ بزودی شهادتشان نوشته خواهد شد، و از آن بازخواست می شوند.

(۴۳: ۱۹)

چگونه خواهد بود آنگاه که فرشتگاه قبض روحشان کنند؟ بر چهره ها و پشتشان می زنند، و این بدان سبب است که از آنچه خدا را به خشم می آورد پیروی کردند، و از خشنودیش کراهت داشتند، و او نیز اعمالشان را نابود کرد. (۴۷: ۲۷-۲۸)

چه بسیار فرشتگانی که در آسمانها هستند و شفاعتشان سودی ندهد، مگر پس از رضایت و اجازه پروردگار، کسانی که آخرت را باور ندارند فرشتگان را با اسامی دختران می نامند.

اینان بدان یقین ندارند و تنها از گمان پیروی می کنند، حال آنکه گمان برای شناخت حقیقت کافی نیست. در این صورت از کسی که از ذکر ما روی بگرداند و جز زندگی دنیا را نجوید اعراض کن.

(۵۳: ۲۶-۲۹)

نگهبانان دوزخ را جزا میان فرشتگان قرار ندادیم و شمار آنها را جز برای آزمایش کافران معین نکردیم، تا اهل کتاب به یقین برسند و ایمان مؤمنان افزون شود، و نیز اهل کتاب و مؤمنان تردیدی بخود راه ندهند، تا بیمار دلان و کافران بگویند: "منظور خدا از این توصیف چیست؟" بدینگونه خدا هر که را خواهد به گمراهی واگذارد و هر که را بخواهد هدایت می کند، شمار سپاهیان پروردگارت را جز خودش نمی داند، و این جز اندرزی برای مردم نیست. (۷۴: ۳۱)

سوگند به فرشتگانی که روح را به شدت از بدنها بر می کشند.

سوگند به فرشتگانی که روح را با مدارا و نشاط می گیرند."

سوگند به فرشتگانی که شناورند، سوگند به فرشتگانی در اجرای فرمان الهی بر یکدیگر سبقت می گیرند، و امور را به سامان می آورند، در آن روز که صدائی ترسناک همه چیز را بلرزاند، در پی آن حادثه دیگر رخ دهد، که دلها را اضطرابی سخت فرا گیرد، و چشمها از ترس خیره شوند، گویند:

" آیا ما باز به زندگی باز می گردیم، پس از آنکه بصورت استخوان پوسیده درآمدیم؟" ... (۷۹: ۱-۲)

شیطان:

ای مؤمنان همگی در صلح و آشتی درآئید و از گامهای شیطان پیروی نکنید، که او دشمن آشکار شماست. (۲۰۸ : ۲)

چنین دشمنانی از شیاطین جن و انس را در برابر هر پیامبری قرار دادیم که سخنان فریبده بی پایه به دیگران القا می کردند و اگر پروردگارت می خواست چنین نمی کردند، پس آنها را با دروغهایشان واگذار، تا قلوب کسانی که به آخرت ایمان ندارند به آن متمایل شود، که آنچه می خواهند انجام دهند. (۱۱۳ - ۱۱۲ : ۶)

ما در زمین اقتدارتان دادیم و وسائل معاش شما را در آن قرار دادیم، لیکن سپاسگزاری شما اندک است.

شما را آفریدیم، آنگاه شکل دادیم، سپس به فرشتگان گفتیم بر آدم سجده کنید، همه سجده کردند جز ابلیس که از سجده کنندگان نبود.

فرمود: "چون تو را فرمان دادم چه چیز مانع سجده کردنت شد؟"

گفت: "من از او برترم، مرا از آتش آفیده ای و او را از خاک."

فرمود: "از آن مقام فرو شو، حق تو نیست که در آن مقام تکبر کنی، بیرون رو که فرو مایه ای."

گفت: "مرا تا روز برانگیخته شدن مهلت ده."

فرمود: "مهلت یافتی."

گفت: "حال که نا امیدم کردی، من نیز در راه مستقیم تو به کمین آنها می نشینم، آنگاه از پیش و پس و از راست و از چپ بر آنها می تازم و بسترشان را ناسپاس خواهی یافت."

فرمود: "از آن مقام با خفت دور شو، جهنم را از تو و پیروانت پُر خواهم کرد."

ای آدم! تو و همسرت در بهشت مأوا گزینید و هرچه خواستید بخورید، اما گرد این درخت نگردید، که زیان خواهید دید."

شیطان آن دو را وسوسه کرد، تا شرمگاه مستورشان را ظاهر سازد، و گفت: "پروردگار به این سبب شما را از آن درخت نهی کرد که فرشته می شوید و جاودانه خواهید شد، و برایشان سوگند یاد کرد که: "من خیرخواه شمایم." بدین ترتیب آنها را فریب داد.

وقتی از آن درخت تناول کردند، شرمگاهشان آشکار شد، و بر آن شدند که از برگهای بهشت بر خود بپوشانند.

پروردگار ندا داد: "مگر شما را از آن درخت منع نکردم و نگفتم که شیاطین دشمن آشکار شماست؟"

گفتند: "پروردگارا، به خود ستم کردیم و اگر ما را نیامرزی و بر ما رحمت نیاوری زیانکار خواهیم بود."

فرمود: "فروود آئید که با یکدیگر دشمن خواهید شد و مدتی زمین قرارگاه شماست و امکان بهره گیری از آن را خواهید داشت." فرمود: "در آن زیست می کنید و در آن میمیرید و از آن بیرونتان آورند. (۲۵ - ۱۰ : ۷)

ای فرزندان آدم، لباسی برای شما فرو فرستادیم که برایتان زینت است، و شرمگاهتان را می پوشاند، و لباس تقوا بهتر است، این از آیات خداست شاید بخود آئید.

ای فرزندان آدم! شیطان شما را نفریبد چنانکه لباس پدر و مادرتان را از تنشان برکند، تا شرمگاهشان را در نظرشان آشکار نمود، و از بهشت بیرونشان کرد، چرا که او وگروهش از جانی که آنها را نمی بیند، شما را می بیند.

ما شیطانها را دوستان کسانی قرار دادیم که ایمان نمی آورند، چون کار زشتی انجام دهند، گویند: "نیاکامان را چنین یافته ایم، و خدا ما را بدان فرمان داده است."

بگو: "خدا به زشتکاری فرمان نمی دهد، چرا چیزی را که نمیدانید به خدا نسبت می دهید.

بگو: "پروردگار من به عدالت فرمان داده، و نیز به این که هنگام هر نماز رو به جانب او گردانید و با اخلاص او را بخوانید، همانطور که در آغاز شما را آفرید به سویش باز می گردید.

گروهی را هدایت کرد و جمعی نیز درگمراهی ثابت ماندند، زیرا آنها بجای خدا، شیاطین را به دوستی برگزیدند و می پندارند که هدایت یافته اند. (۷:۲۶ - ۳۰)

و اگر شیطان وسوسه ات کرد، به خدا پناه ببر، زیرا او شنوای داناست.

کسانی که برای خدا تقوا پیشه می کنند، وقتی گرفتار وسوسه های شیطانی شوند، خدا را یاد می کنند و بصیرت می یابند. (۷:۲۰۰ - ۲۰۱)

هنگامی که کار تمام شود، شیطان بگوید: خداوند به شما وعده راست داد و من نیز به شما وعده ای دادم و تخلف کردم، من بر شما سلطه ای نداشتم، جز اینکه دعوتتان کردم و شما پذیرفتید، بنابراین مرا سرزنش نکنید، (بلکه) نفس خود راملامت کنید، نه من فریاد رس شما هستم و نه شما فریاد رس من، از اینکه شما از پیش مرا شریک خدا ساختید بیزارم، و برای ستمکاران عذاب سختی است. (۱۴:۲۲)

آنگاه پروردگار به فرشتگان فرمود: "من آفریننده بشری هستم که از گل خشکیده لجن بویناکی حاصل است، و چون آن را درست کردم از روح خود در آن دمیدم، در برابر او سجده کنید."

همه فرشتگان سجده کردند جز شیطان که سرپیچی کرد که با سجده کنندگان باشد.

فرمود: "ای ابلیس چرا چون دیگران سجده نمی کنی؟"

گفت: "هرگز برای بشری که از گل خشکیده لجن بوی ناکی آفریده ای سجده نخواهم کرد."

فرمود: "از جایگه خارج شو که تو مطرودی، و تا روز جزا از رحمت حق دور خواهی بود."

گفت: "پروردگارا، تاروزی که بر انگیخته شوندم مرا مهلت ده."

فرمود: "تو را تا روز معین مهلت دادیم."

گفت: "پروردگارا، چون ناامیدم کردی، زمین را در نظرشان می‌آرایم، و همه آنها را گمراه خواهم کرد، مگر بندگان پاک و بی‌آلایش تو را."

فرمود: "این راهی است مستقیم تا پیشگاه من، بر بندگان من تسلط نخواهی یافت، مگر گمراهانی که از تو پیروی می‌کنند، می‌عادگاه همه آنها جهنم است، که هفت در دارد، و بر هر دری عده‌ای تقسیم شده‌اند، اهل تقوا در باغها و کنار چشمه‌ها هستند، به سلامتی و ایمنی به آن وارد شوند، آنچه در دل‌هایشان کینه است برکنیم و برادرانه بر تخت‌های روبروی یکدیگر قرار دارند. خسته نمی‌شوند و از آن بیرونشان نرانند. بندگانم را آگاه کن که من آمرزنده‌مهربانم، و کیفر من عذابی دردناک است." (۵۰ - ۲۸: ۱۵)

خداوند فرموده: به بندگانم بگو: به نیکوترین وجه سخن بگویند، زیرا شیطان میان آنها فتنه می‌کند، و براستی که شیطان دشمن آشکار انسان است. (۵۳: ۱۷)

چون به فرشتگان گفتیم بر آدم سجده کنید، همگی سجده کردند جز ابلیس که گفت: "آیا بر کسی سجده کنم که او را از خاک آفریده‌ای؟"

گفت: "خواهی دید اگر تا روز قیامت مرا مهلت دهی فرزندان کسی را که بر من برتری دادی جز عده کمی همه را گمراه و ریشه کن خواهم کرد."

فرمود: "برو، از میان آنها هرکس از تو پیروی کند، جهنم کیفر آنها و شماسست که پاداشی بسزاست، هرکدام از آنها را که توانستی باصداقت برانگیز و بیاری سواران و پیادگان بر آنها بتاز و در اموال و فرزندان‌شان شریک شو و به آنها وعده بده." ولی شیطان جز فریب و عده نمی‌دهد.

"تو هرگز بر بندگان من سُلته‌ای نخواهی داشت، و تنها پروردگارت برای نگهداری آنها کافی است." (۶۵-۶۱: ۱۷)

آیا ندیدی که ما شیطانها را برای کافران فرستادیم تا شدیداً آنها را برانگیزند، بنابراین درباره آنها شتاب مکن، ما با دقت حسابشان را داریم. (۸۴-۸۳: ۱۹)

گروهی از مردم نا آگاه در باره خدا به مجادله بر می خیزند، و از شیطانهای سرکش پیروی می کنند، بر شیطان مقرر شد که هرکس با او دوستی کند به گمراهیش افکند و بر آتش سوزان رهنمودش شود. (۲۲ : ۳ - ۴)

ما پیش از تو رسول یا پیامبری نفرستادیم جز آن که وقتی مشغول خواندن آیات شد، گرفتار القائنات شیطان گردید، اما خداوند القائنات شیطان را مرتفع کرد و آیات خود را استحکام بخشید، خداوند دانای فرزانه است، تا القائنات شیطانی را آزمونی قرار دهد برای دل بیماران و سنگدلان و به راستی ستمگران در عداوت و ناسازگاری از حق به دورند، و تا دانشمندان بدانند که قرآن به راستی از جانب پروردگار توست و به آن ایمان بیاورند و دلهایشان نرم شود و خداوند مؤمنان را به راه راست هدایت می کند، و کافران همیشه به آن شک دارند تا ناگهان قیامت فرا رسد و یا عذاب روز بی پایان بر آنها فرود آید.

(۲۲ : ۵۲ - ۵۵)

بگو: " پروردگارا! من از وسوسه های شیاطین بتو پناه می آورم، پروردگارا، از اینان که نزد من حضور می یابند بتو پناه می برم. " (۲۳ : ۹۷ - ۹۸)

ای مؤمنان از گامهای شیطان پیروی نکنید که شیطان پیروانش را به کارهای زشت و ناپسند و ا می دارد، و اگر فضل و رحمت خدا نبود هرگز کسی از شما پاک نمی ماند، لکن خدا هرکس را بخواهد پاک می کند، و خدا شنوای داناست. (۲۴ : ۲۱)

شیاطین هرگز این قرآن را نیاورده اند، و سزاوار آنها نیست و چنین کاری نمی توانستند، آنها از پنهانی گوش دادن برکنارند. (۲۶ : ۲۱۰ - ۲۱۲)

شیطان درباره آنها درست فکر کرده بود، و او را جز گروه اندکی از مؤمنان، پیروی کردند، و او بر آنها سلطه ای نداشت، جز آنکه می خواستیم معلوم بداریم چه کسانی به آخرت ایمان دارند، و چه کسانی در شک هستند، و پروردگار تو نگهبان همه چیز است. (۳۴ : ۲۰ - ۲۱)

ای مردم! وعده خدا حق است، مبادا زندگی دنیا فریبتان دهد، و مبادا (شیطان) فریب دهنده، شما را به کرم خدا مغرور گرداند، مسلماً شیطان دشمن شماست، شما هم او را دشمن بدارید، او پیروانش را به راهی می خواند که سر انجام اهل دوزخ شوند. (۳۵ : ۵ - ۶)

و اگر از سوی شیطان وسوسه ای دچار شد، بخدا پناه ببر، که او شنوای داناست. (۳۶: ۴۱)
شیطان اعمال کسانی را که بعد از آشکار شدن راه هدایت، مرتد شدند در نظرشان بیاراست
و در گمراهی نگاهشان داشت، ارتداد آنها این بود که به کسانی که نسبت به آیات خدا کراحت داشتند، گفتند:
" ما در پاره ای از کارها از شما پیروی می کنیم." خداوند اسرار آنها را می داند. (۲۵-۲۶: ۴۷)

در باره جن:

روزی که خداوند همگان را گرد آورد: " ای گروه جن شما آدمیان بسیاری را گمراه کردید."
دوستان آنها از آدمیان بگویند: " پروردگارا! ما از یکدیگر بهره مند شدیم و به آن مدتی که برای ما معین کرده
بودی رسیدیم."

فرماید: " آتش جایگاه شماسست و تا ابد در آن خواهید ماند، مگر آنچه خدا بخواهد، بی تردید پروردگار تو فرزانه
داناست." این چنین بعضی از ستمگران را به کیفر کردارشان به بعضی دیگر وا می گذاریم.

ای گروه جن و انس آیا رسولانی از نوع خودتان به سویتان نیامدند که آیات ما را برایتان
بخوانند، و شما را به دیدار این روزتان هشدار دهند؟" گویند: " به زیان خود گواهی دهیم."
زندگی دنیا آنها را فریب داد و به زیان خویش گواهی دادند که کافر بودند، چنین است که پروردگار هر دیاری
را که مردمش بی خبر باشند به ستم هلاک نخواهد کرد. (۱۳۱-۱۳۸: ۶)

بی تردید گروه بسیاری از جن و انس را برای دوزخ آفریده ایم، آنها دلتهائی دارند بی ادراک
و چشمانی که با آن نمی بینند و گوشهائی که با آن نمی شوند، آنان مانند چارپایانند، حتی
گمراه تر، آنان همان غافلانند. (۷۷۹: ۱)

ما انسان را از گل خشکیده ای که حاصل لجن بویناکی بود آفریدیم.

و جن را پیش از آن از آتش سوزان به وجود آوردیم. (۲۶-۲۷: ۱۵)

چون به فرشتگان گفتیم: " برآدم سجده کنید" همگی سجده کردند جز ابلیس، که از جنس جن بود و از فرمان
پروردگارش سرپیچی کرد، آیا شیطان و فرزندانش را بجای دوستی من برگزیدید، در صورتی که دشمن شما
هستند؟ ستمکاران چه جایگزین بدی را انتخاب کردند. (۵۰: ۱۸)

آنها میان خدا و جنیان نسبتی قرار دادند، جنیان هم میدانند که احضار می شوند، خداوند از
وصفی که می کنند منزّه است. (۱۵۹-۱۵۸: ۳۷)

در آن هنگام تنی چند از جنیان را نزد تو روانه کردیم که قرآن بشنوند.

چون نزد او رسیدند گفتند: که خاموش باشید." و چون بپایان رسید، همچون هشدار دهندگانی بسوی قومشان باز گشتند، و گفتند: ای مردم! ما شنیدیم کتابی بعد از موسی نازل شده است که کتابهای پیشین را تصدیق می کند و هدایت کننده بسوی حق و راه راست است.

ای مردم! "به دعوت کننده خدا پاسخ گوئید و به او ایمان آورید تا گناهانتان را بیامزد و شما را از عذابی دردناک در امان دارد." (۳۱-۲۹: ۴۶)

من جن و انس را جز برای عبادت نیافریدم، هرگز از آنها رزقی نخواستم و نمی خواهم مرا اطعام کنند، خداوند روزی رسان و قدرتمند استوار است. (۵۸-۵۶: ۵۱)

انسان را از گل خشکیده چون سفال آفرید، و جن را از شعله های دره آتش. (۱۵-۱۴: ۵۵)

بگو گروهی از جنیان به سخنانی که به من وحی شده است گوش فرا دادند، و گفتند: "ما قرآنی بی عیب شنیدیم، که به راه راست هدایت می کرد، و ما به آن ایمان آوردیم و هرگز کسی را با پروردگاران شریک قرار نمی دهیم، زیرا پروردگار ما در بزرگی و عظمت برتر است، او هرگز برای خود همسر و فرزندی انتخاب نکرده است، درحقیقت بی خرد ما پیوسته سخنان نا روائی درباره خدا می گفت، ما چنین می پنداشتیم که هرگز جن و انس بر خدا دروغ نمی بندند.

از میان آدمیان به مردانی از جنیان پناه بردند، و آنها سبب افزایش گمراهی و طغیانشان می شدند، آنها همانگونه که شما گمان می کردید، پنداشتند که خدا هیچ کس را دوباره زنده نمی کند.

ما آسمان را جستجو کردیم و آنرا پر از محافظان نیرومند و شهاب آتشبار یافتیم.

ما در محلی برای گوش دادن می نشستیم، اما هرکس گوش نشیند، شهاب آتشبار را در کمین خود خواهد یافت،

ما نمی دانیم آیا برای زمینیان شری خواسته شده، یا پروردگارشان خیر و صلاح آنها را خواسته است.

در میان ما صالحان و نا صالحان وجود دارند، ما گروههای یکدستی نبودیم، ما چنین فهمیدیم که هرگز نمی توانیم در روی زمین بر قدرت خدا غلبه کنیم، و از حیطة اقتدارش بگریزیم.

ما چون آیات را شنیدیم به او ایمان آوردیم، هرکس به پروردگار خود ایمان بیاورد، نه از نقصان می ترسد، نه از ظلم، گروهی از ما مسلمانند و گروهی گمراه.

هرکس اسلام آورد راه رستگاری را برگزیده است، اما گمراهان هیمة دوزخند.

اگر پایداری کنند، به آب فراوان سیرابشان می کنیم، تا آزموده باشیمشان، و هرکه از یاد پروردگارش دل بگرداند به عذاب شدیدی گرفتار شود، و این که مساجد از آن خداست و کسی را با خدا نخوانید.

و چون بنده خدا قیام کرد نزدیک بود سر هم فرو ریزند.

بگو: "من مالک و قادر بر سود و زیان شما نیستم."

بگو: "هیچ کس مرا از عقوبت خدا پناه نخواهد داد، و غیر او هرگز پناهی نخواهم یافت."

(۲۲-۱: ۷۲)

وحی:

ما بتو وحی کردیم، همانگونه که به نوح و پیامبران بعد از او وحی کردیم، و نیز به ابراهیم، اسحاق، یعقوب و نوادگان، عیسی، ایوب، یونس، هارون و سلیمان وحی کردیم، و به داود زبور را دادیم، و پیامبرانی که پیش از این سرگذشت آنها را بر تو بیان داشتیم و پیامبرانی که سرگذشتشان را نگفتیم و خدا با موسی سخن گفت. پیامبرانی که بشارت دهنده و هشدار دهنده بودند، تا مردم را بعد از آمدن پیامبران بر خدا حجتی نباشد، و خداوند توانای فرزانه است.

خداوند به آنچه بر تو نازل کرده گواه است، که آن را به علم خود نازل کرده است، و فرشتگان نیز گواهی می دهند، گرچه گواهی خدا کافی است. (۱۶۶-۱۶۳: ۴)

ای پیامبر چیزی که از طرف پروردگارت بر تو نازل شده ابلاغ کن، که اگر این کار را نکنی رسالت او را انجام نداده ای، خدا در برابر مردم تو را حفظ می کند، و کافران را هدایت نمی کند. (۶۷: ۵)

آنگاه که به حواریون وحی فرستادم که: "به من و فرستاده ام ایمان بیاورید."

گفتند: "ایمان آوردیم و گواه باش که ما تسلیم شده ایم." (۱۱۱: ۵)

کیست ستمکارتر از کسی که به خدا دروغ ببندد و یا بگوید: "به من وحی شده است"، درحالی که نشده باشد، و کسی که بگوید: "منهم چیزی مانند آنکه خدا نازل کرده، نازل می کنم"، و اگر ستمگران را درسکرات مرگ ببینی که فرشتگان دستها را گشوده و به آنان می گویند: "جانی را که در تن داری تسلیم کنی، امروز عذاب خفت باری در برابر دروغهایی که به خدا بستید و به آیات خدا تکبر ورزیدید خواهید دید. (۹۳: ۶)

از آنچه بر تو وحی می شود پیروی کن و شکیبیا باش، تا اینکه خدا حکم کند، که اوبهترین حکم کنندگان است. (۱۰۹: ۱۰)

این ها از اخبار غیب است که پیش از آنکه ما بتو وحی کنیم تو و قومت هیچ از آن آگاه نبودید، پس بعد از وحی حکایت نوح تو در طاعت حق راه حلم و صبر پیش گیر که عاقبت اهل تقوا نیکوست. (۱۱:۴۹)

ما هیچ پیامبری را نفرستادیم مگر آنکه بزبان قومش برای آنها بیان کند، خداوند هرکه را بخواهد گمراه و هر که را بخواهد هدایت میکند و او توانمند فرزانه است. (۱۴:۴)

خدا فرشتگان حامل وحی را به فرمان خویش بر هر یک از بندگانش که بخواهد فرو می فرستد، تا هشدار دهند که معبودی جز من نیست، پس از (نافرمانی) من بترسید. (۱۶:۲)

ما پیش از تو فرستادگانی نفرستادیم، مگر مردانی را که همراه معجزات و کتابها به آنها وحی کردیم و اگر نمی دانید از اهل کتاب بپرسید، ما قرآن را بر تو نازل کردیم تا آنچه را برای مردم فرو فرستاده ایم برایشان بیان کنی، باشد تا بیانندیشند. (۱۶:۴۳-۴۴)

این کتاب را که بر تو نازل کردیم، بیانگر همه چیز، و هدایت و رحمت و بشارت برای مسلمانان است.

(۱۶:۸۹)

بگو: " جبرئیل آن را بحق از جانب پروردگار نازل کرده است، تا مؤمنان را ثابت قدم گرداند و برای مسلمانان هدایت و بشارت باشد. (۱۶:۱۰۲)

اگر بخواهیم آنچه را به تو وحی کرده ایم از تو خواهیم برد، آنگاه کسی را نخواهی یافت که در برابر ما از تو دفاع کند. (۱۷:۸۶)

آنچه از کتاب پروردگارت بر تو وحی شده بخوان، هیچ چیز کلمات او را دگرگون نمی کند، و هرگز پناهی جز او نخواهی یافت. (۱۸:۲۷)

بگو: " من نیز بشری هستم مانند شما که به من وحی می رسد و معبود شما یگانه است، هرکس به ملاقات پروردگارش امیدوار باشد، باید عمل صالح انجام دهد، و کسی را در عبادت پروردگارش شریک نکند. (۱۸:۱۱۰)

پس بلند مرتبه است خداوندی که پادشاه ملک وجود است، و پیش از این که وحی قرآن بر تو تمام شود، به خواندنش شتاب مکن، و بگو: " پروردگارا! بر علم من بیفزا. " (۲۰:۱۱۴)

پیش از تو هیچ رسولی نفرستادیم، جز آنکه به او وحی کردیم که: " معبودی جز من نیست، تنها مرا عبادت کنید. " (۲۱:۲۵)

بگو: " من شما را به وحی هشدار می دهم، ولی کران را چون هشدار دهند نمی شنوند.

(۲۱ : ۴۵)

بگو: " به من وحی می شود که تنها معبود شما خدائی است یگانه، آیا تسلیم می شوید؟"
اگر سرباز زدند، بگو: " من شما را یکسان آگاه کردم و نمی دانم وعده ای که به شما داده شده است، نزدیک است یا دور، خدا گفتار آشکار و نهان شما را می داند، و نمی دانم شاید این برای شما آزمایشی باشد و بهره ای تا بهنگام مرگ."

گفت: " پروردگارا ! به حق داوری کن، پروردگار ما بخشاینده و در برابر نسبتهای ناروای شما یاریگر ماست.

(۲۱ : ۱۰۸ - ۱۱۲)

ما آیات روشنگری نازل کردیم و خدا هرکس را بخواهد به راه راست هدایت می کند. (۲۴ : ۴۶)
پاک و منزّه است آنکه جدا کننده حق از باطل را بر بنده اش نازل کرد، تا بیم دهنده جهانیان باشد. (۲۵ : ۱)
و بی تردید این قرآن را از جانب فرزانه ای دانا دریافت می کنی. (۲۷ : ۶)

و ما به مادر موسی وحی کردیم که او را شیر بده، و چون بر جانش بیمناک شدی او را به دریا بینداز، نترس و اندوهگین مشو، که ما او را بتو بازمی گردانیم و در سلک پیامبران می آوریم.

(۲۸ : ۷)

آنچه را از این کتاب بر تو وحی شده است تلاوت کن و نماز را برپا دار که نماز شما را از کارهای زشت و ناروا باز می دارد و ذکر خدا بزرگتر است و او می داند که شما چه می کنید.

(۲۹ : ۴۵)

آنچه از کتاب به تو وحی کردیم حق است، و تصدیق کننده کتابهای پیشین می باشد، و بر راستی که خداوند بر بندگانش آگاه و بیناست. (۳۱ : ۳۵)

بر من وحی نمی شود، جز اینکه هشدار دهنده ای آشکار هستم. (۳۸ : ۷۰)
بگو: " من فقط یک انسانم، درست مانند شما، به من وحی شده است که معبود شما یگانه است، به او روی آورید و از او طلب آمرزش کنید، وای بر مشرکان: آنان که زکات نمی دهند و به آخرت ایمان ندارند. (۷ - ۶ : ۴۱)

و این چنین قرآنی عربی بر تو وحی کردیم تا (اهل) مکه و پیرامون آنرا هشدار دهی، و آنان را از روز قیامت که تردیدی در آن نیست بترسانی، که گروهی در بهشت، و گروهی در آتش سوزانند. (۷ : ۴۲)

هیچ بشری نیست که خدا با او سخن بگوید، مگر با وحی یا از پس پرده، یا رسولی بفرستد که بفرمان خود هر چه بخواهد به او وحی کند، زیرا که او بلند مرتبه فرزانه است.

اینگونه قرآن را به فرمان خود بر تو وحی کردیم، تو نمی دانستی کتاب و ایمان چیست، ولی ما آن را نوری قرار دادیم، تا هر بنده ای را که بخواهیم بدان هدایت کنیم، و تو به راه راست هدایت می کنی. راه خدائی که آنچه در آسمانها و زمین است از آن اوست، آگاه باش که همه کارها به سوی خدا باز می گردد.

(۴۲:۵۱-۵۳)

پس چیزی را که به تو وحی شده است به جد بگیر، که بر راه راست قرار داری، و این قرآن برای تو وقومت تذکریست، و بزودی بازخواست خواهید شد. (۴۳:۴۳-۴۴)

این آیات خداست که به راستی بر تو تلاوت می کنیم، بنابراین بعد از خدا و آیاتش به چه ایمان می آورید؟ وای بر دروغگوی گناهکاری که آیات خدا را که بر او تلاوت می شود، می شنود و متکبرانه چنان اصرار دارد که گوئی هیچ نشنیده است، او را به عذاب دردناکی بشارت ده. (۸:۶-۵)

سوگند به آن ستاره چون فرود آید، یارتان گمراه نیست، و هرگز به هوای نفس سخن نمی گوید، این نیست، جز آنچه به او وحی می شود.

نیرومندی عظیم او را تعلیم داده است، نیرومندی که استیلا یافت، هم او که در افق اعلی حضور داشت، آنگاه نزدیک و نزدیکتر آمد، تا بقدر دو کمان یا کمتر، خداوند آنچه را باید به بنده خود وحی کرد.

قلبش آنچه را دید تکذیب نکرد، چرا درباره آنچه مشاهده کرده است با او مجادله می کنید؟ و بار دیگر او را دید، نزد سدرت المنتها، که نزدیک آن جایگاه بهشتیان است.

چون درخت سدر را چیزی درخود می پوشاند، چشم خطا نکرد و از حد درنگذشت، او پاره ای از نشانه های بزرگ پروردگارش را به عیان دید. (۱۸:۱-۵۳)

سوگند به ستارگانی که باز می گردند و حرکت می کنند، و از دیده ها مستور می مانند، سوگند به شب هنگامی که تاریکی را از سر می گذرانند، سوگند به صبح هنگامی که بدمد، این گفتار فرستاده بزرگوار و قدرتمندی است که در پیشگاه صاحب عرش مقرب، و در آنجا فرمانده و امین است.

همنشین شما دیوانه نیست، او را به افق روشن مشاهده کرد، او نسبت به آنچه از طریق وحی دریافت داشته است بخل نمی ورزد، این کلام شیطان مردود نیست، پس به کجا می روید؟ این قرآن فقط ذکر است برای جهانیان، برای هرکس از شما که بخواهد راه راست را درپیش گیرد، و شما نمی خواهید مگر آنکه پروردگار عالمیان بخواهد. (۲۹:۱-۸۱)

پیامبران:

هرکس خدا و فرشتگان و پیامبران و جبرئیل و میکائیل را دشمن دارد، خدا نیز دشمن این کافران است. (۲ : ۹۸)

و هرگاه فرستاده ای از جانب خدا به سراغشان آمد که کتابشان را تصدیق میکرد، گروهی از اهل کتاب بدان سان که گویی از آن خبر ندارند، کتاب خدا را پشت سر انداختند. (۲ : ۱۰۱)

بگوئید: " ما به خدا ایمان آوردیم و به آنچه بر ما نازل شده و آنچه بر ابراهیم و اسحاق، یعقوب و نوادگان نازل گردیده، و نیز آنچه به موسی و عیسی و بر پیامبران دیگر از طرف پروردگاران داده شده، ایمان آورده ایم و بین هیچ یک از پیامبران فرقی نمی گذاریم و تسلیم امر خدا هستیم.

(۲ : ۱۳۶)

مردم امتی یگانه بودند، خدا پیامبران را نوید بخش و هشدار دهنده بر انگیخت و به همراهشان کتابی را که به حق دعوت می کند فرو فرستاد، تا در میان مردم داور اختلافشان باشد، تنها کسانی که کتاب و نشانه های واضح به آنها داده شده بود از روی حسد با یکدیگر در آن اختلاف کردند، خداوند به فرمان خود مؤمنان را به حقیقت چیزی که مورد اختلافشان بود رهبری کرد، خدا هر که را بخواهد به راه راست هدایت می کند. (۲ : ۲۱۳)

ما برخی از این فرستادگان را بر بعضی دیگر برتری دادیم، در میان آنها کسی بود که خدا با او سخن گفت و بعضی را درجاتی برتر داد، به عیسی پسر مریم معجزه ها دادیم و او را به روح القدس یاری کردیم، و اگر خدا می خواست کسانی که بعد از آنها بودند با وجود دلایل واضحی که برایشان آمده بود، با یکدیگر نبرد نمی کردند، ولی آنان اختلاف کردند، بعضی ایمان آوردند و برخی کافر شدند، و اگر خدا می خواست باهم پیکار نمی کردند، ولی خداوند آنچه را اراده کند انجام می دهد. (۲ : ۲۵۳)

هیچ کس را شایسته نباشد که خداوند کتاب و داوری و نبوت به او بدهد و آنگاه به مردم بگوید:
" بجای خدا مرا عبادت کنید" - بلکه باید بگوید: " همانطور که کتاب را می آموزید، و خود نیز
می خوانید، مردمی الهی باشید."

و به شما فرمان ندهد که فرشتگان و پیامبران را خدایان قرار دهید، آیا پس از مسلمان شدن،
شما را به کفر دعوت می کند؟

چون خدا از پیامبران پیمان گرفت که پس از آنکه کتاب و فرزندی به شما دادم، و آنگاه پیامبری آمد که موافق
و مؤید کتاب شما بود، به او ایمان آورید و یاریش کنید، سپس فرمود: " آیا اقرار دارید؟"
گفتند: " اقرار داریم"

فرمود: " گواه باشید، من هم با شما گواهم، کسانی که بعد از این روی برتابند، نافرمانند." (۲۸ - ۲۹ : ۳)
آیا آنها غیر آئین خدا می خواهند، حال آنکه آسمانیان و زمینیان خواه و نا خواه، در برابر او تسلیم هستند و
بسوی او باز می گردند.

بگو: " به خدا ایمان آوردیم و نیز به آنچه به ما و ابراهیم، اسماعیل، اسحاق، یعقوب و نوادگان او نازل گردیده
است و نیز آنچه از جانب پروردگار به موسی و عیسی و پیامبران دیگر داده شده است، ما در میان آنها فرقی
نمی گذاریم و در برابر او تسلیم هستیم." (۳۳ - ۳۴ : ۳)

و چه بسیار پیامبرانی که خدا دوستان بسیاری به همراه آنان جنگ کردند، آنها در برابر آنچه
در راه خدا به آنها میرسید، سست نشدند و زبونی نکردند، و خداوند صابران را دوست دارد.

سخنانشان جز این نبود که: " پروردگارا، گناهان ما را ببامرز و از زیاده روی هایمان در کارها
درگذر و ما را ثابت قدم بدار و برگروه کافران پیروز کن.

بنابراین خداوند پاداش این دنیا و پاداش نیک آخرت به آنها عطا فرمود زیرا خداوند نیکوکاران
را دوست دارد. (۱۴۸ - ۱۴۹ : ۳)

هیچ پیامبری را نسزد که خیانت کند و هر آنکس که خیانت ورزد در روز قیامت آنرا باخود وبال می آورد،
و به هرکس همان داده شود که به دست آورده است، و برکسی ستم نخواهد شد. (۱۶۱ : ۳)

خداوند بر مؤمنان منت نهاد که در میانشان پیامبری از خودشان بر انگیخت، که آیتش را بر آنها
بخواند و پاکشان دارد، و کتاب و فرزندی به آنها بیاموزد، اگرچه پیش از آن درگمراهی
آشکاری بودند. (۱۶۴ : ۳)

چنین نیست که خدا مؤمنان را مانند حال کنونی شما بخود واگذارد، مگر آنکه پلید را از پاک جدا کند، و ممکن نیست شما را از اسرار نهان آگاه سازد، ولی از میان رسولان خود هرکس را که بخواهد برمی گزیند، پس بخدا و رسولان او ایمان بیاورید، و اگر ایمان آوردید و تقوا پیشه کردید، پاداش بزرگی دارید. (۱۷۹:۳)

به آنان که گفتند: "خدا از ما پیمان گرفته که به هیچ پیامبری ایمان نیاوریم، مگر اینکه برایمان قربانی بیاورد که آتش آنرا بخورد."

بگو: "پیش از من پیامبرانی با معجزه ها و آنچه گفتید بسویتان آمدند، اگر راست می گوئید پس چرا آنان را کشتید؟" اگر تو را تکذیب کنند، رسولان پیش از تو را هم که با معجزه ها و زیورها و کتابهای روشنگر آمده بودند تکذیب کرده اند، همگان چشنده مرگند، و شما در روز رستاخیز پاداشتان را به تمامی خواهید گرفت.

آنان که از آتش در امان ماندند و به بهشت وارد شدند، بی گمان رستگارانند، و زندگی دنیا چیزی جز مایه فریب نیست. (۱۸۵-۱۸۳:۳)

ما هیچ پیامبری نفرستادیم مگر به این منظور که به امر خدا فرمانش برند، و اگر آنها هنگامی که بخود ستم کردند، نزد تو می آمدند و از خدا طلب آمرزش می کردند، و پیامبر هم برایشان طلب آمرزش می کرد، خدا را توبه پذیر و مهربان می یافتند. (۶۴:۴)

انکارکنندگان خدا و پیامبران او، که می خواهند میان آنها جدائی بیاندازند، گویند: "بعضی را می پذیریم و بعضی را نمی پذیریم"، وخواست آنها اینست که دراین میانه راهی برگزینند. آنها درحقیقت کافرنند، و برای کافران عذاب خارکننده ای مهیا کرده ایم. خداوند پاداش کسانی را که به او و رسولان او ایمان آورده اند و میان آنها جدائی نمی اندازند خواهد داد، او آمرزنده مهربان است. (۱۵۲-۱۵۰:۴)

روزی که خدا پیامبران را گرد آورد، بپرسد چگونه دعوت شما را اجابت کردند؟ گویند ما را علمی نیست، تو خود دانای رازهای نهانی. (۱۰۹:۵)

ما پیامبران را جز برای بشارت و هشدار نفرستادیم، آنان که ایمان آوردند و نیکوکاری پیشه کردند، نه ترسی دارند و نه غمگین می شوند، به تکذیب کنندگان آیات ما، به کیفر نافرمانیشان عذاب خواهد رسید. (۴۹-۴۸:۶)

چنین دشمنانی از شیاطین جن و انس را در برابر هر پیغمبری قرار دادیم، که سخنان فریبنده بی پایه به دیگران القا می کردند، و اگر پروردگارت می خواست چنین نمی کردند. پس آنها را با دروغهایشان واگذار، تا قلوب کسانی که به آخرت ایمان ندارند به آن متمایل شود، که آنچه می خواهند انجام دهند. (۱۱۳-۶: ۱۱۲)

" ای گروه جن و انس آیا رسولانی از نوع خودتان بسویتان نیامدند که آیات ما را برایتان بخوانند و شما را به دیدار این روزتان هشدار دهند؟ "

گویند: " به زیان خود گواهی دهیم. "

زندگی دنیا آنان را فریب داد و به زیان خویش گواهی دادند که کافر بودند. (۶: ۱۳۰)

بطور قطع از کسانی که پیامبران را به سویشان فرستادیم و نیز از پیامبران سؤال خواهیم کرد، و کردارشان را آگاهانه برایشان بیان می کنیم، زیرا ما هرگز غایب نبوده ایم.

سنجش اعمال در آن روز حق است، آنان که کفه ترازویشان سنگین است، رستگار اند، و آنان که کفه ترازویشان سبک است کسانی هستند که با ستم به آیات ما به خود زیان رسانده اند. (۹-۶: ۷)

ای فرزندان آدم، هرگاه از خودتان رسولانی به میان شما بیایند، که آیات مرا برایتان بازگو کنند، متقین و صالحین (از شما) را نه ترسی باشد و نه غمناک شوند.

تکذیب کنندگان آیات ما که در برابر آن کبر می ورزند، اهل دوزخند و جاودانه در آن ماندگار باشند، ستمکارتر از آنان که برخدا دروغ می بندند و یا آیاتش را تکذیب می کنند کیست؟

آنها نصیب خود را از مقدر شده ها می برند، و وقتی فرستادگان ما برای گرفتن جانشان بیایند، به آنها می گویند: " کجایند معبودهایی که غیر از خدا می خواندید؟ "

گویند: " آنها از نظرمان گم شدند " و برخود گواهی دهند که کافر بوده اند. (۳۷-۳۵: ۷)

هر امتی رسولی دارد و چون رسولشان آمد، میان آنها به عدالت داوری شود و به آنها ستم نخواهد شد. (۴۷: ۱۰)

داستان نوح را برای آنها بخوان، چون به قوم خود گفت: " ای قوم من! اگر اقامت من در میان شما، و یاد آوریهای من به آیات خدا بر شما گران آمده است، من برخدا توکل کردم، شما نیز فکر خود و همت معبودهایتان را جمع کنید و بدون پرده پوشی درباره ام قضاوت کنید و مهلتی به من ندهید.

اگر روی بگردانید، من از شما طالب مزدی نیستم، اجر من تنها برخداست و مأمور شده ام که از تسلیم شدگان باشم." پس از آن که تکذیب کردند، ما او و همراهانش را درکشتی نجات دادیم و آنها را جایگزین گردانیدیم و آنان را که به تکذیب آیات ما برخاستند غرق کردیم، بنگر سرانجام بیم داده شدگان چگونه بود. بعد از او رسولانی را به سوی قومش فرستادیم که آنها هم دلایل روشنی آوردند، آنها به آنچه پیش از آن تکذیب کرده بودند، ایمان نیاوردند، ایچنین بر دلهای متجاوزین مهر زده ایم. بعد از آنها موسی و هارون را با آیاتمان به سوی فرعون و اطرافیاناش فرستادیم، اما آنها تکبر کردند که گروهی گناهکار بودند، هنگامی که حق از جانب ما برای آنها آمد، گفتند: "این جادوئی آشکار است." (۶-۷: ۱۰)

و ما رسولان خود و مؤمنان را نجات میدهیم، این را ما بر خود فرض کرده ایم که اهل ایمان را نجات بخشیم. (۱۰: ۱۰۳)

هنگامی که رسولان (ما) مایوس و از انکار مردمان مطمئن شدند، یاری ما شامل حالشان شد و هرکس را خواستیم نجات دادیم و عذاب ما از قوم زیانکار باز نخواهد گشت.

در سرگذشت آنها برای خردمندان عبرتی است، اینها داستان دروغین نبود، بلکه تصدیق کتابی است که در برابر آنهاست و شرح هرچیز با هدایت و رحمت برای گروهی است که ایمان می آورند. (۱۱۱-۱۱۰: ۱۲)

ما هیچ پیامبری را نفرستادیم مگر آنکه بزبان قومش برای آنها بیان کند، خداوند هرکه را بخواهد گمراه و هرکه را بخواهد هدایت میکند و او توانمند فرزانه است. (۴: ۱۴)

آیا خبر پیشینیان - قوم نوح، عاد، ثمود و آنان که بعد از آنها آمدند و جز خداوند از آنها خبر ندارد به شما رسیده است؟ پیامبراناشان برای آنها معجزه ها آوردند ولی آنها دست بردهان بردند و گفتند: "ما بدانچه شما به آن مأمور هستید کافریم، و نسبت به آنچه ما را بسوی آن می خوانید تردید داریم."

پیامبراناشان گفتند: "مگر در وجود خدای آفریننده آسمانها و زمین شکی هست؟ او شما را می خواند تا گناهانتان را ببامرزد، و شما را تا وقت مقرر مهلت دهد."

گفتند: "شما بشری مانند ما هستید و می خواهید ما را از آنچه نیاکانمان می پرستیدند باز دارید، معجزه آشکاری برای ما بیاورید."

پیامبراناشان گفتند: "ما نیز بشری همانند شما هستیم، ولی خداوند بر هر یک از بندگانش که بخواهد منت می گذارد، و ما نمی توانیم معجزه ای جز به خواست خدا بیاوریم و مؤمنان فقط باید بر خدا توکل کنند."

چرا بر خدا توکل نکنیم با اینکه ما را به راه راست هدایت فرموده و برماست که در برابر
آزارتان شکیبا باشیم توکل کنندگان باید بر خدا توکل کنند."

کافران به پیامبران گفتند: " شما را از سرزمین خودمان بیرون خواهیم کرد، مگر به آئین ما بازگردید."
در این شرایط بود که پروردگارشان به آنها وحی فرستاد که: " ستمگران را نابود خواهیم کرد، و
شما را بعد از آنها در زمین سکونت خواهیم داد، این از آن کسی است که از وقوف در پیشگاه
من بترسد، و از وعید عذاب من بیمناک باشد."

(پیامبران از خدا) گشایش خواستند و (سرانجام) هر زورگویی (که با وجود شناختن حقیقت با آن
مخالفت کرد) نا امید شد و زیان دید، پشت سرش دوزخ است و به او چرک و خون نوشانده خواهد شد،
که جرعه جرعه آن را خواهد نوشید، و هرگز گوارای او نیست و از هر طرف مرگ به او روی می آورد، اما
نمی میرد و عذاب سختی در پیش دارد.

اعمال آنان که به پروردگارشان کافر شدند مانند خاکستری است که در برابر تندباد یک روز
طوفانی به باد فنا رود و از کشتش و کوششها هیچ اثری برجای نماند و این گمراهی دور و درازی
است. (۱۸ - ۹ : ۱۴)

گمان مکن که خدا با رسولانش خلف وعده می کند، زیرا خداوند توانمندی انتقام گیر است.

(۴۷ : ۱۴)

در آن روز که این زمین به زمین دیگر و آسمانها به گونه ای دیگر تبدیل می شوند، و آنها در پیشگاه خداوند
یکتای قهار حضور می یابند، گناهکاران را در غلهای بسته بینی، لباسشان از قطران است، و صورتشان
در شعله های آتش مستور می باشد، تا خداوند هر کس را مطابق کردارش کیفر دهد، زیرا خداوند سرسع الحساب
است.

این پیامی است برای همه مردم تا بدان بیم یابند و بدانند که او معبودی است یکتا، تا خردمندان
پند گیرند. (۵۲ - ۴۸ : ۱۴)

ما برای هر امتی رسولی فرستادیم که خدای یکتا را بپرستید و از طاغوت اجتناب کنید، خداوند
گروهی آنان را هدایت کرد و گروهی دیگر سزاوار گمراهی بودند، در زمین سیر کنید و عاقبت
تکذیب کنندگان را ببینید که چگونه بود. (۳۶ : ۱۶)

در این کتاب موسی را یاد کن، که او بی شائبه و فرستاده ای پیامبر بود، و ما او را از یمین " طور " فرا خواندیم و از نزدیک با او سخن گفتیم، و از رحمت خود برادرش هارون را نیز مقام نبوت عطا کردیم. و در این کتاب اسماعیل را یاد کن، که در وعده هایش راستگو و فرستاده ای پیامبر بود، او هواره خاندان خود را به نماز و زکات دعوت می کرد، و نزد پروردگارش پسندیده بود. و در این کتاب ادريس را یاد کن، که او نیز بسیار راستگو و پیامبر بود، و او را به مقام بلندی رساندیم. آنها پیامبرانی بودند از نسل آدم که خداوند نعمتشان داده بود و همچنین از اولاد آنان که همراه نوح برکشتی سوار کردیم و از فرزندان ابراهیم و اسرائیل نیز کسانی را هدایت کردیم و برگزیدیم، زمانی که آیات خداوند رحمان بر آنان خوانده می شد، گریان به سجده درمی آمدند. از پی آنها جانشینانی آمدند که نماز را ترک کردند، و پیرو شهوات نفس شدند، بزودی درگمراهی خواهند ماند. مگر آنان که توبه کنند و ایمان آورند و نیکوکار باشند، در این صورت ستمی نخواهند دید و به بهشت وارد می شوند، باغهای جاویدان است که خدای رحمان از غیب بندگان را به آن وعده داده است، و وعده او فرا خواهد رسید، در آنجا سخن یاوه ای نمی شنوند، گفتارشان سلام است و هر صبح و شام روزیشان آماده است. این همان بهشتی است که به بندگان با تقوا عطا می کنیم. (۶۲ - ۵۱ : ۱۹)

پس رسولان خود را یکی بعد از دیگری فرستادیم، هر زمان رسولی بر قومی آمد تکذ بیش کردند، ما هم آنها را پی در پی هلاک کردیم و به صورت افسانه در آوردیم، قومی که ایمان نمی آورد از رحمت خدا دور باد. (۴۴ : ۲۳)

آنگاه موسی و برادرش هارون را با آیات خود و دلایل روشن به سوی فرعون و پسران قومش فرستادیم، اما آنها که مردمی برتری جو بودند کبر ورزیدند، و گفتند: " ما به دو انسان مثل خودمان که قومشان فرمانبران ما هستند ایمان بیاوریم؟ " آنها هر دو را تکذیب کردند و سرانجام همگی هلاک شدند.

به موسی کتاب دادیم باشد که هدایت شوند، پسر مریم و مادرش را آیتی قرار دادیم و آن دو را به مکانی بلند و هموار که آب جاری داشت جای دادیم. " ای رسولان از پاکیزه ها بخورید و کارهای شایسته انجام دهید، که من به آنچه انجام می دهید آگاهم، همه شما امت واحدی هستید و من پروردگار شما هستم، از { نافرمانی } من بترسید. "

لکن کارشان به تفرقه کشید و هر فرقه ای به روش برگزیده اش دلخوش بود، بگذار تا مدتی در جهل و غفلت بمانند، گمان می کنند که آن مال و فرزند که به آنها می دهیم، برایشان درخوبی ها می شتابیم، ولی آنها نمی فهمند.

کسانی که از خوف پروردگارشان بیمناکند، و آنها که به آیات پروردگارشان ایمان آوردند، و آنان که به پروردگار خویش شرک نمی آورند، و از آنچه به آنها داده شده، بهره ای را می دهند و در دلپایشان بیم است، برآستی بسوی پروردگارشان باز می گردند.

ما هیچ کس را جز به اندازه توانش تکلیف نمی کنیم، نزد ما کتابی است که به حق سخن می گوید، و برآنان ستم نمی شود، لکن دلهای آنها از این کتاب غافل است، و جز این اعمالی دارند که پیوسته به آن مبادرت می کنند، چون متنعمان آنها را گرفتار عذاب کنیم، ناله های دردناک سر می دهند. - فریاد نکنید که امروز شما از ناحیه ما یاری نخواهید شد، در گذشته آیات مرا برایتان می خواندند، اما شما اعراض می کردید و به عقب باز می گشتید، و در آن حال در برابر آیات تکبر می ورزیدید و شبانه برای آن افسانه سرائی و بد گوئی می کردید.

آیا درباره این سخنان فکر نمی کنند؟ یا مگر چیزی برای آنها آمده که برای نیاکانشان نیامده بود، یا رسولشان را نشناخته اند، که باورش نمی کنند، یا می گویند او جنون دارد؟ بسا که حق را برایشان آورده باشد، و بیشتر آنها از حق کراهت دارند.

اگر حق از هوسپایشان پیروی کند آسمانها و زمین و ساکنان آن تباه می شوند، ولی ما برای آنها اندرز فرستادیم و آنها از پندشان رو گردانند، یا مگر از آنان مطالبه مزدی کرده ای؟ در صورتی که مزد پروردگارت بهتر و او بهترین روزی دهندگان است.

به راستی آنها را به راه راست دعوت می کنی، اما کسانی که به آخرت ایمان ندارند از راه راست منحرف شده اند، و اگر به آنها رحم کنیم و بلایا را از آنان بگردانیم، در طغیان خود پا فشاری می کنند و سرگردان می مانند، برآسی آنان را گرفتار عذاب کردیم و باز در برابر پروردگار متواضع نشدند و به درگاهش زاری نکردند، تا آن زمان که باب عذاب سخت را به رویشان گشودیم و یکباره بکلی نا امید شدند. (۷۷- ۴۵ : ۲۳)
چون از پیامبران پیمان گرفتیم و از تو، نوح، ابراهیم، موسی و عیسی پسر مریم و از همه آنها پیمان محکمی گرفتیم. (۷ : ۳۳)

هیچ مرد و زن با ایمان در کاری که خدا و رسولش حکم کنند از خود اختیاری ندارند، و هر کس فرمانبردار خدا و رسولش نباشد به سختی درگمراهی افتاده است. (۳۶ : ۳۳)

آنان که رسالت خدا را ابلاغ می کنند، جز از خدا از کسی نمی ترسند، خدا برای حسابگری کافی است. (۳۹ : ۳۳)

افسوس بر این بندگان که هر رسولی برای هدایتشان آمد، جز مسخره کردن او کاری نکردند.
مگر ندیدند که چه مردمی را پیش از آن ها هلاک کردیم، و دیگر به نزدشان باز نمی گردند. (۳۰ : ۳۶)

مسلماً فرمان ما در بارهٔ بندگان که آنها را به رسالت می فرستیم قبلاً صادر شده است، که آنها یاری شدگانند، و لشکر ما پیروزند. (۱۷۳-۱۷۱:۳۷)

ما رسولان خود و مؤمنان را در زندگی دنیا و روزی که گواهان برخیزند یاری می کنیم.

(۴۰:۵۱)

آئینی را برای شما مقرر داشت که نوح را بدان سفارش کرد، و آنچه را بتو وحی کردیم، به ابراهیم و موسی و عیسی سفارش کردیم، که دین را برپا دارند و در آن تفرقه نیندازند، آنچه را بدان دعوت می کنید برمشرکان گران است، خدا هر که را بخواهد برمی گزیند و کسی را که بسوی او بازگردد هدایت می کند. (۱۳:۴۲)
ما رسولان خود را با دلایل روشن فرستادیم و به همراه آنان کتاب و میزان نازل کردیم تا مردم برای حفظ عدالت برخیزند، آهن را آفریدیم که در آن نیروی سخت و منافعی برای مردم وجود دارد، تا خدای نادیده معلوم دارد چه کسی او و رسولانش را یاری می کند، مسلماً خدا نیرومند قادر است

نوح و ابراهیم را فرستادیم و در دودمان آنها نبوت و کتاب نهادیم، بعضی از آنها هدایت شدند، و بسیاری از آنها گناهکار ماندند، آنگاه از پی آن رسولان دیگر خود را فرستادیم، و بعد از آنان عیسی پسر مریم را آوردیم و انجیل را به او عطا کردیم، و در دل کسانی که از او پیروی کردند رأفت و رحمت نهادیم، ولی رهبانیتی که به بدعت آوردند، ما بر آنها مقرر نداشته بودیم، گرچه هدفشان خشنودی خدا بود، ولی حق آنرا رعایت نکردند، لذا ما به آنان که ایمان آوردند پاداش دادیم، ولی بسیاری از آنان فاسقند.
ای کسانی که ایمان آورده اید، برای خدا تقوا پیشه کنید و به رسولش ایمان بیاورید، تا از رحمتش به شما دو بهره ببخشد، و برای شما نوری قرار دهد که با آن راه بجوئید، و گناهان شما را بیامزد، که خداوند آمرزندهٔ مهربان است.

تا اهل کتاب بدانند که قادر بر چیزی از فضل خدا نیستند و فضل و رحمت به دست اوست، به هر کس بخواهد می دهد و خداوند دارای فضل بزرگ است. (۲۹-۲۵:۵۷)

حکایت پیشینیان:

داستان نوح را برای آنها بخوان، چون به قوم خود گفت: " ای قوم من! اگر اقامت من در میان شما، و یاد آوریهای من به آیات خدا بر شما گران آمده است، من بر خدا توکل کردم، شما نیز فکر خود و همت معبودهایتان را جمع کنید و بدون پرده پوشی درباره ام قضاوت کنید و مهلتی به من ندهید، اگر روی بگردانید، من از شما طالب مزدی نیستم، اجر من تنها بر خداست و مأمور شده ام که از تسلیم شدگان باشم. " پس از آن که تکذیبش کردند، ما او و همراهانش را در کشتی نجات دادیم و آنها را جایگزین گردانیدیم و آنان را که به تکذیب آیات ما برخاستند غرق کردیم، بنگر سرانجام بیم داده شدگان چگونه بود.

بعد از او رسولانی را به سوی قومش فرستادیم که آنها هم دلایل روشنی آوردند، آنها به آنچه پیش از آن تکذیبش کرده بودند، ایمان نیاوردند، ایچنین بر دل‌های متجاوزین مهر زده ایم. بعد از آنها موسی و هارون را با آیاتمان به سوی فرعون و اطرافیان‌ش فرستادیم، اما آنها تکبر کردند که گروهی گناهکار بودند، هنگامی که حق از جانب ما برای آنها آمد، گفتند: "این جادویی آشکار است." (۶: ۷۱-۷۰)

این‌ها از اخبار غیب است که پیش از آنکه ما بتو وحی کنیم تو و قومت هیچ از آن آگاه نبودید، پس بعد از وحی حکایت نوح، تو در طاعت حق راه حلم و صبر پیش‌گیر که عاقبت اهل تقوا نیکوست، و ما برای هدایت قوم عاد برادرشان هود را فرستادیم، "هود" نیز به قوم خود گفت که ای مردم خدای یکتائی را پرستش کنید که جز او خدائی نیست و گفتار شما افتراع و دروغی بیش نیست. بازگفت ای قوم، من از شما مزد رسالت نمی‌خواهم، اجر من جز بر خدا که مرا آفریده نیست، آیا فکر و عقل کار نمی‌بندید؟ ای قوم من از خدا آمرزش طلبید و به درگاه او توبه کنید تا از آسمان بر شما رحمت فراوان نازل گرداند و بر قوت و توانائی شما بیفزاید و زنهار بناکاری و عصیان روی از خدای رحمان مگردانید. "قوم هود" وی را پاسخ دادند که تو برای ما دلیلی روشن بر دعوی رسالت خود نیاوردی و ما هرگز از خدایان خود به مجرد حرف تو دست نمی‌کشیم و هرگز بتو ایمان نخواهیم آورد، تنها چیزیکه در باره تو می‌گوئیم اینست که برخی از خدایان ما ترا آسیب جنون رسانیده‌اند.

"هود" به آنها گفت: من خدا را گواه می‌گیرم و شما هم گواهی دهید که من از شما و خدایانی که می‌پرستید بیزارم، شما هم هر تدبیری در کار من دارید بی‌هیچ مهلت انجام دهید، من بر خدا که پروردگار من و شماست توکل کرده‌ام که زمام اختیار هر جنبنده بدست مشیت اوست و البته (هدایت) پروردگار من براه راست خواهد بود، پس هرگاه شما روی بگردانید من بوظیفه خود که ابلاغ رسالت بر شماست قیام کردم و اکنون مستحق هلاک شدید و خدای من قومی دیگر را جانشین شما خواهد کرد و به "هود" هم ضرری نتوانید رساند که پروردگار من بر هر چیز نگهبان است، و چون فرمان قهر ما به هلاکت قوم در رسید ما بفضل و رحمت خود "هود" را و هرکس با او ایمان آورد نجات بخشیدیم و از عذاب بسیار سختی آنها را ایمن ساختیم.

(۵۸-۴۹: ۱۱)

هنگامی که رسولان مایوس و از انکار مردمان مطمئن شدند، یاری ما شامل حالشان شد، و هرکس را خواستیم نجات دادیم و عذاب ما از قوم زیانکار باز نخواهد گشت. در سرگذشت آنها برای خردمندان عبرتی است، اینها داستان دروغین نبود، بلکه تصدیق کتابی است که در برابر آنهاست و شرح هرچیز با هدایت و رحمت برای گروهی است که ایمان می‌آورند. (۱۱۱-۱۱۰: ۱۲)

آیا خیر پیشینیان - قوم نوح، عاد، ثمود، و آنان که بعد از آنها آمدند و جز خداوند از آنها خبر ندارد، به شما نرسید؟ پیامبرانشان برای آنها معجزه ها آوردند، ولی آنها دست بردهان بردند و گفتند: " ما به آنچه شما مأمور هستید کافریم، و نسبت به آنچه ما را به سوی آن می خوانید تردید داریم."

پیامبرانشان گفتند: "مگر در وجود خدای آفریننده آسمانها و زمین شکی هست؟ او شما را می خواند، تا گناهانتان را ببامرزد و شما را تا وقت مقرر مهلت دهد."

گفتند: " شما بشری مانند ما هستید و می خواهید ما را از آنچه نیاکانمان می پرستیدند باز دارید، معجزه آشکاری برای ما بیاورید."

پیامبرانشان گفتند: " ما نیز بشری همانند شما هستیم، ولی خدا بر هر یک از بندگانش که بخواهد منت میگذارد، و ما نمی توانیم معجزه ای جز به خواست خدا بیاوریم، و مؤمنان فقط باید بر خدا توکل کنند.

چرا بر خدا توکل نکنیم؟ با اینکه ما را به راه راست هدایت فرمود و برماست که در برابر آزارتان شکیباشیم، و توکل کنندگان باید بر خدا توکل کنند.

کافران به پیامبرانشان گفتند: " شما را از سرزمین خودمان بیرون خواهیم کرد، مگر به آئین ما باز گردید."

در این شرایط بود که پروردگارشان به آنها وحی کرد: " که ستمگران را نابود خواهیم کرد، و شما را بعد از آنها در زمین سکونت خواهیم داد، این از آن کسی است که از وقوف در پیشگاه من بترسد و از وعید عذاب من بیمناک باشد."

(پیامبران از خداوند) گشایش خواستند و (سرانجام) هر زورگویی (که باوجود شناختن حقیقت با آن مخالفت کرد) نا امید شد و زیان کرد.

پیش روی او دوزخ است، و به او چرک و خون نوشانده خواهد شد، که جرعه جرعه آنرا خواهد نوشید و هرگز گوارای او نیست و از هر طرف مرگ به او رو می آورد، اما نمی میرد، و عذاب سختی در پیش دارد.

(۱۷-۹: ۱۴)

اعمال آنها که به پروردگارشان کافر شدند مانند خاکستری است که در برابر تند باد یک روز طوفانی به باد فنا رود و ازگشش و کوششها هیچ اثری برجای نماند و این گمراهی دور و درازی است.

آیا ندیدی که خداوند آسمانها و زمین را به حق آفریده است؟ اگر بخواهد شما را می برد و خلقی دیگر می آورد،

این کار برای خدا دشوار نیست، همه آنها در پیشگاه خدا حاضر شوند، در این هنگام ضعیفان به مستکبران بگویند: "ما پیرو شما بودیم، آیا می‌توانید عذاب خدا را از ما دفع کنید؟" خواهند گفت: "اگر خدا ما را هدایت کرده بود، ما نیز شما را هدایت می‌کردیم، چه بی‌تابی کنیم، چه شکیبائی، برای ما فرقی ندارد و گریزگاهی نیست."

هنگامی که کار تمام شود، شیطان بگوید: "خداوند به شما وعده راست داد، و من نیز وعده ای به شما دادم و تخلف کردم، من بر شما تسلطه ای نداشتم، جز اینکه دعوتتان کردم و شما پذیرفتید، بنابراین مرا سرزنش نکنید، خود را ملامت کنید، نه من فریاد رس شما هستم و نه شما فریاد رس من، از اینکه شما پیش از این مرا شریک خدا ساختید، بیزارم و برای ستمکاران عذاب سختی است."

مؤمنان صالح را به باغهایی درآوردند که جویباران در آن جاریست و جاودانه به اراده پروردگارش در آن خواهند ماند و تحیثشان در آن سلام است.

مگر ندیدی که خدا گفتار پاکیزه را به درخت پاکیزه ای شبیه کرده است که ریشه آن ثابت و شاخه اش در آسمان است؟ به اراده پروردگار هر زمان میوه می‌دهد، خداوند برای مردم مثلها می‌زند، تا پند گیرند، و مثل سخن ناپاک همچون درخت ناپاکی است که از زمین ریشه کن شده، و قرار و ثباتی نداشته باشد.

خداوند مؤمنان را با گفتار ثابت در زندگی دنیا و آخرت پایدار می‌دارد و ستمگران را گمراه می‌سازد، و خداوند هر چه بخواهد انجام می‌دهد.

مگر کسانی را که نعمت خدا را کفران کردند و قوم خود را به نابودی کشانند، ندیدی که به دوزخ درآیند و چه بد جایگاهی است.

کسانی را که برای خدا همتا قرار می‌دهند و می‌خواهند از راه او گمراه کنند، بگو بهره گیرید، اما سرانجام شما آتش است.

به بندگان مؤمن من بگو: "نماز را برپا دارند، و از آنچه روزیشان داده ایم، پنهان و آشکار انفاق کنند، پیش از آنکه روزی فرا رسد که در آن نه خرید و فروش است و نه دوستی.

(۱۴-۳۱:۱۸)

اصحاب کهف: آیا گمان کردی که اصحاب کهف و رقیم از آیات شگفت انگیز ما بودند؟ چون آن جوانان به غار پناه بردند، گفتند: "پروردگارا رحمت خود را بر ما عطا فرما و راه رستگاری را به ما بنما." ما سالهائی چند در غار به خواب بردیمشان، سپس آنها را از خواب برانگیختیم، تا معلوم کنیم کدام گروه مدت درنگ را بهتر حساب خواهند کرد.

ما داستان آنها را به راستی و درستی برایت بازگو می کنیم: آنها جوانانی بودند که به پروردگارشان ایمان داشتند، و ما نیز برهدایتشان افزودیم، و ما به هنگامی که برخاستند دلشان را قوی کردیم، گفتند: "پروردگار ما خدای زمین و آسمان است، جز او معبودی را نمی پرستیم که اگر جز این بگوئیم، سخنی نا صواب گفته ایم." این قوم ما که معبودهائی غیر خدا را برگزیده اند، چرا دلیل واضحی بر این معبودان نمی آورند؟ ستمکارتر از آن که برخدا دروغ ببندد کیست؟

"و چون از آنها و از آنچه غیر خدا می پرستیدند، کناره گرفتید به غار پناه برید، تا پروردگارتان رحمت خویش بر شما بگستراند، و در مهمی که برایتان پیش آمده گشایشی فراهم آورد." و خورشید را به هنگام طلوع می بینی که از غار آنها بطرف راست مایل شود، و چون غروب کند، به جانب چپ آنها بگردد، و آنها در محل وسیعی از غار قرار داشتند.

این از آیات خداست، هر که را خدا رهنما شود، هدایت یافته است، و هر که را گمراه کند، هرگز یاور و راهنمایی برایش نخواهی یافت.

گمان می کنی بیدارند، درحالی که خفته اند، و به پهلو راست و چپ می گردانیمشان و سگ آنها بر دهانه غار دو دست گشاده داشت، که اگر سراغشان می رفتی، برمی گشتی و می گریختی و سخت می ترسیدی.

بدینگونه آنها را برانگیختیم تا از یکدیگر پرس و جو کنند، یکی از آنها پرسید: "چه مدت درنگ کردید؟" گفتند: "یک روز یا مقداری از روز."

گفتند: "خدا بهتر می داند مدت درنگتان چقدر است، اکنون یک نفر را با این سکه به شهر بفرستید، تا ببیند کدامین غذا پاکیزه تر است، تا برای شما از آن خوراک آورد، اما باید با ملامت و مدارا رفتار کند، و کسی را به شما آگاه نسازد، زیرا اگر آنها به شما دست یابند، سنگسارتان کنند، یا شما را به آئین خودشان بازگردانند، که در آن صورت هرگز رستگار نخواهید شد."

این چنین مردم را بر آنها واقف کردیم، تا بدانند و عده خدا راست است و در قیامت شکی نیست.

آری درباره آنها با یکدیگر بگفتگو پرداختند، و گفتند: "بنائی بر روی آنها بسازید." پروردگارشان به آنها آگاه تر است، و کسانی که سر رشته کارشان را در دست داشتند، گفتند: "عبادتگاهی بر درگاه آنها می سازیم."

عده ای می گویند: "سه نفر بودند که چهارمین آنها سگشان بود." گروهی می گویند: "پنج نفر بودند، که ششمین آنها سگشان بود." همه اینها ندیده و نسنجیده است، و گروهی می گویند: "هفت نفر بودند و هشتمین آنها سگشان بود." بگو پروردگار من به عده آنها واقف تر است، بنابراین درباره آنها جندان مجادله مکن و از هیچکس درباره آنها مپرس."

(۲۲ - ۹ : ۱۸)

هرگز مگو فردا چنین می کنم.

مگر اینکه (بگوئی) انشاء الله، (اگر خدا بخواهد) و چون از یاد بردی، پروردگارت را بیاد آور، و بگو امیدوارم که پروردگارم مرا به راهی روشن تر از این هدایت کند.

آنها سیصد سال در آن غار ماندند و نه سال نیز بر آن افزودند، بگو: "خداوند به مدت توقف آنها واقف تر است، غیب آسمانها و زمین از آن اوست، چه بینا و چه شنواست."

آنها جز او یآوری ندارند و هیچ کس در حکم او شریک نیست. آنچه از کتاب پروردگارت بر تو وحی شده بخوان، هیچ چیز کلمات او را دگرگون نمی کند، و هرگز پناهی جز او نخواهی یافت.

(۱۸ : ۲۳-۲۷)

درباره ذوالقرنین از تو می پرسند، بگو: "اینک داستان او را برای شما بازگو خواهم کرد."

ما او را در زمین قدرت و حکومت دادیم و همه امکانات را در اختیارش گذاشتیم، او از این امکانات بهره برد، تا زمانی که به غروبگاه خورشید رسید، و دریافت که خورشید در چشمه ای گل آلود فرو می رود، و در آنجا قومی را یافت، گفتیم: "ای ذوالقرنین می خواهی مجازاتشان کن، و یا با آنها نیکو رفتار باش."

گفت: "ستمکار را مجازات خواهم کرد، و پس از آن که بسوی پروردگارش بازگردد، خداوند نیز او را مجازات سختی خواهد کرد."

اما کسی که ایمان بیاورد و عمل صالحی انجام دهد، نیکوترین پاداش را خواهد داشت، و ما فرمان آسانی به او خواهیم داد."

باز هم راه را پی گرفت، تا به جایگاه طلوع خورشید رسید، خورشید را دید که بر قومی طلوع می کند که در برابر آفتاب ساتری برای آنها قرار نداده ایم، چنین بود و ما از احوال او بخوبی آگاه بودیم، باز هم او راه را پی گرفت، تا به میان دو کوه رسید، در آنجا قومی را یافت که هیچ سخنی را نمی فهمیدند، گفتند: "ای ذوالقرنین در این شهر یأجوج و مأجوج فساد می کنند، آیا می خواهی خراجی بپردازیم که میان ما و آنها سدی ایجاد کنی؟"، گفت: "چیزی که خدا در اختیار من قرار داده بهتر است، مرا با نیرو یاری کنید، تا میان شما و آنها سدّ محکمی ایجاد کنم، - قطعات آهن برای من بیاورید."

زمانی که میان دو کوه پُرشد، گفت: "در آتش بدمید." قطعات آهن را که سرخ و گداخته کرد، گفت: "مس گداخته برای من بیاورید تا روی آن بریزم"، چنین که شد نتوانستند از آن بالا روند، و نه آن را سوراخ کنند.

گفت: "این از رحمت پروردگار منست، اما هنگامی که وعده پروردگارم فرا رسد، آن را درهم می کوبد، و وعده پروردگار من راست است." در آن روز آنها را رها کردیم تا موج آسا بعضی بر بعضی در آمیزند، و چون در صور دمیده شود، همه را گرد خواهیم آورد، در آن روز جهنم را به کافران عرضه کنیم، همان کسانی که دیدگانشان از یاد من در حجاب بوده است و قدرت شنیدن نداشته اند. (۱۸ : ۸۳-۱۰۱)

آیا کافران گمان کردند می توانند بندگان مرا به جای من به خدائی بگیرند؟ ما جهنم را برای کافران آماده ساختیم تا منزلگاهشان باشد.

بگو آیا شما را از کردار کسانی که زیانکارترند آگاه سازم؟ آنان کسانی هستند که در راه زندگی سعشان تباه شده است و با این حال می پندارند که کارخوبی انجام می دهند، آنها به آیات پروردگارشان و دیدار او کافر شدند و از همین روی اعمالشان تباه گشت، لذا روز قیامت میزانی برای آنها برپا نخواهیم کرد، به خاطر آن که کافر شدند و آیات و پیامبران مرا مسخره کردند کفرشان جهنم است.

آنان که ایمان آوردند و اعمال درستی انجام دادند، باغهای فردوس منزلگاهشان است، که جاودانه در آن خواهند ماند و هرگز از آنجا آرزوی انتقال نمی کنند. (۱۰۸-۸۴: ۱۸)

و در این کتاب اسماعیل را یاد کن که در وعده هایش راستگو و فرستاده ای پیامبر بود، او همواره خاندان خود را به نماز و زکات دعوت می کرد و نزد پروردگارش پسندیده بود.

و در این کتاب ادريس را یاد کن، که او نیز بسیار راستگو و پیامبر بود، و او را به مقام بلندی رساندیم.

آنها پیامبرانی بودند از نسل آدم که خداوند نعمتشان داده بود و همچنین از اولاد آنان که همراه نوح برکشتی سوار کردیم و از فرزندان ابراهیم و اسرائیل نیز کسانی را هدایت کردیم و برگزیدیم، زمانی که آیات خداوند رحمان بر آنان خوانده می شد، گریان به سجده درمی آمدند، از پی آنها جانشینانی آمدند که نماز را ترک کردند و پیرو شهوات نفس شدند، بزودی درگمراهی خواهند ماند، مگر آنان که توبه کنند و نیکوکار باشند، در این صورت ستمی نخواهند دید، و به بهشت وارد می شوند.

باغهای جاودانی است که خدای رحمان از غیب بندگان را بدان وعده داده است، و وعده او فرا خواهد رسید، در آنجا سخن یاهو ای نمی شنوند، گفتارشان سلام است، و هر صبح و شب روزیشان آماده است. همان بهشتی است که به بندگان تقوا پیشه میدهم.

(فرشتگان گویند:) " ما جز به امر پروردگار تو فرود نمی آئیم، آنچه در پیش رو و پشت سرما و مابین این دو قرار دارد از آن اوست، و پروردگار تو هرگز فراموشکار نیست.

پروردگار آسمانها و زمین و آنچه را که میان آنهاست بپرست و در راه عبادتش شکیبا باش ، آیا مانندی برای او می شناسی؟ (۶۵-۵۴: ۱۹)

هنگامی که ایوب پروردگارش را خواند که: " رنج و بیماری به من روی آورده و تو مهربانترین مهربانانی."

دعایش را اجابت کردیم و رنجهایش را برطرف ساختیم و خاندان و همانندشان را به او بازگردانیم تا از جانب ما نعمتی برای او، و برای عبادت کنندگان پندی باشد. (۸۴-۸۳: ۲۱)

اسماعیل و ادريس و ذوالکفل همه از صابران بودند، و ما آنها را به رحمت خود درآوردیم، زیرا از صالحان بودند.

ذوالنون را یاد کن وقتی غضبناک رفت و چنین پنداشت که ما هرگز بر او تنگ نمی گیریم، و در آن تاریکی فریاد زد: "جز تو معبودی نیست، تو منزهی، من از ستمکارانم"، دعای او را اجابت کردیم و از اندوه نجاتش دادیم، و مؤمنان را بهمین صورت نجات می دهیم.

وقتی زکریا پروردگارش را ندا داد که: "پروردگارا! مرا تنها مگذار که تو بهترین وارثانی"، دعای او را اجابت کردیم و یحیی را به او بخشیدیم، و همسرش را برای او شایسته گردانیدیم، آنها درکارهای خیر پیشقدم بودند و با بیم و امید ما را می خواندند، و در برابر ما فروتن بودند.

بیاد آور زنی را که شرمگاهش را محفوظ داشت و ما از روح خود در او دمیدیم، و او و فرزندش را عبرتی برای جهانیان قرار دادیم.

بی تردید این آئین شما، آئینی است یگانه و من پروردگار شما هستم، مرا عبادت کنید.

در آئین خود فرقه فرقه شدند و همگی به سوی ما باز می گردند، هرکس اعمال صالح (شایسته و درست) انجام دهد و مؤمن باشد، کوشش او بی پاداش نخواهد ماند، و ما برایش می نویسیم. (۹۴ - ۸۵ : ۲۱)

هنگامی که لوط به قومش گفت: "با چشم باز گرد کار قبیح می گردید؟

چرا به جای زنان از روی شهوت با مردان می آمیزید؟ آری شما مردم نادانی هستید." تنها جواب قومش این بود، که گفتند: "خاندان لوط را از دیارتان برانید، اینان ادعای پاکی می کنند."

بارانی بر آنها بارانیدیم، و باران بیم داده شدگان چه بد بود.

بگو سپاس خدای را و درود بر بندگان برگزیده اش، آیا خداوند بهتر است، یا آنچه شریک او قرار می دهند؟ (۵۹ - ۵۴ : ۲۷)

نوح را بسوی قومش فرستادیم، او نهصد و پنجاه سال در میان مردمی زیست که چون ستمگر بودند، طوفان بکامشان درکشید، او و کسانی که درکشتی بودند نجات دادیم و آن را عبرتی برای جهانیان قرار دادیم.

چون ابراهیم به قومش گفت: "خدا را بپرستید و از نافرمانی او بترسید، که اگر بدانید این برایتان بهتر است. شما بجای خدا بتها را می پرستید و دروغ بزرگی می سازید، براستی آنچه غیر خدا می پرستید قادر به روزی دادن به شما نیستند، پس روزی را از خدا طلب کنید و او را بپرستید و شکرش را بجای آورید که بسوی او باز

خواهید گشت، اگر تکذیب کنید- چنانکه امتهای پیش از شما هم تکذیب کردند- وظیفهٔ پیامبر چیزی جز تبلیغ آشکار نیست." (۱۸-۱۴: ۲۹)

آیا ندیدند که خدا چگونه آفرینش را آغاز می کند و سپس باز می گرداند، براستی این کار بر خدا آسان است. بگو: " در زمین بگردید و بنگرید که چگونه آفرینش را آغاز کرد، باز خدا قیامت را پدید می آورد، زیرا خداوند بر هر چیز قادر است.

هرکس را بخواهد عذاب می کند و هرکه را بخواهد مورد رحمت قرار می دهد، و بسوی او باز می گردید. نه در زمین و نه در آسمان قادر نیستید بر خدا چیره شوید، و برای شما جز او کارساز و یاور نیست." آنان که به آیات خدا و دیدار او ایمان ندارند از رحمت من نومید هستند و برایشان عذاب دردناکی است.

جواب قوم ابراهیم جز این نبود که گفتند: " اورا بکشید یا بسوزانید." ولی خدا او را از آتش نجات داد، براستی در این ماجرا برای مؤمنان عبرت‌هاست.

گفت: " شما غیر از خدا بت‌هایی را برای خود برگزیده اید که در زندگی دنیا میان شما مایهٔ دوستی و محبت باشد، ولی در روز رستاخیز منکر یکدیگر می شوید و یکدیگر را لعن می کنید، جایگاهتان در آتش است و هیچ یار و یآوری نخواهید داشت."

لوط به او ایمان آورد، و ابراهیم گفت: " من بسوی پروردگارم می روم که او نیرومند فرزانه است. ما اسحاق و یعقوب را به او بخشیدیم و به فرزندان او نبوت و کتاب دادیم و در دنیا پاداشش را عطا کردیم و در آخرت از صالحان است.

چون لوط به قومش گفت: " شما کار بسیار ناپسندی انجام می دهید- کاری که قبل از شما هیچ کس در جهان انجام نداده است- چرا گرد مردان می گردید و راه را می بُرید و درمجامع خود به کارهای نکوهیده اقدام می کنید؟"

جواب قوم او جز این نبود که گفتند: " اگر راست می گویی عذاب خدا را برای ما بیاور."

گفت: " پروردگار! مرا در مقابل گروه مفسدان یاری کن."

هنگامی که فرستادگان ما ابراهیم را مژده آوردند که مردم این آبادی را که مردمی ستمگرند هلاک خواهیم کرد، گفت: " لوط هم در آنجاست." گفتند: " ما بهتر میدانیم چه کسانی آنجا هستند، ما او و خانواده اش را نجات می دهیم، جز همسرش که باقی خواهد ماند."

چون فرستادگان ما نزد لوط آمدند، اندوهگین و دل‌تنگ شد، گفتند: " نترس و غمگین مباش، ما تو و خاندانت را نجات خواهیم داد، جز همسرت را، که باقی خواهد ماند، بر اهل این آبادی بخاطر فسقشان عذابی از آسمان فرو خواهیم ریخت." از آن آبادی عبرت روشنی برای خردمندان باقی گذاشتیم.

برادرشان شعیب را به مدین فرستادیم، گفت: "ای قوم من! خدا را بپرستید و بروز قیامت امیدوار باشید و در زمین فساد نکنید." چون او را تکذیب کردند زلزله ای آنها را فرو گرفت و درخانه های خود به رو افتادند و مردند. (۳۷-۱۹: ۲۹)

قوم عاد و ثمود را نیز هلاک کردیم که سکونتگاههای آنها برایتان آشکار است، شیطان اعمال آنها را در نظرشان بیاراست و با اینکه بصیرت داشتند، آنها را از راه باز داشت. موسی معجزاتی را برای قارون و فرعون و هامان آورد، اما آنها در زمین سرکشی کردند، ولی نتوانستند از خدا بگریزند، ما هرکدام را به گنااهش گرفتیم، بر بعضی از آنها تند بادی را روانه کردیم، و بعضی را فریاد مرگبار فرو گرفت، و بعضی را در زمین فرو بردیم، و بعضی را غرق کردیم، خداوند به آنها ستم نکرد، بلکه آنها بخود ستم کردند. (۴۰-۳۸: ۲۹)

بطوریقین نوح ما را ندا داد و ما چه نیکو اجابت کردیم، او و خاندانش را از اندوه بزرگ نجات دادیم، و فرزندان را باقی گذاشتیم، و نام نیک او را در میان آیندگان استمرار بخشیدیم، در میان جهانیان سلام بر نوح باد، نیکوکاران را چنین پاداش می دهیم، او از بندگان مؤمن ما بود، سپس دیگران را غرق کردیم.

ابراهیم از پیروان او بود، که با دلی درست به پروردگارش رو آورد.

چون به پدر و قومش گفت: "چه چیز را می پرستید؟ آیا بجای خدای یکتا، معبودهای دروغین را می خواهید، در باره پروردگار جهانیان چه می اندیشید؟"

به ستارگان نگاهی کرد، و گفت من بیمارم." از او رو برتافتند و به او پشت کردند، پنهانی نزد معبودان آنها رفت و گفت: "چرا سخن نمی گوئید؟" پس آنگاه ضربه محکمی با دست بر آنها زد. آنان شتابان نزد او رفتند.

گفت: "آیا چیزی را می پرستید که خود تراشیده اید؟ خداوند شما و آنچه را می سازید آفریده است."

گفتند بنائی برایش بسازید، و او را از فراز آن درآتش اندازید. "در حق او بد سگالی کردند، و ما نیز آنها را زیر دست کردیم.

گفت من بسوی پروردگارم می روم، او مرا راهنمایی خواهد کرد. "پروردگارا! مرا فرزندی صالح عطا کن." ما او را به پسری بردبار بشارت دادیم.

هنگامی که همدست و همپای او شد، گفت: "ای پسرک من! در خواب دیدم که تو را قربانی می کنم، ببین نظرت چیست؟"

(در پاسخ) گفت: "ای پدر! به آنچه مأمور شده ای اقدام کن، اگر خدا بخواهد، مرا از صابران خواهی یافت."

هنگامی که هردو تسلیم شدند، و او را به رو در افکند، ما ندا دادیم: "ای ابراهیم! خوابت را به حقیقت رساندی."

ما بدینگونه نیکوکاران را پاداش می دهیم.

براستی این آزمایشی آشکار بود، او را به ذبح بزرگی فدا دادیم، و نام نیک او را برای آیندگان باقی گذاشتیم.

سلام بر ابراهیم، این چنین نیکوکاران را پاداش می دهیم، او از بندگان مؤمن ما بود.

او را به اسحاق، پیامبری شایسته بشارت دادیم، او و اسحاق را برکت دادیم، و از میان فرزندان آنها، افرادی نیکوکار بودند، و افرادی آشکارا بر خود ستم کردند.

به موسی و هارون نعمت دادیم، آندو قومشان را از اندوه بزرگ نجات دادیم، و یاریشان کردیم تا پیروز شدند، و کتابی واضح به آنها دادیم، و به راه راست هدایتشان کردیم، و نام نیکشان را در میان آیندگان باقی گذاشتیم.

سلام بر موسی و هارون، ما بدینگونه نیکوکاران را پاداش می دهیم، ان دو از بندگان مؤمن ما بودند.

الیاس هم از رسولان بود، هنگامی که به قومش گفت: "چرا پروا نمی کنید؟ چرا بهترین آفریگان را و می گذارید و "بعل" را می خوانید؟ پروردگار شما و پروردگار نیاکانتان خداست." آنها او را تکذیب کردند، و سرانجام احضار خواهند شد، مگر بندگان مخلص خدا، ما نام نیک او را در میان آیندگان باقی گذاشتیم.

سلام بر آل یاسین، ما نیکوکاران را چنین پاداش می دهیم، او از بندگان مؤمن ما بود.

لوط هم از رسولان بود، او و خاندانش را نجات دادیم، جز یک پیر زن که باقی ماند، سپس دیگران را هلاک کردیم، شما صبح و شب بر آنها می گذرید، چرا نمی اندیشید؟

یونس هم از رسولان بود، هنگامی که به کشتی انباشته گریخت، قرعه زدند و او مغلوب شد، و ماهی عظیم او را بلعید، و او درخور سرزنش بود، و اگر تسبیح نمی گفت، تا روز قیامت در شکم ماهی می ماند، پس او را بیمار به خشکی انداختیم، و بوته کدوئی بر فرازش رویاندیم، و او را به رسالت بر صد هراذ نفر، یا بیشتر فرستادیم.

آنها ایمان آوردند، و یک چند از نعمتها بهره مندشان کردیم. (۳۷: ۷۵ - ۱۴۸)

پیشینیان تکذیب کردند و ازجائی که نمی دانستند عذاب بر سرشان نازل شد، خداوند در زندگی دنیا طعم رسوائی را به آنان چشانند و اگر بفهمند عذاب آخرت بزرگتر است.

ما در این قرآن برای مردم هرگونه مثلی آوردیم، باشد که پند گیرند. (۳۹: ۲۵ - ۲۸)

آیا کسانی که مرتکب بدیها می شوند، تصور می کنند که ما آنها را با کسانی که ایمان آورده اند و کارهای درست انجام داده اند برابر می گذاریم، و زندگی و مرگشان یکسان است؟ چه بد داوری می کنند.

خداوند آسمانها و زمین را به حق آفرید، تا هرکس را در برابر کاری که انجام داده است پاداش دهد، و به آنها ستمی نخواهد شد.

آیا آن کس را دیده ای که هوای نفس خویش را معبود خود قرار داد، و خدا او را آگاهانه درگمراهی واگذاشت و برگوش و دلش مهر نهاد و بر دیدگانش پرده افکند، اگر خدا هدایت نکند، چه کسی او را هدایت خواهد کرد، چرا پند نمی گیرند؟ (۲۳-۲۱: ۴۵)

پیش از اینها قوم نوح، بنده ما را تکذیب کردند و گفتند: "دیوانه است." و باز داشته شد.

او به درگاه پروردگار عرضه داشت: "من مغلوب شده ام، یاریم فرما."

آنگاه ما درهای آسمان را به سیلابی تند گشودیم، و چشمه هائی بر زمین جاری کردیم، و برای کاری که مقدر شده بود، آنها بهم پیوست، او را بر مرکبی ساخته شده از تخته و میخ نشانیدیم، که با نظر ما روان گردد، تا کفیری برای کافران باشد، ما این ماجرا را به عنوان نشانه ای قرار دادیم، آیا پند پذیری وجود دارد، پس عذاب و هشدارهای من چگونه بود؟

قرآن را برای دریافتن آسان کردیم، آیا پند پذیری هست؟

قوم عاد تکذیب کردند، پس عذاب و هشدارهای من چگونه بود؟

تند باد وحشتناکی در یک روز شوم طولانی بر آنها فرستادیم که مردم را چونان تنه های نخل از ریشه درآمده از جای برکنند، پس عذاب و هشدارهای من چگونه بود؟

قرآن را برای دریافتن آسان کردیم، آیا پند پذیری هست؟

قوم ثمود نیز هشدارها را تکذیب کردند، و گفتند: "آیا از بشری پیروی کنیم که از جنس خودمان است؟ اگر چنین کنیم گمراهیم و دیوانه، آیا از میان ما تنها به او وحی نازل شده؟ نه، او دروغگوی هوس بازی است." فردا خواهند فهمید که دروغگوی هوس باز کیست.

برای آزمایش آنها شتر را می فرستیم، مراقبشان باش و صبر کن، و به آنها خبر ده، که باید آب در میانشان تقسیم شود، و هر که باید در نوبت خود حاضر شود.

آنها یکی از یاران خود را صدا زدند، او سلاح برگرفت و شتر را پی کرد.

پس عذاب و هشدارهای من چگونه بود؟

بانک مرگباری برای آنها فرستادیم، که همگی بصورت گیاه خشک خرد شده ای درآمدند.

قرآن را برای دریافتن آسان کردیم، آیا پند پذیری هست؟

قوم لوط هشدار دهندگان را تکذیب کردند، شن باد تندی بر آنها فرستادیم، جز خاندان لوط که سحرگهان با احسان خود نجاتشان دادیم، این نعمتی بود از ناحیه ما، اینگونه کسی را که شکرگزار است پاداش می دهیم، به آنها سختگیری ما را هشدار داد، ولی آنها با هشدارها مجادله کردند.

از لوط خواستند مهمانانش را در اختیار آنها قرار دهد، ولی ما دیدگان آنها را کور کردیم.
پس عذاب و هشدارهای مرا بچشید.

بامدادان عذابی پی گیر بر آنها وارد شد، پس عذاب و هشدارهای مرا بچشید.

قرآن را برای دریافتن آسان کردیم، آیا پند پذیری هست؟

هشدار دهندگان نزد فرعون آمدند، تمامی آیات ما را تکذیب کردند، و ما با قدرت کامل آنها را
فرو گرفتیم. (۴۲-۹:۵۴)

آیا کافران شما از آنها بهترند، یا در کتابها امان نامه ای برایشان است؟ یا می گویند ما جماعتی پیروزیم، بزودی
آن جمع شکست خورده روی بگردانند، بلکه وعده گاه آنها قیامت است، و قیامت هولناک تر و تلخ تر است،
به راستی گناهکاران در گمراهی و آتشند.

روزی که به رو در آتش کشیده شوند: بچشید آتش دوزخ را.

همه چیز را به اندازه آفریدیم، و فرمان ما جز یک بار نیست که همچون چشم برهم زدنی است،
ما امثال شما را نابود کردیم، آیا پند پذیری هست؟ کرده های آنها در نامه اعمالشان است،
و هر کار کوچک و بزرگ نوشته شده است، به راستی پرهیزکاران در باغها و کنار نهرهایند،
در مجلسی پسندیده، نزد فرمانروائی مقتدر. (۵۵-۴۳:۵۴)

ابراهیم (ع):

هنگامی که پروردگار ابراهیم را به چند صورت بیازمود، و او از عهده آنها برآمد، فرمود:
" من تورا پیشوای مردم قرار دادم"، ابراهیم گفت: " از فرزندانم نیز قرار بده." خداوند فرمود:
" پیمان من به ستمکاران نمی رسد."

چون کعبه را محل اجتماع و مرکز امن مردم قرار دادیم، مقام ابراهیم را جایگاه نماز قرار دهید، به ابراهیم و اسماعیل سپردیم که: " خانه مرا برای طواف کنندگان و معتکفان و راکعان و ساجدان پاکیزه دارید."
هنگامی که ابراهیم گفت: " پروردگارا، این شهر را محل امن قرار بده و ساکنانش را که به خدا و روز قیامت ایمان دارند، از محصولات آن بهره مند ساز."
خدا فرمود به هرکس کافر شود، بهره کمی خواهم داد، و در آخرت به عقوبت آتش ناچارش کنم که سرانجام بدی است.

هنگامی که ابراهیم و اسماعیل پایه های خانه کعبه را بالا می بردند، (گفتند) :
" پروردگارا، از ما بپذیر که تو شنوای دانائی، پروردگارا، ما را تسلیم خویش قرار بده و فرزندان ما را فرمانبردار خویش گردان، و آداب عبادتیمان را بر ما بیاموز و توبه ما را بپذیر، که تو توبه پذیر و مهربانی.
پروردگارا، در میان آنها پیامبری از خودشان برانگیز، تا آیات تورا برایشان بخواند و کتاب و حکمت به آنها بیاموزد و پاکشان دارد، زیرا تو توانمند فرزانه ای."
چه کسی جز نادانان از آئین ابراهیم روی می گرداند؟ در این جهان او برگزیده ماست، و در آخرت از شایستگان است.

هنگامی که پروردگار به او فرمود: " تسلیم باش."
گفت: " به پروردگار جهانیان تسلیم شدم." ابراهیم و یعقوب فرزندان خود را بدان سفارش کردند.
آیا هنگامی که مرگ یعقوب فرا رسید، حضور داشتید، که به فرزندان خود گفت: " پس از من چه چیزی را می پرستید؟"

آنها گفتند: "خداى تو و خداى نياكانت ابراهيم و اسماعيل و اسحق را به يكتائى مى پرستيم و در برابر او تسليم هستيم."

آنها اُمتى بودند كه درگذشتند و اعمالشان از آن خودشان است و اعمال شما از آن خودتان، از شما نمى پرسند آنها چه كرده اند؟

گفتند: "به آئين يهود و نصارى درآئيد تا هدايت شويد."

بگو: "كه آئين يكتاپرستى ابراهيم را پيروى مى كنيم، و او هرگز از مشركين نبود." (۱۲۴-۱۳۵: ۲)

بگوئيد: "ما به خدا ايمان آورديم و به آنچه بر ما نازل شده و آنچه بر ابراهيم، اسحاق، يعقوب و نوادگان نازل گرديده، و نيز آنچه به موسى و عيسى و برپيامبران ديگر از طرف پروردگارشان داده شده، ايمان آورده ايم و بين هيچ يك از پيامبران فرق نمى گذاريم و تسليم امر خدا هستيم.

(۲: ۱۳۶)

آيا كسى را كه خدا به او فرمانروائى داده بود نديدى كه با ابراهيم درباره پروردگارش مهاجه كرد؟

آنگاه كه ابراهيم گفت: "پروردگار من است كه زنده مى كند و ميميراند."

او گفت: "من نيز زنده مى كنم و ميميرانم."

ابراهيم گفت: "خداوند خورشيد را از مشرق بر مى آورد، تو از مغرب بر آر."

مرد كافر مبهوت ماند، خداوند ستمكاران را هدايت نمى كند.

يا مانند آن كس كه بر ويرانه اى گذر كرد و گفت: "خدا چگونه اينان را پس از مرگشان زنده مى كند؟"

خداوند او را ميراند و پس از صد سال زنده اش كرد و به او فرمود: "چند وقت درنگ داشتى؟" گفت:

"روزي يا پاره اى از روز."

فرمود: "نه! بلکه يكصد سال درنگ داشتى، به خوردنى و نوشيدنى خود بنگر كه تغييرى نكرده است،

به الاغت نگاه كن! تورا عبرتى براى مردم قرار دهيم، به استخوانها بنگر، چگونه پيوندشان ميدهيم و با گوشت

مى پوشانيم."

همينكه براى او روشن شد، گفت: "ميدانم كه خدا بر هرچيز تواناست."

ابراهيم گفت: "پروردگارا، به من نشان بده چگونه مردگان را زنده مى كنى؟"

فرمود: "مگر ايمان نياورده اى؟" گفت: "چرا، ولى مى خواهم آسوده خاطر شوم."

فرمود: "چهار پرنده را بگير و آنها را پاره پاره كن، و هر قسمت را بر كوهى بگذار، پس آنگاه، آنها را بخوان،

شتابان نزد تو خواهند آمد، بدان خداوند توانائى فرزانه است. (۲۶۰-۲۵۸: ۲)

خدا آدم ، نوح، خاندان ابراهیم و عمران را برجانیان برگزید، دودمانی که برخی از آنها از نسل بعضی دگرند، و خداوند شنوای داناست. (۳۴-۳۳ : ۳)

ای اهل کتاب چرا درباره ابراهیم که تورات و انجیل بعد از او نازل شده است مجادله می کنید، چرا نمی اندیشید؟ شما همان کسان هستید که درباره چیزی هم که وقوف داشتید به مجادله برخاستید، پس چرا درباره چیزی که نمی دانید مجادله می کنید؟ خدا می داند و شما نمی دانید.

ابراهیم نه یهودی بود و نه نصرانی، بلکه خداجوئی فرمانبر بود و از مشرکان نبود.

نزدیکترین مردم به ابراهیم پیروانش و این پیامبر و مؤمنان هستند، و خداوند یاور مؤمنان است.

(۶۸-۶۵ : ۳)

اولین خانه ای که برای مردم مقرر شد، همان است که درمکه قرار دارد و مبارک و مایه هدایت جهانیان باشد، و در آن آیات روشن و مقام ابراهیم است، هرکس به آن درآید در امان باشد، حج این خانه برای خدا برکسی واجب است که توانائی رفتن بسوی آن را دارد، و هرکس کفر بورزد بداند که خدا از همه جهانیان بی نیاز است. (۹۷-۹۶ : ۳)

چه آئینی بهتر از دین کسی است که خود را تسلیم خدا کند و نیکوکار باشد و پیرو دین پاک ابراهیم شود؟

خداوند ابراهیم را به دوستی خود برگزیده است. (۱۲۵ : ۴)

آنگاه که ابراهیم به پدرش آزر گفت: " آیا بتها را بخدائی برگزیده ای؟ من تو و قومت را به وضوح درگمراهی می بینم."

اینچنین ملکوت آسمانها و زمین را به ابراهیم نشان دادیم تا از اهل یقین گردد.

هنگامی که شب بر او تاریک شد، ستاره را مشاهده کرد، و گفت: " این پروردگار منست." و چون غروب کرد، گفت: " غروب کنندگان را دوست ندارم."

آنگاه که سرزدن ماه را دید، گفت: " این پروردگار منست." و چون غروب کرد، گفت: " اگر پروردگارم مرا راهنمائی نکند درگمراهی خواهم بود."

و چون خورشید را تابان دید، گفت: " این پروردگار منست، این بزرگتر است."

اما وقتی غروب کرد، گفت: " ای قوم من، من از آنچه شریک خدا قرار می دهید بیزارم، من به اخلاص روی بسوی کسی آوردم که آسمانها و زمین را آفریده است، و مشرک نیستم."

وقتی قوش با او به جدل پرداختند، گفت: "چرا درباره خدا با من جدل می کنید، درحالی که هدایت کرده است؟ من از آنچه شریک او قرار می دهید نمی ترسم، مگر پروردگارم چیزی را بخواهد، که دانش او همه چیز را دربرگرفته است، چرا پند نمی گیرید؟"

چرا از چیزی که شریک او پنداشته اید بترسم، در صورتی که شما چیزهائی را که هیچ دلیلی درباره آن برایتان نازل نکرده است، شریک او قرار داده اید، و نمی ترسید، اگر می دانید کدام یک از این دو گروه به ایمنی سزاوارترند؟ "

آنان که ایمان آورده اند و ایمان خود را به شرک نیالوده اند، ایمنی خاص آنهاست و آنان هدایت یافته اند.

این است دلیل های ما که به ابراهیم در برابر قوش دادیم، درجات هرکس را که بخواهیم بالا می بریم، پروردگارت دانای فرزانه است. (۸۳-۷۵ : ۶)

اسحاق و (فرزند زاده اش) یعقوب را به او بخشیدیم، و همه را هدایت کردیم، و نوح را پیش از این هدایت کرده بودیم، و از نسل او نیز داود، سلیمان، ایوب، یوسف، موسی، عیسی و الیاس نیز همه از صالحان بودند، و اسماعیل، یسع، یونس و لوط، که هر یک را برجانیان برتری دادیم.

از پدران، فرزندان و برادران آنها افرادی را برگزیدیم و به راه راست هدایت کردیم، این هدایت خداست و هر بنده ای را بخواهد راهنمایی کند، و اگر شرک آورند، اعمالشان نابود شود. آنها کسانی هستند که فرمان و نبوت به آنان دادیم، و اگر نسبت به آن کفر ورزند، گروهی را بر آنها می گماریم که انکارش نکنند.

آنها کسانی هستند که خداوند هدایتشان کرده است، پس از هدایت آنها پیروی کن، بگو:

" من در برابر این رسالت پاداشی از شما نمی خواهم، این (قرآن) چیزی جز ذکر (یاد آوری) برای جهانیان نیست. (۹۰-۸۴ : ۶)

چون ابراهیم گفت: " پروردگارا، این شهر را مکان امن قرار بده و من و فرزندانم را از پرستش بت ها دور نگهدار.

پروردگارا، اینها بسیاری از مردم را گمراه ساختند، حال هرکس از من پیروی کند از من است، و هرکس نافرمانی کند، تو آمرزنده مهربانی.

پروردگارا، من بعضی از فرزندانم را در مکانی بی هیچ کشته ای در کنار خانه گرامی تو، سُکنا دادم، تا نماز را برپا دارند، تو دلهای مردم را مایل به آنها بگردان و از هر ثمره ای روزیشان ده، باشد که شکر تو را بجای آورند.

پروردگارا، پنهان و آشکار ما را می دانی، و در زمین و آسمان چیزی بر خدا پنهان نیست. سپاس از آن خدائی است که اسماعیل و اسحاق را در پیری به من عطا فرمود، مسلماً پروردگار من شنونده دعاست.

پروردگارا، من و فرزندانم را برپا دارندگان نماز قرار بده. پروردگارا، دعای مرا بپذیر. پروردگارا، من و پدر و مادرم و مؤمنان را در روزی که حساب برپا می شود بیامرز. (۴۱ - ۳۵ : ۱۴)

براستی ابراهیم پیشوائی فرمانبر و حنیف بود و هرگز شرک نیاورد، او شاکر نعمتهای خدا بود، خداوند او را برگزید و به راه راست هدایت کرد.

در دنیا او را نیکی عطا کردیم و در آخرت او را شایسته گان است.

سپس به تو وحی کردیم که از آئین ابراهیم حنیف پیروی کن، که او از مشرکان نبود. (۱۲۲ - ۱۲۰ : ۱۶)

ابراهیم را در این کتاب یاد کن که او پیامبری راستگو بود، هنگامی که به پدرش گفت:

" ای پدر چرا چیزی را پرستش می کنی که نه می شنود و نه می بیند، و نیازهای تو را کفایت نمی کند؟ " - ای پدر شیطان را پرستش مکن، زیرا شیطان به خدای رحمان نا فرمانی کرد. ای پدر، من از این بیم دارم که عذابی از جانب خدای رحمان بتو برسد، و در نتیجه از دوستان شیطان باشی.

گفت: " ای ابراهیم، آیا تو از معبودهای من روی می گردانی؟ اگر دست برنداری سنگسارت می کنم، برای مدتی دراز از من دور شو. "

گفت: " سلام بر تو، بزودی از پروردگارم برای تو طلب آمرزش می کنم، چرا که او نسبت به من مهربان است، و از شما آنچه غیر خدا می خوانید کناره می گیرم، و پروردگارم را به این امید می خوانم، که به خواندنش تیره روز نباشم. "

زمانی که از آنها و آنچه جز خدای یکتا می پرستیدند کناره گرفت، اسحاق و یعقوب را به او بخشیدیم و همه را پیامبری دادیم، و آنها را از رحمت خود بهر مند ساختیم، و ذکر خیر بلند آوازه ای برایشان مقرر داشتیم. (۵۰ - ۴۱ : ۱۹)

ما پیش از این ابراهیم را رشد و ره شناسی عطا کردیم، و به او آگاه بودیم، هنگامی که به پدر و قومش گفت:

" این تندیسها که بر آن اعتکاف می کنید چیست؟ "

گفتند: " ما نیکان خود را پرستشگر آنان یافتیم. "

گفت: " مسلماً شما و نیاکانتان آشکارا گمراه بوده اید. " گفتند: " آیا حق را به ما می گوئی یا ما را به بازی گرفته ای؟ " گفت: " پروردگار شما همان آفریدگاری است که آسمانها و زمین را پدید آورده است، و من برآن گواهی می دهم، به خدا سوگند در غیاب شما برای بتهایتان نقشه طرح خواهم کرد. "

سرانجام جز بزرگترین بُت همه را قطعه قطعه کرد، تا به سراغ او بیایند.

گفتند: " کسی که با خدایان ما چنین کرد مسلماً ستمکار است. "

گفتند: " شنیدیم جوانی به نام ابراهیم از آنها یاد می کرد. "

گفتند: " او را به حضور مردم بیاورید تا گواهی دهند. "

گفت شاید بزرگ آنها این کار را کرده باشد، اگر سخن می گویند از خودشان بپرسید!

آنها بخود آمدند و گفتند: " به یقین شما ستمکارید. "

آنگاه سر به زیر انداختند که: " مسلماً تو می دانی اینها سخن نمی گویند. "

گفت: " چرا غیر از خدا چیزی را می پرستید که سود و زیانی برای شما ندارد؟ "

از شما و از چیزهائی که غیر از خدا می پرستید بیزارم، چرا نمی اندیشید؟ "

گفتند: " کاری که از شما ساخته است این است که او را بسوزانید و یاری دهنده خدایان خود باشید. "

گفتیم: " ای آتش برابر ابراهیم سرد و سلامت باش. "

آنها قصد نیرنگی به او داشتند و ما زیانکارشان کردیم.

او ولوط را به سرزمینی بردیم که در آن برای جهانیان برکت داده ایم.

اسحاق و فرزند زاده اش یعقوب را به او بخشیدیم و همه آنها را از شایستگان قرار دادیم، و آنها را پیشوایانی قرار دادیم که به فرمان ما هدایت می کردند، و انجام کارهای نیک و برپاداشتن نماز و ادای زکات را به آنها وحی کردیم و آنها فقط مرا عبادت می کردند.

لوط را فرزندی دادیم و از شهری که مردمانش مرتکب عمل زشت می شدند نجات بخشیدیم، زیرا آنها مردمی

بدکاره و فاسق بودند، و او را که از صالحین بود به رحمت خود درآوردیم. (۷۵-۵۱: ۲۱)

چون ابراهیم به قومش گفت: " خدا را پرستید و از (نافرمانی) او بترسید، که اگر بدانید این برایتان بهتر است، شما بجای خدا بتها را می پرستید و دروغ بزرگی می سازید، براستی آنچه را غیر خدا می پرستید قادر به روزی دادن به شما نیستند، پس روزی را از خدا طلب کنید و او را بپرستید و شکرش را بجای آورید، که بسوی او بازخواهید گشت، اگر تکذیب کنید- چنانکه امتهای پیش از شما هم تکذیب کردند- وظیفه پیامبر چیزی جز تبلیغ آشکار نیست. "

آیا ندیدند که خدا چگونه آفرینش را آغاز می کند و سپس باز می گرداند، براستی این کار برخدا آسان است. بگو: "در زمین بگردید و بنگرید که چگونه آفرینش را آغاز کرد، باز خدا قیامت را پدید می آورد، زیرا خداوند برهرچیز قادر است، هرکس را بخواهد عذاب می کند و هرکس را بخواهد مورد رحمت قرار می دهد و به سوی او باز می گردید.

نه در زمین و نه در آسمان قادر نیستید برخدا چیره شوید و برای شما جز او کارساز و یآوری نیست.

آنان که به آیات خدا و دیدار او ایمان ندارند از رحمت من نومید هستند و برایشان عذاب دردناکی است.

جواب قوم ابراهیم جز این نبود که گفتند: "اورا بکشید یا بسوزانید." ولی خدا او را از آتش نجات داد، براستی در این ماجرا برای مؤمنان عبرت‌هاست.

گفت: "شما غیر از خدا بت‌هایی را برای خود برگزیده اید که در زندگی دنیا میان شما مایه دوستی و محبت باشد، ولی در روز رستاخیز منکر یکدیگر می شوید و یکدیگر را لعن می کنید، جایگاهتان در آتش است و هیچ یار و یآوری نخواهید داشت."

لوط به او ایمان آورد، و ابراهیم گفت: "من بسوی پروردگارم می روم که او نیرومند فرزانه است. (۲۶-۱۶: ۲۹)

ما اسحاق و یعقوب را به او بخشیدیم و به فرزندان او نبوت و کتاب دادیم و در دنیا پاداشش را عطا کردیم و در آخرت از صالحان است.

چون لوط به قومش گفت: "شما کار بسیار ناپسندی انجام می دهید- کاری که قبل از شما هیچ کس در جهان انجام نداده است- چرا گرد مردان می گردید و راه را می بُرید و در مجامع خود به کارهای نکوهیده اقدام می کنید؟" جواب قوم او جز این نبود که گفتند: "اگر راست می گوئی عذاب خدا را برای ما بیاور."

گفت: "پروردگارا! مرا در مقابل گروه مفسدان یاری کن."

هنگامی که فرستادگان ما ابراهیم را مژده آوردند که مردم این آبادی را که مردمی ستمگرند هلاک خواهیم کرد، گفت: "لوط هم در آنجاست." گفتند: "ما بهتر میدانیم چه کسانی آنجا هستند، ما او و خانواده اش را نجات می دهیم، جز همسرش که باقی خواهد ماند."

چون فرستادگان ما نزد لوط آمدند، اندوهگین و دل‌تنگ شد، گفتند: "تترس و غمگین مباش، ما تو و خاندانت را نجات خواهیم داد، جز همسرت را، که باقی خواهد ماند، بر اهل این آبادی بخاطر فسقشان عذابی از آسمان فرو خواهیم ریخت." از آن آبادی عبرت روشنی برای خردمندان باقی گذاشتیم. (۲۷-۳۵: ۲۹)

بطور یقین نوح ما را ندا داد و ما چه نیکو اجابت کردیم، او و خاندانش را از اندوه بزرگ نجات دادیم، و فرزندانش را باقی گذاشتیم، و نام نیک او را در میان آیندگان استمرار بخشیدیم، در میان جهانیان سلام بر نوح باد، نیکوکاران را چنین پاداش می دهیم، او از بندگان مؤمن ما بود، سپس دیگران را غرق کردیم.

ابراهیم از پیروان او بود، که با دلی درست به پروردگارش رو آورد.

چون به پدر و قومش گفت: "چه چیز را می پرستید؟ آیا بجای خدای یکتا، معبودهای دروغین را می خواهید، در باره پروردگار جهانیان چه می اندیشید؟"

به ستارگان نگاهی کرد، و گفت من بیمارم. "از او رو برتافتند و به او پشت کردند، پنهانی نزد معبودان آنها رفت و گفت: "چرا سخن نمی گوئید؟" پس آنگاه ضربه محکمی با دست بر آنها زد.

آنان شتابان نزد او رفتند، گفت: "آیا چیزی را می پرستید که خود تراشیده اید؟ خداوند شما و آنچه را می سازید آفریده است."

گفتند بنائی برایش بسازید، و او را از فراز آن درآتش اندازید. "در حق او بد سگالی کردند، و ما نیز آنها را زیر دست کردیم.

گفت من بسوی پروردگارم می روم، او مرا راهنمایی خواهد کرد. "پروردگارا! مرا فرزندی صالح عطا کن." ما او را به پسری بردبار بشارت دادیم.

هنگامی که همدست و همپای او شد، گفت: "ای پسرک من! در خواب دیدم که تو را قربانی می کنم، ببین نظرت چیست؟" گفت: "ای پدر! به آنچه مأمور شده ای اقدام کن، اگر خدا بخواهد، مرا از صابران خواهی یافت."

هنگامی که هردو تسلیم شدند، و او را به رو در افکند، ما ندا دادیم: "ای ابراهیم! خوابت را به حقیقت رساندی." ما بدینگونه نیکوکاران را پاداش می دهیم. (۱۱۰-۷۵:۳۷).

براستی این آزمایشی آشکار بود، او را به ذبح بزرگی فدا دادیم، و نام نیک او را برای آیندگان باقی گذاشتیم.

سلام بر ابراهیم، این چنین نیکوکاران را پاداش می دهیم، او از بندگان مؤمن ما بود.

او را به اسحاق، پیامبری شایسته بشارت دادیم، او و اسحاق را برکت دادیم، و از میان فرزندان آنها، افرادی نیکوکار بودند، و افرادی آشکارا بر خود ستم کردند. (۱۱۳-۱۱۱:۳۷)

آیا خبر میهمانان گرامی ابراهیم به تو رسیده است؟

آنگاه که بر او وارد شدند، گفتند: "سلام" جواب داد: "سلام، شما را نمی شناسم." او نهانی نزد کسانش رفت و گوساله فربهی آورد، و مقابل آنها گذاشت، و گفت چرا نمی خورید؟

او از آنها بیمناک شد، گفتند: "نترس، و او را به پسری دانا بشارت دادند."

همسرش فریاد زنان پیش آمد، و به صورت خود زد و گفت: "من پیر زنی نازایم"

گفتند: "پروردگار تو اینچنین خبر داده است، و او فرزانه داناست.

گفت: " ای رسولان به چه کار آمده اید؟"

گفتند: " ما را بسوی گناهکاران فرستاده اند، تا گلین سنگهائی به آنها ببارانیم، سنگهائی که از جانب پروردگارت برای اسرافکاران نشانه گذاری شده است."

همه مؤمنان آنجا را بیرون بردیم، و جز یک خانواده با ایمان در آنجا نیافتیم، و در آنجا برای کسانی که از عذاب دردناک می ترسند، نشانه هائی باقی گذاشتیم. (۳۷-۲۴: ۵۱)

ابراهیم و یارانش الگوی خوبی برای شما بودند، آنگاه که به قوم خود گفتند:

" ما از شما و چیزی که بجای خدا می پرستید بیزاریم و به شما کفر می ورزیم، همیشه میان ما و شما تا زمانی که به خدای یگانه ایمان نیاورده اید کینه و دشمنی خواهد بود." غیر از سخن ابراهیم با پدرش که گفت: " من برای تو از خدا طلب آمرزش می کنم و جز این نمی توانم در برابر خدا برای تو کاری انجام دهم."

پروردگارا، بر تو توکل کردیم و به درگاه تو رو آوردیم و بازگشت همه به سوی توست.

پروردگارا، ما را دستخوش فتنه کافران قرار مده و ما را بیامرز، پروردگارا، تو پیروزمند فرزانه ای.

آنها الگوی خوبی هستند برای کسی که امید به خدا و روز آخرت دارند، هرکس روی بگرداند خداوند بی نیاز ستوده است. (۶-۴: ۶۰)

داود و سلیمان (ع)

برگفته هایشان شکیبا باش و از بنده ما داود نیرومند یاد آور که همواره به درگاه ما روی می آورد، ما کوه ها را رام او کردیم که شامگاهان و صبحگاهان با او تسبیح می کردند، پرندگان بر او گرد می آمدند، و جانب او باز می گشتند، فرمانروائی او را استوار کردیم، و فرزاندگی و نفوذ کلام به او بخشیدیم.

آیا خبر مدعیان که از دیوار محراب بالا می رفتند به تو رسیده است؟

زمانی که بر او وارد شدند، داود از آنها ترسید، گفتند: " نترس، ما دو نفر مدعی هستیم که یکی بر دیگری ستم کرده است، اینک میان ما بحق داوری کن، و از راه حق منحرف مشو، و ما را به راه راست راهنمایی کن.

" این برادر من، نود و نه میش دارد و من یک میش دارم، او می گوید آن یکی را هم به من واگذار، و در خطاب بر من پیروز شد."

(داود) گفت: " او با درخواست یک میش تو، که آن را به میشهای خودش بیافزاید، بر تو ستم کرده است، و بیشتر شریکان، به یکدیگر ستم روا می دارند، مگر آنان که از مؤمنان نیکوکار باشند، که آنان نیز اندکند. " داود دانست که ما او را امتحان کرده ایم، آنگاه از پروردگارش آمرزش خواست و سرخم کرد و به رو در افتاد و توبه کرد، ما او را بخشیدیم و او را به درگاه ما تقرب و بازگشتی نیکوست.

- " ای داود ما تو را در زمین جانشین قرار دادیم، در میان مردم با انصاف داوری کن، و از هوای نفس پیروی مکن، که تو را از راه خدا منحرف می کند، کسانی که از راه خدا گمراه شدند، چون روز حساب را فراموش کردند، عذاب سختی در پیش دارند. "

آسمان و زمین و آنچه میان آنهاست بیهوده نیافریده ایم، این گمان کافران است، وای بر کافران از آتش دوزخ، آیا افراد با تقوا را مانند مفسدان در زمین قرار میدهیم یا افراد نیکوکار را مانند نابکاران؟

کتابی است مبارک که بر تو نازل کردیم، تا در آیتش بیندیشید و خردمندان پند گیرند. سلیمان را به داود عطا کردیم، چه بنده خوبی! همواره روی به درگاه ما داشت، چون غروبگاه اسبان چابک و تیز رو بر او عرضه شد، گفت: " من دوستی اسبان را به یاد پروردگارم برگزیدم، تا آنگاه که آفتاب در پرده تهن شد، آن اسبان را نزد من بازگردانید. " سپس به مسح ساقها و گردن آنها پرداخت.

ما سلیمان را با انداختن جسدی بر تختش آزمودیم، آنگاه رو به درگاه خدا آورد، و گفت: " پروردگارا مرا ببخش و سلطنتی به من عطا کن که پس از من کسی را سزاوار نباشد، که تو بخشاینده ای. " ما باد را رام او کردیم تا هرکجا خواست به نرمی با فرمان او برود، و نیز دیوان بنا و غواص را، و گروه دیگری را که همه درغل و زنجیر بودند، این عطای ماست بدون حساب، می خواهی آنرا ببخش و می خواهی نگه دار. او را نزد ما تقرب و بازگشتی نیکوست. (۴۰-۱۷: ۳۸)

در آن هنگام که داود و سلیمان درباره کشتزاری که گوسفندان قوم شبانه در آن چریده بودند، داوری می کردند، ما شاهد قضاوت آنها بودیم، قوه فهم آنها به سلیمان بخشیدیم و هر دو را فرزاندگی و دانش عطا کردیم، و کوها و پرندگان تسبیح گوی را به تسخیر داود درآوردیم و ما آنرا انجام دادیم، و زره ساختن را به او آموختیم، تا شما را از گزند یکدیگر محفوظ دارد، آیا سپاس می دارید؟

تند باد را مطیع سلیمان کردیم که به فرمان او به سرزمینی که برکتش داده بودیم بوزد، و ما از همه چیز آگاهیم، و گروهی از دیوان برای او غواصی می کردند و یا بکار دیگری مشغول بودند و ما نگاهدارشان بودیم. (۸۲-۷۸: ۲۱)

داوود و سلیمان را دانش آموختیم و گفتند: "سپاس خدائی را که ما را بر بسیاری از بندگان مؤمنش برتری داده است. سلیمان که وارث داوود شد، گفت: "ای مردم! زبان پرندگان به ما آموخته شده است، و همه چیز به ما عطا شده، بی تردید این برتری آشکار است."

- سپاهیان سلیمان از جن و انس و پرندگان مرتب و منظم گرد آمدند، چون به وادی مورچگان رسیدند، مورچه ای گفت: "ای مورچگان به لانه های خود فرو شوید، تا سلیمان و سپاهیانش ندانسته پایمالتان نکنند."

سلیمان از گفته مور لبخند زد، و گفت: "پروردگارا! مرا توفیق سپاس نعمتهائی که به من و پدر و مادرم عطا فرمودی عنایت فرما، تا عمل صالحی که موجب رضای تو باشد انجام دهم و مرا به رحمت خود در زمره بندگان صالحت داخل گردان."

او جویای پرنده شد و گفت: "چرا 'هد' را نمی بینم! آیا غایب است؟ حتماً به کیفر شدیدی عذابش خواهم داد، و یا سر از بدنش جدا خواهم کرد، مگر دلیل روشنی برای من بیاورد."

پس از لحظاتی کوتاه ('هد' آمد) و گفت: "من به چیزی وقوف یافته ام که تو بر آن آگاه نشده ای، از سرزمین سبا خبر موثقی برایت آورده ام."

زنی را دیدم که فرمانروای آنهاست، اختیار همه چیز با او بود و تخت عظیمی داشت، او و قومش را دیدم که به جای خدا آفتاب را می پرسیدند و شیطان اعمال آنها را در نظرشان آراسته و از راه راست منحرفشان کرده است و در راه هدایت نیستند.

چرا خدائی را سجده نمی کنند که مکنونات آسمانها و زمین را بیرون می آورد و آشکار و نهانتان را می داند؟ خداوندی که جز او معبودی نیست و پروردگار عرش عظیم است."

گفت: "بررسی خواهیم کرد که راست می گوئی یا دروغ، این نامه مرا ببر و بر آنها بیفکن و خودت دور شو و مراقب باش که چه می گویند."

گفت: "ای بزرگان! نامه پر ارزشی نزد من انداخته شده است، نامه ای از سلیمان است و در آن چنین نوشته شده است :

بسم الله الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

" درصدد استیلای بر من نباشید و تسلیم نزد من بیائید."

گفت: "ای بزرگان! در این کار نظرتان را اعلام کنید، که هیچ کار مهمی را بدون حضور شما تصمیم نگرفته ام." گفتند: "ما نیروی کافی و جنگجویان با قدرتی داریم ولی اختیار با توست، تا چه دستور دهی."

گفت: که پادشاهان چون به دیاری در آیند آن را ویران سازند و عزیزانش را دلیل کنند، و رفتارشان چنین است، من هدیه ای برای آنها می فرستم و منتظر می مانم تا ببینم فرستادگان چه خبر می آورند."

چون به حضور سلیمان آمدند، سلیمان گفت: "آیا با مال و مکننت یاورم خواهید بود، درحالی که آنچه که خداوند به من بخشیده است بهتر است از آنچه به شما داده است، گویا شما از هدیه خود خوشنودید."

- به سویشان برگرد، بطور حتم با سپاهی به سوی آنها خواهیم آمد، که قدرت مقابله با آن را نداشته باشند، و آنان را با ذلت و خواری از آنجا بیرون می کنیم."

گفت: "ای بزرگان چه کسی می تواند پیش از آمدن آنها تخت او را نزد من بیاورد؟" دیوی از میان جن ها گفت: "قبل از آن که از جا برخیزی آن را به پیشگاهت می آورم، که هم قوی و هم امین هستم."

آنکس که بهره ای از دانش و کتاب داشت، گفت: "من پیش از آنکه چشم برهم زنی آن را نزد تو خواهم آورد." هنگامی که آنرا نزد خود مستقر دید، گفت: "این از فضل پروردگار منست، تا مرا بیازماید که آیا شکرش را بجا می آورم یا کفران می کنم، نفع شکر برای شاکر است، و هرکس نا سپاسی ورزد، پروردگارم بی نیاز و بخشنده است."

گفت: "چنان کنید که تخت خودش را نشناسد، تا ببینیم آیا متوجه می شود یا نه؟ هنگامی که آمد از او سؤال شد: "آیا تخت تو همینطور است؟ پاسخ داد: "باید همین باشد، ما پیش از این هم می دانستیم و تسلیم بوده ایم."

و او را از پرستش غیر از خدا باز داشت، زیرا در زمره کافران بود.

به او گفته شد: "اینک به صحن قصر درآ." چون آنرا دید به گمان این که برکه است، پاهایش را برهنه کرد، (سلیمان) گفت: "این صحنی صاف از آبیگنه است."

گفت پروردگارا! من به خود ستم کردم، و اینک با سلیمان در برابر پروردگار عالمیان تسلیم شدم." (۲۷:۱۵-۴۴)

داوود را از جانب خود فضیلتی دادیم:

- " ای کوهها و ای پرندگان! با او هم آواز شوید."

و آهن را برایش نرم کردیم.

- " زره های بلند بساز و درباقتن اندازه نگهدار و به گرد کارهای شایسته بگرد، که من به کارهایتان بصیرم." (۳۴:۱۰-۱۱)

باد را رام سلیمان کردیم، که بامدادان راه یک ماهه را طی می کرد و شبانگاه نیز راه یک ماهه را، چشمه مس را برایش روان ساختیم و به فرمان پروردگار، گروهی ازد یوها برایش کار می کردند و هرکدام که سر از فرمان می پیچیدند، عذاب سوزانی به او می چشاندیم.

هرچه می خواست برایش می ساختند، از معبد، مجسمه، کاسه هائی چون حوض و دیگهای ثابت.

- ای خاندان داوود سپاسگزاری کنید، که اندکی از بندگان من سپاسگزارند.

چون مرگ را بر او مقرر داشتیم، مردمان را از مرگش آگاهی نداد، مگر جنبنده ای از زمین، که عصای او را جوید، چون فرو افتاد، دیوها دریافتند که اگر از غیب آگاه بودند در آن عذاب خوارکننده گرفتار نمی شدند.

(۱۴-۱۲:۳۴)

درباره یوسف (ع):

الف. لام. را – اینها آیات کتاب مبین است، که به بصورت قرآنی عربی نازل کردیم، تا ببیندیشید. نیکوترین سرگذشتها را که پیش از آن آگاهی نداشتی از طریق وحی این قرآن برایت بیان کردیم. هنگامی که یوسف به پدرش گفت: "ای پدر در خواب دیدم یازده ستاره و خورشید و ماه بر من سجده کردند." گفت: "ای پسر کم خوابت را به برادرانت بازگو نکن که با تو مکر می کنند، زیرا شیطان دشمن آشکار انسان است."

و پروردگارت اینگونه تو را برمی‌گزیند، و تعبیر خواب می‌آموزد و نعمت خود را بر تو و خاندان یعقوب تمام می‌کند، همانطور که پیش از این بر اجدادت ابراهیم و اسحاق تمام کرد. پروردگار تو دانای فرزانه است. بی تردید در داستان یوسف و برادرانش برای پرستندگان عبرت‌هاست.

هنگامی که گفتند: "یوسف و برادرش نزد پدرمان از ما محبوب‌ترند در صورتی که ما نیرومندتریم، تردیدی نیست که پدرمان در اشتباهی آشکار است."

یوسف را بکشید یا او را به سرزمین دوری بیفکنید، تا توجه پدر فقط بسوی شما باشد، و بعد از آن مردمی صالح شوید. "یکی از آنها گفت: "یوسف را نکشید و اگر قصدی دارید، او را به قعر چاهی بیاندازید تا کاروانی او را بگیرد."

گفتند: "ای پدر! چرا درباره یوسف به ما اطمینان نمی‌کنی، در صورتی که ما خیرش را می‌خواهیم؟" فردا او را با ما بفرست تا گردش و بازی کند، ما مراقب او هستیم."

گفت: "اگر او را ببرید، غمگین می‌شوم و می‌ترسم شما غفلت کنید و گرگ او را بخورد."

گفتند: "با این که ما گروه نیرومندی هستیم، اگر گرگ او را بخورد براستی که ما زیانکار خواهیم بود."

پس از آن که او را همراه بردند، تصمیم گرفتند به قعر چاهی سرنگونش کنند، به او وحی کردیم که:

"آنها نمی‌دانند چگونه در آینده از نتیجه این کار آگاهشان خواهی کرد."

شبانگاه گریان نزد پدر آمدند، و گفتند: "ای پدر! ما برای مسابقه رفتیم و یوسف را نزد وسائل خود گذاشتیم،

و گرگ او را خورد، و هرچند ما راست بگوئیم تو باور نخواهی کرد."

پیراهن خون‌آلود دروغین او را آوردند، گفت: "هوای نفس شما را به این کار وادار کرد، صبر زیباست و من

بر هر آنچه می‌گوئید از خدا یاری می‌خواهم."

کاروانی فرا رسید و آب آورشان را فرستادند، او دلوش را در چاه انداخت و گفت: "مژده باد، این پسرکی

است." او را چون کالائی پنهان داشتند. خداوند به کردارشان آگاه است، و او را با بی‌رقبتی به بهای اندک-

چند درهم- فروختند.

خریدار او که از مردم مصر بود، به همسرش گفت: "مقدم او را گرامی دار، شاید برای ما فایده داشته باشد و یا

او را به فرزندی بپذیریم."

این چنین یوسف را متمکن ساختیم تا تعبیر خواب را به او بیاموزیم و خداوند بر کار خویش چیره

است، ولی اکثر مردم نمی‌دانند. (۲۱-۱: ۱۲)

هنگامی که به مرحله بلوغ و کمال رسید، فرزاندگی و دانش به او دادیم، و این چنین نیکوکاران

را پاداش می‌دهیم.

زنی که یوسف در خانه اش بود به هوای نفس او را به خود خواند، و درها را بست و گفت: "در اختیار تو هستم." گفت: "به خدا پناه می برم، او ولینعمت منست و مرا منزلتی نیکو داده است، ستمکاران رستگار نمی شوند."

آن زن آهنگ او کرد، اگر یوسف برهان پروردگارش را ندیده بود، آهنگ وی می کرد، این چنین بدی و فحشا را از او دور کردیم، زیرا او از بندگان مخلص ماست.

هر دو به طرف در شتافتند و پیراهن یوسف از پشت پاره شد، در این هنگام شوهر زن را نزدیک در یافتند.

زن گفت: "کیفر کسی که به خانواده تو نظر سوء داشته باشد، جز زندان یا شکنجه دردناک چیست؟"

یوسف گفت: "او مرا بسوی خود خواند." یکی از بستگان زن که حاضر بود، شهادت داد:

"اگر پیراهن او از جلو پاره شده باشد، زن راست می گوید و مرد دروغ گوست، و اگر پیراهن از پشت دریده باشد، زن دروغ می گوید و مرد راست گوست."

چون پیراهن را دید که از پشت پاره شده است، گفت: "این از مکر شما زنان است، که مکر و حيله زنان بزرگ است." ای یوسف از او درگذر و ای زن از گناه خود توبه کن، که تو خطا کرده ای."

زنان شهر گفتند: "همسر عزیز برای کامجویی با غلام خودش مرادش داشت و عشق این جوان در قلب او نفوذ کرده است، به راستی ما او را در گمراهی آشکاری می بینیم."

او که ملامت زنان را شنید، به دنبال آنان فرستاد و پشتیبانها برایشان فراهم کرد و به دست هر کدام چاقویی داد (و به یوسف) گفت: "به مجلس درآ." زنان چون او را دیدند، بزرگوارش یافتند، و دستهای خود را برپند و گفتند: "منزه است خدا، این بشر نیست، بلکه فرشته بزرگواری است."

گفت: "این است همان کسی که به خاطر او مرا سرزنش کردید، آری برای کامجویی به خود خواندمش و او خود داری کرد، اگر به دلخواه من رفتار نکند، باید زندانی شود، و تن به خواری و ذلت بدهد."

(یوسف) گفت: "پروردگارا! زندان از چیزی که این زنان از من توقع دارند، برایم محبوب تر است، و اگر مکر و نیرنگ آنها را از من نگردانی، شیفته آنها می شوم و از جاهلان خواهم بود."

پروردگارش دعای او را اجابت کرد، و مکرشان را از او بگردانید، زیرا خداوند شنوای داناست. بعد از دیدن آن نشانه ها تصمیم گرفتند تا مدتی او را زندانی کنند.

دو جوان همراه او به زندان درآمدند، یکی از آن دو گفت: "خواب دیدم که انگور می فشرم."

دیگری گفت: "من در خواب دیدم که نان بر سر خود حمل می کنم و پرندگان از آن می خورند، مارا از تعبیر آن آگاه کن، زیرا می بینم که تو از نیکوکارانی."

گفت: "من پیش از آمدن غذا و تناول آن، شما را از تعبیر خوابتان آگاه می سازم، اینها از دانشی است که پروردگارم به من آموخته است، زیرا من کبش مردمی را که به خدای یکتا ایمان ندارند

و به آخرت کافرند رها کرده ام." (۳۷-۲۲: ۱۲)

من از کیش نیاکانم ابراهیم، اسحاق و یعقوب پیروی کرده ام، سزاوار نیست که ما چیزی را شریک خدا قرار دهیم، این از فضل خدا بر ما و بر همه مردم است، ولی بیشتر مردم شکر نمی گذارند.

ای رفقای زندان! آیا معبودهای متعدد بهتر است یا خداوند یکتای قهار؟ غیر از خدا معبودهایی که می پرستید چیزی نیستند جز نامهایی که خود و نیاکانتان به آنها داده اید، خداوند هیچ حجتی درباره آن نازل نکرده است، حکم تنها از آن خداست، او فرمان داده است که جز او را نپرستید، این است آئین استوار، ولی بیشتر مردم نمی دانند.

ای رفقای زندان! یکی از شما به اربابش شراب خواهد نوشاند، و دیگری به دار آویخته می شود، و پرندگان از سر او خواهند خورد، ماجرائی که درباره آن از من نظر خواستید، چنین مقدّر شده است.

(یوسف) به آن کس که گمان رهایی داشت، گفت: "مرا نزد اربابت یاد کن." ولی شیطان یاد آوری را از خاطر او برد، و پس از آن چند سال در زندان ماند.

ملک گفت: "من در خواب هفت گاو فربه را دیدم که هفت گاو لاغر آنها را می خوردند، و هفت خوشه را سبز و خوشه های دیگر را خشک می بینم، ای بزرگان اگر تعبیر خواب می دانید، درباره آن نظر دهید."

گفتند: "اینها خوابهای پریشان است و ما تعبیر این خوابها را نمی دانیم."

بعد از مدتی یکی از آن دو تن که نجات یافته بود، او را بیدار آورد، و گفت: "بسوی او روانه ام کنید تا شما را از تعبیر آن خبر دهم."

گفت: "ای یوسف راستگو درباره هفت گاو فربه و هفت گاو لاغر که آنها را می خوردند، و هفت خوشه سبز و هفت خوشه خشکیده، نظرت را به ما بگو، تا من نزد مردم بروم و آنها با خبر شوند."

گفت: "هفت سال پی در پی زراعت کنید، حاصل کشتشان را جز اندکی که می خورید، بقیه را با خوشه وا گذارید، آنگاه پس از آن هفت سال سخت می آید که آنچه را برای آن سالها ذخیره کرده اید، می خورید، جز اندکی که ذخیره خواهید کرد."

سپس سالی فرا می رسد که باران فراوان نصیب مردم می شود و در آن سال مردم عصاره می گیرند."

ملک گفت: "او را نزد من آورید."

هنگامی که فرستاده نزد او رفت، گفت: "به سوی ارباب خود بازگرد و از او بپرس، ماجرای زنانی که دستهای خود را بریدند چه بود؟ مسلماً پروردگار من به نیرنگ آنها آگاه است."

گفت: "از دعوت یوسف چه منظوری داشتید؟" گفتند: "پناه بر خدا ما هیچ ایرادی در کار او نیافتیم."

همسر عزیز گفت: "اکنون حق آشکار شد، من بودم که او را بسوی خود خواندم، و او راست می گوید."

(یوسف) گفت: "این سخن را بدان خاطر گفتم تا بدانند که من در غیاب او خیانت نکردم و خداوند مکر خائن را به سامان نمی‌رساند. (۵۲ - ۳۸ : ۱۲)

من خود را تبرعه نمی‌کنم، که نفس انسان پیوسته به بدیها فرمان می‌دهد، مگر آنکه پروردگار رحم کند، که پروردگار من آمرزندهٔ مهربان است." ملک گفت: "او را نزد من آورید تا از خاصانم باشد.

" هنگام صحبت با او گفت: "تو امروز نزد ما صاحب مقام و امین هستی."

گفت: "مرا سرپرست خزائن این سرزمین قرار بده که نگهدارنده ای آگاهم."

بدین سان به یوسف در آن سرزمین قدرت دادیم، که هرگونه می‌خواست در آن منزل گزیند، ما رحمت خود را به هرکس بخواهیم عطا می‌کنیم، و پاداش آخرت برای مؤمنان با تقوا بهتر است.

برادران یوسف آمدند و بر او وارد شدند، او آنها را شناخت، ولی آنها او را نشناختند.

چون باره‌ایشان را آماده کرد، گفت: "آن برادری را که از پدر با شما یکی است نزد من بیاورید، آیا نمی‌بینید که من پیمانۀ را تمام می‌دهم و بهترین میزبانم؟ اگر او را نزد من نیاورید، نه پیمانۀ نزد من خواهید داشت و نه به من نزدیک شوید."

گفتند: "ما با پدرش گفتگو خواهیم کرد، و مسلماً این کار را می‌کنیم."

به کارگزاران خود گفت: "آنچه را به عنوان بها تأدیه کرده‌اند، دربارۀ ایشان بگذارید، شاید هنگامی که به خانوادهٔ خود باز گشتند و آن را دریافتند، باز آیند."

آنها هنگامی که نزد پدر بازگشتند، گفتند: "ای پدر! از گرفتن پیمانۀ منع شدیم، بنابراین برادرمان را با ما بفرست تا سهمی بگیریم، و براستی ما مراقب او خواهیم بود."

گفت: "آیا من همانطور دربارهٔ او از شما مطمئن باشم که نسبت به برادرش اطمینان داشتم؟ خدا بهترین حافظ و مهربانترین مهربانان است."

هنگامی که کالای خود را گشودند و سرمایهٔ خود را مسترد شده باز یافتند، گفتند: "ای پدر! ما دیگر چه می‌خواهیم؟ این سرمایهٔ ماست که به ما بازگردانده شده است، ما برای خانوادهٔ خود آذوغه می‌آوریم و برادرمان را حفظ می‌کنیم و یک بار شتر هم افزون بر آن خواهیم آورد، این پیمانۀ (برای عزیزمصر) کار آسانی است."

گفت: "هرگز او را با شما نمی‌فرستم تا بنام خدا پیمانۀ دهید که او را به من بازگردانید، مگر از قدرت شما خارج باشد."

هنگامی که تعهد و پیمان موثق به او دادند، گفت: "خداوند ناظر گفتار ماست." گفت: "پسران من! از یک در وارد نشوید، بلکه از درهای مختلف داخل شوید، من قادر به برگرداندن حادثه ای که خدا برای شما مقدر کرده است نیستم، حکم تنها از آن خداست، بر او توکل کردم و متوکلان باید بر او توکل کنند." (۶۷-۵۳: ۱۲)

چون بهمان صورت که پدرشان دستور داده بود داخل شدند، بردورکردن حادثه مقدر شده از جانب خدا تأثیر نداشت، اما این حاجت درونی یعقوب بود، که آنرا اجرا کردند، چون او علمی داشت که ما به او آموخته بودیم، ولی بیشتر مردم نمی دانند.

هنگامی که بر یوسف وارد شدند، برادرش را درکنار خود جای داد و گفت: "من برادر تو هستم، از کردار آنها محزون نباش."

هنگامی که بارهای آنها را بست، جام آبخوری را درمیان بار برادرش قرار داد، سپس جارچی صدا زد: "ای کاروانیان شما دزدید." به طرف آنها رو کردند و گفتند: "چه چیز گم کرده اید؟" گفتند: "آبخوری پادشاه را گم کرده ایم و هرکس آن را بیاورد یک بار شتر به ضمانت من جایزه دارد." گفتند: "به خدا سوگند، میدانید که ما در این سرزمین نیامده ایم تا فساد کنیم، و ما دزد نیستیم." گفتند: "اگر دروغ گفته باشید، کیفر دزد چیست؟" گفتند: "درمیان بار هرکس پیدا شود، خودش کیفر آن خواهد بود، ما اینگونه ستمگران را کیفر می دهیم."

آنگاه قبل از بر رسی بار برادرش، به بر رسی بار دیگران پرداخت و سر انجام آن را از بار برادرش بیرون آورد. بدینگونه برای یوسف چاره اندیشی کردیم، او هرگز نمی توانست برادرش را مطابق آئین ملک بگیرد، مگر آنکه خدا بخواهد، ما درجات هرکس را بخواهیم بالا می بریم و بالاتر از هر دانائی، دانائی است.

گفتند: "اگر او مرتکب دزدی شده است، برادرش نیز پیش از این دزدی کرده بود، یوسف بروی خود نیاورد و چیزی به آنها اظهار نکرد، و گفت: "وضع شما بدتر است و خدا به آنچه می گوئید آگاهتر است." گفتند: "ای عزیز! او پدر پیر فرتوتی دارد، یکی از ما را بجای او نگهدار، می بینیم که نیکوکاری." گفت: "پناه بر خدا که ما جز آن کس که متاع خود را نزد او یافته ایم دیگری را بگیریم، چون در آن صورت ستم کرده ایم."

هنگامی که از او نا امید شدند، به کناری رفتند و با هم به نجوا پرداختند، بزرگ آنها گفت: "مگر نمی دانید که پدران از شما پیمان خدائی گرفت، و پیش از این نیز درباره یوسف کوتاهی کرده اید؟ من از این سرزمین دور نمی شوم تا پدرم به من اجازه دهد، یا خدا فرمائش را درباره من صادر کند، که او بهترین حکم کنندگان است. شما نزد پدر بازگردید و بگوئید: "ای پدر، پسر دزدی کرده است و ما جز آنچه می دانستیم گواهی نمی دهیم و از غیب آگاه نیستیم، از شهری که در آن بودیم و نیز از کاروانی که همراهش آمدیم پرس، تا بدانی که ما راست می گوئیم."

گفت: " بلکه هوای نفس چیزی را بر شما بیاراست، پس صبری زیبنده باید، شاید خدا همه را به من بازگرداند، زیرا او دانای فرزانه است."

از آنها روی برگرداند و گفت: " افسوس برفراق یوسف." و چشمانش از اندوه سفید شد، و اندوه خود فرو خورد.

گفتند: " به خدا سوگند آنقدر به یاد یوسف هستی تا بیمار شوی یا بمیری." (۸۵-۸۸ : ۶۸ : ۱۲)

گفت: " شرح اندوه و پریشانی خود را فقط به خدا می گویم و چیزهایی از (لطف) خدا می دانم که شما نمی دانید."

ای پسران من! به جستجوی یوسف و برادرش بروید و از رحمت خدا نا امید نشوید، که جز کافران کسی از رحمت خدا نا امید نمی شود."

هنگامی که بر او وارد شدند گفتند: " ای عزیز! به ما و خاندان ما سختی رسیده و اینک کالای ناچیز خود را با خود آورده ایم، پیمانۀ ما را بطور کامل عطا کن و بر ما انفاق کن که خدا بخششگران را پاداش می دهد."

گفت: " آیا می دانید از روی نادانی با یوسف و برادرش چه کردید؟

گفتند: " راستی تو همان یوسف هستی؟"

گفت: " من یوسفم و این برادر من است، خدا بر ما منت گذاشت، مسلماً هرکس پرهیزکاری و شکیبائی کند، خداوند پاداش نیکوکاران را ضایع نمی کند."

گفتند: " به خدا سوگند که خداوند تو را بر ما برتری داد، و حقاً ما خطاکار بودیم."

گفت: " دیگر امروز سرزنشتان نباید کرد، خداوند شما را می آمرزد و او مهربانترین مهربانان است."

- پیراهن مرا ببرید و بر چهره پدرم بیندازید تا بینا شود و همه خانواده خود را نزد من بیاورید.

هنگامی که کاروان حرکت کرد، پدرشان گفت: " اگر نگوئید که عظم را از دست داده ام، واقعاً بوی یوسف را

احساس می کنم." گفتند: " به خدا سوگند که باز هم در اشتباه دیرینه ات هستی."

اما هنگامی که قاصد آمد و پیراهن را بر چهره یعقوب انداخت ناگهان بینا شد، و گفت: " به شما نگفتم چیزهایی از لطف خدا می دانم که شما نمی دانید؟"

گفتند: " ای پدر! گناهان ما طلب آمرزش کن، که ما خطاکار بوده ایم."

گفت: " به زودی برای شما از پروردگار طلب آمرزش می کنم، که او آمرزنده مهربان است."

هنگامی که بر یوسف وارد شدند او پدر و مادرش را در کنار گرفت و گفت: " همگی به مصر در آئید که بخواست خدا در امان خواهید بود."

پدر و مادر خود را بر تخت نشاند و همگی در برابرش به سجده افتادند و گفت: " ای پدر! این تعبیر خوابی است

که قبلاً دیده بودم، خداوند آن را حقیقت بخشید و به من لطف کرد که مرا از زندان بیرون آورد و بعد از آنکه

شیطان میان من و برادرانم فتنه انگیخت، شما را از آن بیابان به اینجا آورد، مسلماً لطف پروردگارم بیکران

است، زیرا خداوند دانای فرزانه است."

پروردگار! تو به من فرمانروائی عطا کردی و علم تعبیر خواب آموختی، پدید آورنده آسمان و زمین تویی و در دنیا و آخرت کارساز من خواهی بود، مرا مسلمان بمیران و به شایستگان ملحق فرما!"

این از اخبار غیب است که به تو وحی کردیم و هنگامی که رأی زنی و مکرمی کردند، تو نزد آنان نبودی. و بیشتر مردم – ولو بسیار مشتاق باشی – ایمان نخواهند آورد. (۱۰۳-۸۶: ۱۲)

درباره موسی(ع):

به موسی کتاب دادیم تا نعمت خود را بر نیکوکاران تمام کنیم، و همه چیز را بیان کردیم، و آنرا مایه هدایت و رحمت قرار دادیم، باشد که به لقای پروردگارشان ایمان بیاورند. (۱۵۴: ۶)

هنگامی که موسی به همراه خود گفت: " آنقدر می روم تا به مجمع البحرین برسم، اگرچه سالهای دراز به راه خود ادامه دهم." آنها چون به محل برخورد دو دریا رسیدند، ماهی خود را فراموش کردند و ماهی راه خویش را سرازیر به دریا پیش گرفت.

هنگامی که از آنجا گذشتند، به همراه خود گفت: " غذای ما را بیاور که بسختی از این سفر خسته شده ایم." گفت مگرمتوجه نشدی، هنگامی که درپناه آن سخره بودیم، من ماهی را فراموش کردم، شیطان آن را از یادم برد، و ماهی با شگفتی راه دریا را پیش گرفت. " گفت: " ما همانجا را می خواستیم." آنها جستجوکنان از همان راه برگشتند، و بنده ای از بندگان ما را یافتند که مشمول رحمت خود قرارش داده بودیم، و دانش بسیار به او آموخته بودیم، موسی به او گفت: " آیا از تو پیروی کنم تا از آنچه بتو آموخته شده و مایه رشد و صلاح است به من بیاموزی؟"

گفت تو هرگز نمیتوانی با من همگامی کنی، چگونه می توانی در برابر چیزی صبر کنی که از رموز آن آگاه نیستی؟" گفت بخواست خدا مرا شکیبیا خواهی یافت، و در هیچ کاری با تو نافرمانی نخواهم کرد."

گفت: " اگر می خواهی دنبال من بیائی نباید چیزی از من بپرسی، تا خودم برای تو بگویم."

آنها پا در راه نهادند و سرانجام سوار کشتی شدند، او کشتی را سوراخ کرد.

گفت: " کشتی را سوراخ کردی، که سر نشینان آن را غرق کنی؟ واقعاً کار بدی کردی."

گفت: " نگفتم هرگز نمیتوانی با من هم گامی کنی؟" گفت به سبب این فراموشی مرا بازخواست مکن، و برای این کار بر من سخت مگیر."

باز به راه خود ادامه دادند، تا به پسری برخورد کردند، او پسرک را کشت.

(موسی) گفت: " آیا نفس بی گناهی را بی آن که مرتکب قتل نفس شده باشد، می کشی؟ واقعاً کار زشتی انجام دادی."

گفت: " نگفتم هرگز نمیتوانی با من همگامی کنی؟"

گفت: "اگر بعد از این چیزی از تو پرسیدم، دیگر با من همراه مشو، زیرا از جانب من معذور خواهی بود." باز باهم به راه خود ادامه دادند، تا به اهل قریه ای رسیدند، و از آنها غذا طلب کردند، اهل قریه از پذیرائی آنها خود داری کردند، در آنجا دیواری یافتند که می خواست فرو بریزد، و آن را برپا داشت.

گفت: "کاش در برابر این کار مزدی مطالبه می کردی."

گفت: "اکنون زمان جدائی من و توست، و تو را از حقیقت چیزی که نتوانستی در برابرش صبرکنی آگاه می کنم." (۷۸-۶۰ : ۱۸)

آن کشتی از آن مستمندانی بود که در دریا کار می کردند، خواستم آنرا معیوب کنم، چون آنسوترها، پادشاهی بود که کشتی های بی عیب را به غضب می گرفت.

اما آن پسر، پدر و مادرش با ایمان بودند، ترسیدم که آندو را به طغیان و کفر وادارد، خواستم که پروردگارشان به جای او فرزند پاکتر و مهربانتری به آنها عطا کند.

اما آن دیوار، از آن دو پسر یتیم از مردم این شهر بود، که زیر آن کنجی داشتند، و پدر آنها مرد صالحی بوده، پروردگارت خواست که آنها به حد بلوغ برسند و گنجشان را بیرون بیاورند، این رحمتی از پروردگارت بود، من به میل خود این کار را نکردم، این حقیقت کارهائی بود که درمقابل آن نتوانستی صبر کنی."

(۸۲-۷۹ : ۱۸)

آیا خیر موسی بتو رسیده است؟

آنگاه که آتشی را مشاهده کرد، به خانواده خود گفت: "لختی درنگ کنید که من آتشی را دیدم، شاید شراره ای برای شما بیاورم، یا در پرتو آن راهی بیابم."

چون به آتش رسید ندا داده شد: "ای موسی! من پروردگار تو هستم، کفش را از پا برگیر، که اینک در وادی مقدّس "طوی" هستی، من ترا برگزیدم، حال به آنچه بر تو وحی می شود گوش فرا ده: "یقین بدان من همان خدائی هستم که معبودی جز من نیست، مرا پرستش کن، و با یاد من نماز را برپا دار، به یقین قیامت خواهد آمد، و اراده ام بر این است، که آنرا مکتوم دارم، تا هرکس درمقابل اعمال خود جزا ببیند.

مبادا کسانی که به قیامت ایمان ندارند و از هوسهای خود پیروی کرده اند، تو را از آن باز دارند، که هلاک خواهی شد. ای موسی! در دست چه داری؟"

گفت: "این عصای من است که بر آن تکیه می کنم، و با آن برای گوسفندانم برگ فرو می ریزم، و نیازهای دیگر را با آن برطرف می کنم."

فرمود: "ای موسی آن را بیاندار."

تا آن را انداخت، ناگهان مار عظیمی شد و به حرکت درآمد.

فرمود: " آنرا بگیر و نترس، بزودی آنرا به صورت اولش برمی گردانیم. دست در بغل کن، تا درخشان و بی عیب و نقص بیرون آید، و این معجزه دیگری است، تا آیات بزرگ خود را بتو نشان بدهیم. به فرعون رو آور که طغیان کرده است.

گفت: " پروردگارا سینه ام را بگشا، کارم را آسان بفرما، و گره از زبانم باز کن، تا سخنانم را بفهمند، و برادرم هارون را- از اعضای خاندانم - یاور من مقرر دار، و به وسیله او به من پشت گرمی بده، و در مهمی که پیش رو دارم او را شریک من کن، تا بسیار ستایش کنیم، و فراوان بیادت باشیم، زیرا همیشه از کار ما آگاه بوده ای." (۲۰: ۹-۳۵)

فرمود: " ای موسی! هرچه خواستی بتو داده شد، و ما یکبار دیگر بتو نعمت بخشیدیم، پیش از آن به مادرت وحی کردیم، که او را در صندوقی بگذار و به دریا بینداز، تا دریا آن را به ساحل بیفکند، و دشمن من و او صندوق را بگیرد، و مهر خود را بر تو افکنم، تا زیر نظر من پرورش یابی.

آنگاه که خواهرت می رفت و می گفت: " می خواهید خانواده ای را برای نگهداری این نوزاد به شما نشان بدهم، و در پی آن تو را به مادرت باز گردانیدیم تا دیده اش به دیدارت روشن شود و اندوهگین نماند، (بعد ها) یک نفر را کستی، ولی ما از گرفتاری نجات دادیم، و تو را بارها آزمودیم، پس از آن سالها در میان مردم مدین به سر بردی، ای موسی! اکنون که مقدر شده به اینجا آمده ای، من تو را برای خود پرورش داده ام، تو و برادرت همراه با معجزات من بروید و دریاد من سستی نکنید، به فرعون رو آورید که طغیان کرده است، لکن با مدارا با او سخن بگوئید، شاید که به خود آید یا بترسد.

گفتند: " پروردگارا، از این می ترسیم که بر ما پیشدستی کند یا سر به طغیان برآورد."

فرمود: " نترسید، من با شمایم، می شنوم و می بینم."

شما به سراغ او بروید و بگوئید: " ما فرستادگان پروردگار تو هستیم، بنی اسرائیل را با ما بفرست، و از شکنجه و آزارشان دست بردار، ما از سوی پروردگار تو نشانه روشنی برایت آورده ایم، و درود بر او که پیرو هدایت باشد، بر ما وحی نازل شده است که عذاب در انتظار کسی است که تکذیب کند و رو یگرداند."

گفت: " ای موسی پروردگار شما کیست؟"

پاسخ داد: " پروردگار ما کسی است که نعمت وجود به همه مخلوقات بخشیده، سپس آنها را هدایت کرده است."

گفت: " پیشینیان ما را حال چگونه بود؟"

پاسخ داد: " وقوف بر آنها در کتاب پروردگار من ثبت است، پروردگار من نه خطا می کند و نه از یاد می برد، همان کسی که زمین را گهواره شما قرار داد و راههایی در آن پدید آورد، و از آسمان آبی فرستاد که با آن انواع گیاهان مختلف رویاندیم، بخورید و چارپایانتان را بچرانید که در آن خردمندان را عبرتها باشد."

ما شما را از زمین آفریدیم و به آن باز می گردانیم و بار دیگر شما را از آن بیرون می آوریم. ما همه آیات خود را نشان دادیم، اما او تکذیب کرد و سر باز زد، گفت: "ای موسی آیا آمده ای که با جادو ما را از سرزمینمان بیرون کنی؟ ما هم جادویی مانند آن برای تو می آوریم، در زمینی هموار میعادگاهی میان ما و خودت تعیین کن، که از آن تخلف نکنیم."

گفت: "موعده شما روز عید باشد که مردم در نیمروز گرد آیند."

فرعون روی گرداند و نیرنگ باخت و باز آمد.

موسی به آنها گفت: "وای بر شما! برخدا دروغ نبندید که به عذابی نابودتان خواهد کرد، و هرکس دروغ بست زیانکار شد."

آنها در میان خود رای زنی کردند و رازشان را پنهان داشتند. (۲۰: ۳۶-۶۲)

گفتند: "به یقین این دو تن جادوگرند و می خواهند با افسون شما را از سرزمین خودتان بیرون کنند و آئین نیکوی شما را براندازند، پس هرچاره و نیرنگی که دارید گرد آورید و در یک صف بیایید و اطمینان داشته باشید امروز کسی رستگار خواهد شد که برتریش را به اثبات رساند."

گفتند: "ای موسی، آیا تو اول می اندازی یا ما بیاندازیم؟"

گفت: "شما اول بیاندازید."

وناگاه ریسمانها و عصاهایشان با تأثیر جادو چنان به نظرش آمد که گوئی شتابانند.

موسی در دل خود احساس ترس کرد.

گفتیم: "نترس که بی تردید تو برتری، آنچه در دست راست داری بیانداز، تا ساخته های آنها را ببعد، درحقیقت ساخته های آنها افسون جادوگر است و جادوگر هرجا برود رستگار نخواهد شد." جادوگران به سجده افتادند و گفتند: "به پروردگار هارون و موسی ایمان آوردیم."

گفت: "چرا قبل از آنکه من به شما اجازه بدهم ایمان آوردید؟ تردید ندارم او بزرگ شماست که جادو به شما آموخته است، اطمینان داشته باشید که دست و پای شما را به خلاف یکدیگر قطع می کنم و برتنه درخت خرما شما را به دار می آویزم، تا بدانید که عذاب کدام یک از ما سخت تر است."

گفتند: "سوگند بر آنکه ما را آفریده است هرگز تو را بر این معجزات واضحی که خودمان ناظر آن بوده ایم ترجیح نمی دهیم، هرحکمی که می خواهی بکن، تو فقط قادر به داوری در زندگی این دنیا هستی، ما به پروردگار خودمان ایمان آوردیم، تا گناهان ما و آنچه را که از طریق جادو بر ما تحمیل کرده ای بیامرزده خدا بهتر و پاینده تر است."

هرکس با گناه به حضور پروردگارش برسد دوزخ جایگاه اوست که نه در آن میمیرد و نه زنده می ماند، و هرکس با ایمان و عمل صالح در پیشگاهش حاضر شود دارای درجات عالی است.

در باغهای جاوید که جویباران در آن جاریست همواره خواهد بود، این است پاداش کسی که خود را پاک گرداند.

به موسی وحی کردیم که بندگان مرا شبانه بیرون ببر و برای آنها در میان دریا راهی خشک پدید آور و نه از تعقیب بیمی داشته باش و نه از غرق شدن.

فرعون با سپاهیان سر در پی آنها نهاد و دریا بطور کامل آنها را در خود پوشاند.

فرعون قومش را گمراه کرد نه هدایت.

- ای بنی اسرائیل شما را از دشمن نجات بخشیدیم و در جانب راست " طور " با شما قرار گذاشتیم و برایتان " من " و " سلوا " (دو نوع خوردنی) فرستادیم.

از چیزهای پاکیزه ای که روزیتان کرده ایم بخورید ولی در آن افراط نکنید که خشم من بر شما وارد می آید و غضب من بر هرکس فرود آید هلاک خواهد شد. (۸۱-۶۳ : ۲۰)

من آمرزگار توبه کنندگانی هستم که ایمان بیاورند و عمل صالح انجام دهند و هدایت شوند.

- ای موسی چرا از قومت پیشی گرفتی؟

گفت: " پروردگارا آنها در پی من هستند و من به جانب تو شتافتم تا از من خشنود شوی."

فرمود: " ما از پی تو قومت را آزمودیم و سامری گمراهشان کرد."

موسی با تأسف و خشم نزد قومش باز گشت، و گفت: " ای قوم من! مگر پروردگار به شما وعده نیکو نداد؟ مگر مدت جدائی من از شما به درازا کشید؟ یا خواستید غضب پروردگار بر شما نازل شود، که از وعده من تخلف کردید؟"

گفتند: " ما به دلخواه خود از وعده تو تخلف نکردیم، لکن مقداری از زینت آلات فرعونیان را با خود داشتیم، در آتش انداختیم و سامری نیز انداخت."

آنگاه تندیس گوساله ای که صدایش چون گوساله بود برای آنها ساخت و گفتند: " این معبود شما و موسی است که او آنرا از یاد برده است."

مگر نمی دیدند پاسخ آنها را نمی دهد و دارای هیچ گونه نفع و ضرری برای آنها نیست!؟

هارون از پیش به آنها گفته بود: " ای قوم من! شما به این وسیله مورد آزمایش قرار گرفتید، پروردگار شما خدای رحمان است، از من پیروی کنید و فرمانبردار من باشید."

گفتند: " ما چندان به عبادت او می پردازیم تا موسی نزد ما بازگردد."

گفت: " ای هارون! چه مانعی در کار بود که چون دیدی گمراه شدند، از من پیروی نکردی؟ چرا در برابر فرمان من عصیان کردی؟"

گفت: " ای پسر مادرم! سر و ریش مرا نگیر، از آن ترسیدم که بگویی، میان بنی اسرائیل تفرقه انداختی و سفارش مرا به کار نبستی."

گفت: "ای سامری، تو چرا این کار را کردی؟"

گفت: "من چیزی را دیدم که آنها ندیدند، من کفی از رد پای رسول را گرفتم و آن را (در آن پیکر) انداختم، و هوای نفس این کار را بدینگونه در نظرم جلوه داد."

گفت: "برو! تا زنده ای باید بگویی: "به من نزدیک نشوید" به یقین هرگز از وعده ای که داری تخلف نخواهد شد، معبودت را که پیوسته آن را عبادت می کردی بنگر که چگونه آن را به آتش می کشم و بردریا می افشانم."

معبود شما تنها همان خدائی است که جز او معبودی نیست و علم او بر همه چیز احاطه دارد. اخبار گذشته را بدین گونه بر تو باز می گوئیم، و از جانب خود قرآن را به تو دادیم، هرکس از آن روی بگرداند روز قیامت بار سنگینی را همواره به دوش خواهد کشید، و در روز رستاخیز این بار برای آنها گران است. روزی که در صور دمیده شود و گنهکاران را کبود چشم در آنجا جمع آوریم، آنها آهسته با یکدیگر می گویند که جز ده روز درنگ نکرده اید، ما بدانچه می گوین آگاهتریم، چون آنکس که راه پسندیده تری داشته است، خواهد گفت: شما جز یک روز درنگ نکرده اید. (۱۰۴ - ۸۲ : ۲۰)

داستان موسی و فرعون را براستی برای گروه مؤمنان بر تو می خوانیم، فرعون در آن سرزمین برتری طلب بود، و مردمش را گروه گروه میکرد، گروهی را با کشتن پسرانشان و باقی گذاشتن زنانشان ضعیف و خوار میداشت، او براستی از مفسدان بود. می خواستیم برضعفای این دیار منت گذاریم و پیشوایان و وارثان زمین قرارشان دهیم، و آنها را در آن زمین تمکین دهیم و بیم از ایشان را به فرعون و هامان و لشگریانشان نشان دهیم.

به مادر موسی وحی کردیم که: "اورا شیر بده، و چون برجانش بیمناک شدی اورا به دریا بیانداز، نترس و اندوهگین مشو، که ما اورا بتو باز می گردانیم و در سلک پیامبران می آوریم." خاندان فرعون اورا از آب گرفتند، تا سرانجام دشمن و مایه اندوهشان شود، مسلماً فرعون و هامان و لشگریانشان در اشتباه بودند.

همسر فرعون گفت: "اورا نکشید، مایه روشنی دیده من و توسست، شاید بکارمان بیاید، یا اورا بفرزندی خود برگزینیم." آنها بی خبر بودند، و دل مادر موسی چنان خالی شد که اگر دلش را به ایمان محکم نکرده بودیم، مکنونات قلبش را فاش میکرد. مادر به خواهر موسی گفت: "در پی او برو." او نیز از دور شاهد ماجرا بود، بدون آنکه آنها متوجه شوند.

ما پیشاپیش دایگی زنانی را که شیر می دادند به او حرام کردیم، آنگاه خواهرش گفت: "آیا شما را به خانواده ای راهنمایی کنم که می توانند اورا نگهداری کنند و خیرخواه او باشند؟"

بدین سان ما او را به مادرش بازگردانیم تا چشمش روشن شود و غمگین نباشد و بداند و عده خدا حق است، ولی بیشتر آنها نمی دانند. چون نیرومند و بزرگ شد، او را فرزاندی و دانش دادیم، و اینگونه نیکوکاران را پاداش دهیم.

او در هنگام بی خبری مردم به شهر در آمد، در آنجا دو مرد را دید که باهم نزاع می کردند، یکی از آنها از پیروانش بود و دیگری از دشمنانش، آن که پیروش بود، در برابر دشمن از او تقاضای کمک کرد، موسی مشتی بر او وارد آورد و کارش را ساخت، و با خود گفت: "این از کارهای شیطانی بود، که آشکارا دشمن گمراه کننده ای است"، (سپس) گفت: "پروردگارا، من به خود ستم کردم، از من درگذر." خداوند از او درگذشت، زیرا او آمرزنده مهربان است.

و نیز گفت: "پروردگارا، به شکرانه نعمتی که بر من عطا کردی، هرگز پشتیبان بدکاران نخواهم شد. در آن شهر هر لحظه با ترس انتظار حادثه ای را می کشید، ناگاه همان کسی که روز قبل خواستار یاریش شده بود، او را دید، فریاد برآورد و از او کمک خواست. موسی به او گفت: "تو آشکارا گمراهی." هنگامی که خواست با دشمن مشترکشان بیاویزد، فریاد زد: "ای موسی می خواهی مرا بکشی، همانطور که دیروز یکی را کشتی؟ تو فقط خیال ستمگری در دنیا داری، و نمی خواهی مصلح باشی؟" مردی از دورترین نقطه شهر شتابان آمد و گفت: "ای موسی من خیرخواه تو هستم، بدان که بزرگان قوم برای کشتن تو به شور نشسته اند، بی درنگ اینجا را ترک کن. (۲۰-۳: ۲۸)

ترسان و نگران از شهر بیرون رفت، گفت: "پروردگارا، مرا از این گروه ستمگر نجات بده." چون رو به مدین آورد، گفت: "امید است پروردگارم مرا براه راست هدایت کند." چون به آب مدین رسید، گروهی را دید که چارپایان خود را آب می دهند.

نزدیک آنها دو زن را در انتظار دید، به آنها گفت: "شما چکار می کنید؟" پاسخ دادند: "ما آب نمی دهیم تا چوپانها بروند، پدر ما پیر کهنسال است." بعد از آب دادن به آنها رو به سایه آورد، و گفت: "پروردگارا، هر خیری که نازل فرمائی نیازمند هستم." ناگاه یکی از آن دو با کمال حیا نزد او آمد، و گفت: "به خاطر آب دادن به ما، پدرم از تو دعوت کرده است، تا به تو پاداش دهد."

موسی وقتی نزد او آمد و سرگذشت خود را برایش بیان کرد، گفت: "نترس، از گروه ستمکاران نجات یافتی." یکی از دخترها گفت: "پدرجان! او را به خدمت بگیر، زیرا بهترین نیرومند امینی است که می توانی اجیر کنی." (شعیب) گفت: "می خواهم یکی از دخترانم را به همسری تو درآورم، به شرطی که هشت سال برایم کار کنی، و اگر آن را به ده سال برسانی به اختیار خود کرده ای، من نمی خواهم بتو سختگیری کنم، اگر خدا بخواهد شایستگی مرا خواهی دید."

گفت: " قرار بین من و تو این باشد که هرکدام از دو مدت را انجام دادم بر من ستمی نشود، و خدا بر آنچه می گویم گواه است."

هنگامی که موسی پیمان خود را به پایان رسانید و همراه خانواده اش حرکت کرد، از جانب طور آتشی دید، به خانواده اش گفت: " لختی درنگ کنید که من آتشی دیدم، شاید برایتان خبری از آن یا شراره آتشی بیاورم تا گرم شوید."

چون به آتش نزدیک شد، ناگاه از میان درختی که برکناره راست آن وادی پربرکت بود، ندا شد:

" ای موسی! من همان خدائی هستم که پروردگار جهانیان است، عصایت را ببنداز."

و چون آن را دید که مانند ماری می جنبید، گریزان به عقب برگشت و پشت سرش را هم نگاه نکرد.

- " ای موسی! برگرد، ترسی نداشته باش، در امانی، دست خود را درگریبان فرو بر، تا سفید و بی عیب و نقص برآید، دستت را بر سینه ات بگذار، تا وحشت و ترس از تو دور شود، این دو حجت از جانب پروردگار تو برای فرعون و اطرافیان اوست که آنها گروهی فاسقند."

گفت: " پروردگار! من یک نفر از آنها را کشته ام، می ترسم مرا بکشند، زبان برادرم از من فصیحتر است، او را همراه من بفرست تا یاورم باشد و تصدیق کند، می ترسم تکذیب کنند."

فرمود: " با برادرت بازوی تو را قوی می کنیم و به شما سئله و برتری می دهیم، تا به سبب آیات ما بر شما دست نیابند، شما و پیروانتان پیروید. (۲۸: ۲۱-۳۵)

آنگاه که موسی معجزات روشن ما را برای آنها آورد، گفتند: " این جز سحر ساختگی نیست و ما چنین چیزی را از نیاکان خود نشنیده ایم."

موسی گفت: " پروردگار من از حال کسی که هدایت را از جانب او آورده و کسی که سر انجام سرای دیگر از اوست آگاه تر است، ولی ستمکاران رستگار نخواهند شد."

فرعون گفت: " ای بزرگان، جز خودم برای شما معبودی نمی شناسم، ای همام آتشی بر گل بیفروز (اجر بیز) و برج بلندی برایم بساز، تا بلکه از خدای موسی با خبر شوم، هر چند گمان می کنم که او دروغ گوست."

او و لشگریانش به ناحق در زمین سرکشی کردند و پنداشتند نزد ما بر نمی گردند.

ما او و لشگریانش را گرفتیم و به دریا انداختیم، بنگر عاقبت ستمکاران چگونه بود؟ آنها را از پیشوایانی قرار دادیم که به آتش دوزخ دعوت می کنند، و روز رستاخیز یاری نخواهند شد. در این دنیا لعنتی را به دنبالشان روانه کردیم و روز قیامت از زشت رویانند.

پس از به هلاکت رساندن امتهای پیشین به موسی کتاب دادیم، که مایه بصیرت مردم و هدایت و رحمت باشد، شاید متذکر شوند. (۲۸: ۳۶-۴۳)

به موسی و هارون نعمت دادیم، آندو وقومشان را از اندوه بزرگ نجات دادیم، و یاریشان کردیم تا پیروز شدند، و کتابی واضح به آنها دادیم، و به راه راست هدایتشان کردیم، و نام نیکشان را در میان آیندگان باقی گذاشتیم.

سلام بر موسی و هارون، ما به اینصورت نیکوکاران را پاداش می دهیم، آن دو از بندگان مؤمن ما بودند. (۱۲۲-۱۱۴:۳۷)

دربارهٔ مسیح (ع) پسر مریم:

خدا آدم، نوح، خاندان ابراهیم و عمران را برجهانیان برگزید. دودمانی که برخی از آنها از نسل بعضی دگرند، و خداوند شنوای داناست.

آنگاه همسر عمران گفت: پروردگارا، بی هیچ قید و شرطی موجودی را که در شکم دارم نذر تو کردم، آن را از من بپذیر که تو شنوای دانائی.

پس آنگاه که بارش را بر زمین نهاد، گفت: پروردگارا، مرا دختری آمد.

"خداوند بدانچه او زاد آگاه تر بود."

پسر چون دختر نیست، من او را مریم نامیدم و او را از شیطان رجیم در پناه تو قرار دادم. پروردگار به نیکوترین وجه او را پذیرا شد و چون گیاهی نیکویش پروراند، و زکریا را به سرپرستی او برگماشت. هرگاه که زکریا وارد محرابش می شد و خاصه غذائی نزد او می یافت، می گفت: ای مریم! این از کجا برایت آمده؟ مریم می گفت: این از ناحیهٔ خداست، خداوند هرکس را بخواهد بدون حساب روزی می دهد. (۳۷-۳۳:۳)

فرشتگان گفتند: ای مریم خدا ترا برگزید و منزه کرد و برزنان جهان برتری داد. ای مریم پروردگارت را فرمان بر و به او سجد کن، و بانمازگذاران نماز بخوان.

این از اخبار غیبی است که بتو وحی میکنیم، آن دم که قرعه زدند تا کدامشان مریم را سرپرست باشد و آنگاه که باهم به کشمکش برخاستند با آنها نبودی.

فرشتگان گفتند: ای مریم! خدا به کلمه خود بشارتت میدهد، نام او مسیح، پسر مریم است و در دنیا و آخرت آبرومند و از مقربان باشد. وبا مردم درگهواره، و در میانسالی (از وحی)، سخن خواهد گفت و از شایستگان است.

گفت: پروردگارا! چگونه برای من فرزندی خواهد بود درحالی که آدمیزاده ای با من تماس نگرفته است؟ گفت خداوند آنچه را اراده کند اینگونه می آفریند، و چون خواستش بر چیزی قرار گیرد، می فرماید: " بشو." بی درنگ موجود میشود.

و او را کتاب فرزاندگی، تورات و انجیل می آموزد. و به رسالت به سوی بنی اسرائیل می فرستد، که: من معجزه ای از پروردگارتان آورده ام، از گل چیزی شبیه پرند می سازم و در آن می دمم، به خواست خدا، پرند می شود. کور مادر زاد و پیس را بهبود می بخشم، و به خواست خدا مردگان را زنده میکنم و از آنچه می خورید و درخانه هایتان ذخیره میکنید خبر می دهم، اگر ایمان دارید در این برایتان نشانه ایست. تورات حاضر را می پذیرم و بعضی چیزها را که برایتان حرام بوده است حلال می کنم، و نشانه هائی از طرف پروردگارتان برای شما آورده ام، از خدا بترسید و مرا اطاعت کنید. (۵۰-۴۲: ۳)

براستی که خداوند پروردگار من و شماست، او را بپرستید که راه راست این است.

عیسی چون کفر ورزی آنان را دریافت، گفت: یاور من در راه خدا کیست؟ حواریون گفتند: ما یاوران خدائیم و به او ایمان آورده ایم و گواه باش که فرمانبردار شده ایم.

پروردگارا! بدانچه نازل کرده ای ایمان آوردیم و پیرو فرستاده ات شدیم، پس ما را در زمره گواهان بنویس. آنان مکر کردند و خدا هم مکر کرد، که خدا بهترین مکرکنندگان است.

خداوند فرمود ای عیسی! من تورا می میرانم و به سوی خویش برمی کشم و از کافران مبرایت می دارم، و کسانی را که از تو پیروی کردند تا قیامت برکافران برتری می بخشم، که بازگشتتان بسوی من است، آنگاه در میانتان در آنچه اختلاف میکردید داوری می کنم.

آنان را که کافر شدند در دنیا و آخرت به عذابی سخت مجازات خواهم کرد، و یآوری برایشان نیست، اما پاداش کسانی را که ایمان آوردند و کردار نیک کردند، به تمامی خواهم داد، خدا ستمکاران را دوست ندارد. اینها که بر تو می خوانیم از آیات و مواظ حکیمانه است.

به راستی مثل عیسی نزد خدا، همچون مثل آدم است که او را از خاک آفرید و به او فرمود: "موجود شو"، بی درنگ موجود شد. این سخن حق و از جانب پروردگار توست و تردیدی بخود راه مده.

هرکس پس از این آگاهی که بر تو رسید درباره عیسی با تو مجادله کند، بگو: "بیانید فرزندان و زنان و خودمان را به مباحله بخوانیم و نفرین خدا را بر دروغگویان قرار دهیم. این داستان حقیقت است و جز خدا هیچ معبودی نیست و او توانمند فرزانه است. اگر رو بگردانند، بر راستی خدا از سیاهکاران آگاه است. (۳: ۵۱ - ۶۳)

وگفتند اینکه: "ما مسیح عیسی پسر مریم پیامبر خدا را کشتیم"، درحالیکه نه او را کشتند و نه به دار آویختند، بلکه امر بر آنها مشتبه شد و آنان که در قتل او اختلاف کردند، و از آن در تردید بودند، به آن یقین نداشتند، تنها از گمان پیروی کردند، بطور یقین او را نکشته بودند، بلکه خدا او را نزد خود بالا برد و او توانای فرزانه است.

کسی از اهل کتاب نیست مگر اینکه قبل از مرگ به او ایمان خواهد آورد، و روز قیامت بر آنها گواه خواهد بود. (۴: ۱۵۷ - ۱۵۹)

از پی آن رسولان عیسی پسر مریم را آوردیم که پذیرفته بود توراتی را که در اختیار داشت، و انجیل را که در آن هدایت و نور بود به او دادیم، که تورات پیشین را تصدیق میکرد و هدایت و پندی بود برای تقوا پیشه گان، اهل انجیل باید به آنچه خدا در آن نازل کرده است حکم کنند، و آنان که مطابق با احکامی که خدا نازل کرده است حکم نکنند، نافرمانند. (۵: ۴۶ - ۴۷)

کسانیکه گفتند خدا همان مسیح پسر مریم است، کافر شدند، در صورتیکه مسیح به فرزندان اسرائیل گفت: "خدا را که پروردگار من و شماست، پرستش کنید و بدانید که هرکس برای خدا شریک سازد و شرک بخدا آورد، خداوند بهشت را بر او حرام کند و جای او در آتش است و خداوند یار ستمکاران نیست.

به یقین آنان که گفتند: "خدا، سومین سه است، کفر گفتند، درحالیکه هیچ خدائی جز خدای یگانه نیست.

اگر از آنچه می گویند دست بردارند، به کسانی که کفر می ورزند عذابی درد آور خواهد رسید. آیا به درگاه خدا توبه نمی کنند، و از او آمرزش نمی خواهند؟ خدا آمرزنده مهربان است.

مسیح پسرمریم، نبود جزیک فرستاده خداوند که پیش از اوهم فرستادگانی بودند و مادرش زنی راستگو بود که آن دو نفر غذا میخوردند (مانند همه مردم) درنگر ما چگونه نشانه ها را برای آنان آشکار میسازیم، پس بازنگر که چگونه منحرف می شوند. (۷۵-۷۲: ۵)

روزی که خدا پیامبران را گرد آورد، پرسد: " چگونه دعوت شما را اجابت کردند؟
" گویند ما را علمی نیست، تو خود دانای رازهای نهانی.

آنگاه خدا به عیسی پسر مریم فرمود: " نعمتی را که بتو و مادرت عطا کردیم بیاد آور، زمانی که تو را به جبرئیل یاری کردم، در گهواره و در بزرگی با مردم سخن گفتی و هنگامی که کتاب و حکمت، تورات و انجیل برتو آموختم و هنگامی که به اجازه من از گل پرند ای ساختی و در آن دمیدی و به اجازه من پرند ای شد، و کور مادر زاد و مبتلا به پیسی را به اذن من شفا دادی، و مردگان را به اجازه من از گور بیرون آوردی، و هنگامی که بنی اسرائیل را از آسیب رسانیدن بتو باز داشتم، آنگاه که دلایل روشن برای آنها آوردی، کافران گفتند: " این جز جادوی آشکار نیست."

آنگاه که به حواریون وحی فرستادم که: " به من و فرستاده ام ایمان بیاورید."
گفتند: " ایمان آوردیم و گواه باش که ما تسلیم شده ایم." حواریون گفتند: " ای عیسی پسرمریم آیا پروردگار تو می تواند سفره ای از آسمان نازل کند؟" گفت: " اگر ایمان دارید از خدا تقوا کنید."
گفتند: " که" می خواهیم از آن که تو می آوری بخوریم تا دلهایمان آرام گیرد، و بدانیم به ما راست گفته ای، و بر آن گواه باشیم."

عیسی پسر مریم گفت: " پروردگارا، برای ما سفره ای از آسمان بفرست که برای حاضران و آیندگان ما عیدی باشد و نشانه ای از تو، به ما روزی ده که تو بهترین روزی دهنده گانی.

خداوند فرمود: " من آن را بر شما نازل می کنم ولی هرکس از شما بعد از آن کافر شود، او را چنان عذابی کنم که هیچ یک از جهانیان را نکرده باشم. (۱۱۵ - ۱۰۹: ۵)

آنگاه که خدا فرمود: " ای عیسی پسر مریم آیا تو به مردم گفتی که بجای خدا، من و مادرم را به خدائی اختیار کنید؟"

گفت: تو منزهی، من حق ندارم چیزی را که شایسته ام نیست بگویم، اگر چنین سخنی را گفته باشم تو میدانای، تو از آنچه در ضمیر من میگذرد آگاهی و من از آنچه در ذات توست بی خبرم، تو همه اسرار نهان را میدانای. من چیزی جز آنچه مرا مأمور به آن کردی به آنها نگفتم، به آنها گفتم: خداوندی را بپرستید که صاحب اختیار من و شماست، و تا زمانی که میان آنها بودم، مراقب و گواهشان بودم و چون مرا از میانشان برگرفتی، خودت مراقب آنها بودی که بر هر چیز گواهی. اگر آنها را عذاب کنی بندگان تو هستند، و اگر آنها را بیامرزی، تو عزیز و حکیمی. (۱۱۸ - ۱۱۶: ۵)

هیچکس را شایسته نباشد که خداوند کتاب و داوری و نبوت به او بدهد و آنگاه به مردم بگوید:
" بجای خدا مرا عبادت کنید" -

بلکه باید بگوید: " همانطور که کتاب را می آموزید، و خود نیز می خوانید، مردمی الهی باشید." و به شما فرمان ندهد که فرشتگان و پیامبران را خدایان قرار دهید، آیا پس از مسلمان شدن، شما را به کفر دعوت می کند؟

چون خدا از پیامبران پیمان گرفت که پس از آنکه کتاب و فرزاندگی به شما دادم، و آنگاه پیامبری آمد که موافق و مؤید کتاب شما بود، به او ایمان آورید و یاریش کنید، سپس فرمود:
" آیا اقرار دارید؟ " گفتند: " اقرار داریم"

فرمود: " گواه باشید، من هم با شما گواهم، کسانی که بعد از این روی برتابند، نافرمانند." آیا آنها غیر آئین خدا می خواهند، حال آنکه آسمانیان و زمینیان خواه و نا خواه، در برابر او تسلیم هستند و بسوی او باز می گردند.

بگو: " به خدا ایمان آوردیم و نیز به آنچه به ما و ابراهیم، اسماعیل، اسحاق، یعقوب و نوادگان او نازل گردیده است و نیز آنچه از جانب پروردگار به موسی و عیسی و پیامبران دیگر داده شده است، ما در میان آنها فرقی نمی گذاریم و در برابر او تسلیم هستیم." (۸۴ - ۹۹ : ۳)

آری حق را برای آنها فرستادیم باز دروغ می گویند، خدا هرگز فرزندی برنگزیده است و معبود دیگری با او نیست و اگر چنین بود، هر معبودی مخلوقات خودش را بیک سو میبرد و بریکد یگر برتری می جستند، خداوند از توصیفی که آنها می کنند منزّه است.
داننده پنهان و آشکار است و بالاتر از آن است که برایش شریک قائل شوند.
(۹۲ - ۹۰ : ۲۳)

چون عیسی دلایل روشن خود را آورد، گفت: " من برای شما حکمت آورده ام، تا چیزهایی را که در آن اختلاف دارید برایتان بیان کنم، پس برای خدا تقوا داشته باشید، و از من اطاعت کنید، براستی خدا پروردگار من و شماس، او را بپرستید که راه راست همین است.
گروههایی از آنها اختلاف کردند، وای برستمکاران از عذاب روز دردناک.
آیا جز قیامت را انتظار می کشند که ناگاه و بی خبر به سراغشان بیاید؟
در آن روز دوستان دشمن یکدیگرند، جز کسانی که در راه خدا تقوا پیشه کرده بودند.

ای بندگان من، در آن روز نه ترسی خواهید داشت و نه اندوهگین می شوید، آنان که به آیات ما ایمان آورده و تسلیم امر خدا بوده اند، (به آنها گفته شود:) " شما و همسرانتان با شادمانی به بهشت وارد شوید. قدهای زرین و سیوهائی را در میانشان می گردانند که تمنای دل در آن است، و دیده از آن لذت می برد، و شما در آن همیشه خواهید بود، این همان بهشتی است که به پاداش اعمالی که می کردید آن را به ارث برده اید، در آنجا برای شما میوه های فراوانی است که از آن می خورید. گنهکاران در عذاب جهنم جاودانند، عذابشان کاهش نمی یابد، و در آنجا از همه چیز نا امیدند، ما به آنها ستم نکرده ایم، بلکه خودشان ستمکار بودند.

فریاد برآورند که: " ای مالک، کاش پروردگار تو مرگ ما را برساند. " می گوید شما در اینجا ماندنی هستید، ما حق را برای شما آوردیم ولی بیشترتان از حق کراهت داشتید.

لیکن آنها تصمیم قاطع به توطئه گرفتند، ما نیز اراده قاطعی داریم، یا می پندارند که ما راز و نجوایشان را نمی شنویم؟ آری، رسولان ما نزد آنهایند و (همه چیز را) می نویسند. بگو: " اگر خدای رحمان را فرزندی بود، من از نخستین پرستندگانش بودم. " پروردگار آسمانها و زمین و پروردگار عرش از توصیفی که آنها می کنند منزّه است. آنها را رها کن تا در باطل غوطه خورند و ببازچه سرگرم باشند، تا روزی را که به آنها وعده شده است ببینند.

او کسی است که در آسمان و زمین معبود (بحق) است و او فرزانه داناست. بزرگوار خدائی که فرمانروائی آسمانها و زمین و آنچه در میان آنهاست از آن اوست، و آگاهی از زمان قیامت اوراست، و به سوی او باز می گردید. آنانی که غیر از او می خوانند قادر به شفاعت نیستند، مگر (برای) کسانی که " بحق " شهادت داده اند، و آنان بخوبی آگاهند.

و اگر از آنها بررسی چه کسی آنها را آفریده است؟ پاسخ دهند: " خدا. " پس چرا از حق روی می گردانند؟ گفتار او این بود: " پروردگارا اینان مردمی هستند که ایمان نمی آورند. "

پس از آنها درگذر و بگو به سلامت، بزودی خواهند دانست. (۸۹-۶۳: ۴۳)

نوح و ابراهیم را فرستادیم و در دودمان آنها نبوت و کتاب نهادیم، بعضی از آنان هدایت شدند و بسیاری از آنان گناهکار ماندند.

آنکاه از پی آنها رسولان دیگر خود را فرستادیم و بعد از آنان عیسی پسر مریم را آوردیم و انجیل را به او عطا کردیم و در دل کسانی که از او پیروی کردند رأفت و رحمت نهادیم و رهبانیتی که به بدعت آوردند، ما بر آنها

مقرر نداشتیم، گرچه هدفشان خشنودی خدا بود، ولی حق آنرا رعایت نکردند، لذا ما به آنان که ایمان آوردند پاداش دادیم، ولی بسیاری از آنان فاسقند. (۲۷-۲۶: ۵۷)

هنگامی که عیسی پسر مریم گفت: " ای بنی اسرائیل، من فرستاده خدا به سوی شما هستم، توراتی را که نزد من است تصدیق میکنم و نیز بشارت دهنده رسولی هستم که بعد از من می آید، و نامش احمد است." هنگامی که معجزه ها را آورد گفتند: این جادوی آشکاری است، ستمکار تر از آنکه به اسلام خوانده شود و بر خدا دروغ ببندد کیست؟ خداوند ستمکاران را هدایت نمی کند.

(۶-۶: ۶۱)

اهل کتاب:

ای بنی اسرائیل نعمتهائی را که به شما عطا کردم به یاد آورید، و به پیمانی که با من بسته اید وفا کنید تا من نیز به پیمان با شما وفا کنم و فقط از (نافرمانی) من بترسید، و به آنچه نازل کردم و کتاب شما را تصدیق می کند، ایمان بیاورید و اولین کافر به آن نباشید، و آیات مرا به بهای ناچیز نفروشید، و فقط از (نافرمانی) من بترسید.

حق را با باطل میامیزید و حقیقتی را که می دانید کتمان نکنید، نماز را برپا دارید، زکات را بدهید و بانماز گزاران نماز بخوانید.

چگونه مردم را به نیکی دعوت می کنید ولی خودتان را از یاد می برید؟ در صورتیکه خودتان کتاب را می خوانید، آیا فکر نمی کنید. از صبر و نماز کمک بخواهید که این کار جز بر فروتنان گران است، آنهائی که یقین دارند، پروردگارشان را ملاقات می کنند و به سوی او باز می گردند. (۴۰-۴: ۲)

هنگامی که از بنی اسرائیل پیمان گرفتیم که جز خدا را نپرستید و به پدر و مادر، نزدیکان، یتیمان و بینوایان نیکی کنید، و به مردم نیک بگوئید، نماز را برپا دارید و زکات بدهید، ولی جز عده اندکی از شما، همگی سرپیچی کردید و روی گردانیدید.

و هنگامی که از شما پیمان گرفتیم که خون یکدیگر را نریزید و یکدیگر را از خانه و کاشانه خود نرانید، شما پذیرفتید و بر آن گواه بودید.

این شما هستید که یکدیگر را می کشید و گروهی را از خانه و کاشانه شان آواره می کنید، و برگناه و تجاوز پشتیبان یکدیگرید، و چنانچه از آنها به اسارت شما درآیند، از آنها فدیة می خواهید، درحالی که بیرون کردن آنها بر شما حرام شده بود، آیا به قسمتی از کتاب (الهی) ایمان می آورید و به بخشی از آن کافر می شوید؟ کیفر کسی که این کار را انجام دهد، جز خواری در زندگی دنیا چه خواهد بود؟ و در قیامت به سخت ترین عذاب گرفتار خواهد شد، و خداوند از اعمال شما غافل نیست.

اینان همان کسانی که آخرت را به زندگی دنیا فروخته اند، و در عذابشان تخفیفی داده نمی شود، و کسی آنها را یاری نخواهد کرد.

ما به موسی کتاب دادیم و پس از او رسولانی فرستادیم و به عیسی پسر مریم معجزات روشنی دادیم و او را به جبرئیل تأیید کردیم، مگر نبود که هرگاه پیامبری برخلاف هوای نفس شما آمد، در برابرش تکبر کردید و عده ای از آنها را دروغگو خواندید و جمعی را به قتل رساندید؟

گفتند: "دلهای ما در پرده است"، بلکه خدا آنها را به سبب کفرشان از رحمت خود دور کرد، و کمی ایمان می آورند. (۸۸-۸۳: ۲)

چون کتابی از طرف خدا برایشان آمد که کتاب خودشان را تطدیق می کرد، با اینکه از پیش به ظهور او بر کافران امید پیروزی داشتند، هنگامی که آمد و او را شناختند، انکارش کردند، پس لعنت خدا بر کافران باد، بد معامله ای با خودشان کردند که از روی حسد به نازل کرده های خدا کافر شدند، که چرا خداوند از فضل خود بر هر کس از بندگانش که بخواهد وحی نازل می کند، پس به خشمی از پی خشم دیگر گرفتار شدند، و این برای کافران عذابی خوار کننده است. (۹۰-۸۹: ۲)

آری پاداش کسی که نیکوکار و در برابر خدا تسلیم باشد، نزد پروردگارش محفوظ است، آنها نه ترسی دارند و نه غمگین می شوند. (۱۱۲: ۲)

اگر آنها ایمان بیاورند مانند آنچه شما ایمان آورده اید، هدایت یافته اند، و اگر سرپیچی کنند از حق جدا افتاده اند، و خدا شما را از آسیب آنها حفظ می کند. (۱۳۷: ۲)

یا می گوئید: "ابراهیم، اسماعیل، اسحاق، یعقوب و نوادگان، یهودی یا نصرانی بودند." بگو: "شما بهتر می دانید یا خدا؟ ستمکارتر از کسی که گواهی خدا را نزد خود پنهان کند کیست؟ خداوند از اعمال شما غافل نیست.

آنها اتمی بودند که درگذشتند، و آنچه کرده اند برای خودشان است و آنچه شما کرده اید برای خودتان است، شما مسئول اعمال آنها نخواهید بود. (۱۴۰ - ۱۴۱: ۲)

بگو: " ای اهل کتاب به سخنی روی آورید که میان ما و شما یکسان است. این که جز خدا را نپرستیم و چیزی را شریک او قرار ندهیم و برخی از ما برخی دیگر را غیر از خداوند یکتا به خدائی نگیرد." اگر روی گردانند، بگوئید: " گواه باشید که ما فرمانبرداریم." (۳: ۶۴)

اهل کتاب (همه) یکسان نیستند، گروهی در دل شب برخاسته آیات خدا را می خوانند و به سجده می روند، به خدا و روز جزا ایمان دارند و امر به معروف و نهی از منکر می کنند، و به انجام کارهای خیر می شتابند، این گروه از شایستگانند، و هرکار نیکی انجام دهند (بر خدا) پوشیده نخواهد ماند، زیرا خدا به تقوا پیشگان واقف است. (۳: ۱۱۳-۱۱۵)

بی تردید با اموال و جانان آزمایش می شوید، و از زبان اهل کتاب و مشرکان آزار فراوان خواهید شنید، و اگر صبر کنید و تقوا پیشه سازید، کاریست که نشان دهنده اراده قوی است.

خداوند از اهل کتاب پیمان گرفت که آن (حق) را برای مردم بیان کنند و کتمان نکنند، اما آنها پیمان را وانهادند و به بهای کمی فروختند، چه بد معامله ای کردند. (۳: ۱۸۶-۱۸۷)

عده ای از اهل کتاب به خدا و آنچه بر شما و خودشان نازل شده ایمان دارند و در برابر خدا فروتن هستند و آیات خدا را به بهای ناچیز نمی فروشند، پاداش آنان نزد پروردگارشان است، و خداوند سریع الحساب است. (۳: ۱۹۹)

آنان را که بهره ای از کتاب داده شده، ندیدی گمراهی را بجان می خردند و می خواهند شما نیز گمراه شوید. خداوند به دشمنان شما داناتر است، دوستی خدا شما را کافی و یاری او پسند است. (۴: ۴۴-۴۵)

ای کسانی که به شما کتاب داده شده است، به آنچه نازل کردیم و موافق و مزید چیزی است که نزد شماست، ایمان بیاورید، پیش از آنکه چهره ها را محو کنیم، و به پشت سر بگردانیم، یا آنها را از رحمت خود برانیم، همانطور که اصحاب سنبه را راندیم، و فرمان خدا انجام شدنی است.

خداوند فقط شرک را نمی آمرزد و غیر از شرک هرکس را که بخواهد می آمرزد، هرکس برای خدا شریک قائل شود، گناه بزرگی مرتکب شده است. (۴: ۴۷-۴۸)

پینگر چگونه به خدا دروغ می بندید و همین بس که گناه آشکاری مرتکب می شوند. (۴: ۵۰)

و چون به آنها گفته شود: "به آنچه خدا نازل کرده و به پیامبر رو آورید"، منافقانی را خواهی دید که از قبول دعوت اعراض می کنند، پس چگونه هنگامی که به مکافات عمل خود گرفتار مصیبتی شوند بسراغ تو می آیند، و به خدا سوگند یاد می کنند که منظور ما جز نیکی و توافق نبوده است.

آنان کسانی هستند که خدا می داند چه در دل دارند، اندرزشان بده و با بیانی رسا وضعشان را به آنها گوشزد کن، و از ایشان رو بگردان. (۴:۶۱-۶۳)

به کيفر ستم يهوديان و ممانعت بسيارشان از راه خدا، چيزهاي پاکيزه اي را که بر آنها حلال بود، حرام کرديم. و نيز به کيفر رُباخواری درحالی که از آن نهي شده بودند و خوردن اموال مردم به باطل، عذاب دردناکی برای کافران آنها مهيا ساختيم.

ولی استواران در دانش و مؤمنان را که به آنچه بر تو و پيش از تو نازل شده است ايمان آورده اند، و نمازگذاران و زکات دهندگان و مؤمنان به روز قيامت را پاداش عظيمی خواهيم داد.

(۴:۱۶۰-۱۶۲)

ای اهل کتاب در دين خود غلو نکنيد و درباره خدا سخنی غير از حق نگوئيد، مسيح عیسی پسر مريم فرستاده خدا و کلمه اوست که به مريم القا شد و روحی از او بود، بنابراین به خدا و پیامبران او ايمان بياوريد و نگوئيد سه گانه است، خير شما در اين است که از تثليث باز آئيد، خداوند تنها معبود يگانه است و از اينکه فرزندی داشته باشد منزّه است، آنچه در آسمانها و زمين است از آن اوست و کارسازی خداوند کافی است. (۴:۱۷۱)

مسيح هرگز ابا نداشت که بنده خدا باشد و فرشتگان مقرب نيز ابائی ندارند، خدا کسانی را که از بندگی او سر باز زنند و سرکشی کنند در پيشگاه خویش محشور خواهد کرد.

اما پاداش مؤمنان و صالحان را بطورکامل خواهد داد و از فضل و بخشش خود برآن خواهد افزود، ولی کسانی را که ابا داشتند و سرکشی کردند، به عذاب دردناکی دچار خواهد کرد و برای خود جز خدا يآوری نخواهند يافت. ای مردم حجتی از طرف پروردگارتان برای شما آمد و نوری آشکار بسويتان فرستاديم.

اما همه آنهايی را که به خدا ايمان آورند و به او متوسل شوند، بزودی به عرصه رحمت و فضل خویش وارد خواهد کرد، و در راهی راست بسوی خود هدايتشان می کند. (۴:۱۷۲-۱۷۵)

امروز پاکيزه ها و خوراک اهل کتاب بر شما حلال و خوراک شما نيز بر آنها حلال است، و همچنين زنان پاکدامن با ايمان و زنان پاکدامن اهل کتاب برای شما هلال است، در صورتی که کابين آنها را بدهيد- از راه پاکدامنی، نه زنا کاری و رفيق گرفتن پنهانی نامشروع. (۵:۵)

خداوند از بنی اسرائیل پیمان گرفت، از آنها دوازده سرپرست برانگیختیم.

خداوند فرمود: "اگر نماز برپا دارید و زکات بدهید و به رسولان من ایمان بیاورید، آنها را باری کنید، و خدا را وامی نیکو دهید، من با شما هستم و گناهانتان را می‌زدایم و به درون باغهایی می‌آورمتان که جویباران در آن روان است، اما هرکس بعد از این کافر شود، از راه راست منجر شده است."

بسزای پیمان شکنی از رحمت خود دور و دل‌هایشان را سخت کردیم، آنان به تحریف کلمات پرداختند و بخشی از پندهائی را که داده شده بود از یاد بردند، و پیوسته به خیانتی که مرتکب شده اند پی می‌بری، و عده کمی از آنها چنین نیستند، از آنان درگذر، که خدا نیکوکاران را دوست می‌دارد.

از داعیان نصرانیت پیمان گرفتیم، ولی آنها نیز قسمتی از اندرزها را از یاد بردند، و ما نیز تا روز قیامت میان آنها عداوت و دشمنی انداختیم، خداوند بزودی آنها را از کردارشان آگاه خواهد ساخت.

ای اهل کتاب پیامبر ما نزد شما آمد تا حقایق بسیاری را که از کتاب پنهان کرده اید بیان کند، و از بسیاری درگذرد، از جانب خدا نور و کتاب روشنگری به سوی شما آمد، خداوند بدان، طالبان خشنودیش را به راههای سلامت هدایت می‌کند و از ظلمت به سوی نور می‌برد و آنها را به راه راست رهبری خواهد کرد.

بی‌تردید کسانی که گفتند: "خدا همان مسیح پسر مریم است، کافر شدند." بگو: "اگر خدا اراده کند مسیح پسر مریم و مادرش و همه کسانی را که در روی زمین هستند هلاک کند، چه کسی می‌تواند مانع آن شود؟" فرمانروائی آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست از آن خداست، هرچه بخواهد می‌آفریند، و بر هر چیز قادر است. (۱۷-۱۲: ۵)

یهود و نصارا گفتند: "ما فرزندان خدا و دوستان او هستیم.

" بگو: "پس چرا شما را بخاطر گناهانتان عذاب می‌کند؟" آری شما بشر و از آفریدگان او هستید، هرکه را بخواهد می‌آمزد، و هرکس را بخواهد کیفر می‌دهد، برای اوست حکومت آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست، و بازگشت بسوی اوست.

ای اهل کتاب! فرستاده ما به دوران که پیامبری نبود بسوی شما آمد، تا حقایق را برایتان بیان کند، که نگوئید: "

بشارت دهنده و هشدار دهنده ای برای ما نیامد." اینک بشارت دهنده و هشدار دهنده نزد شماست و خداوند بر هر چیزی قادر است. (۱۹-۱۸: ۵)

تورات را نازل کردیم که در آن هدایت و نور است، پیامبرانی که تسلیم فرمان خدا بودند طبق آن برای یهودیان حکم میکردند، همچنین خدا پرستان و دانشمندان که نگهبان کتاب خدا بودند و برآن گواهی دادند، بنابراین از مردم نترسید و از من بیم داشته باشید، و آیات مرا به بهای ناچیز نفروشید و هرکس به احکامی که خدا نازل کرده است حکم نکند کافر است. (۵:۴۴)

اگر اهل کتاب ایمان بیاورند و تقوا پیشه کنند، گناهانشان را خواهیم زدود و به باغهای پر نعمت واردشان خواهیم کرد، اگر تورات و انجیل و نازل شده های پروردگارشان را به کار بندند، از فراز و نشیب روزی بخورند، لیکن برخی از آنان رو به اعتدال دارند و بیشترشان رو به بدکرداری. ای پیامبر چیزی را که از طرف پروردگارت بر تو نازل شده است ابلاغ کن، که اگر این کار را نکنی رسالت او را انجام نداده ای، خدا در برابر مردم تو را حفظ می کند و کافران را هدایت نمی کند. بگو: " ای اهل کتاب شما بهره ای از حق ندارید مگر آن که احکام تورات و انجیل و آنچه را از طرف پروردگارتان نازل شده است به کار بندید." آنچه از جانب پروردگارتو نازل شده است، طغیان و ناسپاسی آنها را می افزاید و در این صورت بر ناسپاسان غمگین مباش.

ایمان آوردگان و همچنین یهود و نصارا و صابئان، اگر به خدا و روز قیامت ایمان بیاورند و عمل صالح انجام دهند، نه بیمی بر آنهاست و نه غمگین خواهند شد. از بنی اسرائیل پیمان گرفتیم و رسولانی به سراغ آنها فرستادیم، هرگاه پیامبری برخلاف میل درونی آنها می آمد، گروهی را تکذیب می کردند، و گروهی را می کشتند، و پنداشتند که آزمایش و عقابی در کار نیست، لذا کور و کر شدند، آنگاه خداوند توبه آنها را پذیرفت و بار دیگر بسیاری از آنها کور و کر شدند، و خداوند به کردارشان بیناست. (۵:۶۵-۷۱)

بگو: " آیا چیزی را بجای خدا می پرستند که دارای هیچ گونه سود و زیانی برای شما نیست؟ و خداوند شنوا و داناست."

بگو: ای اهل کتاب در دین خود و در مخالفت با حق غلو نکنید و پیرو هوای گروهی نباشید که از پیش گمراه شدند و بسیاری را از راه بیرون کردند و خود از شاه راه به بی راهه رفتند.

(۵:۷۶-۷۷)

آنان که از این رسول پیروی میکنند، پیامبر اُمی که صفاتش در تورات و انجیلی که در اختیار دارند، آمده است، که آنان را به کار خوب فرمان می دهد و از زشتی ها بازشان می دارد و پاکیزه ها را برای شان حلال و پلیدیها را حرام می شمرد و بارهای سنگین و تکالیف شاق را

از دوش آنها بر می دارد، آنان که به او ایمان آوردند و حرمتش را رعایت کردند و از نوری که بر او نازل شده است پیروی کردند، همان رستگارانند.

بگو: ای مردم! من پیام آور "خدا" که فرمانروائی آسمانها و زمین از آن اوست به سوی شما هستم، معبودی جز او نیست، زنده می کند و میمیراند، پس به "خدا" و فرستاده اش پیامبر درس نخوانده ای که به "خدا" و کلمات او گرویده، ایمان بیاورید و از او پیروی کنید باشد که هدایت شوید.

گروهی از قوم موسی هستند که به حق رهنمون می شوند و در پرتو آن عدالت می کنند.

(۱-۵۷۱: ۷۵۹)

یهود گفتند: "عزیز پسر خداست." و مسیحیان گفتند: "مسیح پسر خداست." این سخن که بر زبان آنها می گذرد تقلید گفتار کافران پیشین است، خدا آنها را بکشد که چگونه دروغ می گویند.

آنان احبار و راهبان و همچنین مسیح پسر مریم را معبودهایی در برابر خدا قرار دادند، درحالی که جز به عبادت یک خدا که معبودی جز او نیست دستور نداشتند- پاک و منزّه است از آنچه شریک او قرار دهند.

آنها با دهان قصد خاموش کردن نور خدا را دارند، ولی خدا نمی گذارد و نورش را کامل می کند، اگر چه کافران کراهت داشته باشند.

اوست که رسول خود را برای هدایت و آئین حق فرستاد تا بر همه آئین ها پیروزش کند، حتی اگر مشرکان کراهت داشته باشند.

ای مؤمنان بسیاری از احبار و راهبان اموال مردم را به باطل می خورند و باز دارنده راه خدا هستند.

آنان که به جای انفاق کردن طلا و نقره را می اندوزند، به عذاب دردناک بشارتشان ده.

(۹: ۳۰-۳۴)

آگاه باشید که آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست ، و آنان که چیزی را شریک او قرار می دهند، جز از پندار پیروی نمی کنند، و جز دروغ نمی گویند.

اوست که شب را برایتان مقرر داشت تا در آن آرام بگیرید، و روز را روشن پدید آورد، که در آن نشانه هائی است برای گروهی که می شنوند.

گفتند خدا فرزندی برای خود برگزیده است، او منزّه و بی نیاز است، آنچه در آسمان و زمین است از آن اوست، شما دلیلی برای این ادعا ندارید، چرا هر چیزی را که نمی دانید به خدا نسبت می دهید؟

بگو: " کسانی که به خدا دروغ می بندند رستگار نمی شوند"، آنها بهره ای از دنیا دارند و پس از آن بازگشتشان به جانب ماست و عذاب سختی به کیفر کفر ورزیدنشان به آنها می چسانیم.

(۷۰-۶۶ : ۱۰)

آنگاه که خدا فرمود: " ای عیسی پسر مریم آیا تو به مردم گفتی که بجای خدا من و مادرم را به خدائی اختیار کنید؟" گفت: تو منزّهی، من حق ندارم چیزی را که شایسته ام نیست بگویم، اگر چنین سخنی را گفته باشم تو میدانی، تو از آنچه در ضمیر من میگذرد آگاهی و من از آنچه در ذات توست بی خبرم، تو همه اسرار نهان را میدانی. من چیزی جز آنچه مرا مأمور به آن کردی به آنها نگفتم، به آنها گفتم: خداوندی را بپرستید که صاحب اختیار من و شماس است، و تا زمانی که میان آنها بودم، مراقب و گواشان بودم و چون مرا از میانشان برگرفتی، خودت مراقب آنها بودی که بر هر چیز گواهی. اگر آنها را عذاب کنی بندگان تو هستند، و اگر آنها را بیمارزی، تو عزیز و حکیمی.

خداوند فرمود امروز روزی است که راستی راستگویان سودشان می دهد، باغهای ازان آنهاست که در آن جویباران جاریست و جاودانه در آن خواهند بود، خداوند از آنها خشنود است و آنها از خدا خشنودند، و این رستگاری بزرگی است. فرمانروائی آسمانها و زمین و آنچه در آنهاست از آن خداست و او بر هر چیز قادر است.

(۱۲۰-۱۱۶ : ۵)

ستایش ازان خدائی است که این کتاب استوار را بر بنده خود نازل کرد و هیچ گونه کژی و کاستی در آن ننهاد، تا از عذاب سخت خدا بترساند و مؤمنان صالح را به پاداش نیکویی بشارت دهد، که جاودانه در آن خواهند ماند، و کسانی را که گفتند خداوند فرزندی برگزیده است، بیم دهد.

چرا که نه آنان خود به این سخن معرفتی دارند و نه نیاکانشان، بس بزرگ است گفتاری که از دهانشان خارج می شود و چیزی که می گویند جز دروغ نیست.

اگر ایمان نیاورند، شاید از غمخواری بسیار بر آنها، خود را هلاک کنی.

ما هر چه را که در زمین است زینت ساختیم، تا به وسیله آن بیازمائیم که کدامشان نیکو کردارترند.

و به همین منظور نیز روی زمین را خشک و هموار گردانیدیم. (۸ - ۱ : ۱۸)

در این کتاب مریم را یاد کن، آندم که از خاندان خود کناره گرفت و در ناحیه شرقی استقرار یافت، و در مقابل آنان پرده ای آویخت، ما جبرئیل را نزد او فرستادیم، و چون آدمی عادی بر او

ظاهر شد، گفت: " من از تو به خدای رحمان پناه می برم که با تقوا باشی."

گفت: " من فرستاده پروردگار تو هستم تا پسر پاکیزه ای بتو ببخشم."

گفت: " چگونه ممکن است مرا پسری باشد در صورتی که تا کنون انسانی با من تماس نداشته است و من زن

بدکاره ای هم نیستم؟" گفت: پروردگارت فرمود: " این کار بر من آسان است."

او را نشانه ای برای مردم و رحمتی از جانب خود قرار دادیم، و این امری است انجام یافته. سرانجام باردار شد، و او را بجای دوری برد، درد زائیدن او را بسوی درخت خرمائی کشاند. گفت: "ای کاش پیش از این مرده و از یادها رفته بودم." ناگاه از پائین او ندا آمد: "غمگین مباش، پروردگارت از زیر پای تو جوئی جاری ساخته است، تنه درخت خرما را تکان بده تا خرماى تازه برای تو فرو ریزد. بخور و دیدگان روشن دار و اگر آدمیزاده ای را دیدی، بگو: "من برای خدای رحمان روزه (سکوت) نذر کرده ام، و امروز با هیچ بشری سخن نمی گویم." کودک را برداشت و نزد کسان خود آورد. گفتند: "ای مریم، راستی چیزی شگفت انگیز آورده ای، ای خواهر هارون، نه پدرت مرد بدی بود و نه مادرت بدکاره." مریم به کودک اشاره کرد. گفتند: "چگونه با کودک گهواره ای سخن بگوئیم؟" کودک گفت: "من بنده خدایم که به من کتاب داده شده و مرا پیامبر قرار داده است، هرکجا باشم مرا وجودی فرخنده ساخته و تا زنده ام به نماز و زکات سفارش کرده است، و نسبت به مادرم به نیکوکاری و اداشته و شرکش و بدبخت قرار نداده است." "سلام بر من، روزی که متولد شدم و روزی که بمیرم و روزی که زنده برانگیخته شوم." این است عیسی پسر مریم، گفتار راستی که درباره آن تردید می کنند.

شایسته خدا نیست که فرزندی اتخاز کند، او منزّه است، به هر امری فرمان دهد، می گوید: "باش" و بی درنگ "می شود." و خدای یکتا پروردگار من و شماست، او را بپرستید که راه راست این است. طایفه ها با هم اختلاف کردند، وای بر کافران از مشاهده روز بزرگ، روزی که نزد ما بیایند چقدر شنوا و بینایند، ولی ستمکاران امروز آشکارا گمراهند. (۳۸-۱۶: ۱۹)

گفتند: "خدای رحمان فرزندی برگزیده است." سخن قبیحی گفتند، نزدیک است آسمانها به سبب این سخن از هم متلاشی شود و زمین بشکافتد و کوه ها به گرانی فرو ریزد، زیرا برای خدای رحمان فرزندی ادعا کرده اند، فرزند گزیدن برای خدا سزاوار نیست، تمام کسانی که در آسمانها و زمین هستند بنده اویند، او همه را حساب کرده، حسابی کامل. همه آنها روز قیامت به تنهائی در پیشگاهش حاضر می شوند. (۹۵-۸۸: ۱۹) آری حق را برای آنها فرستادیم باز دروغ می گویند، خدا هرگز فرزندی برنگزیده است و معبود دیگری با او نیست و اگر چنین بود، هر معبودی مخلوقات خودش را به یک سو میبرد و بر یکدیگر برتر می جستند، خداوند از توصیفی که آنها می کنند منزّه است. داننده پنهان و آشکار است و بالاتر از آن است که برایش شریک قائل شوند. (۹۲-۹۰: ۲۳)

با اهل کتاب جز به نیکوترین وجه مجادله نکنید، مگر با آنهایی که ستم کرده اند، و بگوئید: "به آنچه بر ما و شما نازل شده ایمان داریم، معبود ما و شما یکی است و در برابر او تسلیم هستیم."

این گونه کتاب را بر تو نازل کردیم و اهل کتاب به آن ایمان می آورند و نیز کسانی از این گروه ایمان می آورند، و جز کافران آیات ما را انکار نمی کنند.

تو پیش از این کتاب خواندن و نوشتن نمی دانستی و گرنه اهل باطل به شک می افتادند، بلکه قرآن آیات روشنی است در سینه عالمان، و آیات ما را جز ستمکاران انکار نمی کنند، گفتند: "چرا آیاتی از سوی پروردگارش بر او نازل نشده است؟" بگو: "آیات نزد خداست و من تنها هشدار دهنده آشکاری هستم."

آیا آنان را بسنده نیست که این کتاب را بر تو نازل کردیم تا بر آنها تلاوت شود، برآستی در این کتاب برای مؤمنان رحمت و اندرز است.

بگو: "گواهی خدا میان من و شما کافی است، و آنچه را میان آسمانها و زمین است می داند، معتقدان به باطل و انکارکنندگان خدا زیانکارانند. (۲۲-۵۲-۴۶:۲۹)

آگاه باش که دین خالص از آن خداست و آنان که غیر از او دیگری را معبود خود گرفتند: "که بدین منظور اینها را می پرستیم تا ما را بخدا نزدیک کنند." خداوند در اختلاف میان آنها داوری خواهد کرد، خداوند دروغگویان ناسپاس را هدایت نمی کند.

اگر خدا می خواست فرزندی بگیرد، آنچه را می خواست از بین مخلوقاتش برمی گزید، او منزّه است، او خداوند یکتای قهار است. (۴-۳:۳۹)

چون عیسی دلایل روشن خود را آورد، گفت: "من برای شما حکمت آورده ام تا چیزهایی که در آن اختلاف دارید برایتان بیان کنم، پس از نافرمانی خدا بترسید و از من اطاعت کنید.

برآستی خدا پروردگار من و شماست، او را بپرستید که راه راست همین است. گروههایی از آنها اختلاف کردند، وای بر ستمکاران از عذاب روز دردناک، آیا جز قیامت را انتظار می کشند، که ناگاه و بی خبر به سراغشان بیاید، در آن روز دوستان دشمن یکدیگرند، جز اهل تقوا.

ای بندگان من، در آن روز نه ترسی خواهید داشت و نه اندوهگین می شوید، آنان که به آیات ما ایمان آورده و تسلیم امر خدا بوده اند، (به آنها گفته شود): "شما و همسرانتان با شادمانی به بهشت وارد شوید.

(۷۰-۶۳:۴۳)

قدحهای زرین و سبوهایی را در میانشان می گردانند که تمنای دل در آن است، و دیده از آن لذت می برد، و شما در آن همیشه خواهید بود.

این همان بهشتی است که به پاداش اعمالی که می کردید آن را به ارث برده اید.

در آنجا برای شما میوه های فراوانی است که از آن می خورید.
گناهکاران در عذاب جهنم جاودانند، عذابشان کاهش نمی یابد، و در آنجا از همه چیز نا امیدند، ما به آنها ستم نکرده ایم، بلکه خودشان ستمکار بودند.

فریاد برآوردند: " ای مالک، کاش پروردگار تو مرگ ما را برساند." می گوید شما در اینجا ماندنی هستید، ما حق را برای شما آوردیم ولی بیشترتان از حق کراهت داشتید.
لیکن آنها تصمیم قاطع به توطئه گرفتند، ما نیز اراده قاطعی داریم، یا می پندارند که ما راز و نجوایشان را نمی شنویم؟ آری، رسولان ما نزد آنهایند و (همه چیز را) می نویسند.
بگو: " اگر خدای رحمان را فرزندی بود، من از نخستین پرستندگانش بودم، پروردگار آسمانها و زمین و پروردگار عرش از توصیفی که آنها می کنند منزّه است."
آنها را رها کن تا در باطل غوطه خورند و ببازچه سرگرم باشند، تا روزی را که به آنها وعده شده است ببینند.
او کسی است که در آسمان و زمین معبود (بحق) است و او فرزانه داناست.
بزرگوار خدائی که فرمانروائی آسمانها و زمین و آنچه در میان آنهاست از آن اوست، و آگاهی از زمان قیامت اوراست، و به سوی او باز می گردید.
آنانی که غیر از او می خوانند قادر به شفاعت نیستند، مگر (برای) کسانی که بحق شهادت داده اند، و آنان بخوبی آگاهند.

و اگر از آنها بپرسی چه کسی آنها را آفریده است؟ پاسخ دهند: " خدا. " پس چرا از حق روی می گردانند؟
گفتار او این بود: " پروردگارا اینان مردمی هستند که ایمان نمی آورند."

پس از آنها درگذر و بگو به سلامت، بزودی خواهند دانست. (۸۹-۷۱: ۴۳)

نوح و ابراهیم را فرستادیم و در دودمان آنها نبوت و کتاب نهادیم، بعضی از آنها هدایت شدند، و بسیاری از آنها گناهکار ماندند، آنگاه از پی آن رسولان دیگر خود را فرستادیم، و بعد از آنان عیسی پسر مریم را آوردیم و انجیل را به او عطا کردیم، و در دل کسانی که از او پیروی کردند رأفت و رحمت نهادیم، ولی رهبانیتی که به بدعت آوردند، ما بر آنها مقرر نداشته بودیم، گرچه هدفشان جلب خشنودی خدا بود، ولی حق آنرا رعایت نکردند، لذا ما به آنان که ایمان آوردند پاداش دادیم، ولی بسیاری از آنان فاسقند.

ای کسانی که ایمان آورده اید، از (نافرمانی) خدا بترسید و به رسولش ایمان بیاورید، تا از رحمتش به شما دو بهره ببخشد، و برای شما نوری قرار دهد که با آن راه بجوئید، و گناهان شما را بیامزد، که خداوند آمرزنده مهربان است. (۲۸-۲۶: ۵۷)

تا اهل کتاب بدانند که قادر بر چیزی از فضل خدا نیستند و فضل و رحمت به دست اوست، به هر کس بخواهد می دهد و خداوند دارای فضل بزرگ است. (۲۹: ۵۷)

هنگامی که عیسی پسر مریم گفت: " ای بنی اسرائیل من فرستاده خدا به سوی شما هستم، توراتی را که نزد من است تصدیق می کنم، و نیز بشارت دهنده رسولی هستم که بعد از من می آید، و نامش احمد است."

هنگامی که معجزه ها آورد، گفتند: " این جادوی آشکار است."

ستمکارتر از آنکه به اسلام خوانده شود و بر خدا دروغ ببندد کیست؟ خداوند ستمکاران را هدایت نمی کند آنها می خواهند نور خدا را با دهان خود خاموش کنند، ولی خدا کامل کننده نور خویش است، هرچند کافران خوش نداشته باشند.

اوست که رسول خود را به هدایت و دین حق فرستاد تا آن را بر همه ادیان چیره کند، هرچند مشرکان کراهت داشته باشند.

ای مؤمنان! آیا شما را به معامله ای راهنمایی کنم که از عذاب دردناک نجاتتان دهد؟

به خدا و فرستاده اش ایمان بیاورید و با اموال و جان خویش در راه خدا جهاد کنید، اگر بدانید برایتان بهتر است، خداوند گناهانتان را می بخشد و شما را به باغهایی وارد می کند که نهرها در آن جاریست، و درخانه های پاک بهشتی جای می دهد، این رستگاری بزرگی است. (۱۲-۶: ۶۱)

مثل کسانی که به تورات مکلف شدند ولی به آن عمل نکردند، همچون خری است که کتابهایی را حمل می کند، چقدر بد است مثل قومی که آیات خدا را تکذیب کردند، خداوند ستمکاران را هدایت نمی کند.

بگو ای یهود! اگر گمان دارید که شما دوستان خدائید و نه مردم دیگر، آرزوی مرگ کنید اگر راست می گوئید. ولی آنها بخاطر اعمالی که از پیش مرتکب شده اند، هرگز آرزوی مرگ نخواهند کرد، و خدا به ستمکاران آگاه است، بگو: " آن مرگی که از آن فرار می کنید سرانجام به شما خواهد رسید و بعد بسوی کسی که دانای نهان و آشکار است بازگردانده می شوید و شما را از آنچه انجام داده اید آگاه خواهد کرد." (۸-۵: ۶۲)

کافران اهل کتاب و مشرکان از دین خود دست بردار نبودند، تا برای آنها دلیل روشنی بیاید، پیامبری از جانب خدا، کتابهای پاک را می خواند، که در آن نوشته هائی است استوار، ولی اهل کتاب پراکنده نشدند، مگر آنگاه که دلیل روشنی برای آنها آمد، درحالی که دستوری را دریافت نکرده بودند، جز اینکه با کمال خلوص به آئین توحید خدا را پرستش کنند، و نماز را برپا دارند، و زکات بدهند، این است آئین راستین. (۵-۱: ۹۸)

محمد مصطفی(ص):

به آن کسی که دشمن جبرئیل باشد، بگو: " او بفرمان خدا قرآن را برقلب تو فرود آورد- قرآنی که کتابهای آسمانی پیشین را تصدیق می کند و هادی و بشارت دهنده مؤمنان است، هرکس خدا و فرشتگان و پیامبران و جبرئیل و میکائیل را دشمن دارد، خدا نیز دشمن این کافران است.

مسلماً آیات روشنی را بر تو نازل کردیم و جز افراد فاسق کسی آنها را انکار نمی کند.

(۹۹-۹۷: ۲)

پیامبر به نازل شده های از جانب پروردگارش ایمان آورده و مؤمنان نیز همگی به خدا و فرشتگان و کتابها و فرستادگانش ایمان آورده اند.

- ما در میان پیامبران او فرق نمی گذاریم.

گفتند: " شنیدیم و گردن نهادیم، پروردگارا ! آمرزش تو را خواستاریم، و بازگشت به سوی توست. (۲۸۵: ۲) _

بگو: " اگر دوستدار خدائید از من پیروی کنید، تا خدا دوستان بدارد و گناهانتان را ببامرزد که خدا آمرزنده مهربان است. "

بگو: " از خدا و فرستاده اش اطاعت کنید، که اگر روی بر تابید، خدا کافران را دوست ندارد.

(۳۲-۳۱: ۳)

محمد فقط فرستاده خداست و پیش از او فرستادگان دیگری نیز بوده اند که درگذشتند، آیا اگر بمیرد و یا کشته شود به آئین گذشته برمی گردید؟ و هرکس که به گذشته باز گردد زیانی به خدا نمی رسد و بزودی خدا شاکران را پاداش خواهد داد. (۱۴۴: ۳)

از پرتو رحمت الهی با آن ها نرم و مهربان شدی و اگر خشن و سخت دل بودی مردم از اطراف تو پراکنده میشدند، بنابراین آنها را ببخش و برایشان آمرزش بخواه و درکارها با ایشان مشورت کن، اما هنگامی که تصمیمت را گرفتی بر خدا توکل کن، زیرا خدا توکل کنندگان را دوست دارد. (۱۵۹: ۳)

ای مؤمنان خدا و پیامبر را اطاعت کنید و از اولوالامر فرمان برید، و چون در امری اختلاف کردید اگر به خدا و روز باز پسین ایمان دارید، آنرا به خدا و پیامبر ارجاع کنید که این برای شما بهتر و خوش فرجام تر است.

آیا ندیدی کسانی را که گمان می کنند به آنچه بر تو و پیشینیان نازل شده ایمان آورده اند، که می خواهند طاغوت را داور قرار دهند، با اینکه به آنها گفته شده: " از طاغوت دوری کنید. " شیطان به سختی درصدد گمراه کردنشان است، و چون به آنها گفته شود: " به آنچه خدا نازل کرده و به پیامبر رو آورید، " منافقانی را خواهی دید

که از قبول دعوت اعراض می کنند. (۶۱-۵۹: ۴)

پس چگونه هنگامی که به مکافات عمل خود گرفتار مصیبتی شوند بسراغ تو می آیند، و به خدا سوگند یاد می کنند که منظور ما جز نیکی و توافق نبوده است.

آنان کسانی هستند که خدا می داند چه در دل دارند، اندریشان بده و با بیانی رسا وضعشان را به آنها گوشزد کن. (۴:۶۲-۶۳)

آنان که خدا و پیامبرش را اطاعت کنند همنشین پیامبران، صدیقان، شهدا و شایستگانند که خداوند به آنها نعمت عنایت فرموده، و چه نیکو رفیقانی هستند.

این موهبت الهی است و دانائی خدا کافی است. (۴:۶۹-۷۰)

هرکجا باشید مرگ گریبانگیرتان خواهد شد، اگرچه در باروهای مستحکم باشید.

اگر خیری به آنها برسد می گویند: "از جانب خداست"، و اگر شری برسد می گویند: "از ناحیه توست."

بگو: "همه از ناحیه خداست." چرا این قوم حاضر نیستند حقایق را درک کنند؟

هرخیری که به تو رسد از جانب خداست، و هر شری از خودت صادر شده است، و ما تو را به رسالت به سوی مردم فرستادیم، و گواهی خدا کافی است.

هرکس پیامبر را اطاعت کند خدا را اطاعت کرده است و هرکس که سر باز زند، تو را نگاهبان او نفرستادیم. (۴:۷۸-۸۰)

ای مؤمنان به خدا و پیغمبرش و کتابی که بر او نازل کرده و کتابی که پیشتر فرستاده است، ایمان بیاورید و هرکس به خدا، فرشتگان، کتابها و فرستادگانش و روز بازپسین کافر شود در گمراهی بی سرانجامی افتاده است. (۴:۱۳۶)

ما بتو وحی کردیم، همانگونه که به نوح و پیامبران بعد از او وحی کردیم، و نیز به ابراهیم، اسماعیل، یعقوب و نوادگان، عیسی، ایوب، یونس، هارون و سلیمان وحی فرستادیم و به داود زبور را دادیم، و پیامبرانی که پیش از این سرگذشت آنها را برتو بیان داشتیم و پیامبرانی که سرگذشتشان را نگفتیم و خدا با موسی سخن گفت.

پیامبرانی که بشارت دهنده و هشدار دهنده بودند، تا مردم را بعد از آمدن پیامبران بر خدا حجتی نباشد و خداوند توانای فرزانه است.

خداوند بر آنچه برتو نازل کرده است گواه است، که آنرا به علم خود نازل کرده است، و فرشتگان نیز گواهی می دهند، گرچه گواهی خدا کافی است. (۴:۱۶۳-۱۶۶)

ای مردم پیامبری به حق از جانب پروردگارتان برای شما آمد، چنانچه به او ایمان آورید برای شما خوب است و اگر کافر شوید (بدانید) که آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست و او دانای فرزانه است. (۱۷۰: ۴)

فقط خدا و رسولش و مؤمنانی که نماز برپا می دارند و در رکوع (با خشوع و میل و رغبت) زکات می دهند یار و یاور شما هستند.

دوستداران خدا و رسول و مؤمنانی که دوستان خدا هستند پیروز هستند. (۵۶ - ۵۵: ۵)

گفتند: "جز زندگی این دنیا چیزی نیست و ما هرگز زنده نخواهیم شد."

اگر آنها را وقتی در پیشگاه پروردگارشان ایستاده اند ببینی که خطاب رسد: "آیا این حق نیست؟"

بگویند: "قسم به خدا، که آری."

خطاب می آید: "اینک به کیفر انکارتان عذاب را بچشید."

آنان که "لقای الله" (دیدار پروردگار) را انکار کردند بی تردید زیان دیدند، هنگامی که ناگهان قیامت در رسد بگویند: "افسوس که کوتاهی کردیم." آنها گناهان خود را بردوش می کشند، و چه بد باری را حمل می کنند، چرا نمی اندیشند که زندگی دنیا جز بازیچه و سرگرمی نیست و سرای آخرت برای تقوا پیشه گان بهتر است؟! (۳۲ - ۲۹: ۶)

تکذیب کنندگان آیات ما کرولال هائی هستند در تاریکی، خداوند هر که را بخواهد از هدایت خود محروم می کند، و هر کس را اراده کند به راه راست می آورد.

بگو: "اگر راست می گوئید، آیا به این اندیشیده اید که چنانچه عذاب خدا بیاید، یا رستخیز برپا شود، جز خدا چه کسی را میخوانید؟ تنها او را می خوانید، و اگر اراده کند، مشکلی را که برای آن او را می خوانید برطرف می سازد، و آنچه را شریک او می پندارید فراموش خواهید کرد."

ما فرستادگانی برای امتهای پیش از تو دوانه کردیم و آنها را به رنج و سختیها گرفتار ساختیم تا تضرع کنند، چرا هنگامی که عذاب ما به آنها رسید تضرع نکردند؟ بلکه دلهایشان سخت شد و شیطان کردارشان را در نظرشان آراست. چون اندر زها را فراموش کردند درهای همه چیز را به روی آنها گشودیم، تا چون به آنچه یافته بودند شاد شوند، ناگهان آنها را فرو گرفتیم و در این هنگام بود که همه مأیوس شدند، و ریشه ستمکاران قطع شد، سپاس خدائی را که پروردگار جهانیان است.

بگو: "اگر خدا گوش و چشم شما را بگیرد و بردلهایتان مهر بزند، کدام معبودی جز خدا می تواند آنها را به شما بازگرداند؟" بین چگونه آیات را به شیوه های گوناگون روشن می کنیم، باز روی می گردانند.

بگو: "اگر عذاب خدا ناگهان و آشکارا به سراغ شما بیاید، چه خواهید کرد، آیا جز ستمکاران هلاک خواهند شد؟"

ما پیامبران را جز برای بشارت و هشدار نفرستادیم، آنان که ایمان آوردند و نیکوکاری پیشه کردند، نه ترسی دارند و نه غمگین می شوند.

به تکذیب کنندگان آیات ما، به کیفر نافرمانیشان عذاب خواهد رسید. (۴۹ - ۳۹: ۶)

بگو: " نمی گویم گنجهای خدا نزد من است و غیب نمی دانم و به شما نمی گویم فرشته هستم، جز از چیزی که به من وحی می شود پیروی نمی کنم. " بگو: " آیا کور و بینا برابرنند؟ چرا نمی اندیشید؟ " کسانی را که می ترسند در پیشگاه پروردگارشان گرد آیند به این کتاب (قرآن) هشدار ده، جز او فریاد رس و شفיעی نیست، که تقوا پیشه کنند. (۵۱ - ۵۰: ۶)

هروقت ایمان آورندگان به آیات ما نزد تو آمدند، به آنها بگو: " سلام بر شما، پروردگارتان برخویش مقرر نموده که شما را رحمت کند، هرکس به جهالت مرتکب کار زشتی شود و بعد توبه و نیکوکاری کند، البته خدا آمرزنده مهربان است. (۵۴: ۶)

قوم تو (قرآن) را انکار کردند در صورتی که حق است. بگو: " من نگهبان شما نیستم، هر خبر را وقت وقوعی است و به زودی خواهید دانست. "

و چون کسانی را دیدی که آیات ما را به مسخره می گیرند، روی بگردان تا سخن دیگری ساز کنند و اگر شیطان باعث شد فراموش کنی پس از یاد آوری با گروه ستمکار منشین، چیزی از حساب آنها به عهده کسانی که برای خدا تقوا پیش گرفته اند نیست، ولی برای یاد آوریست که با تقوا باشند.

کسانی که آئین خود را بازیچه و سرگرمی گرفته اند و زندگی دنیا فریبتان داده است رها کن و به قرآن اندرزشان بده تا گرفتار اعمالشان نشوند، جز خدا دادرس و شفיעی ندارند و هر فدیة ای بدهند، پذیرفته نخواهد شد، آنها کسانی هستند که گرفتار اعمالشان شده اند و کیفر کفرشان جرعه هائی از آب جوشان و عذاب دردناک است.

بگو: " آیا غیر از خدا چیزی را بخوانیم که سود و زیانی به حال ما ندارد، و بعد از هدایت شدن از جانب خدا به گذشته باز گردیم تا همچون کسی باشیم که بر اثر وسوسه های شیاطین راه را گم کرده و سرگردان مانده است، در حالیکه یاران او به هدایت دعوتش می کنند، که به سوی ما بیا. "

بگو: " فقط راهنمایی خدا هدایت است و مأموریم که تسلیم پروردگار جهانیان باشیم. " نماز را برپا دارید و از نافرمانی خدا بترسید که در پیشگاهش محسور خواهید شد.

اوست که زمین ها و آسمانها را بحق آفرید و روزی که بگوید: "باش" موجود شود، گفتار او حق است و روزی که در سور دمیده شود، فرمانروائی از آن اوست، که دانای نهان و آشکار و فرزانه ای آگاه است. (۷۳-۶۶:۶)

اگر تو را تکذیب کنند، بگو: "پروردگارتان دارای رحمتی بی انتهاست و عذابش از مجرمان دفع نخواهد شد." (۱۴۷:۶)

بگو: "پروردگارم مرا به راه راست هدایت کرده است، دینی پا برجا و استوار، دین پاک ابراهیم که از مشرکان نبود.

بگو نماز، مناسک حج، زندگی و مرگم از آن خداوندی است که پروردگار جهانیان است، شریکی ندارد و به این مأمور شده ام، و من از نخستین تسلیم شدگانم."

بگو: آیا پروردگاری غیر از خدا بجویم؟ او پروردگار همه چیز است، هیچ کس جز برای خود کاری انجام نمیدهد، و هیچ گناهکاری بارگناه دیگری را به دوش نمی گیرد و سرانجام بازگشت شما بسوی پروردگارتان است، و شما را از آنچه اختلاف دارید با خبر خواهد کرد.

اوست که شما را در زمین جانشین قرار داد و بعضی را نسبت به دیگران مرتبه بالا تر بخشید، تا شما را بیازماید، مسلماً پروردگار تو زود کیفر می دهد و آمرزنده مهربان است.

(۱۶۵-۱۶۱:۶)

آنان که از این رسول پیروی میکنند، پیامبر اُمی که صفاتش در تورات و انجیلی که در اختیار دارند، آمده است، که آنان را به کار خوب فرمان می دهد و از زشتی ها بازشان می دارد و پاکیزه ها را برای شان حلال و پلیدیها را حرام می شمرد و بارهای سنگین و تکالیف شاق را از دوش آنها بر می دارد، آنان که به او ایمان آوردند و حرمتش را رعایت کردند و از نوری که بر او نازل شده است پیروی کردند، همان رستگار اند.

بگو: ای مردم! من پیام آور "خدا" که فرمانروائی آسمانها و زمین از آن اوست به سوی شما هستم، معبودی جز او نیست، زنده می کند و میمیراند، پس به "خدا" و فرستاده اش پیامبر درس نخوانده ای که به "خدا" و کلمات او گرویده، ایمان بیاورید و از او پیروی کنید باشد که هدایت

شوید. (۷۵۸:۱-۵۷)

دربارهٔ قیامت از تو می پرسند، که درچه وقت واقع می شود؟ بگو: " واقعه ای بس عظیم در آسمانها و زمین است و فقط پروردگار می داند و جز او کسی وقتش را نمی داند و به طور ناگهان می آید. "

چنان از تو می پرسند که گوئی از وقوع آن خبر داری، بگو: " علم آن نزد خداست، ولی بیشتر مردم نمی دانند. بگو: " من مالک سود و زیان خود نیستم مگر آنچه را خدا بخواهد، و اگر غیب می دانستم، سود بسیاری برای خود فراهم می ساختم و هیچ زبانی به من نمی رسید، من فقط هشدار دهندهٔ مؤمنان هستم.

(۱۸۸-۱۸۷: ۷)

چرا چیزهایی را شریک (خدا) می گیرند که قادر به خلق کردن نیستند و خودشان مخلوقند، نه می توانند آنها را یاری کنند و نه خودشان را یاری می دهند، و اگر آنها را به هدایت دعوت کنید از شما پیروی نمی کنند، برای شما یکسان است که آنها را دعوت کنید و یا خاموش باشید.

غیر خدا هرکس را که می خوانید، بندگانی همچون شما هستند، اگر راست می گوئید آنها را بخوانید، تا شما را اجابت کنند.

آیا پا دارند که با آن راه بروند، یا دستهایی که با آن چیزی را بگیرند، یا چشمانی که با آن ببینند، یا گوشهایی که با آن بشنوند؟ بگو: " شریکانتان را بخوانید، چاره اندیشی کنید و مرا مهلت ندهید، یاور من خدائی است که این کتاب را نازل کرده و او کارساز درستکارن است، آنهایی را که شما می خوانید غیر از خدا، نمی توانند یاریتان کنند و نه می توانند خودشان را یاری دهند. "

اگر آنها را به هدایت خوانی نمی شنوند، و مشاهده می کنی که نگاهت می کنند، اما نمی بینند . گذشت را پیشه کن و به نیکی فرمان بده و از نادانان روی بگردان، و اگر شیطان وسوسه ات کرد به خدا پناه ببر، زیرا او شنوای داناست.

چون تقوا پیشگان گرفتار وسوسه های شیطانی شوند، خدا را یاد می کنند، و بصیرت می بایند، و برادرانشان درگمراهی آنان می کوشند و کوتاهی نمی کنند، چون آیه ای برایشان نیآوری، گویند: " چرا نیآوری؟ "

بگو: " من فقط از چیزی پیروی می کنم که از پروردگارم وحی شود. " این گونه بینشها از طرف پروردگار مایهٔ هدایت و رحمت مؤمنان است.

چون قرآن خوانده شود گوش کنید و ساکت باشید، باشد تا مشمول رحمت او واقع شوید. پروردگارت را پیش خود با تضرع و خوف با صدای آهسته در صبح و شب یاد کن و غافل مباش.

آنان که در پیشگاه پروردگار تو هستند، از عبادت تکبر نمی ورزند و اورا تسبیح می گویند و برایش سجده می کنند. (۲۰۶ - ۱۹۱: ۷)

بعضی از آنان پیامبر را آزار می دهند و می گویند: "خوش باور است." بگو: "شنونده سخن خیرتان است، او به خدا ایمان دارد و مؤمنان را تصدیق می کند و برای ایمان آوردگان رحمت است، و برای آنان که رسول خدا را آزار می دهند عذاب دردناکی مهیاست." (۹: ۶۱)
رسولی از میان خودتان به نزد شما آمد که بی تردید رنجهای شما بر او گران می آید و به هدایتتان اصرار می ورزد، و بر مؤمنان رؤف و مهربان است.
اگر روی بگردانند، بگو: "خداوند برای من کافی است و معبودی جز او نیست، براو توکل کرده ام و اوست پروردگار عرش عظیم." (۱۲۹ - ۱۲۸: ۹)

ای مردم! از جانب پروردگار برای شما پندی آمد، که درمان همه دردهائی است که در دلهاست و هدایت و رحمتی برای مؤمنان است.

بگو: "بفضل و رحمت خدا شادمان شوند که آن بهتر و مفید تر از هر ثروتی است که برخورد اندوخته میکنند." (۵۸ - ۵۷: ۱۰)

جز قوم یونس مردم هیچ بلادی ایمان نیاوردند، که از ایمانشان متمتع شوند، زمانی که ایمان آوردند، عذاب ذلت در زندگی دنیا را از آنها برطرف کردیم، و تا مدتی معین آنها را بهر مند ساختیم.

اگر پروردگار تو می خواست، تمام زمینیان ایمان می آوردند، آیا تو می خواهی که مردم را مجبور کنی که ایمان بیاورند.

هیچکس را نشاید جز به فرمان خدا ایمان آورد، خداوند پلیدی را برای آنان که نمی اندیشند قرار می دهد.

بگو: "بنگرید آنچه را که در آسمانها و زمین است." ولی آیات و هشدارها به حال کسانی که ایمان نمی آورند، سودی نبخشد، آیا آنها مانند گذشتگان انتظار روزهای گذشته را می کشند؟ بگو: "شما انتظار بکشید، من نیز با شما انتظار می کشم." آنگاه رسولان خود و مؤمنان را نجات می دهیم، آری برماست که مؤمنان را نجات دهیم.

بگو: "ای مردم اگر به دین من شک دارید، آگاهتان کنم که من کسانی را که شما غیر خدا می پرستید، نمی پرستم، و تنها خداوندی را می پرستم که شما را می میراند، و من مأمورم که از مؤمنان باشم."

روی خود را به آئین توحید متوجه کن، و از مشرکان مباش، و غیر از خدا چیزی را نخوان که نه سودی به تو می رساند و نه زیانی، و اگر چنین کنی از ستمکاران خواهی بود.

اگر خدا زیانی به تو برساند، جز او هیچ کس نمی تواند آن را برطرف کند و اگر اراده خیری برای تو کرد، هیچ کس مانع فضل او نخواهد شد، آنرا به هر کس بخواهد می دهد، که او آمرزنده مهربان است.

بگو ای مردم! بی تردید حق از طرف پروردگار برای شما آمد، هر کس هدایت شد به سود خویش راه یافته است، و هر کس گمراه شد، به زیان خود گمراه شده است، و من نگهبان شما نیستم.

از آنچه بر تو وحی می شود پیروی کن و شکیبیا باش، تا اینکه خدا حکم کند، که او بهترین داوران است. (۱۰۹-۹۸: ۱۰)

ما سرگذشت یکایک پیامبران را برایت گفتیم تا دلت آرام گیرد، و در آن حق و راستی برای تو بیاید و اندرز و تذکری برای مؤمنان باشد و به کسانی که ایمان نمی آورند بگو: " هر چه در توان دارید انجام دهید، ما هم انجام می دهیم، و منتظر باشید، که ما هم در انتظاریم.

سر نهان آسمانها و زمین از آن خداست و همه امور به او باز می گردد، او را بپرست و بر او و توکل کن، که پروردگار از کردار شما غافل نیست. (۱۲۳-۱۲۰: ۱۱)

الف. لام. را.

این است کتابی که بر تو نازل کردیم تا به فرمان پروردگار مردم را از تاریکی به روشنائی و به راه خدای توانمند ستوده درآوری، خدائی که مالک آسمانها و زمین است، وای بر کافران از عذاب سخت.

آنان که زندگی دنیا را بر آخرت ترجیح می دهند و از راه خدا باز می دارند و کجی و انحراف آن راه را می خواهند، در گمراهی بعیدی هستند.

ما هیچ پیامبری را نفرستادیم، مگر آن که به زبان قومش برای آنها بیان کند، خداوند هر که را بخواهد گمراه و هر که را بخواهد هدایت می کند، و او توانمند فرزانه است. (۴ - ۱: ۱۴)

ما پیش از تو فرستادگانی نفرستادیم مگر مردانی را که همراه معجزات و کتابها به آنها وحی کردیم و اگر نمی دانید از اهل کتاب بپرسید، ما قرآن را بر تو نازل کردیم تا آنچه را برای مردم فرو فرستاده ایم برای شان بیان کنی، باشد تا بیاندیشند. (۴۴ - ۴۳: ۱۶)

روزی که از هر امتی گواهی بر آنان برانگیزیم و تو را بر آنها گواه آوریم.

این کتاب را که بر تو نازل کردیم، بیانگر همه چیز و هدایت و رحمت و بشارت برای مسلمانان است.

خداوند به عدل و احسان و بخشش به نزدیکان فرمان دهد، و از فحشا و منکر و ستمگری منع می کند، و شما را پند می دهد، تا نتذکر شوید. (۹۰-۸۹ : ۱۶)

پاک و منزّه خدائی است که بنده خود را شبی از مسجد الحرام به مسجد الاقصا - که پیرامونش را برکت داده ایم - برد ، تا آیات خود را به او بنمایانیم، او شنوای بیناست. (۱ : ۱۷)

نزدیک بود از آنچه بر تو وحی کرده ایم منصرفت کنند تا غیر آنرا به ما نسبت دهی، آنگاه تو را دوست خود بگیرند، اگر تو را ثابت قدم نمی کردیم، نزدیک بود اندک تمایلی به آنها پیدا کنی.

اگر چنین می شد هم در حیات و در ممات عذاب مضاعف به تو می چشاندیم و در برابر ما یآوری نمی یافتی. چیزی نمانده بود تو را از این سرزمین بلغزانند، تا از آن بیرونت کنند، اگر چنین می شد، بعد از تو مدت کمی باقی می ماندند.

این است روش پیامبرانی که پیش از تو فرستادیم و هرگز برای روش ما تغییر و دگرگونی نخواهی یافت.

(۷۷-۷۳ : ۱۷)

نماز را از زوال آفتاب تا آغاز تاریکی شب، و نماز صبح را برپا دار، زیرا در نماز صبح فرشتگان حاضر آیند.

مقداری از شب را برخیز و نماز بخوان که آن خواص توست، چه بسا پروردگارت تو را به مقامی پسندیده برانگیزد، و بگو: " پروردگارا، مرا صادقانه بیاور و صادقانه ببر و از جانب خود سلطه و یآوری برای من قرار بده. "

بگو: " پروردگارا! مرا صادقانه بیاور و صادقانه ببر، و از جانب خود سلطه و یآوری برای من قرار بده.

بگو: " حق آمد و باطل از میان رفت که باطل نابود شدنی است. "

از قرآن آنچه را که شفا و رحمت مؤمنان است نازل کردیم و ستمگران را جز زیان نمی افزاید. آنگاه که انسان را نعمت بخشیم روی می گرداند و متکبران دوری گزیند، و چون شری به او برسد نا امید شود. بگو: " هرکس به روش خود عمل می کند، پروردگار شما کسانی را که راهشان درست تر است بهتر می شناسد. "

درباره روح از تو می پرسند، بگو: "روح از امر پروردگار من است و جز اندکی از دانش به شما داده نشده است."

اگر بخواهیم آنچه را وحی کرده ایم از تو خواهیم برد، آنگاه کسی را نخواهی یافت که در برابر ما از تو دفاع کند، مگر آنکه پروردگارت رحمت آورد، که فضل او بر تو فراوان است.

بگو: "اگر جن و انس گرد آیند که مانند این قرآن را بیاورند، هرگز نتوانند نظیرش را بیاورند، هرچند یکدیگر را یاری دهند."

ما در این قرآن برای مردم همه گونه مثالی آوردیم، اما بیشتر مردم جز از روی ناسپاسی، انکار نکردند.

گفتند: "ما هرگز به تو ایمان نمی آوریم تا چشمه ای از زمین برای ما روان کنی، یا نخلستان و تاکستانی در اختیارت باشد، و جویباران در میان آن جاری سازی."

یا آسمان را آنچنان که می اندیشی بر ما فرود آوری، یا خدا و فرشتگان را در برابر ما حاضر کنی، یا خانه ای پر نقش و نگار از سیم و زر داشته باشی، یا به آسمان سعود کنی، ولی به آسمان رفتنت را باور نمی کنیم، مگر کتابی بر ما نازل کنی که آنرا بخوانیم.

بگو: "پروردگار من منزّه است، مگر من جز بشری پیام آور هستم؟"

تنها چیزی که مانع شد مردم بعد از آمدن هدایت ایمان بیاورند، این بود که گفتند: "آیا خداوند بشری را پیام آور فرستاده است؟"

بگو: "اگر در زمین فرشتگانی بودند که با اطمینان راه می رفتند، ما هم فرشته ای را به رسالت از آسمان بر آنها می فرستادیم." (۹۵ - ۷۸ : ۱۷)

بگو: "همین بس که خدا میان من و شما گواه است، زیرا او نسبت به بندگان دانائی آگاه است." هرکه را خدا هادی باشد هدایت یافته حقیقی است و هرکه را گمراه کند، جز خدا سروری برایش نخواهی یافت و روز قیامت آنها را به رو در اندازیم و نا بینا و لال و کر محسورشان خواهیم کرد و جایگاهشان دوزخ است، که هرگاه لهیب آن فرو نشیند، شعله تازه ای بر آن می افزائیم.

این کیفر آنهاست زیرا به آیات ما کافر شدند و گفتند: "چگونه وقتی که استخوان پوسیده ای شدیم دگر بار با آفرینش تازه ای زنده خواهیم شد؟"

آیا نمی دانند که خدای خالق آسمانها و زمین قادر است مانند آنها را خلق کند و مهلت غیرقابل تغییری برایشان قرار دهد، اما ستمکاران جز از روی ناسپاسی انکار نکردند. (۹۹ - ۹۶ : ۱۷)

ما قرآن را به حق نازل کردیم و به حق نازل شد و تو را جز برای بشارت و هشدار نفرستادیم.

قرآن را خرده خرده بر تو نازل کردیم تا با تائی و بی شتاب بر مردم بخوانی و به طور قطع ما آنرا فرو فرستادیم.

بگو: "چه ایمان بیاورید چه نیاورید برای آنان که پیش از این دانش آموخته اند، چون قرآن برایشان خوانده شود سجده کنان برو درافتند، و می گویند: "منزه است پروردگار ما که وعده هایش انجام شدنی است." سجده کنان به رو در می افتند و می گریند و بر فروتنی شان می افزاید.

بگو: "چه او را "الله" بخوانید، چه "رحمان"، هر کدام را بخوانید برای او نامهای نیکوست. " نمازت را نه بسیار بلند بخوان، و نه چندان آهسته، حد وسط این دو را برگزین. و بگو: "سپاس خداوندی راست که نه فرزندی دارد و نه در ملک شریکی، هرگز به مذلت نیفتد که محتاج به یاری شود، پس او را به شایستگی بزرگ دار." (۱۱۱-۱۰۵: ۱۷)

ستایش از آن خدائی است که این کتاب استوار را بر بنده خود نازل کرد و هیچ گونه کژی و کاستی در آن ننهاد. تا از عذاب سخت خدا بترساند و مؤمنان صالح را به پاداش نیکویی بشارت دهد، که جاودانه در آن خواهند ماند. و کسانی را که گفتند: "خداوند فرزندی برگزیده است." بیم دهد.

چرا؟! که نه آنان خود به این سخن معرفتی دارند و نه نیاکانشان، بس بزرگ است گفتاری که از دهانشان خارج می شود و چیزی که می گویند جز دروغ نیست.

اگر ایمان نیاورند، شاید از غمخواری بسیار بر آنها، خود را هلاک کنی. ما هر چه را که در زمین است زینت ساختیم، تا به وسیله آن بیازمائیم که کدامشان نیکو کردار ترند، و به همین منظور نیز روی زمین را خشک و هموار گردانیدیم. (۸-۱: ۱۸) آنچه از کتاب پروردگارت بر تو وحی شده است بخوان، هیچ چیز کلمات او را دگرگون نمی کند، و هرگز پناهی جز او نخواهی یافت.

با کسانی که صبح و شام پروردگارش را می خوانند و رضای او را می طلبند، صبر پیشه کن و دیدگانت را به دنبال زینت دنیا از آنها نگردان، و از آن که دلش را از یادمان غافل کرده ایم اطاعت نکن، که تابع هوای نفس شد و کارش به تباهی کشید.

بگو: "این حق است از سوی پروردگارتان، هر کس خواست ایمان بیاورد و هر که خواست کافر شود، ما برای ستمکاران آتشی آماده کرده ایم که سر پرده اش آنها را از هر طرف احاطه کرده است، و اگر فریاد رسی خواهند، آبی همچون فلز گداخته که صورتهایشان را بریان کند برای آنها می آورند، چه نوشیدنی بدی است و چه بد تکیه گاهی.

کسانی که ایمان آورده اند و کارهای شایسته کرده اند، (بدانند) مالجر نیکوکاران را ضایع نخواهیم کرد.

بهشت جاودان از آن ایشان است و از فرو دست ایشان جویها جاری است، در آنجا به دستبند های زرین آراسته شده اند، و لباسهای سبز رنگ از حریر نازک و ضخیم دربر کنند، و بر تختها تکیه زنند، چه پاداش خوب و چه تکیه گاه نیکویی. (۳۱-۲۷ : ۱۸)

بگو: " آیا شما را از کردار کسانی که زیانکارترند آگاه سازم؟ آنان کسانی هستند که در راه زندگی دنیا سعیشان به هدر رفته است و با این حال می پندارند که کار خوبی انجام می دهند، آنها به آیات پروردگارشان و دیدار او کافر شدند، و بهمین جهت اعمالشان تباه گشت، لذا روز قیامت میزانی برای آنها برپا نخواهیم کرد، به خاطر آنکه کافر شدند، و آیات و پیامبران مرا مسخره کردند، کيفرشان جهنم است. آنان که ایمان آوردند و اعمال شایسته انجام دادند، باغهای فردوس منزلگاهشان است، که جاودانه در آن خواهند ماند، و هرگز از آنجا آرزوی انتقال نمی کنند."

بگو اگر دریا برای نوشتن کلمات پروردگار من مرکب شود، قبل از آنکه کلمات پروردگارم تمام شود، دریا به آخر برسد، هر چند همانند آن به مدد آوریم."

بگو: " من نیز بشری هستم مانند شما، که به من وحی می رسد و معبود شما یگانه است، هر کس به ملاقات پروردگارش امیدوار باشد، باید عمل صالح انجام دهد، و کسی را در عبادت پروردگارش شریک نکند. (۱۱۰-۱۰۳ : ۱۸)

ما قرآن را بزبان تو آسان کردیم تا اهل تقوا را بشارت دهنده و دشمنان سرسخت را هشدار دهنده بوسی.

(۹۷ : ۱۹)

پیش از تو هیچ رسولی نفرستادیم جز آنکه به او وحی کردیم که معبودی جز من نیست، تنها مرا عبادت کنید.

(۲۵ : ۲۱)

ترا جز رحمتی برای جهانیان نفرستادیم.

بگو: " به من وحی می شود که تنها معبود شما خدائی است یگانه، آیا تسلیم می شوید؟" اگر سزباز زند،

بگو: " من شما را یکسان آگاه کردم، و نمیدانم وعده ای که به شما داده شده است، نزدیک است یا دور!

خدا گفتار آشکار و نهان شما را می داند، و نمی دانم شاید این برای شما آزمایشی باشد و بهره ای تا بهنگام مرگ."

گفت: " پروردگارا! بحق داوری کن، پروردگار ما بخشاینده و درباره نسبتهای ناروای شما

یاریگر ماست. (۱۱۲-۱۰۷ : ۲۱)

اگر تورا تکذیب کردند، پیش از اینها قوم نوح، عاد، ثمود، قوم ابراهیم، قوم لوط، و اصحاب مدین نیز (پیغمبران خود را) تکذیب کردند، و موسی هم تکذیب شد، اما به کافران مهلت دادم، پس آنگاه باز خواستشان کردم و مؤاخذه ام سخت بود.

چه بسیار شهرها را که مردمانش ستم پیشه بودند، نابود کردیم که واژگون شدند و چه جاهائی که وانهاده شد، و چه قصرهای رفیعی که بی صاحب ماند.

آیا در زمین نگشتند که تا دل آگاه و هشیار شوند و گوششان شنوا گردد، زیرا نه چشمها، بلکه دلهائی که در سینه است نابینا می گردد. (۴۶-۴۲: ۲۲)

پیش از تو رسول یا پیامبری نفرستادیم جز آن که وقتی مشغول خواندن آیات شد گرفتار القانات شیطان گردید، اما خداوند القانات شیطان را مرتفع کرد و آیات خود را استحکام بخشید، خداوند دانای فرزانه است.

تا القانات شیطانی را آزمونی قرار دهد برای دل بیماران و سنگدلان و به راستی ستمگران در عداوت و ناسازگاری از حق به دورند.

و تا دانشمندان بدانند که قرآن به راستی از جانب پروردگار توست و به آن ایمان بیاورند و دل‌هایشان نرم شود و خداوند مؤمنان را به راه راست هدایت می کند.

و کافران همیشه به آن شک دارند تا ناگهان قیامت فرا رسد و یا عذاب روز بی پایان بر آنها فرور آید. (۵۵-۵۲: ۲۲)

ما آیات روشنگری نازل کردیم و خدا هرکس را بخواهد به راه راست هدایت می کند. میگویند به خدا و رسولش ایمان آورده ایم و اطاعت می کنیم، سپس گروهی هستند که روی می گردانند، آنها مؤمن نیستند.

هنگامی که بسوی خدا و رسولش خوانده شوند تا در میانشان داوری کند، گروهی از آنان روی گردانند، اگر حق با آنها باشد با فروتنی به سوی او می آیند. (۴۹-۴۶: ۲۴)

آیا دل‌هایشان بیمار است، یا شک و تردید دارند؟ یا می ترسند که خدا و رسولش بر آنها ستم کند؟ اما خود اینها ستمگرند. هنگامی که مؤمنان به سوی خدا و رسولش خوانده شوند، تا در میانشان داوری شود، تنها سخنی که گفتند این بود: " شنیدیم و اطاعت کردیم" آنها همان رستگارانند.

کسی که خدا و رسولش را اطاعت کند، و خدا ترس و با تقوا باشد، رستگار است.

(۵۲-۵۰: ۲۴)

بگو: "خدا و رسول را اطاعت کنید." اگر سرپیچی کردید، پیامبر مسئول اعمال خویش و شما مسئول اعمال خودتانید، اما اگر او را اطاعت کنید هدایت خواهید شد، و پیامبر جز ابلاغ آشکار تکلیفی ندارد. (۲۴ : ۵۴)

پاک و منزّه است آنکه جداکننده حق از باطل را بر بنده اش نازل کرد تا بیم دهنده جهانیان باشد. آنکه فرمانروائی آسمانها و زمین از اوست و فرزندی برنگزیده است و در فرمانروائی شریکی ندارد و همه چیز را آفرید و حد و اندازه هر چیز را معین فرمود. آنها جز خدا برای خود معبودهائی برگزیدند که قدرت آفرینش ندارند و خودشان مخلوقند و درسود و زیان و نیز مرگ و حیات و برانگیخته شدن کاری از دستشان ساخته نیست. کافران گفتند: " که این کتاب دروغی است که از خود بافته است و دیگران کمکش کرده اند." براستی سخنشان باطل و نسبتی ناحق است.

و نیز گفتند: " این همان افسانه های پیشینیان است که رونویسی کرده و هر صبح و شام بر او خوانده می شود." بگو: " این کتاب را کسی نازل کرده است که اسرار آسمانها و زمین را می داند، و آمرزنده مهربان است. گفتند: " این چه رسولی است که غذا می خورد و در بازارها راه می رود؟ چرا فرشته ای همراه او فرود نیامده است که مردم را بیم دهد، یا چرا گنجی نصیبش نشده، یا چرا باغی ندارد که از میوه اش بخورد." و ستمکاران گفتند: " شما از مردی سحر شده پیروی می کنید."

بین چگونه در این باب مثلها زدند و گمراه شدند که دیگر قدرت پیدا کردن راهی ندارند. بزرگوار خدائی که اگر اراده کند برای تو بهتر از این قرار خواهد داد: باغهایی که در آن جویباران جاریست و برای تو قصرها پدید آورد، لکن آنها قیامت را تکذیب کردند. (۲۵ : ۱-۱۰)

ما پیش از تو هیچ رسولی را نفرستادیم مگر اینکه آنها هم غذا می خوردند و در بازارها راه می رفتند، و ما بعضی از شما را وسیله آزمایش بعضی دیگر قرار داده ایم، آیا صبر می کنید؟ پروردگار تو بیناست.

آنان که امید به دیدار ما ندارند، گفتند: " چرا فرشتگان بر ما نازل نمی شوند؟ و یا چرا پروردگاران را نمی بینیم؟ براستی آنها خود را بزرگ پنداشتند و طغیان بزرگی کردند، اما روز دیدن فرشتگان روز بشارت مجرمان نخواهد بود و به آنها گویند: " مژده بر شما حرام است." (۲۲ - ۲۰ : ۲۵)

چون به اعمالی که انجام داده اند بپردازیم، آن را چون غباری پراکنده می کنیم، در آن روز قرارگاه بهشتیان از همه بهتر و آسایششان نیکوتر است، روزی که ابرهای آسمان شکافته شود و فرشتگان بسرعت فرود آیند، براستی فرمانروادی از آن خدای رحمان است، و برای کافران روز دشواری خواهد بود، روزی که ستمکار

از حسرت دست به دندان می‌گزد و می‌گوید: "کاش راه رسول خدا را پیش گرفته بودم، ای برمن! کاش فلانی را دوست نمی‌گرفتم، او پس از آمدن قرآن مرا گمراه ساخت، شیطان انسان را بگناه نیاز همواره خوار و محروم می‌گذارد. (۲۹-۲۳: ۲۵)

پیامبر گفت: "پروردگارا! قوم من از قرآن دوری جستند." این گونه برای هر پیامبری دشمنی از مجرمان پدید آوردیم، پروردگار تو برای راهنمایی و یاری کافی است.

کافران گفتند: "چرا قرآن یکباره بر او نازل نمی‌شود؟" بدین خاطر که قلب تو را نیرومند کنیم آن را تدریجاً بر تو خواندیم. (۳۲ - ۳۰: ۲۵)

ما ترا جز برای بشارت و بیم دادن نفرستادیم. بگو: "من در برابر رسالت پاداشی از شما نمی‌خواهم، پاداش من همین بس که هر که بخواهد راهش را بسوی پروردگار برگزیند. "توکل بر(خدای) زنده ای کن که هرگز نخواهد مرد و به ستایش او تسبیح گوی، و همین بس که او به گناه بندگان آگاه است. (۵۸-۵۶: ۲۵)

اگر آن را بر یکی از اعجمیان نازل می‌کردیم، و برایشان می‌خواند به آن ایمان نمی‌آوردند، بدینگونه قرآن را در دل گنهکاران وارد می‌کنیم، آنها قبل از دیدن عذاب دردناکی که از آن غافل بوده اند و ناگهان به آنها می‌رسد ایمان نمی‌آوردند. (۲۰۲-۱۹۸: ۲۶)

شیاطین هرگز این قرآن را نیاوردند، و سزاوار آنها نیست، و چنین کاری نمی‌توانستند، آنها از پنهانی گوش فرا دادن برکنارند، هیچ معبودی را با خدا مخوان که از گروه عذاب شونده خواهی بود، خویشاوندان نزدیک را هشدار ده، و بال و پر بر سر مؤمنانی که از تو پیروی می‌کنند بگستر. اگر فرمانت را گردن ننهاند، بگو: "من از کردار شما بیزارم." برخدای نیرومند مهربان توکل کن، همان کسی که برخاستنت را می‌بیند، و نیز گردیدنت را میان سجده کنندگان، راستی که او شنوای داناست.

آیا به شما خبر دهم که شیاطین برچه کسانی نازل می‌شوند؟ بر دروغگویان گنهکار، گوش فرا می‌دهند و اکثرشان دروغگو هستند. (۲۲۳-۲۱۰: ۲۶) و بی تردید این قرآن را از جانب فرزانه ای دانا دریافت می‌داری. (۶: ۲۷)

این قرآن بیشتر چیزهایی را که بنی اسرائیل درباره آن اختلاف دارند بیان می کند، و براسستی مایه هدایت و رحمت برای مؤمنان است.

مسلماً پروردگار تو میان آنها داوری خواهد کرد، که او نیرومندی داناست، بخدا توکل کن که تو آشکارا بر حقی، نمی توانی سخنت را بگوش مردگان بشنوانی و هنگامی که کرها روی می گردانند، نمی اوانی با آنها سخن بشنوانی، تو نمی توانی نابینایان راه گم کرده را هدایت کنی، فقط می توانی سخنت را بگوش مؤمنان به آیات ما و تسلیم شدگان بحق برسانی. (۸۱ - ۷۶: ۲۷)

هنگامی که فرمان نبوت را به موسی دادیم، تو در ناحیه غربی نبودی و حضور نداشتی، ولی نسلها آفریدیم که عمر دراز یافتند، و در میان مردم مدین اقامت نداشتی که آیات ما را برای آنها بخوانی، ولی ما بودیم که پیامبرانی می فرستادیم.

آنگاه که ندا دادیم تو در ناحیه طور نبودی، ولی این از جانب پروردگار تو رحمتی است تا آنکه گروهی را بیم دهی که قبل از تو هشدار دهنده ای برای آنها نیامده بود، باشد که پند گیرند، تا چون بسزای اعمالشان گرفتار عذابی شدند، نگویند: "پروردگار! چرا رسولس برای ما نفرستادی تا آیات تو را پیروی کنیم و از مؤمنان باشیم؟ چون حق از جانب ما برایشان آمد، گفتند: "چرا نظیر آنچه به موسی داده شده بود، به او داده نشد؟" آیا آنچه را در گذشته به موسی داده شد، انکار نکردند؟ گفتند: "این دو افسون تأیید کننده یکدیگرند." و گفتند: "ما به اینها ایمان نمی آوریم."

بگو: "اگر راست میگوئید کتابی هدایت کننده تر از این دو از جانب خدا بیاورید تا من از آن پیروی کنم. اگر پیشنهادت را نپذیرند، بدان فقط پیرو هوسهای خود هستند وگمراه تر از آن کس که هوای نفس خویش را بدون هدایت الهی پیروی می کند کیست؟ مسلماً خداوند ستمکاران را هدایت نمی کند. (۵۰ - ۴۴: ۲۸)

یقین بدان کسی که ابلاغ این قرآن را به عهده تو گذاشت، تو را به جایگاهت باز می گرداند. بگو: "پروردگار من بهتر می داند، چه کسی هدایت شده و چه کسی درگمراهی آشکار است." امید نداشتی این کتاب بر تو نازل شود، جز اینکه رحمت پروردگارت بود، بنا براین نباید پشتیبان کافران باشی. نگذار تو را از آیات خداوند بعد از آنکه بر تو نازل شد باز دارند، بسوی پروردگارت دعوت کن و از مشرکان مباش، و معبود دیگری را با خدا مخوان که هیچ معبودی جز او نیست، همه چیز جز ذات پاک او نابود می شود، حکم، حکم اوست و همه بسوی او باز می گردید.

(۸۸ - ۸۵: ۲۸)

اینگونه کتاب را بر تو نازل کردیم و اهل کتاب به آن ایمان می آورند و نیز کسانی از این گروه ایمان می آورند و جز کافران آیات ما را انکار نمی کنند.

تو پیش از این خواندن و نوشتن نمی دانستی و گرنه اهل باطل به شک می افتادند، بلکه قرآن آیات روشنی است در سینه عالمان، و آیات ما را جز ستمکاران انکار نمی کنند.

گفتند: "چرا آیاتی از سوی پروردگارش بر او نازل نشده است؟"

بگو: "آیات نزد خداست و من تنها هشدار دهنده آشکاری هستم." آیا برای آنها کافی نیست که این قرآن را بر تو نازل کردیم تا بر آنها تلاوت شود، برآستی در این کتاب برای مؤمنان رحمت و اندرز است.

بگو: "گواهی خدا میان من و شما پس است، و آنچه را در آسمانها و زمین است می داند، معتقدان به باطل و انکارکنندگان خدا زیانکارانند.

آنها با شتاب از تو عذاب طلب می کنند و اگر موعد مقرری تعیین نشده بود، برآنها عذاب می آمد و ناگهان و بی خبر نازل می شد.

آنها با شتاب از تو عذاب می طلبند، حال آنکه جهنم برکافران احاطه دارد.

روزی که عذاب از بالا و پائین آنها را دربرمی گیرد، می فرماید: "حاصل عملتان را بچشید."

ای بندگان مؤمن من! زمین من وسیع است، تنها ورا بپرستید، همه کس طعم مرگ را می چشد و سپس بسوی ما باز می گردید.

کسانی را که ایمان آورده اند و کارهای شایسته کرده اند در غرفه های بهشت جای می دهیم، که زیر آن جویها روان است، و جاودانه در آن خواهند ماند. پاداش عمل کنندگان چه خوب است، آنان که شکیبائی ورزیدند و بر پروردگار خود توکل کردند. (۹۵-۴۷: ۲۹)

پیش از تو پیامبرانی بر قومشان فرستادیم که دلایل روشنی به آنان عرضه کردند، آنگاه از مجرمان انتقام گرفتیم و ما عهده داری مؤمنان بودیم. (۴۷: ۳۰)

تو نمی توانی صدای خود را به مردگان بشنوانی و سخنت را به کرانی که رو می گردانند بشنوانی، و نیز نمی توانی هدایت کننده نا بینایان از گمراهی باشی، تو نمی توانی بشنوانی جز به آنان که به نشانه های ما ایمان دارند و خود مطیعند. (۵۳-۵۲: ۳۰)

ما در این قرآن برای مردم هرگونه مثلی آوردیم، و اگر آیه ای برای آنها بیاوری، کافران خواهند گفت: شما یاوه گویانی بیش نیستید. خداوند اینگونه بردلهای نادانان مهر می نهد، پس صبر پیشه کن که وعده خدا حق است و هرگز آنان که ایمان ندارند تو را سبکسار نگردانند.

(۳۰ : ۵۸ - ۶۰)

کسی که روی تسلیم به درگاه خدا آورد و نیکوکار باشد به دست‌آویز محکمی چنگ زده است و سرانجام کارها بسوی خداست. کسی که کفر ورزد، کفرش تورا غمگین نکند، بازگشت همه بسوی ماست و ما آنها را از اعمالی که انجام داده اند آگاه خواهیم کرد، زیرا خدا به اسرار دلها آگاه است، پس از آنکه اندکی کامیابشان کردیم به عذاب سختی گرفتارشان می‌کنیم.

(۳۱ : ۲۲ - ۲۴)

خداوند برای مردان و زنان مسلمان، مردان و زنان با ایمان، مردان و زنان فرمانبردار، مردان و زنان راستگو، مردان و زنان شکیبا، مردان و زنان فروتن، مردان و زنان صدقه دهنده، مردان و زنان روزه دار، مردان و زنانی که حافظ عفتشان هستند، و مردان و زنانی که بسیار یاد خدا می‌کنند، آمرزش و پاداش بزرگی آماده کرده است.

هیچ مرد و زن با ایمانی درکاری که خدا و رسولش حکم کنند از خود اختیاری ندارند، و هرکس فرمانبردار خدا و رسولش نباشد، به سختی درگمراهی افتاده است. (۳۳ : ۳۵ - ۳۶)

ای پیامبر از (نا فرمانی) خدا بترس و از کافران و منافقان اطاعت نکن، زیرا خداوند دانای فرزانه است. پیرو چیزی باش که از جانب پروردگارت بتو وحی می‌شود، زیرا خداوند به کردارتان آگاه است، برخدا توکل کن، زیرا کارسازی او کافی است. (۳۳ : ۱ - ۳)
آنانکه رسالت خدا را ابلاغ می‌کنند جز خدا از کسی نمی‌ترسند، خدا برای حسابگری کافی است. محمد پدر هیچیک از شما نیست، لکن رسول خدا و آخرین پیامبر است و خداوند به هر چیز آگاه است. (۳۳ : ۳۹ - ۴۰)

ای پیامبر! ما تو را گواه و بشارت دهنده و هشدار دهنده فرستادیم، که به فرمان خدا به سوی او دعوت کنی و چراغی روشن بخش باشی.

مؤمنان را بشارت ده که خدا را بر آنان فضل بزرگی است، و از کافران و منافقان اطاعت مکن و از آزارشان درگذر و برخدا توکل کن، که کار سازی و حمایت او کافی است. (۳۳ : ۴۵ - ۴۸)

خداوند و فرشتگانش برپیامبر درود می‌فرستند، ای مؤمنان بر او درود بفرستید و سلام کنید و تسلیم او باشید. (۳۳ : ۵۶)

برخورداران از دانش می‌دانند، آنچه از جانب پروردگارت بر تو نازل شده است حق است و به راه توانمند ستوده هدایت می‌کند.

کافران گفتند: " آیا مردی را به شما نشان بدهیم که خبر می دهد، هنگامی که سخت از هم متلاشی شدید، دوباره آفریده خواهید شد؟" آیا برخدا دروغ می بندد یا دیوانه است؟ نه، آنان که به آخرت ایمان نمی آورند در عذاب و گمراهی دور و درازی هستند. (۸-۶: ۳۴)

چون آیات واضح ما بر آنها خوانده شد، گفتند: " این مردی است که می خواهد شما را از آنچه نیاکانتان می پرستیدند، باز دارد." و نیز گفتند: " این جز دروغی نیست که بهم بافته شده است." و کافران چون سخن حق بر آنها نازل شد، گفتند: " این قرآن جز سحر آشکاری نیست." پیش از این کتابی به آنها نداده ایم که آنرا بخوانند، و پیش از تو نیز بیم دهنده ای برای آنها نفرستاده ایم.

و کسانی که قبل از آنها بودند تکذیب کردند و اینها به به یک دهم آنچه به آنها داده بودیم نرسیده اند، با این حال رسولان مرا تکذیب کردند، پس مجازات من چه سخت بود. (۴۵-۴۳: ۳۴)

بگو: " من فقط به یک چیز اندرز می دهم و آن این که برای خدا دوگان دوگان یا یگان یگان بپا خیزید، آنگاه ببیندشید تا بدانید که دوست شما دیوانه نیست، او بیم رسانی است که شما را پیشاپیش از عذابی شدید هشدار می دهد." (۴۶: ۳۴)

بگو: " هر مردی که من از شما خواسته ام، برای خودتان، پاداش من فقط برعهده خداست، اوست که برهرکاری ناظر است." بگو: " پروردگار من الهام بخش راستی و دانای نمان است."

بگو: " حق آمد و باطل نه چیزی آورد و نه سامان خواهد گرفت."

بگو: " اگر من گمراه شوم، خود زیان کرده ام، و اگر هدایت یابم بخاطر چیزی است که پروردگارم به من وحی می کند، او شنوای نزدیک است."

اگر بینی آندم که بترسند و رهائیشان ممکن نباشد و از مکان نزدیکی گرفته شوند، گویند:

" ایمان آوردیم."

ولی چگونه می توانند از فاصله دور به آن دست یابند، پیش از این به او کافر شدند، و از دور به او تهمت زدند، میان آنها و آرزوهایشان جدائی افتاد، همانطور که از پیش با امسال آنها که در شک و تردید بودند عمل شد. (۴۴-۴۷: ۳۴)

هیچ کس بارگناه دیگری را بردوش نمی کشد و اگر گرانباری برای حمل گناه خود، دیگری را فرا خواند، چیزی از آن بردوش نخواهد گرفت، هرچند از خویشان او باشد، تو فقط کسانی را هشدار می دهی که درنهمان از پروردگارشان می ترسند و نماز می گذارند، هرکس پاکی ورزد به سود خویش پاکیزه شده است، و سر انجام همه بسوی خداست.

نابینا و بینا برابر نیستند، و نیز تاریکی و روشنی، همچنین سایه و آفتاب، و زندگان و مردگان نیز یکسان نیستند، خداوند هرکس را بخواهد می‌شنواند، و تو نمی‌توانی سخنت را به درگور خفتگان بشنوانی، تو هشدار دهنده ای بیش نیستی. (۲۳-۱۸: ۳۵)

ما تورا مژده دهنده و هشدار دهنده بحق فرستادیم و هیچ اُمتی نیست، جز اینکه درمیانشان هشدار دهنده ای بوده است. چنانکه تورا تکذیب کنند پیشینیان نیز پیامبران را که با معجزه ها و نوشته ها و کتابی روشنائی بخش به میانشان آمده بودند، تکذیب کرده اند، آنگاه کافران را گرفتیم، پس عقوبت من چگونه بود؟ (۲۶-۲۴: ۳۵)

آنان که کتاب خدا را می‌خوانند و نماز می‌گزارند و از آنچه روزیشان داده ایم پنهان و آشکار انفاق می‌کنند به تجارتی دل بسته اند که هرگز زبانی در آن نیست، خدا پاداش آنها را به تمامی بدهد و از فضل خود بر آن بیفزاید، زیرا آمرزنده شکر پذیر است. (۳۰-۲۹: ۳۵)

آنچه از این کتاب بتو وحی کردیم تصدیق کننده کتابهای پیشین می‌باشد، و براستی که خداوند بر بندگانش آگاه و بیناست، کتاب را به کسانی میراث دادیم که از بندگان برگزیده ما بودند، لکن بعضی برخود ستم کردند، وعده ای راه اعتدال برگزیدند و گروهی بفرمان خدا در نیکیها پیشی گرفتند، این بخشایش بزرگی است.

(آنان به) باغهای جاویدان وارد می‌شوند، در آنجا به دستبندهای زرین و مروارید آراسته خواهند بود، و لباسشان از حریر است، و گویند: "سپاس خدائی را که اندوه از ما بگردانید، زیرا که پروردگار ما آمرزنده شکر پذیر است- آن که با فضل خود ما را در این سرای که در آن نه رنجی به ما می‌رسد و نه خستگی، اقامت داد." (۳۵-۳۱: ۳۵)

بگو: "من فقط هشدار دهنده ای هستم و هیچ معبودی جز خدای یکتای قهار نیست، پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست که پیروزمند آمرزنده است."

بگو این همان خبر بزرگ است، که شما از آن رو می‌گردانید، هنگامی که ساکنان عالم بالا با یکدیگر جدال می‌کردند، من از آن بی‌خبر بودم.

بر من وحی نمیشود، جز اینکه هشدار دهنده ای روشنگر هستم. (۷۰-۶۶: ۳۸)

بگو: "من از شما پاداش طلب نمی‌کنم و از کسانی نیستم که به دروغ چیزی برخود می‌بندند.

این قرآن جز پند و اندرزی برای جهانیان نیست." بعد از این از خبر آن آگاه خواهی شد. (۸۸-۸۶: ۳۸)
این کتاب از جانب خدا، که توانمند فرزانه است نازل شده است.

ما این کتاب را به راستی بر تو نازل کردیم، پس خدا را بپرست و دین را برای او خالص کن. آگاه باش که دین خالص از آن خداست و آنان که غیر از او دیگری را معبود خود گرفتند:

" که بدین منظور اینها را می پرستیم تا مارا به خدا نزدیک کنند." خداوند در اختلاف میان آنها داوری خواهد کرد، خدا دروغگویان ناسپاس را هدایت نمی کند. (۳ - ۱ : ۳۹)

پیش از تو رسولانی فرستادیم، سرگذشت بعضی از آنها را برای تو بازگو کردیم و گروهی را نگفتیم، هیچ رسولی جز به اذن خدا نمی تواند آیه ای بیاورد و چون فرمان خدا در رسد، بحق داوری شود، در آن هنگام آنان که بریاطل بودند زیان خواهند کرد. (۷۸ : ۴۰)

بگو: " من فقط یک انسانم، درست مانند شما، بمن وحی شده است که معبود شما یگانه است، به او روی آورید و از او طلب آمرزش کنید، وای بر مشرکان." (۶ : ۴۱)

انان که به قرآن پس از آنکه برای هدایتشان آمد کافر شدند بدانند این کتابی است گرامی، نه باطل گذشته به آن دست یابد و نه آینده، چرا؟ که از جانب فرزانه ای ستوده نازل شده است.

هرچه درباره تو می گویند، درباره رسولان پیش از تو نیز گفته اند، پروردگار تو هم آمرزنده است، و هم صاحب عقابی در دانگیز.

اگر قرآن را جز به عربی می فرستادیم، می گفتند: " چرا آیاتش به وضوح بیان نشده است؟ کتابی غیر عربی و پیامبری عرب؟! "

بگو این کتاب برای ایمان آورندگان هدایت و شفاست، و گوشهای آنان که ایمان نیاورند سنگین است و به آن بصیرت ندارند، آنان همچون کسانی هستند که گوئی از راه دور ندایشان می دهند.

(۴۱ - ۴۱ : ۴۱)

بگو: " من در ازای رسالتم پاداشی جز یاری رساندن به خویشانم از شما طلب نمی کنم، و هرکس کار نیکی انجام دهد برنیکیش می افزائیم، زیرا خدا آمرزنده شکر پذیر است."

یا می گویند: " برخدا دروغ بسته است، اگر بخواهد بر دل تو مهر میزند و باطل را محو می کند، و با کلمات خویش بحق ثبات می بخشد، چرا که او به اسرار دلها آگاه است.

اوست که توبه بندگان را می پذیرد و گناهان را می بخشاید، و از کردارتان آگاه است، دعای مؤمنان نیکوکار را اجابت می کند، و از کرم خویش به آنان افزونتر می دهد، و کافران را به عذاب شدیدی گرفتار می سازد. (۲۶ - ۲۳ : ۴۲)

بگو: " اگر خدای رحمان را فرزندی بود، من از نخستین پرستندگانش بودم." پروردگار آسمانها و زمین و پروردگار عرش، از توصیفی که آنها می کنند، منزّه است، آنها را رها کن تا در باطل غوطه خورند، و به بازیچه سرگرم باشند، تا روزی را که به آنها وعده داده شده است ببینند.

او کسی است که در آسمانها و زمین معبود است، و او فرزانه ای داناست. بزرگوار خدائی که فرمانروائی آسمانها و زمین و آنچه درمیان آنهاست از آن اوست، و آگاهی از زمان برپا شدن قیامت اوراست و بسوی او باز می گردید.

آنانی را که غیر از او می خوانند، قادر به شفاعت نیستند، مگر کسانی که بحق شهادت دادند و بخوبی می دانند. (۸۶ - ۸۱ : ۴۳)

روزی که کافران به آتش عرضه شوند: " آیا این حق نیست؟" گویند: " پیرو دگاران سوگند که هست."

گوید: " بخاطر کفری که می ورزیدید عذاب را بچشید."

بنابراین صبر کن، همچنان که پیامبران اووالعزم صبر کردند، و برایشان شتاب نکن، هنگامی که وعده ای را که به آنها داده شده است ببینند، گوئی جز ساعتی درنگ نکرده اند، این ابلاغی است، آیا جز نافرمانان هلاک می شوند؟ (۳۵ - ۳۴ : ۴۶)

ما پیروزی آشکاری برایت پیش آوردیم. تا خدا گناه گذشته و آینده تورا بیامرزیم و نعمت خود را بر تو تمام و به راه راست هدایت کند، و خدا یاورت باشد، یاری پیروزمند.

اوست که بردلهای مؤمنان آرامش فرستاد، تا ایمانشان را بیفزاید، که سپاه آسمانها و زمین از آن خداست، و خداوند دانای فرزانه است، تا مردان و زنان با ایمان را به باغهایی وارد کند که جویباران در آن جاریست، و جاودانه در آنجا باشند، و از گناهانشان درگذرد، و این نزد خدا پیروزی بزرگی است.

و نیز مردان و زنان منافق، و مردان و زنان مشرک را که برخدا بد گمانند، عذاب کند، بدا به حال ایشان، خداوند بر آنها خشم گرفت و از رحمت خود دورشان کرد، و جهنم را برای آنان آماده ساخته، و چه بد سرانجامی است.

(۶ - ۱ : ۴۸)

اوست که رسولش را به هدایت و دین حق فرستاد تا آن را بر همه دین ها پیروز کند، و گواهی خدا کافی است.

محمد رسول خدا و همراهانش در برابر کفار سختگیر و با یکدیگر مهربانند، آنها را راکع و ساجد بینی که جویای فضل و خشنودی خدا هستند، بر رخسارشان اثر سجده است.

وصفشان در تورات و انجیل چنین است: همانند کاشته ای که جوانه بزند و محکم شود و برپا بایستد و کشاورزان را به شگفت آورد، (همچنین اصحاب محمد از ضعف به قدرت رسند) و کافران عالم را از قدرت خود به خشم آورند. خداوند وعده فرموده که هرکس از آنها ثابت ایمان و نیکوکار باشد گناهانش را ببخشد و اجر عظیم عطا کند. (۲۹ - ۲۸ : ۴۸)

ق

سوگند به قرآن مجید، آنها از این که هشدار دهنده ای از میان خودشان آمد در شگفت شدند.
کافران گفتند: " این چیز عجیبی است، آیا پس از مردن و خاک شدن دوباره زنده می شویم؟ این بازگشت از محالات است." ما می دانیم آنچه را زمین از آنها می کاهد و کتابی که همه چیز در آن محفوظ است نزد ماست.
آنگاه که حق بسراغشان آمد، دروغش به حساب آوردند و چنان شد که درکارشان سرگردان ماندند. (۵۰:۱-۵)

پندشان ده که به لطف پروردگارت نه کاهنی نه دیوانه، یا می گویند: " شاعری است که مرگش را انتظار می کشیم." بگو: " انتظار بکشید که من هم انتظار می کشم." آیا خیالات باطل آنها را براین می دارد یا مردمی طغیانگرند؟

یا می گویند: " قرآن را از پیش خود بافته است و باورش نمی کنند، اگر راست می گویند سخنی مانند آن بیاورند. آیا بدون سبب آفریده شده اند، یا خود خالق خویشند، یا گنجهای پروردگارت نزد آنهاست، یا بر همه چیز تسلط دارند، یا نردبانی دارند که از طریق آن می شنوند؟ اگر چنین است، شنونده شان دلیل روشنی بیاورد.
یا خدا را دختران و شما را پسران است، یا از آنها پاداشی می خواهی که زیر بارگران آن بمانند، یا اسرار غیب نزد آنهاست، که می نویسند، یا می خواهند نیرنگ بزنند؟ اما کافران خود گرفتار مکرند.
یا معبودی غیر خدا دارند؟ خداوند از هر چه شریکش قرار می دهند منزّه است.

اگر سقوط قطعه ای از آسمان را ببینند، می گویند: " ابری است متراکم." آنها را واگذار تا روز مرگ خود را ببینند، روزی که نقشه هایشان سودی ندارد و از هیچ سو یاری نمی شوند، و ستمکاران را نیز غیر از آن عذابی باشد، ولی اکثرشان نمی دانند.

در برابر حکم پروردگارت شکبیا باش، زیرا تو زیر نظر مائی، و چون برخیزی به ستایش پروردگارت تسبیح گوی، و درپاره ای از شب و به هنگام ناپدید شدن ستارگان به تسبیح او بپرداز. (۴۹-۲۹:۵۲)

به خدا و رسولش ایمان بیاورید و از آنچه شما را در آن وارث پیشینیان قرار داده است انفاق کنید، و آنان که از میان شما ایمان آورده و انفاق کرده اند اجر بزرگی دارند.
چه چیز مانع شد که به خدا ایمان بیاورید، درحالی که پیامبر شما را به ایمان آوردن به پروردگارتان خواند، اگر باور دارید از شما پیمان گرفته است.

اوست که آیات بینات بر بنده اش نازل می کند، تا شما را از تاریکها برهاند و به نور ببرد، زیرا خدا نسبت به شما رؤف و مهربان است. (۹-۷:۵۷)

کسانی که با خدا و رسولش دشمنی کنند خوار شوند، همانگونه که پیشینیان آنها خوار شدند، ما آیات روشنی نازل کردیم و برای کافران عذاب خوارکننده ای است. روزی که خدا همگان را برانگیزد، از اعمالی که انجام داده اند و آنرا از یاد برده اند و خداوند آنرا ضبط کرده است، آگاهشان سازد، خداوند بر هر چیزی شاهد است. مگر ندیدی که خداوند آنچه را در آسمانها و زمین است می داند.

هیچ نجوایی میان سه نفر نیست که او چهارمین آنها نباشد، و پنج نفری نیست، مگر اینکه خدا ششمین آنها باشد، نه کمتر از آن و نه بیشتر، مگر اینکه خدا هرکجا که باشند همراهشان است، و روز قیامت آنها را از اعمالشان آگاه سازد، زیرا خداوند بر هر چیز داناست. (۷-۵ : ۵۸)

کسانی که با خدا و رسولش مخالفت کنند خوارترین مردمانند. خداوند چنین مقرر داشته است: " من و رسولانم پیروز می شویم، زیرا خدا نیرومند شکست ناپذیر است. " (۲۱ - ۲۰ : ۵۸)

ای پیامبر هنگامی که زنان با ایمان نزد تو آمدند و با تو بیعت کردند که هرگز بخدا شرک نیاورند، دزدی نکنند، آلوده زنا نشوند، فرزندان خود را نکشند، و فرزندان خود را جز به شوهرانشان نسبت ندهند، و در هیچ کار شایسته ای نافرمانی تو را نکنند، با آنها بیعت کن و از درگاه خداوند برایشان آمرزش بطلب، که خدا آمرزنده مهربان است. (۱۲ : ۶۰)

هنگامی که عیسی پسر مریم گفت: " ای بنی اسرائیل من فرستاده خدا به سوی شما هستم، توراتی را که نزد من است تصدیق می کنم، و نیز بشارت دهنده رسولی هستم که بعد از من می آید، و نامش احمد است. "

هنگامی که معجزه ها آورد، گفتند: " این جادوی آشکار است. " ستمکارتر از آنکه به اسلام خوانده شود و برخدا دروغ ببندد کیست؟ خداوند ستمکاران را هدایت نمی کند

آنها می خواهند نور خدا را با دهان خود خاموش کنند، ولی خدا کامل کننده نور خویش است، هرچند کافران خوش نداشته باشند.

اوست که رسول خود را به هدایت و دین حق فرستاد تا آن را بر همه ادیان چیره کند، هرچند مشرکان کراهت داشته باشند. ای مؤمنان، آیا شما را به معامله ای راهنمایی کنم که از عذاب دردناک نجاتتان دهد؟

به خدا و فرستاده اش ایمان بیاورید و با اموال و جان خویش در راه خدا جهاد کنید، اگر بدانید برای شما بهتر است، خداوند گناهانتان را می بخشد و شما را به باغهایی وارد می کند که نهرها در آن جاری است و درخانه های پاک بهشتی جای می دهد، این رستگاری بزرگی است. نعمت دیگری که خواهانش هستید یاری و پیروزی نزدیک از جانب خداست، مؤمنان را بشارت ده. (۱۳-۶: ۶۱)

آنچه در آسمانها و زمین است تسبیح گوی خداوند فرمانروای منزّه پیروزمند فرزانه است. هم اوست که رسولی از میان قوم بی کتاب برانگیخت تا آیاتش را بر آنها بخواند و منزّه شان دارد و کتاب و حکمت بر آنها بیاموزد، اگرچه پیش از آن در گمراهی آشکاری بودند.

او برگروه دیگری برانگیخته شد که هنوز به آنها نپیوسته است، او پیروزمند فرزانه است.

این فضل خداست که به هرکس بخواهد می بخشد و خداوند کرمی بزرگ دارد. (۴-۱: ۶۲)

آنگاه که منافقان نزد تو آمدند، و گفتند: "شهادت می دهیم که تو فرستاده خدائی."

خدا می داند که تو فرستاده اش هستی، ولی خداوند گواهی می دهد که منافقان دروغگو هستند، آنها سوگندهایشان را سپر کردند تا مردم را از راه خدا باز دارند، آنها کار ناشایستی انجام می دهند، چرا که پس از ایمان آوردن باز کافر شدند، به این خاطر بر دلهایشان مهر نهاده شد، که به درک درستی نرسند.

هنگامی که آنها را ببینی پیکرشان تو را به شگفت آورد، و اگر سخن گویند به سخنانشان گوش دهی، گوئی چوبهای تکیه زده به دیوارند و هر بانکی را علیه خود پندارند، آنها دشمن تو هستند، از آنان دوری کن، خدا آنها را بکشد که چگونه از حق منحرف می شوند، چون به آنها گفته شود بیائید تا فرستاده خدا برایتان استغفار کند، سربرگردانند و می بینی که اعراض می کنند، و تکبر می ورزند.

تفاوت نکند که برایشان استغفار کنی یا نکنی، خداوند هرگز آنها را نخواهد آمرزید، زیرا خدا فاسقان را هدایت نمی کند. آنها کسانی هستند که می گویند: "به آنان که نزد رسول خداوند چیزی ندهید تا پراکنده شوند، و حال آنکه خزائن آسمانها و زمین از آن خداست، ولی منافقان نمی دانند. (۷-۱: ۶۳)

به خدا و رسول او و نوری که نازل کرده ایم ایمان بیاورید، که خدا به آنچه انجام می دهید آگاه است.

آن روز که شما را گرد آورد، روز مغبونی است، هرکس به خدا ایمان آورده و کارهای شایسته کرده باشد، گناهانش بخشیده شود، و او را به باغهایی وارد کنند که جویباران در آن جاریست، و جاودانه در آن خواهد ماند، این رستگاری بزرگی است، اما کسانی که کافر شدند و آیات ما را تکذیب کردند، جاودانه در آتش دوزخ می مانند، و سرانجام آنها بد است.

جز به اذن خدا هیچ مصیبتی رخ نمی دهد، هرکس به خدا ایمان آورد، پروردگار قلبش را هدایت می کند، خداوند بر هر چیز داناست.

خدارا اطاعت کنید و پیامبر را گردن نهید و اگر روی بگردانید، رسول ما جز ابلاغ آشکار وظیفه ای ندارد.

خدا کسی است که هیچ معبودی جز او نیست و مؤمنان باید بر او توکل کنند. (۱۳-۸: ۶۴)

تا جایی که می توانید تقوای الی پیشه سازید، بشنوید، مطیع باشید و انفاق کنید که برایتان بهتر است، و کسی که از بخل و حرص خود برکنار مانده باشد رستگار است.

اگر به خدا وامی نیکو دهید آن را برایستان افزون کند، و شما را بیمارزد، خداوند شکور و بردبار است.

او دانای آشکار و نهان و پیروزمند فرزانه است. (۱۸-۱۶: ۶۴)

ای مؤمنان با اخلاص کامل توبه کنید، باشد که پروردگارتان از گناهان شما درگذرد، و به باغهایی واردتان کند که جویباران در آن جاریست.

روزی که خداوند پیامبر و گرویدگان به او را فرو نگذارد، و نورشان پیشا پیش و طرف راستشان به حرکت درمی آید، خواهند گفت: "پروردگارا نور ما را کامل کن و ما را بیمارز

که تو بر هرکار توانائی. (۸: ۶۶)

بزرگوار است خداوندی که فرمانروائی جهان هستی به دست قدرت اوست، و او بر همه چیز تواناست.

همانکه مرگ و هستی را بیافرید تا شما را بیازماید، که چه کسی را اعمال بهتر است، و او مقتدر آمرزنده است، آنکه هفت آسمان را برفراز یکدیگر آفرید، درآفرینش خدای رحمان خلل نمی بینی، چشم بگردان!

آیا نقصانی می بینی؟

بار دیگر نظر بگردان، تا نگاهت خیره و ناتوان به نزد تو باز گردد، آسمانها را به چراغها آراستیم و آن را برای راندن شیطان قرار دادیم، و برای آنان عذتب آتش را آماده ساختیم

عذاب دوزخ برای کسانی است که به پروردگارشان کافر شدند، و چه بد جایگاهی است، چون در آن انداخته شوند، صدای جوششی وحشتناک از آن می شنوند، که از شدت خشم نزدیک به پاره شدن است، هرگاه عده ای در آن انداخته شوند، نگهبان دوزخ به آنها گوید: "آیا هشدار دهنده ای به سراغ شما نیامد؟" گویند: "چرا، تذکر دهنده آمد، ولی ما تکذیبش کردیم، و گفتیم خدا چیزی نازل نکرده است، و شما

درگمراهی عظیمی هستید."

گویند: "اگر شنیده بودیم، یا فکر می کردیم، از دوزخیان نبودیم." آنها به گناه خود معترفند، بدا به حال دوزخیان.

کسانی که درنهمان از (نافرمانی) پروردگارشان می ترسند، از آمرزش بهره بزرگی دارند. چه گفتار خود را پنهان دارید، چه آشکار، خداوند به اسرار دلها آگاه است، مگر میشود که آفریدگار از آفریده هایش آگاه نباشد؟ او دقیق و آگاه است.

اوست که زمین را رام شما کرد، در اکناف آن بگردید، و روزی او را بخورید، و بازگشت همه به سوی اوست. آیا خود را از حاکم آسمان درامان می دانید که به گاه لرزیدن زمین شما را به کامش فرو برد؟ یا خود را از کسی که در آسمان است درامان می دانید که تند باد آکنده از سنگریزه بر شما فرستد؟ و بزودی در خواهید یافت که تحدیدهای من چگونه است.

برای پیشینیا نشان که به انکار برخاستند، عقوبت من چگونه بود؟

آیا پرندگان را بر فراز سرشان ندیدند که بال می زنند، جز خدای رحمان کسی نگاهشان نمی دارد، زیرا او بر همه چیز بیناست، آیا سپاه مدد کاری در برابر خدا دارید که یاریتان کند؟ کافران جز غرورشان چیزی ندارند.

(۶۷: ۱-۲۰)

اگر خدا روزی خود را از شما بستاند، آنکس که روزیتان دهد کیست؟ ولی آنان به عناد سر باز زنند. آیا کسی که به رو در افتاده حرکت می کند، به هدایت نزدیکتر است یا آنکه ایستاده در راه راست قدم برمی دارد؟ بگو: "اوست که آفریدتان و چشم و گوش و دل برایتان قرار داد، چه اندک سپاس می گذارید." بگو: "اوست که شما را در زمین پراکند، و به سوی او باز می گردید." می گویند: "اگر راست می گویی این وعده (قیامت) چه زمانی است؟"

" بگو: " فقط خدا می داند و من فقط هشدار دهنده آشکاری هستم."

کافران چون آن (قیامت) را نزدیک ببینند، چهرشان کریه گردد، و به آنها گفته شود: " این همان چیزی است که خواستارش بودید.

بگو: "اگر خداوند من و همراهانم را هلاک گرداند، یا رحمت کند، چه کسی کافران را از عذاب دردناک پناه می دهد؟"

بگو: " او خدای رحمان است، به او ایمان آوردیم و بر او توکل کردیم، به زودی خواهید دانست چه کسی درگمراهی آشکار است." بگو: " به من خبر دهید که اگر آب شما فرو رود، چه کسی آب روان در اختیارتان می گذارد؟ " (۶۷: ۲۱-۳۰)

ن.

سوگویند به قلم و آنچه می نویسند، به لطف و رحمت پروردگارت تو مجنون نیستی، و تو را پاداشی بی پایان است، که شگرف اخلاقی داری، و بزودی خواهی دید که کدامین از شما دیوانه است، پروردگار تو بهتر میداند که راه گم کرده کیست و هدایت یافتگان کیانند، پس به تکذیب کنندگان گردن مده. (۸-۱: ۶۸)

روزی که کار بالا گیرد و به سجده خوانده شوند و نتوانند، دیدگانشان فرو افتاده و زبونی وجودشان را دربرگیرد، و پیش از آن سالم بودند که به سجده خوانده می شدند، و اکنون تکذیب کننده این سخن را به من واگذار، بزودی آنها را از راهی که نمی دانند فرو گیریمشان، و مهلتشان خواهم داد که مکرمن استوار تر است.

مگر از آنها مزدی می خواهی که برایشان گران است، یا به مکنونات غیبی واقفند و آن را می نویسند؟

پس در برابر فرمان پروردگارت شکبیا باش و چون صاحب ماهی میباش، که درحال غم و اندوه خدا را خواند. اگر رحمت خدا شامل حالش نمی شد از سرزنش شدگان بود، و رانده می شد، ولی خدا او را برگزید و از شایستگان قرار داد. (۵۰-۴۲: ۶۸)

چون کافران آیات الهی را شنیدند، چیزی نمانده بود با چشم (نگاه) خود تورا دچار لغزش کنند، و میگفتند: "او دیوانه است". درحالیکه قرآن جز یاد آوری برای جهانیان نیست. (۵۲-۵۱: ۶۸)

پس سوگند به دیده ها و نادیده ها- بی تردید این قرآن کلام رسول بزرگوار است، نه گفتار یک شاعر، اندکی ایمان می آورید، و گفته کاهن نیست، لکن اندکی از شما پند می گیرید، بلکه آن ازجانب پروردگار جهان هستی نازل شده است، اگر ازطرف خود سخنانی درست کرده و به ما ببندد، ما هم با قدرت اوزا بگیریم و شاهرگش را قطع کنیم، و کسی از شما نمی تواند دراین میان مانع شود.

مسلماً این قرآن پندی است برای تقوایبشگان، با اینکه می دانیم عده ای آن را تکذیب می کنند. این قرآن مایه حسرت و ندامت کافران و حق و یقین است، پس به نام پروردگار بزرگوارت تسبیح گوی. (۵۲-۳۸: ۶۹)

بگو: "من فقط پروردگارم را می خوانم و کسی را شریک او قرار نمی دهم."

بگو: "من مالک و قادر بر سود و زیان شما نیستم."

بگو: "هیچ کس مرا از عقوبت خدا پناه نخواهد داد، و غیر از او هرگز پناهی نخواهم یافت، مگر رساندن پیام خدا و انجام رسالتش، آتش دوزخ از آن کسی است، که خدا و رسولش را نافرمانی کند، و جاودانه در آن بماند.

هنگامی که وعده ها را برآورده ببینند، خواهند دانست چه کسی را یاران ناتوان تر است و عده اش کمتر.

بگو: "نمی دانم زمان انجام وعده نزدیک است، یا پروردگارم زمانی دور برای آن قرار داده است." دانای غیب کسی را بر غیب خود آگاه نمی کند، مگر رسولی را برگزیند، و بی تردید از پیش رو و پشت سرش مراقیبی می گمارد، تا بداند رسالتهای پروردگارش را ابلاغ کرده اند، خداوند به آنچه نزد رسولان است احاطه دارد، و عدد هر چیز را شماره کرده است." (۲۸-۲۰: ۷۲)

ای جامه بر خود پیچیده، پاره ای از شب را بپا خیز، نیمی از شب، اندکی کمتر یا بیشتر، و قرآن را آرام و واضح بخوان، ما بزودی سخنی گران بر تو نازل خواهیم کرد، مسلماً شب خیزی دشوار است و برای گفتار بهتر، که در روز آمد و شدی دراز داری، نام پروردگارت را بخوان و تنها به او دل ببند، پروردگار شرف و غرب که معبودی جز او نیست، او را کارساز خویش برگزین، و در برابر آنچه می گویند شکیبیا باش و به شایستگی از آنان دوری کن.

مرا با تکذیب کنندگان منع و اگذار و کمی مهلتشان ده، که آنها را نزد ما قید و بندهای گران و دوزخ و غذائی گلوگیر و عذابی دردناک است. (۱۳-۱: ۷۳)

روزی که زمین و کوهها به لرزه درآید، و کوهها همچون توده شن نرم شود.

و بی تردید ما پیامبری بسوی شما فرستادیم که گواهتان است، همانطور که رسولی بسوی فرعون فرستادیم.

فرعون به نافرمانی آن رسول برخاست و ما بشدت مجازاتش کردیم، اگر کافر شوید چگونه در روزی که کودکان را پیر می کند در امان مانید؟ در آن روز آسمان شکافته شود و وعده او تحقق یابد، این یادآور است و هرکس بخواهد راهی بسوی پروردگارش بر می گزیند.

پروردگارت می داند که تو و آنان که با تو هستند، نزدیک به دو ثلث، یا نصف، یا ثلث از شب را بپا می خیزید، خداوند شب و روز را مقدر می کند و می داند که شما نمی توانید حساب آن را نگاه دارید، لذا از شما درگذشت، اکنون آنچه میسر است از قرآن بخوانید، آگاه است که عده ای از شما بیمار خواهید شد و گروهی دیگر برای بهره یابی از فضل الهی در زمین سفر کنند و دیگران در راه خدا به پیکار برخیزند، پس آنچه میسر است از آن (قرآن) بخوانید و نماز را برپا دارید و زکات بدهید و به خدا و امی نیکو دهید و هر خیری را که پیشا پیش برای خودتان بفرستید نزد خدا به نیکوترین و بزرگترین وجه پاداش خواهید یافت و از خدا آمرزش بخواهید که او آمرزنده مهربان است. (۲۰-۱۴: ۷۳)

ای جامه برسرکشیده، برخیز و پروردگارت را بزرگ شمار، و لباست را پاکیزه دار، و از پلیدیها دوری کن، و نعمت مده تا بستانی، و بخاطر پروردگارت شکیباش.

هنگامه دمیده شدن در صور روز سختی است و برکافران آسان نیست.

آن کس را که به تنهائی آفریدم به من واگذار، او را مال فراوان دادم، و فرزندان که با اویند، و همه امکانات را در اختیارش نهادم، و باز هم طمع دارد که افزون ترش دهم.

هرگز، چرا که به آیات ما عناد دارد، به زودی او را خواهیم گرفت، زیرا که او اندیشید و محاسبه کرد، مرگ بر او، چگونه حساب کرد؟ باز هم مرگ بر او، چگونه حساب کرد؟ آنگاه نگاهی افکند، بعد چهره درهم کشید و روی ترش کرد، سپس به نخوت رو گرداند.

گفت: "این جز جادوئی که فراموخته چیزی نیست، و جز گفتار انسان نتواند بود." به زودی او را به سقر در اندازم. تو چه می دانی سقر چیست؟ نه باقی گذارد نه رها کند، پوست را بسوزاند، گماردگانش نوزده نفرند.

نگهبانان دوزخ را جز از میان فرشتگان قرار ندادیم و شمار آنها را جز برای آزمایش کافران معین نکردیم، تا اهل کتاب به یقین برسند و ایمان مؤمنان افزون شود، و نیز اهل کتاب و مؤمنان تردیدی بخود راه ندهند، تا بیمار دلان و کافران بگویند: "منظور خدا از این توصیف چیست؟" بدینگونه خدا هر که را خواهد به گمراهی واگذارد و هر که را بخواهد هدایت می کند، شمار سپاهیان پروردگارت را جز خودش نمی داند، و این جز یاد آوری برای مردم نیست. (۳۱ - ۱: ۷۴)

نکات مشترک دعوت پیامبران:

هنگامی که از بنی اسرائیل پیمان گرفتیم که جز خدا را نپرستید و به پدر و مادر، نزدیکان، ینیمان و بینوایان نیکی کنید، و به مردم نیک بگوئید، نماز را برپا دارید و زکات بدهید، ولی جز عده اندکی از شما، همگی سرپیچی کردید و روی گردانیدید. (۲: ۸۳)

بگوئید: "ما به خدا ایمان آوردیم و به آنچه بر ما نازل شده و آنچه بر ابراهیم و اسحاق، یعقوب و نوادگان نازل گردیده، و نیز آنچه به موسی و عیسی و بر پیامبران دیگر از طرف پروردگارانمان داده شده، ایمان آورده ایم و بین هیچ یک از پیامبران فرقی نمی گذاریم و تسلیم امر خدا هستیم.

(۲: ۱۳۶)

بگو: "ای اهل کتاب به سخنی روی آورید که میان ما و شما یکسان است. این که جز خدا را نپرستیم و چیزی را شریک او قرار ندهیم و برخی از ما برخی دیگر را غیر از خداوند یکتا به خدائی نگیرد.

اگر روی گردانند، بگوئید: "گواه باشید که ما فرمانبرداریم." (۳: ۶۴)

چون خدا از پیامبران پیمان گرفت که پس از آن که کتاب و فرزانی به شما دادم و آنگاه پیامبری آمد که موافق و مؤید کتاب شما بود به او ایمان بیاورید و یاریش کنید. (سپس) فرمود: " اقرار دارید؟

" گفتند: " اقرار داریم."

فرمود: " گواه باشید، من هم با شما گواهم، کسانی که بعد از این روی برتابند، نافرمانند." آیا آنها غیر آئین خدا می خواهند، حال آنکه آسمانیان و زمینیان خواه و نا خواه، در برابر او تسلیم هستند و بسوی او باز می گردند.

بگو: " به خدا ایمان آوردیم و نیز به آنچه به ما و ابراهیم، اسماعیل، اسحاق، یعقوب و نوادگان او نازل گردیده است و نیز آنچه از جانب پروردگار به موسی و عیسی و پیامبران دیگر داده شده است، ما در میان آنها فرقی نمی گذاریم و در برابر او تسلیم هستیم." (۸۴- ۸۱: ۳)

و خدا را بپرستید و چیزی را با او شریک مگردانید و به پدر و مادر احسان کنید و درباره خویشاوندان و یتیمان و مستمندان و همسایه خویش و همسایه بیگانه و همنشین و در راه مانده و بردگان خود نیکی کنید، که خدا کسی را که متکبر و فخر فروش است دوست ندارد.

(۴: ۳۶)

چه آئینی بهتر از دین کسی است که خود را تسلیم خدا کند و نیکوکار باشد و پیرو دین پاک ابراهیم شود؟ خداوند ابراهیم را به دوستی خود برگزیده است. (۴: ۱۲۵)
خداوند از بنی اسرائیل پیمان گرفت، از آنها دوازده سرپرست برانگیختیم.

خداوند فرمود: " اگر نماز برپا دارید و زکات بدهید و به رسولان من ایمان بیاورید، آنها را باری کنید، و خدا را وامی نیکو دهید، من با شما هستم و گناهانتان را می زدایم و به درون باغهایی می آورمتان که جویباران در آن روان است، اما هرکس بعد از این کافر شود، از راه راست منجرف شده است."

بسرای پیمان شکنی از رحمت خود دور و دلپایشان را سخت کردیم، آنان به تحریف کلمات پرداختند و بخشی از پندهائی را که داده شده بود از یاد بردند، و پیوسته به خیانتی که مرتکب شده اند پی می بری، و عده کمی از آنها چنین نیستند، از آنان درگذر، که خدا نیکوکاران را دوست می دارد. (۵: ۱۳- ۱۲)

از پی آن رسولان عیسی پسر مریم را آوردیم که پذیرفته بود توراتی را که در اختیار داشت، و انجیل را که در آن هدایت و نور بود به او دادیم، که تورات پیشین را تصدیق میکرد و هدایت و پندی بود برای پرهیزکاران. (۴۶: ۵)

ما پیامبران را جز برای بشارت و یاد آوری نفرستادیم، آنان که ایمان آوردند و نیکوکاری پیشه کردند، نه ترسی دارند و نه غمگین می شوند، به تکذیب کنندگان آیات ما، به کيفر نافرمانیشان عذاب خواهد رسید. (۴۹-۴۸: ۶)

نوح را به جانب قومش فرستادیم، او گفت: " ای قوم من! خدا را عبادت کنید که جز او معبودی برایتان نیست، من بر شما از عذاب روز بزرگ می ترسم. "

بزرگان قومش گفتند: " ما تو را درگمراهی آشکار می بینیم. "

گفت: " گفت ای قوم من! من درگمراهی نیستم، بلکه فرستاده پروردگار جهانیانم، که پیامهای پروردگارم را به شما می رسانم، و به شما اندرز می دهم و از خدا چیزهایی می دانم که شما نمی دانید، چرا تعجب کرده اید که مردی از میان شما با تذکری از جانب پروردگار برای هشدارتان برسد؟ تقوا پیشه کنید تا مشمول رحمت شوید. " سرانجام تکذیبش کردند، ما هم او و کسانی که همراهش در کشتی بودند نجات دادیم، و تکذیب کنندگان آیاتمان را غرق کردیم زیرا قومی کور دل بودند. (۶۴-۵۹: ۷)

بر قوم عاد برادرشان هود را فرستادیم، گفت: " ای قوم من خدا را عبادت کنید، که شما را جز او معبودی نیست، چرا تقوا نمی کنید. " بزرگان قومش گفتند: " بنظر ما تو سفیهی و بی تردید دروغگوئی. "

گفت: " ای قوم من ! من سفیه نیستم، بلکه فرستاده پروردگار جهانیان هستم، پیامهای پروردگار ارا به شما می رسانم و خیرخواه و امین شما هستم، چرا تعجب می کنید که مردی از میان خودتان با تذکری از جانب پروردگار آمده است که هشدارتان دهد، زمانی را بیاد آورید که جانشین قوم نوح قرارتان داد و جثه های نیرومندی نصیبتان کرد، پس نعمتهای خدا را بیاد داشته باشید، باشد که رستگار شوید. "

گفتند: " آیا بسراغ ما آمده ای تا تنها خدا را عبادت کنیم و آنچه را نیاکانمان می پرستیدند و اگذاریم؟ حالا که چنین است، اگر راست می گوئی، آنچه را که به ما وعده می دهی بیاور." گفت: " عذاب و غضب پروردگار شما را فرا گرفته است، آیا با من در مورد نامهای خدا مجادله می کنید، که شما و نیاکانتان برگزیده اید، درحالیکه خداوند هیچ برهانی درباره آن نازل نکرده است، حالا که چنین است منتظر باشید، من هم با شما در انتظارم."

سر انجام او و همراهانش را به رحمت خود نجات دادیم و ریشه کسانی را که آیات ما را تکذیب کردند و ایمان نیاوردند برکنندیم.

به سوی ثمود، برادرشان صالح را فرستادیم، که گفت: " ای قوم من خدا را بپرستید که جز او معبودی نیست، دلیل روشنی ازطرف پروردگارتان آمده، این ماده شتر خدا برای شما معجزه ای است، رهایش کنید که در زمین بچرد و آسیبی به آن نرسانید، که عذاب دردناکی گریبانتان را خواهد گرفت. بیاد آورید که شما را جانشین قوم عاد قرار داد و در زمین مسقر ساخت، که در دشتهای آن قصرها بنا کردید و در کوهها خانه هائی تراشیدید، پس نعمتهای خدا را بیاد آورید و در زمین فساد نکنید." بزرگان قومش به مستضعفان مؤمن گفتند: " آیا شما یقین دارید که صالح ازطرف پروردگار فرستاده او شده است؟" گفتند: " به پیامی که او آورده است ایمان داریم." متکبران گفتند: " ما منکر چیزی هستیم که شما به آن ایمان آورده اید."

آنگاه ماده شتر را پی کردند، و از فرمان خدا سر باز زدند و گفتند: " ای صالح اگر از رسولان خدائی آنچه را به ما وعده می دهی بیاور." آنگاه زلزله ای ایشان را فر گرفت و درخانه های خود از پا در آمدند. سپس از آنها رو گردانید و گفت: " ای قوم من! من پیام پروردگارم را رسانیدم و پندتان دادم، ولی شما نصیحت کنندگان را دوست ندارید." (۷۹ - ۶۵ : ۷)

و لوط را فرستادیم، آنگاه به قومش گفت: " آیا مرتکب کار زشتی می شوید که پیش از شما هیچ یک از جهانیان نکرده است؟ آیا به جای زنان با مردان شهوت می رانید؟ شما قومی تجاوزکار هستید."

پاسخ قومش جز این نبود که گفتند: " اینان را از شهرتان برانید، اینها مردمی هستند که خود را پاک می شمارند." ما او و خاندانش را نجات دادیم - جز همسرش که از بازماندگان بود - و بارانی (از سنگ) بر آنها بارانیدیم، پس بنگر سرانجام گناهکاران چگونه بود؟

برادرشان شعیب را به سوی مدین فرستادیم، گفت: ای قوم من! خدا را بپرستید که شما را جز او معبودی نیست، دلیل روشنی از پروردگار برای شما آمد، پس پیمانه و ترازو را کامل بدهید و به مردم کم ندهید و پس از اصلاح شدن زمین در آن فساد نکنید، اگر ایمان دارید این برای شما بهتر است. بر هر معبری به کمین ننشینید که با تهدید مؤمنان را از راه خدا باز دارید، و آنها را به کج راها بیندازید، به یاد آورید زمانی را که اندک بودید و خدا زیادتان کرد، ببینید عاقبت مفسدان چگونه بود. اگر گروهی از شما به پیام من ایمان آوردند و گروهی نیاوردند، صبر کنید تا خدا میان ما داوری کند که او بهترین داوران است.

بزرگان سرکش قوم او گفتند: "ای شعیب یا به آئین ما باز گردید، یا تو و همراهان مؤمنت را از شهرمان بیرون خواهیم کرد." گفت: "حتی اگر از آن کراهت داشته باشم؟ اگر به آئین شما که خدا ما را از آن نجات داد بازگردیم به خدا دروغ بسته ایم، پس سزاوار نیست به آن باز گردیم، مگر خدا بخواهد که دانش او بر هر چیز رساست، و ما بر خدا توکل کرده ایم، پروردگارا! میان ما و قوممان راهی به حق بگشا، که تو بهترین داورانی." بزرگان کافر قومه گفتند: "اگر از شعیب پیروی کنید، زیانکار خواهید بود." آنگاه زلزله ای سخت آنها را فرگرفت و درخانه های خود از پا درآمدند.

آنان که شعیب را به دروغ گویی نسبت دادند، گویی هرگز آنجا نبوده اند، و آنان که شعیب را تکذیب کردند خود زیانکار شدند.

آنگاه از آنها روی گردان و گفت: "ای قوم من! پیامهای پروردگارم را بشما رساندم و پندتان دادم، چگونه بر قومی کافر افسوس بخورم."

به هیچ دیاری پیامبری نفرستادیم مگر آنکه ساکنانش را به رنجها و سختی ها گرفتار ساختیم، تا تضرع کنند.

آنگاه خوشی را به جای ناخوشی آوردیم، تا افزون شدند، و گفتند رنج و راحت به نیاکان ما نیز می رسید، ناگهان آنها را که غافل بودند از پا در آوردیم.

اگر ساکنان تمام شهرها ایمان می آوردند و تقوا پیشه می کردند، درهای برکات آسمان و زمین را بر آنها می گشودیم، لکن تکذیب کردند، ما هم آنها را به کیفر کردارشان فرو گرفتیم.

آیا اهالی شهرها، در امان هستند از این که شبانه و در خواب عذاب ما بر آنها نازل شود؟ (۹۷-۸۰: ۷)

یا اهالی شهرها، در امان هستند از این که بهنگام روز وقتی که سرگرم هستند، عذاب ما به سراغشان بیاید؟

آیا از مکر خدا در امانند؟ درحالی که جز زیانکاران از مکر خدا غافل نیستند.

آیا بر آنان که زمین را از پیشینیان به ارث برده اند روشن نشد که اگر خواهیم آنها را بخاطر گناهانشان هلاک خواهیم کرد و بردلهايشان مُهر می زنیم تا نشنوند.

این است شهرهائی که اخبار آنرا برایت می گوئیم، که بی تردید پیامبرانشان معجزاتی برای آنها آوردند و آنها به چیزی که قبلاً تکذیبش کرده بودند، ایمان نیاوردند، خداوند این چنین بردل کافران مُهر می نهد. اکثر آنها را برپیمان خود ثابت نیاقتیم، و برآستی بیشتر آنان را نافرمان یافتیم. بعد از ایشان موسی را با آیاتی به سوی فرعون و اشراف قومش فرستادیم و آنها نیز برآن آیات ستم کردند، ببین عاقبت تبهکاران چگونه بود. (۱۰۳-۹۸: ۷)

آنان که از این رسول پیروی میکنند، پیامبر اُمی که صفاتش در تورات و انجیلی که در اختیار دارند، آمده است، که آنان را به کار خوب فرمان می دهد و از زشتی ها بازشان می دارد و پاکیزه ها را برای شان حلال و پلیدیها را حرام می شمرد و بارهای سنگین و تکالیف شاق را از دوش آنها بر می دارد، آنان که به او ایمان آوردند و حرمتش را رعایت کردند و از نوری که بر او نازل شده است پیروی کردند، همان رستگاراند. بگو: ای مردم! من پیام آور "خدا" که فرمانروائی آسمانها و زمین از آن اوست به سوی شما هستم، معبودی جز او نیست، زنده می کند و میمیراند، پس به "خدا" و فرستاده اش پیامبر درس نخوانده ای که به "خدا" و کلمات او گرویده، ایمان بیاورید و از او پیروی کنید باشد که هدایت شوید. (۱-۵۷: ۷۵۸)

داستان نوح را برای آنها بخوان، چون به قوم خود گفت: " ای قوم من! اگر اقامت من در میان شما، و یاد آوریهای من به آیات خدا بر شما گران آمده است، من بر خدا توکل کردم، شما نیز فکر خود و همت معبودهایتان را جمع کنید و بدون پرده پوشی درباره ام قضاوت کنید و مهلتی به من ندهید. اگر روی بگردانید، من از شما طالب مزدی نیستم، اجر من تنها برخداست و مأمور شده ام که از تسلیم شدگان باشم." پس از آن که تکذیبش کردند، ما او و همراهانش را در کشتی نجات دادیم و آنها را جایگزین گردانیدیم و آنان را که به تکذیب آیات ما برخاستند غرق کردیم، بنگر سرانجام بیم داده شدگان چگونه بود.

بعد از او رسولانی را به سوی قومش فرستادیم که آنها هم دلایل روشنی آوردند، آنها به آنچه پیش از آن تکذیبش کرده بودند، ایمان نیاوردند، ایچنین بردلهای متجاوزین مُهر زده ایم. بعد از آنها موسی و هارون را با آیاتمان به سوی فرعون و اطرافیانش فرستادیم، اما آنها تکبر کردند که گروهی گناهکار بودند، هنگامی که حق از جانب ما برای آنها آمد، گفتند: " این جادویی آشکار است." (۷۶-۷۱: ۱۰) ما بتو وحی کردیم، همانگونه که به نوح و پیامبران بعد از او وحی کردیم، و نیز به ابراهیم، اسماعیل، یعقوب و نوادگان، عیسی، ایوب، یونس، هارون و سلیمان وحی فرستادیم و به داود

زبور را دادیم، و پیامبرانی که پیش از این سرگذشت آنها را بر تو بیان داشتیم و پیامبرانی که سرگذشتشان را نگفتیم و خدا با موسی سخن گفت.

پیامبرانی که بشارت دهنده و هشدار دهنده بودند، تا مردم را بعد از آمدن پیامبران بر خدا حجتی نباشد و خداوند توانای فرزانه است.

(یوسف گفت:) من از کیش نیاکانم ابراهیم، اسحاق و یعقوب پیروی کرده ام، سزاوار نیست که ما چیزی را شریک خدا قرار دهیم، این از فضل خدا بر ما و بر همه مردم است، ولی بیشتر مردم شکر نمی گذارند. (۱۲ : ۳۸)

ما پیش از تو فرستادگانی نفرستادیم مگر مردانی را که همراه معجزات و کتابها به آنها وحی کردیم و اگر نمی دانید از اهل کتاب بپرسید، ما قرآن را بر تو نازل کردیم تا آنچه را برای مردم فرو فرستاده ایم برای شان بیان کنی ، باشد تا بیاندیشند. (۴۴ - ۴۳ : ۱۶)

بگو: " من نیز بشری هستم مانند شما که به من وحی می رسد، و معبود شما یگانه است، هر کس به ملاقات پروردگارش امیدوار باشد، باید عمل صالح انجام دهد و کسی را در عبادت پروردگارش شریک نکند.

(۱۱۰ : ۱۸)

پیش از تو هیچ رسولی نفرستادیم، جز آنکه به او وحی کردیم که: "معبودی جز من نیست، تنها مرا عبادت کنید". (۲۵ : ۲۱)

پس رسولان خود را یکی بعد از دیگری فرستادیم، هر زمان رسولی بر قومی آمد تکذیبش کردند، ما هم آنها را پی در پی هلاک کردیم و به صورت افسانه در آوردیم، قومی که ایمان نمی آورد از رحمت خدا دور باد. (۴۴ : ۲۳)

چون از پیامبران پیمان گرفتیم و از تو، نوح، ابراهیم، موسی و عیسی پسر مریم و از همه آنها پیمان محکمی گرفتیم. (۷ : ۳۳)

آئینی را برای شما مقرر داشت که نوح را بدان سفارش کرد، و آنچه را بتو وحی کردیم، به ابراهیم و موسی و عیسی سفارش کردیم، که دین را برپا دارند و در آن تفرقه نیندازند، آنچه را بدان دعوت می کنید بر مشرکان گران است، خدا هر که را بخواهد برمی گزیند و کسی را که بسوی او بازگردد هدایت می کند. (۱۳ : ۴۲)

چون عیسی دلایل روشن خود را آورد، گفت: "من برای شما حکمت آورده ام، تا چیزهایی را که در آن اختلاف دارید برایتان بیان کنم، پس برای خدا تقوا داشته باشید، و از من اطاعت کنید، براستی خدا پروردگار من و شماست، او را بپرستید که راه راست همین است. (۴۳-۶۳: ۴۳)

خداوند گواهی داده است که معبودی جز او قائم به دادگری نیست و فرشتگان و عالمان نیز گواهند، معبودی نیست جز خداوند توانمند فرزانه.

دین نزد خدا اسلام است (فقط تسلیم حکم و نظر خدا بودن) و اهل کتاب پس از پی بردن به حقانیت آن از روی حسد با یکدیگر اختلاف کردند، خداوند بزودی حساب کسی را که آیاتش را انکار کند خواهد رسید. (۱۹-۱۸: ۳)

کفرورزان به آیات خدا که پیامبران را به نا روا می کشند و آمران به عدالت را به قتل می رسانند، به عذابی دردناک نوید ده، آنان کسانی هستند که در دنیا و آخرت کردارشان تباه شده است و یابوری ندارند.

(۲۲-۲۱: ۳)

فطری بودن دین:

نعمت خدا و پیمان مؤکد او را که با شما بسته است، بدان هنگام که گفتید:
" شنیدیم و اطاعت کردیم" به یاد آورید و از نافرمانی خدا بترسید، که او از درون سینه ها
آگاه است. (۷: ۵)

پروردگار تو، از پشت فرزندان آدم نسلها را بیرون آورد، و آنها را بر خویشتن گواه ساخت :
" آیا من پروردگار شما نیستم؟ " گفتند: " آری، گواهی می دهیم."
تا در روز قیامت نگوئید: " ما از این غافل بودیم."
و یا نگوئید: " پیش از ما نیکانمان مشرک بودند، و ما فرزندانمانی بودیم بعد از آنها، آیا ما را به کردار باطل گرایان
هلاک خواهی کرد؟" آیات را چنین بیان می کنیم تا بازگردند.
(۱۷۴-۱۷۲: ۷)

با یکتا پرستی روی به دین آور، این آفرینشی است که خدا مردم را به آن شیوه آفرید، تغییری
در آفرینش خدا نیست، این است آئین استوار، ولیکن بیشتر مردم نمی دانند.
به سویش بیائید و برای او تقوا کنید و نماز را برپا دارید و از مشرکان نباشید، از کسانی که در
دینشان فرقه فرقه شدند و هر فرقه ای به آنچه داشت دلخوش بود. (۳۰-۳۲: ۳۰)

اکراهی در دین نیست:

اکراهی در دین نیست، که آشکار کننده راه از بیراهه است، کسی که طاغوت را مُنکر شود
و به خدا ایمان آورد، به دستاویز محکمی چنگ زده است که هرگز نخواهد گُست، و خداوند
شنوای داناست. (۲۵۶: ۲)

ما تو را جز برای بشارت و بیم دادن نفرستادیم،
بگو: " من در برابر رسالت پاداشی از شما نمی خواهم، پاداش من همین بس که هرکس بخواد
راهش را بسوی پروردگارش برگزیند. " (۵۷-۵۶: ۲۵)

ما به آنچه می گویند آگاهتریم و تو مأمور نیستی که آنها را به اجبار وادار کنی، آن کس را که از عذاب من می ترسد، به وسیله قرآن اندرز ده. (۵۰:۴۵)

این (قرآن) یاد آور بست و هرکس بخواهد راهی بسوی پروردگارش بر می گزیند. (۷۳:۱۹)

این یاد آور بست هرکس بخواهد راهی را انتخاب کند که بسوی پروردگارش باشد. (۷۶:۲۹)

این (قرآن) تذکر و یاد آور بست، هرکس بخواهد از آن پند گیرد، در الواح پر ارزشی ثبت است، الواحی منزّه و پاکیزه، به دست نویسندگان حق، بزرگوار و نیکوکار. (۸۰:۱۱-۱۶)

این قرآن جز پند و اندرزی برای جهانیان نیست، برای هرکس از شما که بخواهد راه راست درپیش گیرد.

و شما نمی خواهید، مگر پروردگار عالمیان بخواهد. (۸۱:۲۷-۲۹)

(برای روشن تر شدن موضوع توجه شود به آیاتی در مورد کوشش و عمل)

ایمان:

پاداش ایمان آوردگان: یهودیان، نصاری، صابئان و آنان که به خدا و روز قیامت ایمان آورده اند، و عمل صالح انجام داده اند، نزد پروردگارشان محفوظ است: نه ترسی دارند و نه اندوهی. (۲:۶۲)

آنهایی که ایمان آورده اند و کارهای نیک و شایسته کرده اند، آنان اهل بهشتند و در بهشت جاوید همیشه متنعم خواهند بود. (۲:۸۲)

ای اهل ایمان (در کارها) از صبر و نماز کمک بگیرید، که خدا با شکیبایان است. (۲:۱۵۳)
آنگاه که بندگانم درباره من از تو بپرسند، " من نزدیکم و هرکه مرا بخواند دعایش را اجابت می کنم، آنها باید دعوت مرا بپذیرند و به من ایمان بیاورند تا راهشان را بیابند. (۲:۱۸۶)

اکراهی در دین نیست، که آشکار کننده راه از بیراهه است، کسی که طاغوت را منکر شود، و به خدا ایمان آورد، به دستاویز محکمی چنگ زده که گسستن در آن نیست، و خداوند شنوای داناست، خدا یاور مؤمنان است و آنها را از تاریکی به روشنایی می برد، و طاغوت (ظغیانگران) یاور کافرانند، و آنان را از روشنایی به تاریکی می برند، آنان جاودانه در آتشند. (۲۵۷-۲۵۶ : ۲)

همانا آنان که اهل ایمان و نیکوکارند، و نماز بپا دارند و زکات بدهند، آنان را نزد پروردگارش پاداش نیکویی خواهد بود، و هرگز ترس از آینده و اندوهی از گذشته نخواهند داشت. (۲۷۷ : ۲)

پیامبر به نازل شده های از جانب پروردگارش ایمان آورده، و مؤمنان نیز همگی به خدا و فرشتگان و کتابها و فرستادگانش ایمان آورده اند. - ما میان پیامبران او فرق نمی گذاریم.

گفتند: " شنیدیم و گردن نهادیم، پروردگارا، آمرزش ترا خواستاریم، و بازگشت بسوی توست.

(۲۸۵ : ۲)

هوس پرستی، از جمله دوست داشتن زنان، پسران، انبانیهای انباشته از زر و سیم، اسبان داغ خورده، چارپایان و کشتزار، در نظر مردم زینت یافته است، اینها دستمایه زندگی این جهانند، و سر انجام نیک نزد خداست. بگو: " آیا شما را از چیزی آگاه کنم که از آنها بهتر است؟ برای آنها که تقوای الهی پیشه کنند، در نزد پروردگارش باغهایی است که در آن جویها روان است، و همسرانی پاک، همچنین خشنودی خدا، و جاودانه در آن بمانند، و خدا به بندگان بیناست.

کسانی که می گویند: " پروردگارا ما ایمان آوردیم، گناهان ما را بیامرز، و از عذاب دوزخ حفظمان کن. " (آنها) صابران، راستگویان، مطیعان، انفاق کنندگان و آمرزش خواهان سحرگهانند. (۱۸-۱۴ : ۳)

بگوئید: " ما به خدا ایمان آوردیم و نیز به آنچه به ما و ابراهیم، اسماعیل، اسحاق، یعقوب و نوادگان او نازل گردیده است و نیز آنچه از جانب پروردگار به موسی و عیسی و پیامبران دیگر داده شده است، ما در میان آنها فرقی نمی گذاریم و در برابر او تسلیم هستیم. "

(۱۳۶ : ۲) و (۸۴ و ۷۹ : ۳)

سست و غمگین نشوید، چرا، که اگر ایمان داشته باشید، برترید. (۱۳۹ : ۳)

حکومت آسمانها و زمین از آن خداست و او بر همه چیز تواناست.

مسلماً در آفرینش آسمانها و زمین و رفت و آمد شب و روز عبرتی است برای خردمندان، آنان که ایستاده و نشسته و به پهلو خفته خدا را یاد می کنند، و در آفرینش آسمانها و زمین می اندیشند: پروردگارا، این جهان را بیهوده نیافریده ای، تو منزّهی، ما را از عذاب آتش نگهدار.

پروردگارا، هرکس را به آتش افکنی خوار و رسوایش ساخته ای و ستمکاران یآوری ندارند. پروردگارا، ما ندای منادی توحید را شنیدیم، که دعوت می کرد: " به پروردگارتان ایمان بیاورید" و ما ایمان آوردیم.

پروردگارا، آنچه از طریق پیامبران به ما وعده فرمودی، به ما مرحمت فرما، و ما را در روز رستخیز رسوا مکن، زیرا تو هیچگاه از وعده خود تخلف نمی کنی. (۱۹۴-۱۸۹:۳)

نکوکار با ایمان چه مرد باشد چه زن، وارد بهشت می شود، و کمترین آزاری نخواهد دید.

(۱۲۴:۴)

کسانی که ایمان آوردند، سپس کافر شدند و دوباره ایمان آوردند، و بار دیگر کافر شدند، و برگرف خود افزودند، خداوند هرگز آنها را نمی آمرزد، و هدایتشان نخواهد کرد. (۱۳۷:۴)

خداوند پاداش کسانی را که به او و رسولان او ایمان آورده اند، و میان آنها جدائی نمی اندازند، خواهد داد، که او آمرزندهٔ مهربان است. (۱۵۲:۴)

ای مردم پیامبری به حق از جانب پروردگارتان برای شما آمد، چنانچه به او ایمان آورید برای شما خوب است، و اگر کافر شدید، آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست و او دانای فرزانه است. (۱۷۰:۴)
ای مردم حجتی از طرف پروردگارتان برای شما آمد، و نوری آشکار بسویتان فرستادیم.

اما همهٔ آنهایی که بخدا ایمان آورند و به او متوسل شوند، بزودی به عرصهٔ رحمت و فضل خویش وارد خواهد کرد، و در راهی راست بسوی خود هدایتشان می کند. (۱۷۴-۱۷۵:۴)

کسی که ایمان را انکار کند، عملش باطل است، و در آخرت از زیانکاران خواهد بود. قسمتی از آیه: (۵:۵)

خداوند به مؤمنان صالح وعدهٔ آمرزش و أجر عظیم می دهد. (۹:۵)

فقط خدا و رسولش و مؤمنانی که نماز برپا می دارند و در رکوع (با خشوع و با رغبت) زکات می دهند، یار و یاور شما هستند.

دوستان خدا و رسول و مؤمنانی که دوستان خدا هستند پیروز هستند. (۵۶-۵۵:۵)

ما پیامبران را جز برای بشارت و هشدار نفرستادیم، آنان که ایمان آوردند و نیکوکاری پیشه کردند، نه ترسی دارند و نه غمگین می شوند، به تکذیب کنندگان آیات ما، به کیفر نافرمانیشان عذاب خواهد رسید. (۴۹-۴۸: ۶)

آنان که ایمان آورده اند و ایمان خود را به شرک نیالوده اند، ایمنی خاص آنهاست و آنان هدایت شدگانند. (۸۲: ۶)

خداوند خواستار هدایت هرکس که باشد دلش را براسلام می گشاید و آنکس را که گمراه بخواد دلش را چنان می فشارد که گوئی به آسمان پر می کشد، خداوند این چنین پلیدی را بر افرادی که ایمان نمی آورند قرار می دهد، این راه مستقیم پروردگار توست، ما آیات خود را برای کسانی که پند می گیرند بیان کردیم، آنان را نزد پروردگار سرای آرامش است و خدا به پاداش کردارشان دوستدار آنان خواهد بود. (۱۲۷-۱۲۵: ۶)

ای فرزندان آدم، لباسی برای شما فرو فرستادیم که برایتان زینت است، و شرمگاهتان را می پوشاند، و لباس تقوا بهتر است، این از آیات خداست شاید بخود آئید.

ای فرزندان، آدم شیطان شما را نفریبد چنانکه لباس پدر و مادران را از تنشان برکند، تا شرمگاهشان را در نظرشان آشکار نمود، و از بهشت بیرونشان کرد، چرا که او وگروهش ازجائی که آنها را نمی بینید، شما را می بینند، ما شیطانها را دوستان کسانی قرار دادیم که ایمان نمی آورند. (۲۷-۲۶: ۷)

چون کار زشتی انجام دهند، گویند: " نیاکانمان را چنین یافته ایم، و خدا ما را بدان فرمان داده است." بگو: " خدا به زشتکاری فرمان نمی دهد، چرا چیزی را که نمیدانید به خدا نسبت می دهید.

(۲۸: ۷)

مردان و زنان با ایمان دوستان یکدیگرند، امر به معروف و نهی از منکر می کنند، و نماز برپا می دارند و زکات می دهند، و خدا و رسولش را اطاعت می کنند - خداوند به زودی آنها را مورد رحمت خود قرار می دهد، مسلماً خدا نیرومند فرزانه است. (۷۱: ۹)

خداوند به مردان و زنان با ایمان، باغهایی را وعده داده است که جویباران در آن جاریست، و جاودانه در آن خواهند ماند، و نیز مسکن های پاکیزه در باغهای جاوید، ولی خوشنودی خدا برتر باشد، این است کامیابی بزرگ. (۷۲: ۹)

ای مردم! ازجانب پروردگار برای شما پندی آمد که درمان همه دردهائی است که در دلهاست و هدایت و رحمتی برای مؤمنان است.

بگو: " به فضل و رحمت خدا خوشحال شوندم، که از همه اندوخته هایشان بهتر است."

(۵۸-۵۷ : ۱۰)

آگاه باش که دوستان خدا نه ترسی دارند و نه غمگین می شوند.
برای مؤمنان با تقوا در زندگی دنیا و آخرت خبری مسرت بخش است، سخنان خدا تغییر ناپذیر است و آن رستگاری بزرگی است، سخن آنان محزونت نکند که عزت از آن خداست و او شنوای داناست. (۶۵-۶۲ : ۱۰)

جز قوم یونس مردم هیچ بلادی ایمان نیاوردند، که از ایمانشان متمتع شوند، زمانی که ایمان آوردند، عذاب ذلت در زندگی دنیا را از آنها برطرف کردیم، و تا مدتی معین آنها را بهر مند ساختیم.
اگر پروردگار تو می خواست، تمام زمینیان ایمان می آوردند، آیا تو می خواهی که مردم را مجبور کنی که ایمان بیاورند.
هیچکس را نشاید جز به فرمان خدا ایمان آورد، خداوند پلیدی را برای آنان که نمی اندیشند قرار می دهد.

بگو: " بنگرید آنچه را که در آسمانها و زمین است." ولی آیات و هشدارها به حال کسانی که ایمان نمی آورند، سودی نبخشند.

آیا آنها مانند گذشتگان انتظار روزهای گذشته را می کشند؟ بگو: " شما انتظار بکشید، من نیز با شما انتظار می کشم." آنگاه رسولان خود و مؤمنان را نجات می دهیم، آری برماست که مؤمنان را نجات دهیم.
بگو: " ای مردم اگر به دین من شک دارید، آگاهتان کنم که من کسانی را که شما غیر خدا می پرستید، نمی پرستم، و تنها خداوندی را می پرستم که شما را می میراند، و من مأمورم که از مؤمنان باشم."
روی خود را به آئین توحید متوجه کن، و از مشرکان مباش، و غیر از خدا چیزی را نخوان که نه سودی به تو می رساند و نه زیانی، و اگر چنین کنی از ستمکاران خواهی بود.
اگر خدا زیانی به تو برساند، جز او هیچ کس نمی تواند آن را برطرف کند و اگر اراده خیری برای تو کرد، هیچ کس مانع فضل او نخواهد شد، آنرا به هرکس بخواهد می دهد، که او آمرزنده مهربان است.

(۱۰۷-۹۸ : ۱۰)

بگو ای مردم! بی تردید حق از طرف پروردگار برای شما آمد، هرکس هدایت شد به سود خویش راه یافته است، و هرکس گمراه شد، به زیان خود گمراه شده است، و من نگهبان شما نیستم.

از آنچه بر تو وحی می شود پیروی کن و شکیباً باش، تا اینکه خدا حکم کند، که او بهترین حکم کنندگان است. (۱۰۹-۱۰۸: ۱۰)

و بیشتر مردم - ولو بسیار مشتاق باشی - ایمان نخواهند آورد. (۱۰۳: ۱۲)
بیشتر آنها ایمان نمی آورند مگر ایمانی آلوده به شرک. آیا از این ایمن هستند که عذاب فراگیری از جانب خدا به سراغ آنها بیاید، یا رستاخیز بی آنکه خبردار شوند، ناگهان فرارسد؟ (۱۰۷-۱۰۶: ۱۲)
آنها که بخدا ایمان آورده و دل‌هایشان بباد خدا آرام می‌گیرد، آگاه شوید که تنها یاد خدا آرام بخش دلهاست. برای مؤمنان صالح عاقبت نیکو رقم خورده است. (۲۹-۲۸: ۱۳)
از قرآن آنچه را شفا و رحمت مؤمنان است نازل کردیم، و ستمگران را جز زیان نمی افزاید.
(۸۲: ۱۷)

خداوند کسانی را که ایمان آورده اند و کارهای شایسته کرده اند، به باغهایی در می آورد که جویباران در آن جاریست، در آنجا با دستبندهای زرین و مروارید آراسته شوند، و تن پوششان از حریر است، و به گفتار پاکیزه و راه پسندیده راهنمایی شوند. (۲۴-۲۳: ۲۲)
خداوند از ایمان آوردگان دفاع می کند، خداوند هیچ خیانتکار ناسپاس را دوست ندارد.
(۳۸: ۲۲)

اما کسانی که به آخرت ایمان ندارند از راه راست منحرف شده اند. (۷۴: ۲۳)
الف. لام میم.
خداوند به کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته کردند، وعده داده که در روی زمین جانشینشان کند- همچنان که اسلافشان را جانشین کرد، و دینی را که برای آنها پسندید استوار سازد و ترسشان را به آرامش بدل کند، مرا عبادت کنند و شریکی برایم قرار ندهند، و آنان که بعد از این کافر شوند، فاسقند.
نماز را برپا دارید و زکات را بدهید و به اطاعت رسول گردن نهید تا مورد رحمت قرار گیرید، گمان مبر کافران در زمین ما را به ستوه آورند، جایگاهشان آتش است و چه بد جایگاهی است.
(۵۷-۵۵: ۲۴)

شاید می خواهی خود را هلاک کنی که چرا ایمان نمی آورند؟!
اگر بخواهیم از آسمان آیه ای بر آنها نازل می کنیم که در برابر آن گردن خم کنند.
هیچ تذکر تازه ای از طرف خدای رحمان به آنها داده نشد، جز اینکه از آن روی گردانند. (۵-۳: ۲۶)
وبراستی قرآن مایه هدایت و رحمت مؤمنان است. (۷۷: ۲۷)

آیا مردم را گمانشان این است که چون بگویند: "ایمان آورده ایم" رهایشان می کنند، و دیگر نمی آزمایند؟

ما پیشینیان را آزمودیم، تا خدا راستگویان و دوروغگویان را معلوم کند. (۲۹ : ۲-۳)
و کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته کردند، گناهانشان را می زدائیم و بهتر از کردار
خوبشان پاداش می دهیم. (۲۹ : ۷)

بعضی از مردم گویند: " بخدا ایمان آوردیم." و چون در راه خدا مورد آزار مردم قرار گیرند، فتنه مردم را مانند
عذاب خدا می پندارند و اگر مددی از جانب پروردگارت برسد، می گویند ما نیز با شما بودیم، آیا خداوند به آنچه
در دلهای مردم می گذرد آگاه تر نیست؟ البته خدا مؤمنان و منافقان را می شناسد. (۲۹ : ۱۰)

آنان که به خدا و دیدار او ایمان ندارند از رحمت من نومید هستند و برایشان عذاب دردناکی
است. (۲۲ : ۹۳)

تنها کسانی به آیات ما ایمان می آورند که وقتی بر آنها خوانده شود سجده کنان به رو در می افتند و تسبیح
و سپاس پروردگارشان را بجا آورند و تکبر نکنند.

پهلوی از بستر خواب برگیرند و با بیم و امید پروردگارشان را بخوانند و از آنچه روزیشان داده ایم انفاق کنند.
هیچ کس نمی داند چه پاداشها (ی مهمی) که روشنی بخش دیدگان است برای آنها اندوخته شده
است، و این پاداش اعمالی است که انجام داده اند.

آیا مؤمن مانند فاسق است؟ هرگز یکسان نخواهد بود.

اما مؤمنان نیکوکار را پاداش اعمالشان باغهایی است، اما منزلگاه فاسقان آتش است، هر وقت بخواهند از آن
خارج شوند، به آنجا بازگردانده می شوند، و به آنها گفته شود: " بچشید عذاب آتشی را که آنرا انکار می کردید،
و قبل از عذاب آخرت، عذاب دنیا را به آنها می چشائیم، شاید باز گردند.

کیست ستمکارتر از آن کسی که به آیات پروردگار او را پند دهند، ولی اعراض کند؟ ما از
مجرمان انتقام خواهیم گرفت. (۲۲-۱۵ : ۳۲)

بشارت بر آنان که پرستش طاغوت را وانهادند و به خدا روی آوردند، پس بندگان مرا بشارت ده:

آنان که گفته ها را می شنوند و از بهترین آن پیروی می کنند، همانها هستند که خدا هدایتشان کرده است و آنها
خرمدانند. (۳۱ : ۹۷-۱۸)

آیا کسانی که مرتکب بدیها می شوند، تصور می کنند که ما آنها را با کسانی که ایمان آورده اند
و کارهای درست انجام داده اند برابر می گذاریم، و زندگی و مرگشان یکسان است؟
چه بد داوری می کنند. (۴۵ : ۲۱)

اوست که بر دل‌های مؤمنان آرامش فرستاد تا ایمانشان را بیفزاید، که سپاه آسمانها و زمین از آن خداست، و خداوند دانای فرزانه است.

تا مردان و زنان با ایمان را به باغهایی وارد کند، که جویباران در آن جاریست، و جاودان در آنجا باشند، و از گناهانشان درگذرد و این نزد خدا کامیابی بزرگی است. (۴۸: ۴-۵)

ما تو را گواه و بشیر و هشدار دهنده فرستادیم، تا به خدا و رسولش ایمان بیاورید، و یاریش کنید و بزرگش شمارید و بامداد و شامگاه او را تسبیح گوئید. (۴۸: ۸-۹)

ای مؤمنان! آیا شما را به معامله ای راهنمایی کنم که از عذاب دردناک نجاتتان دهد؟ به خدا و فرستاده اش ایمان بیاورید و با اموال و جان خویش در راه خدا جهاد کنید، اگر بدانید برای شما بهتر است، خداوند گناهانتان را می بخشد و شما را به باغهایی وارد می کند که نهرها در آن جاریست، و درخانه های پاک بهشتی جای می دهد، و این رستگاری بزرگی است.

نعمت دیگری که خواهانش هستید یاری و پیروزی نزدیک از جانب خداست، مؤمنان را بشارت ده.

(۶۱: ۱۰-۱۳)

جز به اذن خدا هیچ مصیبتی رخ نمی دهد، هرکس به خدا ایمان آورد، پروردگار قلبش را هدایت کند، خداوند بر هر چیز داناست.

خدا را اطاعت کنید و پیامبر را گردن نهید و اگر روی بگردانید رسول ما جز ابلاغ آشکار وظیفه ای ندارد، خدا کسی است که هیچ معبودی جز او نیست و مؤمنان باید بر او توکل کنند. (۶۴: ۱۱-۱۳)

بگو: " او خدای رحمان است، به او ایمان آوردیم و بر او توکل کردیم"، بزودی خواهید دانست چه کسی درگمراهی آشکار است. (۶۷: ۲۹)

بعد از قرآن به کدامین سخن ایمان می آورید؟ (۷۷: ۵۰)

سوگند به شفق، سوگند به شب و آنچه در اوست، سوگند به ماه که بدر کامل شود، که شما حتماً مراحل مختلف را می گذرانید، آنها را چه شده که ایمان نمی آورند؟ و چون قرآن بر آنان خوانده شود سجده نمی کنند، بلکه کافران تکذیب می کنند، خداوند بر آنچه در دل پنهان دارند آگاه تر است، آنان را به عذابی دردناک بشارت ده، مگر کسانی که ایمان آورده اند و نیکوکردار بوده اند که برای آنها پاداشی بی پایان است. (۸۴: ۱۶-۲۵)

سوگند به انجیر و زیتون، سوگند به طور سینا، سوگند به این شهر امن، که ما انسان را به نیکوترین صورت و سیرت بیافریدیم، آنگاه او را به پائین ترین مرحله برگردانیم. مگر آنان که ایمان آوردند و کارهای شایسته کردند - که برای آنها پاداش بی پایان است، پس چه برآنت داشت که دین حق را تکذیب کنی؟ مگر خدا بهترین داوران نیست؟ (۸ - ۱ : ۹۵)

کسانی که ایمان آورده اند و کارهای شایسته کرده اند، بهترین مخلوقند، پاداش آنها نزد خداوند بهشت جاودانه است، که جویباران در آن جاریست و همیشه در آن خواهند ماند، خدا از آنها خوشنود و آنها هم از خدا راضی هستند، این است پاداش آنکه درمقابل خدا خشوع دارد. (۸ - ۷ : ۹۸)

سوگند به عصر (زمان) که انسان در زیان است، مگر کسانی که ایمان آورند و کارهای درست کنند و یکدیگر را به حق و صبر سفارش نمایند. (۳ - ۱ : ۱۰۳)

اسلام کمال دین:

ای بنی اسرائیل نعمتهائی را که به شما عطا کردم به یاد آورید، و به پیمانی که با من بسته اید وفا کنید تا من نیز به پیمان با شما وفا کنم و فقط از (نافرمانی) من بترسید، و به آنچه نازل کردم و کتاب شما را تصدیق می کند، ایمان بیاورید و اولین کافر به آن نباشید، و آیات مرا به بهای ناچیز نفروشید، و فقط از (نافرمانی) من بترسید.

حق را با باطل میامیزید و حقیقتی را که می دانید کتمان نکنید، نماز را برپا دارید، زکات را بدهید و بانمازگزاران نماز بخوانید.

چگونه مردم را به نیکی دعوت می کنید ولی خودتان را از یاد می برید؟ در صورتیکه خودتان کتاب را می خوانید، آیا فکر نمی کنید؟ از صبر و نماز کمک بخواهید که این کار جز بر فروتنان گران است.

آنهائی که یقین دارند، پروردگارشان را ملاقات می کنند و به سوی او باز می گردند. (۴۶ - ۴۰ : ۲)
یهودیان و نصارا هرگز از تو راضی نخواهند شد، مگر این که از آئینشان پیروی کنی، بگو:

" هدایت، هدایت الهی است و اگر از هوا و هوس آنان پیروی کنی بعد از آن که آگاه شدی، دیگر از جانب خدا یار و یاورى نخواهی داشت. (۲: ۱۲۰)

گفتند: " به آئین یهود و نصاری در آئید تا هدایت شوید. "

بگو: " که آئین یکتاپرستی ابراهیم را پیروی می کنیم، و او هرگز از مشرکین نبود. "

بگوئید: " ما به خدا ایمان آوردیم و به آنچه بر ما نازل شده و آنچه بر ابراهیم، اسحاق، یعقوب و نوادگان نازل گردیده، و نیز آنچه به موسی و عیسی و بر پیامبران دیگر از طرف پروردگارشان داده شده، ایمان آورده ایم و بین هیچ یک از پیامبران فرق نمی گذاریم و تسلیم امر خدا هستیم. "

اگر آنها ایمان بیاورند مانند آنچه شما ایمان آورده اید، هدایت یافته اند، و اگر سرپیچی کنند از حق جدا افتاده اند، و خدا شما را از آسیب آنها حفظ می کند، و او شنوای داناست. "

(۲: ۱۳۵-۱۳۷)

درود و رحمت پروردگار بر آن گروه باد که ره یافتگانند. (۲: ۱۵۷)

کسانی که دلایل و هدایتی را که نازل کردیم و در کتاب بر مردم عرضه داشتیم کتمان کنند مورد لعن خدا و لعن کنندگان واقع شوند. مگر آنها که توبه کردند و به راه آمدند و حق را بزبان آوردند، توبه آنها را می پذیرم که توبه پذیر مهربان منم. (۲: ۱۶۰-۱۵۹)

پیامبر به نازل شده های از جانب پروردگارشان ایمان آورده، و مؤمنان نیز همگی به خدا و فرشتگان و کتابها و فرستادگانش ایمان آورده اند، - ما میان پیامبران او فرق نمی گذاریم. "

گفتند: " شنیدیم و گردن نهادیم، پروردگارا، آمرزش ترا خواستاریم، و بازگشت بسوی توست. (۲: ۲۸۵)

هیچ کس را شایسته نباشد که خداوند کتاب و داوری و نبوت به او بدهد و آنگاه به مردم بگوید:

" بجای خدا مرا عبادت کنید" -

بلکه باید بگوید: " همانطور که کتاب را می آموزید، و خود نیز می خوانید، مردمی الهی باشید. "

و به شما فرمان ندهد که فرشتگان و پیامبران را خدایان قرار دهید، آیا پس از مسلمان شدن، شما را به کفر دعوت می کند؟

چون خدا از پیامبران پیمان گرفت که پس از آنکه کتاب و فرزانیگی به شما دادم، و آنگاه پیامبری آمد که موافق و مؤید کتاب شما بود، به او ایمان آورید و یاریش کنید، سپس فرمود: " آیا اقرار دارید؟" گفتند: " اقرار داریم"

فرمود: " گواه باشید، من هم با شما گواهم، کسانی که بعد از این روی برتابند، نافرمانند. "

آیا آنها غیر آئین خدا می خواهند، حال آنکه آسمانیان و زمینیان خواه و نا خواه، در برابر او تسلیم هستند و بسوی او باز می گردند.

بگو: "به خدا ایمان آوردیم و نیز به آنچه به ما و ابراهیم، اسماعیل، اسحاق، یعقوب و نوادگان او نازل گردیده است و نیز آنچه از جانب پروردگار به موسی و عیسی و پیامبران دیگر داده شده است، ما در میان آنها فرقی نمی گذاریم و در برابر او تسلیم هستیم."

کسی که غیر از اسلام آئینی برگزیند، از او پذیرفته نخواهد شد، و در آخرت از زیانکاران است. (۸۵ - ۷۹: ۳)

خداوند از اهل کتاب پیمان گرفت که آن (حق) را برای مردم بیان کنند و کتمان نکنند، اما آنها پیمان را وانهادند و به بهای کمی فروختند، چه بد معامله ای کردند. (۱۸۷: ۳)

کسی که بعد از پیدا شدن راه حق، با رسول خدا به مخالفت برخیزد، و راهی غیر از راه مؤمنان برگزیند، به همان راه به خود رهائش کنیم، و به دوزخ درافکنیم که بد جایگاهی است. (۱۱۵: ۴)

چه آئینی بهتر از دین کسی است که خود را تسلیم خدا کند و نیکوکار باشد و پیرو دین پاک ابراهیم شود؟ خداوند ابراهیم را به دوستی خود برگزیده است. (۱۲۵: ۴)

انکارکنندگان خدا و پیامبران او، که می خواهند میان آنها جدائی بیاندازند، گویند: "بعضی را می پذیریم و بعضی را نمی پذیریم"، و خواست آنها اینست که در این میانه راهی برگزینند. آنها درحقیقت کافرنند، و برای کافران عذاب خوارکننده ای مهیا کرده ایم. خداوند پاداش کسانی را که به او و رسولان او ایمان آورده اند و میان آنها جدائی نمی اندازند خواهد داد، او آمرزندهٔ مهربان است. (۱۵۲ - ۱۵۰: ۴)

ای مردم پیامبری به حق از جانب پروردگارتان برای شما آمد، چنانچه به او ایمان آورید برای شما خوب است، و اگر کافر شدید، آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست، و او دانای فرزانه است. (۱۷۰: ۴)

ای مردم حتی از طرف پروردگارتان برای شما آمد، و نوری آشکار بسویتان فرستادیم. اما همهٔ آنهایی که بخدا ایمان آورند و به او متوسل شوند، بزودی به عرصهٔ رحمت و فضل خویش وارد خواهد کرد، و در راهی راست بسوی خود هدایتشان می کند. (۱۷۴ - ۱۷۵: ۴)

ای اهل کتاب پیامبر ما نزد شما آمد تا حقایق بسیاری را که از کتاب پنهان کرده اید بیان کند، و از بسیاری درگذرد، از جانب خدا نور و کتاب روشنگری به سوی شما آمد، خداوند بدان، طالبان خشنودیش را به راههای سلامت هدایت می کند و از ظلمت به سوی نور می برد و آنها را به راه راست رهبری خواهد کرد.

(۱۶-۱۵: ۵)

اگر اهل کتاب ایمان بیاورند و تقوا پیش گیرند، گناهانشان را خواهیم زدود و به باغهای پُر نعمت واردشان خواهیم کرد، اگر تورات و انجیل و نازل شده های پروردگارشان را بکار بندند، از فراز و فرود روزی خورند، لکن برخی از آنها رو به اعتدال دارند و بیشترشان روبه بدکرداری.

(۶۶-۶۵: ۵)

بگو: " آیا چیزی را بجای خدا می پرستند که دارای هیچ گونه سود و زیانی برای شما نیست؟" و خداوند شنوا و داناست.

بگو: ای اهل کتاب دردین خود و در مخالفت باحق غلو نکنید و پیرو هوای گروهی نباشید که از پیش گمراه شدند و بسیاری را از راه بیرون کردند و خود از شاه راه به بی راهه رفتند. (۷۷-۷۶: ۵)

این راه خدای توست که مستقیم است، ما آیات خود را برای کسانی که بدان پند میگیرند بیان کردیم، آنها را نزد خدا دارسلامت و منزل آرامش است و خدا دوستدار آنهاست، برای آنکه نیکوکار بودند. (۱۲۷-۱۲۶: ۶)

این راه راست من است، از آن پیروی کنید و به راههای مختلف نروید، که شما را از راه حق دور می کند، این چیزی است که خداوند به آن سفارستان کرده است، تا با تقوا شوید.

(۱۵۳: ۶)

اعمال کسانی که آیات ما و دیدار آخرت را انکار کنند نابود خواهد شد، آیا جز در برابر آنچه عمل کرده اند پاداشی خواهند دید؟ (۱۴۷: ۷)

آنان که از این رسول پیروی میکنند، پیامبر اُمی که صفاتش در تورات و انجیلی که در اختیار دارند، آمده است، که آنان را به کار خوب فرمان می دهد و از زشتی ها بازشان می دارد و پاکیزه ها را برای شان حلال و پلیدیها را حرام می شمرد و بارهای سنگین و تکالیف شاق را از دوش آنها بر می دارد، آنان که به او ایمان آوردند و حرمتش را رعایت کردند و از نوری که بر او نازل شده است پیروی کردند، همان رستگارانند. (۱۵۷: ۷)

بگو: ای مردم! من پیام آور "خدا" که فرمانروائی آسمانها و زمین از آن اوست به سوی شما هستم، معبودی جز او نیست، زنده می کند و میمیراند، پس به "خدا" و فرستاده اش پیامبر درس نخوانده ای که به "خدا" و کلمات او گرویده، ایمان بیاورید و از او پیروی کنید باشد که هدایت شوید. (۷: ۱۵۸)

ما قرآن را به حق نازل کردیم و به حق نازل شد و تو را جز برای بشارت و هشدار نفرستادیم. قرآن را خرده خرده بر تو نازل کردیم تا با تائی و بی شتاب بر مردم بخوانی و بطور قطع ما آنرا فرو فرستادیم. بگو: "چه ایمان بیاورید چه نیاورید برای آنان که پیش از این دانش آموخته اند، چون قرآن برایشان خوانده شود سجده کنان برو در افتند، و می گویند: "منزه است پروردگار ما که وعده هایش انجام شدنی است." سجده کنان به رو در می افتند و می گریند و بر فروتنی شان می افزاید.

بگو: "چه او را "الله" بخوانید، چه "رحمان"، هر کدام را بخوانید برای او نامهای نیکوست. نماز را نه بسیار بلند بخوان، و نه چندان آهسته، حد وسط این دو را برگزین. و بگو: "سپاس خداوندی راست که نه فرزندی دارد و نه در ملک شریکی، هرگز به مذلت نیفتد که محتاج به یاری شود، پس او را به شایستگی بزرگ دار." (۱۱۱-۱۰۵: ۱۷)

بی تردید این آئین شما، آئینی است یگانه و من پروردگار شما هستم، مرا عبادت کنید. (۹۲: ۲۱) پاک و منزه است آنکه جداکننده حق از باطل را بر بنده اش نازل کرد تا بیم دهنده جهانیان باشد. آنکه فرمانروائی آسمانها و زمین از اوست و فرزندی برنگزیده است و در فرمانروائی شریکی ندارد و همه چیز را آفرید و حد و اندازه هر چیز را معین فرموده است. (۱-۲۵) آنها جز خدا برای خود معبودهایی برگزیدند که قدرت آفرینش ندارند و خودشان مخلوقند و درسود و زیان و نیز مرگ و حیات و برانگیخته شدن کاری از دستشان ساخته نیست.

(۲۵: ۳)

و نیز گفتند: "این همان افسانه های پیشینیان است که رونویسی کرده و هر صبح و شام بر او خوانده می شود." بگو: "این کتاب را کسی نازل کرده است که اسرار آسمانها و زمین را می داند، و آمرزنده مهربان است.

(۲۵: ۵-۶)

با یکتا پرستی روی به دین آور، این آفرینشی است که خدا مردم را به آن شیوه آفرید، تغییری در آفرینش خدا نیست، این است آئین استوار، ولیکن بیشتر مردم نمی دانند. به سویش بیائید و برای او تقوا کنید و نماز را برپا دارید و از مشرکان نباشید، از کسانی که در دینشان فرقه فرقه شدند و هر فرقه ای به آنچه داشت دلخوش بود. (۳۰-۳۲: ۳۰)

به آئین استوار روی آور پیش از آنکه روزی فرا رسد که آنرا بازگشتی از جانب خداوند نیست، و در آن روز مردم دو گروه شوند.

کسی که کفر ورزد، کفرش بر خود اوست، و آنکه نیکوکار باشد، سود خود را مهیا کرده است، تا (خداوند) مؤمنان درستکار را از فضل خودش پاداش دهد، برآستی که او کافران را دوست ندارد. (۴۳-۴۵ : ۳۰)
الف. لام. میم.

این آیات کتاب استوار است، نیکوکار را هدایت و رحمت است: برپادارندگان نماز و دهندگان زکات و یقین کنندگان به آخرت- که در طریق هدایت پروردگارشان هستند- رستگارانند.
(۱-۳۱)

کسی که روی تسلیم بخدا آورد و نیکوکار باشد، به دستاویز محکمی چنگ زده است و سرانجام کارها بسوی خداست. (۲۲-۳۱)

تنها کسانی به آیات ما ایمان می آورند که وقتی بر آنها خوانده شود سجده کنان به رو درمی افتند و تسبیح و سپاس پروردگارشان را بجا آورند و تکبر نکنند، پهلو از بستر خواب برگیرند و با بیم و امید پروردگارشان را بخوانند و از آنچه روزیشان داده ایم انفاق کنند.
هیچکس نمیداند چه پاداشها (ی مهمی) که روشنی بخش دیدگان است برای آنها اندوخته شده است، و این پاداش اعمالی است که انجام داده اند. (۱۷-۱۵ : ۳۲)

بگو: " پروردگار ما همه ما و شما را گرد می آورد، پس آنگاه به حق داوری می کند، زیرا او حکم کننده ای داناست." ما تو را جز برای بشارت و بیم دادن به همگی مردم نفرستادیم، ولی بسیاری از مردم نمی دانند. (۲۸-۲۷ : ۳۴)

آئینی را برای شما مقرر داشت که نوح را بدان سفارش کرد، و آنچه را بتو وحی کردیم، به ابراهیم و موسی و عیسی سفارش کردیم، که دین را برپا دارند و در آن تفرقه نیندازند، آنچه را بدان دعوت می کنید برمشرکان گران است، خدا هر که را بخواهد برمی گزیند و کسی را که بسوی او بازگردد هدایت می کند.

آنها پراکنده نشدند مگر پس از پی بردن به حقیقت و از روی حسادت با یکدیگر، اگر پیش از این از طرف پروردگارت فرمانی درکار نبود که " آنها را تا زمانی معین مهلت داده است، " داوری صورت گرفته بود، و برآستی کسانی که بعد از آنها وارث کتاب شده اند درباره آن بشدت شکاک و بد بینند، پس به آن دعوت کنو همانگونه که مأمور شده ای پایدار باش، و از هوا و هوس آنان

پیروی نکن و بگو: " به کتابهایی که خدا نازل کرده است ایمان دارم و مأمورم در میان شما به عدالت رفتار کنم، خداوند پروردگار ما و شماست، اعمال ما از آن ما، و اعمال شما از آن شماست، خصومتی در میان ما و شما نیست، خداوند ما را در یک جا گرد می آورد، و بازگشت بسوی اوست. (۱۵-۱۳: ۴۲)

(خداوند) اعمال کافرانی را که مردم را از راه خدا بازداشتند ناپود کرد. کسانی که ایمان آورده اند و کارهای شایسته انجام داده اند و به آنچه به حق از جانب پروردگارشان بر محمد نازل شده است ایمان آورده اند، خداوند گناهانشان را ببوشاند و کارشان را اصلاح کند، زیرا کافران از باطل پیروی کردند، و مؤمنان حق را که از جانب پروردگارشان آمده است، خداوند اینگونه برای مردم مثل می زند. (۳-۱: ۴۷)

کافر شدگانی که دیگران را از راه خدا باز داشتند و بعد از آشکار شدن راه حق، به مخالفت با رسول خدا برخاستند، هرگز نخواهند توانست زبانی بخدا برسانند، و بزودی اعمالشان را بی نتیجه خواهد کرد. ای مؤمنان خدا را اطاعت کنید و مطیع رسول او باشید و اعمالتان را بی نتیجه نکنید. (۳۳-۳۲: ۴۷)

اوست که رسولش را به هدایت و دین حق فرستاد تا آن را بر همه دین ها پیروز کند، و گواهی خدا کافی است.

محمد رسول خدا و همراهانش در برابر کفار سختگیر و با یکدگر مهربانند، آنها را راکع و ساجد بینی که جویای فضل و خشنودی خدا هستند، بر رخسارشان اثر سجده است، وصفشان در تورات و انجیل چنین است: همانند کاشته ای که جوانه بزند و محکم شود و برپا بایستد و کشاورزان را به شگفت آورد، (همچنین اصحاب محمد از ضعف به قدرت رسند) و کافران عالم را از قدرت خود به خشم آورند. خداوند وعده فرموده که هر کس از آنها ثابت ایمان و نیکوکار باشد گناهانش را ببخشد و اجر عظیم عطا کند. (۲۹-۲۸: ۴۸)

هنگامی که عیسی پسر مریم گفت: " ای بنی اسرائیل من فرستاده خدا به سوی شما هستم، توراتی را که نزد من است تصدیق می کنم، و نیز بشارت دهنده رسولی هستم که بعد از من می آید، و نامش احمد است." هنگامی که معجزه ها آورد، گفتند: " این جادوی آشکار است."

ستمکارتر از آنکه به اسلام خوانده شود و بر خدا دروغ ببندد کیست؟ خداوند ستمکاران را هدایت نمی کند آنها می خواهند نور خدا را با دهان خود خاموش کنند، ولی خدا کامل کننده نور خویش است، هر چند کافران خوش نداشته باشند.

اوست که رسول خود را به هدایت و دین حق فرستاد تا آن را بر همه ادیان چیره کند، هر چند مشرکان کراهت داشته باشند.

ای مؤمنان! آیا شما را به معامله ای راهنمایی کنم که از عذاب دردناک نجاتتان دهد؟ به خدا و فرستاده اش ایمان بیاورید و با اموال و جان خویش در راه خدا جهاد کنید، اگر بدانید برایتان بهتر است، خداوند گناهانتان را می بخشد و شما را به باغهایی وارد می کند که نهرها در آن جاریست، و درخانه های پاک بهشتی جای می دهد، این رستگاری بزرگی است.

(۶۱-۶:۱۲)

به خدا و رسول او و نوری که نازل کرده ایم ایمان بیاورید که خداوند به آنچه انجام می دهید آگاه است.

آن روز که شما را گرد آورد روز مغبونی است، هرکس که به خدا ایمان آورده و کارهای شایسته کرده باشد، گناهانش بخشیده شود و او را به باغهایی وارد کند که جویباران در آن جاریست و جاودانه در آن خواهد ماند، این رستگاری بزرگی است.

اما کسانی که کافر شدند و آیات ما را تکذیب کردند جاودانه در آتش دوزخ می مانند و سرانجام آنها بد است. (۶۴-۸:۱۰)

خدا را اطاعت کنید و پیامبر را گردن نهید و اگر روی بگردانید، رسول ما جز ابلاغ آشکار و وظیفه ای ندارد.

خدا کسی است که هیچ معبودی جز او نیست و مؤمنان باید بر او توکل کنند. (۶۴-۱۲:۱۳)
کافران اهل کتاب و مشرکان از دین خود دست بردار نبودند، تا برای آنها دلیل روشنی بیاید، پیامبری از جانب خدا، کتابهای پاک را می خواند، که در آن نوشته هائی است استوار، ولی اهل کتاب پراکنده نشدند، مگر آنگاه که دلیل روشنی برای آنها آمد، درحالی که دستوری را دریافت نکرده بودند، جز اینکه با کمال خلوص به آئین توحید خدا را پرستش کنند، و نماز را برپا دارند، و زکات بدهند، این است آئین راستین. (۹۸-۱:۵)

بندگان خدای رحمان:

بزرگوار است خدائی که در آسمانها برجھائی قرار داد و درمیان آن چراغ و ماه روشن بخشی پدید آورد.

اوست که شب و روز را درپی یکدیگر قرار داد- برای آنکس که بخواهد متذکر شود، یا شکر او بجای آورد.

بندگان خدای رحمان کسانی هستند که بدون تکبر بر زمین راه می روند و هنگامی که جاهلان آنها را مورد خطاب قرار دهند، با متانت سخن می گویند، و آنان که شب را برای پروردگارشان به سجده و قیام می گذرانند، و آنان که می گویند: "پروردگارا، عذاب جهنم را از ما برطرف کن که عذاب دشواری است، برآستی که آن بد جایگاه و بد اقامتگاهی است.

و آنان که به گاه هزینه اسراف نمی کنند و بخل نمی ورزند، بلکه به اعتدال رفتار میکنند. آنان که معبود دیگری را با خدا نمی خوانند و کسی را که خدا خورش را حرام شمرده، جز به حق نمی کشند، و زنا نمی کنند و هرکس چنین کند مجازاتش را خواهد دید، و عذابش در روز قیامت دوبرابر خواهد بود و با خواری در آن خواهد ماند، مگر کسی که توبه کند و ایمان آورد و عمل شایسته انجام دهد، که در این صورت خداوند بدبهایشان را به نیکی مبدل کند و خداوند آمرزنده مهربان است.

کسی که توبه کند و ایمان آورد و عمل شایسته انجام دهد برآستی بسوی خدا باز خواهد گشت. و آنان که به دروغ شهادت نمی دهند، و هنگامی که با لغو و بیهودگی برخورد کنند، بزرگوارانه از آن می گذرند، و آنان که وقتی به آیات پروردگار اندرزشان دهند در برابر آن چون ناشنوایان و نا بینایان نباشند، و به آنانی که می گویند: "پروردگارا! از همسر و فرزندانمان چشمان ما را روشن فرما و ما را پیشوای اهل تقوا قرار بده."

(اینان) به پاداش صبری که کرده اند غرفه های بهشتی نصیبشان خواهد شد، و در آنجا با درود و سلام مواجه خواهند شد، و جاودانه در آن بمانند، چه نیکو جایگاهی و چه قرارگاه خوبی. بگو: "اگر دعای شما نباشد پروردگار من چه توجهی به شما کند؟ اما حال که تکذیب کرده اید، بزودی (کیفرش) گردنگیر و ملازمان خواهد شد." (۷۷-۶۱: ۲۵)

بشارت بر آنان که پرستش طاغوت را وانهادند و به خدا رو آوردند، پس بندگان مرا بشارت ده. آنان که گفته ها را می شنوند و از بهترین آن پیروی می کنند، همانها هستند که خدا هدایتشان کرده است و آنها خردمنداند.

آیا آنکس را که فرمان عذاب برای او قطعی شده است، می توانی از آتش نجات دهی؟ لکن برای آنان که از (نافرمانی) خدا می ترسند غرفه هائی بر فراز یکدیگر بنا شده و جویها از زیر آن روان است، این وعده خداست و او خلف وعده نمی کند. (۱۹-۱۷: ۳۹)

آنچه به شما داده شده کالای زندگی دنیاست، و آنچه نزد خداست برای مؤمنانی که به پروردگارشان توکل می کنند، بهتر و پایدارتر است.

و آنان که از گناهان بزرگ و زشتیها دوری می‌گزینند، و چون به خشم آیند از آن درمی‌گذرند، و آنان که دعوت پروردگارشان را گردن می‌نهند، و نماز بجای می‌آورند و کارشان به مشورت انجام می‌گیرد و از روزیشان انفاق می‌کنند، و کسانی که درمقابل ستمی که به آنها شده انتقام می‌گیرند.

هر بدی را مجازاتی است همانند آن، و هرکس ببخشد و راه آشتی در پیش گیرد مزدش با خداست، زیرا او ستمکاران را دوست ندارد، و هرکس درمقابل ستمی که بر او رفته است انتقام بگیرد ایرادی بر او نیست.

کسانی باید ملامت شوند که به مردم ستم می‌کنند و به ناحق در زمین ستم روا می‌دارند، عقوبت دردناکی برای آنهاست، و شکیبائی و گذشت حاکی از اراده قوی است. (۴۳-۴۶: ۴۲)

و بندگان خدا از چشمه ای می‌نوشند که می‌توانند بهرکجا بخواهند جاریش سازند، آنها به نذر خود وفا می‌کنند، و از روزی می‌ترسند که عذابش فراگیر است.

غذا را با اینکه دوست دارند، به فقیر و یتیم و اسیر می‌دهند: "فقط برای خدا به شما غذا می‌دهیم، نه از شما پاداشی می‌خواهیم، نه متوقع تشکریم، اما از روزی بسیار سخت از پروردگاران می‌ترسیم." خداوند از شر آن روز در امانشان می‌دارد، و آنان را شادی و سرور می‌بخشد، و در برابر شکیبائی، بهشت و لباسهای حریر بهشتی پاداششان می‌دهد.

در آنجا برتختها تکیه زنند، نه آفتابی در آنجا می‌بینند و نه سرمائی، سایه هایش بر آنان گسترده و میوه هایش در دسترس است، جامهای سیمین و کاسه های بلورین گردا گرد آنان می‌گردانند، ظرفهای بلورین و سیمین را به اندازه پر کرده اند، در آنجا از آشامیدنی هائی سیراب می‌شوند که با زنجبیل آمیخته شده، چشمه ای در آنجاست که سلسبیل نام دارد، گردا گرد آنان نو جوانانی جاودانی می‌گردند، و هرگاه آنها را بنگری گمان می‌کنی مروارید پراکنده اند، و چون آنجا را مشاهده کنی فرمانروائی عظیمی خواهی یافت.

بر اندامشان لباسهای ازحریر سبز رنگ است، که با دیبای ضخیم و به دستبندهایی از نقره آراسته شده اند، و پروردگارشان شراب پاک به آنها می‌نوشاند.

این پاداش شماسست و از کوششتان قدرنانی شده است. (۲۲-۶: ۷۶)

آزمایش الهی- مصیبت:

مسلماً همه شما را به چیزی از ترس، گرسنگی، کاهش اموال و نفوس و محصولات آزمایش می کنیم، و شکیبایان را بشارت ده، آنان که چون مصیبتی به ایشان برسد، گویند:

" ما از آن خدائیم و بسوی او باز می گردیم" درود و رحمت خدا بر آن گروه باد که ره یافتگانند.

(۱۵۷-۱۵۵: ۲)

آیا پنداشتید که به بهشت داخل می شوید، بی آنکه چون پیشینیان به سختی تنگدستی و رنجوری گرفتار شوید؟ شائد و مشکلات آن چنان امتهای پیشین را احاطه می کرد که پیامبر و مؤمنان ملتزمش گفتند: " پس باری خدا چه هنگام است؟ " بدانید یاری خدا نزدیک است. " (۲: ۲۱۴)

آیا صورتان این بود که بی آنکه خداوند مجاهدان و صابران شما را معلوم گرداند، وارد بهشت خواهید شد؟ (۳: ۱۴۲)

بی تردید با اموال و جانان آزمایش میشوید و از زبان اهل کتاب و مشرکان آزار فراوان خواهید شنید و اگر صبر کنید و " تقوا" پیشه سازید این حاکی از عزم استوار در کارهاست. (۳: ۱۸۶)

این کتاب (قرآن) را برحق بر تو نازل کردیم، و این درحالی است که کتابهای پیشین را، که در برابر آن قرار دارد تصدیق می کند، و شاهد و نگهبان آنهاست، بنابراین به آنچه خدا نازل کرده است در میان آنها حکم کن، و از هوا و هوسشان پیروی مکن، که از احکام الهی بازمانی.

برای هر گروه از شما آئین و طریقه روشنی قرار دادیم و اگر خدا می خواست همه شما را بصورت یک اُمت درمی آورد، ولی خواست در آنچه به شما داده است امتحانتان کند، پس در نیکیها بریکدیگر پیشی گیرید، که بازگشت همه بسوی اوست، و از آنچه در آن اختلاف دارید آگاهتان می کند. (۵: ۴۸)

ای مؤمنان خدا شما را به مقداری از شکار که دست و نیزه های شما به آن می رسد، آزمایش می کند، تا معلوم بدارد چه کسی در باطن از او می ترسد، و هرکس بعد از آن تجاوز کند، عذاب دردناکی در پیش خواهد داشت. (۵: ۹۴)

اوست که شما را در زمین جانشین قرار داد، و بعضی را نسبت به دیگران مرتبه بالا تر بخشیده، تا شما را به آنچه مقرر کرده است بیازماید، مسلماً پروردگار تو زود کیفر می دهد و (هم) آمرزنده مهربان است.

(۶: ۱۶۵)

ای مؤمنان به خدا و پیامبر خیانت مکنید و در امانتهای خود دانسته خیانت روا ندارید، و بدانید، اموال و فرزندان مایه آزمایشند و پاداش بزرگ نزد خداست. (۸: ۲۷-۲۸)

بگو: "هرگز مصیبتی برای ما رخ نمی دهد، مگر آنکه خدا مقرر کرده باشد، او مولای ماست و مؤمنان باید بر خدا توکل کنند. (۹ : ۵۱)

اوست که آسمانها و زمین را در شش روز بیافرید و عرش او بر آب مستقر است، تا شما را بیازماید که عمل کدامیک از شما بهتر است و اگر بگوئی که پس از مرگ برانگیخته خواهید شد، کافران خواهند گفت: " این جادوی آشکاری است. " (۷ : ۱۱)

هنگامی که موسی به قومش گفت: " نعمت خدا را بر خود یاد آورید که چون آل فرعون به بدترین عذابها شکنجه تان می کردند و پسرانتان را می کشتند و زنانتان را زنده می گذاشتند، نجاتان داد، و در این امر آزمایش بزرگی از جانب پروردگارتان بود. (۶ : ۱۴)

ما هرچه روی زمین است زینت ساختیم، تا به وسیله آن بیازمائیم که کدامشان نیکوکردارترند. و به همین منظور نیز روی زمین را خشک و هموار گردانیدیم (۸ - ۷ : ۱۸)
هرگز چشم به نعمتهای مادی که به گروه هائی از آنها داده ایم نداشته باش که اینها زینت زندگی دنیا، و وسیله ایست برای آزمودن آنها، و روزی پروردگار تو بهتر و پایدارتر است. (۱۳۱ : ۲۰)

هرکس طعم مرگ را خواهد چشید و شما را به نیک و بد می آزمائیم و سرانجام نزد ما باز می گردید. (۳۵ : ۲۱)

بگو: " به من وحی می شود که تنها معبود شما خدائی است یگانه، آیا تسلیم می شوید؟ " اگر سرباز زدند، بگو: " من شما را یکسان خبر کردم و نمی دانم وعده ای که به شما داده است نزدیک است یا دور؟ خدا گفتار آشکار و نهانتان را می داند، و نمی دانم شاید این برای شما آزمایشی باشد و بهره ای تا بهنگام مرگ. " (۱۱۱ - ۱۰۸ : ۲۱)

از مردم، کسی است که خدا را به زبان عبادت می کند، اگر خیری به او برسد دلش آرام می گیرد، و اگر آزمایشی پیش آید رو بگرداند، چنین کسی در دنیا و آخرت زیان کرده است، و این زیان آشکاری است، غیر از خدا کسی را می خواند که سود و زیانی نمی رساند، و این گمراهی بسیار عمیقی است. (۱۲ - ۱۱ : ۲۲)

آیا مردم گمانشان بر این است که چون بگویند: " ایمان آورده ایم " رهایشان میکنند و دیگر نمی آزمایند؟ ما پیشینیان را آزمودیم تا خدا راستگویان و دروغگویان را معلوم کند. (۲ - ۲۹ : ۲۹)

چون به انسان زبانی برسد ما را می خواند و چون نعمتی به او عطا کنیم، بگوید: که به سبب دانائی خودم این نعمت نصیبم شد. " اما این آزمایشی است، ولی بیشترشان نمی دانند. (۳۹:۴۹)

اگر اعراض کنند، تو را حافظ آنها قرار نداده ایم، وظیفه تو فقط ابلاغ رسالت است و ما چون از رحمت خود به انسان بچسانیم شادمان شود و اگر به خاطر اعمالی که انجام داده اند، بلائی به آنها برسد ناسپاس خواهند بود. (۴۲:۴۸)

همه شما را آزمایش می کنیم تا مجاهدان و صابرانتان را معلوم کنیم و اخبار شما را بیازمائیم. (۴۷:۳۱)

اموال و فرزندانان مایه آزمایش هستند، و پاداش بزرگ نزد خداست. (۶۴:۱۵)

بزرگوار است خداوندی که فرمانروائی جهان هستی به دست قدرت اوست و بر همه چیز تواناست، همان که مرگ و زندگی را آفرید تا شما را بیازماید، که کرا اعمال بهتر است و او مقتدر آمرزنده است. (۶۷:۱-۲)

روزگاری بر انسان گذشت که چیزی قابل ذکر نبود، انسان را از اختلات نطفه آفریدیم تا او را بیازمائیم، و شنوا و بینایش کردیم، راه را به او نشان دادیم، خواه شاکر باشد خواه ناسپاس. (۷۶:۱-۳)

تقوا:

بی تردید این کتاب (قرآن)، راهنمای اهل تقواست:

آنان که به غیب ایمان دارند و نماز را برپا می دارند، و از آنچه روزیشان داده ایم انفاق می کنند، آنها به آنچه بر تو و پیامبران پیشین نازل شده است، ایمان داشته و به آخرت یقین دارند، آنان از هدایت پروردگارشان برخوردارند و خود رستگار اند. (۵ - ۲ : ۲)

ای مردم پروردگارتان را که شما و پیشینیانتان را آفرید عبادت کنید تا با " تقوا " شوید. اوست که زمین را بگستراند و آسمان را بر فرازتان بر افراشت، و از آسمان آبی فرو فرستاد که به سبب آن میوه های گوناگون برویانید تا روزی شما باشد، بنابراین برای خدا شریکهائی قرار ندهید، در صورتی که می دانید خدا بی نظیر است. (۲۲ - ۲۱ : ۲)

نیکی آن نیست که روی خود را به سوی مشرق و مغرب بگردانید، بلکه نیکی آن است که کسی به خدا و روز بازپسین و فرشتگان و کتاب و پیامبران ایمان آورد، و مال خود را با وجود دوست داشتن به یتیمان و بینوایان و در راه ماندگان و نیاز خواهان و (در راه آزادی) بردگان ببخشد، و نماز را برپای دارد و زکات را بدهد، و آنان که چون عهد بندند به عهد خود وفادار اند و در سختی و زیان و به هنگام جنگ شکیبایانند، آنانند کسانی که راست گفته اند و آنان همان متقیانند. (۱۷۷ : ۲)

هوس پرستی، از جمله دوست داشتن زنان، پسران، انبایه های انباشته از زر و سیم، اسبان داغ خورده، چارپایان و کشتزار، در نظر مردم زینت یافته است، اینها دستمایه زندگی این جهانند، و سر انجام نیک نزد خداست. بگو: " آیا شما را از چیزی آگاه کنم که از آنها بهتر است؟ برای آنها که تقوی الهی پیشه کنند، در نزد پروردگارشان باغهایی است که در آن جویها روان است، و همسرانی پاک، همچنین خشنودی خدا، و جاودانه در آن بمانند، و خدا به بندگان بیناست.

کسانی که می گویند: " پروردگارا ما ایمان آوردیم، گناهان ما را بیاور، و از عذاب دوزخ حفظمان کن. " (آنها) صابران، راستگویان، مطیعان، انفاق کنندگان و آمرزش خواهان سحرگهانند.

(۱۷ - ۱۴ : ۳)

آری هر کس به پیمان خود وفا کند و با تقوا باشد، خدا متقین را دوست دارد. (۶ : ۷ : ۳)
ای مؤمنان، چنانکه سزاوار است از (نافرمانی) خدا بترسید، و جز در مسلمانی نمرید.

(۳:۱۰۲)

چنین نیست که خدا مؤمنان را مانند حال کنونی شما بخود واگذارد، مگر آنکه پلید را از پاک جدا کند، و ممکن نیست شما را از اسرار نهان آگاه سازد، ولی از میان رسولان خود هرکس را که بخواهد برمی گزیند، پس بخدا و رسولان او ایمان بیاورید، و اگر ایمان آوردید و تقوا پیشه کردید، پاداش بزرگی دارید.

(۳:۱۷۹)

ای مردم از (نافرمانی) پروردگاری بترسید که شما را از یک تن آفرید، و همسرش را از او پدید آورد، و از آن دو مردان و زنان بسیاری را به وجود آورد، بترسید، کنید از خدائی که به نام او از یکدیگر تقاضا می کنید، و حرمت پیوند خویشان را نیز رعایت کنید، زیرا خداوند مراقب شماست. (۴:۱)

نعمت خدا و پیمان مؤکد او را که با شما بسته است، بدان هنگام که گفتید: " شنیدیم و اطاعت کردیم." به یاد آورید، و از (نافرمانی) خدا بترسید، که او از درون سینه ها آگاه است. (۵:۷)
ای کسانی که ایمان آورده اید اگر " تقوا " پیشه کنید، خدا بشما فرقان بخشد، (حس تشخیص حق از باطل) و گناهان شما را بیامرزد، که خداوند صاحب فضل و رحمت عظیمی است. (۸:۲۹)

ای کسانی که ایمان آورده اید از (نافرمانی) خدا بترسید و با راستگویان باشید. (۹:۱۱۹)

آگاه باش که دوستان خدا نه ترسی دارند و نه غمگین می شوند. برای مؤمنان با تقوا در زندگی دنیا و آخرت خبر مسرت بخشی است، سخنان خدا تغییر نا پذیر است، و آن رستگاری بزرگی است. (۱۰:۶۲-۶۴)

گفت: " من یوسفم و این برادر من است، خدا بر ما منت گذاشت، مسلماً هرکس تقوا پیشه کند و شکیبائی نماید، خداوند پاداش نیکوکاران را ضایع نمی کند. (۱۲:۹۰)

چون به اهل تقوا گفته شود: " پروردگارتان چه نازل کرده است؟ " گویند: " بهترین سخن را." برای نیکوکاران در این دنیا خیر است و سرای آخرت بهتر است، و سرای اهل تقوای چه خوبست، به باغهای جاویدان درآیند که جویباران در آن جاریست و هرچه اراده کنند در آنجا موجود است، بدینگونه خداوند اهل تقوای را پاداش خواهد داد. (۱۶:۳۰-۳۱)

ای مردم از (نا فرمانی) پروردگارتان بترسید، که زلزله قیامت هنگامه بزرگی است، روزی که آنرا ببینید، مادران شیرده، کودکان شیرخوارشان را از یاد خواهند برد، و زنان باردار، بارخود را بر زمین گذارند و مردم را مست خواهی دید، حال آنکه مست نیستند، ولی عذاب خدا شدید است. (۲-۱: ۲۲)

ای مؤمنان از (نافرمانی) خدا بترسید (تقوا پیشه کنید) و به صواب سخن گوئید، تا خداوند اعمالتان را اصلاح کند و گناهانتان را بیامرزد، هرکس از خدا و رسولش اطاعت کند، به موفقیت عظیمی نائل شده است، این امانت را بر آسمانها و زمین عرضه داشتیم، از تحمل آن سر باز زدند و ترسیدند، اما انسان آن را برعهده گرفت، به راستی او ستمکار و نادان بود.

تا خدا مردان و زنان منافق و مردان و زنان مشرک را عذاب کند، و توبه مردان و زنان با ایمان را بپذیرد، که خدا آمرزنده مهربان است. (۷۳ - ۷۰: ۳۳)

بگو: "ای بندگان مؤمن از (نافرمانی) خدا بترسید (تقوا پیشه کنید) و برای نیکوکاران در این دنیا پاداشی نیکوست، و زمین خدا پهناور است، فقط پاداش شکیباییان است که بدون حساب داده می شود." (۱۰: ۳۹)

آن کس که سخن راست را آورد و آن را تصدیق کرد از متقیان است، که هرچه بخواهند نزد پروردگارشان آماده است، این است پاداش نیکوکاران. تا خداوند بدترین اعمالی را که انجام داده اند محو کند و بهتر از آنچه انجام داده اند پاداش دهد. (۳۳-۳۵: ۳۹)

و آنان که برای پروردگارشان تقوا پیشه کرده اند، (از نافرمانی پروردگارشان ترسیده اند) گروه گروه به بهشت برند، و چون بدانجا رسند، در هایش گشوده شود و نگهبانان بهشت به آنها گویند:

"سلام بر شما، خوش باشید، به بهشت جاودانه داخل شوید."

گویند: "سپاس خدای را که وعده اش به ما راست بود و زمین را میراث ما قرار داد و در هر جای بهشت که بخواهیم منزل می گزینیم."

چه پاداش نیکو نیست برای عمل کنندگان، و فرشتگان را بنگری که برگرد عرش حلقه زده اند و به ستایش خدای تسبیح می گویند، و در میان آنها بحق داوری کنند، و گفته شود:

"سپاس خدای را که پروردگار جهانیان است." (۷۵-۹۳: ۳۷)

خداوند به هدایت هدایت یافتگان می افزاید و به آنان تقوا عطا می فرماید. (۱۷: ۴۷)

ای مردم! ما شما را از مرد و زنی آفریدیم و شما را دسته ها و قبیله ها کردیم تا یکدیگر را بشناسید، و گرامی ترین شما نزد خدا، با تقواترینتان است. (۱۳: ۴۹)

مسلماناً اهل تقوا درباغها و درنعمتند، از داده های پروردگارشان مسرورند و خداوند آنها را از عذاب دوزخ محفوظ داشته است، بخاطر کردارتان بخورید و بیاشامید، گوارایتان باد. تکیه برتختهای بهم پیوسته دارند و حوریان را به همسری آنان درآوریم، و مؤمنان و فرزندانشان را که به پیروی از آنها ایمان آورده اند به هم ملحق می کنیم، و از عمل آنها چیزی نمی گاهیم، و هرکس درگروی اعمال خویش است. (۲۱-۱۷: ۵۲)

تاجائی که می توانید تقوای الهی پیشه سازید، بشنوید، مطیع باشید و انفاق کنید، که برایتان بهتر است، و هرکس که از بخل و حرص خود برکنار مانده باشد رستگار است. (۱۶: ۶۴)

اهل تقوا را نزد پروردگارشان باغهای پر نعمت است.

آیا کسانی را که تسلیم امر پروردگارشان هستند، مانند گناهکاران قرار می دهیم؟ چه شده؟ چگونه داوری می کنید؟ مگر کتابی دارید که در آن می خوانید، و هرچه بخواهید در آن می یابید، یا با ما پیمانی بسته اید که تا روز قیامت دوام دارد، که به هرچه حکم می کنید حق با شما باشد؟ (۳۹-۳۴: ۶۸)

سوگند به شب تاریک، آنگاه که جهان را در پرده سیاه بپوشاند، سوگند به روز آنگاه که عالم را روشن کند، سوگند به آفریننده ذکور و اناث، که کوشش شما پراکنده است.

آنکس که احسان کند و با تقوا باشد، و نیکی را گواهی دهد، ما او را در مسیر آسانی قرار خواهیم داد، اما برکسی که بخل و بی نیازی ورزد، و نیکی را دروغ شمارد، کار را دشوار کنیم، و چون به هلاکت افتد، اموالش به حال او سودی نخواهد داشت.

البته عهده دار راهنمایی مائیم، و اختیار دنیا و آخرت از آن ماست، شما را از آتش شعله ور بیم می دهیم، که جز تیره بخت ترین کسان در آن نیفتد.

آن کس که آیات ما را تکذیب کرد، و روی از آن برتافت.

دیری نخواهد گذشت که با تقواتر، از آن دوری می کند، آن کس که مالش را بدهد تا پاک شود، هیچ کس را بر او نعمتی نیست، هرچه کند در طلب رضای پروردگار بلند مرتبه اوست، البته به زودی خشنود خواهد شد. (۲۱-۱: ۹۲)

راه راست- هدایت:

بسم الله الرحمن الرحيم

سپاس مخصوص پروردگار جهانیان است، بخشاینده است و مهربان، فرمانروای روز جزاست. تنها تورا می پرستیم و تنها از تو یاری می جوئیم، ما را به راه راست هدایت فرما، راه کسانی که نعمتشان دادی، نه غضب شدگان و گمراهان. (۷-۱: ۱)

الف- لام - میم . بی تردید این کتاب راهنمای راهنمای اهل تقواست:
آنان که به غیب ایمان دارند و نماز برپا می دارند و از آنچه روزیشان داده ایم انفاق میکنند.
آنان به آنچه بر تو و پیامبران پیشین نازل شده است، ایمان داشته و به آخرت یقین دارند. آنان از هدایت پروردگارشان برخوردارند و خود رستگاراند. (۵ - ۱: ۲)

گفتیم: " همگی از بهشت فرود آئید، پس چون از جانب من هدایتی برای شما آمد، آنان که از هدایت من پیروی کنند، هرگز بیمناک و اندوهگین نخواهند شد. قسمتی از آیه: (۳۸ : ۲)

یهودیان و نصارا هرگز از تو راضی نخواهند شد، مگر این که از آئینشان پیروی کنی، بگو: " هدایت، هدایت الهی است و اگر از هوا و هوس آنان پیروی کنی بعد از آن که آگاه شدی، دیگر از جانب خدا یار و یآوری نخواهی داشت. (۱۲۰ : ۲)

گفتند: " به آئین یهود و نصاری درآئید تا هدایت شوید. "

بگو: " که آئین یکتاپرستی ابراهیم را پیروی می کنیم، و او هرگز از مشرکین نبود. "

بگوئید: " ما به خدا ایمان آوردیم و به آنچه بر ما نازل شده و آنچه بر ابراهیم، اسحاق، یعقوب و نوادگان نازل گردیده، و نیز آنچه به موسی و عیسی و بر پیامبران دیگر از طرف پروردگارشان داده شده، ایمان آورده ایم و بین هیچ یک از پیامبران فرق نمی گذاریم و تسلیم امر خدا هستیم. "

اگر آنها ایمان بیاورند مانند آنچه شما ایمان آورده اید، هدایت یافته اند، و اگر سر پیچی کنند از حق جدا افتاده اند، و خدا شما را از آسیب آنها حفظ می کند، و او شنوای داناست.

(۱۳۷-۱۳۵:۲)

درو و رحمت پروردگار بر آن گروه باد که ره یافتگانند. (۱۵۷:۲)

کسانی که دلایل و هدایتی را که نازل کردیم و در کتاب بر مردم عرضه داشتیم کتمان کنند مورد لعن خدا و لعن کنندگان واقع شوند. مگر آنها که توبه کردند و به راه آمدند و حق را بزبان آوردند، توبه آنها را می پذیرم که توبه پذیر مهربان منم. (۱۶۰-۱۵۹:۲)

آنگاه که بندگانم درباره من از تو پرسند.

- من نزدیکم و هر که مرا بخواند دعایش را اجابت می کنم.

آنها (هم) باید دعوت مرا بپذیرند و به من ایمان بیاورند، تا راهشان را بیابند. (۱۸۶:۲)
اکراهی در دین نیست، که آشکارکننده راه از بی راهی است، کسی که طاغوت را مُنکر شود و به خدا ایمان آورد، به دستاویز محکمی چنگ زده است که گسستن در آن نیست، و خدا شنوای داناست. (۲۵۶:۲)

ای مردم حجتی از طرف پروردگارتان برای شما آمد، و نوری آشکار بسویتان فرستادیم. اما همه آنهائی که بخدا ایمان آورند و به او متوسل شوند، بزودی به عرصه رحمت و فضل خویش وارد خواهد کرد، و در راهی راست بسوی خود هدایتشان می کند. (۱۷۵-۱۷۴:۴)
خداوند از بنی اسرائیل پیمان گرفت، از آنها دوازده سرپرست برانگیختیم.

خداوند فرمود: "اگر نماز برپا دارید و زکات بدهید و به رسولان من ایمان بیاورید، آنها را یاری کنید و خدا را وامی نیکو دهید، من باشما هستم و گناهانتان را می زدایم و بدون باغهایی می آورمتان که جویباران در آن روان است، اما هر کس بعد از این کافر شود، از راه راست منحرف شده است. (۱۲:۵)

ای اهل کتاب پیامبر ما نزد شما آمد تا حقایق بسیاری را که از کتاب پنهان کرده اید بیان کند، و از بسیاری درگذرد، از جانب خدا نور و کتاب روشنگری به سوی شما آمد.
خداوند به وسیله آن هر کس را که از رضای او پیروی کند، به راههای سلامت هدایت می کند و از ظلمت به سوی نور می برد و آنها را به راه راست رهبری خواهد کرد. (۱۶-۱۵:۵)

این هدایت خداست و هر بنده ای را بخواهد راهنمایی کند، و اگر شرک آورند اعمالشان تباه خواهد شد.

(۶ : ۸۸)

آیا آن دل مرده ای که زنده اش کردیم و نوری برایش مقرر داشتیم که با آن در میان مردم به رفتار آید، مانند کسی است که در تاریکیها به سر می برد و راه خروجی ندارد؟ کردار کافران بدینگونه آراسته شده است. (۶ : ۱۲۲)

این راه خدای توسست که مستقیم است، ما آیات خود را برای کسانی که بدان پند میگیرند بیان کردیم، آنها را نزد خدا دار سلامت و منزل آرامش است و خدا دوستدار آنهاست، برای آنکه نیکوکار بودند. (۱۲۷ - ۱۲۶ : ۶)
این راه راست من است، از آن پیروی کنید و به راههای مختلف نروید، که شما را از راه حق دور می کند، این چیزی است که خداوند به آن سفارستان کرده است، تا با تقوا شوید.

(۶ : ۱۵۳)

این کتابی است پربرکت که ما نازل کردیم، از آن پیروی کنید و با تقوا باشید، تا مشمول رحمتش واقع شوید.
که نگوئید: " کتاب آسمانی بر دو طایفه پیش از ما نازل شده بود، و ما از خواندن و آموختن آن بی خبر بودیم."
یا بگوئید: " اگر کتاب بر ما نازل می شد، بهتر از آنها هدایت می شدیم."
مسلماً دلایل و هدایت و رحمت از جانب پروردگارتان برای شما آمد، پس چه کسی ستمکارتر از کسانی است که آیات خدا را تکذیب کردند و از آن روی گردانند، به زودی کسانی را که از آیات ما روی بگردانند، به عذابی سخت کیفر خواهیم داد. (۱۵۷ - ۱۵۵ : ۶)

بگو: پروردگارم مرا به راه راست هدایت کرده است، دینی پا برجا و استوار، دین پاک ابراهیم که از مشرکان نبود. بگو نماز، مناسک حج، زندگی و مرگم از آن خداوندی است که پروردگار جهانیان است، شریکی ندارد، و به این مأمور شده ام و من از نخستین تسلیم شدگانم.
بگو: آیا پروردگاری غیر از خدا بجویم؟ او پروردگار همه چیز است، هیچ کس جز برای خود کاری انجام نمیدهد، و هیچ گناهکاری بارگناه دیگری را به دوش نمی گیرد و سرانجام بازگشت شما بسوی پروردگارتان است، و شما را از آنچه اختلاف دارید با خبر خواهد کرد. (۱۶۴ - ۱۶۱ : ۶)

پروردگار تو از پشت فرزندان آدم نسلهها را بیرون آورد، و آنها را برخواستن گواه ساخت:

"آیا من پروردگار شما نیستم؟" گفتند: " آری، گواهی می دهیم."

تا در روز قیامت نگوئید: " ما از این غافل بودیم."

و یا نگوئید: " پیش از ما نیکانمان مشرک بودند، و ما فرزندانمان بودیم بعد از آنها، آیا ما را به کردار باطل گرایان هلاک خواهی کرد؟ " آیات را چنین بیان می کنیم تا بازگردند.

(۱۷۴-۱۷۲: ۷)

براستی ابراهیم پیشوایی فرمانبر و حنیف بود و هرگز شرک نیاورد، او شاکر نعمتهای خدا بود، خداوند او را برگزید و به راه راست هدایت کرد.

در دنیا او را نیکی عطا کردیم و در آخرت ار شایستگان است. (۱۲۲-۱۲۰: ۱۶)
خدا بر هدایت هدایت یافتگان می افزاید و آثاری که از اعمال صالح باقی بماند در پیشگاه پروردگار بهتر و نتیجه خوبتر دارد. (۷۶: ۱۹)

گفت ای موسی پروردگار شما کیست؟

پاسخ داد: " پروردگار ما کسی است که نعمت وجود به همه موجودات بخشیده و سپس آنها را هدایت کرده است." (۵۰: ۲۰)

من آمرزگار توبه کنندگانی هستم که ایمان بیاورند و عمل شایسته انجام دهند و هدایت شوند.

(۸۲: ۲۰)

پیش از تو رسول یا پیامبری نفرستادیم جز آن که وقتی مشغول خواندن آیات شد گرفتار القائنات شیطان گردید، اما خداوند القائنات شیطان را مرتفع کرد و آیات خود را استحکام بخشید، خداوند دانای فرزانه است.
تا القائنات شیطانی را آزمونی قرار دهد برای دل بیماران و سنگدلان و به راستی ستمگران در عداوت و ناسازگاری از حق به دورند.

و تا دانشمندان بدانند که قرآن به راستی از جانب پروردگار توست و به آن ایمان بیاورند و دل‌هایشان نرم شود و خداوند مؤمنان را به راه راست هدایت می کند.

و کافران همیشه به آن شک دارند تا ناگهان قیامت فرا رسد و یا عذاب روز بی پایان بر آنها فرود آید.

(۵۵-۵۲: ۲۲)

طا، سین.

این است آیات قرآن و کتاب روشنگر، که برای مؤمنان هدایت و بشارت است:

آنان که نماز برپا می دارند و زکات می دهند و به آخرت یقین دارند. اعمال کسانی که به آخرت ایمان ندارند در نظرشان آراستیم و سرگشته مانده اند، همانها هستند که عذاب دشواری برایشان رقم خورده است و در آخرت زیان کارترینند. (۱-۵: ۲۷)

کسانی که در راه ما مجاهدت کنند، به راههای خویش راهنمایی خواهیم کرد، و خداوند با نیکوکاران است. (۶۹: ۲۹)

الف- لام. میم

اینها آیه های کتاب حکمت آمیز است، نیکوکاران را هدایت و رحمتی است: آنان که نماز می گزارند و زکات می دهند و به آخرت یقین دارند، اینان از جانب پروردگارشان هدایت یافته اند و اینان همان رستگارانند.

بعضی از مردم خریدار سخنان بیهوده اند، تا به نادانی مردمان را از راه خدا گمراه کنند و آیات را به استهزاء گیرند، عذاب خوارکننده ای هم نصیب آنهاست.

آنگاه که آیات ما بر او خوانده شود، با خودپسندی چنان روی برتابد که گوئی گوشه‌هایش سنگین است، او را به عذاب دردناک بشارت ده.

نصیب مؤمنان نیکوکار باغهای پر نعمت است، که جاودانه در آن بمانند- وعده خدا راست است و او توانمند فرزانه است. (۹-۱: ۳۱)

برخورداران از دانش می دانند آنچه از جانب پروردگارت بر تو نازل شده است حق است، و به راه توانمند ستوده هدایت می کند. (۶: ۳۴)

ما این قرآن را برای مردم به حق بر تو نازل کردیم، پس هرکس هدایت شود به سود خود اوست، و هرکس گمراه شود، تنها به زیان خودش خواهد بود، و تو نگهبان آنها نیستی.

(۴۱: ۳۹)

ما پیروزی آشکاری برایت پیش آوردیم. تا خدا گناه گذشته و آینده تورا بیامرزیم و نعمت خود را بر تو تمام و به راه راست هدایت کند، و خدا یاورت باشد، یاری پیروزمند.

اوست که بردلهای مؤمنان آرامش فرستاد، تا ایمانشان را بیفزاید، که سپاه آسمانها و زمین از آن خداست، و خداوند دانای فرزانه است، تا مردان و زنان با ایمان را به باغهایی وارد کند که جویباران در آن جاریست، و جاودانه در آنجا باشند، و از گناهانشان درگذرد، و این نزد خدا پیروزی بزرگی است، و نیز مردان و زنان منافق، و مردان و زنان مشرک را که برخدا بد گمانند، عذاب کند، بدا به حال ایشان، خداوند بر آنها خشم گرفت و از رحمت خود دورشان کرد، و جهنم را برای آنان آماده ساخته، و چه بد سرانجامی است. (۶-۱: ۴۸)

خداوند بر هدایت یافتگان می افزاید و به آنان تقوا عطا می کند. (۱۷: ۴۷)

روزگاری بر انسان گذشت که چیزی قابل ذکر نبود، انسان را از اختلات نطفه آفریدیم تا او را بیازمائیم، و شنوا و بینایش کردیم، راه را به او نشان دادیم، خواه شاکر باشد خواه ناسپاس. (۳-۱: ۷۶)

این یاد آوریم، هرکس بخواهد می تواند راهی را انتخاب کند که بسوی پروردگارش باشد.

(۲۹: ۷۶)

این قرآن فقط ذکر است برای جهانیان، برای هرکس از شما که بخواهد راه راست را درپیش گیرد، و شما نمی‌جوایید مگر آنکه پروردگار عالمیان بخواهد. (۲۹-۲۷: ۸۱)

سوگند به خورشید و روشنایی طالع شد نش، سوگند به ماه که پس از آن سر برآورد، سوگند به روز آنگاه که آنرا روشن کند، سوگند به شب آنگاه که آنرا بپوشاند، سوگند به آسمان و آنکه بر افراشتش، سوگند به زمین و گستراننده اش، سوگند به روح آدمی و آنکس که به اعتدال آنرا آفرید، و خیر و شرش را به او الهام کرد، : هرکس نفس خود را تزکیه کند رستگار خواهد شد، و آنکس که پلیدش دارد، از زیانکاران است.

(۱۰-۱: ۹۱)

گمراهی، عدم هدایت:

برحذر داشتن و نداشتن برای کافران یکسان است، و آنان ایمان نخواهند آورد. خداوند دلها و گوشه‌ایشان را مهر نهاده، و بردیدگان‌شان پرده افکنده، و عذاب بزرگی در انتظار آنهاست. گروهی از مردم در حال بی‌ایمانی می‌گویند: به خدا و روز قیامت ایمان داریم، می‌خواهند خدا و مؤمنان را فریب دهند و حال آنکه نمیدانند که جز خودشان را فریب نمی‌دهند. آنان دل بیمارند، و خداوند بیماری‌شان را می‌افزاید، و به کیفر دروغهائی که می‌گویند، عذاب دردناکی در انتظارشان است.

چون به آنها گفته شود: " در زمین فساد نکنید. " پاسخ دهند: " ما اصلاح گریم. " آگاه باشید که اینها مفسدند، و خودشان نمی‌دانند. هنگامی که به آنها گفته شود: " چون مردمان ایمان بیاورید. " می‌گویند: " آیا ما هم مانند کم خردان ایمان بیاوریم؟ " بدانید که آنها کم خردند و نمیدانند. به هنگام برخورد با مؤمنان می‌گویند: " ما ایمان آورده ایم، " و زمانی که با پیشوایان خود خلوت می‌کنند، می‌گویند: " با شمایم ما فقط آنها را استهزاء می‌کنیم. " خداوند آنها را استهزاء می‌کند، و بر طغیان نگاهشان می‌دارد، تا حیران و سرگردان شوند. اینان کسانی هستند که بجای هدایت، خریدار گمراهی شدند، و در این معامله سودی نبردند و هدایت نیافتند.

مثل آنان، مثل کسانی است، که آتشی افروختند و چون اطرافشان را روشن کرد، خداوند روشنی را از آنها باز گرفت، و در تاریکی رهانشان ساخت، و چیزی را نمی دیدند. آنان کر و کورند و از گمراهی باز نمی گردند. یا چون گرفتاران دربارانی سخت که در شب تاریک با رعد و برق از آسمان فرود آید، و آنها از ترس مرگ انگشت در گوش گذارند تا صدای صاعقه را نشنوند، خداوند به کافران احاطه دارد. نزدیک باشد روشنایی خیره کننده برق دیدگانیشان را بریاید، در هر لحظه ای که برق می جهد و راه را برای آنان روشن می سازد، پیش می روند، و هنگامی که خاموش می شود، باز می ایستند، و اگر خدا می خواست گوش آنها را کر و دیدگانیشان را کور می کرد، که خداوند بر هر چیز قادر است. (۲۰-۶ : ۲)

خداوند را از این شرم نیست که به پشه یا بالا تر از آن مثل زند، چرا، که مؤمنان میدانند آن حقیقتی است از طرف پروردگارشان، اما کافران می گویند: " مقصود خدا از این مثل چیست؟ " بدین سان بسیاری را گمراه و بسیاری را هدایت می کند، و فقط فاسقان هستند که به این صورت گمراهشان می کند. (۲۶ : ۲)

گفتند: " دلهای ما در پرده غفلت است. " بلکه خدا آنها را به سبب کفرشان از رحمت خود دور کرد و کمی ایمان می آورند. (۸۸ : ۲)
آنهائی که گمراهی را بجای هدایت و عذاب را به جای آمرزش مبادله کردند، چگونه صبر و طاقت آتش جهنم را خواهند داشت؟ زیرا خدا کتاب را به حق نازل کرد، و اختلاف کنندگان در کتاب در مخالفتی دور از حقتند. (۱۷۶-۱۷۵ : ۲)

چگونه خدا هدایت کند گروهی را که نخست ایمان آوردند و به حقانیت رسول گواهی دادند و پس از دیدن دلایل روشن کافر شدند، خداوند ستمکاران را هدایت نخواهد کرد. (۸۶ : ۳)
کسی که بعد از پیدا شدن راه حق با رسول خدا به مخالفت برخیزد و راهی غیر از راه مؤمنان برگزیند، به همان راه به خود رهایش کنیم و به دوزخ در افکنیم که بد جایگاهی است.
خداوند شرک به خود را نمی آمرزد، و جز آن هر که را بخواهد می آمرزد، هر کس شریکی برای خدا قائل شود، بی تردید در گمراهی بی پایانی افتاده است. (۱۱۶-۱۱۵ : ۴)

ای مؤمنان به خدا و پیغمبرش و کتابی که بر او نازل کرده و کتابی که پیشتر فرستاده است، ایمان بیاورید و هرکس به خدا، فرشتگان، کتابها و فرستادگانش و روز بازپسین کافر شود درگمراهی بی سرانجامی افتاده است. (۴ : ۱۳۶)
آنها که کافر شدند و راه خدا را بستند، سخت به گمراهی گرفتار شده اند.

خداوند هرگز کسانی را که کافر شده اند و ستم کرده اند، نخواهد بخشید، و آنها را به راهی هدایت نخواهد کرد، مگر به راه دوزخ که تا ابد در آن خواهند ماند و این کار برخدا آسان است.

(۴ : ۱۶۷ - ۱۶۸)

خداوند از بنی اسرائیل پیمان گرفت، از آنها دوازده سرپرست برانگیختیم. خداوند فرمود: "اگر نماز برپا دارید و زکات بدهید و به رسولان من ایمان بیاورید، آنها را یاری کنید و خدا را وامی نیکو دهید، من باشما هستم و گناهانتان را می زدایم و بدون باغهایی می آورمتان که جویباران در آن روان است، اما هرکس بعد از این کافر شود، از راه راست منحرف شده است.
به سزای پیمان شکنی از رحمت خود دور و دلهایشان را سخت کردیم، آنان به تحریف کلمات پرداختند و بخشی از پندهائی را که داده شده بود، از یاد بردند، و پیوسته به خیانتی که مرتکب شده اند پی می بری، و عده کمی از آنها چنین نیستند، از آنان درگذر که خدا نیکوکاران را دوست دارد.

(۵ : ۱۲ - ۱۳)

براستی مایه بینش از جانب پروردگار برای شما فراهم آمد، پس هرکسی که ببیند سود برده است و هرکه کور دل باشد، زیان خواهد برد، و من نگهدارنده شما نیستم. (۶ : ۱۰۴)
سوگندهای سختی بخدا یاد کردند که اگر معجزه ای برایشان بیاید، به آن ایمان می آورند، بگو: "معجزه ها از جانب خداست" و شما نمی دانید که آنها پس از آمدن معجزات هم ایمان نمی آورند.
همانگونه که از اول ایمان نیاوردند، این بار دلها و دیدگانشان را دگرگون می کنیم و آنان را سرگردان، و در طغیان رها می سازیم، اگر فرشتگان را بر آنها فرو فرستیم و مردگان با آنها سخن بگویند و همه چیز را در برابرشان گرد آوریم هرگز ایمان نخواهند آورد، مگر خدا بخواهد، ولی بیشتر آنها نادانند. (۶ : ۱۰۹ - ۱۱۱)

اگر از اکثر مردم روی زمین اطاعت کنی از راه خدا گمراهت می کنند، آنها فقط از گمان پیروی می کنند، و دروغ سازانی بیش نیستند.

پروردگار تو از راه گم کردگان طریقش و نیز از هدایت یافتگان آگاه تر است. (۶ : ۱۱۶ - ۱۱۷)

چون نشانه ای برایشان بیاید، می گویند: " ما ایمان نمی آوریم مگر آنچه به رسولان خدا داده شده است به ما هم داده شود، خداوند بهتر می داند که رسالت خویش را کجا قرار دهد، و دیر نخواهد بود که گناهکاران درپیشگاه خدا خوار شوند و مکرشان را عذاب سختی است.

خداوند خواستار هدایت هرکس که باشد دلش را بر اسلام می گشاید، و آن کس را که گمراه بخواید دلش را چنان می فشارد که گوئی به آسمان پر می کشد، خداوند این چنین پلیدی را بر افرادی که ایمان نمی آورند قرار می دهد. (۱۲۴-۱۲۵: ۶)

روزی که خداوند همگان را گرد آورد: " ای گروه جن شما آدمیان بسیاری را گمراه کردید. " دوستان آنها از آدمیان بگویند: " پروردگارا! ما از یکدیگر بهره مند شدیم و به آن مدتی که برای ما معین کرده بودی رسیدیم. "

فرماید: " آتش جایگاه شماسمت و تا ابد در آن خواهید ماند، مگر آنچه خدا بخواید، بی تردید پروردگار تو فرزانه داناست، اینچنین بعضی از ستمگران را به کیفر کردارشان به بعضی دیگر وا می گذاریم.

" ای گروه جن و انس آیا رسولانی از نوع خودتان به سویتان نیامدند که آیات ما را برایتان بخوانند، و شما را به دیدار این روزتان هشدار دهند؟ " گویند: " به زیان خود گواهی دهیم. "

زندگی دنیا آنها را فریب داد و به زیان خویش گواهی دادند که کافر بودند. (۱۳۰-۱۲۸: ۶)

بگو: " پروردگار من به عدالت فرمان داده، و نیز به این که هنگام هر نماز رو به جانب او گردانید و با اخلاص او را بخوانید، همانطور که در آغاز شما را آفرید به سویش باز می گردید.

گروهی را هدایت کرد و جمعی نیز درگمراهی ثابت ماندند، زیرا آنها بجای خدا، شیاطین را به دوستی برگزیدند و می پندارند که هدایت یافته اند. (۳۰-۲۹: ۷)

آیا برآنان که زمین را از پیشینیان به ارث برده اند روشن نشد که اگر بخوایم آنها را بخاطر گناهانشان هلاک خواهیم کرد و بردلهایشان مهر می زنیم تا نشنوند. (۱۰۰: ۷)

کسانی که آیات ما را دروغ شمردند، بتدریج از راهی که نمیدانند گرفتارشان خواهیم کرد، و به آنها مهلت می دهیم، زیرا تدبیر من متین است. (۱۸۳-۱۸۲: ۷)

هرگز اتفاق نیفتاده است که خداوند قومی را پس از هدایت گمراه کند، مگر آن که موارد پرهیز را برایشان بیان کند، زیرا خداوند بر هرچیز داناست.

فرمانروائی آسمانها و زمین از آن اوست، زنده می کند و می میراند و جز خدا یار و یآوری ندارید.

(۹ : ۱۱۵ - ۱۱۶)

بگو: " چه کسی شما را از آسمان و زمین روزی می دهد، و یا چه کسی شنوائی و بینائی می بخشد، و چه کسی زنده را از مرده و مرده را از زنده بر می آورد، و چه کسی مدبّر امور است؟
بی درنگ خواهند گفت: " خدا. "

بگو: " پس چرا پروا نمی کنید؟ " راستی وقتی چنین خدائی پروردگار شماست، پس گمراهی بعد از حق چیست؟ پس چرا روی می گردانید؟

فرمان پروردگار بر فاسقان بدینگونه ثابت شده است که ایمان نمی آورند.

بگو: " آیا معبودهای شما آفریننده و بازگرداننده خلق هستند؟ "

بگو: " خدا مخلوقات را به وجود آورد و بعد باز می گرداند، پس چرا سرگشته اید؟ "

بگو: " آیا از معبودهای کسی هست که به راه حق هدایت کند؟ "

بگو: " خدا به سوی حق هدایت می کند، آیا آن که به حق هدایت می کند برای پیروی سزاوارتر است یا کسی که هدایت نمی کند مگر خودش هدایت شود؟ شما را چه شده است که اینگونه قضاوت می کنید؟ "

بیشتر آنان جز از گمان پیروی نمی کنند، بی تردید پندار و گمان کسی را از حق بی نیاز نمی کند. خداوند به کردارشان آگاه است.

سزاوار نیست این قرآن به دروغ به موجودی غیر خدا نسبت داده شود، بلکه تأیید کننده کتابهایی است که پیش از آن آمده و بیان آن کتاب است، و بدون شک از جانب پروردگار جهانیان است، یا می گویند: " به دروغ آن را به خدا نسبت می دهد. " بگو: " اگر راست می گوئید غیر از خدا هر کس را می توانید بخوانید و یک سوره مانند آن بیاورید، لکن آنها چیزی را تکذیب کردند که به آن وقوف ندارند و هنوز حقیقتش را دریافته اند، پیشینیان آنها نیز بدینگونه تکذیب کردند، پس بنگر سرانجام ستمکاران چگونه بوده است، بعضی به آن ایمان می آورند و برخی نیز نمی آورند، و پروردگار تو به مفسدان آگاه تر است. (۴۰ - ۳۱ : ۱۰)

داستان نوح را برای آنها بخوان، چون به قوم خود گفت: " ای قوم من! اگر اقامت من در میان شما، و یاد آوریهای من به آیات خدا بر شما گران آمده است، من بر خدا توکل کردم، شما نیز فکر خود و همت معبودهایتان را جمع کنید و بدون پرده پوشی درباره ام قضاوت کنید و مهلتی به من ندهید.

اگر روی بگردانید، من از شما طالب مزدی نیستم، اجر من تنها بر خداست و مأمور شده ام که از تسلیم شدگان باشم. " پس از آن که تکذیبش کردند، ما او و همراهانش را در کشتی نجات دادیم و آنها را جایگزین گردانیدیم و آنان را که به تکذیب آیات ما برخاستند غرق کردیم، بنگر سرانجام بیم داده شدگان چگونه بود.

بعد از او رسولانی را به سوی قومش فرستادیم که آنها هم دلایل روشنی آوردند، آنها به آنچه پیش از آن تکذیب کرده بودند، ایمان نیاوردند، این چنین بر دلهای متجاوزین مهر زده ایم. (۷۴-۷۱:۱۰)

هیچکس را نشاید جز به فرمان خدا ایمان آورد، خداوند پلیدی را برای آنان که نمی اندیشند قرار می دهد.

بگو: "بنگرید آنچه را که در آسمانها و زمین است." ولی آیات و هشدارها به حال کسانی که ایمان نمی آورند، سودی نبخشد. (۱۰۱-۱۰۰:۱۰)

بگو: "ای مردم! بی تردید حق از طرف پروردگار برای شما آمد، هرکس هدایت شد به سود خویش راه یافته است، و هرکس گمراه شد به زیان خود گمراه شده است، و من نگهبان شما نیستم." (۱۰۸:۱۰)

اگر قرآنی بود که کوهها را به حرکت درآورد، یا زمین را شکاف دهد، یا مردگان را به سخن درآورد، باز هم (کافران ایمان نمی آوردند) و همه امور در اختیار خداست.

آیا مؤمنان نمی دانند که اگر خدا بخواهد (بجبر) همه مردم را هدایت می کند، و کافران پیوسته به سبب اعمالشان سرکوب می شوند و یا بزودی مصیبتی بر سرشان فرود می آید، تا وعده خدا فرا رسد، خداوند خلف وعده نخواهد کرد. (۳۱:۱۳)

آنان که زندگی دنیا را بر آخرت ترجیح می دهند و از راه خدا باز می دارند، و کجی و انحراف آن راه را می خواهند، در گمراهی بعیدی هستند. (۳:۱۴)

اعمال آنها که به پروردگارشان کافر شدند مانند خاکستری است که در برابر تند باد یک روز طوفانی به باد فنا رود و از کتش و کوششها هیچ اثری برجای نماند و این گمراهی دور و درازی است. (۱۸:۱۴)

خداوند مؤمنان را با گفتار ثابت در زندگی دنیا و آخرت پایدار می دارد و ستمگران را گمراه می سازد، و خداوند هرچه بخواهد انجام می دهد، مگر کسانی را که نعمت خدا را کفران کردند و قوم خود را به نابودی کشانند، ندیدی که به دوزخ درآیند و چه بد جایگاهی است، کسانی را که برای خدا همتا قرار می دهند و میخواهند از راه او گمراه کنند، بگو: "بهره گیرید، اما سرانجام شما آتش است." (۲۷-۳۰:۱۴)

خداوند کسانی را که به آیاتش ایمان نمی آورند هدایت نخواهد کرد، و عذاب دردناکی برای آنهاست. (۱۰۴:۱۶)

هنگامی که قرآن بخوانی میان تو و کسانی که به آخرت ایمان نمی آورند، پرده ای ضخیم قرار می دهیم، و بردلهايشان پوششهایی کشیده ایم، تا آن را نفهمند، و گوشه‌ایشان را سنگین کرده ایم، چرا؟!

چون پروردگارت را در قرآن به یگانگی یاد می کنی روی می گردانند و گریزان می شوند.

(۴۶ - ۴۵ : ۱۷)

بگو: " خداوند رحمان به گمراه شدگان مهلت دهد تا زمانی که آنچه را که وعده داده شده، یا عذاب یا قیامت را ببینند"، آنگاه به زودی خواهد دانست چه کسی جایش بد تر و سپاهش ناتوان تر است. (۱۹ : ۷۵)

گروهی از مردم نا آگاه درباره خدا به مجادله بر می خیزند، و از شیطانهای سرکش پیروی می کنند، برشیطان مقرر شد که هرکس با او دوستی کند به گمراهی افکند و بر آتش سوزان رهنمودش شود. (۲۲ : ۳ - ۴)

گروهی از مردم بدون هیچ دانشی و راهنمایی و کتاب روشنگری در باره خدا به مجادله بر می خیزند، آنها از سر تکبر مردم را از راه خدا گمراه می کنند، که در دنیا برایشان رسوائی است و در آخرت عذاب آتش را به آنها می چشانیم.

این کفر اعمالی است که پیش از این کرده ای و خداوند هرگز به بندگان ستم نخواهد کرد. از مردم، کسی که خدا را به زبان عبادت می کند، اگر خیری به او برسد دلش آرام می گیرد، و اگر آزمایشی پیش آید رو بگرداند، چنین کسی در دنیا و آخرت زیان کرده است، و این زیان آشکاری است. غیر از خدا کسی را می خواند که سود و زیانی نمی رساند، و این گمراهی بسیار عمیقی است. کسی را می خواند که زیانش نزدیکتر از نفع اوست، چه بد یآوری و بد معاشری است. (۲۲ : ۸ - ۱۳)

بگو: " خدا و رسول را اطاعت کنید." اگر سرپیچی کردید، پیامبر مسئول اعمال خویش و شما مسئول اعمال خودتانید ، اما اگر او را اطاعت کنید هدایت خواهید شد، و پیامبر جز ابلاغ آشکار تکلیفی ندارد. (۲۴ : ۵۴)

آیا دیدی کسی که هوای نفسش را به عنوان معبود برگزیده است؟ آیا می توانی حافظ و نگهبان او باشی؟ یا گمان می کنی اکثر آنها می شنوند یا می فهمند؟ آنها همچون چارپایان ، بلکه گمراه ترند. (۴۴ - ۴۳ : ۲۵)

ویراستی قرآن مایه هدایت و رحمت مؤمنان است، مسلماً پروردگارتو میان آنها داوری خواهد کرد، که او نیرومندی داناست، به خدا توکل کن که تو آشکارا برحق.

تو نمی توانی سختت را به گوش مردگان بشنوانی، و هنگامی که کرها روی می گردانند، نمی توانی به آنها سخن بشنوانی، تو نمی توانی نابینایان گم کرده راه را هدایت کنی، فقط می توانی سختت را به گوش مؤمنان به آیات ما و تسلیم شدگان به حق برسانی. (۸۱-۷۷:۲۷)

اگر پیشنهادت را نپذیرند بدان که فقط پیرو هوسهای خود هستند و گمراه تر از آن کس که هوای نفس خویش را بدون هدایت الهی پیروی می کند کیست؟ مسلماً خداوند ستمکاران را هدایت نمی کند. (۵۰:۲۸)
تو نمی توانی صدای خود را به مردگان بشنوانی و سختت را به کرانی که رو می گردانند بشنوانی.
و نیز نمی توانی هدایت کننده نا بینایان از گمراهی باشی، تو نمی توانی بشنوانی جز به آنان که به نشانه های ما ایمان دارند و خود مطیعند. (۵۳-۵۲:۳۰)

بعضی از مردم خریدار سخن بیهوده اند تا به نادانی مردمان را از راه خدا گمراه کنند و آیات را به استهزاء گیرند، عذاب خوار کننده ای نیز نصیب آنهاست.
آنگاه که آیات ما بر او خوانده شود با خود پسندی چنان روی بر تابد که گوئی آنرا نشنیده است، یا گوئی گوشه‌پایش سنگین است، او را به عذاب دردناک بشارت ده. (۷-۶:۳۱)

این کتاب از جانب خدای توانمند فرزانه نازل شده است.
ما این کتاب را برآستی بر تو نازل کردیم، پس خدا را بپرست و دین را برای او خالص کن.
آگاه باش که دین خالص از آن خداست و آنان که غیر از او دیگری را معبود خود گرفتند:
که بدین منظور اینها را می پرستیم تا ما را به خدا نزدیک کنند. " خداوند در اختلاف میان آنها داوری خواهد کرد، خداوند دروغگویان ناسپاس را هدایت نمی کند. (۳-۱:۳۹)

آیا کسی که خدا سینه او را برای اسلام گشوده است، و در پرتو نور پروردگارش قرار دارد، همانند سنگدلان است؟ پس وای بر آنان که در برابر یاد خدا سخت دل هستند.
خدا بهترین سخن را نازل کرده است، کتابی که آیات آن مکرر و همانند است، و از تلاوت آن پوست برتن کسانی که از نافرمانی پروردگارش می ترسند، به لرزه درآید، و با یاد آوری نام خداست که پوست و دلشان آرام گیرد، این (قرآن) هدایت خداست، که هر کس را بخواهد بدان رهنمون می کند، و هر که را خدا گمراه سازد، راهنمایی نخواهد داشت. (۲۳-۲۲:۳۹)

ما این قرآن را برای مردم به حق بر تو نازل کردیم، پس هرکس هدایت شود به سود خود اوست، و هرکس گمراه شود، تنها به زیان خودش خواهد بود، و تو نگهبان آنها نیستی. (۴۱: ۳۹)

به راستی که خدا اسرافکار دروغگو را هدایت نمی کند. قسمتی از آیه: (۲۸- ۴۰)

آنان که بدون دلیل در آیات خدا جدل می کنند، کارشان نزد خدا و مؤمنان سخت ناپسند است، خداوند اینگونه بر دل جباران مهر می نهد. (۳۵: ۴۰)

آیا آن کس را دیده ای که هوای نفس خویش را معبود خود قرار داد، و خدا او را آگاهانه در گمراهی وا گذاشت، و برگوش و دلش مهر نهاد، و بر دیدگانش پرده افکند؟ اگر خدا هدایت نکند چه کسی او را هدایت خواهد کرد؟

گفتند: "جز زندگی دنیا چیزی درکار نیست، زندگی می کنیم و می میریم و جز دهر (طبیعت) هلاکمان نمی کند." آنان بدان علم ندارند و جز در وهم و خیال نیستند. (۲۴- ۲۳: ۴۵)
آیا کسی که از جانب پروردگارش دلیل روشنی دارد با کسی که کردار بد او در نظرش جلوه کرده است و از هوای نفس پیروی می کند برابر است؟ (۱۴: ۴۷)

آیا در قرآن اندیشه نمی کنند یا بر دل‌هایشان قفل هاست؟

شیطان اعمال کسانی را که بعد از آشکار شدن راه هدایت، مرتد شدند در نظرشان بیاراست و در گمراهی نگاهشان داشت، ارتداد آنها این بود که به کسانی که نسبت به آیات خدا کراهت داشتند، گفتند: " ما در پاره ای از کارها از شما پیروی می کنیم."

خداوند اسرار آنها را می داند، چگونه خواهد بود آنگاه که فرشتگاه قبض روحشان کنند، بر چهره ها و پشتشان می زنند، و این بدان سبب است که از آنچه خدا را به خشم می آورد پیروی کردند، و از خشنودیش کراهت داشتند، و او نیز اعمالشان را نابود کرد. (۲۸- ۲۴: ۴۷)

چون موسی به قومش گفت: " ای قوم من چرا مرا می آزارید با اینکه می دانید من فرستاده خدا بسوی شما هستم؟ و چون منحرف شدند خدا نیز دل‌هایشان را منحرف کرد. خداوند فاسقان را هدایت نمی کند. (۵: ۶۱)

ستمکارتر از آنکه به اسلام خوانده شود و بر خدا دروغ ببندد کیست؟ خداوند ستمکاران را هدایت نمی کند.

آنها می خواهند نور خدا را بادهان خاموش کنند ولی خدا کامل کننده نور خویش است، هرچند کافران خوش نداشته باشند، اوست که رسول خود را به هدایت و دین حق فرستاد، تا آن را بر همه ادیان چیره کند، هرچند مشرکان کراهت داشته باشند. (۹ - ۷ : ۶۱)

خداوند ستمکاران را هدایت نمی کند. قسمتی از آیه: (۵ : ۶۲)

چرا آنها از پند گرفتن گریزانند؟ گوئی خران رمیده ای هستند که از شیر گریخته اند، آنها را توقع چنین است که برای هرکدام نامه ای سرگشاده فرستاده شود، لکن چنین نیست که آنها می گویند، بلکه آنها از آخرت نمی ترسند، چنین نیست که آنها می اندیشند، قرآن تذکر و یاد آوری است، هرکس بخواهد از آن پند می گیرد، و هیچ کس پند نمی گیرد مگر خدا بخواهد، که او اهل تقوا و آمرزش است. (۶ - ۵ - ۹ : ۷۴)

این (قرآن) تذکر و یاد آوریست، هرکس بخواهد از آن پند گیرد، در الواح پُر ارزشی ثبت است، الواح منزّه و پاکیزه، به دست نویسندگان حق، بزرگوار و نیکوکار، مرگ بر انسان، چقدر ناسپاس است. (انسانی که ایمان نمی آورد) از چه چیز آفریدش؟ از نطفه ای او را خلق کرد و موزون ساخت، و بعد راه را برایش هموار کرد، و سپس او را بمیراند و درگور پنهان کرد، و آنگاه که بخواهد زنده اش کند، چنین نیست که او می پندارد، او هنوز فرمان الهی را اطاعت نکرده است. (۲۳ - ۱۱ : ۸۰)

توحید - شرک:

ای مردم پروردگارتان را که شما و پیشینیانتان را آفرید عبادت کنید تا با " تقوا " شوید. اوست که زمین را بگستراند و آسمان را برفرازدان بر افراشت، و از آسمان آبی فرو فرستاد که به سبب آن میوه های گوناگون برویانید تا روزی شما باشد، بنابراین برای خدا شریکهائی قرار ندهید، در صورتی که می دانید خدا بی نظیر است. (۲۲ - ۲۱:۲)

معبود شما، یگانه خدائست که بخشنده و مهربان است، و غیر از او خدائی نیست. (۱۶۳:۲) هستند مردمانی که معبودانی غیر از خدا برای خود برمی گزینند، و آنها را همچون خدا دوست دارند، اما کسانی که به خدا ایمان دارند، خدا را بیشتر دوست دارند، اگر چه ستمکاران به هنگام عذاب دریابند که همه قدرتها از آن خداست، و عذاب خدا بسیار سخت است.

در حال پدید آمدن عذاب، رهبران از پیروان بیزاری می جویند، و پیوندها گسسته شود. پیروان خواهند گفت: " کاش بار دیگر به دنیا بر می گشتیم و از پیشوایان گمراه بیزاری می جستیم، همانطور که آنها (اکنون) از ما بیزاری می جویند، خداوند بدینگونه اعمالشان را مایه حسرت پیش چشمانشان می آورد، و هرگز از آتش رهائی نخواهند داشت. (۱۶۷ - ۱۶۵:۲)

الله، خدائی که هیچ خدائی جز او نیست، زنده پاینده است، نه خواب سبک او را در می رباید و نه خواب سنگین، آنچه در آسمانها و زمین است از آن اوست، کیست که در پیشگاهش، جز به فرمان او شفاعت کند، آنچه که پیش رو و آنچه که پشت سرشان است می داند، و جز به مقداری که بخواهد کسی از دانش او آگاه نمیشود، حکومت او آسمانها و زمین را دربر گرفته است، و نگاه داری آنها برایش دشوار نیست، او بلند پایه بزرگوار است.

(۲۵۵:۲)

معبودی جز خدای زنده پاینده نیست. (۲:۳)

خداوند گواهی داده است که معبودی جز او قائم به دادگری نیست، و فرشتگان و عالمیان نیز گواهند، معبودی نیست جز خدای توانمند فرزانه. (۱۸:۳)

هیچ کس را شایسته نباشد که خداوند کتاب و داوری و نبوت به او بدهد و آنگاه به مردم بگوید:

" بجای خدا مرا عبادت کنید" - بلکه باید بگوید: " همانطور که کتاب را می آموزید، و خود نیز می خوانید، مردمی الهی باشید."

و به شما فرمان ندهد که فرشتگان و پیامبران را خدایان قرار دهید، آیا پس از مسلمان شدن،

شما را به کفر دعوت می کند؟ (۸۰ - ۷۹:۳)

خداوند فقط شرک را نمی آمرزد، و غیر از شرک هرکس را که بخواد می آمرزد. هرکس برای خدا شریک قائل شود، گناه بزرگی مرتکب شده است. (۴: ۴۸)
خداوند شرک به خود را نمی آمرزد، و جز آن هرکه را بخواد می آمرزد، هرکس شریکی برای خدا قائل شود، بی تردید در گمراهی بی پایانی افتاده است. (۴: ۱۱۶)

منافقان درپائین ترین طبقات دوزخ قرار می گیرند، و هرگز یآوری برای آنها نخواهی یافت، مگر آنان که توبه کنند و کارهای شایسته انجام دهند، و بخدا توسل جویند، و دین خود را برای خدا خالص گردانند، که (در این صورت) از جمله مؤمنان خواهند بود، و خداوند مؤمنان را بزودی پاداش بزرگی خواهد داد. (۴: ۱۴۵-۱۴۶)

بگو: "چه کسی شما را از خطرات خشکی و دریا می رهاند، آنگاه که او را با تضرع و درنهم می خوانید، که اگر ما را نجات دهد از شکرگزاران خواهیم بود؟"
بگو: "خدا شما را از آنها و هر مشکلی می رهاند، باز هم شرک می آورید. (۶: ۶۳-۶۴)

کسانی که آئین خود را بازیچه و سرگرمی گرفته اند و زندگی دنیا فرییشان داده است رها کن و به قرآن اندرزشان بده تا گرفتار اعمالشان نشوند، جز خدا دادرس و شفیع ندانند و هر فدیة ای بدهند، پذیرفته نخواهد شد، آنها کسانی هستند که گرفتار اعمالشان شده اند و کيفر کفرشان جرعه هائی از آب جوشان و عذاب دردناک است.

بگو: "آیا غیر از خدا چیزی را بخوانیم که سود و زیانی به حال ما ندارد، و بعد از هدایت شدن از جانب خدا به گذشته بازگردیم تا همچون کسی باشیم که بر اثر وسوسه های شیاطین راه را گم کرده و سرگردان مانده است، درحالی که یاران او به هدایت دعوتش می کنند، که به سوی ما بیا."
بگو: "فقط راهنمایی خدا هدایت است و مأموریم که تسلیم پروردگار جهانیان باشیم."
"نماز را برپا دارید و از (نافرمانی) خدا بترسید که در پیشگاهش محشور خواهید شد."

(۶: ۷۰-۷۱)

آنان که ایمان آورده اند و ایمان خود را به شرک نیالوده اند، ایمنی خاص آنهاست و آنان هدایت یافته اند. (۶: ۸۲)

آنان برای خدا شریکائی از جن قرار دادند در صورتی که جن را هم خدا آفریده است، و از روی نادانی برای خدا پسران و دخترانی به تصور آوردند، خداوند منزّه برتر است از آنچه وصف می کنند. (۶: ۱۰۰)

بزودی مشرکان خواهند گفت: "اگر خدا می خواست ما و نیاکانمان شرک نمی آوردیم و چیزی را حرام نمی کردیم." کسانی که پیش از آنها بودند نیز همین دروغها را می گفتند، و سرانجام کیفر ما را چشیدند.

بگو: "اگر دلیل قاطعی دارید به ما نشان دهید، شما فقط از پندارهای بی اساس پیروی می کنید، و جز گزافه و دروغ نمی گوئید." (۱۴۸:۶)

بگو: "پروردگار من به عدالت فرمان داده و نیز به اینکه هنگام هر نماز رو به جانب او گردانید و با اخلاص او را بخوانید، همانطور که در آغاز شما را آفرید به سوی باز می گردید.

(۲۹:۷)

یهود گفتند: "عزیز" پسر خداست"، و مسیحیان گفتند: "مسیح پسر خداست"، این سخن که بر زبان آنها می گذرد، تقلید گفتار کافران پیشین است، خدا آنها را بکشد، که چگونه دروغ می گویند.

آنان احبار و راهبان و همچنین مسیح پسر مریم را معبودهائی در برابر خدا قرار دادند، درحالیکه جز به عبادت یک خدا، که معبودی جز او نیست، دستور نداشتند- پاک و منزّه است از آنچه شریک او قرار دهند. (۳۱-۳۰:۹)

غیر از خدا چیزهائی را می پرستند که نه زبانی به آنها می رساند و نه سودی برایشان دارد. می گویند: "اینها شفیعان ما نزد خدا هستند."

بگو: "آیا خدا را از چیزهائی که در آسمانها و زمین از وجودشان بی خبر است، آگاه می کنید؟ او منزّه و برتر از چیزی است که شریک او قرار می دهید."

مردم جز اُمت واحدی نبودند، آنگاه اختلاف کردند و اگر فرمان پیشین پروردگارت نبود، در مایه اختلاف میان آنها داوری شده بود. (۱۹-۱۸:۱۰)

روزی که همگان را گرد آوریم، به مشرکان گوئیم: شما و معبودهائیتان درجایتان بمانید، آنگاه آنها را از یکدیگر جدا خواهیم کرد، معبودهائی آنها خواهند گفت: "شما ما را عبادت نمی کردید".

همین بس که خدا گواه باشد که ما از عبادت شما بی خبر بودیم." در آن هنگام هرکس به حاصل اعمال گذشته خویش آگاه می شود، و همگی را بسوی خدا - مولا و سرور حقیقتشان باز می گردانند، و آن چه به دروغ ساخته بودند از نظرشان گم و دور می شود. (۳۰-۲۸:۱۰)

بگو: "چه کسی شما را از آسمان و زمین روزی می دهد، و یا چه کسی شنوائی و بینائی می بخشد، و چه کسی زنده را از مرده و مرده را از زنده بر می آورد، و چه کسی مدبّر امور است؟ بی درنگ خواهند گفت: "خدا." بگو: "پس چرا پروا نمی کنید؟" راستی وقتی چنین خدائی پروردگار شماسست، پس گمراهی بعد از حق چیست؟ پس چرا روی می گردانید؟

فرمان پروردگار بر فاسقان بدینگونه ثابت شده است که ایمان نمی آورند.

بگو: "آیا معبودهای شما آفریننده و بازگرداننده خلق هستند؟"

بگو: "خدای یگانه مخلوقات را به وجود آورد و بعد باز می گرداند، پس چرا سرگشته اید.

بگو: "آیا از معبودهای شما کسی هست که به راه حق هدایت کند؟"

بگو: "خدا بسوی حق هدایت می کند، آیا آنکه بحق هدایت می کند برای پیروی سزاوارتر است، یا کسی

که هدایت نمی کند، مگر خود هدایت شود؟ پس شما را چه شده که اینگونه قضاوت می کنید؟"

بیشتر آنها جز از گمان پیروی نمی کنند، بی تردید پندار و گمان کسی را از حق بی نیاز نمی کند

خداوند به کردارشان آگاه است. (۳۶-۳۱:۱۰)

بگو: "ای مردم، اگر به دین من شک دارید، آگاهتان کنم که من کسانی را که شما غیر خدا می پرستید، نمی پرستم، و تنها خداوندی را می پرستم که شما را می میراند، و من مأمورم که از مؤمنان باشم.

روی خود را به آئین توحید متوجه کن، و از مشرکان مباش، و غیر از خدا چیزی را نخوان

که نه سودی به تو می رساند و نه زیانی، و اگر چنین کنی از ستم کاران خواهی بود.

اگر خدا زیانی به تو برساند، جز او هیچکس نمی تواند آن را برطرف کند، و اگر اراده خیری برای تو کرد،

هیچ کس مانع فضل او نخواهد شد، آن را بهرکس بخواهد می دهد، که او آمرزنده مهربان است.

بگو: "ای مردم، بی تردید حق از طرف پروردگار برای شما آمد، هرکس هدایت شد، به سود

خویش راه یافته است، و هرکس گمراه شد به زیان خود گمراه شده است، و من نگهبان شما

نیستم. " از آنچه بر تو وحی می شود پیروی کن و شکیب باش، تا این که خدا حکم کند، که او بهترین داوران

است. (۱۰۹-۱۰۴:۱۰)

دعوت حق از آن اوست و کسانی که غیر خدا را می خوانند دعوتشان به اجابت نمی آید، مانند

کسی که دستش را به سوی آب دراز کند تا آب به دهانش برساند، اما نتواند آب به دهانش

برساند، و دعای کافران جز در گمراهی نیست. (۱۴:۱۳)

هنگامی که کار تمام شود، شیطان بگوید: خداوند به شما وعده راست داد و من نیز به شما وعده ای دادم و تخلف کردم، من بر شما سلطه ای نداشتم، جز اینکه دعوتتان کردم و شما پذیرفتید، بنابراین مرا سرزنش نکنید، (بلکه) نفس خود را ملامت کنید، نه من فریاد رس شما هستم و نه شما فریاد رس من، از اینکه شما از پیش مرا شریک خدا ساختید بیزارم، و برای ستمکاران عذاب سختی است. (۲۲: ۱۴)

کسانی را که برای خدا همتا قرار می دهند و می خواهند از راه او گمراه کنند، بگو:

" بهره گیرید اما سر انجام شما آتش است. " (۳۰: ۱۴)

(شیطان) گفت: " پروردگارا، چون نا امیدم کردی، زمین را در نظرشان می آریم، و همه آنها را گمراه خواهم کرد."

" مگر بندگان با اخلاص تو را. "

فرمود: " این راهی است مستقیم تا پیشگاه من. "

بر بندگان من تسلط نخواهی یافت، مگر گمراهانی که از تو پیروی می کنند.

میعادگاه همه آنها جهنم است، که هفت در دارد، و بر هر دری عده ای تقسیم شده اند، اهل تقوا در باغها و کنار چشمه ها هستند، به سلامتی و ایمنی به آن وارد شوند، آنچه در دلهايشان کینه است برکنیم و برادرانه بر تختهای روبروی یکدیگر قرار دارند. خسته نمی شوند و از آن بیرونشان نرانند.

بندگان را آگاه کن که من آمرزنده مهربانم، و کیفر من عذابی دردناک است. (۵۰-۳۹: ۱۵)

جز خدا معبودهایی که خوانده می شوند، چیزی را نمی آفرینند، و خودشان نیز مخلوقند، مردگانی هستند غیر زنده، و نمی دانند در چه زمانی برانگیخته می شوند، معبود شما معبودیست یگانه، اما دلهای بی اعتقادان به آخرت، انکارکننده است، و خود سرکشند.

بی تردید خدا به چیزهایی که نهان می دارند، و یا آشکار می کنند واقف است، و سرکشان را دوست ندارد. (۲۳-۲۰: ۱۶)

مشرکان گفتند: " اگر خدا اراده میکرد، ما و نیاکانمان جز او چیزی را نمی پرستیدیم، و بدون حکم او چیزی را حرام نمی کردیم. " پیشینیان آنها نیز بدین گونه رفتار کردند، آیا پیامبران وظیفه ای جز ابلاغ آشکار دارند؟

(۳۵: ۱۶)

خداوند فرمود: " قائل به دو معبود نباشید، معبود یکتا فقط اوست، فقط از (نافرمانی) من بیم داشته باشید.

آسمانها و زمین و آنچه در آنهاست و همچنین دین ابدی از آن اوست، آیا از غیر خدا می ترسید؟ هر نعمتی دارید از جانب خداست، و چون به بلائی گرفتار آئید او را می خوانید، و هنگامی که آن را بر طرف ساخت، جمعی

از شما در همان لحظه به پروردگارشان شرک می آورند، تا سر انجام به آنچه به آنها داده ایم کفران کنند، اکنون بهره برید، که بزودی خواهید دانست. (۵۵ - ۵۱ : ۱۶)

مشرکان چون معبودهائی را که شریک خدا قرار داده اند ببینند، می گویند: " پروردگارا، اینها شریکانی هستند که ما بجای تو آنها را می خواندیم." در این هنگام معبودانشان پاسخ می دهند که شما دروغ می گویند. در روز تسلیم در پیشگاه خدا، آن چه به دروغ ساخته بودند از نظرشان گم و دور می شود.

(۸۷ : ۱۶)

براستی ابراهیم پیشوائی فرمانبر و حنیف بود و هرگز شرک نیاورد، او شاکر نعمتهای خدا بود، خداوند او را برگزید و به راه راست هدایت کرد.

در دنیا او را نیکی عطا کردیم و در آخرت ار شایستگان است. (۱۲۲ - ۱۲۰ : ۱۶)

آنهائی را که می خوانند هرکدام که نزدیکترند خود جویای تقرب به پروردگارشان هستند، و به رحمت او امیدوارند، و از عذابش می ترسند، زیرا عذاب پروردگار غیرقابل امان است.

(۵۷ - ۵۶ : ۱۷)

آیا کافران گمان کردند می توانند بندگان مرا بجای من به خدائی بگیرند؟ ما جهنم را برای کافران آماده ساختیم تا منزلگاهشان باشد. (۱۰۲ : ۱۸)

بگو: " من نیز بشری هستم مانند شما، که به من وحی می رسد، و معبود شما یگانه است، هرکس به ملاقات پروردگارش امیدوار باشد، باید عمل صالح انجام دهد، و کسی را در عبادت پروردگارش شریک نکند. (۱۱۰ : ۱۸)

غیر از خدا معبودهائی برگزیدند که مایه عزتشان باشد، چنین نیست، بلکه بزودی منکر عبادتشان خواهند شد، و مخالف آنها خواهند بود. (۸۲ - ۸۱ : ۱۹)

معبود شما تنها همان خدائی است که جز او معبودی نیست و علم او بر همه چیز احاطه دارد.

(۹۸ : ۲۰)

آیا معبودهائی که در زمین برگزیده اند، مردگان را زنده می کنند؟ اگر در آسمانها و زمین معبودهائی جز خدا بود تباه می شدند، خدای پروردگار عرش منزّه است از آنچه وصف می کنند. در برابر افعالش بازخواست نمی شود، ولی آنها مورد بازخواست قرار خواهند گرفت.

آیا معبودهائی جز خدا برگزیده اند؟ بگو: "دلایلتان را بیاورید" این است سخن کسانی که با من هستند، و آنانکه پیش از من بودند، اما بسیاری از آنها حقیقت را نمی دانند، و از آن روی می گردانند.

پیش از تو هیچ رسولی نفرستادیم، جز آنکه به او وحی کردیم که: "معبودی جز من نیست، تنها مرا عبادت کنید". (۲۵-۲۲: ۲۱)

گفتند: "خدای رحمان فرزندی برگزیده است." خداوند منزّه است، بلکه آنان بندگان گرامی او هستند، درگفتار بر او پیشی نمی گیرند، و به فرمان او کار می کنند.

او اعمال گذشته و آینده آنها را می داند، و آنها جز برای کسی که خدا از او خشنود باشد، شفاعت نمی کنند، و از ترس او بیمناکند، هرکدام از آنها بگویند من بجای خدا معبود هستم، پاداش او جهنم است، اینگونه ستمکاران را پاداش خواهیم داد. (۲۹-۲۶: ۲۱)

غیر از خدا کسی را می خواند که سود و زیانی نمی رساند، و این گمراهی بسیار عمیقی است، کسی را می خواند که زیانش، نزدیک تر از نفع اوست، چه بد یآوری و چه بد معاشری است. (۱۳-۱۲: ۲۲)

خالصانه رو به خدا آورید و کسی را شریک او قرار ندهید و هرکس به خدا شرک آورد، گویی از آسمان سقوط کرده ایست که پرندگان او را ربوده باشند و یا باد به دور دستها پرتابش کرده باشد. (۳۱: ۲۲)

حقیقت این است که خدا حق است و جز او هرچه خوانده شود باطل است، و به راستی که خدا بلند مرتبه بزرگ است. (۶۲: ۲۲)

آنها جز خدا چیزهائی را می پرستند که دلیلی برایش نیامده است، و به آن آگاهی ندارند، و ستمکاران را یآوری نیست. (۷۱: ۲۲)

ای مردم به مثلی که زده شده است گوش فرا دهید: کسانی که غیر از خدا می خوانیدشان، هرگز قادر به خلق مگسی هم نیستند، اگرچه برای این کار متفق شوند، و اگر مگس چیزی از آنها برباید، قدرت پس گرفتنش را ندارند، آری طالب و مطلوب ناتوانند.

آنها خدا را آنگونه که باید شناختند، زیرا خداوند نیرومند مقتدر است. (۷۴-۷۳: ۲۲)

بلند مرتبه است خداوند یکتا، فرمانروای حق که معبودی جز پروردگار عرش کریم نیست، و آنکس که بدون دلیل معبودی را درکنار خدا بخواند، حساب او با پروردگار اوست، زیرا کافران رستگار نخواهند شد.

بگو: "پروردگارا مرا بیامرز و بر من رحم کن که تو رحیم ترینی." (۱۱۸-۱۱۶: ۲۳)

آنها جز خدا برای خود معبودهائی برگزیدند که قدرت آفرینش ندارند و خودشان مخلوقند و درسود و زیان و نیز مرگ و حیات و برانگیخته شدن کاری از دستشان ساخته نیست. (۲۵: ۳)

روزی که آنها و معبودهائی را که غیر خدا می پرستیدند محشور می کند، و می فرماید: "آیا شما بندگان مرا گمراه کردید، یا خودشان گمراه شدند؟"

گویند: "تو مژهی، برای ما شایسته نبود که غیر از تو سروری برگزینیم، ولی تو آنان و نیاکانشان را از نعمتها برخوردار کردی تا اینکه یاد تورا فراموش کردند و هلاک شدند."

مسلماً گفته هایتان را تکذیب کردند، اکنون قدرت ندارید عذاب را دور سازید، یا یاری دهید، هرکس از شما شرک ورزد، عذاب شدیدی به او می چشانیم. (۱۹-۱۷: ۲۵)

آیا دیدی کسی که هوای نفسش را به عنوان معبود برگزیده است؟ آیا می توانی حافظ و نگهبان او باشی؟ یا گمان می کنی اکثر آنها می شنوند یا می فهمند؟ آنها همچون چارپایان، بلکه گمراه ترند. (۴۴-۴۳: ۲۵)

آنها غیر از خدا چیزهائی را می پرستند که نه سودی به آنها می رساند و نه زیانی و کافران در برابر خدای خود پشتیبان یکدیگرند. (۲۵: ۵۵)

هیچ معبودی را با خدا مخوان که از گروه عذاب شونده خواهی بود. (۲۱۳: ۲۶)

بگو: "سپاس خدای را و سلام بر بندگان برگزیده اش، آیا خدا بهتر است یا آنچه شریک او قرار می دهند؟"

آیا آنکه آسمانها و زمین را آفرید و از آسمان برای شما آبی نازل کرد که با آن باغهای خرم رویاندیم که رویاندن درختانش کار شما نبود، آیا معبود دیگری همراه خداست؟" لیکن آنها گروهی هستند که شرک می آورند.

آیا آن که زمین را به قرار آورد و در آن نهرها روان ساخت و کوههای پا برجا برافراشت، و میان دو دریا مانعی قرار داد، معبودی بهمراه دارد؟ آری بیشتر آنها نمی دانند.

آیا آنکه دعای در مانده ای را اجابت می کند و گرفتاریها را برطرف می سازد، و شما را وارثان زمین می کند، معبود دیگر است؟ چه اندک پند می گیرند.

آیا کسی که در تاریکیهای صحرا و دریا هدایت می کند و آنکه پیش از رحمت خود بادهای را به مزده می فرستد، آیا معبودی با خداست؟ خداوند برتر از آن است که شریکی برایش قرار دهند. یا کسی که آفرینش را آغاز کرد و سپس همه را بازمی گرداند و آن که از آسمان و زمین شما را روزی می دهد، آیا معبود دیگری با خداست؟ بگو: " اگر راست می گوئید دلیلتان را ارائه بدهید." (۶۴-۵۹: ۲۷)

و معبود دیگری را با خدا مخوان، که هیچ معبودی جز او نیست، همه چیز جز ذات پاک او نابود می شود، حکم، حکم اوست و همه بسوی او باز می گردید. (۸۸: ۲۸)

گفت: " شما غیر از خدا بتنهائی را برای خود برگزیدید که در زندگی دنیا میان شما مایه دوستی و محبت باشد، ولی در روز قیامت منکر یکدیگر می شوید، و یکدیگر را لعن می کنید، جایگاهتان در آتش است، و هیچ یار و یآوری نخواهید داشت." (۲۵: ۲۹)

مَثَلِ كَسَانِيْ كِهْ غَيْرِ خُدَا رَا بِهْ دُوسْتِي بَر گَزِيْنَنْد، هَمْچُون خَاْنِهْ اِيْ اَسْت كِهْ عَنكَبُوْت بَسَازَدْ، وَ اَكْر مِي دَاْنَسْتَنْد، سُسْت تَرِيْن خَاْنِهْ هَا، خَاْنَهْ عَنكَبُوْت اَسْت. بَطُوْر يَقِيْن اَنْچِهْ رَا غَيْرِ خُدَا مِي خَوَاْنَنْد، اَوْ مِي دَاْنْد وَ اَوْ نِيْرُومَنْد فَرْزَاْنِهْ اَسْت، اِيْن مَثَلْهَا رَا بَرَايِ مَرْدَمِ مِي زَنِيْمِ وَ جَزْ عَالْمَاْنِ اَنْ رَا دَر نَمِي يَابَنْد، خُدَاوَنْد اَسْمَاْنَهَا وَ زَمِيْنِ رَا بَرَاَسْتِي اَفْرِيْدِ وَ مَسْلَمًا دَر اِيْن عِيْرْتِي بَرَايِ مُؤْمِنَاْنِ اَسْت. (۴۴-۴۱: ۲۹)

هنگامی که برکشتی نشستند با اخلاص خدا را خواندند و چون آنان را به سلامت به خشکی رساندیم باز شرک آوردند، تا آنچه را به آنها داده ایم کفران کنند و چندی بهره گیرند و بزودی خواهند دانست. (۶۶-۵۹: ۲۹)

با یکتا پرستی روی به دین آور، این آفرینشی است که خدا مردم را به آن شیوه آفرید، تغییری در آفرینش خدا نیست، این است آئین استوار، ولیکن بیشتر مردم نمی دانند. به سویس بیائید و برای او تقوا کنید و نماز را برپا دارید و از مشرکان نباشید، از کسانی که در دینشان فرقه فرقه شدند و هر فرقه ای به آنچه داشت دلخوش بود. (۳۰-۳۲: ۳۰)

به آئین استوار رو آور پیش از آنکه روزی فرا رسد که آنرا بازگشتی از جانب خدا نیست، در آن روز مردم دو گروه شوند. کسی که کفر ورزد، کيفرش بر خود اوست، و آنکه نیکوکار باشد، سود خود را مهیا کرده است. (۴۴-۴۳ : ۳۰)

آیا ندیدی که کشتی به لطف و احسان خدا در دریا حرکت می کند تا گوشه ای از آیات خود را به شما نشان بدهد که در آن نشانه هائی برای شکیبایان شاکر وجود دارد.

هنگامی که موج همچون سایه آنه را بپوشاند، با اخلاص در دین خدا را بخوانند و چون آنها را با رساندن به خشکی نجات دهد، بعضی از آنها ثابت می مانند، و آیات ما را جز حيله گران و ناسپاسان انکار نمی کنند. (۳۲-۳۱ : ۳۱)

بگو: " آنهائی را که بجز خدا پنداشته اید بخوانید، مالک ذره ای در آسمانها و زمین نیستند و در آندو شرکتي نداشته اند و او را در آفرینش یاری نکرده اند."

شفاعت در پیشگاه خدا سودمند نخواهد افتاد، مگر برای آنانکه خود او اجازه دهد، چون اضطرابشان از دلهاشان برطرف شود، گویند: " پروردگارتان چه گفت: " پاسخ دهند: " حق. " و او بلند مرتبه بزرگوار است. بپرس: " چه کسی از آسمانها و زمین شما را روزی می دهد؟ " بگو: " خدا. " شک نیست که ما یا شما در طریق هدایت یا گمراهی آشکار هستیم.

بگو: " بخاطر گناهی که ما مرتکب شده ایم، شما را بازخواست نمی کنند، و ما نیز پاسخگوی اعمال شما نیستیم. بگو: " پروردگار ما همه ما و شما را گرد می آورد، پس آنگاه در میان ما بحق داوری می کند، زیرا او حکم کننده داناست."

بگو: " آنهائی را که شریک خدا پنداشتید به من نشان بدهید، چنین نیست بلکه خدا نیرومند فرزانه است.

(۲۷-۲۲ : ۳۴)

روزی که همه را گرد آورد، به فرشتگان گوید: " آیا اینان بودند که شما را می پرستیدند؟ " خواهند گفت: " تو منزهی، تو ولی ما هستی، نه آنها، اینان جنها را می پرستیدند و بسیاری به آنها ایمان داشتند."

(۴۱-۴۰ : ۳۴)

اگر آنها را بخوانید صدایتان را نمی شنوند و اگر بشنوند به شما پاسخ نمی گویند، و در روز قیامت شرک شما را انکار می کنند و هیچکس چون خدای آگاه خبردارت نمی کند.

ای مردم! همه نیاز من خدا هستید، تنها خدا بی نیاز ستوده است، اگر بخواهد شما را می برد و خلق تازه ای می آورد، و این کار بر خدا دشوار نیست. (۱۷-۱۴ : ۳۵)

این کتاب از جانب خدای تونمند فرزانه نازل شده است.

ما این کتاب را به راستی بر تو نازل کردیم، پس خدا را بپرست و دین را برای او خالص کن. آگاه باش که دین خالص از آن خداست و آنان که غیر از او دیگری را معبود خود گرفتند: " که بدین منظور اینها را می پرستیم تا ما را به خدا نزدیک کنند. " خداوند در اختلاف میان آنها داوری خواهد کرد، خداوند دروغگویان ناسپاس را هدایت نمی کند. (۳۹: ۱ - ۳)

بگو: " من مأمور شده ام که خدا را بپرستم و برای او در دین اخلاص ورزم، و مأمورم نخستین مسلمان باشم. "

بگو: " چنانچه سر به فرمان پروردگارم نداشته باشم از عذاب روز بزرگ می ترسم. " (۳۹: ۱۲ - ۱۳)

بگو: " خدا را می پرستم درحالیکه در دین خود اخلاص می ورزم، شما غیر از او هرچه را خواستید بپرستید. "

بگو: " کسانی که خود و خاندانشان را در روز قیامت مغبون می کنند، زیانکارند. " آگاه باش که این زیانی آشکار است. (۳۹: ۱۴ - ۱۵)

بشارت بر آنان که پرستش طاغوت را وانهادند و بخدای رو آوردند، پس بندگان مرا بشارت ده. آنان که گفته ها را می شنوند و از بهترین آن پیروی می کنند، هماهنا هستند که خدا هدایتشان کرده است. (۳۹: ۱۷ - ۱۸)

خداوند مردی را مثل میزند که به چند شریک تعلق دارد و آنها بر سر او اختلاف دارند، و مردی را که تنها به یک نفر تعلق دارد. آیا این دو یکسانند؟ سپاس خدای راست، لکن اغلب نمی دانند. (۳۹: ۲۹)

آیا خدا بنده اش را کفایت نمی کند، که تو را از غیر خدا می ترسانند؟ هرکس را خدا گمراه کند هیچ راهنمایی ندارد، و هیچ کس نمی تواند کسی را که خدا راهنمایی کرده است گمراه کند، آیا خدا نیرومند انتقام گیر نیست؟

اگر از آنها بپرسی چه کسی آسمانها و زمین را آفریده است، خواهند گفت: " خدا. " بگو: " هیچ فکر کرده اید که اگر خدا خواستار رنجی برای من باشد، آیا آنها که جز او مورد پرستش شما هستند، می توانند آنرا برطرف کنند؟ یا اگر رحمتی برای من اراده کند، می تواند آنرا از من باز دارند؟ "

بگو: " برای من خدا کافی است، که توکل کنندگان بر او توکل می کنند. " (۳۹: ۳۶ - ۸۳)

و چون خدا به یگانگی یاد شود، دل‌های کسانی که به آخرت ایمان نیاورده اند، بیزار شود، و چون از معبودهای دیگر یاد شود شادمان شوند.

بگو خداوندا! ای آفریننده آسمانها و زمین و دانای نهان و آشکار، تویی که به اختلاف میان بندگان دوری خواهی کرد. (۴۶-۴۵ : ۳۹)

بگو: " ای نادانان، آیا به من فرمان می دهید که غیر خدا را عبادت کنم؟"
- به تو (پیامبر) و آنان که پیش از تو بودند وحی شد که اگر شرک آوری اعمال ناپسند می شود، و از زیا نکاران خواهی بود، خدا را عبادت کن و شکرگذار باش.
آنان خدا را به شایستگی نشناختند و در روز قیامت زمین در قبضه او و آسمانهای درهم پیچیده در ید قدرت اوست، که منزّه است، و از آنچه شریکش می پندارند برتر است. (۶۷-۶۴ : ۳۹)

خدا را با ایمان خالص بخوانید، اگرچه کافران را خوش نیاید. فرابرنده درجات، صاحب عرش که وحی را به فرمان خود به هریک از بندگان که بخواهد القا می کند، تا مردم را از روز قیامت بترساند.

آن روز که همگان آشکار شوند، چیزی از آنها از خدا پوشیده نخواهد بود، در آن روز فرمانروائی از آن کیست؟ - از آن خداوند یکتای قهار...

در آن روز هر کس در برابر اعمالش جزا می بیند، در آن روز ستمی وجود ندارد، براستی خدا زود شمار است.

(۱۷-۱۴ : ۴۰)

او زنده است، معبودی جز او نیست، بنابراین او را بخوانید و در دین او اخلاص ورزید، سپاس خدائی راست که پروردگار عالمیان است.

بگو: " من نهی شده ام از این که چیزهایی را پرستش کنم که شما عیر از خدا می خوانید، زیرا دلایل روشنی از جانب پروردگارم برای من آمده است و مأمورم در برابر پروردگار عالمیان تسلیم باشم. (۶۶-۶۵ : ۴۰)

بگو: " من فقط یک انسانم، درست مانند شما، به من وحی شده است که معبود شما یگانه است، به او روی آورید و از او طلب آمرزش کنید، وای بر مشرکان: آنان که زکات نمی دهند و به آخرت ایمان ندارند، مسلماً برای مؤمنان نیکوکار پاداش بی پایان است. (۷-۶ : ۴۱)

برآنان که گفتند: "پروردگار ما خدای یکتاست." و بر آن پای فشردند، فرشتگان نازل می شوند، که: " نترسید و غمگین مباشید، شما را به بهشتی که وعده شده است بشارت باد."

ما در زندگی دنیا و آخرت دوستان شما هستیم، هر چه بخواهید و دوست داشته باشید، در آن برای شما فراهم است. دهشی است از طرف آمرزنده مهربان. (۳۲ - ۳۰ : ۴۱)

خداوند مراقب کسانی است که غیر خدا را به دوستی گرفتند، تو وکیل آنها نیستی. (۶ : ۴۲)
چگونه غیر خدا را به دوستی برگزیدند، دوست حقیقی خداست، هم او که مردگان را زنده می کند و به هرکاری تواناست، داوری هر چیز که اختلاف کنید با خداست، این خدا پروردگار من است، بر او توکل کرده ام و به او باز می گردم. (۹ - ۱۰ : ۴۲)

آیا مشرکان دارای معبودانی هستند که بدون اجازه خدا آئینی برای آنها آورده اند؟ و اگر حکم سابق الهی (درتأخیر عذابشان) نبود، در میانشان داوری می شد، و ستمکاران را عذابی است دردناک. (۲۱ : ۴۲)

گفتند: " اگر خدای رحمان اراده می کرد ما پرستنده آنها نمی شدیم." به این امر نیز علمی ندارند و جز دروغ نمی گویند، مگر پیش از قرآن کتابی برایشان فرستادیم که به آن تمسک می جویند؟

اما آنها گفتند: " ما نیاکانمان را بر آئینی یافتیم و از آنها پیروی می کنیم." (۲۰ - ۲۲ : ۴۳)
بدین سان در هیچ قریه ای پیش از تو هشدار دهنده ای نفرستادیم مگر این که متنعمانش گفتند:
" ما بر آئینی هستیم که نیکان خود را بر آن یافتیم."

گفت: " حتی اگر هدایت کننده تر از آنچه نیاکانتان را بر آن یافتید بیاورم؟"
گفتند: ما به آئینی که آورده اید ایمان نداریم. " بنابراین از آنها انتقام گرفتیم، ببین سر انجام تکذیب کنندگان چگونه بود. (۲۳ - ۲۵ : ۴۳)

چون عیسی دلایل روشن خود را آورد، گفت: " من برای شما حکمت آورده ام، تا چیزهایی را که در آن اختلاف دارید برایتان بیان کنم، پس برای خدا تقوا داشته باشید، و از من اطاعت کنید، براستی خدا پروردگار من و شماس، او را بپرستید که راه راست همین است. (۶۳ - ۶۴ : ۴۳)

او کسی است که در آسمان و زمین معبود(بحق) است و او فرزانه داناست.
بزرگوار خدائی که فرمانروائی آسمانها و زمین و آنچه در میان آنهاست از آن اوست، و آگاهی از زمان قیامت اوراست، و به سوی او باز می گردید.
آنانی که غیر از او می خوانند قادر به شفاعت نیستند، مگر(برای) کسانی که بحق شهادت داده اند، و آنان بخوبی می دانند. (۸۴ - ۸۶ : ۴۳)

و اگر از آنها بپرسی چه کسی آنها را آفریده است؟ پاسخ دهند: " خدا. " پس چرا از حق روی می گردانند؟

گفتار او این بود: "پروردگارا اینان مردمی هستند که ایمان نمی آورند."
پس از آنها درگذر و بگو به سلامت، بزودی خواهند دانست. (۸۹-۸۴: ۴۳)

آیا آن کس را دیده ای که هوای نفس خویش را معبود خود قرار داد، و خدا او را آگاهانه در گمراهی وا گذاشت و برگوش و دلش مهر نهاد و بر دیدگانش پرده افکند؟ اگر خدا هدایت نکند، چه کسی او را هدایت خواهد کرد؟ چرا پند نمی گیرند. (۲۳: ۴۵)

کیست گمراه تر از آنکه غیر خدا را می خواند که تا روز قیامت هم از آنها پاسخی دریافت نمی کنند، بتها از دعای بت پرستان بی خبرند، و چون به محشر درآیند، معبودها دشمنان آنها و منکران عبادشان هستند. (۶-۵: ۴۶)

چرا معبودهایی که برای تقرب به خدا برگزیدند، یاریشان نکردند؟ بلکه از نظرشان گم شدند، این است نتیجه دروغشان و آنچه را افتراع می بستند. (۲۸: ۴۶)

او خدائی است که جز او معبودی نیست، از نهان و آشکار آگاه، و بخشنده مهربان است.
او خدائی است که جز او معبودی نیست، فرمانروا، منزّه، ایمنی بخش، گواه، پیروزمندو شایسته بزرگی، و بی شریک است.

او خدائی است هستی بخش، به وجود آورنده، نقش بند هستی و دارنده نیکوترین نامها، که آنچه در آسمانها و زمین است تسبیح گوی او هستند، و او پیروزمند فرزانه است. (۲۴-۲۲: ۵۹)

و اینکه مساجد از آن خداست و کسی را با خدا بخوانید. (۱۸: ۷۲)

نام پروردگارت را بخوان و تنها به او دل ببند- آفریدگار شرق و غرب، که معبودی جز او نیست، او را کارساز خویش برگزین، و در برابر آنچه می گویند شکیباش و به شایستگی از آنها دوری کن. (۸-۱۰: ۷۳)

کافران اهل کتاب و مشرکان از دین خود دست بردار نبودند، تا برای آنها دلیل روشنی بیاید، پیامبری از جانب خدا، کتابهای پاک را می خواند، که در آن نوشته هائی است استوار، ولی اهل کتاب پراکنده نشدند، مگر آنگاه که دلیل روشنی برای آنها آمد، درحالی که دستوری را دریافت نکرده بودند، جز اینکه با کمال خلوص به آئین توحید خدا را پرستش کنند، و نماز را برپا دارند، و زکات بدهند، این است آئین راستین. (۵-۱: ۹۸)

بگو: " او خدای یگانه است.

خدا بی نیاز است، (و رفع کننده نیاز نیازمندان)

نه فرزندی دارد و نه فرزند کسی است، و هیچ مثل و مانندی ندارد.

(۴ - ۱ : ۱۱۲)

منافقان (ریا کاران) - کافران:

گروهی از مردم در حال بی ایمانی می گویند: " به خدا و روز قیامت ایمان داریم." می خواهند خدا و مؤمنان را فریب دهند، و حال آنکه نمی دانند که جز خودشان را فریب نمی دهند، آنان دل بیمارند و خداوند بیماریشان را می افزاید، و به کیفر دروغهایی که می گویند، عذاب دردناکی در انتظارشان است.

چون به آنها گفته شود: " در زمین فساد نکنید." پاسخ دهند: " ما اصلاحگریم." آگاه باشید که اینان مفسدند و خودشان نمی دانند، هنگامی که به آنان گفته شود:

" چون مردمان ایمان بیاورید."

می گویند: " آیا ما هم مانند کم خردان ایمان بیاوریم؟" بدانید که آنان کم خردند و نمی دانند.

به هنگام برخورد با مؤمنان می گویند: " ما ایمان داریم." و زمانی که با پیشوایان خود خلوت می کنند، می گویند: " با شمائیم، ما فقط آنها را استهزاء می کنیم."

خداوند آنها را استهزاء می کند و بر طغیان نگاهشان می دارد تا حیران و سرگردان شوند، اینان کسانی هستند که بجای هدایت، خریدار گمراهی شدند و در این معامله سودی نبردند و هدایت نشدند.

مثل آنان مانند کسانی است که آتشی افروختند و چون اطرافشان را روشن کرد، خداوند روشنایی از آنان باز گرفت و در تاریکی رهایشان ساخت و چیزی نمی دیدند.

آنان کر و لال و کورند و ازگمراهی باز نمی گردند، یا چون گرفتاران در بارانی سخت که در شب تاریک با رعد و برق از آسمان فرود آید، و آنها از ترس مرگ انگشت در گوش گذارند، تا صدای صاعقه را نشنوند، خداوند به کافران احاطه دارد، نزدیک باشد روشنایی خیره کننده برق، دیدگانشان را بروباید، در هر لحظه ای که برق می جهد و راه را برای آنان روشن می دارد، به پیش می روند، و هنگامی که خاموش می شود، باز می ایستند، و اگر خدا می خواست گوش آنها را کر و دیدگانشان را کور می کرد، که خداوند بر هر چیز قادر است.

ای مردم پروردگارتان را که شما و پیشینیانتان را آفرید عبادت کنید تا با تقوا شوید.

(۲۱-۸ : ۲)

آیا انتظار دارید به شما ایمان بیاورند؟ در صورتی که عده ای از آنها کلام خدا را می شنیدند و پس از درک آگاهانه، آن را تحریف می کردند، هنگام برخورد با مؤمنان می گویند: " ما نیز ایمان آوردیم." ولی در خلوت با یکدیگر می گویند: " چرا گفته های خدا را برای مسلمانان بازگو می کنید تا در پیشگاه خدا، به آن سخنان بر شما حجت آورند. آیا نمی اندیشند؟ مگر آنها نمی دانند خداوند از هر چه پنهان و آشکار می دارند خبر دارد؟

(۷۷-۷۵ : ۲)

عده ای از آنها بی سوادانی هستند که کتاب خدا را جز خیالات و آرزوها نمی دانند و تنها به پندارهای خود دل بسته اند.

وای بر آنها با چیزی که می نویسند و وای بر آنها با چیزی که به دست می آورند.

وگفتند: " هرگز جز چند روزی آتش به ما نمی رسد." بگو: " آیا پیمانی از خدا گرفته اید؟ خداوند هرگز از پیمانش عدول نمی کند، یا چیزی را که نمی دانید به خدا نسبت می دهید، آری زشتکاری که آثار کار زشتش سراسر وجودش را بگیرد، از دوزخیان است و جاودانه در آن خواهد ماند.

جایگاه مؤمنان نیکوکار بهشت است و جاودانه در آن خواهند ماند. (۸۲-۷۸ : ۲)

به منافقان بشارت ده که عذابی دردناک در انتظارشان است. (۱۳۸ : ۴)

منافقان به خدا نیرنگ می زنند، درحالی که او آنها را فریب می دهد، چون به نماز برخیزند با بی میلی می ایستند، در چشم مردم خودنمایی می کنند، و جز اندکی خدا را یاد نمی کنند.

درمیان آنها دو دلهایی هستند که نه تمایل به اینها دارند و نه به آنها، و هرکس را خدا گمراه کند راهی برایش

نخواهی یافت. (۱۴۳-۱۴۲ : ۴)

منافقان درپائین ترین طبقات دوزخ قرار میگیرند، و هرگز یآوری برای آنها نخواهی یافت، مگر آنان که توبه کنند و کارهای شایسته انجام دهند و به خدا توسل جویند و دین خود را برای او خالص گردانند، که از جمله مؤمنان خواهند بود، و خداوند بزودی مؤمنان را پاداش بزرگی خواهد داد. (۱۴۵-۱۴۶: ۴)

بگو: "چه از روی میل انفاق کنید یا به اکراه، هرگز از شما پذیرفته نخواهد شد، زیرا شما مردمی فاسقید."

جز کافر شدن به خدا و رسولش هیچ چیز مانع قبول نفقات آنها نشد و جز درحال کسالت نماز را به جا نمی آورند، و جز با کراهت انفاق نمی کنند.

اموال و اولاد آنان شگفت زده ات نکند، خدا می خواهد به این وسیله در زندگی دنیا آنها را عذاب کند و درحال کفر بمیرند، به خدا سوگند می خورند که: "از شما نمی در صورتی که نیستند، آنها مردمی ترسو هستند."

(۵۳-۵۶: ۹)

مردان و زنان منافق از یک گروهند، به کارهای زشت فرمان می دهند و از نیکیها بازمی دارند، و دست به انفاق نمی گشایند، آنها خدا را از یاد بردند، و خدا هم آنها را فراموش کرد- منافقان همان فاسقانند. (۶۷: ۹)

خداوند به مردان و زنان منافق و کفار، آتش دوزخ را وعده داده است و جاودانه در آن خواهند ماند، همان برایشان کافی است، لعنت خدا بر آنهاست و عذابی همیشگی دارند. (۶۸: ۹)

آنگاه که منافقان نزد تو آمدند، گفتند: "شهادت می دهیم که تو فرستاده خدائی."

خدا می داند که تو فرستاده اش هستی، ولی خداوند گواهی می دهد که: "منافقان دروغگو هستند."

آنها سوگندهایشان را سپر کردند، تا مردم را از راه خدا باز دارند، آنها کار ناشایستی انجام می دهند.

چرا که پس از ایمان آوردن باز کافر شدند، به این خاطر بر دلهایشان مهر نهاده شد که به درک درستی نرسند.

هنگامی که آنها را ببینی، پیکرشان تورا به شگفت آورد، و اگر سخن گویند، به سخنانشان گوش دهی، گوئی چوبهای تکیه زده به دیوارند، و هریانکی را علیه خود پندارند، آنها دشمن تو هستند، از آنان دوری کن،

خدا آنها را بکشد، که چگونه از حق منحرف می شوند. (۴-۱: ۶۳)

برحذر داشتن و نداشتن برای کافران یکسان است، و آنان ایمان نخواهند آورد، خداوند دلها و گوشه‌ایشان را مهر نهاده، و بردیدگان‌شان پرده افکنده، و عذاب بزرگی در انتظار آنهاست.

(۷-۶: ۲)

اگر هرآنچه روی زمین است و همانندش از آن کافران باشد و همه را برای نجات از عذاب روز قیامت فدیة بدهند، از آنان پذیرفته نخواهد شد، و عذاب دردناکی خواهند داشت، می‌خواهند از دوزخ بگریزند ولی راه گریزی نباشد و عذابشان پایدار است. (۳۷-۳۶: ۵)

کافران اموال خود را برای بازداشتن مردم از راه خدا صرف می‌کنند، این اموال را خرج خواهند کرد، ولی برای آنها مایهٔ حسرت خواهد شد، و بعد شکست می‌خورند، و کافران به دوزخ درمی‌آیند.

تا خداوند پلید را از پاک جدا گرداند، و پلیدان را به هم ملحق کند و مجموعاً به دوزخ درآورد- اینها همان زیانکارانند.

به کافران بگو: " اگر از مخالفت دست بردارند، گذشته هایشان بخشیده خواهد شد، و اگر بازگردند، روش پیشینیان دربارهٔ آنها اجرا می‌شود. " (۳۸-۳۶: ۸)

بدترین جنبنندگان نزد خدا کسانی هستند که کافر شدند، و ایمان نمی‌آورند. (۵۵: ۸)
کافران دوستان یکدیگرند، اگر به آنچه گفته شد عمل نکنید، فتنه و فساد عظیمی در زمین برپا خواهد شد. (۷۳: ۸)

ازمال و اولاد آنان حیرت مکن، خواست خدا اینست که به این طریق در دنیا عذابشان کند و درحال کفر بمیرند. (۵۵: ۹) و (۸۵: ۹)

روزی که از هر امتی گواهی برانگیزیم، به کافران اجازه سخن گفتن داده نمی‌شود و مجال عذر خواهی ندارند. و چون ستمکاران عذاب را مشاهده کنند، نه تخفیفی خواهد بود و نه مهلتی. (۸۴-۸۵: ۱۶)

اعمال آنها که به پروردگارشان کافر شدند مانند خاکستری است که دربرابر تند باد یک روز طوفانی به باد فنا رود و ازکشش و کوشش ها هیچ اثری برجای نماند و این گمراهی دور و درازی است. (۱۸: ۱۴)

اعمال کافران چونان سرابی است در بیابان که تشنه آن را آب پندارد، و چون به آن نزدیک شود، چیزی نیابد و خدا را نزد خویش یابد، که جزای او را کامل بدهد، و خدا زود شمار است. یا همچون ظلمت اندود دریای پهناور مواجی، که موج بر موج فرود می آید، و بر فراز آن آبر تاریک روی آبر می غلظد، و اگر دست برون آورد، دیدنش ممکن نیست، و کسی را که خدا نوری برایش مقرر نداشته است، نوری نخواهد بود. (۲۴ - ۳۹ : ۴۰)

کافران به مؤمنان گفتند: " از ما پیروی کنید، گناهانتان برگردن ما." آنها دروغ می گویند، هرگز بارگناهان کسی را برگردن نخواهند گرفت، بلکه بار سنگین گناهان خود و بارگران دیگران را بر دوش آنها خواهد بود و در روز قیامت به خاطر دروغهائی که بهم می بافتند بازخواست خواهند شد. (۲۹ - ۱۲ : ۱۳)

روزی که قیامت برپا می شود، گناهکاران به نا امیدى فرو شوند، و هیچ بتی شفیع آنها نمی شود، و دیگر به بت‌هایشان باور نخواهند داشت، در آن روز که قیامت برپا می شود، از یکدیگر جدا می شوند، اما مؤمنان نیکوکار در باغی شادمان و مسرور خواهند بود، و اما آنهائی که به آیات ما و دیدار آخرت کافر شدند در عذاب الهی احضار شوند. (۳۰ - ۱۲ : ۱۶)

خداوند کافران را لعنت کرده (از رحمت خود دور نموده) و آتش سوزانی برای آنها آماده کرده است، که جاودانه در آن بمانند و دوست و یاورى نخواهند داشت. (۳۳ - ۶۴ : ۶۵)

روزی که چهره هایشان در آتش دگرگون شود، خواهند گفت: " کاش به اطاعت خدا و رسول گردن نهاده بودیم." و گفتند: " پروردگارا! از سروران و بزرگان خود اطاعت کردیم و آنها ما را گمراه کردند، پروردگارا! عذابشان را دو چندان ساز، و به لعنت بزرگی گرفتارشان کن." (۳۳ - ۶۶ : ۶۸)

کافران گفتند: " قیامت برای ما نخواهد آمد." آری به پروردگارم آن دانای غیب سوگند که بسراغ شما نیز خواهد آمد، به اندازه ذره ای در آسمانها و زمین از خدا پنهان نیست. نه ناچیزتر یا بزرگتر از آن، جز آن که در کتاب مبین آمده است، تا ایمان آوردگان نیکوکار را پاداش دهد، که آمرزش و رزق نیکوئی برای آنهاست.

آنان که به آیات ما تاختند و گمان کردند که از ما گریزشان هست، عذاب دردآوری خواهند داشت. (۵ - ۳ : ۳۴)

روزی که کافران بر آتش عرضه شوند: - " در زندگی دنیا لذتهایتان را بریدید و از آن بهره مند شدید، اما امروز به عذاب خوارکننده - در برابر استکبار ناحققتان در زمین، و بسبب گناهای که انجام داده اید، کیفر شوید. (۲۰ : ۴۶)

خداوند هرگز کافرشدگانی که از راه خدا منع کردند و در کفر مردند، نخواهد آمرزید.

(۳۴ : ۴۷)

عذاب دوزخ برای کسانی است که به پروردگارشان کافر شدند، و چه بد جایگاهی است، چون در آن انداخته شوند، صدای جوششی وحشتناک از آن می شنوند، که از شدت خشم نزدیک به پاره شدن است، هر وقت عده ای در آن انداخته شوند، نگهبانان دوزخ به آنها گویند: " هشدار دهنده ای بسراغ شما نیامد؟ " گویند: " چرا، تذکر دهنده آمد، ولی ما تکذیب کردیم و گفتیم خدا چیزی نازل نکرده است، و شما در گمراهی عظیمی هستید. "

گویند: " اگر شنیده بودیم یا فکر می کردیم از دوزخیان نبودیم. " آنها به گناه خود معترفند، بدا بحال دوزخیان. (۷ - ۱۱ : ۶۷)

ارتداد (برگشتن از دین حق):

پیوسته با شما می جنگند تا مگر بتوانند از دین خود بازتان دارند، ولی هر کس از شما که از دین خود برگردد و کافر بمیرد، کردارش در دنیا و آخرت برباد است، و چنین کسانی جاودانه در دوزخند. (۲ : ۲۱۷)

چگونه خدا هدایت کند گروهی را که نخست ایمان آوردند و به حقانیت رسول گواهی دادند و پس از دیدن دلایل روشن کافر شدند، خداوند ستمکاران را هدایت نخواهد کرد.

کیفر آنان این است که لعنت خدا و فرشتگان و مردم همگی بر آنها باشد، آنان جاودانه در آن بمانند، نه در عذابشان تخفیف داده می شود و نه آنها را مهلت دهند، مگر کسانی که توبه کرده و کارهای شایسته کرده اند، زیرا خداوند آمرزنده مهربان است.

کسانی که پس از ایمان آوردن، کافر شدند و به کفرشان افزودند، هرگز توبه آنان پذیرفته نشود و آنان گمراهانند. کافر شدگانی که در کفر بمیرند، اگر به گنجایش زمین طلا فدیة دهند، پذیرفته نخواهد شد، و آنها را مجازاتی دردناک باشد و یاوری ندارند. (۹۱ - ۸۶: ۳)

کسانی که ایمان آوردند، سپس کافر شدند و دوباره ایمان آوردند، و بار دیگر کافر شدند، و بر کفر خود افزودند، خداوند هرگز آنها را نمی آمرزد، و هدایتشان نخواهد کرد. (۱۳۷: ۴)
ای مردم پیامبری به حق از جانب پروردگارتان برای شما آمد، چنانچه به او ایمان آورید برای شما خوب است، و اگر کافر شدید، آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست و او دانای فرزانه است. (۱۷۰: ۴)

ای مؤمنان هرکس از شما از دین خود برگردد، خداوند بزودی قومی را بیاورد که آنها را دوست دارد، و آنها نیز او را دوست دارند، در برابر مؤمنان فروتن و در برابر کافران، گردن فراز هستند، در راه خدا جهاد کنند، و از نکوهش هیچ نکوهشگری نهراسند، این فضل خداست که بهرکس بخواهد عطا کند، خدا گشایشگر داناست.
(۵۴: ۵)

کسی که بعد از ایمان به خدا کافر شود- جز در صورتی که مجبور شود و قلبش به ایمان آرام باشد- بلکه کسی که سینه خود را برای پذیرش کفر بگشاید، خشم خدا بر اوست و عذاب عظیمی در انتظارش خواهد بود.

این به خاطر آنست که زندگی دنیا را بر آخرت ترخیص دادند- خداوند کافران را هدایت نخواهد کرد، آنها کسانی هستند که خدا بر قلب و گوش و دیدگانشان مهر زده است و آنها بی خبران واقعی هستند، به ناچار هم در آخرت زیانکارند. (۱۰۹ - ۱۰۶: ۱۶)

دلیل کسانی که بعد از پذیرفتن دعوت خدا راجع به آن جدال کنند، نزد پروردگارش باطل است و غضب و عذاب سختی برای آنهاست. (۱۶: ۴۲)

شیطان اعمال کسانی را که بعد از آشکار شدن راه هدایت، مرتد شدند در نظرشان بیاراست و در گمراهی نگاهشان داشت، ارتداد آنها این بود که به کسانی که نسبت به آیات خدا کراهت داشتند، گفتند:

" ما در پاره ای از کارها از شما پیروی می کنیم."

خداوند اسرار آنها را می داند، چگونه خواهد بود آنگاه که فرشتگاه قبض روحشان کنند، بر چهره ها و پشتشان می زنند، و این بدان سبب است که از آنچه خدا را به خشم می آورد پیروی کردند، و از خشنودیش کراهت داشتند، و او نیز اعمالشان را نابود کرد، آیا بیمار دلان گمان کردند که خدا کینه هایشان را ظاهر نخواهد کرد.

(۴۷:۲۵-۲۹)

ستمگران:

ستمکارتر از کسانی که از بردن نام خدا در مساجد جلوگیری می کنند و سعی در ویرانی آنها دارند کیست؟ چنین گروهی جز با ترس و وحشت به مساجد وارد نمی شوند، بهره آنها در این دنیا رسوائی و در آخرت عذاب بزرگی است. (۲:۱۱۴)

هستند مردمانی که معبودانی غیر از خدا برای خود بر می‌گزینند و آنها را همچون خدا دوست می‌دارند، اما کسانی که به خدا ایمان دارند، خدا را بیشتر دوست دارند، اگرچه ستمکاران به هنگام دیدار عذاب دریابند که همه قدرتها از آن خداست، و عذاب خدا بسیار سخت باشد. (۲: ۱۶۵)

هرکس از حدود خدا تجاوز کند ستمگر است. قسمتی از آیه: (۲: ۲۲۹)

آنان را که کافر شدند در دنیا و آخرت به عذابی سخت مجازات خواهم کرد، و یآوری برایشان نیست، اما پاداش کسانی را که ایمان آوردند و کردار نیک کردند، به تمامی خواهم داد، خدا ستمکاران را دوست ندارد. اینها که بر تو می‌خوانیم از آیات و مواضع حکیمانه است. (۳: ۵۶ - ۵۸)

چگونه خدا هدایت کند گروهی را که نخست ایمان آوردند و به حقانیت رسول گواهی دادند و پس از دیدن دلایل روشن کافر شدند، خداوند ستمکاران را هدایت نخواهد کرد. (۳: ۸۶)

کسانی که بعد از این بر خدا دروغ ببندند ستمگرند (۳: ۹۴)

پروردگارا، هرکس را به آتش افکنی خوار و رسوایش ساخته ای و ستمکاران یآوری ندارند.

(۳: ۱۹۲)

آنها که کافر شدند و راه خدا را بستند، سخت به گمراهی گرفتار شده اند.

خداوند هرگز کسانی را که کافر شده اند و ستم کرده اند، نخواهد بخشید، و آنها را به راهی هدایت نخواهد کرد، مگر به راه دوزخ که تا ابد در آن خواهند ماند و این کار برخدا آسان است. (۴: ۱۶۷ - ۱۶۸)

هرکس بعد از ارتکاب ستم توبه کند و به صلاح باز آید، خداوند توبه اش را می‌پذیرد، زیرا خدا آمرزندهٔ مهربان است. (۵: ۳۹)

کیست ستمکارتر از کسی که به خدا دروغ ببندد و یا بگوید: "به من وحی شده است"، درحالی که نشده باشد، و کسی که بگوید: "منهم چیزی مانند آنکه خدا نازل کرده، نازل می‌کنم"، و اگر ستمگران را در سکرات مرگ ببینی که فرشتگان دستها را گشوده و به آنان می‌گویند: "جانی را که در تن دارید تسلیم کنید، امروز عذاب خفت باری در برابر دروغهائی که به خدا بستید و به آیات خدا تکبر ورزیدید خواهید دید. (۶: ۹۳)

ستمکارتر از آن کس که برخدا دروغ می‌بندد کیست، که مردم را از بی‌دانشی گمراه کند؟

خداوند هرگز ستمکاران را هدایت نمی‌کند. قسمتی از آیه: (۶: ۱۴۴)

مسلماً دلایل و هدایت و رحمت از جانب پروردگارتان برای شما آمد، پس چه کسی ستمکارتر از کسانی است که آیات خدا را تکذیب کردند و از آن روی گردانند، به زودی کسانی را که از آیات ما روی بگردانند، به عذابی سخت کیفر خواهیم داد. قسمتی از آیه: (۶: ۱۵۷)

ستمگر تر از آنان که برخدا دروغ می بندند، و یا آیاتش را تکذیب می کند کیست؟ آنها نصیب خود را از مقدر شده ها می برند، و وقتی فرستادگان ما برای گرفتن جانشان بیایند، به آنها می گویند: " کجا این معبودهایی که غیر از خدا می خواندید؟" گویند: " آنها از نظر ما گم و دور شدند." و بر خود گواهی دهند که کافر بودند. (۷: ۳۷)

امتهای پیش از شما را در حال ستمکاری هلاک کردیم، و این در شرایطی بود که پیامبران آنها با دلایل روشن بسویشان آمدند، ولی آنها ایمان نیاوردند، بدین گونه ستمکاران را کیفر می دهیم. پس از آن شما را در روی زمین جانشین آنها قرار دادیم تا دریابیم که چگونه عمل می کنید. (۱۰: ۱۳-۱۴)

ستمکارتر از کسی که برخدا دروغ می بندد و آیات او را تکذیب می کند کیست؟ بی تردید گناهکاران رستگار نخواهند شد. (۱۰: ۱۷)

ای مردم! سرکشی و ستمکاریتان به زیان خودتان است، متاع چند روزه دنیا است، سپس بازگشتتان به سوی ماست، و شما را به کردارتان آگاه خواهیم کرد. قسمتی از آیه: (۱۰: ۲۳)

به ستمکاران تمایل نشان ندهید که آتش دوزخ به شما خواهد رسید، در آن حال جز خدا دوستدار و یابوری نخواهید داشت. (۱۱: ۱۱۳)

کافران به پیامبرانشان گفتند: " شما را از سرزمین خودمان بیرون خواهیم کرد، مگر به آئین ما باز گردید." در این شرایط بود که پروردگارشان به آنها وحی کرد: " که ستمگران را نابود خواهیم کرد. و شما را بعد از آنها در زمین سکونت خواهیم داد، این از آن کسی است که از وقوف در پیشگاه من بترسد و از وعید عذاب من بیمناک باشد"، خواستاران پیروزی و سرکشان معاند نا امید و مأیوس شدند. (۱۴: ۱۳-۱۵)

هنگامی که کار تمام شود، شیطان بگوید: خداوند به شما وعده راست داد و من نیز به شما وعده ای دادم و تخلف کردم، من بر شما سلطه ای نداشتم، جز اینکه دعوتتان کردم و شما پذیرفتید، بنابراین مرا سرزنش نکنید، (بلکه)

نفس خود را ملامت کنید، نه من فریاد رس شما هستم و نه شما فریاد رس من، از اینکه شما از پیش مرا شریک خدا ساختید بیزارم، و برای ستمکاران عذاب سختی است. (۱۴:۲۲)

خداوند مؤمنان را با گفتار ثابت در زندگی دنیا و آخرت پایدار می دارد و ستمگران را گمراه می سازد، و خداوند هر چه بخواهد انجام می دهد. (۱۴:۲۷)

گمان مبر که خدا از کردار ستمکاران غافل است، کار آنها به روزی می افتد که چشمها در آن خیره و نگران می ماند. و شتابان سرها رو به بالا و چشمهایشان بی حرکت و دلهایشان فرو ریخته و خالی شود.

مردم را از روزی برحذر دار که عذاب به سراغشان می آید، آنگاه ستمکاران گویند:

" پروردگارا، مدت کمی ما را مهلت بده، تا دعوتت را اجابت کنیم و پیرو پیامبران باشیم."

مگر شما نبودید که قبلاً سوگند یاد کردید که زوالی برایتان نیست.

و در مسکن کسانی که به خودشان ستم کردند، ساکن شدید و برایتان روشن شد که چگونه با آنها رفتار کردیم و مثلها برایتان زدیم، آنها مکر خود را بکار بردند و نیرنگشان نزد خدا آشکار است، هر چند کوه ها با مکرشان از جا کنده شود. گمان مبر که خدا با رسولانش خلف وعده کند، زیرا خداوند توانمندی انتقام گیر است.

در آن روز که این زمین به زمین دیگر و آسمانها به گونه ای دیگر تبدیل می شوند، و آنها در پیشگاه خداوند یکتای قهار حضور می یابند، گناهکاران را در غلها بسته بینی.

لباسشان از قطن و صورتشان در شعله های آتش مستور است. تا خداوند هر کس را مطابق کردارش کیفر دهد، زیرا خداوند زود شمار است.

این پیامی برای مردم است تا بدان بیم یابند و بدانند که او معبودی است یکتا تا خردمندان پند گیرند.

(۱۴:۴۲ - ۵۲)

اگر خدا به کیفر ستمگریهای مردم آنها را مؤاخذه کند، جنبنده ای بر روی زمین باقی نخواهد ماند، ولی به آنها تا موعد معین مهلت می دهد و چون اجلشان فرا رسد، نه ساعتی تأخیر می کنند و نه ساعتی تعجیل. (۱۶:۶۱)

خداوند اهالی شهری را مثال آورد که آرام و آسوده خاطر بودند و از هر مکانی روزی فراوان به آنها می رسید، اما نعمتهای خدا را کفران کردند و خداوند به کیفر اعمالشان طعم گرسنگی و تزلزل را به آنها چشاند. پیامبری از خود آنها بسراغشان آمد، اما تکذیب کردند، و عذاب آنها را در حال ستمگری فرو گرفت.

(۱۶:۱۱۲ - ۱۱۳)

از قرآن آنچه شفا و رحمت مؤمنان است نازل کردیم و ستمکاران را جز زیان نمی افزاید.

(۸۲ : ۱۷)

بگو: " این حق است از سوی پروردگارتان، هرکه خواست ایمان بیاورد، و هرکه خواست کافر شود."

ما برای ستمکاران آتشی آماده کرده ایم که سراپرده اش آنها را از هرطرف احاطه کرده است و اگر فریاد رسی خواهند، آبی همچون فلز گداخته که صورتها را بریان کند برای آنها می آورند، چه نوشیدنی بدی است و چه بد تکیه گاهی. (۲۹ : ۱۸)

کیست ستمکارتر از کسی که آیات پروردگارش را بر او بخوانند و از آن روی بگرداند، و آنچه را خود مرتکب شده است از یاد ببرد؟ ما بردشان پرده افکندیم تا آیات ما را درنیابند، و گوششان را سنگین کرده ایم، که اگر به هدایتشان بخوانی هرگز هدایت نشوند.

پروردگار تو آمرزندهٔ مهربان است، اگر میخواست آنها را به خاطر کردارشان بازخواست کند در عذابشان شتاب کرده بود، ولی به آنها فرصتی داد که چون فرا رسد، هرگز غیر او پناهی نخواهند یافت، این شهرهائی است که چون ستم کردند آنها را نابود کردیم، و برای هلاکشان موعدی قرار دادیم. (۵۷ - ۵۹ : ۱۸)

روزی که نزد ما بیایند، چقدر شنوا و بینایند، ولی ستمکاران امروز آشکارا گمراهند.

(۳۸ : ۱۹)

چه شهرهائی بسیاری را به جرم ستمکاری درهم کوبیدیم و بعد از آن قوم دیگری را به وجود آوردیم، به هنگام احساس عذاب ما ناگاه از دیارشان گریختند. فرار نکنید و بسوی نعمت ها و خانه های خود باز گردید تا بازخواست شوید، گفتند: " وای بر ما که ستمکار بودیم، " ندای پیگیر آنها همین بود تا همه را درویده و بی جانشان کردیم. (۱۵ - ۱۱ : ۲۱)

و وعدهٔ حق نزدیک شود، و دیدگان کافران خیره ماند: " که وای بر ما که غافل بودیم، بلکه ستمگر بوده ایم. " (۹۷ : ۲۱)

آنها جز خدا چیزهائی را می پرستند که دلیلی برایش نیامده است، و به آن آگاهی ندارند، و ستمکاران را یآوری نیست. (۷۱ : ۲۲)

روزی که ستمکار از حسرت دست به دندان می گزد، و می گوید: " کاش راه رسول خدا را پیش گرفته بودم. " (۲۷ : ۲۵)

اگر پیشنهادت را نپذیرند بدان که فقط پیرو هوسهای خود هستند و گمراه تر از آن کس که هوای نفس خویش را بدون هدایت الهی پیروی می کند کیست؟ مسلماً خداوند ستمکاران را هدایت نمی کند. (۲۸ : ۵۰)

بلکه قرآن آیات روشنی است در سینه عالمان، و آیات ما را جز ستمکاران انکار نمی کنند.

(۲۹ : ۴۹)

کیست ستمکارتر از کسی که بر خدا دروغ ببندد، یا وقتی حق به سوی او آمد تکذیب کند، مگر جایگاه کافران دوزخ نیست؟ (۲۹ : ۶۸)

آری ستمکاران از هوا و هوس خود بدون علم و آگاهی پیروی می کنند، و چه کسی قادر است آنهایی را که خدا گمراه کرده است هدایت کند؟ و برای آنها هیچ یار و یآوری نخواهد بود.

(۳۰ : ۲۹)

کیست ستمکار تر از آنکس که به آیات پروردگار او را پند دهند، ولی اعراض کند؟ ما از مجرمان انتقام خواهیم گرفت. (۳۲ : ۲۲)

ستمکارتر از کسی که بر خدا دروغ ببندد و سخن راستی را که بر او آمده تکذیب کند کیست؟ مگر جایگاه کافران جهنم نیست؟ (۳۹ : ۳۲)

اگر تمام چیزهای روی زمین و همانند آن به ستمکاران تعلق داشته باشد، همه را برای رهایی خود از عذاب روز قیامت بدهند، برای آنها از خدا چیزهایی آشکار می شود که هرگز گمان نمی کردند.

نتیجه اعمال بد آنها بود که برایشان آشکار شد و چیزهایی که مورد تمسخرشان واقع می شد، گرداگردشان را گرفت. (۳۹ : ۴۷ - ۴۸)

روزی که پوزش ستمگران سودی ندهد، لعنت و سرای بد برای آنهاست. (۴۰ : ۵۲)

هربدی را مجازاتی است مانند آن، و هرکس ببخشاید و راه آشتی در پیش گیرد، مزدش با خداست، زیرا که او ستمکاران را دوست ندارد.

و هرکس درمقابل ستمی که بر او رفته است انتقام بگیرد ایرادی بر او نیست، کسانی باید ملامت شوند که به مردم ستم می کنند و به ناحق در زمین ستم روا می دارند، عقوبت دردناکی برای آنهاست.

و کسی که صبر کند و ببخشد مسلماً این (حاکمی) از اراده قوی است. (۴۳ - ۴۰ : ۴۲)

و کسی که خدا او را به گمراهی واگذارد، بعد از خدا هیچ دوستی نخواهد داشت و ستمکاران را خواهی دید که چون عذاب را مشاهده کنند می گویند: "آیا راه باز گشتی وجود دارد؟ آنها را خواهی دید که بر آتش عرضه شوند، و خوار و خوارانه زیر چشمی نگاه می کنند، و مؤمنان می گویند: "زیانکاران کسانی هستند که در روز قیامت خود و کسانشان زیان دیده اند." آگاه باش ستمکاران به عذاب ابدی گرفتارند. (۴۵-۴۴: ۴۲)

گروههایی از آنها اختلاف کردند، وای بر ستمکاران از عذاب روز دردناک، آیا جز قیامت را انتظار می کشند که ناگاه و بی خبر به سراغشان بیاید؟ (۶۶-۶۵: ۴۳)

خداوند روزی رسان قدرتمند استوار است، برای ستمکاران سهمی است همانند سهم یارانشان، بنابراین شتاب نکنید، وای برکافران از روزی که به آنها وعده داده شده است. (۶۰-۵۸: ۵۱)

هنگامی که عیسی پسر مریم گفت: "ای بنی اسرائیل من فرستاده خدا به سوی شما هستم، توراتی را که نزد من است تصدیق می کنم، و نیز بشارت دهنده رسولی هستم که بعد از من می آید، و نامش احمد است."

هنگامی که معجزه ها آورد، گفتند: "این جادوی آشکار است." ستمکارتر از آنکه به اسلام خوانده شود و برخدا دروغ ببندد کیست؟ خداوند ستمکاران را هدایت نمی کند

آنها می خواهند نور خدا را با دهان خود خاموش کنند، ولی خدا کامل کننده نور خویش است، هرچند کافران خوش نداشته باشند. (۸-۶: ۶۱)

شفاعت:

و از روزی بترسید که از کسی برای دیگری کاری ساخته نیست، و شفاعتی از کسی پذیرفته نخواهد شد، و نه غرامتی قبول خواهد شد، و نه کمکی در میان است. (۲: ۴۸)

از روزی بترسید که هیچ کس بجای دیگری مجازات نشود و هیچ گونه عوضی پذیرفته نگردد، و شفاعت را سودی نیست و کسی را یآوری نباشد. (۲: ۱۲۳)

ای مؤمنان از آنچه به شما روزی داده ایم انفاق کنید، پیش از آنکه روزی فرا رسد که نه خرید و فروشی در آن است و نه دوستی و نه شفاعت، و کافران ستمکارند. (۲: ۲۵۴)

روزی که خدا پیامبران را گرد آورد، بپرسد چگونه دعوت شما را اجابت کردند؟ گویند ما را علمی نیست، تو خود دانای رازهای نهانی. (۵: ۱۰۹)

کسانی که آئین خود را بازیچه و سرگرمی گرفته اند و زندگی دنیا فرییشان داده است رها کن و به قرآن اندریشان بده تا گرفتار اعمالشان نشوند، جز خدا دادرس و شفیع نمی دارند و هر فدیة ای بدهند، پذیرفته نخواهد شد، آنها کسانی هستند که گرفتار اعمالشان شده اند و کبیر کفرشان جرعه هائی از آب جوشان و عذاب دردناک است.

بگو: " آیا غیر از خدا چیزی را بخوانیم که سود و زیانی به حال ما ندارد، و بعد از هدایت شدن از جانب خدا به گذشته باز گردیم تا همچون کسی باشیم که بر اثر وسوسه های شیاطین راه را گم کرده و سرگردان مانده است، در حالیکه یاران او به هدایت دعوتش می کنند، که به سوی ما بیا. "

بگو: " فقط راهنمایی خدا هدایت است و مأموریم که تسلیم پروردگار جهانیان باشیم. "

نماز را برپا دارید و از (نافرمانی) خدا بترسید که در پیشگاهش محشور خواهید شد. (۷۰: ۶ - ۷۲)

یکه و تنها به همان صورت که در نخست خلقتان کرده بودم نزد ما آمدید و آنچه را به شما ارزانی داشتیم پشت سر گذاشتید و شفیعانی که در شفاعت خود، شریک می پنداشتید با شما نمی بینم، پیوندهای شما گسست و تکیه گاه خیالی از دسترس شما دور شده است. (۶: ۹۴)

ستمگر تر از آنان که بر خدا دروغ می بندند، و یا آیاتش را تکذیب می کند کیست؟ آنها نصیب خود را از مقدر شده ها می برند، و وقتی فرستادگان ما برای گرفتن جانیشان بیایند، به آنها می گویند:

" کجايند معبودهائی که غير از خدا می خوانديد؟ " گویند: " آنها از نظر ما دور و گم شدند. " و بر خود گواهی دهند که کافر بودند. (۷:۳۷)

آيا انتظار سرانجام اعمال را دارند؟ روزی که نتیجه آن معلوم شود، کسانی که پیشاپیش آن را فراموش کرده اند گویند: " فرستادگان پروردگار ما به حق آمدند، آيا شفیعی داریم که شفاعت ما کنند، یا بازگردیم و اعمالی غير از آنچه می کردیم انجام دهیم؟ آنها به خود زیان رساندند و دروغهائی که می ساختند همه نابود شد. (۷: ۵۳)

آنهائی را که شما غير از خدا می خوانيد نمی توانند یاریتان کنند، و نه می توانند خودشان را یاری دهند، اگر آنها را به هدایت خوانی نمی شنوند، و مشاهده می کنی که نگاهت می کنند اما نمی بینند. گذشت را پیشه کن و به نیکی فرمان ده و از نادانان روی بگردان. و اگر شیطان وسوسه ات کرد، به خدا پناه ببر، زیرا او شنوای داناست، اهل تقوا وقتی گرفتار وسوسه های شیطانی شوند خدا را یاد می کنند و بصیرت می یابند. (۷: ۱۹۷ - ۲۰۱)

غير از خدا چیزهائی را می پرستند که نه زیانی به آنها می رساند و نه سودی برایشان دارد. می گویند: " اینها شفیعیان ما نزد خدا هستند. " بگو: " آيا خدا را از چیزهائی که در آسمانها و زمین از وجودشان بی خبر است، آگاه می کنید؟ او منزّه و برتر از چیزی است که شریک او قرار می دهد. " (۱۰: ۱۸)

روزی که همگان را گرد آوریم به مشرکان گوئیم: " شما و معبودهائیتان درجایتان بمانید، " آنگاه آنها را از یکدیگر جدا خواهیم کرد، معبودهائی آنها خواهند گفت: " شما ما را عبادت نمی کردید، همین بس که خدا گواه باشد که ما از عبادت شما بی خبر بودیم. "

در آن هنگام هرکس به حاصل اعمال گذشته خویش آگاه می شود و همگی را بسوی خدا- مولا و سرور حقیقیشان - باز می گردانند، و همه آن بتان که به باطل می پرستیدند از نظرشان دور و گم می شوند.

بگو: " چه کسی شما را از آسمان و زمین روزی می دهد، و یا چه کسی شنوادی و بینائی می بخشد، و چه کسی زنده را از مرده، و مرده را از زنده بر می آورد، و چه کسی مدبر امور است؟ " بی درنگ خواهند گفت: " خدا. "

بگو: " پس چرا پروا نمی کنید؟ " راستی وقتی چنین خدائی پروردگار شماست، پس گمراهی بعد از حق چیست؟ پس چرا رو می گردانید؟

فرمان پروردگار بر فاسقان بدینگونه ثابت شده است که ایمان نمی آورند.

بگو: " آیا معبودهای شما آفریننده و بازگردانندهٔ خلق هستند؟"

بگو: " خدای یگانه، مخلوقات را بوجود آورد و بعد باز می گرداند، پس چرا سرگشته اید؟ (۳۴ - ۲۸ : ۱۰) دعوت حق از آن اوست و کسانی که غیر خدا را می خوانند دعوتشان به اجابت نمی آید، مانند کسی که دستش را به سوی آب دراز کند تا آب به دهانش برساند، اما نتواند آب به دهانش برساند، و دعای کافران جز در گمراهی نیست.

آنچه در آسمانها و زمین است، خواه نا خواه به اتفاق سایه هایشان در بامداد و شبانگاه برای خدا سجده می کنند. بپرس: " پروردگار آسمانها و زمین کیست؟"

بگو: " خداست. " بپرس: " آیا غیر خدا را برای خود برگزیده اید که مالک سود و زیان خود نیستند؟" بگو: " آیا نا بینا و بینا برابرنند، یا تاریکی و نور یکسان است؟"

یا شریکانی برای خدا قرار داده اند که مانند آفریده های او آفریده و آفرینش بر آنها مشتبه شده است؟!

بگو: " خداوند خالق همه چیز و یکتا و چیره است. " (۱۶ - ۱۴ : ۱۳)

مشرکان چون معبودهایی را که شریک خدا قرار داده اند ببینند، می گویند: " پروردگارا، اینها شریکانی هستند که ما بجای تو آنها را می خواندیم. "

در این هنگام معبودانشان پاسخ می دهند که: " شما دروغ می گوئید. "

در روز تسلیم در پیشگاه خدا، آن چه به دروغ ساخته بودند از نظرشان دور و گم می شود.

(۸۷ - ۸۶ : ۱۶)

غیر از خدا معبودهایی برگزیدند که مایهٔ عزتشان باشد، چنین نیست، بلکه بزودی منکر

عبادتشان خواهند شد، و مخالف آنها خواهند بود. (۸۲ - ۸۱ : ۱۹)

غیر از خدا کسی را می خواند که سود و زیانی نمی رساند، و این گمراهی بسیار عمیقی است، کسی را می خواند که زیانش نزدیکتر از نفع اوست، چه بد باوری و چه بد معاشری است.

(۱۳ - ۱۲ : ۲۲)

بلند مرتبه است خداوند یکتا، فرمانروای حق که معبودی جز پروردگار عرش کریم نیست، و آنکس که بدون دلیل معبودی را درکنار خدا بخواند، حساب او با پروردگار اوست، زیرا کافران رستگار نخواهند شد.

بگو: " پروردگارا مرا بیامرز و بر من رحم کن که تو رحیم ترینی. " (۱۱۸ - ۱۱۶ : ۲۳)

گفت: " شما غیر از خدا بت‌هایی را برای خود برگزیدید که در زندگی دنیا میان شما مایه دوستی و محبت باشد، ولی در روز قیامت منکر یکدیگر می شوید، و یکدیگر را لعن می کنید، جایگاهتان در آتش است، و هیچ یار و یآوری نخواهید داشت." (۲۵: ۲۹)

مثل کسانی که غیر خدا را به دوستی برگزینند، همچون خانه ایست که عنکبوت بسازد، و اگر می دانستند، سست ترین خانه ها خانه عنکبوت است.

بطور یقین آنچه را غیر از خدا میخوانند، او می داند و او نیرومند فرزانه است.

این مثلها را برای مردم می زنیم و جز عالمان آن را در نمی یابند. (۴۱-۴۳: ۲۹)

روزی که قیامت برپا می شود، گناهکاران به نا امیدی فرو شوند، و هیچ بتی شفیع آنها نمی شود، و دیگر به بت‌هایشان باور نخواهند داشت، در آن روز که قیامت برپا می شود، از یکدیگر جدا می شوند، اما مؤمنان نیکوکار در باغی شادمان و مسرور خواهند بود، و اما آنهایی که به آیات ما و دیدار آخرت کافر شدند در عذاب الهی احضار شوند. (۱۶-۱۲: ۳۰)

بگو: " آنهایی را که بجز خدا پنداشته اید بخوانید، مالک ذره ای در آسمانها و زمین نیستند و در آندو شرکتی نداشته اند و او را در آفرینش یاری نکرده اند."

شفاعت در پیشگاه خدا سودمند نخواهد افتاد، مگر برای آنان که خود او اجازه دهد، چون اضطراب از دل‌هاشان برطرف شود، گویند: " پروردگارتان چه گفت:

" پاسخ دهند: " حق." و او بلند مرتبه بزرگوار است. (۲۲-۲۳: ۳۴)

شب را به روز و روز را به شب داخل کند، و خورشید و ماه را رام کرد که هر یک تا زمانی معین در حرکتند، این است خدا، که پروردگار شماسست، فرمانروائی از آن اوست، و جز او چیزهایی که می خوانید مالک پوست نازک هسته خرمائی هم نیستند.

اگر آنها را بخوانید صدایتان را نمی شنوند، و اگر بشنوند، به شما پاسخ نمی گویند، و در روز قیامت شرک شما را انکار می کنند، و هیچکس همچون خدای آگاه خبرداریت نمی کند.

ای مردم ، همه شما به خدا نیاز مندید ، و تنها خدا بی نیاز ستوده است. (۱۴-۱۳: ۳۵)

چرا پرستش نکنم کسی را که مرا آفرید و همه بسوی او یاز می گردیم.

آیا غیر از او معبودهائی را برگزینم که اگر خدای رحمان بخواهد به من زیانی برساند، شفاعتشان کمترین فایده ای برایم ندارد و نجاتم نخواهند داد؟ اگر چنین کنم درگمراهی آشکاری باشم. (۲۴-۲۲: ۳۶)
آگاه باش که دین خالص از آن خداست و آنان که غیر از او دیگری را معبود خود گرفتند:

" که بدین منظور اینها را می پرستیم تا ما را به خدا نزدیک کند."

خداوند در اختلاف میان آنها داوری خواهد کرد، خداوند دروغگویان ناسپاس را هدایت نمی کند.

(۳۹: ۳)

یا شاید غیر خدا را شفیعان خود برگزیده اند؟ بگو: " حتی اگر مالک چیزی نباشن و چیزی را درک نکنند."

بگو: " شفاعت از آن خداست، فرمانروائی آسمان و زمین اوراست و به نزد او باز می گردید."

و چون خدا به یگانگی یاد شود، دلهای کسانی که به آخرت ایمان نیاورده اند بیزار شود، و چون از معبودهای دیگر یاد شود شادمان می شوند.

بگو: " خداوندا! ای آفریننده آسمانها و زمین، و دانای نهان و آشکار، تویی که به اختلاف میان بندگان داوری خواهی کرد." (۴۳-۴۶: ۳۹)

بگو: " ای نادانان، آیا به من می گوئید غیر خدا را عبادت کنم؟ به تو و آنان که پیش از تو بودند وحی شد: که اگر شرک آوری اعمالت نابود می شود و از زیانکاران خواهی بود.
خدا را بندگی کن و شکرگذار باش.

آنان خدا را به شایستگی نشناختند و در روز قیامت زمین در قبضه او و آسمانها در هم پیچیده در ید قدرت اوست، که منزّه است، و از آنچه شریکش می پندارند برتر است. (۶۴-۶۷: ۳۹)

خداوند مراقب کسانی است که غیر خدا را به دوستی گرفتند، تو وکیل آنها نیستی. (۴۲: ۶)
چگونه غیر خدا را به دوستی برگزینند - دوست حقیقی خداست، هم او که مردگان را زنده میکند و به هرکاری تواناست، داوری هرچیز که در آن اختلاف کنید با خداست، این خدا پروردگار منست، بر او توکل کرده ام، و به او باز می گردم. (۹-۱۰: ۴۲)

آنها را رها کن تا در باطل غوطه خورند و بیازیچه سرگرم باشند، تا روزی را که به آنها وعده شده است ببینند، او کسی است که در آسمان و زمین معبود(بحق) است و او فرزانه داناست.

بزرگوار خدائی که فرمانروائی آسمانها و زمین و آنچه درمیان آنهاست از آن اوست، و آگاهی از زمان قیامت اوراست، و به سوی او باز می گردید.

آنانی که غیر از او می خوانند قادر به شفاعت نیستند، مگر (برای) کسانی که بحق شهادت داده اند، و آنان بخوبی آگاهند.

اگر از آنا بپرسی: " چه کسی آسمانها و زمین را آفریده است؟" پاسخ دهند: " خدا." پس چرا از حق رو می گردانند؟ (۸۷- ۸۳ : ۴۳)

چرا معبودهایی که برای تقرب به خدا برگزیدند، یاریشان نکردند؟ بلکه از نظرشان گم شدند، این است نتیجه دروغشان و آنچه را افتراع می بستند. (۲۸ : ۴۶)

ای مؤمنان، خود و خویشانان را از آتشی که هیمه آن مردم و سنگهاست حفظ کنید، آتشی که فرشتگان گمارده شده بر آن خشن و سخت گیرند و هرگز در اجرای فرمان خدا نا فرمانی نمی کنند، و هرچه دستور یافته اند به اجرا در می آورند.

ای مؤمنان با اخلاص کامل توبه کنید، باشد که پروردگارتان از گناهان شما درگذرد، و به باغهایی واردتان کند، که جویباران در آن جاریست.

روزی که خداوند پیامبر و گرویدگان به او را فرو نگذارد، و نورشان پیشاپیش و طرف راستشان به حرکت درآید، خواهند گفت: " پروردگارا، نور ما را کامل کن و ما بیامرز، که بر هرکار توانائی. " (۸ - ۶ : ۶۶)

هرکس درگرو اعمال خویش است، مگر " اصحاب یمین " که در بهشت با یکدیگر از گناهکاران می پرسند: " چه چیز شما را به " سقر " درآورد؟"

گویند: " ما از نمازگذاران نبودیم، و مستمند را اطعام نمی کردیم، با اهل باطل به بطالت می گذراندیم، پیوسته روز جزا را تکذیب می کردیم، تا مرگمان فرا رسید. " چنین است که شفاعت شفیعان سودشان ندهد. (۴۸ - ۳۸ : ۷۴)

مؤمنان، صالحان و نیکوکاران:

به مؤمنان نیکوکار بشارت ده که آنان را باغهایی است که نهرها در آن جاریست، هرگاه از میوه های آن روزیشان شود، گویند: " این مانند میوه ایست که پیش از این از آن برخوردار بودیم، و میوه های آن همه یکسان است، و آنان را همسرانی پاک و پاکیزه است، و جاودانه در آن خواهند بود. (۲:۲۵)

پادشاه ایمان آوردگان، یهودیان، نصاری، صابنان و آنان که به خدا و روز قیامت ایمان آورده اند، و عمل صالح انجام داده اند، نزد پروردگارشان محفوظ است: نه ترسی دارند و نه اندوهی. (۲: ۶۲)
آری کسیکه از هر جهت تسلیم خدا و نیکوکار گشت، مسلم اجرش نزد خدا بزرگ خواهد بود، و او را هیچ حزن و اندوهی در دنیا و آخرت نخواهد بود. (۲:۱۱۲)

ای مؤمنان (در کارها) از صبر و نماز کمک بگیرید، که خدا با شکیبایان است. (۲: ۱۵۳)

مسلماً همه شما را به چیزی از ترس، گرسنگی، کاهش اموال و نفوس و محصولات آزمایش می کنیم، و شکیبایان را بشارت ده، آنان که چون مصیبتی به ایشان برسد، گویند:
" ما از آن خدائیم و بسوی او باز می گردیم" درود و رحمت خدا بر آن گروه باد که ره یافتگانند.
(۲:۱۵۵-۱۵۷)

ای مؤمنان از نعمتهای پاکیزه ای که روزیتان کرده ایم، بخورید، و اگر خدا را می پرستید، شکرش را بجا آورید. (۲: ۱۷۲)

نیکی آن نیست که روی بسوی مشرق و مغرب کنید، بلکه نیکویی از آن کس است که به خدا و روز رستاخیز، فرشتگان، کتاب و پیامبران، ایمان آورد، و مال خود را باعلاقه ای که به آن دارد، به خویشاوندان، یتیمان،

تهی دستان، درماندگان، نیازخواهان و بردگان ببخشند، و نماز را برپا دارد، و زکات بدهد و چون پیمان بندد، به عهد خود وفا کند، و در سختیها و بیماریها، و به گاه کارزار شکبیا باشد، اینان همان راستگویان و متقیانند .

(۲:۱۷۷)

ایمان آوردنگانی که کارهای شایسته کرده اند و نماز خوانده اند و زکات داده اند، نزد پروردگارشان پاداشی دارند، نه بیمی بر آنهاست و نه اندوهناک شوند. (۲:۲۷۷)
مؤمنان را نشاید که کافران را به جای مؤمنان دوست گیرند، آن که چنین کند، با خدایش کاری نیست، مگر آنکه از آنان تقیه کنید، (کاملاً احتیاط کنید) خدا شما را از خودش بیم می دهد که بازگشت به سوی اوست.

(۳:۲۸)

ای مؤمنان محرم اسراری از غیر (هم دینان) خود بر نگزینید، آنها از هیچ شر و فسادى درباره شما کوتاهی نمی کنند، آنها خواستار رنج و زحمت شما هستند، این دشمنی از گفتارشان پیداست، و آنچه در دل پنهان دارند از آن بیشتر است، و ما آیات را بر شما بیان کردیم، اگر ببیندشید. (۳:۱۱۸)
ای مؤمنان ربا را چند برابر نخورید، و از خدا تقوا کنید تا رستگار شوید، و از آتشی که کافران را مهیا شده است بترسید، خدا و پیغمبر را اطاعت کنید تا مشمول رحمت شوید.

(۳:۱۳۰-۱۳۲)

سُست و غمگین نشوید، چرا؟ که اگر ایمان داشته باشید، شما برترید. (۳:۱۳۹)

ای مؤمنان اگر از کافران فرمان برید، شما را به آئین پیشین باز میگردانند و سرانجام زیان خواهید کرد.
حال آنکه خدا سرپرست شماست، و او بهترین یاوران است. (۳:۱۴۹-۱۵۰)
اگر خدا شما را یاری کند هیچ کس بر شما پیروز نخواهد شد، و اگر دست از یاری شما بردارد، کیست که بعد از او شما را یاری کند، و مؤمنان فقط باید بر خدا توکل کنند. (۳:۱۶۰)

ای مؤمنان شکیبائی کنید، در برابر دشمنان ثبات ورزید، مهیای جهاد باشید، و از خدا تقوا کنید، باشد که رستگار شوید. (۳:۲۰۰)

ای مؤمنان بر شما حلال نیست که زنان را برخلاف میلشان به ارث ببرید، آنها را تحت فشار قرار ندهید که قسمتی از آنچه را به آنها داده اید پس بگیریید، مگر اینکه آشکارا کار نا شایسته انجام دهند، با آنها نیک رفتاری کنید و اگر از آنها کراهتی داشتید (بدانید که) چه بسا از چیزی کراهت داشته باشید، ولی خداوند در آن نیکی فراوان قرار داده باشد. (۴:۱۹)

ای مؤمنان اموال یکدیگر را به باطل نخورید، مگر معامله‌ای به تراضی در بین باشد، و یکدیگر را نکشید که خداوند به شما مهربان است، هرکس آن را از روی تجاوز و ستم انجام دهد به زودی او را در آتش خواهیم افکند و این کار برخدا آسان است.
اگر از گناهان کبیره ای که از آن نهی شده اید اجتناب کنید، از گناهان دیگرتان می‌گذریم و شما را به جایگاه خوبی وارد می‌کنیم.

آرزومند برتری‌هایی نباشید که خدا به بعضی از شما بر بعضی دیگر داده است، برای مردان بهره ایست از آنچه به دست آورده اند و برای زنان نیز نصیبی، و از فضل خدا مسئلت کنید که او بر هر چیز شاهد است.

(۴:۲۹-۳۲)

نکوکار با ایمان چه مرد باشد چه زن، وارد بهشت می‌شود، و کمترین آزاری نخواهد دید.

(۴:۱۲۴)

ای مؤمنان به خدا و پیغمبرش و کتابی که بر او نازل کرده و کتابی که پیشتر فرستاده است ایمان بیاورید، و هرکس به خدا، فرشتگان، کتابها و فرستادگانش و روز بازپسین کافر شود در گمراهی بی سرانجامی افتاده است. (۴:۱۳۶)

ای مؤمنان، کافران را بجای مؤمنان ولیّ خود (دوست صمیمی و پشتیبانی کننده) قرار ندهید، آیا می‌خواهید خدا را علیه خود دلیل آشکاری پدید آورید؟ (۴:۱۴۴)

ای مؤمنان آنگاه که مرگ یکی از شما فرا رسد به هنگام وصیت از میان خود دو شاهد عادل گواه بگیرید و هرگاه در سفر مرگتان فرا رسید دو شاهد از غیر خود بطلبید و اگر به آنها اطمینان ندارید تا بعد از نماز آن دو شاهد را نگاهدارید تا سوگند یاد کنند: " که ما حاضر نیستیم حق را با چیزی معامله کنیم، اگر چه خویشانمان باشند، و گواهیمان را برای خدا کتمان نخواهیم کرد، که در این صورت از گناهکاران خواهیم بود." اگر معلوم شد که آن دو مرتکب گناهی شده اند، دو شاهد شایسته دیگر جای آنها را خواهند گرفت که سوگند یاد کنند: " شهادت ما راست تر از شهادت گواهان قبلی است و ما مرتکب تجاوز نشده ایم و اگر چنین کنیم از ستمکارانیم.

این روش بر صورت حقیقی ادای شهادت نزدیکتر است و یا از این که بترسند که مبادا سوگندهایشان رد شود، از (نافرمانی) خدا بترسید و گوش فرا دارید، که او فاسقان را هدایت نمی‌کند.

(۵:۱۰۸-۱۰۶)

هرکس کار نیکو کند او را ده برابر آن پاداش خواهد بود و هرکس کار زشت کند جز بقدر آن کار زشت مجازات نباشد و بر آنها اصلاً ستم نخواهد شد (۶:۱۶۰)

مؤمنان و شایسته کاران بهشتیانند، و جاودانه در آن خواهند ماند، و ما کسی را پیش از توانش تکلیف نکنیم، و کینه را از دل‌هایشان می‌زدانیم، آنگاه که جویباران از زیرپایشان جریان دارد، گویند: "سپاس خداوندی را که ما را به اینجا راهبر شد، و اگر رهنمونمان نشده بود، هدایت نمی‌یافتیم، فرستادگان پروردگار ما را بحق آمدند." آنگاه آنها را ندا در دهند که: "این بهشت را به پاداش کردارتان به شما داده‌اند." (۷: ۴۲-۴۳)

اگر ساکنان تمام شهرها ایمان می‌آوردند، درهای برکات آسمان و زمین را بر آنها می‌گشودیم، لکن تکذیب کردند ما هم آنها را به کیفر کردارشان فرو گرفتیم. (۷: ۹۶)
مؤمنان کسانی هستند که چون نام خدا برده شود خوف بردل‌هایشان چیره گردد و چون آیات خدا بر آنان خوانده شود ایمانشان افزون گردد، و بر پروردگارشان توکل می‌کنند: همانان که نماز را به پا مدارند و از آنچه به ایشان روزی داده‌ایم انفاق می‌کنند.

مؤمنان حقیقی آنها هستند که نزد پروردگارشان درجات عالی و آمرزش و روزی فراوان دارند. (۸: ۲-۴)
پروردگار مؤمنان صالح را بسزای ایمانشان به باغهای پر نعمتی هدایت می‌کند، که جویباران در آن جاریست.

(۱۰: ۹)

ای مردم، از جانب پروردگار برای شما پندی آمد که درمان همه دردهائی است که در دل‌هاست، و هدایت و رحمتی برای مؤمنان است.

بگو به فضل و رحمت خدا خوشحال شوند، که از همه اندوخته‌هایشان بهتر است.

(۱۰: ۵۷-۵۸)

مؤمنان صالح که در برابر پروردگارشان فروتن و متواضعند، اهل بهشتند، و در آن جاودان باشند. (۱۱: ۲۳)
مؤمنان صالح را به باغهای درآوردند که جویباران در آن جاریست، و جاودانه به اراده پروردگارشان در آن خواهند ماند، و تحیتشان در آن سلام است. (۱۴: ۲۳)

به بندگان مؤمن من بگو: "نماز را برپا دارند و از آنچه روزیشان داده ایم پنهان و آشکار انفاق کنند، پیش از آنکه روزی فرا رسد که در آن نه خرید و فروش است و نه دوستی." (۱۴: ۳۱)

محققاً خداوند همانا یار و یاور متقیان و نیکوکاران است. (۱۶: ۱۲۸)

کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند، (بدانند) که ما پاداش نیکوکاران را ضایع نخواهیم کرد، بهشت جاودان از آن ایشان است، و از فرودست ایشان جویها جاریست، در آنجا به دستبند های زرین آراسته شده‌اند و لباسهای سبزرنگ از جریر نازک و ضخیم در برکنند و برتختها تکیه زنند، چه پاداش خوب و چه تکیه‌گاه نیکویی. (۱۸: ۳۰-۳۱)

و هرکس با ایمان و عمل صالح در پیشگاهش حاضر شود، دارای درجات عالی است، در باغهای جاویدان که جویباران در آن جاریست، همواره خواهد بود، این است پاداش کسی که خود را پاک گرداند. (۷۶-۷۵: ۲۰)

هرکس اعمال صالح انجام دهد و مؤمن باشد، کوشش او بی پاداش نخواهد ماند، و ما برایش می نویسیم.

(۹۴: ۲۱)

ای مؤمنان راکع و ساجد پروردگارتان باشید، و او را بپرستید، و کار نیک انجام دهید، تا رستگار شوید، و آنگونه که شایسته است در راهش جهاد کنید.

او شما را برگزید، و در دین مشقت و تنگنایی برای شما قرار نداد، این همان کیش پدرتان ابراهیم است، او پیش از این شما را مسلمان نامید، تا پیامبر گواهانتان باشد، و شما گواه بر مردم.

پس نماز را برپا دارید، و زکات بدهید و به خدا توسل جوئید، که او مولا و سرپرست شماست –

چه مولای خوب و چه یاور شایسته ای. (۷۸-۷۷: ۲۲)

مؤمنان رستگار شدند: آنان که در نمازشان فروتنی، و از کارهای بیهوده روی گردانند، و زکات

می پردازند، و آنان که شرمگاهشان را حفظ می کنند، جز بر همسران و کنیزانشان، که در این صورت قابل

ملامت نیستند، هرکس فراتر از این بخواهد تجاوزکار است، و رعایت کنندگان امانت، و حافظان نماز، آنان

همان وارثانند، که بهشت را به ارث برند، و در آن جاودان باشند. (۱۱-۱: ۲۳)

ای مؤمنان از گامهای شیطان پیروی نکنید که شیطان پیروانش را به کارهای زشت و ناپسند و

می دارد، و اگر فضل و رحمت خدا نبود هرگز کسی از شما پاک نمی ماند، لکن خدا هرکس را

بخواهد پاک می کند، و خدا شنوای داناست. (۲۱: ۲۴)

ای مؤمنان به خانه ای جز خانه های خودتان وارد نشوید تا رخصت طلبید و بر ساکنان خانه سلام کنید، چنین

کاری برای شما بهتر است، باشد که پند گیرید.

اگر کسی را در آن نیافتید، داخل نشوید تا به شما اجازه داده شود، و اگر گفته شد برگردید، برای شما پسندیده تر

است که برگردید، و خدا به آنچه انجام می دهید آگاه است.

گناهی نیست که وارد خانه های غیر مسکونی بشوید، که در آنجا چیزی دارید، و خداوند آشکار و نهانتان را

می داند. (۲۹-۲۷: ۲۴)

به مردان با ایمان بگو: " چشم بپوشند و شرمگاهشان را حفظ کنند، این برای شان شایسته تر است، خداوند به کردارشان آگاه است. (۲۴ : ۳۰)

به زنان با ایمان بگو چشم بپوشند و عفت خود را حفظ کنند و زینت خود را جز آن مقدار که ظاهر است، آشکار نکنند، و روسریهای خود را روی سینه بیاندازند، و زینت خود را آشکار نسازند، مگر نزد شوهران، پدران، پدر شوهرها، پسران، پسران همسر، برادران، پسران برادر، پسران خواهر، زنان مسلمان، بردگانشان، مردان خدمتکاری که رغبتی به زنان ندارند، یا کودکانی که از امور جنسی آگاهی ندارند.

آنها نباید هنگام راه رفتن چنان پای بر زمین بکوبند که زینت پنهانشان جلب توجه کند، ای مؤمنان همگی بسوی خدا بازگردید تا رستگار شوید. مردان و زنان بی همسر و نیز بردگان و کنیزان شایسته و درستکار را همسر دهید و اگر تنگدست باشند، خداوند از فضل خود آنها را بی نیاز می کند، خداوند گشایش دهنده آگاه است. (۲۴ : ۳۱ - ۳۲)

آنان که امکان ازدواج ندارند باید عقیف باشند، تا خداوند آنان را از فضل خود بی نیاز کند، و بردگانی که خواهان باز خریدن خویشند، اگر خیر و صلاح آنها را احساس می کنید، بپذیرید، و چیزی از مالی که خدا به شما داده است به آنها بدهید، و کنیزان خود را که می خواهند عقیف بمانند، برای به دست آوردن مال دنیا به خود فروشی مجبور نکنید، هرکس آنان را به زنا مجبور کند، خداوند برای آنان که به اکراه و اداری شده اند، آمرزنده مهربان است.

ما آیات روشن و مثلی از پیشینیان و اندرزی برای اهل تقوا به سوی شما نازل کردیم. خداوند نور آسمانها و زمین است، مثل نورش چراغدانی را ماند با چراغ، که آن چراغ در میان شیشه ایستو آن شیشه چونان ستاره درخشان، این چراغ با روغنی افروخته می شود که از درخت پُر برکت زیتونی گرفته شده است که نه شرقی است و نه غربی، و بدون تماس با آتش در حد شعله ور شدن است، نوری است افزون بر نور، خداوند هرکس را که بخواهد به نور خود هدایت می کند و برای مردم مثالها می آورد، خداوند بر هر چیز آگاه است.

این نور درخانه هائست که خداوند اجازه داده است که نامش در آنجا بلند شود و صبح و شام در آن برایش تسبیح یگویند، مردانی که تجارت و داد و ستد از یاد خدا و برپا داشتن نماز و ادای زکات غافلشان نمی کند، از روزی بیمناکند که دلها و چشمها در آن بی تاب شوند.

خداوند آنها را بهتر از آنچه انجام داده اند پاداش می دهد و از فضل خود برپاداش آنها می افزاید، و هرکه را بخواهد بدون حساب روزی می دهد. (۳۸-۳۳: ۲۴)

الف- لام. میم

اینها آیه های کتاب حکمت آمیز است، نیکوکاران را هدایت و رحمتی است: آنان که نماز می گزارند و زکات می دهند و به آخرت یقین دارند، اینان از جانب پروردگارشان هدایت یافته اند و اینان همان رستگارانند.

(۵-۱: ۳۱)

نصیب مؤمنان نیکوکار باغهای پر نعمت است، که جاودانه در آن بمانند- وعده خدا راست است و او توانمند فرزانه است. (۹-۸: ۳۱)

تنها کسانی به آیات ما ایمان می آورند که وقتی بر آنان خوانده شود، سجده کنان به رو در افتند و تسبیح و سپاس پروردگارشان را بجا آورند و تکبر نکنند، پهلو از بستر خواب برگیرند و با بیم و امید پروردگارشان را بخوانند، و از آنچه روزیشان داده ایم انفاق کنند.

هیچ کس نمی داند چه پاداشها (ی مهمی) که روشنی بخش دیدگان است برای آنها اندوخته شده است، و این پاداش اعمالی است که انجام داده اند.

آیا مؤمن مانند فاسق است؟ هرگز یکسان نخواهد بود. (۱۸-۱۵: ۳۲)

ای مؤمنان ذکر خدا بسیار بگوئید، بامدادان و شبانگاهان او را تسبیح گوئید، او به همراه فرشتگانش بر شما درود می فرستد، تا شما را از تاریکی به روشنی بیرون برند، زیرا خدا با مؤمنان مهربان است.

روزی که با او دیدار کنند، تحیتشان سلام است، و پاداش ارجمندی برای آنان آماده کرده است. ای پیامبر! ما تو را گواه و بشارت دهنده و هشدار دهنده فرستادیم، که به فرمان خدا به سوی او دعوت کنی و چراغی روشن بخش باشی.

مؤمنان را بشارت ده که خدا را بر آنان فضل بزرگی است، و از کافران و منافقان اطاعت مکن و از آزارشان درگذر و بر خدا توکل کن، که کار سازی و حمایت او کافی است. (۴۸-۴۱: ۳۳)

خداوند و فرشتگانش بر پیامبر درود می فرستند، ای مؤمنان بر او درود بفرستید و سلام کنید و تسلیم او باشید. (۵۶: ۳۳)

ای مؤمنان مانند کسانی نباشید که موسی را آزار دادند، خداوند او را از آنچه گفته بودند میرا ساخت و نزد خدا آبرومند بود.

ای مؤمنان از (نافرمانی) خدا بترسید و درست سخن بگوئید، تا خداوند اعمالتان را اصلاح کند و گناهانتان را ببامرزد، هرکس از خدا و رسولش اطاعت کند، به موفقیت عظمی نائل شده است. (۷۱-۶۹: ۳۳)

بگو: " ای بندگان مؤمن از (نافرمانی) خدا بترسید، و برای نیکوکاران در این دنیا پاداشی نیکوست، و زمین خدا پهناور است، فقط پاداش شکیبایان است که بدون حساب داده می شود. "

(۱۰: ۳۹)

آن کس که سخن راست را آورد و آن را تصدیق کرد از متقین است، که هرچه بخواهند نزد پروردگارشان آماده است، این است پاداش نیکوکاران. تا خداوند بدترین اعمالی را که انجام داده اند محو کند و بهتر از آنچه انجام داده اند پاداش دهد. (۳۳-۳۵: ۳۹)

به مؤمنان بگو: " (از اشتباه) کسانی که به روزهای خدا (برگشت بسوی خدا) ایمان ندارند درگذرند، تا خدا هر قومی را به اعمالی که مرتکب شده اند پاداش دهد.

هرکس کار شایسته ای انجام دهد به سود خود اوست، و آن که کار بدی مرتکب شود، به زیان اوست، همه شما بسوی پروردگارتان باز می گردید. (۱۵-۱۴: ۴۵)

آیا کسانی که مرتکب بدیها می شوند، تصور می کنند که ما آنها را با کسانی که ایمان آورده اند و کارهای درست انجام داده اند برابر می گذاریم، و زندگی و مرگشان یکسان است؟ چه بد دآوری می کنند. (۲۱: ۴۵)

کسانی که ایمان آورده اند و کارهای شایسته انجام داده اند و به آنچه به حق از جانب پروردگارشان بر محمد نازل شده است ایمان آورده اند، خداوند گناهانشان را ببوشاند و کارشان را اصلاح کند، زیرا کافران از باطل پیروی کردند و مؤمنان حق را که از جانب پروردگارشان آمده است، خداوند اینگونه برای مردم مثل می زند.

(۲-۳: ۴۷)

ای مؤمنان اگر خدا را یاری کنید شما را یاری خواهد کرد، و گامهایتان را استوار می کند.

(۷: ۴۷)

ای مؤمنان! خدا را اطاعت کنید، و مطیع رسول او باشید و اعمالتان را باطل نکنید.

(۴۷ : ۳۳)

اوست که بردلهای مؤمنان آرامش فرستاد تا ایمانشان را بیفزاید، که سپاه آسمانها و زمین از آن خداست، و خداوند دانای فرزانه است.

تا مردان و زنان با ایمان را به باغهایی وارد کند، که جویباران در آن جاریست، و جاودان در آنجا باشند، و از گناهانشان در گذرد و این نزد خدا کامیابی بزرگی است. (۴۸ : ۴-۵)

ای مؤمنان ! اگر فاسقی برای شما خبری آورد، درباره آن تحقیق کنید، مبادا نادانسته به مردم آسیب برسانید و از کرده خود پشیمان شوید. (۴۹ : ۶)

مؤمنان کسانی هستند که پس از ایمان آوردن به خدا و رسولش دیگر گرفتار شک نشده اند و با مال و جان خویش در راه خدا به جهاد برخاسته اند، اینان راستگویانند. (۴۹ : ۱۵)

به حقیقت مؤمنان همه برادر یکدیگرند، پس بین برادران خود صلح دهید، و تقوا پیشه کنید، باشد که مورد رحمت الهی واقع شوید.

ای مؤمنان گروهی از مردان نباید گروه دیگر را مسخره کنند، چه بس آنان از اینان بهتر باشند، و زنان با ایمان نیز نباید زنان دیگر را، زیرا چه بسا آنان بهتر باشند، از یکدیگر عیبجوی نکنید و با القاب زشت یکدیگر را نخوانید، که پس از ایمان آوردن، نام فسق بسیار زشت است، و آنانکه توبه نمی کنند ستمکارند. (۴۹ : ۱۰-۱۱)

ای مؤمنان، از بسیاری گمانها پرهیز کنید، زیرا پاره ای از گمانها گناه است، و هرگز در کار پنهانی دیگران کنجکاوی نکنید، و غیبت یکدیگر را روا ندانید، آیا در بین شما کسی هست که دوست داشته باشد، گوشت برادر مرده خود را بخورد؟ البته کراهت دارید، و برای خدا تقوا پیشه کنید، که او توبه پذیر و مهربان است.

ای مردم، ما شما را از مرد و زنی آفریدیم، و شما را دسته ها و قبیله ها کردیم تا یکدیگر را بشناسید، و گرامی ترین شما نزد خدا با تقواترین شماست، خداوند دانای آگاه است.

(۴۹ : ۱۲-۱۳)

روزی که مردان و زنان با ایمان را بنگری که نور آنها پیشاپیش و در سمت راستشان به سرعت حرکت کند، در آن روز شما را به باغهایی بشارت باد که در آن نهرها جاریست و جاودانه در آن خواهید ماند، این پیروزی بزرگی است، روزی که مردان و زنان منافق به مؤمنان می گویند: " بر ما نظر کنید تا از نور شما بهره مند

شویم، " گفته شود: " به عقب باز گردید و کسب نور کنید." در این هنگام دیواری میان آنها کشیده شود که دری دارد، درونش رحمت و برونش عذاب. آنها را صدا زنند که مگر ما با شما نبودیم؟ گویند: " آری" ولی شما خودتان را فریفتید و منتظر ماندید و شک آوردید و آرزوها فریبتان داد تا فرمان خدا در رسید، و شیطان شما را در برابر خدا فریب داد.

پس امروز نه از شما غرامت پذیرفته شود و نه از کافران و جایگاه شما آتش است، که شایسته شماست و چه بد جایگاهی است. آیا وقت آن نرسیده است که دل‌های مؤمنان در برابر ذکر خدا خاضع گردد؟ و مانند کسانی نباشند که پیش از این به آنها کتاب داده شد و پس از زمان طولانی که بر آنها گذشت قلبهایشان سخت شد و بیشترشان فاسق شدند. (۱۶-۱۲: ۵۷)

بدانید که زندگی دنیا بازیچه و سرگرمی، تجمل و تفاخر در میان خودتان و افزون طلبی در اموال و فرزندان است، همانند بارانی که روئیدنیهای کشاورزان را به شگفت آرد و آنگاه بخشکد، بگونه ای که آن را زرد بینی و سپس خورد شود، و در آخرت عذاب شدید است یا آمرزش الهی و رضای او.

و زندگی دنیا چیزی جز سرمایه فریب نیست.

برای رسیدن به آمرزش پروردگارتان و بهشتی که به پهناوری آسمان و زمین است بریکدیگر پیشدستی کنید، که آن برای کسانی آماده شده است که بخدا و رسولش ایمان آورده اند.

این فضل الهی است به هرکس بخواهد می دهد، و خداوند صاحب فضل عظیم است.

(۲۰-۲۱: ۵۷)

ای مؤمنان چون با یکدیگر نجوا می کنید، به گناه و عداوت و نافرمانی رسول خدا نجوا نکنید، به نیکی و تقوا نجوا کنید، و از (نافرمانی) خدائی بترسید که در پیشگاه او حاضر خواهید شد، نجوا مسلماً کار شیطان است که می خواهد مؤمنان را محزون کند، ولی جز به اذن خدا نمی تواند ضرری به آنها برساند، بنابراین مؤمنان باید تنها برخدا توکل کنند. (۹-۱۰: ۵۸)

ای مؤمنان هنگامی که در مجالس از شما خواسته شود که جا باز کنید، این کار را بکنید، تا خدا درکار شما گشایش آورد، و چون گفته شود برخیزید، قیام کنید، خداوند مقام ایمان آوردگان و دانشمندان را بالا می برد، خداوند به کردارتان آگاه است. (۱۱: ۵۸)

ای مؤمنان برای خدا تقوا کنید، هرکس باید بنگرد که برای فردایش چه پیش فرستاده است و برای خدا تقوا کنید که خداوند از کردارتان آگاه است، همچون کسانی نباشید که خدا را از یاد بردند و خدا نیز به خود فراموشی گرفتارشان کرد، و آنها نا فرمانانند. (۱۹-۸۱: ۵۹)

ای مؤمنان! دشمنان من و دشمنان خودتان را، اولیای (دوست و پشتیبان) خود قرار ندهید که با آنها طرح دوستی افکنید، در صورتی که آنان حقی را که بر شما آمده است انکار کردند، و رسول خدا و شما را به خاطر ایمان آوردن به خدا که پروردگارتان است، به آوارگی کشانند، اگر برای جهاد در راه من و برای خشنودی من خروج کرده اید، چرا پنهانی با آنها اظهار دوستی می کنید، من به اسرار نهان و اعمال آشکار شما آگاهم، هرکس از شما دست به چنین کاری بزند راه راست را وانهاد و گمراه شده است. (۶۰: ۱)

ابراهیم و یارانش سرمشق خوبی برای شما بودند، آنگاه که به قوم خود گفتند: " ما از شما و چیزی که به جای خدا می پرستید بیزاریم، و به شما کفر می ورزیم، همیشه میان ما و شما، تا زمانی که به خدای یگانه ایمان نیاورده اید، کینه و دشمنی خواهد بود." غیر از سخن ابراهیم با پدرش که گفت: " من برای تو از خدا طلب آموزش می کنم، و جز این نمی توانم در برابر خدا برای تو کاری انجام دهم.

پروردگارا! بر تو توکل کردیم و به درگاه تو رو آوردیم و بازگشت همه به سوی توست.
پروردگارا! ما را دستخوش فتنه کافران قرار مده، و ما را بیمارز، پروردگارا! تو پیروزمند فرزانه ای.

زندگی آنها برای شما و کسانی که از نافرمانی خدا و روز قیامت بیم دارند، سرمشق خوبی است، هرکس روی بگرداند، خداوند بی نیاز ستوده است. (۶۰: ۴-۶)

شاید خدا میان شما و دشمنانتان پیوند محبت برقرار کند، و خداوند توانا و آمرزنده مهربان است.
خدا شما را از نیکی کردن و عدالت درباره کسانی که با شما پیکار نکرده اند و شما را از دیارتان بیرون نکرده اند منع نمی کند، که از آنها بیزار می بجوئید، بلکه می خواهد با عدالت با آنها رفتار کنید، خدا عادلان را دوست دارد، فقط شما را از دوستی کسانی منع می کند، که در کار دین با شما پیکار کردند و شما را از خانه هایتان راندند، یا با کسانی که شما را از شهرتان راندند، همدست شدند، تا مبدا آنها را دوست خود قرار دهید، هرکس با آنها دوستی کند ستمکار است. (۶۰: ۷-۹)

ای مؤمنان با قومی که مورد غضب خدا قرار گرفته اند دوستی نکنید، آنها از آخرت مأیوسند، همانطور که کافران از رستخیز مدگان مأیوس هستند. (۶۰: ۱۳)

ای مؤمنان وقتی ندای اذان نماز جمعه داده شد، به ذکر خدا بشتابید، و خرید و فروش را واگذارید، اگر بدانید این برای شما بهتر است، پس از نماز در زمین متفرق شوید، و از فضل خدا (روزی را) طلب کنید، و بسیار خدا را یاد آورید، تا رستگار شوید. (۱۰-۹:۶۲)

ای مؤمنان بعضی از همسران و فرزندان دشمن شما هستند، از آنها برحذر باشید، ولی عفو و اغماض کنید، و ببخشید، مسلماً خداوند آمرزنده مهربان است.

اموال و فرزندان مایه آزمایش هستند، و پاداش بزرگ نزد خداست. تا جایی که می توانید تقوای الهی پیشه سازید، بشنوید، مطیع باشید و انفاق کنید، که برایتان بهتر است، و کسی که از بخل و حرص خود برکنار مانده باشد، رستگار است. اگر به خدا وامی نیکو دهید، آن را برایتان افزون کند، و شما را بیمارزد، خداوند شکور و بردبار است.

او دانای آشکار و نهان و پیروزمند فرزانه است. (۱۸-۱۴:۶۴)

ای مؤمنان، خود و خویشانان را از آتشی که هیمه آن مردم و سنگهاست حفظ کنید، آتشی که فرشتگان گمارده شده بر آن خشن و سخت گیرند و هرگز در اجرای فرمان خدا نا فرمانی نمی کنند، و هرچه دستور یافته اند به اجرا در می آورند. (۶:۶۶)

سوگند به عصر (زمان) که انسان در زیان است، مگر کسانی که ایمان آورند و کارهای درست کنند و یکدیگر را به حق و صبر سفارش نمایند. (۳-۱:۱۰۳)

اتحاد مؤمنین- صلح و آشتی:

بگوئید: " ما به خدا ایمان آوردیم و به آنچه بر ما نازل شده و آنچه بر ابراهیم و اسحاق، یعقوب و نوادگان نازل گردیده، و نیز آنچه به موسی و عیسی و بر پیامبران دیگر از طرف پروردگارمان داده شده، ایمان آورده ایم و بین هیچ یک از پیامبران فرقی نمی گذاریم و تسلیم امر خدا هستیم.

(۲:۱۳۶)

هر گروه جهتی دارد که بدان روی می آورد، در کارهای خیر بر یکدیگر سبقت گیرید، و هر کجا باشید خداوند شما را گرد می آورد، زیرا او بر هر کاری تواناست. (۸:۱۴۸)

آنهايي که گمراهي را با هدايت و عذاب را به جاي آمرزش مبادله کردند، چگونه صبر و طاقت آتش جهنم را دارند؟ زيرا خدا کتاب را به حق نازل کرد و اختلاف کنندگان در کتاب در مخالفتي دور از حقتند. (۱۷۶-۱۷۵: ۲)

اي مؤمنان همگي در صلح و آشتي در آئييد و از گامهاي شيطان پيروي نکنيد، که او دشمن آشکار شماست، اگر پس از دليل هاي واضح که براي تان آمد، باز دچار لغزش شديد، بدانيد که خدا توانمند فرزانه است. (۲۰۸: ۲)

مردم امتي يگانه بودند، خدا پيامبران را نويد بخش و هشدار دهنده برانگيخت و به همراهشان کتابي را که بحق دعوت مي کند فرو فرستاد، تا درميان مردم داور اختلافشان باشد، تنها کساني که کتاب و نشانه هاي واضح به آنها داده شده بود از روي حسد با يکديگر در آن اختلاف کردند، خداوند به فرمان خود مؤمنان را به حقيقت چيزي که مورد اختلافشان بود رهبري کرد، خدا هر که را بخواهد به راه راست هدايت مي کند.

(۲۱۳: ۲)

خدا را دست آويز سوگندهايتان قرار ندهيد که از نيکي و تقوا و اصلاح بين مردم خود داري کنيد، که خداوند شنواي داناست.

خداوند به سبب سوگندهاي لغو (زباني و ظاهري) بازخواستان نخواهد کرد، ولي براي آنچه در دل داريد مواخذه خواهيد شد، خداوند آمرزنده بر دبار است. (۲۲۵-۲۲۴: ۲)

اکراهي در دين نيست، که آشکار کننده راه از بي راهه است، کسي که طاغوت را منکر شود و به خدا ايمان آورد، به دستاويز محکمي چنگ زده که گسستن در آن نيست، و خداوند شنواي داناست. (۲۵۶: ۲)

همگي به ريسمان خدا چنگ بزنيد و پراکنده نشويد، و نعمت خدا بر خودتان را بيباد آوريد، که چگونه دشمن يکديگر بوديد و دلهايتان را بيکديگر مهربان کرد، و به لطف او برادر شديد، حال آنکه بر لب پرتگاهي از آتش بوديد و خداوند شما را نجات داد، خداوند بدين سان آياتش را براي تان بيان مي کند تا هدايت شويد.

(۱۰۳: ۳)

مانند کساني نباشيد که متفرق شدند، و بعد از آمدن آيات روشن اختلاف کردند، براي آنها عذاب بزرگي است. (۱۰۵: ۳)

اين کتاب (قرآن) را برحق بر تو نازل کرديم، و اين درحالي است که کتابهاي پيشين را، که در برابر آن قرار دارد تصديق مي کند، و شاهد و نگهبان آنهاست، بنابراين به آنچه خدا نازل کرده است درميان آنها حکم کن، و از هوا و هوسشان پيروي مکن، که از احکام الهي بازمانی.

برای هر گروه از شما آئین و طریقه روشنی قرار دادیم و اگر خدا می خواست همه شما را بصورت یک اُمت درمی آورد، ولی خواست در آنچه به شما داده است امتحانتان کند، پس در نیکیها بر یکدیگر پیشی گیرید، که بازگشت همه بسوی اوست، و از آنچه در آن اختلاف دارید آگاهتان می کند. (۵:۴۸)

این راه راست من است، از آن پیروی کنید و به راههای مختلف نروید، که شما را از راه حق دور می کند، این چیزی است که خداوند به آن سفارشتان کرده است، تا با تقوا شوید.

(۶:۱۵۳)

تو را با آنان که آئین خود را فرقه فرقه کردند و در آن به دسته جات مختلف تقسیم شدند، هیچ کاری نباشد، سر و کارشان با خداست، آنگاه آنها را از کردارشان آگاه خواهد کرد. (۶:۱۵۹)

از (نافرمانی) خدا بپرهیزید و میانه خودتان را اصلاح کنید و اگر ایمان دارید به خدا و پیامبرش گردن دهید. (قسمتی از آیه: ۱: ۸)

خدا و پیغمبرش را اطاعت کنید، و نزاع نکنید که ناتوان شوید و مهابت و قدرتتان از میان برود، شکیبیا باشید که خدا یاور صابران است. (۸:۴۶)

مردم جز اُمت واحدی نبودند، آنگاه اختلاف کردند و اگر فرمان پیشین پروردگارت نبود، درمایه اختلاف میان آنها داوری شده بود. (۱۱:۰۹)

اگر پروردگارت می خواست مردمان را یک اُمت قرار می داد، ولی آنها مدام در تفرقه اند، مگر کسانی که پروردگارت به آنها رحم کند، و آنها را برای همین آفریده است، و فرمان پروردگارت قطعی است که جهنم را از جن و انس پُر خواهم کرد. (۱۱:۱۱۸)

به خدا سوگند که ما رسولانی به سوی امتهای پیش از تو فرستادیم، اما شیطان اعمال آنها را در نظرشان جلوه داد و امروز شیطان یار آنهاست و به عذاب دردناک گرفتار خواهند بود.

ما این کتاب را بر تو نازل نکردیم، مگر برای اینکه موارد اختلاف را برای آنها بیان کنی و مایه هدایت و رحمت مؤمنان باشد. (۶:۴-۶:۳۳)

طایفه ها با هم اختلاف کردند، و ای پرکافران از مشاهده روز بزرگ. (۱۹:۳۷)

بی تردید این آئین شما، آئینی است یگانه و من پروردگار شما هستم، مرا عبادت کنید.

در آئین خود فرقه فرقه شدند و همگی به سوی ما باز می گردند، هرکس اعمال صالح انجام دهد و مؤمن باشد، کوشش او بی پاداش نخواهد ماند، و ما برایش می نویسیم. (۹۴-۹۲: ۲۱)

خداوند در روز رستاخیز میان مؤمنان (مسلمانانی که به رسالت محمد(ص) ایمان دارند) و یهودیان و صائبان و مسیحیان و زرتشتیان و مشرکان داوری می کند، چرا که خدا بر هر چیز گواه است. (۲۲: ۱۷)
برای هر امتی عبادتی مقرر کردیم تا آنرا انجام دهند، پس نباید در این امر با تو به نزاع برخیزند، بسوی پروردگارت دعوت کن که تو بر راه راست قرار داری، و اگر با تو از در جدل درآیند بگو:

" خداوند به کردارتان داناتر است، خداوند در روز قیامت میان شما در موارد اختلافتان داوری خواهد کرد."

(۶۹-۶۷: ۲۲)

با یکتا پرستی روی به دین آور، این آفرینشی است که خدا مردم را به آن شیوه آفرید، تغییری در آفرینش خدا نیست، این است آئین استوار، ولیکن بیشتر مردم نمی دانند.

به سویش بیائید و برای او تقوا کنید و نماز را برپا دارید و از مشرکان نباشید، از کسانانی که در دینشان فرقه فرقه شدند و هر فرقه ای به آنچه داشت دلخوش بود. (۳۲-۳۰: ۳۰)

مسلماً پروردگار تو در روز قیامت در آنچه اختلاف داشتند در میانشان داوری خواهد کرد. (۲۵: ۳۲)

این کتاب از جانب خدا، که توانمند فرزانه است نازل شده است.

ما این کتاب را به راستی بر تو نازل کردیم، پس خدا را پرست و دین را برای او خالص کن.

آگاه باش که دین خالص از آن خداست و آنان که غیر از او دیگری را معبود خود گرفتند: " که بدین منظور اینها را می پرستیم تا ما را به خدا نزدیک کنند." خداوند در اختلاف میان آنها داوری خواهد کرد، خدا دروغگویان ناسپاس را هدایت نمی کند. (۳۹: ۱-۳)

بگو: " خداوندا! ای آفریننده آسمانها و زمین، و دانای نهان و آشکار، توئی که به اختلاف میان بندگانت داوری خواهی کرد." (۴۶: ۳۹)

داوری هرچیز که در آن اختلاف کنید، با خداست، این خدا پروردگار من است، بر او توکل کرده ام، و به او باز می گردم. (۴۲: ۱۰)

آئینی را برای شما مقرر داشت که نوح را بدان سفارش کرد، و آنچه را بتو وحی کردیم، به ابراهیم و موسی و عیسی سفارش کردیم، که دین را برپا دارند و در آن تفرقه نیندازند، آنچه را

بدان دعوت می کنید برمشرکان گران است، خدا هرکه را بخواهد برمی گزیند و کسی را که بسوی او بازگردد هدایت می کند.

آنها پراکنده نشدند مگر پس ازپی بردن به حقیقت و از روی حسادت با یکدیگر، اگر پیش از این ازطرف پروردگارت فرمانی درکار نبود که آنها را تا زمانی معین مهلت داده است،" داوری صورت گرفته بود، و براستی کسانی که بعد از آنها وارث کتاب شده اند درباره آن بشدت شکاک و بدبینند، پس به آن دعوت کن و همانگونه که مأمور شده ای پایدار باش، و از هوا و هوس آنان پیروی نکن و بگو: " به کتابهایی که خدا نازل کرده است ایمان دارم و مأمورم درمیان شما به عدالت رفتار کنم، خداوند پروردگار ما و شماست، اعمال ما از آن ما، و اعمال شما از آن شماست، خصومتی درمیان ما و شما نیست، خداوند ما را دریک جا گرد می آورد و بازگشت بسوی اوست.

دلیل کسانی که بعد از پذیرفتن دعوت خدا راجع به آن جدال کنند، نزد پروردگارشان باطل است و غضب و عذاب سختی برای آنهاست. (۱۶-۱۳: ۴۲)

چون عیسی دلایل روشن خود را آورد، گفت: " من برای شما حکمت آورده ام، تا چیزهایی را که درآن اختلاف دارید برایتان بیان کنم، پس برای خدا تقوا داشته باشید، و ازمن اطاعت کنید، براستی خدا پروردگارمن و شماست، او را بپرستید که راه راست همین است.

گروههایی از آنها اختلاف کردند، وای برستمکاران از عذاب روز دردناک. (۶۳-۶۵: ۴۳)

مؤمنان برادرند، بین برادران خود صلح دهید، و تقوا پیشه کنید، باشد که مورد رحمت الهی واقع شوید.

ای مؤمنان گروهی از مردان نباید گروه دیگر را مسخره کنند، چه بس آنان از اینان بهتر باشند، و زنان با ایمان نیز نباید زنان دیگر را، زیرا چه بسا آنان بهتر باشند، ازیکدیگر عیبجویی نکنید و با القاب زشت یکدیگر را نخوانید، که پس از ایمان آوردن، نام فسق بسیار زشت است، و آنانکه توبه نمی کنند ستمکارند.

ای مؤمنان، از بسیاری گمانها پرهیز کنید، زیرا پاره ای از گمانها گناه است، و هرگز درکار پنهانی دیگران کنجکاری نکنید، و غیبت یکدیگر را روا ندانید، آیا در بین شما کسی هست که دوست داشته باشد، گوشت برادر مرده خود را بخورد؟ البته کراهت دارید، برای خدا تقوا کنید که او توبه پذیر و مهربان است.

ای مردم، ما شما را از مرد و زنی آفریدیم، و شما را دسته ها و قبیله ها کردیم تا یکدیگر را بشناسید، و گرامی ترین شما نزد خدا با تقواترین شماست، خداوند دانای آگاه است. (۱۳-۱۰: ۴۹)

کافران اهل کتاب و مشرکان از دین خود دست بردار نبودند، تا برای آنها دلیل روشنی بیاید، پیامبری از جانب خدا، کتابهای پاک را می خواند، که در آن نوشته هائی است استوار، ولی اهل کتاب پراکنده نشدند، مگر آنگاه که دلیل روشنی برای آنها آمد، درحالی که دستوری را دریافت نکرده بودند، جز اینکه با کمال خلوص به آئین توحید خدا را پرستش کنند، و نماز را برپا دارند، و زکات بدهند، این است آئین راستین. (۵- ۱ : ۹۸)

آزادی بیان:

چنین دشمنانی از شیاطین جن و انس را در برابر هر پیامبری قرار دادیم که سخنان فریبنده بی پایه به دیگران القا می کردند و اگر پروردگارت می خواست چنین نمی کردند، پس آنها را با دروغهایشان واگذار، تا قلوب کسانی که به آخرت ایمان ندارند به آن متمایل شود، که آنچه می خواهند انجام دهند. (۱۱۳-۱۱۲: ۶)

ما پیش از تورسول یا پیامبری نفرستادیم، جز آن که وقتی مشغول خواندن آیات شد، گرفتار القائنات شیطان گردید، اما خداوند القائنات شیطان را مرتفع کرد، و آیات خود را استحکام بخشید، خداوند دانای فرزانه است. تا القائنات شیطان را آزمونی قرار دهد، برای دل بیماران و سنگدلان و براستی ستمگران در عداوت و ناسازگاری از حق بدورند، و تا دانشمندان بدانند که قرآن به راستی از جانب پروردگار توست، و به آن ایمان بیاورند، و دلهایشان نرم شود، و خداوند مؤمنان را به راه راست هدایت می کند.

(۵۴-۵۲: ۲۲)

آنها را رها کن تا در باطل غوطه خورند و بیازیچه سرگرم باشند، تا روزی را که به آنها وعده شده است ببینند. (۸۳: ۴۳)

مردان و زنان- ازدواج و طلاق:

از نشانه های قدرت اوست که همسرانی از جنس خودتان برایتان آفرید، تا به آنها آرام بگیرید، و در میانتان دوستی و مهربانی بوجود آورد، برآستی که این عبرتی است برای آنان که می اندیشند. (۲۱ : ۳۰)

با زنان مشرک ازدواج نکنید تا ایمان بیاورند، کنیز مؤمن از زن مشرک بهتر است، اگر چه شیفته تان کرده باشد، زنان خود را به ازدواج مردان مشرک در نیاورید، تا ایمان بیاورند، بنده مؤمن از مرد مشرک بهتر است، اگر چه شیفته تان کرده باشد، آنها به آتش دعوتتان می کنند، و خدا به بهشت و آمرزش، خداوند آیاتش را بر مردم عرضه می دارد تا بخود آیند.

درباره حیض زنان از تو می پرسند، بگو: " رنجی است و در قاعدگی از زنان کناره بگیرد، و تا پاک نشده اند به آنها نزدیک نشوید، چون پاک شدند، آن سان که خدا به شما فرمان داده است با آنان بیامیزید، خداوند توبه کنندگان و پاکیزگان را دوست دارد. (۲۲۲ - ۲۲۱ : ۲)

خداوند را دستاویز سوگندهایتان قرار ندهید که از نیکی و تقوا و اصلاح بین مردم خود داری کنید، که خداوند شنوای داناست.

خداوند به سبب سوگندهای لغو (زبانی و ظاهری) بازخواستتان نخواهد کرد، ولی برای آنچه در دل دارید مؤاخذه خواهید شد، خدا آمرزنده بردبار است.

کسانی که به ترک مباشرت با زنان خود سوگند یاد کنند باید چهار ماه انتظار بکشند، چنانچه بازگردند خداوند آمرزنده مهربان است.

اگر تصمیم جدائی گرفتید، خداوند شنوای داناست، زنان مطلقه باید سه پاکی پی در پی در انتظار بمانند. اگر به خدا و روز رستاخیز ایمان دارند روا نیست آنچه را خدا در رحمهایشان آفریده است، کتمان کنند، در این مدت اگر شوهرانشان خواستار سازش باشند، به رجوع سزاوارترند، و برای زنان برابر وظایفی که بر عهده دارند حقوق شایسته ای قرار داده شده است، و مردان بر آنان درجه ای برتری دارند، و خداوند پیروزمند فرزانه است.

طلاق دو بار است و از آن پس یا به شایستگی نگاهداشتن، یا به نیکی رها کردن، و بر شما روا نیست که آنچه را به آنها داده اید بازگیرید، مگر آنکه هردو را ترس ناتوانی از برپاداشتن حدود الهی در میان باشد، و اگر از

رعایت نشدن حدود الهی بترسید، مانعی ندارد که زن فدیہ بدهد، این حدود خداست و از آن تجاوز نکنید، هرکس از حدود خدا تجاوز کند ستمگر است. (۲۲۹-۲۲۴: ۲)

اگر باز هم زن را طلاق داد، دیگر بر او حلال نیست تا این که با شوهری دیگر ازدواج کند و اگر او زن را طلاق داد، گناهی نیست که دوباره به همسری یکدیگر درآیند، مشروط بر اینکه یقین داشته باشند که حدود و مقررات الهی را عمل می کنند، این است حدود الهی که برای آگاهان گفته می شود.

چون زنان را طلاق دادید و زمان عده آنها به سر آمد، یا به شایستگی نگاهشان دارید، و یا به طرز پسندیده رهایشان کنید، و هرگز به منظور زیان رسانیدن و تعدی کردن نگاهشان ندارید، و کسی که چنین کند بخویشتن ستم کرده است.

آیات خدا را به استهزا نگیرید و به خاطر بیاورید نعمت خدا را بر خود و کتاب و حکمتی را که بر شما نازل کرده است، و شما را با آن پند می دهد، برای خدا تقوا داشته باشید و بدانید که او بر همه چیز واقف است.

آنگاه که زنان را طلاق دادید و عده شان سر آمد، اگر در میان آنها تراضی پسندیده برقرار شود، مانع ازدواج با همسرانشان نشوید، این حکم پند دهنده کسی است که به خدا و روز رستاخیز ایمان داشته باشد، خدا می داند این دستور برای شما پاکتر و پاکیزه تر است و شما نمی دانید.

مادران فرزندان خود را دو سال تمام شیر دهند، این حکم برای کسی است که بخواهد دوران شیرخوارگی را کامل گرداند و نیز خوراک و پوشاک مادر به طور متعارف به عهده پدر فرزند است، هیچکس بیش از توانش وظیفه ندارد، نه مادر به خاطر فرزندش زیان ببیند، نه پدر، و بر وارث او نیز چنین است، اگر آن دو با رضایت و مشورت یکدیگر بخواهند کودک را از شیر بگیرند، گناهی بر آنان نیست، اگر اراده کردید که برای فرزندان خود دایه بگیرید به شرطی رواست که حق دایه را به طور شایسته ای بدهید و برای خدا تقوا داشته باشید و بدانید که خدا به آنچه می کنید آگاه است.

کسانی که از شما می میرند و همسرانشان باقی می مانند، باید چهار ماه و ده روز عده نگهدارند و چون این مدت به پایان رسید، بر شما ایرادی نیست که به شیوه های شایسته به اراده خود گذران کنند، و خدا به آنچه می کنید آگاه است.

بر شما گناهی نیست که به کنایه از آن زنان خواستگاری کنید، یا بدون به زبان آوردن، نیت ازدواج را در دل پنهان دارید و آنچه را بعداً به زبان خواهید آورد، فقط خدا بداند، و به طور نهانی با آنها قرار زناشویی نگذارید، مگر اینکه به طرز پسندیده ای اظهار دارید و تا انقضای عده اقدام به عقد نکاح نکنید و بدانید که خدا از نیات درونی شما آگاه است، از (نافرمانی) خدا بترسید و بدانید که او آمرزنده بردبار است.

اگر زنان را قبل از آمیزش جنسی و تعیین مهر طلاق دهید، گناهی بر شما نیست، ثروتمند به اندازه وسعتش و تنگدست نیز درخور توانائیش آنها را برخوردار سازد، که این نیکوکاران را شایسته است.

(۲۳۶-۲۳۰:۲)

اگر زنان را قبل از آمیزش جنسی و تعیین مهر طلاق دهید، در صورتی که برای آنها مهری تعیین کرده اید نصف آن را بپردازید، مگر اینکه آن زن یا کسی که اجازه پیمان زناشویی به دست اوست آن را ببخشد، اگر شما گذشت کنید، به حفظ تقوا نزدیکتر است، و گذشت و نیکوکاری را فراموش نکنید، که خداوند ناظر است به آنچه انجام می دهید. (۲۳۷:۲)

ای پیامبر! هرگاه زنان را طلاق دهید در زمان پاکیشان طلاق گوئید و حساب عده را نگه دارید و از خدائی که پروردگار شماست تقوا کنید، نه شما آنها را از خانه هایشان بیرون کنید و نه آنها بیرون روند، مگر آنکه کار قبیح آشکاری انجام دهند، این حدود الهی است، هرکس از حدود خدا تجاوز کند، به خود ستم کرده است، تونمی دانی امید است خدا از آن پس وضع تازه ای فراهم آورد.

وقتی عده آنها سر رسید، یا به شایستگی نگاهشان دارید، یا به شایستگی از آنها جدا شوید، و دو مرد عادل از نزدیکانتان را گواه بگیرید، و شهادت را برای خدا برپا دارید، این چیزی است که به ایمان آوردگان به خدا و روز قیامت گوشزد می شود، هرکس از خدا تقوا کند، خداوند راه نجاتی پیش پای او می گذارد، و او را از جائی که گمان ندارد روزی می رساند، هرکس به خدا توکل کند، خدا او را کافی است، خداوند در انجام فرمان خود پایدار است، و برای هر چیز اندازه ای قرار داده است.

زنانی که از عادت ماهانه محرومند- اگر در وضع آنها شک دارید - و نیز آنها که حیض نشده اند، عده ایشان سه ماه است، عده زنان باردار تا زمان فارغ شدن است، هرکس برای خدا تقوا پیشه کند، کار را بر او آسان گیرد، این فرمان خداست که بر شما نازل شده است، و هرکس تقوای الهی پیشه سازد، خداوند گناهانش را می بخشد، و پاداش او را افزون می گرداند. زنان را حتی المقدر درجائی که خودتان ساکن هستید سکونت دهید و آزارشان ندهید تا عرصه را بر آنها تنگ نکرده باشید و اگر باردار باشند، مخارج آنها را بدهید، اگر به توافق نرسیدید، زن دیگری شیر دادن بچه را برعهده بگیرد.

ثروتمند باید از ثروت خود انفاق کند و تنگدست به همان اندازه که خدا به او داده است، خدا هیچکس را جز به آنچه توانائی داده است مکلف نمی کند، خداوند به زودی بعد از سختی آسانی را پیش آورد. (۷-۱: ۶۵)

کسانی که از شما می‌گیرند و همسرانی به جا می‌گذارند، باید وصیت کنند که هزینه یک سال آنها را بپردازند و از خانه اخراجشان نکنند، و اگر خودشان بیرون روند، نسبت به آنچه درباره خود مطابق عرف انجام دهند بر شما گناهی نیست، و خداوند توانمندی فرزانه است.

برای زنان مطلقه هدیه ای مناسب به عهده افراد با تقواست است، خداوند بدین سان آیات خود را بازمی‌گوید، تا بیاندیشید. (۲۴۲-۲۴۰:۲)

ای مردم از (نافرمانی) خدائی بترسید که شما را از یک تن آفرید، و همسرش را از او پدید آورد، و از آن دو مردان و زنان بسیاری را به وجود آورد، از (نافرمانی) کسی بترسید که به نام او از یکدیگر تقاضا می‌کنید، و حرمت پیوند خویشان را نیز رعایت کنید، زیرا خدا مراقب شماست. (۴:۱)

ای مؤمنان بر شما حلال نیست که زنان را برخلاف میلشان به ارث ببرید، آنها را تحت فشار قرار ندهید که قسمتی از آنچه را به آنها داده اید پس بگیرند، مگر اینکه آشکارا کار نا شایسته انجام دهند، با آنها نیک رفتاری کنید و اگر از آنها کراهتی داشتید (بدانید که) چه بسا از چیزی کراهت داشته باشید، ولی خداوند در آن نیکی فراوان قرار داده باشد.

اگر خواستید زن دیگری بجای همسر خود اختیار کنید، و مال فراوانی به او داده اید، چیزی از او باز نگیرید، آیا برای بازپس گرفتن آن، به تهمت متوسل می‌شوید؟ این گناه آشکاری است. چگونه آنرا بازپس می‌گیرید، درحالی‌که با یکدیگر آمیزش داشته اید، و زنان از شما پیمان محکمی گرفته اند.

با زنانی که پدران شما با آنها ازدواج کرده اند زناشوئی نکنید، مگر آنکه پیش از این (حکم) انجام گرفته است، که این کار زشت و نکوهیده و شیوه ای ناپسند است.

(نکاح با اینان) بر شما حرام شده است : مادران، دختران، خواهران، عمه ها، خاله ها، دختران برادر، دختران خواهر، مادران رضائی، مادران همسر و دختران همسران که در کنار شما پرورش یافته اند و از همسرانی باشند که با آنها آمیزش داشته اید، و چنانچه با آن همسران آمیزش جنسی نداشته اید مانعی ندارد- و نیز همسران پسرانی که از نسل شما هستند بر شما حرام است، و دوخواهر را در یک زمان نباید به همسری خود اختیار کنید، مگر آنچه در گذشته واقع شده، که خدا آمرزنده مهربان است. (۴:۱۹-۲۳)

آرزومند برتری‌هایی مباحثید که خدا به بعضی از شما نسبت بر بعضی دیگر داده است، برای مردان بهره ایست از آنچه به دست می آورند و برای زنان نیز نصیبی، و از فضل خدا مسئلت کنید که او به همه چیز داناست.

ما برای هرکس ارث برانی قرار داده ایم که از ماترک پدر و مادر و نزدیکان خود ارث ببرند و نیز کسانی که با آنها پیمان بسته اید، نصیبشان را بدهید، البته خداوند بر هر چیز شاهد است. (۳۳-۳۲:۴)
نکوکار با ایمان چه مرد باشد چه زن، وارد بهشت می شود، و کمترین آزاری نخواهد دید.
چه آنئی بهتر از دین کسی است که خود را تسلیم خدا کند و نیکوکار باشد و پیرو دین پاک ابراهیم شود؟ خداوند ابراهیم را به دوستی خود برگزید.

آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست و او بر هر چیز احاطه دارد. (۱۲۴-۱۲۴:۴)
در باره زنان از تو فتوا می خواهند، بگو: " خدا و آیات قرآن که برای شما خوانده می شود، در باره آنها و زنان یتیمی که حقشان را نمی دهید و می خواهید به نکاح خود درآورید و نیز کودکان صغیر و نا توان به شما فتوا می دهد: که یا یتیمان به عدالت رفتار کنید، که خدا از کردار نیکتان آگاه است.

اگر زنی از ناسازگاری یا اعراض شوهرش بیم داشت بر آنها گناهی نیست که با هم سازش کنند، و سازش بهتر است. اگر چه نفسها را بخل فرا گرفته است. و اگر نیکی کنید و تقوا پیشه سازید، خداوند از کردارتان آگاه است، هرچه بکوشید هرگز نمی توانید در میان زنان به عدالت رفتار کنید، پس بکلی اعراض نکنید که او را بلاتکلیف وا گذارید، و اگر راه صلاح و تقوا پیش گیرید، خداوند آمرزنده مهربان است.

اگر از یکدیگر جدا شوند، خدا طرفین را از رحمت خود بی نیاز کند، و خدا گشایشگر فرزانه است. (۳۰-۱۲۷:۴)

اوست که شما را از یک تن واحد آفرید، و همسر آن یک تن را نیز از جنس خودش پدید آورد، تا به او آرام گیرد، و چون او را دربر گرفت سبک بار شد و با آن بار چندی زیست تا گرانبار شد، آنگاه هردو، خدائی را که پروردگارشان بود خواندند، که اگر فرزند تندرستی به ما عطا کنی، شکر تو را به جا خواهیم آورد.

چون خدا به آنها فرزندی تندرست عطا کرد، برای او شریک‌هایی از میان آنچه به آنها داده بود، قرار دادند، خداوند از آنچه شریک او قرار می دهند برتر است. (۱۹۰-۱۸۹:۷)

چون قرآن خوانده شود گوش کنید و ساکت باشید، باشد تا مشمول رحمت او قرار گیرید، پروردگارت را پیش خود با تضرع و با صدای آهسته در صبح و شب یاد کن و غافل مباش.

آنان که در پیشگاه پروردگار تو هستند، از عبادتش تکبر نمی ورزند و او را تسبیح می گویند و برایش سجده می کنند. (۲۰۶-۲۰۴: ۷)

مردان و زنان منافق از یک گروهند، به کارهای زشت فرمان می دهند و از نیکیها بازمی دارند، و دست به انفاق نمی گشایند، آنها خدا را از یاد بردند، و خدا هم آنها را فراموش کرد- منافقان همان فاسقانند. خداوند به مردان و زنان منافق و کفار، آتش دوزخ را وعده داده است و جاودانه در آن خواهند ماند، همان برایشان کافی است، لعنت خدا بر آنهاست و عذابی همیشگی دارند.

مانند پیشینیان که از شما نیرومند تر بودند و اموال و فرزندانشان زیادتر بود، به سهم خود بهره بردند، و شما نیز از سهم خویش برخوردار شدید، همانگونه که پیشینان شما بهره بردند، شما در اندیشه و سخنان باطل فرو رفتید، همانگونه که آنها هم فرو رفتند، اعمال آنها در دنیا و آخرت از میان رفت، آن گروه از زیانکارانند.

(۶۹-۶۷: ۹)

آیا خبر پیشینان چون قوم نوح، عاد، ثمود، و قوم ابراهیم و اصحاب مدین (قوم شعیب) و شهرهای زیر و رو شده (قوم لوط) به آنها نرسید، که پیامبران با دلایل روشن به سوی آنها آمدند، خداوند به آنها ستم نکرد، بلکه آنها به خویشان ستم کردند.

و مردان و زنان با ایمان دوستان یکدیگرند که به کارهای پسندیده فرمان می دهند، و از کارهای ناپسند بازمی دارند، و نماز را برپا میکنند و زکات می دهند و از خدا و پیامبرش فرمان می برند، آنانند که خدا به زودی مشمول رحمتشان قرار خواهد داد که خدا توانا و حکیم است.

خدا به مردان و زنان مؤمن بهشتهایی را وعده داده است که جویها در آن جاریست، و بهشتیان همواره در آنجا هستند، و نیز خانه های نیکو در بهشت جاوید، ولی خشنودی خدا از همه برتر است، و اینست رستگاری عظیم. (۷۲-۷۰: ۹)

خداوند برای شما همسرانی از جنس خودتان قرار داد و از همسرانتان برای شما فرزندان و نوادگان بوجود آورد، و از چیزهای پاکیزه به شما روزی داد، چرا به باطل ایمان دارند و به نعمت خدا کفر می و دزدند؟ آنها غیر از خدا چیزهایی را می پرستند که مالک روزی آنها از آسمانها و زمین بیستند، و توانائی این کار را ندارند. (۷۳-۷۲: ۱۶)

گرد زنا نگریدید که کاری بسیار زشت و شیوه ای ناپسند است. (۱۷: ۳۲)
متهم کنندگان زنان پاکدامن نا آگاه با ایمان در دنیا و آخرت از رحمت حق محرومند و عذاب بزرگی برای آنهاست، روزی که زبان و دست و پا علیه آنها درباره عملی که انجام داده اند

گواهی دهند، خداوند جزای واقعی آنها را در آن روز خواهد داد و خواهند دانست که خدا همان حقیقت آشکار است.

زنان ناپاک لایق مردان ناپاک هستند و مردان ناپاک نیز لایق زنان ناپاک و زنان پاکدامن، شایسته مردان پاکدامن و مردان پاکدامن نیز شایسته زنان پاکدامن هستند، آنها از چیزهایی که درباره شان می گویند منزهند و آمرزش و روزی نیکو دارند. (۲۶ - ۲۳ : ۲۴)

به مردان با ایمان بگو: " (از نگاه شهوت آلود) چشم بپوشند، و عفت خود را حفظ کنند، این برای شان شایسته تر است، خداوند به کردارشان آگاه است.

به زنان با ایمان بگو: " (از نگاه خریداری) چشم بپوشند و عفت خود را حفظ کنند، و زینت خود را جز آن مقدار که ظاهر است، آشکار نکنند، و پوششهای خود را برگریبان بیافکنند، و زینت خود را آشکار ن سازند، مگر نزد شوهران، پدران، پدر شوهرها، پسران، پسران همسر، برادران، پسران برادر، پسران خواهر، زنان مسلمان، بردگان، مردان خدمتکاری که رغبتی به زنان ندارند، یا کودکانی که از امور جنسی آگاهی ندارند، و طوری پای بر زمین نزنند که زینت پنهانشان جلب توجه کند، ای مؤمنان همگی بسوی خدا بازگردید تا درستگار شوید. (۳۱ - ۳۰ : ۲۴)

مردان و زنان بی همسر و نیز بردگان و کنیزان شایسته و درستکار را همسر دهید و اگر تنگدست باشند، خداوند از فضل خود آنها را بی نیاز می کند، خداوند گشایش دهنده آگاه است.

آنان که امکان ازدواج ندارند باید عقیف باشند، تا خداوند آنان را از فضل خود بی نیاز کند، و بردگانی که خواهان باز خریدن خویشند، اگر خیر و صلاح آنها را احساس می کنید، بپذیرید، و چیزی از مالی که خدا به شما داده است به آنها بدهید، و کنیزان خود را که می خواهند عقیف بمانند، برای به دست آوردن مال دنیا به خود فروشی مجبور نکنید، هرکس آنان را به زنا مجبور کند، خداوند برای آنان که به اکراه و اداری شده اند، آمرزنده مهربان است.

ما آیات روشن و مثلی از پیشینیان و اندرزی برای اهل تقوا به سوی شما نازل کردیم.

خداوند نور آسمانها و زمین است، مثل نورش چراغانی را می ماند با چراغ که در میان شیشه ای است و آن شیشه چونان ستاره درخشان، این چراغ با روغنی افروخته می شود که از درخت پر برکت زیتونی گرفته شده است که نه شرقی است و نه غربی، و بدون تماس با آتش در حد شعله ور شدن است، نوری است افزون بر نور، خداوند هرکس را بخواهد به نور خود هدایت می کند، و برای مردم مثالها می آورد، خداوند بر هر چیز آگاه است، آن نور درخانه هائی است که خداوند اجازه داد است که نامش در آنجا بلند شود و صبح

و شام در آن برایش تسبیح گویند، مردانی که تجارت و داد و ستد از یاد خدا و برپاداشتن نماز و ادای زکات غافلشان نمی‌کند، از روزی بی‌مناکند که دلها و چشمها در آن بی‌تاب می‌شود. خداوند آنها را بهتر از آنچه انجام داده اند پاداش می‌دهد و از فضل خود بر پاداش آنها می‌افزاید، و هرکه را بخواهد بدون حساب روزی می‌دهد. (۳۸-۳۲: ۲۴)

کسی که خدا و رسول را اطاعت کند و خدا ترس و با تقوا باشد رستگار است. (۲۴: ۵۲)

خداوند دوقلب در درون هیچ مردی قرار نداده است و نیز همسران ظهار کرده شما را مادرانتان قرار نداده است. و پسر خوانده های شما را فرزندانان نکرده است، این حرفی است که بزبان می‌گوئید، خداوند حق می‌گوید و به راه راست هدایت می‌کند.

آنها را بنام پدرانشان بخوانید که نزد خدا منصفانه تر است و اگر پدرانشان را نمی‌شناسید برادران دینی و دوستان شما هستند، اگر قبلاً خطائی کرده اید بر شما گناهی نیست، مگر بر آنچه دلتان بر آن عمد دارد، و خدا آمرزنده مهربان است.

پیامبر نسبت به مؤمنان از خودشان سزاوارتر است و همسران او مادران مؤمنان هستند و در کتاب خدا خویشاوندان نسبی از مؤمنان و مهاجران بیکدیگر سزاوارترند، مگر اینکه به دوستانان نیکی کنید، که این حکم در کتاب خدا نوشته شده است. (۴-۳۳)

خداوند برای مردان و زنان مسلمان، مردان و زنان با ایمان، مردان و زنان فرمانبردار، مردان و زنان راستگو، مردان و زنان شکیبیا، مردان و زنان فروتن، مردان و زنان صدقه دهنده، مردان و زنان روزه دار، مردان و زنانی که حافظ عفتشان هستند، و مردان و زنانی که بسیار یاد خدا می‌کنند، آمرزش و پاداش بزرگی آماده کرده است.

هیچ مرد و زن با ایمانی درکاری که خدا و رسولش حکم کنند از خود اختیاری ندارند، و هرکس فرمانبردار خدا و رسولش نباشد، به سختی درگمراهی افتاده است. (۳۶-۳۵: ۳۳)

ای مؤمنان! هنگامی که با زنان با ایمان ازدواج کردید، و قبل از همبستر شدن طلاقشان دادید، شما را برآنان عده ای نیست که به سر آورند، متاعی به آنها بدهید، و به نیکی رهایشان کنید. (۴۹: ۳۳)

زنان را گناهی نیست اگر در نزد پدر، پسر، برادر، برادر زاده، خواهرزاده، زنان مسلمان و یا مملوکان خود بدون حجاب باشند، از نافرمانی خدا بترسید که او بر هر چیز ناظر است.

خداوند و فرشتگانش بر پیامبر درود می فرستند، ای مؤمنان بر او درود بفرستید و سلام کنید و تسلیم او باشید.

خداوند کسانی را که خدا و پیامبرش را آزار می دهند در دنیا و آخرت از رحمت خود دور خواهد کرد و عذاب خوار کننده ای برایشان آماده کرده است، و نیز کسانی که بی گناه باعث آزار مردان و زنان با ایمان شوند، مرتکب تهمت و گناه آشکاری شده اند.

ای پیامبر! به همسران و دخترانت و زنان با ایمان بگو، پوشش هایشان را بخود برگیرند، این کار بهتر از این است که شناخته شوند، نیز مورد آزار قرار بگیرند، خداوند آمرزنده مهربان است. (۵۵-۵۹ : ۳۳)

اوست که بردلهای مؤمنان آرامش فرستاد، تا ایمانشان را بیفزاید، که سپاه آسمانها و زمین از آن خداست، و خداوند دانای فرزانه است، تا مردان و زنان با ایمان را به باعهادی وارد کند که جویباران در آن جاریست، و جاودانه در آنجا باشند، و از گناهانشان درگذرد، و این نزد خدا موفقیت بزرگی است. (۴-۴۸)

و نیز مردان و زنان منافق، و مردان و زنان مشرک را که برخدا بد گمانند، عذاب کند، بدا به حال ایشان، خداوند بر آنها خشم گرفت و از رحمت خود دورشان کرد، و جهنم را برای آنان آماده ساخته، و چه بد سرانجامی است. سپاه آسمانها و زمین از آن خداست و او نیرومند فرزانه است، ما تو را گواه و مژده دهنده و هشدار دهنده فرستادیم، تا به خدا و رسولش ایمان بیاورید و یاریش کنید و بزرگش شمارید، و بامداد و شامگاه او را تسبیح گوئید. (۴-۴۸)

ای مردم، ما شما را از مرد و زنی آفریدیم، و شما را دسته ها و قبیله ها کردیم تا یکدیگر را بشناسید، و گرمای ترین شما نزد خدا با تقواترین شماست، خداوند دانای آگاه است. (۱۳: ۴۹)

روزی که مردان و زنان با ایمان را بنگری که نور آنها پیشاپیش و در سمت راستشان به سرعت حرکت کند، در آن روز شما را به باعهادی بشارت باد که در آن نهرها جاریست و جاودانه در آن خواهید ماند، این پیروزی بزرگی است.

روزی که مردان و زنان منافق به مؤمنان می گویند: " بر ما نظر کنید تا از نور شما بهره مند شویم. " گفته شود: " به عقب باز گردید و کسب نور کنید. " در این هنگام دیواری میان آنها کشیده شود که دری دارد، درونش رحمت و برونش عذاب. آنها را صدا زنند که مگر ما با شما نبودیم؟ گویند: " آری " ولی شما خودتان را

فریفتید و منتظر ماندید و شک آوردید و آرزوها فریبتان داد تا فرمان خدا در رسید، و شیطان شما را در برابر خدا فریب داد. (۱۴-۱۲: ۵۷)

آیا وقت آن نرسیده است که دل‌های مؤمنان در برابر ذکر خدا خاضع گردد؟ و مانند کسانی نباشند که پیش از این به آنها کتاب داده شد و پس از زمان طولانی که بر آنها گذشت قلبهایشان سخت شد و بسترشان فاسق شدند. بدانید که خداوند زمین مرده را زنده می‌کند، ما آیات را برای شما بیان کردیم باشد که بیاندیشید. مردان و زنان صدقه دهنده ای که به خدا وامی نیکو دهند، برایشان افزون شود و پاداش ارجمندی دارند.

ایمان آوردگان به خدا و رسولانش همان راستگویانند، و شهیدان نزد پروردگارشان دارنده پاداش و نور خویشند.

کافر شدگان و تکذیب کنندگان آیات ما از دوزخیانند.

بدانید که زندگی دنیا بازیچه و سرگرمی، تجمل و تفاخر در میان خودتان و افزون طلبی در اموال و فرزندان است، همانند بارانی که روئیدنیهای کشاورزان را به شگفت می‌آورد، و آنگاه بخشگد، بگونه ای که آنرا زرد بینی و سپس خرد شود، و در آخرت عذاب شدید است یا آمرزش الهی و رضای او.

و زندگی دنیا چیزی جز سرمایه فریب نیست. (۱۹-۱۶: ۵۷)

برای رسیدن به آمرزش پروردگارتان و بهشتی که به پهناوری آسمان و زمین است، بریکد یگر پیشدستی کنید، که آن برای کسانی آماده شده است، که بخدا و رسولش ایمان آورده اند. این فضل الهی است، بهرکس بخواهد می‌دهد و خداوند صاحب فضل عظیم است. هیچ مصیبتی در زمین و در وجود شما روی نخواهد داد مگر آن که قبل از پیدایش، در کتابی رقم خورده باشد، مثلاً این کار بر خدا آسان است.

تا بخاطر چیزی که از دستتان رفته است افسوس نخورید، و برای آنچه به شما داده است شادمان نشوید، و خداوند خودپسند فخر فروش را دوست ندارد، و آنان را که بخل می‌ورزند و مردم را به بخل می‌خوانند، و هرکس روی بگرداند (بداند که) خدا بی‌نیاز و شایسته ستایش است.

(۲۴-۲۰: ۵۷)

انسان کم طاقت آفریده شده است، هنگامی که بدی به او برسد بیتابی کند، و چون خیری به او رو آورد، باز دارنده باشد، مگر نمازگزاران، که پیوسته نماز گزارند، و آنهایی که در اموالشان حق معلومی برای سائلان و محرومان معین شده است.

(و) کسانی که به روز جزا ایمان دارند، و از عذاب پروردگارشان می ترسند، زیرا خود را از عذاب پروردگار در امان نمی دانند، کسانی که شرمگاه خود را حفظ می کنند، جز بر همسران و کنیزانشان که در این باره ملامتی برای ایشان نیست. هرکس غیر از این را بخواهد متجاوز است. و امانت داران و حافظان پیمان، و شهادت دهندگان به حق، و آنان که بر نمازشان مراقبت دارند. اینان در باغهای بهشت گرامی و محترمند. (۷۰:۱۹-۳۵)

حق یتیمان، پدر و مادر، خویشان و نزدیکان:

درباره یتیمان از تو میپرسند، بگو: "اصلاح کارشان بهتر است، و اگر معاشرشان شوید، برادران شما هستند و خدا مفسدان را از مصلحان باز شناسد و اگر می خواست، بر شما سخت می گرفت، که او پیروزمند فرزانه است. (۲۲۰:۲)

ای مردم از (نافرمانی) پروردگاری بترسید که شما را از یک تن آفرید، و همسرش را از او پدید آورد، و از آن دو مردان و زنان بسیاری را به وجود آورد، از (نافرمانی) خدائی بترسید، کسی که به نام او از یکدیگر تقاضا می کنید، و حرمت پیوند خویشان را نیز رعایت کنید، زیرا خدا مراقب شماست.

مال یتیمان را به یتیمان دهید، و حرام را با حلال مبادله نکنید، و اموال آنها را همراه با اموال خویش مخورید، که این گناه بزرگی است. (۲-۱:۴)

اموالی را که خدا قوام زندگیتان ساخته است به دست سیفیهان مدهید، ولی از آن هزینه و لباسشان دهید، و با آنان به نیکی سخن بگوئید، یتیمان را بیازمائید تا آنگاه که به سن زناشویی برسند، پس اگر در آنان رشدی یافتید، اموالشان را به خودشان واگذارید، و از بیم آنکه مبدا به سن رشد برسند، اموالشان را بناحق و شتاب مخورید، هر که توانگر است عفت ورزد، و هر که بی نواست، به طور متعارف (از آن مال) استفاده کند، بهنگام تسلیم اموال یتیمان گواه بگیرید، و خدا برای محاسبه کافی است.

مردان را از آنچه پدر و مادر و خویشاوندان به جای گذاشته اند، سهمی است، و زنان را نیز از آنچه پدر و مادر و خویشاوندان گذاشته اند نصیبی باشد، خواه کم یا زیاد، این سهمی است مقرر. چون خویشاوندان و یتیمان و مستمندان به هنگام (تقسیم ارث) حاضر شوند، بهره ای به آنها بدهید، و با آنان به نیکی سخن بگوئید.

آنان که نگران فرزندان ناتوانی باشند که از خود بجای می گذارند، باید از خدا بترسند و سخنی عادلانه و درست بگویند، کسانی که اموال یتیمان را به ستم می خورند، درحقیقت آتشی را می بلعند و به زودی به آتش سوزانی درآیند. (۱۰-۵ : ۴)

خدا را بپرستید و چیزی را شریک او قرار ندهید و با پدر و مادر، خویشاوندان، یتیمان، مستمندان، همسایه خویش، همسایه بیگانه، دوست موافق، ره ماندگان و بردگانی که مالکشان هستید، نیکی کنید، زیرا خدا متکبران فخر فروش را دوست ندارد. (۳۶ : ۴)

برای کسانی که بخل می ورزند و مردم را نیز به بخل می خوانند و آنچه را خدا از کرشم به آنها عطا کرده است کتمان می کنند و نیز برای کافران عذاب خوارکننده ای مهیا کرده ایم.

کسانی که اموال خود را برای خودنمایی انفاق می کنند و به خدا و روز قیامت ایمان نمی آورند، و کسی که شیطان همدم او باشد، بد همدمی دارد.

اگر بخدا و روز قیامت ایمان می آوردند و از آنچه خدا روزیشان کرده است انفاق می کردند، برایشان چه زیان داشت؟ خداوند بر آنها آگاه است.

خداوند به اندازه ذره ای ستم نمی کند و اگر کار نیکی باشد آن را می افزاید و از جانب خود پاداش بزرگی عنایت می کند. (۴۰-۳۷ : ۴)

به مال یتیم جز به نحو احسن نزدیک نشوید، تا به سن بلوغ برسد، و حق پیمان و وزن را به عدالت ادا کنید، ما هیچ کس را جز به اندازه توانش تکلیف نمی کنیم.

هرگاه سخن گوئید عدالت را رعایت کنید، حتی اگر در مورد نزدیکان بوده باشد، این چیزی است که خدا شما را به آن سفارش می کند، تا متذکر شوید.

این راه راست منست، از آن پیروی کنید و به راههای مختلف نروید، که شما را از راه حق دور می کند، این چیزی است که خداوند به آن سفارستان کرده است، تا با تقوا شوید.

(۱۵۳-۱۵۲ : ۶)

آیا کسی که می داند آنچه از طرف پروردگارت بر تو نازل شده حق است، مانند کسی است که نابیناست؟ تنها خردمندان پند می گیرند: کسانی که به پیمان خدا وفا می کنند، و پیمان شکن نیستند، و آنان که پیوندهائی را که خدا به آن امر کرده است برقرار می دارند، و از (نافرمانی) پروردگارشان می ترسند، و از سختی حساب بیم دارند، و آنان که به طلب خشنودی پروردگار صبر می کنند و نماز برپا می دارند و از آنچه نصیبشان کرده ایم در پنهان و آشکار انفاق می کنند و با نیکبها بدبها را از بین می برند، عاقبت صاحب سرای دیگرند.

بهشتهای جاویدان که خود و پدران، همسران و فرزندان صالح آنها به آن داخل می شوند، و فرشتگان از هر دری برآنان وارد می شوند:

"سلام بر شما به خاطر صبر کردنتان، عاقبت چه خوب جایگاهی نصیبتان شد."

و آنان که پس از پیمان بستن با خدا پیمان شکنی می کنند، پیوندهائی را که خدا به استقرارشان امر فرموده است قطع می کنند و در زمین فساد ببار می آورند، در سرای دیگر گرفتار لعن و بد فرجامی می شوند.

(۲۵-۱۹ : ۱۳)

پروردگارت مقرر داشته است که جز او را نپرسید و به پدر و مادر نیکی کنید، چنانچه یکی یا هر دو آنها نزد تو، به پیری رسیدند، کلمه ای رنجش آور به آنها مگو، و بر سرشان فریاد مزن و با اکرام با آنها سخن بگو، و با آنها خاکساری و مهربانی کن و بگو: "پروردگارا، همانگونه که آنها مرا در کودکی پرورش دادند تو نیز آنها را مشمول رحمت خود قرار بده."

پروردگار شما از درون دلهایتان آگاه تر است، اگر صالح باشید، او توبه کنندگان را می آمرزد.

حق نزدیکان و مسکینان و در راه ماندگان را ادا کن و هرگز اسراف و تبذیر مکن، زیرا مسرفان برادران شیطانند و شیطان به پروردگارش نا سپاس است، اگر به امید رحمت پروردگارت از آنها اعراض کردی با گفتاری نرم با آنها سخن بگو.

هرگز دستت را به گردن خود نبند و بیش از حد آنرا مگشا که مورد سرزنش قرار گیری و از کار فرو مانی.

پروردگار تو روزی هرکس را بخواهد گشاده یا تنگ می دارد، او نسبت به بندگانش آگاه بیناست.

فرزندان خود را از ترس تنگدستی به قتل نرسانید، ما رزاق آنها و شما هستیم و کشتن آنها گناه بزرگی است.

گرد زنا نگرديد که کاری بسیار زشت و شبهه ای ناپسند است.

کسی را که خداوند قتل او را حرام شمرده، جز به حق نکشید، برای ولی کسی که مظلوم کشته شود حق قصاص قرار داده ایم، اما در خونخواهی زیاده روی نکنید، زیرا (مظلوم) مورد حمایت است. به مال یتیم دست نبرید - جز در طریق صلاح - تا به حد بلوغ برسد، به پیمان خویش وفا کنید، که از آن باز خواست خواهید شد.

در پیمانہ کردن، پیمانہ را کامل دهید، و با ترازوی درست وزن کنید، که این برای شما بهتر و عاقبتش نیکوتر است. پیرو چیزی نباش که نمی دانی، زیرا گوش و چشم و دل - همه بازخواست خواهند شد. در روی زمین با تکبر راه مرو، که نمی توانی زمین را بشکافی و هرگز قامتت به بلندای کوهها نمی رسد. گناه همه اینها نزد پروردگارت شایسته نیست. این احکام از حکمت‌هایی است که پروردگارت به تو وحی کرد، و هرگز معبودی را با خدا قرار نده و گرنه نکوهیده و مطرود به دوزخ درافتی. (۳۹ - ۲۳ : ۱۷)

ثروتمندان مرفه نباید سوگند یاد کنند، که به نزدیکان و مستمندان و مهاجران در راه خدا انفاق نمی کنند، آنها باید درگذرند و عفو کنند، آیا دوست نداری خداوند شما را بیامرزد؟ خداوند آمرزندهٔ مهربان است. (۲۲ : ۲۴)

انسان را به نیکوئی کردن به پدر و مادرش سفارش کردیم و اگر آن دو سعی کردند چیزی را که به آن واقف نیستی شریک من قرار دهی اطاعت نکن، بازگشت شما به سوی من است و شما را از کرداتان آگاه خواهم کرد. مؤمنان درستکار را در زمرهٔ صالحین قرار دادیم. (۹ - ۸ : ۲۹)
حق خویشاوند و مسکین و در راه مانده را بده، این برای کسانی که طالب خشنودی خدا هستند بهتر است و آنان رستگارند. (۳۸ : ۳۰)

آنان که گفتند پروردگار ما خداست و آنگاه استقامت کردند، نه ترسی دارند و نه اندوهگین شوند، اینان اهل بهشتند و به پاداش اعمالشان جاودانه در آن باشند.

انسان را به احسان با پدر و مادرش سفارش کردیم، مادر به زحمت بارش را حمل کند و به دشواری حملش را بر زمین نهد و دوران آبستنی و شیر دادن سی ماه است، تا هنگامی که به رشد برسد، و به چهل سالگی درآید، گوید: "پروردگارا مرا توفیق ده تا شکر نعمتت را که بر من و پدر و مادرم ارزانی داشته ای به جای آرم و اعمال صالحی انجام دهم که تو را خشنود سازد، و فرزندانم را صالح کن، که من تسلیم شده ام و به سوی تو باز گشتم.

آنها کسانی هستند که اعمال نیکشان را می پذیرم و از گناهانشان می گذرم و در زمره بهشتیان هستند، این وعده راستی بود که به آنها داده شده است.

کسی که به پدر و مادرش گفت: " اُف بر شما! آیا به من وعده خارج شدن از گور را می دهید؟ و حال آنکه نسلیها پیش از من گذشته،" و آن دو خدا را به یاری طلبیدند: "وای بر تو ایمان بیاور که وعده خدا حق است." اما او گوید: " این ها چیزی جز افسانه پیشینیان نیست."

آنها کسانی هستند که وعده عذاب- همچون امتهائی از جن و انس که پیش از آنها درگذشتند – برایشان محقق شد که آنها زیانکارانند. (۱۸-۱۳: ۴۶)

چنان نیست که گمان می کنید، شما یتیمان را گرامی نمی دارید، و یکدیگر را بر اطعام مستمندان تشویق نمی کنید، و میراق خوارانید، و به مال و مکننت دل بسته اید، اما چنین نیست، هنگامی که زمین به سختی درهم کوبیده شود، و فرمان پروردگارت برسد، و فرشتگان صف درصف آیند، در آن روز جهنم را حاضر آرند، در آن روز انسان متذکر می شود، اما چه فایده که این تذکر برای او سودی ندارد. (۲۳-۱۷: ۸۹)

تو نمی دانی عقبه چیست؟ : آزاد کردن بنده است، یا غذا دادن به یتیمی از خویشاوندان، یا مستمندی خاک نشین، در روز قحطی، آنگاه از کسانی باشد، که به خدا ایمان آوردند، و یکدیگر را به صبر و مهربانی سفارش کرده باشند، اینان گروه خوشبختانند، آنان که آیات ما را انکار کردند، گروه تیره روزانند، که حلقه ای از آتش احاطه شان خواهد کرد. (۲۰-۱۲: ۹۰)

آیا آن کس را که منکر روز جزاست دیده ای؟ اوست که یتیم را با خشونت می راند، و دیگران را به اطعام بینوایان ترغیب نمی کند.

وای برچنان نمازگزاران، آنان که از نماز غافلند، آنانی که ریا کنند، و از احسان به دیگران دریغ دارند. (۷-۱: ۱۰۷)

وصیت- ارث و میراث:

کسانی که از شما میمیرند و همسرانی به جا می گذارند، باید وصیت کنند که هزینه یک سال آنها را بپردازند و از خانه اخراجشان نکنند، و اگر خودشان بیرون روند، نسبت به آنچه درباره خود مطابق عرف انجام دهند بر شما گناهی نیست، و خداوند توانمندی فرزانه است. (۲۴۰: ۲)

مردان را از آنچه پدر و مادر و خویشاوندان به جای گذاشته اند سهمی است و زنان را نیز از آنچه پدر و مادر و خویشاوندان گذاشته اند نصیبی باشد، خواه کم یا زیاد، این سهمی است مقرر. چون خویشاوندان و یتیمان و مستمندان به هنگام تقسیم (ارث) حاضر شوند، بهره ای به آنها بدهید و با آنان به نیکی سخن بگوئید، آنان که نگران فرزندان ناتوانی باشند که از خود به جا می گذارند، باید از (نافرمانی)

خدا بترسند و سخنی عادلانه و درست بگویند، کسانی که اموال یتیمان را به ستم می خورند، درحقیقت آتشی را می بلعند و به زودی به آتش سوزانی درآیند.

خداوند درباره فرزندان سفارش می کند که سهم پسر دو برابر دختر است، و اگر دختران بیش از دو تن باشند، دوسوم میراث از آنهاست، و اگر یک دختر بود نصف برای اوست.

چنانچه میت فرزندی داشته باشد، سهم هریک از پدر و مادر یک ششم از ماترک است، و اگر فرزندی نداشت تنها پدر و مادر از او ارث می برند، دراین صورت برای مادر متوفی یک سوم است و اگر متوفی برادرانی داشت سهم مادر بعد از وصیتی که میت کرده است یا ادای دیون یک ششم است.

شما نمی دانید که کدام یک از پدران یا پسرانتان به حال شما سودمندتر است، این فریضه خداوند دانای فرزانه است. سهم شما از ماترک زنتان اگر فرزندی نداشته باشند، نصف است و اگر فرزندی داشتند، یک چهارم ماترک از آن شماست، پس از وصیتی که کرده اند یا ادای دیون.

زنان را از شما یک چهارم میراث است، اگر فرزندی نداشته باشید، و چنانچه فرزندی داشته باشید یک هشتم است، پس از وصیتی که کرده اید یا ادای دیون.

اگر مردی یا زنی که پدر یا فرزندی نداشته باشد بمیرد، و وارث او یک برادر یا خواهر بود، سهم هریک یک ششم است و اگر بیش از یک نفر باشند، آنها شریک یک سوم هستند، پس از وصیتی که کرده اند یا ادای دیون، به شرطی که وصیت به حال ورثه زیان آور نباشد، این سفارش خداوند دانای بردبار است.

این است حدود الهی و هرکس از خدا و پیغمبرش اطاعت کند به باغهایی واردش کند که همواره جویباران در آن جاریست و جاودانه در آن خواهند ماند، این رستگاری بزرگی است.

هرکس فرمان خدا و پیغمبرش را گردن نهد و پا از حدود حق فراتر گذارد، او را به آتشی دراندازد که جاودانه در آن بماند و برایش عذابی خوارکننده است. (۴: ۷-۱۴)

ای مؤمنان بر شما حلال نیست که زنان را برخلاف میلشان به ارث ببرید، آنها را تحت فشار قرار ندهید که قسمتی از آنچه را به آنها داده اید پس بگیرید، مگر اینکه آشکارا کار نا شایسته انجام دهند، با آنها نیک رفتاری کنید و اگر از آنها کراهتی داشتید (بدانید که) چه بسا از چیزی کراهت داشته باشید، ولی خداوند در آن نیکی فراوان قرار داده باشد. (۴: ۱۹)

آرزومند برتری‌هایی مباحثید که خدا به بعضی از شما نسبت بر بعضی دیگر داده است، برای مردان بهره ایست از آنچه به دست می‌آورند و برای زنان نیز نصیبی، و از فضل خدا مسئلت کنید که او به همه چیز داناست.

ما برای هرکس ارث برانی قرار داده ایم که از ماترک پدر و مادر و نزدیکان خود ارث ببرند و نیز کسانی که با آنها پیمان بسته‌اید، نصیبشان را بدهید، البته خداوند بر هر چیز شاهد است.

(۳۳-۳۲:۴)

ای مؤمنان آنگاه که مرگ یکی از شما فرا رسد به هنگام وصیت از میان خود دو شاهد عادل گواه بگیرید و هرگاه در سفر مرگتان فرا رسید دو شاهد از غیر خود بطلبید و اگر به آنها اطمینان ندارید تا بعد از نماز آن دو شاهد را نگاهدارید تا سوگند یاد کنند: " که ما حاضر نیستیم حق را با چیزی معامله کنیم، اگر چه خویشانمان باشند، و گواهیمان را برای خدا کتمان نخواهیم کرد، که در این صورت از گناهکاران خواهیم بود." اگر معلوم شد که آن دو مرتکب گناهی شده‌اند، دو شاهد شایسته دیگر جای آنها را خواهند گرفت که سوگند یاد کنند: " شهادت ما راست تر از شهادت گواهان قبلی است و ما مرتکب تجاوز نشده ایم و اگر چنین کنیم از ستمکارانیم.

این روش بر صورت حقیقی ادای شهادت نزدیکتر است و یا از این که بترسند که مبادا سوگندهایشان رد شود، از خدا بترسید و گوش فرا دارید، که او فاسقان را هدایت نمی‌کند.

(۱۰۸-۱۰۶:۵)

دوستی و دوستان:

خدا ولیّ (دوست ، سرپرست، یاور، پشتیبان) مؤمنان است و آنان را از تاریکی به روشنائی می‌برد، و طاغوت (طغیانگران) اولیای کافران هستند، و آنان را از روشنائی به تاریکی می‌برند، آنان جاودانه در آتشند. (۵۷:۲)

مؤمنان را نشاید که کافران را به جای مؤمنان ولیّ (دوست، سرپرست، یاور، پشتیبان) خود گیرند، آن که چنین کند با خدایش کاری نیست، مگر آن که از آنان تقیه کند (کاملاً مواظب باشد که لطمه ای از آنها نیبند)، خدا شما را از خودش بیم می دهد، که بازگشت به سوی اوست. (۳: ۲۸)

ای مؤمنان اگر از کافران فرمان برید، شما را به آئین پیشین باز میگردانند و سرانجام زیان خواهید کرد.

حال آنکه خدا ولیّ شماست، و او بهترین سرپرست و یاور است. (۳: ۱۴۹-۱۵۰)
اگر خدا شما را یاری کند هیچ کس بر شما پیروز نخواهد شد، و اگر دست از یاری شما بردارد، کیست که بعد از او شما را یاری کند، و مؤمنان فقط باید بر خدا توکل کنند. (۳: ۱۶۰)

آنان که کافران را به جای مؤمنان به دوستی (اولیای) خود برمی گزینند، آیا عزتی را نزد آنان سراغ می گیرند؟ با اینکه همه عزتها خاص خداست. (۴: ۱۳۹)
ای مؤمنان، کافران را بجای مؤمنان ولیّ (دوست و پشتیبان) خود قرار ندهید، آیا می خواهید خدا را علیه خود دلیل آشکاری پدید آورید؟ (۴: ۱۴۴)

ای مؤمنان! یهود و نصارا را ولیّ خود (دوست و پشتیبان) برنگزینید، که آنها دوستان یکدیگرند، و کسانی از شما که آنها را ولیّ (دوست و پشتیبان) خود بگیرد، از آنها هستند، خداوند ستمکاران را هدایت نمی کند.
دل بیماران را خواهی دید که به آنها رو می آورند و می گویند: " می ترسیم آسیبی به ما برسد." شاید خداوند پیروزی یا حادثه ای دیگر پیش آورد که از مکونات دل خویش سخت پشیمان شوند.

مؤمنان می گویند راستی اینها همان کسان هستند که به خدا سوگند سخت یاد کردند که با شما هستیم؟
کردار آنها ضایع شد و در زمره زیانکاران درآمدند. (۵: ۵۱-۵۳)

فقط خدا و رسولش و مؤمنانی که نماز برپا می دارند و در رکوع (با خشوع و میل و رغبت) زکات می دهند، ولیّ شما یند، دوستداران خدا و رسول و مؤمنانی که دوستان خدا هستند پیروز هستند.

ای مؤمنان اگر ایمان دارید، از (نافرمانی) خدا بترسید و از میان اهل کتاب و مشرکان کسانی را دوست خود نگیرید، که آئین شما را مسخره گرفته و بازیچه پنداشته اند، و چون به نماز ندا دهید به تمسخر و بازیچه اش می گیرند، زیرا مردمی بی خردند. (۵: ۵۵-۵۸)

بسیاری از آنها را می بینی که با افراد بی ایمان دوستی می کنند، مسلماً کارهایی که انجام می دهند بد است، و باعث خشم خدا به آنان شده و همیشه در عذاب خواهند بود.

اگر به خدا و پیغمبر خدا و آنچه بر ای آنان نازل شده ایمان داشتند، افراد بی ایمان را دوست و پشتیبان خود بر نمی‌گزیدند، ولی اکثر آنان نافرمانند. (۸۱- ۸۰: ۵)

ای مؤمنان اگر پدران و برادران (و خواهران) شما کفر را بر ایمان ترجیح دادند، آنها را به دوستی نگیرید، و هرکس با آنها دوستی کند، ستمگر است.

بگو: " اگر پدر، فرزند، برادر (و خواهر) همسر، خویشان و اموالی که به دست آورده اید و تجارتی که از کسادیش می‌ترسید و خانه‌های دلخواه، درنظر شما، از خدا و پیامبرش و جهاد در راه او محبوب‌تر است، منتظر باشید تا خدا فرمان خویش را نازل کند، و خدا نافرمانان را هدایت نخواهد کرد. " (۲۴- ۲۳: ۹)

استغفار ابراهیم برای پدرش فقط به موجب وعده ایست که به او داده بود، و چون برایش روشن شد که او دشمن خداست از او بیزاری جست، زیرا ابراهیم بسیار دلسوز و بردبار بود. (۱۱۴: ۹)

آگاه باش که دوستان خدا نه ترسی دارند و نه غمگین می‌شوند.

برای مؤمنان با تقوا در زندگی دنیا و آخرت خبری مسرت بخش است، سخنان خدا تغییر ناپذیر است و آن رستگاری بزرگی است، سخن آنان محزونت نکند که عزت از آن خداست و او شنوای داناست. (۶۵- ۶۲: ۱۰)

با کسانی که صبح و شام پروردگارشان را می‌خوانند و رضای او را می‌طلبند، صبر پیشه کن و دیدگانت را به دنبال زینت دنیا از آنها نگردان، و از آن که دلش را از یادمان غافل کرده ایم اطاعت نکن، که تابع هوای نفس شد و کارش به تباهی کشید. (۲۸: ۱۸)

خداوند رحمان محبت ایمان آوردگان صالح را در دلها می‌افکند. (۹۶: ۱۹)

در این صورت از کسی که از ذکر ما روی بگرداند و جز زندگی دنیا را نجوید اعراض کن.

(۲۹: ۵۳)

افرادی که به خدا و روز قیامت ایمان دارند، هرگز خواهی دید که دشمنان خدا و رسولش را دوست بدارند، هر چند پدران یا فرزندان، یا برادران، یا خویشاوندان آنها باشند، چنین افرادی هستند که خدا ایمان را بر صحیفه دلشان نوشته است، و به روحی از جانب خود تأییدشان کرده است، و آنها را به باغهایی وارد کند که جویباران در آن جاریست و جاودانه در آن خواهند ماند، خداوند از آنها خشنود است، و آنها نیز از خدا خشنود باشند، آنها حزب خدا هستند، آگاه باش که حزب خدا رستگارانند. (۲۲: ۵۸)

ای مؤمنان! دشمنان من و دشمنان خودتان را، اولیای (دوست و پشتیبان) خود قرار ندهید که با آنها طرح دوستی افکنید، در صورتی که آنان حقی را که بر شما آمده است انکار کردند، و رسول خدا و شما را به خاطر ایمان آوردن به خدا که پروردگارتان است، به آوارگی کشانند، اگر برای جهاد در راه من و برای خشنودی من خروج کرده اید، چرا پنهانی با آنها اظهار دوستی می کنید، من به اسرار نهان و اعمال آشکار شما آگاهم، هرکس از شما دست به چنین کاری بزند راه راست را وانهاد و گمراه شده است. (۱ : ۶۰)

ابراهیم و یارانش سرمشق خوبی برای شما بودند، آنگاه که به قوم خود گفتند: " ما از شما و چیزی که به جای خدا می پرستید بیزاریم، و به شما کفر می ورزیم، همیشه میان ما و شما، تا زمانی که به خدای یگانه ایمان نیاورده اید، کینه و دشمنی خواهد بود."

غیر از سخن ابراهیم با پدرش که گفت: " من برای تو از خدا طلب آمرزش می کنم، و جز این نمی توانم در برابر خدا برای تو کاری انجام دهم.

پروردگارا ! بر تو توکل کردیم و به درگاه تو رو آوردیم و بازگشت همه به سوی توست.

پروردگارا ! ما را دستخوش فتنه کافران قرار مده، و ما را بیمارز، پروردگارا ! تو پیروزمند فرزانه ای. زندگی آنها برای شما و کسانی که از (نافرمانی خدا) و روز قیامت بیم دارند، سرمشق خوبی است، هرکس روی بگرداند، خداوند بی نیاز ستوده است.

شاید خدا میان شما و دشمنانتان پیوند محبت برقرار کند، و خداوند توانا و آمرزنده مهربان است.

خدا شما را از نیکی کردن و عدالت درباره کسانی که با شما پیکار نکرده اند و شما را از دیارتان بیرون نکرده اند منع نمی کند، که از آنها بیزار می شوید، بلکه می خواهد با عدالت با آنها رفتار کنید، خدا عادلان را دوست دارد، فقط شما را (از دوستی) کسانی منع می کند، که در کار دین با شما پیکار کردند و شما را از خانه هایتان راندند، یا با کسانی که شما را از شهرتان راندند، همدست شدند، تا مبدا آنها را دوست خود قرار دهید، هرکس با آنها دوستی کند ستمکار است. (۹ - ۴ : ۶۰)

قصاص - عفو و بخشش:

ای مؤمنان! حکم قصاص درباره کشتگان برای شما مقرر شده: آزاد در برابر آزاد، برده در برابر برده، و زن در برابر زن، اگر کسی از جانب برادر خود عفو شود، باید با نهایت خشنودی از پی ادای خونبها رود و آنرا به نیکی به خونخواه بپردازد، این آسانگیری و بخشایشی است از پروردگار شما، و کسی که بعد از آن تجاوز کند، عذاب دردناکی خواهد داشت.

ای خردمندان شما را در قصاص زندگی است، باشد تا تقوا پیشه کنید. (۱۷۹-۱۷۸: ۲)

هیچ مؤمنی مجاز نیست که مؤمن دیگر را به قتل برساند، مگر به اشتباه و خطا، اگر کسی به خطا مؤمنی را کشت، باید برده مؤمنی را آزاد کند و خونبهای به خانواده مقتول بپردازد، مگر آنکه آنها ببخشند، و اگر از دشمنان با ایمان بود، فقط برده مؤمنی را باید آزاد کند، و اگر مقتول از قومی باشد که میان شما و «آنها پیمانی برقرار است، باید خونبهای او را به خانواده او بدهد، و برده مؤمنی نیز آزاد کند، و اگر یافت نشد، دو ماه متوالی روزه بگیرد، این توبه ای است از جانب خدا، و او دانای فرزانه است..

هرکس مؤمنی را به عمد بکشد، کیفرش دوزخ است و جاودانه در آن بماند، که خدا او را غضب و لعن کرده است، و عذاب عظیمی برایش مهیا ساخته است. (۹۳-۹۲: ۴)

در تورات برای بنی اسرائیل مقرر داشتیم که جان در برابر جان، چشم در برابر چشم، بینی در برابر بینی، گوش در برابر گوش و دندان در برابر دندان، و هر زخمی را قصاصی است، و هرکس از آن درگذرد، کفاره گناهان اوست، و هرکس به احکامی که خدا نازل کرده است حکم نکند ستمگر است. (۵: ۴۵)

اگرخواستید مجازات کنید، تنها به مقداری که مجازات شده اید، کیفر دهید، و اگرشکیبائی پیشه کنید، برای شکیبایان بهتر است، صبرکن که صبر تو جز به توفیق خدا نیست، و به خاطر آنها غمگین مشو، و از نیرنگ آنان دلتنگ مباش، زیرا خداوند با متقین و نیکوکاران است.

(۱۲۸-۱۲۶: ۱۶)

کسی را که خداوند قتل او را حرام شمرده، جز به حق نکشید، برای ولی کسی که مظلوم کشته شود، حق قصاص قرار داده ایم، اما در خونخواهی زیاده روی نکنید، زیرا (مظلوم) مورد حمایت است. (۱۷: ۳۳)

آری ، اینطور است، کسی که مورد ستم قرار گرفته، اگر به اندازه ای که به او ظلم شده، ظالم را مجازات کند، بعد دوباره مورد ظلم قرار گیرد، خدا حتماً او را کمک می کند، زیرا خدا بخشنده آمرزنده است. (۶۰ : ۲۲)
هرکس مرتکب کار بدی شود، جزمندان آن کیفر نیابد، و هر مرد و زن با ایمان نیکوکاری به بهشت وارد شود و بی حساب به او روزی دهند. (۴۰ : ۴۰)

هر بدی را مجازاتی است مانند آن، و هرکس ببخشد و راه آشتی درپیش گیرد، مزدش با خداست، زیرا که او ستمکاران را دوست ندارد.
و هرکس درمقابل ستمی که بر او رفته است انتقام بگیرد ایرادی بر او نیست، کسانی باید ملامت شوند که به مردم ستم می کنند و به ناحق در زمین ستم روا می دارند، عقوبت دردناکی برای آنهاست.
و کسی که صبر کند و ببخشد مسلماً این (حاکی) از اراده قوی است.
و کسی که خدا او را به گمراهی واگذارد، بعد از خدا هیچ دوستی نخواهد داشت و ستمکاران را خواهی دید که چون عذاب را مشاهده کنند می گویند: " آیا راه باز گشتی وجود دارد؟
آنها را خواهی دید که بر آتش عرضه شوند، و خوار و خوارانه زیرچشمی نگاه می کنند، و مؤمنان می گویند: " زیانکاران کسانی هستند که در روز قیامت خود و کسانشان زیان دیده اند."
آگاه باش ستمکاران به عذاب ابدی گرفتارند. (۴۵ - ۴۰ : ۴۲)

انفاق، بخل و صدقه:

نیکی آن نیست که روی خود را به سوی مشرق و مغرب بگردانید، بلکه نیکی آن است که کسی به خدا و روز بازپسین و فرشتگان و کتاب (های آسمانی) و پیامبران ایمان آورد، و مال (خود) را با وجود دوست داشتن، به خویشاوندان و یتیمان و بینوایان و در راه ماندگان و گدایان، و در (راه آزاد کردن) بندگان بدهد، و نماز را برپای دارد و زکات را بدهد، و آنان که چون عهد بندند به عهد خود وفاداراند، و درسختی و زیان و به هنگام جنگ شکیباییانند، آنانند کسانی که راست گفتهاند و آنان همان متقیانند. (۲: ۱۷۷)

در راه انفاق کنید و خود را با دست خود به هلاکت میفکنید و نیکی کنید که خداوند نیکوکاران را دوست دارد.

(۲: ۱۹۵)

ای مؤمنان از آنچه به شما روزی داده ایم انفاق کنید، پیش از آنکه روزی فرا رسد که نه خرید و فروشی در آن است و نه دوستی و نه شفاعت، و کافران ستمکارند. (۲: ۲۵۴)

مَثَلِ کسانی که اموال خود را در راه خدا انفاق می کنند، همچون دانه ایست که هفت خوشه برویاند و در هر خوشه یکصد دانه باشد، خداوند آن را برای هرکس بخواهد، چند برابر می کند، خداوند گشایشگر داناست آنان که اموال خود را در راه خدا انفاق می کنند و انفاقشان با منت و یا آزاری همراه نیست، برای آنها نزد پروردگارشان پاداشی است، نه ترسی بر آنهاست و نه اندوهناک می شوند.

زبان خوش و مدارا، از صدقه ای که آزاری در پی داشته باشد بهتر است، خداوند بی نیاز برد بار است.

ای مؤمنان! بخشش های خود را با منت و آزار باطل نکنید، مثل کسی که مال خود را برای خودنمایی انفاق می کند، و به خدا و روز قیامت ایمان ندارد، مَثَلِ او مَثَلِ تخته سنگی است که بر آن خاکی باشد و بر آن بارانی تند بیارد، و جز سنگ سخت بجا نگذارد، آنان ازکاری که کرده اند سودی نمی برند، و خدا کافران را هدایت نمی کند.

مَثَلِ کسانی که اموال خود را برای خشنودی خدا و آرامش درونی خود انفاق می کنند، مانند باغی است با زمینی بارور که بارانی تند بر آن بیارد، و میوه اش دو چندان شود، که اگر باران تند نیز نیارد، نم بارانی هم کافی است، خداوند به آنچه انجام می دهید بیناست.

آیا کسی از شما می خواهد باغی از درختان خرما و انگور داشته باشد که جویها در آن جاری باشد و هرگونه میوه ای در آن باشد و پیریش فرا رسد و فرزندان ناتوان داشته باشد، آنگاه آتشبادی بوزد و آن را بسوزاند. خداوند این چنین آیات خود را آشکار می کند، تا بخود آئید.

ای مؤمنان از بهترین چیزهایی که گرد آورده اید و آنچه برایتان از زمین رویانده ایم، انفاق کنید، و پلید آنرا که خودتان جز به اکراه نمی پذیرید برای انفاق در نظر نگیرید، و بدانید که خدا بی نیاز ستوده است.

(۲۶۷-۲۶۱:۲)

شیطان وعده تھی دستی به شما می دهد و به زشتیها و ا می دارد، ولی خداوند به آمرزش و فزونی نویدتان می دهد، که خداوند گشایشگر داناست، هرکه را بخواهد حکمت عطا می کند، و آن کس که حکمت به او عطا شود، نکوئی بسیار یافته است و جز خردمندان پند نگیرند. (۲۶۹-۲۶۸:۲)

اگر آشکارا صدقه دهید نیکوست، و اگر درنهان به تهیدستان دهید، برایتان بهتر است و بخشی از گناهانتان را می زداید و خداوند به کردارتان آگاه است.

مسئولیت هدایت آنها بر تو نیست، خداوند هرکه را بخواهد هدایت می کند، و انفاق کردن از مال به سود خودتان است، و جز برای رضای خدا انفاق نکنید، و عوض هر مالی که ببخشید به شما باز می گردد و ستمی بر شما نخواهد رفت.

صدقه از آن نیازمندی است که در راه خدا از کار مانده اند و از رفتن ناتوانند، نا آشنایان بی نیازشان می پندارند، ولی آنها را به رخسار می شناسید، که هرگز با اصرار از مردم درخواست نمی کنند، و هر مالی که ببخشید خداوند از آن آگاه است آنان که شب و روز اموال خود را پنهان و آشکار انفاق می کنند، پاداششان نزد پروردگارشان است، نه بیمناک می شوند و نه اندوهناک. (۲۷۴-۲۷۱:۲)

بگو: " آیا شما را از چیزی آگاه کنم که از آنها بهتر است؟ برای آنها که تقوای الهی پیشه کنند، در نزد پروردگارشان باغهایی است که در آن جویها روان است، و همسرانی پاک، همچنین خشنودی خدا، و جاودانه در آن بمانند، و خدا به بندگان بیناست.

کسانی که می گویند: " پروردگارا ما ایمان آوردیم، گناهان ما را بیاور، و از عذاب دوزخ حفظمان کن. " (آنها) صابران، راستگویان، مطیعان، انفاق کنندگان و آمرزش خواهان سحرگهانند.

(۱۷-۱۵:۳)

رسیدن به نیکی میسر تان نشود، مگر از آنچه دوست دارید انفاق کنید، خدا از آنچه انفاق می کنید آگاه است. (۹۲:۳)

خداوند نیکوکارانی را که در توانگری و تنگدستی انفاق می کنند و خشم خود را فرو می خورند و از خطای مردم می گذرند، دوست دارد. (۱۳۴:۳)

کسانی که در آنچه خدا از فضلش به آنان داده بخل می ورزند، هرگز گمان نکنند این کار برایشان خیر است، بلکه شر است، بزودی در روز رستاخیز آنچه در بخشید نش بخل ورزیده اند همچون طوقی بگردنشان خواهند آویخت، میراث آسمانها و زمین از آن خداست و به کرده هایتان آگاه است. (۱۸۰: ۳)

خداوند سخن آنها را که گفتند: " خدا فقیر است و ما بی نیازیم"، شنید، گفتار آنها و به ناحق کشتن پیامبران را خواهیم نوشت، و گوئیم عذاب سوزان را بچشید، این بخاطر اعمالی است که پیشا پیش انجام داده اید، خداوند هرگز بر بندگانش ستم نمی کند. (۱۸۲-۱۸۱: ۳)

خدا را بپرستید و چیزی را شریک او قرار ندهید و با پدر و مادر، خویشاوندان، یتیمان، مستمندان، همسایه خویش، همسایه بیگانه، دوست موافق، ره ماندگان و بردگانی که مالکشان هستید، نیکی کنید، زیرا خدا متکبران فخر فروش را دوست ندارد.

برای کسانی که بخل می ورزند و مردم را نیز به بخل می خوانند و آنچه را خدا از کرمش به آنها عطا کرده است کتمان می کنند و نیز برای کافران عذاب خوارکننده ای مهیا کرده ایم.

کسانی که اموال خود را برای خودنمائی انفاق می کنند و به خدا و روز قیامت ایمان نمی آورند، و کسی که شیطان همدم او باشد، بد همدمی دارد.

اگر بخدا و روز قیامت ایمان می آوردند و از آنچه خدا روزیشان کرده است انفاق می کردند، برایشان چه زیان داشت؟ خداوند بر آنها آگاه است.

خداوند به اندازه ذره ای ستم نمی کند و اگر کار نیکی باشد آن را می افزاید و از جانب خود پاداش بزرگی عنایت می کند. (۴۰-۳۶: ۴)

مؤمنان کسانی هستند که چون نام خدا برده شود، خوف بردلهایشان چیره گردد و چون آیات خدا بر آنان خوانده شود، ایمانشان افزون گردد، و بر پروردگارشان توکل می کنند: همانان که نماز را به پا مدارند و از آنچه به ایشان روزی داده ایم انفاق میکنند. (۳-۲: ۸)

ای مؤمنان! بسیاری از احبار و راهبان اموال مردم را به باطل می خورند و بازدارنده طریق خدا هستند. آنان که به جای انفاق کردن در راه خدا طلا و نقره را می اندوزند، به عذاب دردناکی بشارتشان ده، روزی بیاید که آنرا در آتش بگدازند و بدان پیشانی و پهلو و پشتشان را داغ نهند- " این همان گنجی است که اندوختید، از اندوخته هایتان بچشید. (۳۵-۳۴: ۹)

مصرف صدقات برای نیازمندان، مستمندان، متصدیان وصول آن، دلجوئی شدگان، آزاد کردن بردگان، بدهکاران، انفاق در راه خدا، و به راه ماندگان واجب شده است. خداوند دانای فرزانه است. (۹:۶۰)

مردان و زنان منافق از یک گروهند، به کارهای زشت فرمان می دهند و از نیکیها باز می دارند، و دست به انفاق نمی گشایند، آنها خدا را از یاد بردند، و خدا هم آنها را فراموش کرد. منافقان همان فاسقانند. (۹:۶۷) آنان که به مؤمنان صدقه دهنده راغب، و نیز مؤمنانی که به اندازه توانشان صدقه می دهند، ایراد می گیرند و مسخره می کنند، خداوند آنها را مسخره می کند، و برایشان عذاب دردناکی است. (۹:۷۹)

عده دیگری نیز هستند که به گناه خود اعتراف کردند، و کارهای شایسته و ناشایسته را بهم آمیختند، که امید است خدا توبه آنها را بپذیرد، زیرا که او آمرزنده مهربان است. از اموالشان تصدق و کفاره بگیر تا به آن وسیله تزکیه و پاکشان کنی و برایشان دعا کن، زیرا دعای تو موجب آرامش آنهاست، و خداوند شنوای داناست، مگر نمی دانند که فقط خداوند توبه بندگان را می پذیرد و صدقات را قبولی می کند، و او توبه پذیر مهربان است. (۹:۱۰۴ - ۱۰۲)

آیا کسی که می داند آنچه از طرف پروردگارت بر تو نازل شده حق است، مانند کسی است که نابیناست؟ تنها خردمندان پند می گیرند:

کسانی که به پیمان خدا وفا می کنند، و پیمان شکن نیستند، و آنان که پیوندهائی را که خدا به آن امر کرده است برقرار می دارند، و از (نافرمانی) پروردگارشان می ترسند، و از سختی حساب بیم دارند، و آنان که به طلب خشنودی پروردگار صبر می کنند و نماز برپا می دارند و از آنچه نصیبتان کرده ایم در پنهان و آشکار انفاق می کنند و با نیکیها بدیها را از بین می برند، عاقبت صاحب سرای دیگرند.

بهشتهای جاویدان که خود و پدران، همسران و فرزندان صالح آنها به آن داخل می شوند، و فرشتگان از هر دری برآنان وارد می شوند: سلام بر شما به خاطر صبر کردنتان، عاقبت چه خوب جایگاهی نصیبتان شد.

(۱۳:۱۹ - ۲۴)

به بندگان مؤمن من بگو: " نماز را برپا دارند، و از آنچه روزیشان داده ایم، پنهان و آشکار انفاق کنند، پیش از آنکه روزی فرا رسد که در آن نه خرید و فروش است و نه دوستی.

(۱۴:۳۱)

حق نزدیکان و مسکینان و در راه ماندگان را ادا کن و هرگز اسراف و تبذیر مکن، زیرا مسرفان برادران شیطانند و شیطان به پروردگارش ناسپاس است، اگر به امید رحمت پروردگارت از آنها اعراض کردی با گفتاری نرم با آنها سخن بگو.

هرگز دستت را به گردن خود نبند و بیش از حد آنرا مگشا که مورد سرزنش قرار گیری و از کار فرومانی.

پروردگار تو روزی هرکس را بخواهد گشاده یا تنگ می دارد، او نسبت به بندگانش آگاه بیناست. (۳۰ - ۲۶ : ۱۷)

ثروتمندان مرفه نباید سوگند یاد کنند که به نزدیکان و مستمندان و مهاجران در راه خدا انفاق نمی کنند، آنها باید درگذرند (بخشنده و بزرگواری باشند) و عفو کنند، آیا دوست نداری خداوند شما را بیمارزد؟ خدا آمرزنده مهربان است. (۲۲ : ۲۴)

حق خویشاوند و مسکین و در راه مانده را بده، این برای کسانی که طالب خشنودی خدا هستند بهتر است و آنان رستگارند. (۳۸ : ۳۰)

آنان که کتاب خدا را می خوانند و نماز می گزارند و از آنچه روزیشان داده ایم پنهان و آشکار انفاق می کنند به تجارتی دل بسته اند که هرگز زیانی در آن نیست، خدا پاداش آنها را به تمامی بدهد و از فضل خود بر آن بیفزاید، زیرا آمرزنده شکر پذیر است.

آنچه از این کتاب بتو وحی کردیم و تصدیق کننده کتابهای پیشین می باشد، و براستی که خداوند بر بندگانش آگاه و بیناست، کتاب را به کسانی میراث دادیم که از بندگان برگزیده ما بودند، لکن بعضی برخورد ستم کردند و عده ای راه اعتدال برگزیدند و گروهی بفرمان خدا در نیکیهای پیشی گرفتند، این بخشایش بزرگی است.

(آنان به) باغهای جاویدان وارد می شوند، در آنجا به دستبندهای زرین و مروارید آراسته خواهند بود، و لباسشان از حریر است، و گویند: "سپاس خدائی را که اندوه از ما بگردانید، زیرا که پروردگار ما آمرزنده شکر پذیر است- آن که با فضل خود ما را در این سرای که در آن نه رنجی به ما می رسد و نه خستگی، اقامت داد." (۳۵ - ۲۹ : ۳۵)

چون به آنها گفته شود از آنچه خدا روزیتان کرده است انفاق کنید، کافران به مؤمنان گویند: " آیا ما به کسانی طعام بدهیم که اگر خدا می خواست خودش آنها را اطعام می کرد؟ شما در گمراهی آشکاری هستید." (۴۷ : ۳۶)

زندگی دنیا بازیچه و سرگرمی است و اگر ایمان بیابری و تقوا داشته باشید، پاداشتان را خواهد داد، و از اموال شما چیزی نمی خواهد، چرا؟ که اگر به اصرار، اموال شما را بخواهد، بخل می ورزید و کینه هایتان را

نشان می دهید، آگاه باشید که شما همان مردمی هستید که به انفاق در راه خدا دعوت می شدید و بعضی از شما خست نشان می دهد، هرکس بخل ورزد به زیان خود اوست، زیرا خدا بی نیاز است، و شما نیازمندید و اگر روی برتابید، خداوند مردمی دیگر به جای شما می آورد، که مانند شما نخواهند بود. (۳۸-۳۶ : ۴۷)

(در روز جزا) اهل تقوا در باغها و چشمه سارهای بهشت مستقر شده اند، و آنچه را پروردگارشان ارزانی داشته است، دریافت کرده اند، زیرا که آنها پیش از این نیکوکار بوده اند.

آنها اندکی از شب را می خفتند، سحرگاهان به استغفار می آمدند، و در اموالشان حقی برای سائل و محروم منظور داشتند. (۱۹-۱۵ : ۵۱)

به خدا و رسولش ایمان بیاورید و از آنچه شما را در آن وارث پیشینیان قرار داده است انفاق کنید، و آنان که از میان شما ایمان آورده و انفاق کرده اند اجر بزرگی دارند.

چه چیز مانع شد که به خدا ایمان بیاورید، در حالی که پیامبر شما را به ایمان آوردن به پروردگارتان خواند، اگر باور دارید از شما پیمان گرفته است.

اوست که آیات بینات بر بنده اش نازل می کند، تا شما را از تاریکها برهاند و به نور ببرد، زیرا خدا نسبت به شما رؤف و مهربان است.

پس چرا در راه خدا انفاق نمی کنید، در حالی که میراث آسمانها و زمین از آن خداست، کسانی که قبل از پیروزی انفاق کردند و به پیکار تن دادند، با دیگران یکسان نیستند، آنها از کسانی که بعد از پیروزی انفاق کردند، و به کارزار رو آوردند، مقامشان والا تر است.

خداوند همه را وعده نیک داده است و او به کردارتان آگاه است، کیست که به خدا وام نیکو دهد، تا خداوند آنرا دو چندان به او باز گرداند، که برایش پاداش ارجمندی است. (۱۱-۷ : ۵۷)

مردان و زنان صدقه دهنده ای که به خدا وامی نیکو دهند، برایشان افزون شود و پاداش ارجمندی دارند. (۱۸ : ۵۷)

و آنان که بخل می ورزند و مردم را به بخل می خوانند، و هرکس روی بگرداند (بداند که) خدا بی نیاز و شایسته ستایش است. (۲۴ : ۵۷)

از آنچه روزیتان کرده ایم انفاق کنید، پیش از آنکه مرگ یکی از شما برسد و بگوید:

" پروردگارا! اگر اندکی مرگ مرا به تأخیر بیندازی صدقه بدهم و از شایستگان باشم."

خداوند هرگز مرگ کسی را که اجلش رسیده است به تأخیر نمی اندازد و خداوند به آنچه انجام می دهید آگاه است. (۱۱-۱۰:۶۳)

تا جایی که می توانید تقوای الهی پیشه سازید، بشنوید، مطیع باشید و انفاق کنید، که برایتان بهتر است، و کسی که از بخل و حرص خود برکنار مانده باشد، رستگار است. اگر به خدا وامی نیکو دهید، آن را برایتان افزون کند، و شما را بیامرزد، خداوند شکور و بردبار است.

او دانای آشکار و نهان و پیروزمند فرزانه است. (۱۸-۱۶:۶۴)

ثروتمند باید از ثروت خود انفاق کند و تنگدست به همان اندازه که خدا به او داده است، خدا هیچکس را جز به آنچه توانائی داده است مکلف نمی کند، خداوند بزودی بعد از سختی آسانی را پیش آورد. (۷:۶۵)

انسان کم طاقت آفریده شده است، هنگامی که بدی به او برسد بیتابی کند، و چون خیری به او رو آورد، باز دارنده باشد، مگر نمازگزاران، که پیوسته نماز گزارند، و آنهایی که در اموالشان حق معلومی برای سائلان و محرومان معین شده است.

کسانی که به روز جزا ایمان دارند، و از عذاب پروردگارشان می ترسند، زیرا خود را از عذاب پروردگار در امان نمی دانند، کسانی که شرمگاه خود را حفظ می کنند، جز برهمسران و کنیزانشان که در این باره ملامتی برای ایشان نیست.

هرکس غیر از این را بخواهر متجاوز است.

و امانت داران و حافظان پیمان، و شهادت دهندگان به حق، و آنان که بر نمازشان مراقبت دارند.

اینان در باغهای بهشت گرامی و محترمند. (۳۵-۱۹:۷۰)

هرکس در گرو اعمال خویش است، مگر " اصحاب یمین " که در بهشت با یکدیگر از گناهکاران می پرسند:

" چه چیز شما را به "سقر" درآورد؟"

گویند: " ما از نمازگذاران نبودیم، و مستمند را اطعام نمی کردیم، با اهل باطل به بطالت می گذرانیم، پیوسته روز جزا را تکذیب می کردیم، تا مرگمان فرا رسید. " چنین است

که شفاعت شفیعان سودشان ندهد. (۴۸-۳۸:۷۴)

و بندگان خدا از چشمه ای می نوشند که می توانند بهرکجا بخواهند جاریش سازند، آنها به نذر خود وفا می کنند، و از روزی می ترسند که عذابش فراگیر است.

غذا را با اینکه دوست دارند، به فقیر و یتیم و اسیر می دهند: " فقط برای خدا به شما غذا می دهیم، نه از شما پاداشی می خواهیم، نه متوقع تشکریم، اما از روزی بسیار سخت از پروردگاران می ترسیم."

خداوند از شر آن روز در امانشان می دارد، و آنان را شادی و سرور می بخشد، و در برابر شکیبائی، بهشت و لباسهای حریر بهشتی پاداششان می دهد. (۱۲-۶: ۷۶)

قسم به این شهر، و تو در این شهر اقامت گزیده ای، و قسم به پدر و فرزندی که پدید می آورد، که انسان را در رنج و محنت بیافریدیم، آیا چنین گمان می کند که کسی بر او چیره نمی گردد؟ می گوید: " مال فراوانی را تباہ کردم." آیا می پندارد که کسی او را ندیده است؟ آیا برای او دو چشم نیافریدیم؟ و یک زبان و دو لب، و دو راه پیش پایش ننهادیم؟ و او در آن " گذرگاه سخت " پانهاد، و تو چه دانی که " گذرگاه سخت " چیست؟ آزاد کردن بنده است، یا طعام دادن در روز قحطی، خاصه به یتیمی که خویشاوند باشد، یا مسکینی خانه نشین، تا از کسانی باشد که ایمان آورده اند، و یکدیگر را به صبر سفارش کرده اند و به بخشایش، اینان از خوشبختانند، و کسانی که به آیات ما کافرنند، از تیره روزانند، نصیب آنها آتشی است که از هرسو ایشان را احاطه خواهد کرد. (۲۰-۱: ۹۰)

سوگند به شب تاریک، آنگاه که جهان را در پرده سیاه ببوشاند، سوگند به روز آنگاه که عالم را روشن کند، سوگند به آفریننده ذکور و اناث، که کوشش شما پراکنده است.

آنکس که احسان کند و با تقوا باشد، و نیکی را گواهی دهد، ما او را در مسیر آسانی قرار خواهیم داد، اما بر کسی که بخل و بی نیازی ورزد، و نیکی را دروغ شمارد، کار را دشوار کنیم، و چون به هلاکت افتد، اموالش به حال او سودی نخواهد داشت.

البته عهده دار راهنمایی مائیم، و اختیار دنیا و آخرت از آن ماست، شما را از آتش شعله ور بیم می دهیم، که جز تیره بخت ترین کسان در آن نیفتد.

آن کس که آیات ما را تکذیب کرد، و روی از آن برتافت.

دیری نخواهد گذشت که با تقواتر، از آن دوری می کند، آن کس که مالش را بدهد تا پاک شود، هیچ کس را بر او نعمتی نیست، هرچه کند در طلب رضای پروردگار بلند مرتبه اوست، البته به زودی خشنود خواهد شد. (۲۱-۱ : ۹۲)

وای بر هر غیبت کننده عیب جوئی: آنکه مالی جمع کرد، و حساب آنها نگه داشت، می پندارد که دارائیش جاودانش گرداند، (البته) نه چنین است، که او را در "حَطْمَه" اندازند، و تو چه دانی که "حَطْمَه" چیست؟
آتش افروخته (خشم) خداست، که از دلها سربرکشد، و از هرسو درمیانشان گرفته است، با شعله هائی برافراشته. (۹-۱ : ۱۰۴)

ربا:

ربا خواران بر نمی خیزند، مگر چونان کسی که وسوسه شیطان آنها را دیوانه کرده باشد، این به کیفر آن است که گفتند: "داد و ستد مانند رباست." خدا داد و ستد را حلال و ربا را حرام کرده است.

اگر کسی هشدار الهی را دریابد و خود داری کند، سودهای فراهم آمده در گذشته از آن اوست و کارش با خداست، و آنان که تکرار کنند از دوزخیانند و در آن جاودان بمانند.
خداوند (سود) ربا را ناچیز می گرداند، و صدقات را فزونی می بخشد، و هیچ ناسپاس گنهاری را دوست نمیدارد.

ایمان آورندگانی که کارهای درست کرده اند، و نماز برپا داشته اند و زکات داده اند، نزد پروردگارشان پاداشی دارند، نه بیمی بر آنهاست نه اندوهناک شوند.

ای مؤمنان برای خدا تقوا کنید و اگر ایمان دارید، باقی مانده های ربا را واگذارید، اگر نکردید، بدانید که جنگ خدا و رسولش برخاسته اید، اگر توبه کنید اصل سرمایه از آن شما خواهد بود، نه ستمکار باشید و نه ستمکش. (۲۷۹-۲۷۵ : ۲)

ای مؤمنان ربا را چند برابر نخورید، و از خدا تقوا کنید تا رستگار شوید، و از آتشی که کافران را مهیا شده است بترسید، خدا و پیغمبر را اطاعت کنید تا مشمول رحمت شوید. (۱۳۲-۱۳۰ : ۳)

ای مؤمنان اموال یکدیگر را به باطل نخورید، مگر معامله‌ای به تراضی در بین باشد، و یکدیگر را نکشید که خداوند به شما مهربان است، هرکس آن را از روی تجاوز و ستم انجام دهد به زودی او را در آتش خواهیم افکند و این کار برخدا آسان است.

اگر از گناهان کبیره‌ای که از آن نهی شده‌اید اجتناب کنید، از گناهان دیگران می‌گذریم و شما را به جایگاه خوبی وارد می‌کنیم. (۳۱-۲۹:۴)

آنچه ربا می‌دهید تا اموال مردم افزایش یابد، نزد خدا افزایشی در کار نیست، ولی با زکاتی که در طلب خشنودی خدا می‌دهید فزونی حاصل می‌آید. (۳۹:۳۰)

وام - قرض الحسنه:

کیست که خدا را وام دهد- وامی نیکو- تا خدا برایش دو چندان و چندین برابر کند، خداست که تگنا و همچنین گشایش بوجود می‌آورد، همه به سوی او باز می‌گردید. (۲۴۵:۲)

تنگدست را باید مهلت داد، تا گشاده دست شود، و اگر بر او ببخشید پسندیده‌تر است- اگر بدانید. از روزی که بسوی خدا باز می‌گردید بترسید، که به هرکس جزای آنچه کرده است داده می‌شود، و به آنها ستم نخواهد شد.

ای مژمان هنگامی که وام مدت داری به یکدیگر می‌دهید، آن را بنویسید، و نویسنده باید دادگرا نه در میان شما بنویسد، نویسنده نباید در نوشتن از آنچه خدا به او آموخته است خود داری کند، و مدیون باید املا کند، و از خدا پروا کنید و چیزی را فرو نگذارید، و اگر مدیون صغیره یا صغیر بود، یا املا کردن نمی‌دانست، باید سرپرست او با رعایت عدالت املا کند، و دو شاهد مرد به شهادت بگیرد، و اگر دو مرد نبود، یک مرد و دو زن، از کسانی که مورد رضایت و اطمینان است انتخاب کنید، تا اگر یکی فراموش کرد، دیگری بیادش آورد، و هنگامی که شهود را دعوت کنند، خود داری آنها جایز نیست، و از نوشتن وام کوچک یا بزرگ مدت دار، دلگیر نباید شد، که در پیشگاه خدا این به عدالت نزدیکتر و برای شهادت سر راست تر و برای جلوگیری از شبهه و شک بهتر است، مگر اینکه بده بستان نقدی باشد که میان شما دست بدست شود، در این صورت بر شما گناهی نیست که آنرا بنویسید، هنگامی که بده بستان می‌کنید، در آن گواه بگیرید، و نباید به نویسنده و گواه

زیانی برسد، که اگر چنین کنید از فرمان پروردگار عدول کرده اید، برای خدا تقوا کنید، خدا به شما آموزش می دهد، و بر هر چیز داناست.

اگر در سفر بودید و نویسنده ای نیافتید، باید گروئی بگیرید، و اگر به یکدیگر اطمینان داشته باشید، باید کسی که امین واقع شده است، امانت را باز دهد، و از خدا- پروردگارش بترسد، و شهادت را کتمان نکنید، هرکس آن را کتمان کند، به دل گناهکار است، و خدا بدانچه می کنید داناست. (۲۸۳-۲۸۰:۲)

خداوند همه را وعده نیک داده است و او به کردارتان آگاه است، کیست که به خدا وام نیکو دهد، تا خداوند آنرا دو چندان به او باز گرداند، که برایش پاداش ارجمندی است.

(۱۱-۱۰:۵۷)

مردان و زنان صدقه دهنده ای که به خدا وامی نیکو دهند، برایشان افزون شود و پاداش ارجمندی دارند. (۵۷:۱۸)

تا جایی که می توانید تقوی الهی پیشه سازید، بشنوید، مطیع باشید و انفاق کنید، که برایتان بهتر است، و کسی که از بخل و حرص خود برکنار مانده باشد، رستگار است. (۶۴:۱۶)

اگر به خدا وامی نیکو دهید، آن را برایتان افزون کند، و شما را بیامرزد، خداوند شکور و بردبار است.

او دانای آشکار و نهان و پیروزمند فرزانه است. (۶۴:۱۷-۱۸)

انسان کم طاقت آفریده شده است، هنگامی که بدی به او برسد بیتابی کند، و چون خیری به او رو آورد، باز دارنده باشد، مگر نمازگزاران، که پیوسته نماز گزارند، و آنهایی که در اموالشان حق معلومی برای سائلان و محرومان معین شده است.

(و) کسانی که به روز جزا ایمان دارند، و از عذاب پروردگارش می ترسند، زیرا خود را از عذاب پروردگار در امان نمی دانند، کسانی که شرمگاه خود را حفظ می کنند، جز برهمسران و کنیزانشان که در این باره ملامتی برای ایشان نیست.

هرکس غیر از این را بخواهر متجاوز است.

و امانت داران و حافظان پیمان، و شهادت دهندگان به حق، و آنان که بر نمازشان مراقبت دارند.

اینان در باغهای بهشت گرامی و محترمند. (۷۰:۱۹-۳۵)

حلال و حرام:

ای مردم از آنچه در زمین منزّه و حلال است بخورید و به دنبال شیطان نروید، زیرا او برای شما دشمنی آشکار است، او فقط شما را به پلیدی و زشتکاری می خواند و وادارتان می کند چیزهایی را به خدا نسبت دهید که خودتان نمی دانید. (۱۶۹-۱۶۸: ۲)

ای مؤمنان از نعمتهای پاکیزه ای که روزیتان کرده ایم، بخورید و اگر خدا را می پرستید، شکرش را بجا آورید.

خداوند فقط مردار، خون، گوشت خوک و چیزهایی را که جز به نام خدا کشته شود، حرام کرده است، اما برکسی که ناچار باشد، در صورتی که متجاوز نباشد و در خوردن زیاده روی نکند گناهی نیست، که خدا آمرزنده مهربان است. (۱۷۳-۱۷۲: ۲)

تمام طعامها بر بنی اسرائیل حلال بود، مگر آنچه (یعقوب) قبل از نزول تورات بر خود حرام کرده بود. بگو: " اگر راست می گوئید تورات را بیاورید و بخوانید، کسانی که بعد از این بر خدا دروغ ببندند ستمگرند.

(۹۴-۹۳: ۳)

ای مؤمنان بر شما حلال نیست که زنان را برخلاف میلشان به ارث ببرید، آنها را تحت فشار قرار ندهید که قسمتی از آنچه را به آنها داده اید پس بگیرید، مگر اینکه آشکارا کار نا شایسته انجام دهند، با آنها نیک رفتاری کنید و اگر از آنها کراهتی داشتید (بدانید که) چه بسا از چیزی کراهت داشته باشید، ولی خداوند در آن نیکی فراوان قرار داده باشد. (۴:۱۹)

ای مؤمنان اموال یکدیگر را به باطل نخورید، مگر معامله ای به تراضی در بین باشد، و یکدیگر را نکشید که خداوند به شما مهربان است، هرکس آن را از روی تجاوز و ستم انجام دهد به زودی او را در آتش خواهیم افکند و این کار برخدا آسان است.
اگر از گناهان کبیره ای که از آن نهی شده اید اجتناب کنید، از گناهان دیگران می گذریم و شما را به جایگاه خوبی وارد می کنیم. (۴:۲۹-۳۱)

مردار، خون، گوشت خوک و آنچه با نام غیر خدا ذبح شود، خفه شده یا با ضربه مرده، سقوط کرده، باقی مانده صید درندگان- جز آن را که تزکیه کنید- و آنچه برای بُت ها ذبح شده، و آنچه را با قرعه، نصیبتان شود، همه بر شما حرام شده، و روی آوردن به آنها سرپیچی از فرمان الهی است.

کافران امروز از آنین شما مأیوس شدند، بنابراین از آنها نترسید، و از من بیم داشته باشید، امروز دین شما را کامل و نعمت خود را بر شما تمام کردم، و اسلام را دین شما برگزیدم، اما هرکس که از گرسنگی ناچار شود، و مایل به گناه نباشد، خدا آمرزنده مهربان است.
از تو می پرسند چه چیز برایشان حلال شده است؟

بگو: " پاکیزه ها، حاصل صید حیوانات شکاری که مطابق با تعالیم خدا تعلیم یافته اند، برای شما حلال است، آنچه را برایتان می گیرند بخورید، و نام خدا را بر آن بخوانید، و از نافرمانی خدا بترسید که او سریع الحساب است.

امروز پاکیزه ها و خوراک اهل کتاب بر شما حلال و خوراک شما نیز بر آنها حلال است، و همچنین زنان پاکدامن با ایمان و زنان پاکدامن اهل کتاب برای شما حلال است، در صورتی که کابین آنها را بدهید- از راه پاکدامنی، نه زنا کاری و رفیق گرفتن پنهانی نامشروع.
کسی که ایمان را انکار کند، عملش باطل است و در آخرت از زیانکاران خواهد بود.

(۵-۳:۵)

ای مؤمنان چیزهای پاکیزه ای را که خدا بر شما حلال کرده برخورد حرام نکنید و از حد درنگزید، زیرا خدا متجاوزان را دوست ندارد، و از هر چیز حلال و پاکیزه ای که خدا به شما روزی داده است بخورسد و از (نافرمانی) خداوندی که به او ایمان دارید بترسید. (۸۸-۸۷: ۵)

ای مؤمنان خدا شما را به مقداری از شکار که دست و نیزه های شما به آن می رسد آزمایش می کند، تا معلوم بدارد چه کسی در باطن از (نافرمانی) او می ترسد، و هرکس بعد از آن تجاوز کند، عذاب دردناکی در پیش خواهد داشت.

ای مؤمنان در حال احرام شکار را نکشید، هرکس به عمد آن را بکشد، باید کفاره ای همانند آن از چارپایان بدهد، به شرطی که دو عادل برابر بودن آن را گواهی دهند، و قربانی را به کعبه رساند، یا اطعام مساکین کند، یا معادل آن روزه بگیرد، تا کیفر عمل خود را بچشد، خداوند آنچه را در گذشته کرده اید بخشیده است، و هرکس بدان باز گردد، از او انتقام خواهد گرفت، که او نیرومند انتقام گیر است.

صید از دریا و خوردن آن بر شما حلال شد، تا شما و مسافران از آن بهره مند شوید، ولی تا موقعی که در احرام هستید شکار صحرا برایتان حرام است، و برای خداوندی که به پیشگاه او محشور می شوید، تقوا پیشه کنید.

خداوند کعبه بیت الحرام، ماه حرام و قربانی نشاندار و بی نشان را وسیله سامان بخشیدن کار مردم قرار داد، تا بدانید که خدا آنچه در آسمانها و زمین است می داند، و بر هر چیز داناست.

بدانید کیفر او سخت باشد، و نیز آمرزنده مهربان است، وظیفه پیغمبر جز ابلاغ رسالت نیست و خداوند آشکار و نهان شما را می داند. (۹۹-۹۴: ۵)

بگو: "نا پاک و پاک یکسان نیست." اگر چه کثرت نا پاکان تو را به شگفتی بیاندارد، ای خردمندان از خدا پروا کنید تا رستگار شوید. (۱۰۰: ۵)

اگر اکثر مردم این سرزمین را اطاعت کنی از راه خدا گمراهت می کنند، آنها فقط از گمان پیروی می کنند و دروغ سازانی بیش نیستند، پروردگار تو از راه گم کردگان طریقش و نیز از هدایت یافتگان آگاه تر است.

اگر به آیات او ایمان دارید از آنچه نام خدا بر آن رفته است بخورید.

چرا از چیزهایی که نام خدا بر آن برده شده نمی خورید؟ حال آنکه حرام شده ها را برایتان بیان کرده است، مگر اینکه نا چار باشید.

بسیارند مردمی که بخاطر هوا و هوس و یا بی دانشی گمراه می کنند، و پروردگار تجاوزکاران را بهتر می شناسد.

هرگناه آشکار و نهان را رها کنید، که گنهکاران به زودی کیفرشان را خواهند دید.

از آنچه نام خدا بر آن برده نشده است نخورید که این کار گناه است.

شیطانها درخفا به دوستان خود می‌رسانند که با شما مجادله کنند و اگر از آنها اطاعت کنید مشرک خواهید بود.

(۱۲۱-۱۱۶: ۶)

آنان که فرزندان خود را به نادانی کشتند و آنچه را خدا روزیشان کرده بود بر خود حرام شمردند و بر خدا تهمت زدند ضرر کردند، براستی اینان گمراه ماندند و هدایت نشدند.

اوست خدائی که باغهای داریست و بی داریست، درختان خرما و کشتزار، با میوه های گوناگون- زیتون و انار، شبیه و بی شباهت بوجود آورد، و آنگاه که میوه اش رسید از آن بخورید و زکات آن را به هنگام برداشت بدهید و اسراف نکنید، که خدا مسرفان را دوست ندارد.

و نیز از چارپایان که بار می‌کشند، یا توان حمل بار ندارند، از آنچه خدا به شما روزی داده است بخورید، و پیرو گامهای شیطان نشوید، که او دشمن آشکار شماست. (۱۴۲-۱۴۰: ۶)

بگو: " در میان آنچه بر من وحی شده، چیزی را که خوردن آن برخورنده ای حرام باشد نمی‌یابم، مگر این که مردار باشد یا خونی که بیرون ریخته، یا گوشت خوک که پلید است، یا حیوانی که در کشتنش نافرمانی شده و جز با ذکر نام خدا ذبح شود، مگر برای درماندگان، آنهم در صورتی که از روی ستم و تجاوز نباشد و به اندازه ضرورت بخورند، که پروردگارت آمرزندهٔ مهربان است."

هر حیوان ناخن دار و پیه گوسفند و گاو را بر یهودیان حرام کردیم، مگر پیه که بر پشت اینها قرار دارد، و یا در لایه های روده ها و یا به استخوانها چسبیده است، این کیفر آنهاست بخاطر ستمی می‌کردند، و ما راست می‌گوئیم. (۱۴۶-۱۴۵: ۶)

بگو: " بیائید تا چیزهایی را برایتان بگویم که پروردگارتان برایتان حرام کرده است:

چیزی را شریک خدا قرار ندهید، به پدر و مادر نیکی کنید، فرزندان خود را از بیم فقر نکشید، ما شما و آنها را روزی خواهیم داد، و گرد کارهای زشت، چه پنهان چه آشکار نگردید و کسی را که خدا کشتنش را حرام کرده است، جز بحق نکشید، این است آنچه خداوند شما را به آن سفارش کرده است، باشد تا ببانددیشید.

به مال یتیم جز به نحو احسن نزدیک نشوید، تا به سن بلوغ برسد، و حق پیمانها و وزن را به عدالت ادا کنید، ما هیچکس را جز به اندازه توانش تکلیف نمی‌کنیم، هرگاه سخن گوئید، عدالت را رعایت کنید، حتی اگر در مورد نزدیکان بوده باشد، این چیزی است که خدا شما را به آن سفارش می‌کند، تا متذکر شوید.

این راه راست من است از آن پیروی کنید و به راههای مختلف نروید که شما را از راه حق دور می‌کند، این چیزی است که خدا به آن سفارستان کرده است، باشد تا با تقوا شوید.

(۱۵۳-۱۵۱: ۶)

بگو: "چه کسی جامه هائی را که خدا برای بندگان پدید آورده و روزیهای پاکیزه را حرام کرده است؟"

بگو: "این چیزها در زندگی دنیا برای کسانی است که ایمان آورده اند و در روز قیامت نیز خاص آنهاست".

این چنین آیات را برای دانایان بیان می کنیم

بگو: "خداوند کارهای زشت را حرام کرده است، چه آشکار باشد چه پنهان، و گناه و سرکشی به ناحق و اینکه چیزی را که دلیلی برایش نیامده است، شریک او قرار دهید، و چیزی را به خدا نسبت دهید که نمی دانید. (۳۳-۳۲: ۷)

بگو: "آیا رزقی را که خدا برای شما حواله کرده است دیده اید که بخشی از آن را حرام و بخشی را حلال کرده است؟" بگو: "آیا خدا اجازه داده است یا شما بر او دروغ می بندید؟" گمان آنها که بر خدا دروغ می بندند درباره قیامت چیست؟ خداوند بر مردم کریم است ولی بیشتر آنها شاکر نیستند. (۶۰-۵۹: ۱۰)

از چیزهای حلال و پاکیزه ای که خدا روریتان کرده است بخورید، و اگر خدا را می پرستید شکر نعمتش بجا آورید.

خداوند تنها مردار، خون، گوشت خوک و آنچه را که جز با نام خدا کشته شده، بر شما حرام کرده است، اما کسی که ناچار شود، در صورتی که از حد نگذراند، خداوند آمرزنده مهربان است.

به صرف دروغی که زبانتان وصف می کند نگوئید که این حلال است و آن حرام، تا بر خدا دروغ بسته باشید، آنه که بر خدا دروغ می بندند رستگار نخواهند شد، در این دنیا بهره کمی نصیبشان می شود و عذاب دردناک در انتظار آنهاست. (۱۱۷-۱۱۴: ۱۶)

چیزهائی را که قبلاً به شرح آوردیم بریهودیان حرام کردیم و به آنها ستم روا نداشتیم، ولی آنها بخودشان ظلم کردند، پروردگارت نسبت به کسانی که به جهالت مرتکب عمل زشتی شدند و بعد از آن توبه کردند و اعمال صالح انجام دادند، آمرزنده مهربان است. (۱۱۹-۱۱۸: ۱۶)

از چیزهای پاکیزه ای که روزیتان کرده ایم بخورید، ولی در آن افراط نکنید، که خشم من بر شما وارد می شود، و غضب من بر هرکس فرود آید هلاک خواهد شد.

من آمرزنده توبه کنندگانی هستم که ایمان بیاورند و عمل شایسته انجام دهند و هدایت شوند.

(۸۲-۸۱: ۲۰)

حکم شراب و قمار:

درباره شراب و قمار از تو می پرسند، بگو: "در هر دو گناه بزرگی است و سودهائی هم برای مردم دارد، اما گناهشان بیش از سودشان است. و نیز از تو می پرسند چه چیز انفاق کنند؟ بگو: "ازمآزاد نیاز خود، خداوند این چنین آیات را برای شما بیان می کند، تا درکار دنیا و آخرت بیندیشید. (۲:۲۱۹)

ای مؤمنان! شراب، قمار، بُت و تیرهای قرعه، پلید و عمل شیطان است، از آن دوری کنید، تا رستگار شوید.

شیطان می خواهد به (وسیله) شراب و قمار درمیان شما عداوت و کینه ایجاد کند و شما را از یاد خدا و نماز باز دارد، آیا خود داری خواهید کرد؟ خدا و رسول را اطاعت کنید و مواظب باشید و اگر روی گردانید، بدانید که بر پیامبر ما جز ابلاغ آشکار چیز دیگری نیست. بر آنان که ایمان آورده اند و کارهای شایسته کرده اند، گناهی بر آنچه (قبلاً) خورده اند نیست. در صورتی که با تقوا و با ایمان باشند و کارهای شایسته کنند، دگر بار ایمان بیاورند و کارهای شایسته کنند و تقوا و نیکی پیشه کنند، که خدا نیکوکاران را دوست دارد. (۵:۹۰ - ۹۳)

شکر و سپاس، کفران نعمت - اسراف:

سپاس و بزرگداشت مخصوص پروردگار جهانیان است، بخشاینده است و مهربان، فرمانروای روز جزاست.

تنها تو را می پرستیم و تنها از تو یاری می جوئیم، ما را به راه راست هدایت فرما، راه کسانی که نعمتشان دادی، نه غضب شدگان و گمراهان. (۱:۱-۷)

پس بیاد من باشید تا بیاد شما باشم و مرا سپاس بگوئید و نا سپاسی نکنید. (۲:۱۵۲)

هرکس کردار نیکی انجام دهد، مسلماً خدا شکرپذیری داناست. (۲:۱۵۸)

ای مؤمنان از نعمتهای پاکیزه ای که روزیتان کرده ایم، بخورید و اگر خدا را می پرستید، شکرش را بجا آورید
(۲:۱۷۲)

خدا را به سبب هدایتتان به عظمت یاد کنید، باشد که او را سپاس دارید. (۲:۱۸۵)

اگر سپاسگزار و مؤمن باشید، چرا خدا شما را عذاب کند؟ خدا شکر پذیر داناست. (۴:۱۴۷)
سپاس خداوندی را که آسمانها و زمین را بیافرید، و تاریکیها و روشنائی را پدید آورد، و باز کافران به او
شرک می آورند. (۶:۱)

اوست که باغهایی داربست دار و بی داربست، درختان خرما و کشتزار با میوه های گوناگون- زیتون و انار،
شبیبه و بی شباهت به وجود آورد و آنگاه که میوه اش رسید از آن بخورید و زکات آن را به هنگام برداشت
(محصول) بدهید و اسراف نکنید که خدا مسرفان را دوست ندارد. (۶:۱۴۱)
ما در زمین اقتدارتان دادیم و وسائل معاش شما را در آن قرار دادیم، لیکن سپاسگزاری شما اندک است.
(۷:۱۰)

چون زیبایی به آدمی برسد، در هر حالت که باشد- به پهلو خفته یا نشسته و یا ایستاده- مارا به دعا می خواند، اما
وقتی رنج او را برطرف کردیم، چنان می رود که گوئی هرگز برای دفع مشکل خود مارا نخوانده بود،
بدین گونه کردار مسرفان در نظرشان زینت داده شده است. (۱۰:۱۲)

و پروردگارتان اعلام کرد که اگر شاکر باشید افزونی به شما عطا خواهیم کرد، و اگر کفران
کنید مجازات من سخت است. (۷:۱۴)
مگر کسانی را که نعمت خدا را کفران کردند و قوم خود را به نابودی کشانند، ندیدی که به دوزخ درآیند
و چه بد جایگاهی است. (۲۹-۲۸:۱۴)

آنچه را برای شما به رنگهای گوناگون در زمین بیافرید، نشانه ئی است برای گروهی که پند می پذیرند.
اوست که دریا را به اختیارتان درآورد، تا از آن گوشت تازه خوراکتان شود، و زینتی را برای آرایش خود
استخراج کنید، و کشتیها را شکافنده دریا می بینید، تا از فضل خدا روزی بیابید، و شکرش را بجا آورید.
کوههای استواری در زمین بیفکند، تا از لرزش آن بکاهد، و به شما آرامش ببخشد، و نهرا و راههایی بوجود
آورد تا هدایت شوید، و نیز ستارگان را علامتی برای راهیابی قرار داد.

آیا آن که می آفریند، مانند کسی است که نمی آفریند؟ چرا پند نمی گیرید؟
اگر خواستار شمارش نعمتهای خدا باشید، هرگز از عهده شما ساخته نیست- خداوند آمرزنده مهربان است.

(۱۸-۱۳:۱۶)

خداوند برای شما همسرانی از جنس خودتان قرار داد و از همسرانتان برای شما فرزندان و نوادگان بوجود آورد، و از چیزهای پاکیزه به شما روزی داد، چرا به باطل ایمان دارند و به نعمت خدا کفر می ورزند؟

(۷۲:۱۶)

خداوند شما را از شکم مادرانتان بیرون آورد، درحالی که چیزی نمی دانستید و برای شما گوش و چشم و دل آفرید تا شاکر باشید. (۷۸:۱۶)

خداوند اهالی دیاری را مثال آورد که آرام و آسوده خاطر بودند، و از هر مکانی روزی فراوان به آنها می رسید، اما نعمتهای خدا را کفران کردند و خداوند به کیفر اعمالشان طعم گرسنگی و ترس را به آنان چشانید.

پیامبری از خودشان به سراغشان آمد، اما تکذیبش کردند و عذاب آنها را درحال ستمگری فرو گرفت.

از چیزهای حلال و پاکیزه ای که خدا روزیتان کرده است، بخورید و اگر خدا را می پرستید شکر نعمت او را بجای آورید. (۱۱۴-۱۱۲:۱۶)

براستی ابراهیم پیشوائی فرمانبر و حنیف بود و هرگز شرک نیاورد، او شاکر نعمتهای خدا بود، خداوند او را برگزید و به راه راست هدایت کرد.

در دنیا او را نیکی عطا کردیم و در آخرت او شایستگان است. (۱۲۲-۱۲۰:۱۶)

ای فرزندان کسانی که همراه نوح به کشتی بردیم، نوح بنده ای سپاسگزار بود. (۳:۱۷)

حق نزدیکان و مسکینان و در راه ماندگان را ادا کن و هرگز اسراف و تبذیر مکن، زیرا مسرفان برادران شیطانند و شیطان به پروردگارش نا سپاس است، اگر به امید رحمت پروردگارت از آنها اعراض کردی با گفتاری نرم با آنها سخن بگو. (۲۸-۲۶:۱۷)

هرگز دستت را به گردن خود نبند و بیش از حد آنرا مگشا که مورد سرزنش قرارگیری و از کار فرو مانی، پروردگار تو روزی هرکس را بخواهد گشاده یا تنگ می دارد، او نسبت به بندگانش آگاه بیناست.

(۲۹-۳۰:۱۷)

ما در این قرآن برای مردم همه گونه مثالی آوردیم، اما بیشتر مردم جز تز روی ناسپاسی انکار نکردند.

(۸۹:۱۷)

و بگو: "سپاس خداوندی راست که نه فرزندی دارد و نه در ملک شریکی، هرگز به مذلت نیفتد که محتاج به یاری شود، پس او را به شایستگی بزرگ دار. (۱۱۱: ۱۷)

شکر و سپاس مخصوص خدائی است که این کتاب استوار را بر بنده خود نازل کرد و هیچ گونه کژی و کاستی در آن ننهاد.

تا از عذاب سخت خدا بترسند و مؤمنان صالح را به پاداش نیکوئی بشارت دهد، که جاودانه در آن خواهند ماند.

و کسانی را که گفتند: "خداوند فرزندی برگزیده است." بیم دهد، چرا که نه آنان خود به این سخن معرفتی دارند و نه نیاکانشان، بس بزرگ است گفتاری که از دهانشان خارج می شود، و چیزی که می گویند جز دروغ نیست. (۱۸: ۱-۵)

از چیزهای پاکیزه ای که روزیتان کرده ایم بخورید ولی در آن افراط نکنید که خشم من بر شما وارد می آید و غضب من بر هرکس فرود آید هلاک خواهد شد. (۸۱: ۲۰)

کسی که از یاد من غافل شود، معیشت تنگی خواهد داشت و در روز قیامت او را نا نینا به محشر درآوریم.

گوید: "پروردگارا! چرا نابینا محسورم کردی، من که بینا بودم؟"

فرماید: "به همان گونه که تو آیات ما را از یاد برده بودی، امروز خود فراموش گشته ای."

اینگونه کسی را که اسراف کند، و به آیات پروردگارش ایمان نیاورد کیفر می دهیم، که عذاب آخرت شدید تر و پایدارتر است. (۱۲۷-۱۲۴: ۲۰)

به هر وعده ای که به آنها دادیم وفا کردیم، آنها و هرکس را که خواستیم نجات دادیم و مسرفان را هلاک کردیم. (۲۱: ۹)

بندگان خدای رحمان کسانی هستند که بدون تکبر بر زمین راه می روند و هنگامی که جاهلان آنها را مورد خطاب قرار دهند، با متانت سخن می گویند، و آنان که شب را برای پروردگارشان به سجده و قیام می گذرانند، و آنان که می گویند: "پروردگارا، عذاب جهنم را از ما برطرف کن که عذاب دشواری است، برآستی که آن بد جایگاه و بد اقامتگاهی است.

و آنان که به گاه هزینه اسراف نمی کنند و بخل نمی ورزند، بلکه به اعتدال رفتار میکنند.

(۶۷-۶۳: ۲۵)

بگو سپاس خدای را و درود بر بندگان برگزیده اش، آیا خداوند بهتر است، یا آنچه شریک او قرار می دهند؟ (۵۹: ۲۷)

پروردگار تو نسبت به مردم دارای فضل و رحمت است، ولی اغلب آنها شکرگزار نیستند. (۷۳: ۲۷)

بگو: "سپاس خدارا، بزودی آیاتش را به شما نشان خواهد داد، تا آنرا بشناسید و پروردگارت از کردار شما غافل نیست." (۲۷: ۹۳)

چه آبادیهای بسیاری که بر اثر فزونی نعمت سرمست و مغرور شده بودند، هلاکشان کردیم و این خانه های آنهاست که پس از آن جز اندکی در آن سکونت نکردند، و ما وارث آنها بودیم، پروردگار تو نابود کننده این آبادیها نبود، مگر بعد از آنکه رسولی به مرکز آنها بفرستد، که آیات ما را بر آنان بخواند و ما هرگز آبادیها را نابود نکردیم، مگر آنکه اهالی آن ستمکار بودند. (۲۸: ۵۸-۵۹)

او خدائی است که جز او معبودی نیست، در این جهان و جهان دیگر سپاس اوراست، حکم، حکم اوست و همه شما بسوی او باز می گردید. (۲۸: ۷۰)

چون ابراهیم به قومش گفت: "خدا را بپرستید و از نافرمانی او بترسید، که اگر بدانید این برایتان بهتر است. شما بجای خدا بتها را می پرستید و دروغ بزرگی می سازید، براستی آنچه را غیر خدا می پرستید قادر به روزی دادن به شما نیستند، پس روزی را از خدا طلب کنید و اورا بپرستید و شکرش را بجای آورید، که بسوی او باز خواهید گشت، اگر تکذیب کنید- چنانکه امتهای پیش از شما هم تکذیب کردند- وظیفه پیامبر چیزی جز تبلیغ آشکار نیست." (۲۹: ۱۶-۱۸)

آنگاه که به شب در رسید، و آندم که به صبح در آئید، خدا را ستایش کنید، در آسمانها و زمین و در پسینگاه و به هنگام نیمروز سپاس اوراست.

زنده را از مرده و مرده را از زنده بر می آورد و زمین مرده را زنده می کند، و همین گونه برانگیخته می شوید. (۳۰: ۱۷-۱۸)

چون زبانی به مردم رسد، پروردگارشان را بخوانند و به درگاه او توبه کنند، و چون رحمت خویش را به آنها بچشاند، آنگاه گروهی از آنها به پروردگارشان شرک می آورند.

تا به آنچه به آنها داده ایم کفران کنند، اکنون بهره گیرید که بزودی خواهید دانست.

(۳۰: ۳۳-۳۴)

لقمان را فرزانی دادیم، شکر خدا را بجای آورد، که هرکس شکر کند بسود خود سپاس گفته است، و آن کس که کفران کند، خدا بی نیاز و ستوده است. (۳۱: ۱۲)

به انسان سفارش پدر و مادرش را کردیم، مادر به او حامله شد، و هر روز ناتوان تر می شد و پس از دو سال او را از شیر بازگرفت و سفارش کردیم که باید سپاسگزار من و پدر و مادرت باشی که بازگشت بسوی من است. اگر آن دو بکوشند که ندانسته چیزی را شریک من قرار دهی اطاعتشان مکن، ولی در دنیا

با آنها به شایستگی رفتار کن و پیرو راه کسانی باش که بسوی من آمده اند، بازگشت همه بسوی منست و من شما را از اعمالتان آگاه می‌کنم. (۱۵-۱۴: ۳۱)

و اگر از آنها بپرسی: "چه کسی آسمانها و زمین را آفرید؟" خواهند گفت: "خدا." بگو: "سپاس خداراست." ولی اکثر آنها نمی‌دانند، آنچه در آسمانها و زمینهاست از آن خداست، و خداوند بی‌نیاز ستوده است. (۲۶-۲۵: ۳۱)

او دانای پنهان و نیرومند مهربان است، آنکه هر چیزی را نیکو آفرید، و آفرینش آدمیان را از گل آغازید، سپس نسل او را از عصاره آب ناچیز بوجود آورد. آنگاه اندام او را متوازن ساخت، و از روح خود در او دمید و برای شما گوش و چشم و دل تدارک دید، اما کمتر سپاس بجای می‌آورید. (۹-۶: ۳۲)

سپاس خدائی را که آنچه در آسمانها و زمین است از آن اوست و سپاس آن جهان نیز اوراست که فرزانه ای آگاه است.

آنچه را در زمین فرو می‌رود، و آنچه را که از آن برمی‌آید، و هرچه را که از آسمان می‌آید، و آنچه را به آسمان برمی‌شود می‌داند، و او مهربان آمرزنده است. (۲-۱: ۳۴)

در دیار سبا دو باغ در یمین و یسار مردم را عبرت بود،" از روزی پروردگارتان بخورید و شکر او را بجا آورید، شهری نیکو و پروردگاری آمرزنده." آنها روی گردانندند و ما نیز سیل ویرانگر را بر آنها فرستادیم و دو باغشان را به تلخستانی شورگز و اندکی سدر مبدل کردیم.

آن ناسپاسان را چنین جزا دادیم، آیا جز ناسپاسان را مجازات می‌کنیم؟ میان آنها و آبادیهائی که برکت داده بودیم، شهرهائی آباد و بهم پیوسته پدید آوردیم: "شب و روز با کمال امنیت سفر کنید."

گفتند: "پروردگار! بین منزلهای ما فاصله بیانداز." آنها به خود ستم کردند، و ما آنها را افسانه روزگار قرار دادیم، و سخت پراکندهشان کردیم، در این داستان برای شکیبایان شکرگزار عبرتهاست.

(۱۹-۱۵: ۳۴)

آن دو دریا یکسان نیست: یکی آبش شیرین و خوشگوار و آن یکی شور و تلخ است، و از هر دو گوشت تازه می‌خورید، و از آنها پیرایه‌ها بیرون می‌آورید که می‌پوشید، و کشتی را در آن می‌بینید که در طلب روزی آب را می‌شکافد و پیش می‌رود، تا سپاسگزار باشید. (۱۲: ۳۵)

اگر نا سپاسی کنید خداوند بی‌نیاز است، و ناسپاسی را برای بندگانش نمی‌پسندد، و اگر سپاسگزاری کنید، آن را بر شما می‌پسندد، هیچ کس بارگناه دیگری را بردوش نمی‌کشد، آنگاه

نه نزد پروردگارتان باز می گردید، و همه شما را از کردارتان آگاه می کند، که او به اسرار دلها آگاه است. (۷ : ۳۹)

بگو: " ای بندگان من که به زیان خود اسراف کرده اید، از رحمت من نا امید نشوید، زیرا خدا تمام گناهان را می آمرزد، او آمرزنده مهربان است.

پیش از آن که عذاب دامتان را بگیرد، و یآوری نداشته باشید، به درگاه خدای خود رو آورید و تسلیم او شوید.

(۵۴ - ۵۳ : ۳۹)

فقط خدا را بندگی کن و از سپاسگزاران باش. (۶۶ : ۳۹)

او زنده است، معبودی جز او نیست، بنابراین او را بخوانید و در دین او اخلاص ورزید، شکر و سپاس مخصوص خداست، که پروردگار جهانیان است. (۶۵ : ۴۰)

خداست که برای شما دریا را رام کرد تا به فرمان او کشتیها در آن روان باشد و شما در طلب معاش برآید، باشد که سپاسگزار باشید. (۱۲ : ۴۵)

سپاس خدای را که آفریدگار آسمانها و زمین و پروردگار عالمیان است، در آسمانها و زمین بزرگی از آن اوست و او نیرومند فرزانه است. (۳۷ - ۳۶ : ۴۵)

گفت: " ای رسولان به چه کار آمده اید؟"

گفتند: " ما را به سوی گروه گناهکاران فرستاده اند، تا گلین سنگهایی بر آنها ببارانیم، سنگهایی که از جانب پروردگارت برای اسرافکاران (قوم لوط) نشانه گذاری شده است. (۳۴ - ۳۱ : ۵۱)

آیا خبر پیشینیان که کافر شدند به شما نرسید، که کيفر کار خود را چشیدند، و عذاب دردناکی آنها راست؟

و این کيفر آن بود که چون رسولان نشان دلایل واضح برای آنها آوردند، گفتند: " آیا بشری می خواهد ما را هدایت کند؟" به این ترتیب کافر شدند و روی برتافتند، خداوند بی نیاز و شایسته ستایش است. (۶ - ۵ : ۶۴)

بگو: " اوست که آفریدتان و چشم و گوش و دل برایتان قرار داد"، چه اندک سپاس می گذارید.

بگو: " اوست که شما را در زمین پراکند و بسوی او باز می گردید. (۲۴ - ۲۳ : ۶۷)

روزگاری بر انسان گذشت که چیزی قابل ذکر نبود، انسان را از اختلات نطفه آفریدیم تا او را بیازمائیم، و شنوا و بینایش کردیم، راه را به او نشان دادیم، خواه شاکر باشد خواه ناسپاس.

(۳ - ۱ : ۷۶)

عبادت، نیایش و دعا:

ای مردم پروردگارتان را که شما و پیشینیانتان را آفرید عبادت کنید تا با " تقوا " شوید.

اوست که زمین را بگستراند و آسمان را برفرازتان بر افراشت، و از آسمان آبی فرو فرستاد که به سبب آن میوه های گوناگون برویانید تا روزی شما باشد، بنابراین برای خدا شریکهائی قرار ندهید، در صورتی که می دانید خدا بی نظیر است. (۲۲ - ۲۱:۲)

هنگامی که ابراهیم و اسماعیل پایه های خانه کعبه را بالا می بردند، (گفتند):
"پروردگارا، از ما بپذیر که تو شنوای دانائی، پروردگارا، ما را تسلیم خویش قرار بده و فرزندان ما را فرمانبردار خویش گردان، و آداب عبادت ما را بر ما بیاموز و توبه ما را بپذیر، که تو توبه پذیر و مهربانی.
پروردگارا، در میان آنها پیامبری از خودشان برانگیز، تا آیات تورا برایشان بخواند و کتاب و حکمت به آنها بیاموزد و پاکشان دارد، زیرا تو توانمند فرزانه ای."
چه کسی جز نادانان از آئین ابراهیم روی می گرداند؟ در این جهان او برگزیده ماست، و در آخرت از شایستگان است. (۱۳۰ - ۲۷:۲)

آنگاه که بندگان درباره من از تو پرسند.
- من نزدیکم و هر که مرا بخواند دعایش را اجابت می کنم.
آنها (هم) باید دعوت مرا بپذیرند و به من ایمان بیاورند، تا راهشان را بیابند. (۱۸۶:۲)
بعضی از مردم می گویند: "پروردگارا، به ما در دنیا نیکی عطا کن"، آنها در آخرت بهره ای ندارند، و عده ای دیگر می گویند: "پروردگارا، به ما در دنیا نیکی عطا فرما، و در آخرت نیز نیکی مرحمت کن و ما را از عذاب آتش برکنار مدار." آنها بهره ای از اعمال خود دارند و حساب رسی خداوند سریع است. (۲۰۲ - ۲۰۰:۲)

خدا هیچکس را جز به اندازه توانش فرمان ندهد، هرآنکه نیکی انجام دهد، برای خود انجام داده است، و نیز آنچه بدی انجام دهد، به زیان خود کرده است.
- پروردگارا، اگر غفلت رفت، یا خطا کردیم، ما را مؤاخذه مکن، پروردگارا، تکلیف سنگینی بر ما قرار مده، آن چنانکه بر پیشینیان قرار دادی.
پروردگارا، آنچه را که طاقت تحمل آن را نداریم بر ما مقرر مدار، و آثار گناه را از ما بشوی، و ما را ببخش و در رحمت خود قرار ده، تو ولینعمت مائی، پس ما را بر گروه کافران پیروز بگردان. (۲۸۶:۲)

پروردگارا، بعد از آنکه ما را هدایت کردی، دلهایمان را منحرف مگردان و رحمت خود را بر ما ارزانی دار، که تو بخشنده ای.

پروردگارا، تو مردم را در روزی که تردیدی در آن نیست گرد می آوری، برستی که خدا خلف وعده نمی کند.

(۹-۸:۳)

هوس پرستی، از جمله دوست داشتن زنان، پسران، انبناهای انباشته از زر و سیم، اسبان داغ خورده، چارپایان و کشتزار، در نظر مردم زینت یافته است، اینها دستمایه زندگی این جهانند، و سر انجام نیک نزد خداست. بگو: آیا شما را از چیزی آگاه کنم که از آنها بهتر است؟ برای آنان که اهل تقوا هستند در نزد پروردگارشان باغهایی است که در آن جویها روان است و هسرانی پاک، همچنین خشنودی خدا، و جاودانه در آن بمانند، و خداوند به بندگان بیناست، کسانی که می گویند:

" پروردگارا ما ایمان آوردیم، گناهان ما را بیامرز و از عذاب دوزخ حفظمان کن."

(اینان) صابران راستگویان، مطیعان، انفاق کنندگان و آمرزش خواهان سحرگاهانند.

(۱۷-۱۴:۳)

پروردگارا! بدانچه نازل کردی ایمان آوردیم و پیرو فرستاده ات شدیم، پس (نام) ما را در زمره گواهان بنویس.

(۵۳:۳)

هیچ کس را شایسته نباشد که خداوند کتاب و حکمت و نبوت به او بدهد، و آنگاه به مردم بگوید: " بجای خدا مرا عبادت کنید." - بلکه به مردم می گفتند: " همانطور که کتاب را تدریس می کنید و خود نیز می خوانید، مردمی خدا پرست باشید. (۷۹:۳)

وجه بسیار پیامبرانی که خدا دوستان بسیاری بهمراه آنان جنگ کردند، آنها در برابر آنچه در راه خدا به آنها می رسید سست نشدند و زبونی نکردند، و خداوند صابران را دوست دارد.

سخنشان جز این نبود که: " پروردگارا، گناهان ما را بیامرز و از زیاده رویهایمان در کارها در گذر و ما را ثابت قدم بدار و برگروه کافران پیروز گردان.

بنابراین خداوند پاداش دنیا و آخرت به آنها عطا فرمود، زیرا نیکوکاران را دوست می دارد.

(۱۴۸-۱۴۶:۳)

حکومت آسمانها و زمین از آن خداست و او بر همه چیز تواناست.

مسلماناً در آفرینش آسمانه و زمین و رفت و آمد شب و روز عبرتی است برای خردمندان:

آنان که ایستاده و نشسته و به پهلو خفته خدا را یاد می کنند و در آفرینش آسمانها و زمین می اندیشند:

- پروردگارا، این جهان را بیهوده نیافریده ای، تو منزّهی، ما را از عذاب آتش نگهدار.

پروردگارا، هرکس را به آتش افکنی خوار و رسوایش ساخته ای و ستمکاران یآوری ندارند.

(۱۹۲-۱۸۹:۳)

پروردگارا، ما ندای منادی توحید را شنیدیم، که دعوت می کرد: " به پروردگارتان ایمان بیاورید." و ما ایمان آوردیم.

پروردگارا، گناهان ما را بیامرز و بدی هایمان را بپوشان و ما را با نیکان بمیران. پروردگارا، آنچه را از طریق پیامبران به ما وعده فرمودی به ما مرحمت فرما و ما را در روز رستاخیز رسوا مکن، زیرا تو هیچگاه از وعده خود تخلف نمی کنی.

(۱۹۴-۱۹۳: ۳)

ای فرزندان آدم، به هنگام عبادت لباسهای شایسته (زینتهایتان را) به خود برگزید و نیز بخورید و بیاشامید ولی اسراف نکنید، که خدا اسرافکاران را دوست نمی دارد.

بگو چه کسی جامه هائی را که خدا برای بندگانش پدید آورده و روزی های پاکیزه را حرام کرده است؟

بگو: " این چیزها در زندگی دنیا برای کسانی است که ایمان آورده اند و در روز قیامت نیز خاص آنهاست."

این چنین آیات خود را برای دانایان بیان می کنیم. (۳۲-۳۱: ۷)

پروردگارتان را با تضرع (تواضع و فروتنی) درپنهانی بخوانید، زیرا او متجاوزان را دوست ندارد، و بعد از اصلاح زمین در آن فساد نکنید و خدا را با بیم و امید بخوانید، زیرا رحمت خدا به نیکوکاران نزدیک است. (۵۶-۵۵: ۷)

پروردگارت را پیش خود با تضرع و ترس به آهستگی درصبح و شب یاد کن و از غافلان مباش، آنانکه در پیشگاه پروردگار تو هستند از عبادتش تکبر نمی ورزند و او را تسبیح می گویند و برایش سجده می کنند. (۲۰۶-۲۰۵: ۷)

چون زبانی به آدمی برسد، در هر حالت که باشد- به پهلو خفته یانشسته و یا ایستاده - ما را به دعا می خواند، اما وقتی رنج او را برطرف کردیم، چنان می رود که گوئی هرگز برای رفع مشکل خود ما را نخوانده بود، بدینگونه کردار مسرفان در نظرشان زینت داده شده است. (۱۰: ۱۲)

دعوت حق از آن اوست و کسانی که غیر خدا را می خوانند دعوتشان به اجابت نمی آید، مانند کسی که دستش را بسوی آب دراز کند تا آب به دهانش برساند، اما نتواند آب به دهان برساند، و دعای کافران جز درگمراهی نیست.

آنچه در آسمانها و زمین است، خواه ناخواه به اتفاق سایه هایشان در بامداد و شامگاه برای خدا سجده می کنند. (۱۵-۱۴: ۱۳)

بپرس: "پروردگار آسمانها و زمین کیست؟" بگو: "خداست."

بپرس: "آیا غیر خدا را برای خود برگزیده اید که مالک سود و زیان خود نیستند؟"

بگو: "آیا نا بینا و بینا برابرنند، یا تاریکی و نور یکسان است؟ یا شریکانی برای خدا قرار داده اند که مانند

آفریده های او آفریده اند، و آفرینش برای آنها مشتبه شده است؟! "

بگو: "خداوند خالق همه چیز و یکتا و چیره است." (۱۶: ۱۳)

چون ابراهیم گفت: "پروردگارا، این شهر را مکان امن قرار بده و من و فرزندانم را از پرستش بُت ها دور نگهدار."

پروردگارا، اینها بسیاری از مردم را گمراه ساختند، حال هرکس از من پیروی کند از من است، و هرکس نافرمانی کند، تو آمرزنده مهربانی.

پروردگارا، من بعضی از فرزندانم را در مکانی بی هیچ کشته ای در کنار خانه گرامی تو، سُکنا دادم، تا نماز را برپا دارند، تو دلهای مردم را مایل به آنها بگردان و از هر ثمره ای روزیشان ده، باشد که شُکرت را بجای آورند.

پروردگارا، پنهان و آشکار ما را می دانی، و در زمین و آسمان چیزی بر خدا پنهان نیست.

سپاس از آن خدائی است که اسماعیل و اسحاق را در پیری به من عطا فرمود، مسلماً پروردگار من شنونده دعاست.

پروردگارا، من و فرزندانم را برپا دارندگان نماز قرار بده. پروردگارا، دعای مرا بپذیر.

پروردگارا، من و پدر و مادرم و مؤمنان را در روزی که حساب برپا می شود بیمرز. (۴۱-۳۵: ۱۴)

بگو: "من نیز بشری هستم مانند شما، که به من وحی می رسد و معبود شما یگانه است، هرکس

به ملاقات پروردگارش امیدوار باشد، باید عمل صالح انجام دهد، و کسی را در عبادت

پروردگارش شریک نکند. (۱۱۰: ۱۸)

پروردگار آسمانها و زمین را بپرست و در راه عبادتش شکبیا باش، آیا ماندنی برای او

می شناسی؟ (۶۵: ۱۹)

بگو: "من نیز بشری هستم مانند شما، که به من وحی می رسد، و معبود شما یگانه است،

هرکس به ملاقات پروردگارش امیدوار باشد، باید عمل صالح انجام دهد، و کسی را در عبادت

پروردگارش شریک نکند. (۱۱۰: ۱۸)

گفت: "پروردگارا سینه ام را بگشا، کارم را آسان بفرما، و گره از زبانم باز کن، تا سخنانم را بفهمند، و برادرم هارون را- از اعضای خاندانم - یاور من مقرر دار، و به وسیله او به من پشت گرمی بده، و در مهمی که پیش رو دارم او را شریک من کن، تا بسیار ستایشت کنیم، و فراوان بیادت باشیم، زیرا همیشه از کار ما آگاه بوده ای." (۳۲-۲۵: ۲۰)

ونوح را یاد کن که پیش از آن ما را خواند، ما دعایش را اجابت کردیم و او و خاندانش را از اندوهی بزرگ رهانیدیم. (۲۱: ۷۶)

هنگامی که ایوب پروردگارش را خواند که: "رنج و بیماری به من روی آورده و تو مهربانترین مهربانانی." دعایش را اجابت کردیم، و رنجهایش را برطرف ساختیم و خاندان و همانندشان را با آنها به او بازگردانیدیم تا از جانب ما نعمتی بر او، و برای عبادت کنندگان پندی باشد. (۲۱: ۸۴-۸۳)

بی تردید این آئین شما، آئینی است یگانه و من پروردگار شما هستم، مرا عبادت کنید.

(۲۱: ۹۲)

ذولنون را یاد کن، وقتی که غضبناک رفت و چنین پنداشت که ما هرگز بر او تنگ نمی گیریم، و در آن تاریکی فریاد زد: "جز تو معبودی نیست، تو منزّهی، من از ستمکاران بودم." دعای او را اجابت کردیم و از اندوه نجاتش دادیم، و مؤمنان را بهمین صورت نجات می دهیم.

وقتی ذکریا پروردگارش را ندا داد که: "پروردگارا، مرا تنها مگذار که تو بهترین وارثانی." دعای او را اجابت کردیم و یحیی را به او بخشیدیم و همسرش را برای او شایسته گردانیدیم، آنها در کارهای خیر پیشقدم بودند، و با بیم و امید ما را می خواندند، و در برابر ما فروتن بودند. (۲۱: ۸۷-۹۰)

بعد از تورات در "زبور" نوشتیم که: "بندگان صالح من وارث این سرزمین خواهند بود، در این پیام روشنی است برای عبادت کنندگان. (۲۱: ۱۰۵-۱۰۶)

از مردم، کسی که خدا را به زبان عبادت می کند، اگر خیری به او برسد دلش آرام گیرد، و اگر آزمایشی پیش آید، رو بگرداند، چنین کسی در دنیا و آخرت زیان کرده است، و این زیان آشکاری است، غیر از خدا کسی را می خواند که سود و زیانی نمی رساند، و این گمراهی بسیار عمیقی است.

کسی را می خواند که زیانش نزدیکتر از نفع اوست، چه بد یآوری، و چه بد معاشری است. (۲۲: ۱۱-۱۳)

پروردگارا، مرا در زمره ستمکاران قرار مده. (۲۳:۹۴)
بگو: " پروردگارا، من از وسوسه های شیاطین بتو پناه می آورم، پروردگارا، از اینان که نزد من حضوری یابند بتو پناه می برم. " (۲۳:۹۷-۹۸)
بلند مرتبه است خداوند یکتا، فرمانروای حق که معبودی جز پروردگار عرش کریم نیست، و آنکس که بدون دلیل معبودی را در کنار خدا بخواند، حساب او با پروردگار اوست، زیرا کافران رستگار نخواهند شد.
بگو: " پروردگارا مرا بیامرز و بر من رحم کن که تو رحیم ترینی. " (۲۳:۱۱۶-۱۱۸)

بگو: " اگر دعای شما نباشد پروردگار من چه توجهی به شما کند؟ اما حال که تکذیب کرده اید، به زودی (کيفرش) گردن گیر و ملازمان خواهد شد. " (۲۵:۷۷)
پروردگارا! به من علم و دانش مرحمت فرما و مرا به صالحان ملحق کن و در میان امتهای آینده نیکنام گردان، و مرا از وارثان بهشت پر نعمت قرار بده، و پدرم را بدرم را بیامرز، که او از گمراهان بود، و در روزی که مردم برانگیخته می شوند، شرمنده و رسوایم مکن، روزی که مال و فرزند سودی ندارد، مگر کسی که با قلب سلیم به پیشگاه خدا بیاید. (۲۶:۸۳-۸۹)

آیا آن که دعای درمانده ای را اجابت می کند و گرفتاریها را برطرف می سازد، و شما را وارثان این زمین می کند، معبود دیگری است؟ چه اندک پند می گیرید. (۲۷:۶۲)
پروردگارتان فرمود: " مرا بخوانید تا اجابت کنم شما را، کسانی که در پرستش من کبر می ورزند، به زودی با خواری به جهنم وارد می شوند. (۴۰:۶۰)

او زنده است، معبودی جز اونیست، بنابراین او را بخوانید و در دین او اخلاص ورزید، شکر و سپاس مخصوص خد است، که پروردگار جهانیان است.
بگو: " من نهی شده ام از اینکه چیزهایی را پرستش کنم که شما غیر از خدای خوانید، زیرا دلیل روشنی از جانب پروردگارم برای من آمده است، و مأمورم در برابر پروردگار عالمیان تسلیم باشم. (۴۰:۶۵-۶۶)

انسان (کافر) از تقاضای خیر خسته نمی شود، و چون بدی به او برسد مأیوس و نا امید می شود، اگر پس از محنتی که به او رسیده است، رحمتی به او بچشانیم، می گوید: " این حق من است و گمان نمی کنم قیامتی برپا شود، و اگر هم به سوی پروردگارم باز گردم، آنچه برای من نیکوتر است نزد اوست.
آنگاه کافران را به کردارشان آگاه خواهیم کرد، و عذابی سخت به آنها می چشانیم. (۴۱:۴۹-۵۰)

هرگاه نعمتی به آدمی عطا کنیم، روی بگرداند و متکبرانه از حق دور شود و اگر شری به او برسد، دعا و تقاضایش افزون می شود. (۵۱ : ۴۱)
اوست که توبه بندگان را می پذیرد و گناهان را می بخشاید، و از کردارتان آگاه است، دعای مژمان نیکوکار را اجابت می کند و از کرم خویش به آنان افزونتر می دهد، و کافران را به عذاب شدیدی گرفتار می سازد. (۲۶ - ۲۵ : ۴۲)

کیست گمراه تر از آنکه غیر خدا را می خواند که تا روز قیامت هم از آنها پاسخی دریافت نمی کند، بُتها از دعای بُت پرستان بی خبرند، و چون مردم به محشر درآیند معبودها دشمنان آنها و منکران عبادتشان هستند. (۶ - ۵ : ۴۶)
من جن و انس را جز برای عبادت نیافریدم، هرگز از آنها رزقی نخواستم و نمی خواهم مرا اطعام کنند، خداوند روزی رسان و قدرتمند استوار است. (۵۸ - ۵۶ : ۵۱)

ابراهیم و یارانش سرمشق خوبی برای شما بودند، آنگاه که به قوم خود گفتند: "ما از شما و چیزی که بجای خدا می پرستید بیزاریم و به شما کفر می ورزیم، همیشه میان ما و شما تا زمانی که به خدای یگانه ایمان نیاورده اید کینه و دشمنی خواهد بود." غیر از سخن ابراهیم با پدرش که گفت: "من برای تو از خدا طلب آمرزش می کنم و جز این نمی توانم در برابر خدا برای تو کاری انجام دهم."
پروردگارا، بر تو توکل کردیم و به درگاه تو رو آوردیم و بازگشت همه به سوی توست.
پروردگارا، ما را دستخوش فتنه کافران قرار مده و ما را بیامرز، پروردگارا، تو پیروزمند فرزانه ای. (۴ - ۵ : ۶۰)

گناه، توبه و آمرزش:

آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست و اگر مکنونات خویش را آشکار یا نهان کنید، خداوند آن را در حسابتان منظور می کند، و هرکس را بخواهد می بخشد، و هرکه را بخواهد مجازات می کند و خدا بر هر چیز تواناست. (۲۸۴: ۲)

هوس پرستی، از جمله: دوست داشتند زنان، پسران، انبانیهای پر از زر و سیم، اسبان داغ خورده، چارپایان و کشتزار، در نظر مردم رزینت یافته است، اینها دستمایه زندگی این جهانند و سر انجام نیک نزد خداست. بگو: " آیا شما را از چیزی آگاه کنم که از آنها بهتر است؟ برای آنها که تقوای الهی پیشه کنند، در نزد پروردگارشان باغهایی است که در آن جویها روان است، و همسرانی پاک، همچنین خشنودی خدا، و جاودانه در آن بمانند، و خدا به بندگان بیناست.

کسانی که می گویند: " پروردگارا ما ایمان آوردیم، گناهان ما را بیامرز، و از عذاب دوزخ حفظمان کن. " (آنها) صابران، راستگویان، مطیعان، انفاق کنندگان و آمرزش خواهان سحرگاهانند. (۱۷-۱۴: ۳)

برای آمرزش پروردگارتان و رسیدن به بهشتی که به وسعت آسمانها و زمین است، و برای اهل تقوا آماده شده است، بریکدیگر پیشی گیرید.

خداوند نیکوکارانی را که در توانگری و تنگدستی انفاق می کنند، و خشم خود را فرو می خورند و از خطای مردم می گذرند دوست دارد.

و کسانی که چون مرتکب عمل زشتی شوند یا به خود ستم کنند، خدا را بیاد آرند، و برای گناهانشان طلب آمرزش کنند- و جز خدا کیست که گناهان را بیامرزد- و آگاهانه برگناه اصرار نورزند.

پاداش آنها آمرزش پروردگار و باغهایی است که در آن جویباران جاریست و در آن جاودانند، چه خوب است پاداش نیکوکاران. (۱۳۶-۱۳۳: ۳)

توبه از آن کسانی است که به نادانی مرتکب کار زشت می شوند، و زود باز میگردند، خداوند توبه چنین کسان را می پذیرد، که او دانای فرزانه است.

توبه کسانی که مرتکب کارهای زشت می شوند، و به هنگام مرگ می گویند: " توبه کردیم" و نیز توبه کسانی که کافر بمیرند، پذیرفته نخواهد شد، و عذاب دردناکی را برایشان آماده کرده ایم. (۱۸-۱۷: ۴)

خدا خواهان بخشش گناهان شماست، اما کسانی که پیرو شهواتند خواستار انحراف شما هستند.
خدا می خواهد کار را بر شما سبک کند، زیرا انسان ضعیف آفریده شده است. (۲۸-۲۷: ۴)
اگر از گناهان کبیره ای که از آن نهی شده اید اجتناب کنید، از گناهان دیگرتان می گذریم و شما را به جایگاه خوبی وارد می کنیم. (۳۱: ۴)
خداوند فقط شرک را نمی آمرزد، و غیر از شرک هرکس را که بخواد می آمرزد. هرکس برای خدا شریک قائل شود، دروغی ساخته و گناه بزرگی مرتکب شده است. (۴۸: ۴)

از خدا طلب آمرزش کن که او آمرزندهٔ مهربان است. (۱۰۶: ۴)
آن که مرتکب کار ناپسندی شود، و یا به خویشتن ستم کند، و سپس از خدا آمرزش بطلبد، او را آمرزندهٔ مهربان خواهد یافت. هرکس مرتکب گناهی شود، تنها به خودش زیان رسانده است، خدا دانای فرزانه است.
هرکس مرتکب خطا یا گناهی شود، آنگاه بی گناهی را بدان متهم کند، بار تهمت و گناه آشکاری را به گردن گرفته است. (۱۱۲-۱۱۰: ۴)

خداوند شرک بخود را نمی آمرزد و جز آن هرکه را بخواد می آمرزد، هرکس شریکی برای خدا قائل شود، بی تردید در گمراهی بی پایانی افتاده است. (۱۱۶: ۴)

منافقان در پائین ترین طبقات دوزخ قرار می گیرند، و هرگز یابوری برای آنها نخواهی یافت، مگر آنان که توبه کنند و کارهای شایسته انجام دهند، و بخدا توسل جویند، و دین خود را برای خدا خالص گردانند، که (در این صورت) از جملهٔ مؤمنان خواهند بود، و خداوند مؤمنان را بزودی پاداش بزرگی خواهد داد. (۱۴۵-۱۴۶: ۴)

خداوند از بنی اسرائیل پیمان گرفت، از آنها دوازده سرپرست برانگیختیم.
خداوند فرمود: "اگر نماز برپا دارید و زکات بدهید و به رسولان من ایمان بیاورید، آنها را یاری کنید و خدا را وامی نیکو دهید، من باشما هستم و گناهانتان را می زدایم و بدرون باغهایی می آورمتان که جویباران در آن روان است، اما هرکس بعد از این کافر شود، از راه راست منحرف شده است. (۱۲: ۵)

هرگناه آشکار و پنهان را رها کنید، که گنهکاران بزودی کیفرشان را خواهند دید. (۱۲۰: ۶)

عده دیگری نیز هستند که به گناه خود اعتراف کردند، و کارهای شایسته و ناشایسته را بهم آمیختند، که امید است خدا توبه آنها را بپذیرد، زیرا که او آمرزندهٔ مهربان است.

از اموالشان تصدق و کفاره بگیر تا به آن وسیله تزکیه و پاکشان کنی و برایشان دعا کن، زیرا دعای تو موجب آرامش آنهاست، و خداوند شنوای دانااست، مگر نمی دانند که فقط خداوند توبهٔ بندگان را می پذیرد و صدقات را قیوی می کند، و او توبه پذیر مهربان است. (۹: ۱۰۲-۱۰۴)

و نیز از پروردگار طلب آمرزش کنید و به درگاهش توبه آورید، تا در زمانی معین به شایسته ترین صورت، بهره مند تان سازد و هر صاحب فضلی را، به اندازهٔ فضلش عطا کند، و اگر روی بگردانید، من بر شما از عذاب روز بزرگ بیمناکم. (۱۱: ۳)

ای قوم من از خدا آمرزش طلبید و به درگاه او توبه کنید تا از آسمان بر شما رحمت فراوان نازل گرداند و بر قوت و توانائی شما بیفزاید، و زنهار بناکاری و عصیان روی از خدای رحمان مگردانید. (۱۱: ۵۲)

از پروردگار طلب آمرزش کنید، و بسوی او روی آورید که پروردگار من مهربان و دوستدار است. (۱۱: ۹۰)

بندگانم را آگاه کن که من آمرزندهٔ مهربانم، و کیفر من عذابی دردناک است. (۱۵: ۴۹-۵۰)

پروردگارت نسبت به کسانی که به جهالت مرتکب عمل زشتی شدند، و بعد از آن توبه کردند و اعمال صالحی انجام دادند، آمرزندهٔ مهربان است. (۱۶: ۱۱۹)

انسان همانگونه که خواستار نیکبختی است، بدیها را نیز طالب است، و انسان عجول است. (۱۷: ۱۱)

هرکس هدایت یابد برای خود هدایت یافته است و آن کس که گمراه شود، به زیان خود گمراه شده است، و هیچ کس گناه دیگری را به دوش نگیرد و ما هرگز عذاب نخواهیم کرد، مگر آنکه پیامبری بفرستیم.

(۱۷: ۱۵)

پروردگار شما از درون دلهایتان آگاهتر است، اگر صالح باشید، او توبه کنندگان را می آمرزد.

(۱۷: ۲۵)

با کسانی که هر صبح و شب پروردگارش را می خوانند و خشنودی او را طالبند، صبر پیشه کن و دیدگانت را بخطر زینتهای دنیا از آنان مگردان، و از آن که دلش را از یادمان غافل کرده ایم اطاعت مکن، که از پی هوای نفس خود می رود، و کارش به تباهی می کشد. (۱۸ : ۲۸)

هر کس با گناه به حضور پروردگارش برسد دوزخ جایگاه اوست که نه در آن میمیرد و نه زنده می ماند، و هر کس با ایمان و عمل صالح در پیشگاهش حاضر شود دارای درجات عالی است. در باغهای جاوید که جویباران در آن جاریست همواره خواهد بود، این است پاداش کسی که خود را پاک گرداند. (۲۰ : ۷۴ - ۷۶)

من آمرزگار توبه کنندگانی هستم که ایمان بیاورند و عمل شایسته انجام دهند و هدایت شوند. (۲۰ : ۸۲)

و کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته کردند، گناهانشان را می زدائیم و بهتر از کردار خوبشان پاداش می دهیم. (۲۹ : ۷)

کافران به مؤمنان گفتند: "از ما پیروی کنید، گناهانتان برگردن ما." آنها دروغ می گویند، هرگز بارگناهان کسی را برگردن نخواهند گرفت، بلکه بارسنگین گناهان خود و علاوه بر آنبارسنگین (منحرف کردن) دیگران را بر دوش خواهند داشت و در روز قیامت به خاطر دروغهائی که بهم می بافتند بازخواست خواهند شد. (۲۹ : ۱۲ - ۱۳)

چون زینائی به مردم برسد پروردگارش را بخوانند، و بدرگاه او توبه کنند، و چون رحمت خویش را به آنها بچشانند، آنگاه گروهی از آنها به پروردگارشان شرک می آورند، تا به آنچه آنها را داده ایم کفران کنند، اکنون بهره گیرید، که بزودی خواهید دانست. (۳۰ : ۳۳ - ۳۴)

هیچ کس بارگناه دیگری را بردوش نمی کشد و اگر گرانباری برای حمل گناه خود، دیگری را فرا خواند، چیزی از آن بردوش نخواهد گرفت، هر چند از خویشان او باشد، تو فقط کسانی را هشدار می دهی که درنهایت از پروردگارشان می ترسند و نماز می گذارند، هر کس پاکی ورزد به سود خویش پاکیزه شده است، و سرانجام همه بسوی خداست.

نابینا و بینا برابر نیستند، و نیز تاریکی و روشنی، همچنین سایه و آفتاب، و زندگان و مردگان نیز یکسان نیستند، خداوند هر کس را بخواد می شنواند، و تو نمی توانی سختی را به درگور خفتگان بشنوانی، تو هشدار دهنده ای بیش نیستی.

ما تورا مژده دهنده و هشدار دهنده بحق فرستادیم و هیچ اُمتی نیست، جز اینکه درمیانشان هشدار دهنده ای بوده است. (۲۴ - ۱۸ : ۳۵)

اگر خدا بخواهد مردم را به کیفر کارهایشان بازخواست کند، جنبنده ای بر روی زمین باقی نخواهد ماند، ولی آنها را تا مدتی معین مهلت می دهد و چون مدتشان بسر آمد- به راستی خدا به بندگان بصیر است. (۴۵ : ۳۵)

بگو: " ای بندگان من که به زیان خود اسراف کرده اید، از رحمت من نا امید نشوید، زیرا خدا تمام گناهان را می آمرزد، او آمرزندهٔ مهربان است.

پیش از آن که عذاب دامتان را بگیرد، و یآوری نداشته باشید، به درگاه خدای خود رو آورید، و تسلیم او شوید، و پیش از آن که ناگهان وبی خیر عذاب به سراغتان بیاید از نیکوترین چیزی که از جانب پروردگارتان بر شما نازل شده است پیروی کنید، تا کسی نگوید افسوس که در کار خدا قصور ورزیدیم و مسخره می کردم یا بگوید: " اگر خدا مرا هدایت کرده بود از اهل تقوا بودم." یا به هنگام دیدن عذاب بگوید: " اگر بار دیگر (به دنیا) باز می گشتم از نیکوکاران می شدم."

آری برآستی آیات من برایت آمد و تو آن را دروغ شمردی و تکبر ورزیدی و کافر بودی. (۵۹ - ۵۳ : ۳۹)

حاملان عرش و آنان که برگرد آن هستند به ستایش پروردگارشان تسبیح می گویند و به او ایمان دارند، و برای مؤمنان آمرزش طلب می کنند: " پروردگارا! رحمت و علم تو بر همه چیز احاطه دارد، پس آنان را که توبه کرده اند و پیرو راه تو شده اند بیامرز و از عذاب جهنم حفظ کن، پروردگارا! آنها و نیاکان و همسران و فرزندان صالح آنها را در باغهای جاویدی که وعده داده ای وارد کن، که تو نیرومند فرزانه ای، و آنان را از بدیها نگاهدار، که هر که را امروز از بدیها محفوظ داری به او رحم آورده ای، که این همان رستگاری بزرگ است. (۹ - ۷ : ۴۰)

صبر کن که وعدهٔ خدا حق است و برای گناهت آمرزش بخواه، و هر شامگاه و بامداد به ستایش پروردگارت تسبیح گوی. (۵۵ : ۴۰)

هر چه دربارهٔ تو می گویند، دربارهٔ رسولان پیش از تو نیز گفته اند، پروردگار تو هم آمرزنده است و هم صاحب عقابی دردناک. (۴۳ : ۴۱)

نزدیک است که آسمانها بر فراز یکدیگر شکافته شوند، و فرشتگان به ستایش پروردگارشان تسبیح گویند و برای زمینیان آمرزش طلبند، آگاه باش که خداوند آمرزندهٔ مهربان است. (۵ : ۴۲)

اوست که توبهٔ بندگان را می پذیرد، و گناهان را می بخشاید، و از کردارتان آگاه است.

(۴۲:۲۵)

روزی که کافران بر آتش عرضه شوند: - " در زندگی دنیا لذتهایتان را بردید و از آن بهره مند شدید، اما امروز به عذاب خوارکننده - در برابر استکبار ناحق‌تان در زمین، و بسبب گناهانی که انجام داده اید، کیفر شوید."

(۴۶:۲۰)

ای مردم! به دعوت کننده خدا پاسخ گوئید و به او ایمان آورید، تا گناهانتان را بیاورزد و شما را از عذابی دردناک در امان دارد، هر کس دعوت کننده خدا را پاسخ نگوید هرگز نمی تواند در زمین بگریزد، و غیر از خدا برای او یآوری نیست، و آنان آشکارا در گمراهی هستند. (۴۶:۳۱-۳۲)

کسانی که ایمان آورده اند و کارهای شایسته انجام داده اند و به آنچه به حق از جانب پروردگارشان بر محمد نازل شده است ایمان آورده اند، خداوند گناهانشان را ببوشاند و کارشان را اصلاح کند، زیرا کافران از باطل پیروی کردند و مؤمنان حق را که از جانب پروردگارشان آمده است، خداوند اینگونه برای مردم مثل می زند. (۴۷:۲-۳)

فرمانروائی آسمانها و زمینها از آن خداست، هر که را بخواهد می آمرزد و هر که را بخواهد عذاب می کند، خداوند آمرزنده مهربان است. (۴۸:۱۴)

بهشت را برای اهل تقوا نزدیک آرند تا دور نباشد، این همان وعده ایست که به هر توبه کننده پرهیزکاری داده شده بود، آنهایی که در نهان از خدای رحمان بترسند، و با دلی توبه کار آمده باشند: " سلامت وارد بهشت شوید، که این روز جاودانگی است." در آنجا هر چه بخواهند هست و از آن بیشتر نزد ما باشد. (۵۰:۳۱-۳۵)

آنان که از گناهان کبیره و اعمال زشت- جز صغیره- دوری کنند، بدانند که آمرزش پروردگار تو وسیع است و او نسبت به شما آگاه تر است، آن زمان که شما را از زمین پدید آورد و هنگامی که در بطن مادرتان مستور بودید، یاد آورید و پاک نمائی نکنید، او اهل تقوا را بهتر می شناسد. (۵۳:۳۲)

هیچ کس بارگناه دیگری را بر دوش نمی کشد. (۵۳:۳۸)

برای رسیدن به آمرزش پروردگارتان و بهشتی که به پهناوری آسمان و زمین است بریکد یگر پیشدستی کنید، که آن برای کسانی آماده شده است که بخدا و رسولش ایمان آورده اند. این فضل الهی است به هر کس بخواهد می دهد، و خداوند صاحب فضل عظیم است.

(۵۷:۲۱)

ای مؤمنان، خود و خویشانان را از آتشی که هیمة آن مردم و سنگهاست حفظ کنید، آتشی که فرشتگان گمارده شده بر آن خشن و سخت گیرند و هرگز در اجرای فرمان خدا نا فرمانی نمی کنند، و هرچه دستور یافته اند به اجرا در می آورند، ای کافران! به عذر خواهی برنخیزید که امروز اعمالتان را پاداش می دهند.

ای مؤمنان با اخلاص کامل توبه کنید، باشد که پروردگارتان از گناهان شما درگذرد، و به باغهایی واردتان کند، که جویباران در آن جاریست.

روزی که خداوند پیامبر و گرویدگان به او را فرو نگذارد، و نورشان پیشاپیش و طرف راستشان به حرکت درآید، خواهند گفت:

" پروردگارا، نور ما را کامل کن و ما بیامرز، که بر هرکار توانائی. " (۸ - ۶ : ۶۶)

هرکس درگرو اعمال خویش است، مگر " اصحاب یمین " که در بهشت با یکدیگر از گناهکاران می پرسند: چه چیز شما را به سقر درآورد؟ گویند:

" ما از نمازگزاران نبودیم، و مستمند را اطعام نمی کردیم، با اهل باطل به بطالت می گذرانیم، پیوسته روز جزا را تکذیب می کردیم، تا مرگمان فرا رسید، چنین است که شفاعت شفیعان سودشان ندهد.

چرا آنها از پندگرفتن گریزانند؟ گوئی خران رمیده ای هستند که از شیر گریخته اند، آنها را توقع چنین است که برای هرکدام نامه ای سرگشاده فرستاده شود، لکن چنین نیست که آنها می گویند، بلکه آنها از آخرت نمی ترسند، چنین نیست که آنها می اندیشند، قرآن تذکر و یادآوری است، هرکس بخواهد از آن پند می گیرد، و هیچ کس پند نمی گیرد مگر خدا بخواهد، که او اهل تقوا و آمرزش است.

(۵۶ - ۳۸ : ۷۴)

قسم به این شهر، و تو در این شهر اقامت گزیده ای، و قسم به پدر و فرزندی که پدید می آورد، که انسان را در رنج و محنت بیافریدیم، آیا چنین گمان می کند که کسی بر او چیره نمی گردد؟ می گوید: " مال فراوانی را تباہ کردم. " آیا می پندارد که کسی او را ندیده است؟ آیا برای او دو چشم نیافریدیم؟ و یک زبان و دو لب، و دو راه پیش پایش نهادیم؟ و او در آن " گذرگاه سخت " پا ننهاد.

و تو چه دانی که " گذرگاه سخت " چیست؟

آزاد کردن بنده است، یا طعام دادن در روز قحطی، خاصه به یتیمی که خویشاوند باشد، یا مسکینی خانه نشین، تا از کسانی باشد که ایمان آورده اند، و یکدیگر را به صبر سفارش کرده اند، و به بخشایش، اینان از خوشبختانند، و کسانی که به آیات ما کافرنند، از تیره روزانند، نصیب آنها آتشی است که از هرسو ایشان را احاطه خواهد کرد. (۲۰ - ۱ : ۹۰)

سوگند به عصر که انسان در زیان است، مگر آنها که ایمان آوردند و کارهای درست و شایسته کردند و یکدیگر را به حق و صبر سفارش کردند. (۱۰۳:۱-۳)

درباره نماز و زکات:

الف- لام - میم .

بی تردید این کتاب راهنمای راهنمای اهل تقواست:

آنان که به غیب ایمان دارند و نماز برپا می دارند و از آنچه روزیشان داده ایم انفاق میکنند.
آنان به آنچه بر تو و پیامبران پیشین نازل شده است، ایمان داشته و به آخرت یقین دارند. آنان از هدایت پروردگارشان برخوردارند و خود رستگار اند. (۲:۱-۵)

و نماز را بر پا دارید و زکات را بدهید و با رکوع کنندگان رکوع کنید. (۲:۴۳)
از صبر و نماز کمک بخواهید، که این کار جز بر فروتنان گران است، آنان که بی شک می دانند که با پروردگار خود دیدار خواهند کرد، و نزد او باز می گردند (۲:۴۵-۴۶)

و چون از فرزندان اسرائیل پیمان محکم گرفتیم که جز خدا را نپرستید و به پدر و مادر و خویشان و یتیمان و مستمندان احسان کنید و با مردم [به زبان] خوش سخن بگویید، و نماز را به پا دارید و زکات را بدهید
آنگاه جز اندکی از شما به حالت اعراض روی برتافتید. (۲:۸۳)

و نماز را به پا دارید و زکات را بدهید و هرگونه نیکی که برای خویش از پیش فرستید آن را نزد خدا باز خواهید یافت آری خدا به آنچه مکنید آگاه است. (۲:۱۱۰)

چون کعبه را محل اجتماع و مرکز امن مردم قرار دادیم، مقام ابراهیم را جایگاه نماز قرار دهید، به ابراهیم و اسماعیل سپردیم که: "خانه مرا برای طواف کنندگان و معتکفان و راکعان و ساجدان پاکیزه دارید." (۲: ۱۲۵)

پس مرا یاد کنید تا شما را یاد کنم، مرا سپاس گوئید و ناسپاسی من نکنید.
ای مؤمنان از صبر و نماز کمک بگیرید که خدا با شکیبایان است. (۲: ۱۵۳-۱۵۲)

نیکی آن نیست که روی خود را به سوی مشرق و مغرب بگردانید، بلکه نیکی آن است که کسی به خدا و روز بازپسین و فرشتگان و کتاب (های آسمانی) و پیامبران ایمان آورد، و مال (خود) را با وجود دوست داشتن به خویشاوندان و یتیمان و بینوایان و در راه ماندگان و گدایان و در [راه آزاد کردن] بندگان بدهد، و نماز را برپای دارد و زکات را بدهد، و آنان که چون عهد بندند به عهد خود وفاداراند و درسختی و زیان و به هنگام جنگ شکیبایانند، آنانند کسانی که راست گفتهاند و آنان همان متقیانند. (۲: ۱۷۷)
کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده و نماز را پا داشته و زکات داده اند، پاداش آنان نزد پروردگارشان است؛ نه بیمی بر آنان است و نه اندوهگین شوند. (۲: ۲۷۷)

به گاه سفر چنانچه از گزند کافران بترسید، گناهی بر شما نیست که نمازتان را کوتاه کنید، زیرا کافران آشکارا دشمن شمایند.

چون در میان آنها بودی و بر آنان (به امامت) نماز برپا کردی، باید گروهی از آنها سلاح بگیرند و باتو به نماز بایستند، و چون سجده نماز بجای آوردند، این سپاه عقب بروند و دسته دیگر که نماز برپا نکرده اند بیایند و با تو نماز برپا کنند، و احتیاط کنند و سلاح خویش بگیرند، زیرا کافران خوش دارند که از وسائل و سلاحتان غافل شوید تا غافلگیرتان کنند، اگر بیمار بودید، و یا باران آزارتان می داد، مانعی ندارد که سلاح بر زمین گذارید، ولی وسائل دفاعی خود را با خود بردارید، خداوند عذاب خوار کننده ای برای کافران آماده کرده است.
و چون نماز را بپایان بردید، خدا را ایستاده و نشسته و به پهلو خفته یاد کنید، و چون آرامش یافتید، نماز را کامل برپا کنید، که نماز در وقتهای معین بر مؤمنان واجب است. (۲: ۱۰۳-۱۰۱)

خداوند از فرزندان اسرائیل پیمان گرفت و از آنان دوازده سرکرده برانگیزیم .
خدا فرمود: " اگر نماز برپا دارید و زکات بدهید و به فرستادگان ایمان بیاورید و یاریشان کنید و وام نیکویی به خدا بدهید، من با شما هستم، گناهانتان را می زدایم و شما را به باغهایی

می آورم که جویباران در آن روان است ، پس هرکس از شما بعد از این کافر شود، از راه راست گمراه شده است." (۵: ۱۲)

فقط خدا و رسولش و مؤمنانی که نماز برپا می دارند و درحالت رکوع (= با رضایت و تمکین) زکات می دهند یار و یاور شما هستند.

دوستداران خدا و رسول و مؤمنانی که دوستان خدا هستند پیروزند. (۵: ۵۵ - ۵۶)

و اینکه نماز برپا دارید و برای او تقوا داشته باشید، هم اوست که نزد وی محشور خواهید گردید. (۶: ۷۲)

اوست خدائی که باغهای داربست دار و بی داربست، درختان خرما و کشتزار، با میوه های گوناگون- زیتون و انار، شبیه و بی شباهت به وجود آورد، و آنگاه که میوه اش رسید از آن بخورید و زکات آنرا به هنگام برداشت (محصول) بدهید و اسراف نکنید، که خدا مسرفان را دوست ندارد.

(۶: ۱۴۱)

بگو پروردگار من به عدالت فرمان داده، و نیز به اینکه هنگام هر نماز رو بجانب او گردانید، و با اخلاص او را بخوانید، همانطور که در آغاز شما را آفرید، به سویش باز می گردید.

(۷: ۲۹)

مؤمنان کسانی هستند که چون نام خدا برده شود خوف بردلایشان چیره گردد و چون آیات خدا بر آنان خوانده شود ایمانشان افزون گردد، و بر پروردگارشان توکل می کنند: همانان که نماز را به پا مدارند و از آنچه به ایشان روزی داده ایم انفاق میکنند. (۸: ۲-۳)

پس اگر توبه کنند و نماز برپا دارند و زکات دهند، در این صورت برادران دینی شما میباشند و ما آیات را برای گروهی که مدانند به تفصیل بیان میکنیم. (۹: ۱۱)

مساجد خدا را تنها کسانی آباد میکنند که به خدا و روز بازپسین ایمان آورده و نماز برپا داشته و زکات داده و جز از خدا نترسیدهاند پس امید است که اینان از راه یافتگان باشند. (۹: ۱۸)

و مردان و زنان با ایمان دوستان یکدیگرند که به کارهای پسندیده فرمان می دهند، و از کارهای ناپسند بازمی دارند، و نماز را برپا میکنند و زکات می دهند، و از خدا و پیامبرش فرمان میبرند، آنانند که خدا به زودی مشمول رحمتشان قرار خواهد داد که خدا توانا و حکیم است. (۹: ۷۱)

در آغاز و انجام روز و ساعاتی از شب، نماز بگذار، زیرا نیکبها بدیها را از میان می برند، این اندرزی است برای اندرز پذیران، و شکیبائی پیشه کن که خداوند پاداش نیکوکاران را از بین نخواهد برد. (۱۱۵-۱۱۴: ۱۱)

آیا کسی که می داند آنچه از طرف پروردگارت بر تو نازل شده حق است، مانند کسی است که نابیناست؟ تنها خردمندان پند می گیرند:

کسانی که به پیمان خدا وفا می کنند، و پیمان شکن نیستند، و آنان که پیوندهائی را که خدا به آن امر کرده است برقرار می دارند، و از پروردگارشان می ترسند، و از سختی حساب بیم دارند، و آنان که به طلب خشنودی پروردگار صبر می کنند و نماز برپا می دارند، و از آنچه نصیبتان کرده ایم در پنهان و آشکار انفاق می کنند و با نیکبها بدیها را از بین می برند، عاقبت صاحب سرای دیگرند.

بهشتهای جاویدان که خود و پدران، همسران و فرزندان صالح آنها به آن داخل می شوند، و فرشتگان از هر دری برآنان وارد می شوند: سلام بر شما به خاطر صبر کردنتان، عاقبت چه خوب جایگاهی نصیبتان شد. و آنان که پس از پیمان بستن با خدا پیمان شکنی می کنند، پیوندهائی را که خدا به استقرارشان امر فرموده است قطع می کنند و در زمین فساد بیار می آورند، در سرای دیگر گرفتار لعن و بد فرجامی می شوند.

(۲۵-۱۹: ۱۳)

به بندگان من که ایمان آورده اند، بگو نماز بگزارند و از آنچه روزیشان داده ایم پنهان و آشکار انفاق کنند، پیش از آنکه روزی فرارسد، که در آن نه خرید و فروشی باشد، و نه هیچ دوستی بکار آید. (۱۴: ۳۱)

کودک (عیسی ابن مریم) گفت: من بنده خدایم که به من کتاب داده و مرا پیامبر قرار داده است، و هر جا که باشم مرا با وجودی فرخنده ساخته و تا زندهام به نماز و زکات سفارش کرده است.

(۱۹: ۳۱)

و در این کتاب اسماعیل را یاد کن که در وعده هایش راستگو و فرستاده ای پیامبر بود، او همواره خاندان خود را به نماز و زکات دعوت می کرد و نزد پروردگارش شایسته و پسندیده بود.

و در این کتاب ادریس را یاد کن، که او نیز بسیار راستگو و پیامبر بود، و او را به مقام بلندی رساندیم.

آنها پیامبرانی بودند از نسل آدم که خداوند نعمتشان داده بود و همچنین از اولاد آنان که همراه نوح برکشتی سوار کردیم و از فرزندان ابراهیم و اسرائیل نیز کسانی را هدایت کردیم و برگزیدیم، زمانی که آیات خداوند رحمان برآنان خوانده می شد، گریان به سجده درمی آمدند، از پی آنها جانشینانی آمدند که نماز را ترک کردند و پیرو شهوات نفس شدند، بزودی درگمراهی خواهند ماند، مگر آنان که توبه کنند و نیکوکار باشند، در این صورت ستمی نخواهند دید، و به بهشت وارد می شوند.

باغهای جاودانی است که خدای رحمان از غیب بندگان را بدان وعده داده است، و وعده او فرا خواهد رسید، در آنجا سخن یابو ای نمی شنوند، گفتارشان سلام است، و هر صبح و شب روزیشان آماده است. این همان بهشتی است که به بندگانمان، آنها که تقوا پیشه کرده اند عطا می کنیم. (۶۳-۵۴: ۱۹)

بنابراین در برابر گفته هایشان شکبیا باش و پیش از طلوع و غروب آفتاب و نیز در ساعات شب و نیمروز ستایشگر و تسبیح گوی پروردگارت باش که خشنود شوی. هرگز چشم به نعمتهای مادی که به گروهائی از آنها داده ایم نداشته باش، که اینها زینت زندگی دنیا و وسیله ایست برای آزمودن آنها، و روزی پروردگار تو بهتر و پایدارتر است. خانواده ات را به نماز فرمان بده و بر انجام آن شکبیا باش، ما از تو روزی نمی خواهیم، بلکه ما به تو روزی می دهیم، سر انجام نیک برای اهل تقواست. (۱۳۲-۱۳۰: ۲۰)

و آنان را پیشوایانی قرار دادیم که به فرمان ما هدایت میکردند و به ایشان انجام دادن کارهای نیک و برپاداشتن نماز و دادن زکات را وحی کردیم، و آنها فقط مرا عبادت میکردند. (۲۱: ۷۳)

همان کسانی که چون در زمین به آنان توانایی دهیم نماز برپا مدارند و زکات می دهند و امر به معروف و نهی از منکر می کنند، و سرانجام همه کارها با خداست. (۲۲: ۴۱)

ای مؤمنان! راکع وساحد پروردگارتان باشید، و اورا بپرستید و کار نیک انجام دهید، تا رستگار شوید، و آنگونه که شایسته است در راهش جهاد کنید، اوست که شما را برگزیده و در دین برای شما سختی قرار نداده، این همان آئین پدرتان ابراهیم است، او بود که قبلا شما را مسلمان نامید، تا پیامبر بر شما گواه باشد و شما گواه بر مردم، پس نماز را برپا دارید و زکات بدهید و بخدا توسل جوئید، او مولای شماست، چه مولای خوب و چه نیکو یآوری است. (۷۸-۷۷: ۲۲)

مؤمنان رستگار شدند، آنان که در نمازشان فروتنی، و از کارهای بیهوده روی گردانند و زکات می پردازند، و آنان که شرمگاهشان را حفظ می کنند، جز بر همسران و کنیزانی که مالک شده اند، که در این صورت قابل ملامت نیستند، هرکس فراتر از این بخواهد تجاوزکار است، و رعایت کنندگان امانت و پیمان، و حافظان نماز، آنان همان وارثانند، که بهشت را به ارث برند و در آن جاودان باشند.

(۱۱ - ۱ : ۲۳)

مردانی که نه تجارت و نه داد و ستدی آنان را از یاد خدا و برپا داشتن نماز و دادن زکات غافل
نمدارد و از روزی که دلها و دیدهها در آن زیور و مشود مهرا سندن. (۲۴ : ۳۷)

و نماز را برپا کنید و زکات را بدهید و پیامبر را فرمان برید تا مورد رحمت قرار گیرید.

(۲۴ - ۵۶)

آنچه از کتاب به سوی تو وحی شده است بخوان و نماز را برپا دار که نماز از کار زشت
و ناپسند باز ممدارد، و قطعاً یاد خدا بزرگتر است و خدا ممداند چه می کنید. (۲۹ : ۴۵)

آنگاه که به شب در رسید، و آندم که به صبح در آئید، خدا را ستایش کنید، در آسمانها
و زمین و در پسینگاه و بهنگام نیمروز سپاس اوراست.

زنده را از مرده و مرده را از زنده بر می آورد و زمین مرده را زنده می کند، و همین گونه برانگیخته
می شوید. (۱۸ - ۱۷ : ۳۰)

با یکتا پرستی روی به دین آور، این آفرینشی است که خدا مردم را به آن شیوه آفرید، تغییری در آفرینش خدا
نیست، این است آئین استوار، ولیکن بیشتر مردم نمی دانند.

به سویش بیائید و برای او تقوا کنید و نماز را برپا دارید و از مشرکان نباشید، از کسانی
که در دینشان فرقه فرقه شدند و هر فرقه ای به آنچه داشت دلخوش بود. (۳۰ - ۳۲ : ۳۰)

آنچه ربا می دهید، تا اموال مردم افزایش یابد، نزد خدا افزایشی درکار نیست، ولی با زکاتی
که در طلب خشنودی خدا می دهید، فزونی حاصل می آید. (۳۰ : ۳۹)

الف- لام. میم

اینها آیه های کتاب حکمت آمیز است، نیکوکاران را هدایت و رحمت است: آنان که نماز می گزارند
و زکات می دهند و به آخرت یقین دارند، اینان از جانب پروردگارشان هدایت یافته اند و اینان همان
رستگارانند. (۳۱ : ۱ - ۵)

ای پسرک من نماز را برپا دار و امر به معروف و نهی از منکر کن و در برابر سختیهای
که بتو می رسد شکویا باش، این حاکی از (قدرت) اراده تو در امور است. (۳۱ : ۱۷)

هیچ کس بارگناه دیگری را بردوش نمی کشد و اگر گرانباری برای حمل گناه خود، دیگری را فرا خواند، چیزی از آن بردوش نخواهد گرفت، هرچند از خویشان او باشد، تو فقط کسانی را هشدار می دهی که درنهمان از پروردگارشان می ترسند و نماز می گذارند، هرکس پاکی ورزد به سود خویش پاکیزه شده است، و سر انجام همه بسوی خداست.

نابینا و بینا برابر نیستند، و نیز تاریکی و روشنی، همچنین سایه و آفتاب، و زندگان و مردگان نیز یکسان نیستند، خداوند هرکس را بخواهد می شنواند، و تو نمی توانی سخت را به درگور خفتگان بشنوانی، تو هشدار دهنده ای بیش نیستی.

ما تورا مژده دهنده و هشدار دهنده بحق فرستادیم و هیچ اُمتی نیست، جز اینکه درمیانشان هشدار دهنده ای بوده است. (۲۴ - ۱۸ : ۳۵)

پس نماز را برپا دارید و زکات را بدهید، و از خدا و پیامبر او فرمان برید و خدا به آنچه منکنید آگاه است. قسمتی از آیه: (۱۳ : ۵۸)

ای کسانی که ایمان آوردهاید چون برای نماز جمعه ندا در داده شد به سوی ذکر خدا بشتابید و داد و ستد را واگذارید اگر بدانید این برای شما بهتر است، و چون نماز گزارده شد در زمین پراکنده گردید و فضل خدا را جويا شوید و خدا را بسیار یاد کنید باشد که شما رستگار گردید. (۹ - ۱۰ : ۶۲)

انسان کم طاقت آفریده شده است، هنگامی که بدی به او برسد بیتابی کند، و چون خیری به او آورد، باز دارنده باشد، مگر نمازگزاران، که پیوسته نماز گزارند، و آنهایی که در اموالشان حق معلومی برای سائلان و محرومان معین شده است. (۲۵ - ۱۹ : ۷۰)

پروردگارت می داند که تو و آنان که با تو هستند، نزدیک به دو ثلث، یا نصف، یا ثلث از شب را بپا می خیزید، خداوند شب و روز را مقدر می کند و می داند که شما نمی توانید حساب آن را نگاه دارید، لذا از شما درگذشت، اکنون آنچه میسر است از قرآن بخوانید، آگاه است که عده ای از شما بیمار خواهید شد و گروهی دیگر برای بهره یابی از فضل الهی در زمین سفر کنند و دیگران در راه خدا به پیکار برخیزند، پس آنچه میسر است از آن بخوانید، و نماز را برپا دارید و زکات بدهید، و به خدا و امی نیکو دهید و هرخیری را که پیشا پیش برای خودتان بفرستید نزد خدا به نیکوترین و بزرگترین وجه پاداش خواهید یافت و از خدا آمرزش بخواهید که او آمرزنده مهربان است. (۲۰ : ۷۳)

به زودی او را به سقر در اندازم. تو چه می دانی سقر چیست؟ نه باقی گذارد نه رها کند، پوست را بسوزاند، گم‌دگانش نوزده نفرند، نگهبانان دوزخ را جز از میان فرشتگان قرار ندادیم و شمار آنها را جز برای آزمایش کافران معین نکردیم، تا اهل کتاب به یقین برسند و ایمان مؤمنان افزون شود، و نیز اهل کتاب و مؤمنان تردیدی بخود راه ندهند، تا بیمار دلان و کافران بگویند: "منظور خدا از این توصیف چیست؟" بدینگونه خدا هرکه را خواهد به گمراهی واگذارد و هرکه را بخواهد هدایت می کند، شمارسپاهیان پروردگارت را جز خودش نمی داند، و این جز اندرزی برای مردم نیست.

هرکس در گرو اعمال خویش است، مگر "اصحاب یمین" که در بهشت با یکدیگر از گناهکاران می پرسند:
"چه چیز شما را به "سقر" درآورد؟"

گویند: "ما از نمازگذاران نبودیم، و مستمند را اطعام نمی کردیم، با اهل باطل به بطالت می گذرانیم، پیوسته روز جزا را تکذیب می کردیم، تا مرگمان فرا رسد." چنین است که شفاعت شفیعان سودشان ندهد. (۴۸ - ۲۶: ۷۴)

کسی که تزکیه کند مسلماً رستگار شود و نام پروردگارش را بیاد آورد و نماز برپا دارد.

(۱۵ - ۱۴: ۸۷)

ولی اهل کتاب پراکنده نشدند، مگر آنگاه که دلیل روشنی برای آنها آمد، درحالی که دستوری را دریافت نکرده بودند، جز اینکه با کمال خلوص به آئین توحید خدارا پرستش کنند، و نماز را برپا دارند و زکات بدهند، این است آئین پایدار. (۵ - ۴: ۹۸)

وضو، غسل و تیمم: ای کسانی که ایمان آوردهاید! چون به نماز برخاستید صورت و دستهایتان را تا آرنج بشوئید و سر، و پاهای خودتان را تا برآمدگی قوزک مسح کنید، و اگر آمیزش جنسی داشتید خود را بشوئید، (= غسل کنید) و اگر بیمار یا در سفر بودید یا یکی از شما قضای حاجت کرده اید، و آبی نیافتید، پس با خاک پاک تیمم کنید و از آن به صورت و دستهایتان بکشید، خدا برای شما سختی نمی خواهد، لیکن میخواهد شما را پاک، و نعمتش را بر شما تمام گرداند، باشد که سپاسگزار باشید.

(۵ - ۵: ۵)

ای کسانی که ایمان آوردهاید! در حال مستی به نماز نزدیک نشوید، تا زمانی که بدانید چه مگوئید و (نیز) در حال جنابت، (= بعد از آمیزش جنسی) مگر اینکه رهگذر باشید، و اگر بیمار یا در سفرید یا قضای حاجت کرده اید، یا آمیزش جنسی داشتید و آب نیافتید، پس با خاکی پاک تیمم کنید و صورت و دستهایتان را مسح نمایید که خدا بخشنده و آمرزنده است. (۴۳: ۴)

وقتهای نماز:

نمازها و نماز میانی را پاس دارید، و فروتنانه برای خدا بپا خیزید، و اگر بیمناک بودید، پیاده یا سواره به جا آرید، و چون بیاسودید، خدا را بیاد آورید، آنسان که بر شما بیاموخت چیزهایی را که نمی دانستید.

(۲۳۹-۲۳۸:۲)

در آغاز و انجام روز و ساعاتی از شب، نماز بگذار، زیرا نیکیهها بدیهها را از میان می برند، این پندی است برای پند پذیران. (۱۱۴:۱۱)

از هنگام زوال خورشید تا آنگاه که تاریکی شب فرا می رسد، نماز را برپا دار، و نیز نماز صبح گاه را، که در نماز صبح فرشتگان حاضر آیند.

پاره ای از شب را به برپا کردن نماز زنده بدار، این نافله خاص توست، باشد که پروردگارت تورا به مقامی محمود برساند، بگو: " پروردگارا! مرا صادقانه بیاور و صادقانه ببر، و از جانب خود سلطه و یآوری برای من قرار ده. " (۸۰-۷۸:۱۷)

بر آنچه می گویند شکبیا باش، و پروردگارت را پیش از طلوع خورشید، و پیش از غروب آن، به پاکی بستای، و در ساعات شب، و اول و آخر روز تسبیح گوی، باشد که خشنود شوی.

(۱۳۰:۲۰)

در آسمانها و زمین شکر و سپاس مخصوص اوست، به هنگام نیم روز و به هنگامی که به شب می رسید. (۱۸:۳۰)

صبر کن که وعده خدا جق است، برای گناهانت آمرزش بخواه و هر شامگاه و بامداد، به ستایش پروردگارت تسبیح بگو. (۵۵:۴۰)

در برابر آنچه می گویند پایداری کن، و درستایش پروردگارت، پیش از برآمدن آفتاب، و پیش از غروب آن تسبیح گوی، و نیز در پاره ای از شب، و بعد از هر سجده او را تسبیح گوی.

(۴۰-۳۹:۵۰)

قبله:

کم خردان خواهند گفت: " چه چیز آنها را از قبله ای که رو به آن می ایستادند برگرداند؟ " بگو: " مشرق و مغرب از آن خداست و خدا هر کس را بخواهد به راه راست هدایت می کند.

بدین سان شما را امتی میانه رو قرار دادیم، تا مردم گواه باشند و پیامبر نیز بر شما گواه باشد، و ما آن قبله ای را که روی بدان می ایستادی، بگردانیم تا افرادی را که از رسول خدا پیروی می کنند، از کسانانی که با او مخالفت می ورزند مشخص کنیم ، اگرچه تغییر قبله جز بر کسانانی که خداوند هدایشان کرده بود، دشوار می نمود، خداوند ایمان شما را تباه نمی کند، زیرا او بر مردم مهربان و بخشاینده است.

ما توجه تورا را به سوی آسمان می بینیم، پس قبله ای را که می پسندی بتو عطا می کنیم، روی خود را بجانب مسجد الحرام بگردان، و هر کجا باشید روی به جانب آن بگردانید. اهل کتاب بخوبی می دانند که این تغییر قبله برآستی از جانب پروردگارشان بوده است، و خدا از کردارشان غافل نیست.

هر دلیلی که برای اهل کتاب بیاوری از قبله تو پیروی نخواهند کرد، و تو نیز از قبله آنها پیروی نخواهی کرد، و آنها هم خود پیرو قبله یکدیگر نیستند، هرگاه پس از این آگاهی ، از خواسته های ایشان پیروی کنی بی گمان از ستمگران خواهی بود.

کسانی که کتابشان داده ایم او را مانند فرزندان خود می شناسند ، ولی گروهی از ایشان در عین آگاهی، حقیقت را پنهان می کنند، این فرمان حق است از جانب پروردگارت، بنا بر این از تردید کنندگان مباش. هر گروه جهتی دارد که بدان روی می آورد، پس در نیکی کردن بر یکدیگر سبقت گیرید، هر جا که باشید خدا شما را حاضر می آورد، که او بر هر کاری تواناست.

از هر جای که بیرون شوی روی خود به مسجد الحرام بگردان، این حق است، و از طرف پروردگارتو، و خدا از آنچه می کنی غافل نیست. (۱۴۹-۱۴۲:۲)

از هر جای که بیرون شوی روی خود به مسجد الحرام کن، و هر جای که باشید روی بدان سوی کنید، تا هیچ کس را جز ستمکاران، حجتی بر شما نداشته باشند، از ایشان نترسید، تنها از من بترسید، تا نعمت خویش را بر شما تمام کنم، باشد که هدایت شوید. (۱۵۰:۲)

نیکی آن نیست که روی بسوی مشرق و مغرب کنید، بلکه نیکی آن است که به خدا و روز رستاخیز، فرشتگان، کتاب و پیامبران، ایمان آورد، و مال خود را باعلاقه ای که به آن دارد، به خویشاوندان، یتیمان، تهی دستان، درماندگان، نیاز خواهان و بردگان ببخشد، و نماز را برپا دارد، و زکات بدهد و چون پیمان بنده، به عهد خود وفا کند، و در سختیها و بیماریها، و به گاه کارزار شکیباید، اینان همان راستگویان و متقیانند. (۱۷۷:۲)

نمازگزاران حقیقی:

مؤمنان رستگار شدند: آنان که در نمازشان فروتنی، و از کارهای بیهوده روی گردانند، و زکات می پردازند، و آنان که شرمگاهشان را حفظ می کنند، جز بر همسران و کنیزانشان، که در این صورت قابل ملامت نیستند،

هرکس فراتر از این بخواهد تجاوزکار است، و رعایت کنندگان امانت، و حافظان نماز، آنان همان وارثانند، که بهشت را به ارث برند، و در آن جاودان باشند. (۱۱-۱: ۲۳)

الف. لام. میم

ابن آیات کتاب استوار است، نیکوکاران را هدایت و رحمت است:

برپادارندگان نماز و دهندگان زکات و یقین کنندگان به آخرت، که در طریق هدایت پروردگارشان هستند - رستگارند. (۵-۱: ۳۱)

انسان کم طاقت آفریده شده است، هنگامی که بدی به او برسد بیتابی کند، و چون خیری به او رو آورد، باز دارنده باشد، مگر نمازگزاران، که پیوسته نماز گزارند، و آنهایی که در اموالشان حق معلومی برای سائلان و محرومان معین شده است، کسانی که به روز جزا ایمان دارند، و از عذاب پروردگارشان می ترسند، زیرا خود را از عذاب پروردگارشان در امان نمی دانند، کسانی که شرمگاه خود را حفظ می کنند، جز بر همسران و کنیزانشان، که در این باره ملامتی برای آنان نیست.

هرکس غیر از این بخواهد متجاوز اسد، و امانتداران و حافظان پیمان، و شهادت دهندگان بحق، و آنان که به نمازشان مراقبت دارند، اینان در باغهای بهشت گرامی و محترمند. (۳۵-۱۹: ۷۰)

خمس:

اگر به خدا و آنچه برینده خود در روز جدائی حق از باطل، روز برخورد دو گروه نازل کردیم، ایمان آورده اید، بدانید از هر چیزی که به غنیمت گرفتید، یک پنجم آن برای خدا، پیامبر، خویشان، یایمان، فقیران، و در راه ماندگان است. - خداوند بر هر چیز قادر است. (۴۱: ۸)

حج، خانه خدا- خانه مردم:

چون کعبه را محل اجتماع و مرکز امن مردم قرار دادیم، مقام ابراهیم را جایگاه نماز قرار دهید، به ابراهیم و اسماعیل سپردیم که: "خانه مرا برای طواف کنندگان و معتکفان و راکعان و ساجدان پاکیزه دارید."

هنگامی که ابراهیم گفت: "پروردگارا، این شهر را محل امن قرار بده و ساکنانش را که به خدا و روز قیامت ایمان دارند، از محصولات آن بهره مند ساز."

خدا فرمود به هرکس کافر شود، بهره کمی خواهم داد، و در آخرت به عقوبت آتش ناچارش کنم که سرانجام بدی است.

هنگامی که ابراهیم و اسماعیل پایه های خانه کعبه را بالا می بردند، (گفتند):

"پروردگارا، از ما بپذیر که تو شنوای دانائی، پروردگارا، ما را تسلیم خویش قرار بده و فرزندان ما را فرمانبردار خویش گردان، و آداب عبادت‌مان را بر ما بیاموز و توبه ما را بپذیر، که تو توبه پذیر و مهربانی.

پروردگارا، در میان آنها پیامبری از خودشان برانگیز، تا آیات تو را برایشان بخواند و کتاب و حکمت به آنها بیاموزد و پاکشان دارد، زیرا تو توانمند فرزانه ای."

چه کسی جز نادانان از آئین ابراهیم روی می گرداند؟ در این جهان او برگزیده ماست، و در آخرت از شایستگان است. هنگامی که پروردگار به او فرمود: "تسلیم باش."

گفت: "به پروردگار جهانیان تسلیم شدم." ابراهیم و یعقوب فرزندان خود را بدان سفارش کردند:

- ای فرزندان من، خداوند برای شما این کیش را برگزید و تا گاه مرگ تسلیم باشید. (۱۳۲-۱۲۶: ۲)

درود و رحمت پروردگار بر آن گروه باد که ره یافته اند.

صفا و مروه از شعائر خداست، بنابراین هرکس حج خانه کعبه کند، یا عمره بجا آورد، مانعی ندارد که آن دو را طواف کند، هرکس کردار نیکی انجام دهد، مسلماً خدا شکرپذیری داناست.

کسانی که دلایل و هدایتی را که نازل کردیم و در کتاب به مردم عرضه داشتیم کتمان کنند، مورد لعن خدا و لعن کنندگان واقع می شوند، مگر آنان که توبه کردند و به راه آمدند و حق را به زبان آوردند، توبه آنان

را می پذیرم، که توبه پذیر مهربان منم. (۱۶۰-۱۵۷: ۲)

معبود شما یگانه خدائی است که بخشنده مهربان است و غیر از او خدائی نیست. (۱۶۳: ۲)

حج و عمره را برای خدا به جای آورید، اگر بازتان داشتند، هرچه میسر است قربانی کنید، و تا آن قربانی به قربانگاه نرسیده، موی سر را نترشید، و اگر کسی از شما بیمار بود، و یا آزاری به سر داشت، (که نمیتواند سرش را بترشد) باید کفاره ای بدهد. اعم از روزه گرفتن یا صدقه دادن، و یا گوسفند ذبح کردن. و چون امان حاصل شد، هرکس از عمره تمتع به حج باز آید، هرچه میسر شود قربانی کند، و هرکس قربانی نیابد، سه روز در ایام حج، و هفت روز پس از بازگشت، روزه بدارد، تا ده روز کامل شود، و این حکم برای کسی است که خاندانش مقیم مسجد الحرام نباشد، برای خدا تقوا کنید و بدانید که مجازات خدا سخت است.

حج در ماهای معینی است، هرکس در آن ماه ها خود را ملزم به انجام این فریضه کرد، در اثنای حج از آمیزش جنسی و فسق و جدال خود داری کند، و خدا از کار خیری که انجام دهید آگاه است. زاد و توشه تهیه کنید، که بهترین توشه، تقواست، ای خردمندان از نافرمانی من بترسید.

بر شما گناهی نیست که از فضل پروردگارتان برخوردار شوید، چون از اعراف بازگشتید، در مشعرالحرام خدا را یاد کنید و بیادش داشته باشید، چنانکه هدایتتان کرد، اگر چه پیش از آن از گمراهان بودید. آنگاه که مردم از آنجا بازگشتند، شما نیز بازگردید، و از خدا طلب آمرزش کنید که خدا آمرزندهٔ مهربان است. بعضی از مردم می گویند: "پروردگارا، به ما در دنیا نیکی عطا کن"، آنها در آخرت بهره ای ندارند، و عده ای دیگر می گویند: "پروردگارا، به ما در دنیا نیکی عطا فرما، و در آخرت نیز نیکی مرحمت کن و ما را از عذاب آتش برکنار مدار." آنها بهره ای از اعمال خود دارند و حسابرسی خداوند سریع است.

خدا را در ایام معینی به یاد آورید و کسانی که در دو روز شتابان یا با درنگ، اعمال را انجام دهند، چنانچه با تقوا باشند، گناهی بر آنها نیست، برای خدا تقوا کنید و بدانید به پیشگاهش محشور خواهید شد. (۲۰۳ - ۱۹۶:۲)

بگو: "خدا راست گفت، و بنابراین از آئین ابراهیم حق گرا پیروی کنید که مشرک نبود." اولین خانه ای که برای مردم مقرر شد، همان است که در مکه قرار دارد و مبارک و مایهٔ هدایت جهانیان باشد، و در آن آیات روشن و مقام ابراهیم است، هرکس به آن درآید در امان باشد، حج این خانه برای خدا بر کسی واجب است که توانائی رفتن بسوی آن را دارد، و هرکس کفر بورزد، بداند که خدا از همهٔ جهانیان بی نیاز است. (۹۷ - ۹۵:۳)

برای آمرزش پروردگارتان و رسیدن به بهستی که به وسعت آسمانها و زمین است و برای تقوا پیشگان آماده شده است، بریکدیگر پیشی بگیرید، خداوند نیککارانی را که در توانگری و تنگدستی انفاق می کنند و خشم خود را کنترل می کنند، و از خطای مردم در می گذرند، دوست دارد. (۱۳۴ - ۱۳۳:۳) ای مؤمنان خدا شما را به مقداری از شکار که دست و نیزه های شما به آن می رسد، آزمایش می کند، تا معلوم بدارد چه کسی در باطن از (نافرمانی) او می ترسد، و هرکس بعد از آن تجاوز کند، عذاب دردناکی در پیش خواهد داشت.

ای مؤمنان در حال احرام شکار را نکشید، هرکس به عمد آن را بکشد، باید کفاره ای همانند آن از چارپایان بدهد، به شرطی که دو عادل برابر بودن آن را گواهی دهند، و قربانی را به کعبه رساند، یا اطعام مساکین کند، یا معادل آن روزه بگیرد، تا کیفر عمل خود را بچشد، خداوند آنچه را در گذشته کرده اید بخشیده است، و هرکس بدان باز گردد، از او انتقام خواهد گرفت، که او نیرومند انتقام گیر است.

صید از دریا و خوردن آن بر شما حلال شد، تا شما و مسافران از آن بهره مند شوید، ولی تا موقعی که در احرام هستید شکار صحرا برایتان حرام است، و از (نافرمانی) خداوندی بترسید که به پیشگاه او محشور می شوید.

خداوند کعبه بیت الحرام، ماه حرام و قربانی نشاندار و بی نشان را وسیله سامان بخشیدن کار مردم قرار داد، تا بدانید که خدا آنچه در آسمانها و زمین است می داند، و بر هر چیز داناست.

بدانید کیفر او سخت باشد، و نیز آمرزنده مهربان است.

وظیفه پیغمبر جز ابلاغ رسالت نیست و خداوند آشکار و نهان شما را می داند.

بگو: "نا پاک و پاک یکسان نیست." اگرچه کثرت ناپاکان تو را به شگفتی بیاندازد، ای خردمندان از خدا پروا کنید تا رستگار شوید. (۱۰۰-۹۴: ۵)

چون ابراهیم گفت: "پروردگارا، این شهر را مکان امن قرار بده و من و فرزندانم را از پرستش بت ها دور نگهدار."

پروردگارا، اینها بسیاری از مردم را گمراه ساختند، حال هرکس از من پیروی کند از من است، و هرکس نافرمانی کند، تو آمرزنده مهربانی.

پروردگارا، من بعضی از فرزندانم را در بیابان بی آب و علفی که در کنار خانه گرامی توست، سکنا دادم، تا نماز را بر پا دارند، تو دلهای مردم را مایل به آنها بگردان و از میوه ها روزیشان کن، باشد که شکر تو را بجای آورند.

پروردگارا، پنهان و آشکار ما را می دانی، و در زمین و آسمان چیزی بر خدا پنهان نیست.

سپاس از آن خدائست که اسماعیل و اسحاق را در پیروی به من عطا فرمود، مسلماً پروردگار من شنونده دعاست. پروردگارا، من و فرزندانم را برپا دارندگان نماز قرار بده. پروردگارا، دعای مرا بپذیر.

پروردگارا، من پدر و مادرم و مؤمنان را در روزی که حساب برپا می شود بیامرزم. (۴۱-۳۵: ۱۴)

کسانی که کفر می ورزند و باز می دارند از راه خدا و مسجد الحرام، که آن را برای مردم یکسان قرار دادیم- مقیم یا وارد در آن- و کسی که بخواهد در آنجا بر اثر ستمکاری از حق منحرف شود، از عذاب دردناک خود یه او می چشانیم.

آنگاه که مکان خانه را برای ابراهیم معین کردیم: "چیزی را شریک من قرار نده و خانه مرا برای طواف کنندگان، مقیمان، راکعان و ساجدان پاک گردان، و مردم را به حج فرا خوان، تا پیاده و سوار بر شتران لاغر از راههای دور نزد تو بیایند، تا شاهد منافع خویش باشند و نام

خدا را در روزهای معین (به هنگام ذبح) بر آنچه از چارپایان روزیشان کرده ایم یاد کنند، از گوشتشان بخورید و بینوایان فقیر را اطعام کنید.

آنگاه آلودگیها را از خود بزدائید و به نذر خود وفا کنید، و طواف کننده خانه عتیق باشید.

همچنین هرکس حرمت نهاده های خدا را ارج بگذارد، نزد پروردگارش بهتر است، و چارپایان برای شما حلالند مگر آنچه دستور منعی بر شما خوانده شده است، پس از بُت های پلید و گفتار دروغ اجتناب کنید. خالصانه رو به خدا آورید و کسی را شریک او قرار ندهید، و هرکس به خدا شرک آورد، گوئی از آسمان سقوط کرده ایست که پرندگان او را ربوده باشند، و یا باد به دور دستها پرتابش کرده باشد.

همچنین بزرگ داشتن شعائر الهی، براستی از پرهیزکاری دلهاست، شما را تا زمان معین در آن بهره هاست، سپس قربانگاه آن خانه عتیق است.

برای هر امتی رسم قربانی قرار دادیم، تا بر چارپایان زبان بسته ای که روزیشان کرده ایم، نام خدا را بخوانند، پس معبود شما خدائی یگانه است، همه تسلیم او باشید، و فروتنان را بشارت ده: "آنهایی که با ذکر خدا دلهایشان بیمناک شود و در برابر مصائب شکیبا باشند، و نماز برپا دارند و از آنچه روزیشان کرده ایم انفاق کنند."

و شتران قربانی را برای شما از شعائر الی قرار دادیم، شما را در آن خیر و برکت است، نام خدا را در همان حال که به پا ایستاده اند ببرید، و هنگامی که پهلویشان (بر زمین) قرار گرفت از گوشتشان بخورید، و فقیران قانع و خواهنده را اطعام کنید، ما اینگونه اینها را برای شما رام کردیم تا سپاس دارید.

گوشت و خون آنها هرگز به خدا نمی رسد، ولیکن چیزی که به او می رسد تقوای شماست، اینگونه خدا آنها را به تسخیر شما درآورد، تا به شکرانه هدایت شدنتان بزرگش بشمارید، و نیکوکاران را بشارت ده.

خدا از ایمان آوردندگان دفاع می کند، خداوند هیچ خیانتکار نا سپاس را دوست ندارد.

(۲۲:۲۵ - ۳۸)

روزه- ماه رمضان:

ای مؤمنان، بر شما روزه مقرر شد، همانگونه که بر پیشینیان هم واجب شده بود، باشد که با تقوا شوید.

هرکس از شما که روزهای چند بیمار یا مسافر بود، به همان تعداد از روزهای دیگر روزه بدارد، و کسانی که توانائی انجام آن را ندارند، فدیة اش این است که باید تهی دستی را غذا دهند، و کسی که کار خیری را پذیرا شود برای او بهتر است، و اگر بدانید روزه داشتن برای شما بهتر است.

ماه رمضان ماهی است که قرآن، رهنمود مردمان و نشانه های هدایت و متمایز کننده حق از باطل، در آن نازل شده است، پس هر کس از شما این ماه را درک کند باید آن را روزه بدارد، و کسی که بیمار یا در سفر است، از روزهای دیگر بجای آن روزه بدارد، خدا برای شما آسانی مخواهد و برای شما دشواری نمی خواهد، تا شماره های روزه کامل شود، و خدا را به پاس هدایتتان به عظمت یاد کنید، باشد که اورا سپاس دارید.

آنگاه که بندگانم در باره من از تو پرسند:

- من نزدیکم و دعای دعاکننده را به هنگامی که مرا بخواند اجابت میکنم، پس (آنان هم) باید دعوت مرا بپذیرند و به من ایمان آورند باشد که راه یابند.

در شبهای روزه آمیزش جنسی با همسرانتان بر شما حلال گردیده است، آنان لباس شما هستند و شما لباس آنها، خداوند واقف به بی صداقتی شما بود، پس توبه شما را پذیرفت و از شما درگذشت، پس اکنون با آنان آمیزش کنید و آنچه را خدا برایتان مقرر داشته است انجام دهید، و بخورید و بیاشامید تا روشنی روز از تاریکی شب برایتان مشخص شود، سپس روزه را تا شب به اتمام برسانید و درحالی که درمساجد اعتکاف دارید آمیزش جنسی نکنید.

این مرزهای الهی است، به آن نزدیک نشوید، خداوند بد پنگونه آیاتش را بر مردمان روشن می کند، باشد که با تقوا شوند. (۱۸۲-۱۸۳:۲)

درباره هلال ماه نو از تو میپرسند، بگو آن نشانگر اوقات برای مردم و (موسم) حج است، و نیکی آن نیست که از پشت به خانهها درآید، بلکه نیکی تقوا پیشه کردن و به خانهها از در (ورودی) آنها وارد شدن است، و از (نافرمانی) خدا بترسید باشد که رستگار گردید. (۱۸۹:۲)

جهاد (جهد و کوشش در راه خشنودی خدا) با همه ناگواریش برایتان مقرر شد، چه بسا چیزی را نا خوش بدارید، ولی برایتان خوب باشد، و چه بسا چیزی را خوش داشته باشید ولی برایتان بد باشد، خدا می داند و شما نمی دانید. (۲۱۶:۲)

شب قدر:

سوگند به کتاب روشنگر، که ما آنرا در شبی فرخنده نازل کردیم، که ما هشدار دهنده بوده ایم. در آن شب هر فرمانی به حکمتی صادر می شود، فرمانی از جانب ما که فرستنده اش بوده ایم، رحمتی است از جانب پروردگارت که او شنوای داناست، پروردگار آسمانها و زمین و آنچه

در میان آنهاست، اگر یقین دارید، معبودی جز او نیست، زنده می کند و می میراند، پروردگار شما و پروردگار نیاکان شماست، لیکن آنها در شک دست و پا می زنند. (۹-۱: ۴۴)

ما در شب قدر نازلش کردیم، تو چه میدانی شب قدر چیست؟ شب قدر از هزار ماه برتر است، در آن شب فرشتگان و جبرئیل به اذن پروردگارشان برای هرکاری فرود می آیند، آن را تا طلوع فجر رحمت و سلامت باشد. (۵-۱: ۹۷)

جهاد - (جهد و کوشش در راه خشنودی خدا):

به کسانی که در راه خدا کشته می شوند مرده نگوئید، بلکه آنها زنده اند، ولی شما در نمی یابید. (۴ ۵ ۱: ۲)
در راه خدا با کسانی نبرد کنید که با شما می جنگند، ولی تعدی نکنید که خدا تجاوز کنندگان را دوست ندارد. (۲: ۱۹۰)

و با آنها پیکار کنید تا شرک باقی نماند، و دین مخصوص خدا شود، ولی اگر دست برداشتند، بدانید که ستم جز برستمکاران روا نیست. (۲:۱۹۳)

بعضی مردم در طلب خشنودی خدا جان خود را می فروشند، و خدا نسبت به بندگانش مهربان است. (۲:۲۰۷)

جهاد در راه خدا با همه ناگواریش برایتان مقرر شد، و چه بسا چیزی را ناخوش دارید، ولی برایتان خوب باشد، و چه بسا چیزی را خوش داشته باشید، ولی برایتان بد باشد، خدا می داند و شما نمی دانید.

از تو درباره جنگ در ماه حرام می پرسند، بگو: "جنگ امر گرانی است، ولی بازداشتن از راه خدا، کفر ورزیدن به او، و هتک حرمت مسجد الحرام و بیرون راندن ساکنان آن در نزد خدا گرانتر از آن است، و فتنه شرک از کشتار هم بزرگتر است.

پیوسته با شما می جنگند تا مگر بتوانند از دین خود بازتان دارند، ولی هرکس از شما که از دین خود برگردد و کافر بمیرد، کردارش در دنیا و آخرت برباد است، و چنین کسانی جاودانه در دوزخند. مؤمنان و مهاجرانی که در راه خدا به جهاد برخاستند، به رحمت خدا امیدوارند، و خدا آمرزنده مهربان است.

(۲:۲۱۸-۲۱۶)

در راه خدا پیکار کنید و بدانید که خدا شنوای داناست. (۲:۲۴۴)

آیا آن گروه از بنی اسرائیل را ندیدی که بعد از موسی، به پیامبرشان گفتند: "فرمانده ای برای ما انتخاب کن تا در راه خدا پیکار کنیم."

گفت: "مبادا اگر برای شما جنگ مقرر شود، پیکار نکنید."

گفتند: "چرا در راه خدا جنگ نکنیم درحالیکه از دیارمان و فرزندانمان رانده شده ایم؟"

چون فرمان جنگ صادر شد، جزعه کمی همه سرپیچی کردند، خداوند ستمگران را بخوبی می شناسد. (۲:۲۴۶)

سست و غمگین نشوید، چرا که اگر ایمان داشته باشید، برترید.

اگر آسیبی به شما وارد آمد، به گروه مقابلتان نیز آسیبی چون آن وارد شده است، و ما روزگار را میان مردم می گردانیم تا خداوند مؤمنان را معلوم بدارد و از میانتان گواهانی بگیرد، خداوند ستمکاران را دوست ندارد.

تا مؤمنان را پاکیزه گرداند و کافران را نابود سازد.

آیا تصورتان این بود که بی آنکه خداوند مجاهدان و صابران شما را معلوم گرداند، وارد بهشت خواهید شد؟ شما پیش از روبرو شدن با مرگ آرزویش را می کردید، اینک آنرا با چشم خود دیدید، و خیره در آن نگاه کردید. (۱۴۳-۱۳۹:۳)

هیچ کس جز به فرمان خدا نمی میرد، سرنوشتی است زماندار، هرکس پاداش دنیا بخواهد بهره ای از آن به او خواهیم داد، و هرکس پاداش آخرت را بخواهد، به او نیز می دهیم، و به زودی شاگردان را پاداش خواهیم داد.

و چه بسیار پیامبرانی که خدا دوستان بسیاری به همراه آنان جنگ کردند، آنها در برابر آنچه در راه خدا به آنها میرسید، سست نشدند و زبونی نکردند، و خداوند صابران را دوست دارد. سخنانشان جز این نبود که: "پروردگارا، گناهان ما را بیامرز و از زیاده روی هایمان درکارها درگذر و ما را ثابت قدم بدار و برگروه کافران پیروز کن.

بنابراین خداوند پاداش این دنیا و پاداش نیک آخرت به آنها عطا فرمود زیرا خداوند نیکوکاران را دوست دارد. ای مؤمنان اگر از کافران فرمان برید، شما را به آئین پیشین باز می گردانند، و سرانجام زیان خواهید کرد، حال آنکه خدا سرپرست شماست، و او بهترین یاوران است، بزودی در دل کافران ترس خواهیم انداخت، زیرا بدون حجتی از سوی خدا چیزهائی را شریک او قرار دادند، و جایگاه آنها جهنم است، که برای ستمگران بد جایگاهی است. (۱۵۱-۱۴۵:۳)

ای مؤمنان شما مانند کافران نباشید که در زمان مسافرت برادرانشان یا به هنگام شرکت در جنگ، می گفتند: "اگر آنها نزد ما بودند نمی مردند، و یا کشته نمی شدند، تا خدا این پندار را چون حسرتی بردلشان گذارد، خدا زنده می کند و می میراند و به کردارتان آگاه است.

اگر در راه خدا کشته شوید یا بمیرید، آمرزش و رحمت خدا از تمام اندوخته ها بهتر است. چنانچه بمیرید یا کشته شوید، به سوی خدا باز می گردید. (۱۵۸-۱۵۶:۳)

اگر خدا شما را یاری کند، هیچکس بر شما پیروز نخواهد شد، و اگر دست از یاری شما بردارد، کیست که بعد از او شما را یاری کند، و مؤمنان فقط باید بر خدا توکل کنند. (۱۶۰:۳) چرا وقتی آسیبی به شما رسید که خود دوبرابر آن به دشمن وارد کرده بودید، گفتید: "این آسیب از کجا رسید؟" بگو: "از ناحیه خودتان بود، خداوند بر هر چیزی قادر است."

آنچه در روز برخورد دوگروه به شما رسید، به فرمان خدا بود، تا مؤمنان و نفاق افکنان شناخته شوند، چون به آنها گفته شد: "بیائید در راه خدا نبرد کنید، با به دفاع بپردازید." گفتند: "اگر جنگ آزموده بودیم از شما پیروی می کردیم." در آن روز آنها به کفر نزدیکتر بودند تا به ایمان، به زبان چیزی می گفتند که در دلشان نبود، خدا به آنچه پوشیده می دارند داناست.

به کسانی که خود از جهاد باز ایستادند و درباره یاران خود گفتند: "اگر از ما تبعیت می کردند، کشته نمی شدند." بگو: "اگر راست می گوئید مرگ را از خود برانید."

هرگز گمان مبر کشته شدگان در راه خدا مردگانند، بلکه زنده اند، و در پیشگاه پروردگارشان روزی می خورند، شادمانند به آنچه خدا از فضلش به آنان عطا فرموده، و مسرورند برای کسانی که هنوز به آنان نپیوسته اند، که بیم و اندوهی برایشان نیست.

آنان که پس از رسیدن جراحات بسیار همچنان دعوت خدا و پیغمبر را اجابت کردند، نیکوکاران و پرهیزکارانشان را پاداش بزرگی است.

کسانی که مردم به آنها گفتند که: "مردم برای نبرد با شما جمع آمده اند، از آنها بترسید، ایمانشان زیادتیر شد و گفتند: "خدا ما را کافی است و او بهترین حامی است."

آنان به نعمت و فضل خدا باز گشتند، و هیچ آسیبی به آنها نرسید، و پیرو رضای خدا شدند، که فضل خدا عظیم است، آن فقط شیطان است که پیروان خود را می ترساند، پس از آنها نترسید و اگر ایمان دارید، تنها از (نافرمانی) من بترسید. (۱۷۵-۱۶۵:۳)

حکومت آسمانها و زمین از آن خداست، و او بر همه چیز تواناست، مسلماً در آفرینش آسمانها و زمین و رفت و آمد شب و روز عبرتی است برای خردمندان:

آنان که ایستاده و نشسته و به پهلو خفته خدا را یاد می کنند، و در آفرینش آسمانها و زمین ها می اندیشند:

پروردگارا، این جهان را بیهوده نیافریده ای، تو منزّهی، ما را از عذاب آتش نگهدار.

پروردگارا، هرکس را به آتش افکنی خوار و رسوایش ساخته ای و ستمکاران یآوری ندارند.

پروردگارا، ما ندای منادی توحید را شنیدیم، که دعوت می کرد: "به پروردگارتان ایمان بیاورید" و ما ایمان آوردیم.

پروردگارا گناهان ما را بیامرزد و بدی هایمان را ببوشان، و ما را با نیکان بمیران.

پروردگارا، آنچه از طریق پیامبران به ما وعده فرمودی، به ما مرحمت فرما، و ما را در روز رستاخیز رسوا مکن، زیرا تو هیچگاه از وعده خود تخلف نمی کنی. (۱۹۴-۱۸۹:۳)

خداوند درخواست آنان را پذیرفت: "من کار هیچکس را خواه زن باشد، یا مرد، تباه نخواهم کرد- همه از یکدیگرند- من گناه مهاجران و آنان را که از خانه های خود رانده شدند و در راه

من آزار دیدند و جنگ کردند و کشته شدند، می بخشم و آنها را به درون باغهایی که جویباران در آن روان است می آورم." این پاداش از طرف خداوند است و بهترین پاداش نزد اوست.

(۳:۱۹۵)

ای مؤمنان شکیبایی کنید، در برابر دشمنان ثبات ورزید، مہیای جهاد باشید، و برای خدا تقوا پیشه کنید، باشد که رستگار شوید. (۳:۲۰۰)

آنان که خدا و پیامبرش را اطاعت کنند هم‌نشین پیامبران، صدیقان، شهدا و شایستگانند که خداوند به آنها نعمت عنایت فرموده، و چه نیکو رفیقانی هستند.

این موهبت الهی است و دانائی خدا کافی است، ای مؤمنان صلاح بگیرید و گروه گروه، یا همگی به سوی دشمن روی آورید.

درمیان شما افرادی هستند که سستی می کنند، اگر حادثه ای ناگوار بر شما وارد شود، بگویند: "خدا به من رحمت آورد که همراهشان نبودم، اگر بهره ای از جانب خدا به شما برسد - چنان که گوئی هرگز مودتی میانتان نبوده است - بگویند: "ای کاش با آنها بودم و به موفقیت بزرگی نائل می شدم.

آنان که زندگی دنیا را به آخرت فروخته اند، باید در راه خدا پیکارکنند، و آن کس که در راه خدا پیکار کند، چه کشته شود، چه به پیروزی برسد، بزودی او را پاداش عظیمی خواهیم داد.

چرا در راه خدا پیکار نمی کنید؟ در صورتی که جمعی از مردان و زنان و کودکان ستم‌دیده، می گویند: "خدایا ما را از این دیار ستمکار بیرون ببر، و از جانب خود یار و مددکاری برای ما قرار بده. (۴: ۶۹ - ۷۵)

مؤمنان در راه خدا پیکار می کنند و کافران در راه شیطان، پس شما با یاران شیطان پیکار کنید، که مکر و حیلۀ شیطان ضعیف است.

آیا ندیدی کسانی را که به آنان گفته شد: " دست از پیکار بردارید و نماز را برپا کنید و زکات بدهید." و همین که فرمان جهاد به آنان داده شد، بناگاه گروهی از آنان، بیشتر از آن که باید از (نافرمانی) خدا بترسند، از مردم

ترسیدند و گفتند: "پروردگارا! چرا جهاد را بر ما مقرر داشتی؟ چرا کمی آنرا به تأخیر نینداختی؟

بگو: " مطاع دنیا ناچیز است، و آخرت برای کسی که تقوا پیشه کرده است بهتر است، و به قدر نخک هسته خرمایی بر شما ستم نخواهد رفت. (۴: ۷۶ - ۷۷)

هر کجا باشید مرگ گریبانگیرتان خواهد شد، اگر چه در باروهای مستحکم باشید.

اگر خیری به آنها برسد می گویند: "از جانب خداست"، و اگر شری برسد می گویند: "از ناحیه توست".
بگو: "همه از ناحیه خداست." چرا این قوم حاضر نیستند حقایق را درک کنند؟
هرخیری که به تو رسد از جانب خداست، و هر شری از خودت صادر شده است، و ما تو را به رسالت به سوی
مردم فرستادیم، و گواهی خدا کافی است.
هرکس پیامبر را اطاعت کند خدا را اطاعت کرده است و هرکس که سر باز زند، تو را نگاهبان
او نفرستادیم. (۸۰ - ۷۸ : ۴)

در راه خدا پیکار کن که جز برخوردت مکلف نیستی و مؤمنان را تشویق کن، امید است خداوند مانع قدرت
کافران شود، که قدرت او بیشتر است، و عقوبتش شدیدتر.
هرکس درکار نیکی میانجی شود، نصیبی هم برای خودش خواهد بود، و کسی که درکار بدی
میانجی شود، سهمی از آن خواهد داشت، و خداوند بر هر چیز مراقب است.
چون شما را درودی گویند، پاسخی بهتر و یا همانند آن بدهید. خدا حساب همه چیز را دارد. (۸۴ - ۸۴ : ۴)

ای مؤمنان آنگاه که در راه خدا رهسپار (جهاد) شدید، بر رسی کنید و به کسی که اظهار مسلمانی کرد نگوئید
که مؤمن نیستی، تا از سرمایه نا پایدار دنیا غنیمتی به دست آورید، زیرا غنیمتهای بسیار نزد خداست، شما نیز
پیش از این چنین بودید، و خداوند بر شما منت نهاد، بنابراین بر رسی کنید، که خدا به کردارتان آگاه است.
مؤمنانی که بدون داشتن رنج و آسیبی، از جهاد امتناع ورزند، با مجاهدانی که با مال و جان
در راه خدا کوشش کنند برابر نخواهند بود، خداوند کسانی را که با مال و جانشان به جهاد
روند، بر آنان که برجای بمانند، درجاتی برتر عطا فرموده، و همه آنها را وعده نیکو داده است، و
مجاهدان را بر خانه نشینان به پاداشی بزرگ برتری داده است.
این درجات و آمرزش و رحمت از جانب خداست، که او آمرزنده مهربان است. (۹۶ - ۹۴ : ۴)

ای مؤمنان هنگامی که با گروهی (از دشمن) روبرو شدید پایدار باشید، و خدا را بسیار یاد کنید،
تارستگار شوید. (۴۵ : ۸)
تمام امکانات خود را از نیرو گرفته تا اسبان ورزیده، آماده کنید تا به وسیله آن دشمن خود
و خدایتان و همچنین گروه دیگری غیر از اینها را که نمی شناسید بترسانید، و هرچه در راه خدا
خرج کنید، به شما باز می گرداند، به شما ستم نخواهد شد. (۶۰ : ۸)

اگر به صلح مایل شدند تو نیز از در صلح وارد شو، و بر خدا توکل کن، که او شنوا و بیناست، و اگر بخواهند فریبت دهند، خدا برای تو کافی است، اوست که با نصرت خود و یاری مؤمنان تو را تأیید کرد، و در دل مؤمنان الفت انداخت، که اگر تمام آنچه را که در روی زمین است خرج می کردی، تا در دل آنها الفت بیاندازی، از عهده بر نمی آمدی، ولی خدا در میان آنها الفت بوجود آورد- او پیروزمند فرزانه است.

(۸:۶۱-۶۳)

مقام کسانی که ایمان آوردند و تن به هجرت دادند و با مال و جان در راه خدا به جهاد برخاستند، نزد خدا برتر است، و آنها همان رستگارانند، پروردگارشان آنها را به رحمت و خشنودی خود و به باغهای پر نعمت جاودانه نوید می دهد، و همواره در آن جاودانند، زیرا پاداش بزرگ نزد خداست. (۹:۲۰-۲۲)

ای مؤمنان! چرا هنگامی که به شما گفته شود به منظور جهاد در راه خدا حرکت کنید، سنگین می شوید و بر زمین می چسبید، آیا بجای آخرت به زندگی دنیا راضی شده اید؟ حال آنکه مطاع زندگی دنیا در برابر آخرت بسیار ناچیز است، اگر حرکت نکنید، شما را به عذاب دردناکی مجازات می کند و قوم دیگری را بجای شما قرار می دهد، و هیچ زبانی به او نمی رسانید، خداوند بر هر کاری تواناست. (۹:۳۸-۳۹)

برناتوانان و بیماران و آنان که وسع مالی ندارند، اگر خیرخواه خدا و رسولش باشند گناهی نیست (که به جهاد نروند)- بر نیکوکاران ایرادی نباشد، و خدا آمرزندهٔ مهربان است.

همچنان نسبت به آنها که آمادهٔ جهاد شدند و نزد تو آمدند، که مرکوبشان دهی، تو گفתי مرکبی ندارم که شما را بر آن سوار کنم، آنها با چشمان پر اشک بازگشتند، چرا که چیزی برای انفاق نیافتند.

راه معاذنه تنها بر کسانی باز است که در عین بی نیازی از تو رخصت می خواهند و بدان خشنودند که با خانه نشینان بمانند، خدا بر دلپایشان مهر نهاده است، و چنین است که آنها نمی دانند، وقتی بسوی آنها باز گردید، از شما پوزش خواهند خواست، بگو: "عذرخواهی نکنید که هرگز عذرتان را نمی پذیرم، خدا ما را از حقیقت احوال شما آگاه کرده است، و بزودی خدا و رسولش کردار شما را خواهند دید."

وقتی بسوی خدای دانای آشکار و نهان بازتان گردانند، شما را از کردارتان آگاه می کند.

(۹:۹۱-۹۴)

خداوند در مقابل بهشت جان و مال مؤمنان را خرید، که در راه خدا جهاد کنند، بکشند و کشته شوند، این وعده ای حتمی است که خدا در تورات و انجیل و قرآن به عهده گرفته، وفادار تر از خدا به پیمان خویش کیست؟ اکنون بشارت باد بر شما به داد و ستدی که با خدا کرده اید- این است رستگاری بزرگ.

آنان توابعان، عابدان، سپاسگزاران، روزه داران، راکعان، ساجدان، فرمان دهندگان به نیکی و بازدارندگان از زشتی و حافظان حدود خدایند، مؤمنان را بشارت ده. (۱۱۲-۱۱۱: ۹)
آنگاه پروردگار برکسانی که بعد از عذاب کشیدن هجرت کردند و درجهاد مداومت نشان دادند، آمرزنده مهربان است. (۱۱۰: ۱۶)

به کسانی که مورد حمله و جنگ قرار گرفته اند، به علت اینکه مورد ظلم واقع شده اند، اجازه جنگ داده شده، و خدا قادر به یاری کردن و پیروز ساختن آنهاست، و آنهایی که به ناحق از خانه هایشان رانده شدند، چرا؟ که گفتند: " خداوند پروردگار ماست." و اگر خدا بعضی از انسانها را به بعضی دیگر دفع نمی کرد، دیرها و معابد و کنشتها و مساجدی که نام خدا در آنها بسیار برده می شود ویران می گردید، و هرکس خدا را یاری کند، خداوند یاریش می دهد، زیرا خدا نیرومند مقتدر است.

آنها کسانی هستند که اگر در زمین به آنان قدرت بخشیدیم نماز برپا می دارند و زکات می دهند و امر به معروف و نهی از منکر می کنند و سرانجام کارها با خداست. (۴۱-۳۹: ۲۲)

آنها خدا را آنگونه که باید نشناختند، زیرا خداوند نیرومند مقتدر است. خداوند از فرشتگان و انسان رسولانی برمی گزیند، خداوند شنوائی بیناست، خدا آینده و گذشته آنها را می داند و بازگشت همه به سوی اوست.
ای مؤمنان راکع و ساجد پروردگارتان باشید و او را بپرستید و کار نیک انجام دهید تا رستگار شوید، و آنگونه که شایسته است در راهش جهاد کنید.

او شما را برگزید و در دین مشقت و تنگنایی برای شما قرار نداد، این همان دین پدرتان ابراهیم است، او پیش از این شما را مسلمان نامید تا پیامبر گواهانان باشد و شما گواه بر مردم.
پس نماز را برپا دارید و زکات بدهید و به خدا توسل جوئید که او مولی و سرپرست شماست-
چه مولای خوب و چه یاور شایسته ای. (۷۸-۷۴: ۲۲)

کسانی که در راه ما مجاهدت کنند، به راههای خویش راهنمایی خواهیم کرد، و خدا با نیکوکاران است. (۶۹: ۲۹)

بگو: " فرار از مرگ و کشته شدن به حالتان مفید نیست، و در این صورت بهره مندی شما جز مدت اندکی نخواهد پائید."

بگو: "اگر خدا خواستار مصیبت یا رحمتی برای شما باشد، چه کسی در برابر اراده او حفظتان می کند؟ و غیر از او یار و مدد کاری نخواهید یافت."

خداوند بخوبی کسانی که مردم را از جنگ باز می داشتند و کسانی که به برادران خود می گفتند بسوی ما بیایید و جز اندکی به کارزار نمی آیند، می شناسد. (۱۸-۱۶: ۳۳)

بگو: "من فقط شما را به یک چیز اندرز می دهم و آن اینکه برای خدا دوگان، دوگان، یا یکان، یکان، پیا خبزید، آنگاه بیاندیشید، تا بدانید که دوست شما دیوانه نیست، او بیم رسانی است که شما را پیشاپیش از عذابی شدید هشدار می دهد. (۴۶: ۳۴)

مؤمنان می گویند: "چرا سوره ای نازل نشد، و چون سوره ای از محکمت نازل شود که در آن از جنگ سخن رفته باشد، بیمار دلان را بنگری که در بیهوشی مرگ نگاهت می کنند، پس فرمانبرداری و گفتار نیکو برایشان شایسته تر است، و چون تصمیم به جنگ گرفته شد، اگر با خدا صادق باشند برایشان بهتر است.

(۲۱-۲۰: ۴۷)

مؤمنان کسانی هستند که پس از ایمان آوردن به خدا و رسولش، دیگر گرفتار شک نشدند، و با مال و جان خویش در راه خدا به جهاد برخاستند، اینها راستگویانند. (۱۵: ۴۹)

خداوند کسانی را که چون بنیان آهنین در راهش پیکار می کنند دوست دارد. (۴: ۶۱)

ای مؤمنان، آیا شما را به معامله ای راهنمایی کنم که از عذاب دردناک نجاتتان دهد؟ به خدا و فرستاده اش ایمان بیاورید و با اموال و جان خویش در راه خدا جهاد کنید، اگر بدانید برای شما بهتر است، خداوند گناهانتان را می بخشد و شما را به باغهایی وارد میکند که نهرها در آن جاری است و درخانه های پاک بهشتی جای می دهد، این رستگاری بزرگی است.

نعمت دیگری که خواهانش هستید یاری و پیروزی نزدیک از جانب خداست، مؤمنان را بشارت ده. (۱۳-۱۰: ۶۱)

جهاد اکبر- (نهایت جهد و کوشش در تزکیه یا پاکسازی نفس):

چنان که پیامبری از خود شما بر شما فرستادیم، تا آیات ما را برایتان بخواند و شما را پاکیزه گرداند و کتاب و حکمت آموزد، و آنچه را نمی دانستید به شما یاد دهد. (۲: ۱۵۱)
خداوند بر مؤمنان منت نهاد که در میانشان پیامبری از خودشان برانگیخت که آیاتش را بر آنان بخواند و پاکشان دارد و کتاب و حکمت به آنها بیاموزد، اگرچه پیش از آن در گمراهی آشکار بودند. (۳: ۱۶۴)

ای مؤمنان از (نافرمانی) خدا بترسید و به او تقرب جوئید و در راهش جهاد کنید، باشد که رستگار شوید. (۵: ۳۵)
عده دیگری نیز هستند که به گناه خود اعتراف کردند، و کارهای شایسته و ناشایسته را بهم آمیختند، که امید است خدا توبه آنها را بپذیرد، زیرا که او آمرزنده مهربان است.
از اموالشان تصدق و کفاره بگیر تا به آن وسیله تزکیه و پاکشان کنی و برایشان دعا کن، زیرا دعای تو موجب آرامش آنهاست، و خداوند شنوای داناست، مگر نمی دانند که فقط خداوند توبه بندگان را می پذیرد و صدقات را قبوی می کند، و او توبه پذیر مهربان است. (۹: ۱۰۴-۱۰۲)

هرکس با گناه به حضور پروردگارش برسد، دوزخ جایگاه اوست، که نه در آن می میرد و نه زنده می ماند، و هرکس با ایمان و عمل صالح در پیشگاهش حاضر شود، دارای درجات عالی است – باخماس جاویدان که جویباران در آن جاریست، همواره در آن خواهد بود، اینست پاداش کسی که خود را پاک گرداند. (۲۰: ۷۶-۷۴)

آنها خدا را آنگونه که باید شناختند، زیرا خداوند نیرومند مقتدر است. خداوند از فرشتگان و انسان رسولانی برمی گزیند، خداوند شنوای بیناست، خدا آینده و گذشته آنها را می داند و بازگشت همه به سوی اوست.
ای مؤمنان راکع و ساجد پروردگارتان باشید و او را بپرستید و کار نیک انجام دهید تا رستگار شوید، و آنگونه که شایسته است در راهش جهاد کنید.

او شما را برگزید و در دین مشقت و تنگنایی یرای شما قرار نداد، این همان دین پدرتان ابراهیم است، او پیش از این شما را مسلمان نامید تا پیامبر گواهتان باشد و شما گواه بر مردم. پس نماز را برپا دارید و زکات بدهید و به خدا توسل جوئید که او مولی و سرپرست شماست. چه مولای خوب و چه یاور شایسته ای. (۷۸-۷۴: ۲۲)

ای مؤمنان از گامهای شیطان پیروی نکنید که شیطان پیروانش را به کارهای زشت و ناپسند و ا می دارد و اگر فضل و رحمت خدا نبود هرگز کسی از شما پاک نمی ماند، لیکن خدا هرکس را بخواهد پاک می کند، و خدا شنوای داناست. (۲۱: ۲۴)

کسانی را که در راه ما مجاهدت کنند، به راههای خویش راهنمایی خواهیم کرد، و خدا با نیکوکاران است. (۶۹: ۲۹)

هیچ کس بارگناه دیگری را بردوش نمی کشد و اگر گرانباری برای حمل گناه خود، دیگری را فرا خواند، چیزی از آن بردوش نخواهد گرفت، هر چند از خویشان او باشد، تو فقط کسانی را هشدار می دهی که درنهمان از پروردگارشان می ترسند و نماز می گذارند، هرکس پاکی ورزد به سود خویش پاکیزه شده است، و سرانجام همه بسوی خداست.

نابینا و بینا برابر نیستند، و نیز تاریکی و روشنی، همچنین سایه و آفتاب، و زندگان و مردگان نیز یکسان نیستند، خداوند هرکس را بخواهد می شنواند، و تو نمی توانی سخنت را به درگور خفتگان بشنوانی، تو هشدار دهنده ای بیش نیستی.

ما تورا مژده دهنده و هشدار دهنده بحق فرستادیم و هیچ امتی نیست، جز اینکه درمیانشان هشدار دهنده ای بوده است. (۲۴-۱۸: ۳۵)

مؤمنان کسانی هستند که پس از ایمان آوردن به خدا و رسولش، دیگر گرفتار شک نشدند، و با مال و جان خویش در راه خدا به جهاد برخاستند، اینها راستگویانند. (۱۵: ۴۹)

کسی که خود را تزکیه کند، مسلماً رستگار شود، و نام پروردگارش را به یاد آورد و نماز برپا دارد، ولی شما زندگی دنیا را ترجیح می دهید، درحالی که آخرت بهتر و پاینده تر است، این درکتهای پیشینیان ذکر شده است، کتابهای ابراهیم و موسی. (۱۹-۱۴: ۸۷)

سوگند به خورشید و روشنایی طالع شدنش، سوگند به ماه که پس از آن سر برآورد، سوگند به روز آنگاه که آنرا روشن کند، سوگند به شب آنگاه که آنرا بپوشاند، سوگند به آسمان و آنکه

برافراشتش، سوگند به زمین و گستراننده اش، سوگند به روح آدمی و آنکس که به اعتدال آنرا آفرید، و خیر و شرش را به او الهام کرد، :

هرکس نفس خود را تزکیه کند رستگار خواهد شد، و آنکس که پلیدش دارد، از زیانکاران است.

(۹۱:۱-۱۰)

هجرت- مهاجران:

حکومت آسمانها و زمین از آن خداست، و او بر همه چیز تواناست، مسلماً در آفرینش آسمانها و زمین و رفت و آمد شب و روز عبرتی است برای خردمندان:

آنان که ایستاده و نشسته و به پهلو خفته خدا را یاد می کنند، و در آفرینش آسمانها و زمین ها می اندیشند:

پروردگارا، این جهان را بیهوده نیافریده ای، تو منزّه ای، ما را از عذاب آتش نگهدار.

پروردگارا، هرکس را به آتش افکنی خوار و رسوایش ساخته ای و ستمکاران یآوری ندارند.

پروردگارا، ما ندای منادی توحید را شنیدیم، که دعوت می کرد: " به پروردگارتان ایمان بیاورید" و ما ایمان آوردیم.

پروردگارا گناهان ما را بیامرز و بدی هایمان را ببوشان، و ما را با نیکان بمیران.

پروردگارا، آنچه از طریق پیامبران به ما وعده فرمودی، به ما مرحمت فرما، و ما را در روز رستاخیز رسوا مکن، زیرا تو هیچگاه از وعده خود تخلف نمی کنی.

خداوند درخواست آنان را پذیرفت: "من کار هیچکس را خواه زن باشد، یا مرد، تباه نخواهم کرد- همه از یکدیگرگرد- من گناه مهاجران و آنان را که از خانه های خود رانده شدند و در راه من آزار دیدند و جنگ کردند و کشته شدند، می بخشم و آنها را به درون باغهایی که جویباران در آن روان است می آورم."

این پاداش از طرف خداوند است و بهترین پاداش نزد اوست. (۱۹۵-۱۸۹:۳)

فرشتگان بهنگام قبض روح آنان که بر خود ستم روا داشته اند، بپرسند: " چگونه بودید؟"

پاسخ دهند: " ما در زمین زار و زبون بودیم."

گویند: " مگر زمین خدا پهناور نبود که مهاجرت کنید؟" جایگاه آنها دوزخ است و سرانجامشان

بد، مگر آن دسته از مردان و زنان و کودکانی که برآستی درمانده و ناتوان بودند و چاره ای نمی دانستند

و راه نجاتی نمی یافتند، امید است خداوند آنها را مورد عفو قرار دهد، خداوند بخشاینده آمرزنده است.

کسی که در راه خدا مهاجرت کند، مفر و گشایشی در زمین بیابد، و هرکس برای خدا و پیامبرش از خانه و کاشانه اش بیرون رود، و در آن احوال مرگش فرا رسد، پاداش او برخداست، و خداوند آمرزندهٔ مهربان است. (۱۰۰-۹۷:۴)

آنان که ایمان آوردند و مهاجرت کردند و در راه خدا به جهاد برخاستند و آنان که پناه دادند و یاری کردند، مؤمنان حقیقی هستند، و برایشان آمرزش و روزی خوبی است.

کسانی که بعد از آنها ایمان آوردند و هجرت کردند و به همراه شما به جهاد رفتند، از شما هستند، و به حکم کتاب خدا خویشاوندان نسبت بیکدیگر سزاوارترند- خداوند بر همه چیز داناست. (۷۵-۷۴:۸)

مقام کسانی که ایمان آوردند و تن به هجرت دادند و با مال و جان در راه خدا به جهاد برخاستند، نزد خدا برتر است، و آنها همان رستگارانند، پروردگارشان آنها را به رحمت و خشنودی خود و به باغهای پر نعمت جاودانه نوید می دهد، و همواره در آن جاودانند، زیرا پاداش بزرگ نزد خداست.

ای مؤمنان اگر پدران و برادران (و خواهران) شما کفر را بر ایمان ترجیح دادند، آنها را به دوستی نگیرید، و هرکس با آنها دوستی کند، ستمگر است.

بگو: " اگر پدر، فرزندی، برادر (و خواهر) همسر، خویشان و اموالی که به دست آورده اید و تجارتی که از کسادیش می ترسید و خانه های دلخواه، در نظر شما، از خدا و پیامبرش و جهاد در راه او محبوب تر است، منتظر باشید تا خدا فرمان خویش را نازل کند، و خدا نافرمانان را هدایت نخواهد کرد. " (۲۴-۲۰:۹)

رحمت خدا شامل حال پیامبر و مهاجران و انصار شد که در زمان سختی از او پیروی کردند، پس از آن که چیزی نمانده بود که دلهای گروهی از آنها از حق منحرف گردد، سپس توبه آنها را پذیرفت، زیرا نسبت به آنها رئوف و مهربان است، و نیز آن سه نفر که (از جهاد) تخلف کردند، تا وقتی که زمین با همه فراخی بر آنها تنگ شد و از خود به تنگ آمدند و دریافتند که از خدا جز به او نمی توان پناه برد، آنگاه خدا توبه آنها را پذیرفت تا باز آیند، که او توبه پذیر مهربان است.

ای مؤمنان از (نافرمانی) خدا بترسید و با راستگویان باشید. (۱۱۹-۱۱۷:۹)

به ستمدیدگانی که به خاطر خدا تن به هجرت دادند در این دنیا جایگاه خوبی خواهیم داد، و اگر بدانند پاداش آخرت از آنهام بزرگتر است، کسانی که صابرند و به پروردگارشان توکل می کنند. (۴۲-۴۱:۱۶)

آنگاه پروردگار بر کسانی که بعد از عذاب کشیدن هجرت کردند و در جهاد مداومت نشان دادند، آمرزنده مهربان است. (۱۱۰:۱۶)

خداوند کسانی را که در راه او تن به هجرت داده اند و پس آنگاه کشته شدند یا مرگشان فرا رسید، روزی نیکویی خواهد داد، و او بهترین روری دهندگان است، بدون شک آنها را به جایی در آورد که در آن خشنود باشند، و براستی خداوند دانای بردبار است. (۵۹-۵۸:۲۲)

ثروتمندان مرفه نباید سوگند یاد کنند، که به نزدیکان و مستمندان و مهاجران در راه خدا انفاق نمی کنند، آنها باید درگذرند و عفو کنند، آیا دوست ندارید خداوند شما را بیامرزد؟ خداوند آمرزنده مهربان است. (۲۲:۲۴)

رزق و روزی:

مسلماناً همه شما را به چیزی از ترس، گرسنگی، کاهش اموال و نفوس و محصولات آزمایش می کنیم، و شکیباییان را بشارت ده، آنان که چون مصیبتی به ایشان برسد، گویند:

" ما از آن خدائیم و بسوی او باز می گردیم" درود و رحمت خدا بر آن گروه باد که ره یافتگانند.

(۱۵۷-۱۵۵:۲)

اگر اهل کتاب ایمان بیاورند و تقوا پیش گیرند، گناهانشان را خواهیم زدود و به باغهای پُر نعمت واردشان خواهیم کرد، اگر تورات و انجیل و نازل شده های پروردگارشان را بکار بندند، از فراز و فرود روزی خورند، لیکن برخی از آنها رو به اعتدال دارند و بیشترشان رو به بدکرداری. (۶۶-۶۵:۵)

ما در زمین اقتدارتان دادیم، و وسائل معاش شما را در آن قرار دادیم، لیکن سپاسگزاری شما اندک است. (۱۰:۷)

هیچ جنبنده ای در زمین نباشد مگر اینکه روزیش با خداست، او موضع و مکانش را می داند و همه اینها در کتابی روشن آمده است. (۶:۱۱)

خداوند روزی هر که را بخواهد وسعت بخشد، و هر که را بخواهد در تنگنا قرار می دهد، لیکن آنها به زندگی دنیا خوشدلند، در حالیکه زندگی دنیا در مقابل آخرت متاع ناچیزی است.

(۲۶:۱۳)

و پروردگارتان اعلام کرد که اگر شاکر باشید افزونی به شما عطا خواهیم کرد، و اگر کفران کنید مجازات من سخت است. (۷:۱۴)

خداوند اهالی قریه ای را مثال آورد که آرام و آسوده خاطر بودند، و از هر مکانی روزی فراوان به آنها می رسید، اما نعمتهای خدا را کفران کردند و خداوند به کیفر اعمالشان طعم گرسنگی و ترس را به آنها رساند. پیامبری از خودشان به سراغشان آمد، اما تکذیبش کردند و عذاب آنها را در حال ستمگری فرو گرفت. از چیزهای حلال و پاکیزه ای که خدا روزیتان کرده است بخورید، و اگر خدا را می پرستید، شکر نعمت او را به جای آوزید. (۱۱۴-۱۱۲:۱۶)

ما شب و روز را دو نشانه قرار دادیم، آنگاه که نشانه شب را محو کردیم، و نشانه روز را روشنی بخش درآوردیم تا به طلب رزقی که پروردگار از فضلش مقرر داشته برخیزید، و شمارش سالها و حساب را بدانید، و هر چیزی را به روشنی بیان کردیم. (۱۲:۱۷)

پروردگار تو روزی هرکس را که بخواهد گشاده یا تنگ می دارد، او نسبت به بندگان آگاه و بیناست، فرزندان خود را از ترس تنگ سستی مکشید، ما رزاق آنها و شما هستیم و کشتن آنها گناه بزرگی است.

(۳۱-۳۰:۱۷)

ما فرزندان آدم را گرامی داشتیم و آنها را در بر و بحر (بر مرکب) سوار کردیم و از انواع روزی های پاکیزه بهر مندشان ساختیم و بر بسیاری از مخلوقاتمان برتری بخشیدیم. (۷۰:۱۷)

آنگاه که انسان را نعمت بخشیم روی بگرداند و متکبرانه دوری گزیند و چون شری به او برسد، نا امید شود. بگو: " هرکس به روش خود عمل می کند، پروردگار شما کسانی را که راهشان درست تر است بهتر می شناسد. " (۸۴-۸۳:۱۷)

از چیزهای پاکیزه ای که روزیتان کرده ایم بخورید ولی در آن افراط نکنید که خشم من بر شما وارد می آید، و غضب من بر هرکس فرود آید هلاک خواهد شد. (۸۱:۲۰)

کسی که از یاد من غافل شود، معیشت تنگی خواهد داشت و در روز قیامت او را نا نینا به محشر درآوریم. گوید: " پروردگار! چرا نابینا محشورم کردی، من که بینا بودم؟ "

فرماید: " به همان گونه که تو آیات ما را از یاد برده بودی، امروز خود فراموش گشته ای. " اینگونه کسی را که اسراف کند، و به آیات پروردگارش ایمان نیاورد کیفر می دهیم، که عذاب آخرت شدید تر و پایدارتر است. (۱۲۷-۱۲۴:۲۰)

هرگز چشم به نعمتهای مادی که به گروهی از آنها داده ایم نداشته باش، که اینها زینت زندگی دنیا، و وسیله ایست برای آزمودن آنها، و روزی پروردگار تو بهتر و پایدارتر است. خانواده ات را به نماز فرمان بده و برانجام آن شکبیا باش، ما از تو روزی نمی خواهیم، بلکه ما بتو روزی می دهیم، تقوای تقوا کنندگان را سرانجام نیک است. (۱۳۲-۱۳۱:۲۰)

شما به جای خدا بتها را می پرستید و دروغ بزرگی می سازید، به راستی آنچه را غیر خدا می پرستید قادر به روزی دادن شما نیستند، پس روزی را از خدا طلب کنید و او را بپرستید و شکرش را بجای آورید، که بسوی او باز خواهید گشت. (۲۹ : ۱۷)

چه بسیار جنبندگان که نمی توانند روزی خود را بگیرند، و خداوند آنها و شما را روزی می دهد، و او شنوای داناست. (۲۹ : ۶۰)

خداوند روزی هریک از بندگانش را که بخواهد فراوان می کند، یا برآنان تنگ می گیرد، زیرا خداوند بر همه چیز داناست. (۲۹ : ۶۲)

خداست آنکه شما را آفرید و روزی داد، و میمیراند و باز زنده می کند، آیا کسانی را که شریک خدا می سازید، می توانند از اینگونه کارها انجام دهند؟ منزّه و برتر است از آنچه شریک او قرار می دهند. (۳۰ : ۴۰)

پرس: "چه کسی شما را از آسمان و زمین روزی می دهد؟"

بگو: "خدا" شک نیست که ما یا شما در طریق هدایت یا گمراهی آشکار هستیم. (۳۴ : ۲۴)

بگو: "پروردگار من است که روزی هرکس را که بخواهد افزون و کم می کند، ولی بیشتر مردم نمی دانند." (۳۴ : ۳۶)

بگو: "پروردگار من روزی هرکس از بندگانش را بخواهد افزون می دارد، یا او را به تنگی می اندازد، و اگر چیزی انفاق کنید عوض آن را خواهد داد، و او بهترین روزی دهندگان است.

(۳۴ : ۳۹)

ای مردم! نعمتی را که خدا بر شما ارزانی داشته است به یاد آورید، مگر جز خدا آفریننده دیگری وجود دارد که از آسمان و زمین شما را روزی دهد؟ هیچ معبودی جز او نیست، پس چرا سرگشته اید؟ (۳۵ : ۳)

چون به آنها گفته شود: "از آنچه خدا روزیتان کرده است انفاق کنید"، کافران به مؤمنان گویند: "آیا ما به کسانی طعام بدهیم که اگر خدا می خواست، خودش آنها را اطعام میکرد؟ شما در گمراهی آشکاری هستید."

(۳۶ : ۴۷)

مگر نمی دانند که خدا در روزی هرکس که بخواهد گشایش و تنگنا پدید می آورد؟ مسلماً در این عبرتهاست برای مردمی که ایمان می آورند. (۳۹ : ۵۲)

هرکس مرتکب کار بدی شود جز همانند آن کیفر نیابد، و هر مرد و زن با ایمان نیکوکاری به بهشت وارد شود، و بی حساب به او روزی می دهند. (۴۰ : ۴۰)

خدا با بندگانش مهربان است، هرکس را بخواهد روزی می دهد و او توانا و نیرومند است.

(۴۲:۱۹)

اوست که توبه بندگان را می پذیرد و گناهان را می بخشد و از کردارتان آگاه است، دعای مؤمنان نیکوکار را اجابت می کند و از کرم خویش به آنان افزونتر می دهد، و کافران را به عذابی شدید گرفتار می سازد. اگر خدا روزی بندگان را افزون کند، در روی زمین به ستم برمی خیزند، لیکن به اندازه ای که بخواهد، روزی می دهد، زیرا او بر بندگان خود آگاه و بیناست.

اوست که باران را بعد از نا امید شدن آنها نازل می کند و رحمت خود را می گستراند و او سرور و ستوده است، از نشانه های قدرت او آفرینش آسمانها و زمین و پراکندن جنینگان در آندوست، و هر وقت اراده کند قادر به برگرد آوردن آنها نیز هست، و هر مصیبتی که به شما برسد در برابر کارهایی است که انجام داده اید و بسیاری را نیز عفو می کند، و شما را در روی زمین گریزگاهی نیست و غیر خدا یار و یآوری ندارید.

(۴۲:۲۵ - ۳۱)

آمد و شد شب و روز، و رزقی که خدا از آسمان می فرستد و به وسیله آن زمین مرده را احیا می کند، و نیز در وزش بادهای، برای خردمندان عبرتهاست، این آیات خداست که برآستی بر تو تلاوت می کنیم، بنابراین بعد از خدا و آیتش به چه ایمان می آورند. (۴۵: ۵ - ۶)

خداوند روزی رسان و قدرتمند استوار است. (۵۱: ۵۸)

و اوست که بی نیاز کند و روزی دهد. (۵۳: ۴۸)

اموال و فرزندان شما را از یاد خدا غافل نکند، هر کس چنین کند، دچار ضرر جبران ناپذیری شده است. از آنچه روزیتان کرده ایم انفاق کنید، پیش از آنکه مرگ یکی از شما برسد و بگوید: " پروردگارا! اگر اندکی مرگ مرا به تأخیر بیندازی صدقه بدهم و از شایستگان باشم. (۶۳: ۹ - ۱۰)

هر کس برای خدا تقوا پیشه کند، خداوند راه نجاتی پیش پای او می گذارد، و او را از جائی که گمان ندارد روزی می رساند. قسمتی از آیه: (۶۵: ۲)

هر کس به خدا توکل کند، خدا او را کافی است، خداوند در انجام فرمان خود پایدار است، و برای هر چیز اندازه ای قرار داده است. (۶۵: ۳)

اما انسان هنگامی که خدا برای آزمایش او را گرامی می دارد و نعمت می بخشد، می گوید: " پروردگارم مرا گرامی داشت. " اما چون او را بیازماید و روزی را بر او تنگ گیرد، می گوید: " پروردگارم مرا خوار کرده است. " چنان نیست که گمان می کنید، شما یتیمان را گرامی نمی دارید و یکدیگر را به اطعام مستمندان تشویق نمی کنید، و میراث خوارانید،

و به مال و مکننت دل بسته اید، اما چنین نیست، هنگامی که زمین به سختی درهم کوبیده شود، و فرمان پروردگارت برسد و فرشتگان صف درصف درآیند، در آن روز جهنم را حاضر آرند، در آن روز انسان متذکر می شود، اما چه فایده که این تذکر به حال او سودی ندارد. می گوید: "ای کاش برای زندگی (زوال ناپذیر ابدی) چیزی از پیش فرستاده بودم." در آن روز هیچکس همانند عذاب او عذاب نکشد. (وبه مؤمنان نیکوکار خطاب شود): ای روح با اطمینان خشنود و پسندیده به سوی پروردگارت بازگرد، و درسلك بندگان من وارد شو، و در بهشت قدم بگذار. (۳۰-۵۱: ۸۹)

حکمت:

همچنان که پیامبری از خود شما بر شما فرستادیم، تا آیات ما را برایتان بخواند و شما را پاکیزه گرداند و کتاب و حکمت آموزد، و آنچه را نمی دانستید به شما یاد دهد. (۲: ۱۵۱)

خداوند بر مؤمنان منت نهاد که در میانشان پیامبری از خودشان برانگیخت که آیاتش را بر آنان بخواند و پاکشان دارد و کتاب و حکمت به آنها بیاموزد، اگرچه پیش از آن درگمراهی آشکار بودند. (۳: ۱۶۴)

معبود دیگری در برابر خدا قرار نده که نکوهیده و خوار خواهی شد.

پروردگارت مقرر داشته است که جز او را نپرستید و به پدر و مادر نیکی کنید، چنانچه یکی یا هردوی آنها نزد تو، به پیری رسیدند، کلمه ای رنجش آور به آنها مگو، و بر سرشان فریاد مزن و با اکرام با آنها سخن بگو، و با آنها خاکساری و مهربانی کن و بگو: "پروردگارا، همانگونه که آنها مرا در کودکی پرورش دادند تو نیز آنها را مشمول رحمت خود قرار بده.

پروردگار شما از درون دلهایتان آگاه تر است، اگر صالح باشید، او توبه کنندگان را می آمرزد.

حق نزدیکان و مسکینان و در راه ماندگان را ادا کن و هرگز اسراف و تبذیر مکن، زیرا مسرفان برادران شیطانند و شیطان به پروردگارش نا سپاس است، اگر به امید رحمت پروردگارت از آنها اعراض کردی با گفتاری نرم با آنها سخن بگو.

هرگز دستت را به گردن خود نبند و بیش از حد آنرا مگشا که مورد سرزنش قرار گیری و از کار فرو مانی. پروردگار تو روزی هرکس را بخواهد گشاده یا تنگ می دارد، او نسبت به بندگان آگاه بیناست. فرزندان خود را از ترس تنگدستی به قتل نرسانید، ما رزاق آنها و شما هستیم و کشتن آنها گناه بزرگی است. گرد زنا نگردید که کاری بسیار زشت و شیوه ای ناپسند است.

کسی را خداوند قتل او را حرام شمرده، جز به حق نکشید، برای ولی کسی که مظلوم کشته شود حق قصاص قرار دادیم، اما در خونخواهی زیاده روی نکنید، زیرا (مظلوم) مورد حمایت است.

به مال یتیم دست نبرید- جز در طریق صلاح- تا به حد بلوغ برسد، به پیمان خویش وفا کنید که از آن بازخواست خواهید شد.

در پیمان کردن، پیمان را کامل کنید، و با ترازوی درست وزن کنید، که این برای شما بهتر و عاقبتش نیکوتر است. پیرو چیزی نباش که نمی دانی، زیرا گوش و چشم و دل- همه- بازخواست خواهند شد.

در روی زمین با تکبر راه مرو که نمی توانی زمین را بشکافی و هرگز قامتت به بلندای کوهها نمی رسد. گناه همه اینها نزد پروردگارت ناخوش آیند است.

این احکام از حکمتهائی است که پروردگارت به تو وحی کرد، و هرگز معبودی را با خدا قرار مده وگرنه نکوهیده و مطرود به دوزخ درافتی. (۳۹-۲۲:۱۷)

ای مؤمنان از بهترین چیزهائی که گرد آورده اید، و آنچه برایتان از زمین رویانیدیم، انفاق کنید، و ناپسندیده آنرا که خودتان جز به اکراه نمی پذیرید برای انفاق در نظر نگیرید، و بدانید که خدا بی نیاز و ستوده است.

شیطان وعده تهی دستی به شما می دهد و به زشتیها و اوستی دارد، ولی خداوند به آمرزش و فزونی نویدتان می دهد، که خداوند گشایشگر داناست، هرکه را بخواهد حکمت عطا می کند، و آن کس که حکمت به او عطا شود، نکوئی بسیار یافته است و جز خردمندان پند نگیرند.

(۲۶۹-۲۶۷:۲)

الف- لام. میم

اینها آیه های کتاب حکمت آمیز است، نیکوکاران را هدایت و رحمتی است: آنان که نماز برپا می کنند، و زکات می دهند و به آخرت یقین دارند، اینان از جانب پروردگارشان هدایت یافته اند و اینان همان رستگارانند. (۵-۱:۳۱)

چون عیسی دلایل روشن خود را آورد، گفت: " من برای شما حکمت آورده ام، تا چیزهایی را که در آن اختلاف دارید برایتان بیان کنم، پس از (نافرمانی) " الله " بترسید، و از من اطاعت کنید، براستی " الله " پروردگار شماست، او را بپرستید که راه راست همین است. (۴۳-۶۳:۴۳)

آنچه در آسمانها و زمین است، تسبیح گوی خداوند فرمانروای منزّه پیروزمند فرزانه است. هم اوست که رسولی از میان قوم بی کتاب برانگیخت تا آیاتش را بر آنها بخواند و منزّه شان دارد و کتاب و حکمت بر آنها بیاموزد، اگرچه پیش از آن درگمراهی آشکاری بودند. (۶۲:۱-۲)

صبر و شکیبائی:

ای مؤمنان (در کارها) از صبر و نماز کمک بگیرید، که خدا با شکیبایان است. (۲: ۱۵۳)
مسلماً همه شما را به چیزی از ترس، گرسنگی، کاهش اموال و نفوس و محصولات آزمایش می کنیم، و شکیبایان را بشارت ده، آنان که چون مصیبتی به ایشان برسد، گویند:
" ما از آن خدائیم و بسوی او باز می گردیم " درود و رحمت خدا بر آن گروه باد که ره یافتگانند. (۲: ۱۵۵-۱۵۷)

نیکی آن نیست که روی خود را به سوی مشرق و مغرب بگردانید، بلکه نیکی آن است که کسی به خدا و روز بازپسین و فرشتگان و کتاب (های آسمانی) و پیامبران ایمان آورد، و مال (خود) را با وجود دوست داشتن به خویشاوندان و یتیمان و بینوایان و در راه ماندگان و گدایان و در (راه آزاد کردن)بندگان بدهد، و نماز را برپای دارد و زکات را بدهد، و آنان که چون عهد بندند به عهد خود وفاکنند، و درسختی و زیان و به هنگام جنگ شکیبایانند، آنها نند کسانی که راست گفته اند و آنان همان متقیانند. (۲: ۱۷۷)

هوس پرستی، از جمله دوست داشتن زنان، پسران، انبانه‌های انباشته از زر و سیم، اسبان داغ خورده، چارپایان و کشتزار، در نظر مردم زینت یافته است، اینها دستمایه زندگی این جهانند و سرانجام نیک نزد خداست. بگو: "آیا شما را از چیزی آگاه کنم که از آنها بهتر است؟ برای آنها که تقوای الهی پیشه کنند، در نزد پروردگارشان باغهایی است که در آن جویها روان است، و همسرانی پاک، همچنین خشنودی خدا، و جاودانه در آن بمانند، و خدا به بندگان بیناست.

کسانی که می گویند: "پروردگارا ما ایمان آوردیم، گناهان ما را بیاور، و از عذاب دوزخ حفظمان کن." (آنها) صابران، راستگویان، مطیعان، انفاق کنندگان و آمرزش خواهان سحرگهانند.

(۱۷-۱۴ : ۳)

و چه بسیار پیامبرانی که خدا دوستان بسیاری به همراه آنان جنگ کردند، آنها در برابر آنچه در راه خدا به آنها میرسید، سست نشدند و زیونی نکردند، و خداوند صابران را دوست دارد. سخنانشان جز این نبود که: "پروردگارا، گناهان ما را بیاور و از زیاده روی هایمان در کارها در گذر و ما را ثابت قدم بدار و بر گروه کافران پیروز کن. بنابراین خداوند پاداش این دنیا و پاداش نیک آخرت به آنها عطا فرمود زیرا خداوند نیکوکاران را دوست دارد.

(۱۴۸-۱۴۶ : ۳)

ای مؤمنان شکیبائی کنید، در برابر دشمنان ثبات ورزید، مهیای جهاد باشید، و از خدا تقوا کنید، باشد که رستگار شوید. (۲۰۰ : ۳)

اگر گروهی از شما به پیام من ایمان آوردند، و گروهی نیاوردند، صبر کنید تا خدا میان ما داوری کند، که او بهترین داوران است. (۸۷ : ۷)

خدا و پیغمبرش را اطاعت کنید، و نزاع نکنید که ناتوان شوید و مهابت و قدرتتان از میان برود، شکیبیا باشید، که خدا یاور صابران است. (۴۶ : ۸)

از آنچه بر تو وحی می شود پیروی کن و شکیبیا باش، تا اینکه خدا حکم کند، که او بهترین حکم کنندگان است. (۱۰۹ : ۱۰)

این ها از اخبار غیب است که پیش از آنکه ما بتو وحی کنیم تو و قومت هیچ از آن آگاه نبودید، پس بعد از وحی حکایت نوح تو در طاعت حق راه حلم و صبر پیش گیر که عاقبت اهل تقوا نیکوست. (۴۹ : ۱۱)

و شکیبائی پیشه کن که خداوند پاداش نیکوکاران را از میان نخواهد برد. (۱۱ : ۱۱)

آیا کسی که می داند آنچه از طرف پروردگارت بر تو نازل شده حق است، مانند کسی است که نابیناست؟

تنها خردمندان پند می گیرند:

کسانی که به پیمان خدا وفا می کنند، و پیمان شکن نیستند، و آنان که پیوندهائی را که خدا به آن امر کرده است برقرار می دارند، و از پروردگارشان می ترسند، و از سختی حساب بیم دارند، و آنان که به طلب خشنودی پروردگار صبر می کنند و نماز برپا می دارند و از آنچه نصیبشان کرده ایم در پنهان و آشکار انفاق می کنند و با نیکبها بدبها را از بین می برند، عاقبت صاحب سرای دیگرند.

بهشتهای جاویدان که خود و پدران، همسران و فرزندان صالح آنها به آن داخل می شوند، و فرشتگان از هر دری برآنان وارد می شوند: سلام بر شما به خاطر صبر کردنتان، عاقبت چه خوب جایگاهی نصیبتان شد. (۲۴ - ۱۹: ۱۳)

چرا برخدا توکل نکنیم؟ با اینکه ما را به راه راست هدایت فرمود و برماست که در برابر آزارتان شکبیا باشیم، و توکل کنندگان باید برخدا توکل کنند. (۱۲: ۱۴)

به ستمدیدگانی که به خاطر خدا تن به هجرت دادند در این دنیا جایگاه خوبی خواهیم داد، و اگر بدانند پاداش آخرت از آنهم بزرگتر است.

و نیز آنان که صابرنند و بر پروردگارشان توکل می کنند. (۴۲ - ۴۱: ۱۶)

آنچه نزد شماست نابود خواهد شد و آنچه نزد خداست پایدار خواهد ماند، و صابران را نیکوتر از کردارشان پاداش خواهیم داد. (۹۶: ۱۶)

صبرکن که صبر تو جز به توفیق خدا نیست، و بخاطر آنها غمگین مشو، زیرا خداوند با متقین و نیکوکاران است. (۱۲۸ - ۱۲۷: ۱۶)

با کسانی که صبح و شام پروردگارشان را می خوانند و رضای او را می طلبند، صبر پیشه کن و دیدگانت را به دنبال زینت دنیا از آنها مگردان، و از آن که دلش را از یادمان غافل کرده ایم اطاعت مکن، که تابع هوای نفس شد و کارش به تباهی کشید. (۲۸: ۱۸)

بنابراین در برابر گفته هایشان شکبیا باش و پیش از طلوع و غروب آفتاب و نیز در ساعات شب و نیمروز ستایشگر و تسبیح گوی پروردگارت باش، باشد که خشنود شوی.

هرگز چشم به نعمتهای مادی که به گروهی از آنها داده ایم نداشته باش، که اینها زینت زندگی دنیا، و وسیله ایست برای آزمودن آنها، و روزی پروردگار تو بهتر و پایدارتر است.

خانواده ات را به نماز فرمان بده و بر انجام آن شکبیا باش، ما از تو روزی نمی خواهیم بلکه ما بتو روزی می دهیم، عاقبت خیر برای اهل تقواست. (۱۳۲ - ۱۳۰: ۲۰)

به پاداش صبری که کرده اند غرفه های بهشتی نصیبشان خواهد شد و در آنجا با درود و سلام مواجه خواهند شد، و جاودانه در آن بمانند، چه نیکو جایگاهی و چه قرارگاه خوبی. (۷۶-۷۵: ۲۵)
کسانی را که ایمان آوردند و کارهای شایسته کردند، در غرفه های بهشت جای می دهیم که زیر آن جویها روان است و جاودانه در آن خواهند ماند، چه خوبست پاداش عمل کنندگان، آنان که شکیبائی ورزیدند و بر پروردگار خود توکل کردند. (۵۹-۵۸: ۲۹)

بگو: " ای بندگان مؤمن از خدا تقوا کنید و برای نیکوکاران در این دنیا پاداشی نیکوست، و زمین خدا پهناور است، فقط پاداش شکیبایان است که بدون حساب داده می شود. " (۱۰: ۳۹)
صبرکن که وعده خدا جق است، برای گناهانت آمرزش بخواه و هرشامگاه و بامداد، به ستایش پروردگارت تسبیح بگو. (۵۵: ۴۰)

کیست که گفتارش نیکوتر از سخن کسی است که به سوی خدا دعوت می کند، و کار شایسته انجام می دهد، و می گوید: " من از مسلمانان هستم.

خوبی و بدی برابر نیست، همیشه به نیکوترین وجه پاسخ بده، تا کسی که میان تو و او دشمنی است همچون دوست صمیمی شود، کسی از این برخوردار نمی شود، مگر شکیبایان و آنان که از ایمان بهره ای بزرگ داشته باشند، و اگر از سوی شیطان و سوسه ای دچار شد به خدا پناه ببر که او شنوای داناست.

(۳۶-۳۳: ۴۱)

و شکیبائی و گذشت (حاکی) از اراده قوی است. (۴۳: ۴۲)

در برابر آنچه می گویند شکیبیا باش، و درستایش پروردگارت، پیش از برآمدن آفتاب، و پیش از غروب آن تسبیح گوی، و نیز در پاره ای از شب، و بعد از هر سجده او را تسبیح گوی. (۴۰-۳۹: ۵۰)
پس به نیکوئی صبر پیشه کن. (۵: ۷۰)

انسان کم طاقت آفریده شده است، هنگامی که بدی به او برسد بیتابی کند، و چون خیری به او رو آورد، باز دارنده باشد، مگر نمازگزاران، که پیوسته نماز گزارند، و آنهایی که در اموالشان حق معلومی برای سائلان و محرومان معین شده است.

(و) کسانی که به روز جزا ایمان دارند، و از عذاب پروردگارشان می ترسند، زیرا خود را از عذاب پروردگار در امان نمی دانند، کسانی که شرمگاه خود را حفظ می کنند، جز برهمسران و کنیزانشان که در این باره ملامتی برای ایشان نیست.

هرکس غیر از این را بخواهر متجاوز است.

و امانت داران و حافظان پیمان، و شهادت دهندگان به حق، و آنان که بر نمازشان مراقبت دارند.

اینان در باغهای بهشت گرامی و محترمند. (۳۵-۱۹: ۷۰)

نام پروردگارت را بخوان و تنها به او دل ببند. آفریدگار شرق و غرب، که معبودی جز او نیست، او را کارساز خویش برگزین، و در برابر آنچه می گویند شکبیا باش و به شایستگی از آنها دوری کن. (۸-۱۰: ۷۳)
ای جامه بر سرکشیده، برخیز و پروردگارت را بزرگ شمار، و لباست را پاکیزه دار، و از پلیدیها دوری کن، و نعمت مده تا بستانی، و بخاطر پروردگارت شکبیا باش. (۷-۱: ۷۴)

وبندگان خدا از چشمه ای می نوشند که می توانند به هرکجا که بخواهند جاریش سازند، آنها به نذر خود وفا می کنند، و از روزی می ترسند که عذابش فراگیر است، غذا را با اینکه دوست دارند به فقیر و یتیم و اسیر می دهند: "ما فقط برای خدا به شما غذا می دهیم، نه از شما پاداشی می خواهیم، نه متوقع تشکریم، ما از روزی بسیار سخت از پروردگاران می ترسیم.

خداوند از شر آن روز در امانشان می دارد، و آنان را شادی و سرور می بخشد، و در برابرشکبیائی، بهشت و لباسهای حریر بهشتی پاداششان می دهد. (۱۱-۱۲: ۷۶)

سوگند به عصر (زمان) که انسان در زیان است، مگر کسانی که ایمان آورند و کارهای درست کنند و یکدیگر را به حق و صبر سفارش نمایند. (۳-۱: ۱۰۳)

توکل:

از پرتو رحمت الهی با آنها نرم و مهربان شدی و اگر خشن و سنگدل بودی از اطراف تو پراکنده می شدند، بنا براین آنها را ببخش، و درکارها با ایشان مشورت کن، اما هنگامی که تصمیمت را گرفتی، بر خدا توکل کن، زیرا خدا توکل کنندگان را دوست دارد.

اگر خدا شما را یاری کند هیچ کس بر شما پیروز نخواهد شد، و اگر دست از یاری شما بردارد، کیست که بعد از او شما را یاری کند، و مؤمنان فقط باید بر خدا توکل کنند. (۱۶۰-۱۵۹: ۳)

ای مؤمنان نعمتی را که خدا به شما ارزانی داشته است به یاد آورید: آنگاه که جمعی قصد کردند بر شما دست یابند و خدا دست آنها را کوتاه کرد، از خدا بترسید و مؤمنان تنها بر خدا توکل کنند. (۱۱: ۵)
اگر خدا بخواهد زبانی بتو برساند جز خودش کسی را یارای دفع آن نیست، و اگر بخواهد نصیبی بتو برساند بر هر چیز قادر است، او بر بندگانش مسلط و فرزانه ای آگاه است. (۱۸-۱۷: ۶)

مؤمنان کسانی هستند که چون نام خدا برده شود خوف بر دلپایشان چیره گردد و چون آیات خدا بر آنان خوانده شود ایمانشان افزون گردد، و بر پروردگارشان توکل می کنند: همانان که نماز را به پا مدارند و از آنچه به ایشان روزی داده ایم انفاق میکنند. (۳-۲: ۸)

اگر به صلح مایل شدند تو نیز از در صلح وارد شو، و بر خدا توکل کن، که او شنوا و بیناست.

(۶۱: ۸)

اگر خدا زبانی به تو برساند، جز او هیچکس نمی تواند آنرا بر طرف کند، و اگر اراده خیری برای تو کرد، هیچ کس مانع فضل او نخواهد شد، آن را به هر کس بخواهد می دهد، که او آمرزنده مهربان است. (۱۰۷: ۱۰)

چرا بر خدا توکل نکنیم؟ با اینکه ما را به راه راست هدایت فرمود و بر ماست که در برابر آزارتان شکوایا باشیم، و توکل کنندگان باید بر خدا توکل کنند. (۱۲: ۱۴)

به ستمدیدگانی که به خاطر خدا تن به هجرت دادند در این دنیا جایگاهه خوبی خواهیم داد، و اگر بدانند پاداش آخرت از آنهم بزرگتر است.

کسانی که صبر و استقامت بخرج دادند و بر پروردگارشان توکل کردند. (۴۲-۴۱: ۱۶)

ما به موسی کتاب دادیم و آن را راهنمای بنی اسرائیل قرار دادیم: "غیر از من و کیلی برنگزینید."

(۲: ۱۷)

توکل بر (خدا) زنده ای کن که هرگز نخواهد مرد، و به ستایش او تسبیح گوی، و همین بس که به گناه بندگانش آگاه است. (۵۸: ۲۵)

بر خدای نیرومند مهربان توکل کن، همان کسی که برخاستنت را می بیند، و نیز گردیدنت را میان سجده کنندگان، بر راستی که او شنوای داناست. (۲۲۰-۲۱۷: ۲۶)

ای پیامبر! ما تو را گواه و بشارت دهنده و هشدار دهنده فرستادیم، که به فرمان خدا به سوی او دعوت کنی و چراغی روشن بخش باشی، مؤمنان را بشارت ده که خدا را بر آنان فضل بزرگی است، و از کافران و منافقان اطاعت مکن و از آزارشان درگذر و بر خدا توکل کن، که کار سازی و حمایت او کافی است.

(۴۸ - ۴۵ : ۳۳)

اگر از آنها بپرسی چه کسی آسمانها و زمین را آفریده است؟ خواهند گفت: "خدا." بگو: "هیچ فکر کرده اید که اگر خدا خواستار رنجی برای من باشد، آیا آنها که جز خدا مورد پرستش شما هستند، می توانند آنرا برطرف سازند؟ یا اگر رحمتی برای من اراده کند، می توانند آنرا از من باز دارند؟" بگو: "برای من خدا کافی است، که توکل کنندگان بر او توکل می کنند." (۳۸ : ۳۹)

داوری هر چیز که در آن اختلاف کنید، با خداست، این خدا پروردگار من است، بر او توکل کرده ام، و به او باز می گردم. (۱۰ : ۴۲)

آنچه بشما داده شده کلای زندگی دنیاست و آنچه نزد خداست برای مؤمنانی که به پروردگارشان توکل می کنند بهتر و پایدارتر است. (۳۶ : ۴۲)

ابراهیم و یارانش سرمشق خوبی برای شما بودند، آنگاه که به قوم خود گفتند: "ما از شما و چیزی که بجای خدا می پرستید بیزاریم و به شما کفر می ورزیم، همیشه میان ما و شما تا زمانی که به خدای یگانه ایمان نیاورده اید کینه و دشمنی خواهد بود." غیر از سخن ابراهیم با پدرش که گفت: "من برای تو از خدا طلب آمرزش می کنم و جز این نمی توانم در برابر خدا برای تو کاری انجام دهم." پروردگارا، بر تو توکل کردیم و به درگاه تو رو آوردیم و بازگشت همه به سوی توست.

(۴ : ۶۰)

خدا کسی است که هیچ معبودی جز او نیست، و مؤمنان باید بر او توکل کنند. (۱۳ : ۶۴) هرکس برای خدا تقوا پیشه کند، خداوند راه نجاتی پیش پای او می گذارد، و او را از جائی که گمان ندارد روزی می رساند، هرکس به خدا توکل کند، خدا او را کافی است، خداوند در انجام فرمان خود پایدار است، و برای هر چیز اندازه ای قرار داده است. (۳ - ۲ : ۶۵)

بگو: "او خدای رحمان است، به او ایمان آوردیم و بر او توکل کردیم"، بزودی خواهید دانست چه کسی در گمراهی آشکار است. (۲۹ : ۶۷)

نام پروردگارت را بخوان و تنها به او دل ببند- آفریدگار شرق و غرب، که معبودی جز او نیست، او را وکیل خویش برگزین و بر آنچه می گویند شکبیا باش. (۱۰-۸: ۷۳)

عدالت، امانت:

خدا به شما فرمان می دهد که امانتها را به صاحبانشان باز پس دهید و به گاه داوری میان مردم با رعایت عدالت داوری کنید، خدا اندرزهای خوبی به شما می دهد، و او شنوای بیناست.

(۴:۵۸)

ای مؤمنان در عدالت کوشا باشید، برای خدا شهادت دهید، اگرچه به زیان شما یا پدر و مادر و یا خویشاوندانتان- چه توانگر، چه فقیر- باشد، خداوند از آنها سزاوارتر است، پس از هوای نفس پیروی نکنید، که از حق منحرف می شوید، و اگر زبان بگردانید و از حق دوری گزینید، خداوند به آنچه انجام می دهید آگاه است. (۴:۱۳۵)

ای مؤمنان برای خدا قیام کنید و به عدالت شهادت دهید، و دشمنی با گروهی شما را وادار به ترک عدالت نکند، عدالت پیشه کنید که به تقوا نزدیکتر است، و از (نافرمانی) خدا بترسید که از کردارتان آگاه است، خداوند به مؤمنان صالح و عده آمرزش و اجر عظیمی داده است. (۵: ۸-۹)

کلام پروردگار تو از روی راستی و عدالت به انجام رسید، هیچکس قادر به تغییر آن نیست، او شنوای داناست. (۶:۱۱۵)

به مال یتیم جز به نحو احسن نزدیک نشوید، تا به سن بلوغ برسد، و حق پیمانانه و وزن را به عدالت ادا کنید، ما هیچکس را جز به اندازه توانش تکلیف نمی کنیم.

هرگاه سخن گوئید عدالت را رعایت کنید، حتی اگر در مورد نزدیکانتان بوده باشد، این چیزی است که خدا شما را به آن سفارش می کند تا متذکر شوید، این راه راست منست از آن پیروی کنید و به راههای مختلف نروید، که شما را از راه حق دور می کند، این چیزی است که خدا به آن سفارستان کرده است تا تقوا پیشه کنید.

(۶:۱۵۲-۱۵۳)

بگو: " پروردگار من به عدالت فرمان داده و نیز به اینکه هنگام هر نماز رو به جانب او گردانید و با اخلاص او را بخوانید، همانطور که در آغاز شما را آفرید به سویش باز می گردید.

(۷:۲۹)

ای مؤمنان به خدا و پیامبر خیانت مکنید و در امانتهای خود دانسته خیانت روا ندارید، و بدانید، اموال و فرزندان مایه آزمایشند و پاداش بزرگ نزد خداست، ای مؤمنان اگر برای خدا تقوا پیشه کنید، وسیله ای برای تشخیص حق از باطل برایتان قرار می دهد، و گناهانتان را می پوشاند، و شما را می بخشد که فضل و یخشش خدا عظیم است. (۸:۲۷-۲۹)

اگر از خیانت قومی ترس داشتی، منصفانه (فسخ عهد خود را) به آنها اعلام کن، زیرا خدا خائنان را دوست ندارد. (۸:۵۸)

بازگشت همه شما بسوی او خواهد بود، و وعده خدا حق است.

او آفرینش را آغاز کرد و نیز بازش می گرداند، تا مؤمنان صالح را به عدالت پاداش دهد، و کافران را به کیفر کفرورزیدنشان نوشیدنی سوزان و عذیب دردناکی است. (۴ : ۱۰)

هر امتی رسولی دارد و چون رسولشان آمد، میان آنها به عدالت داوری شود و به آنها ستم نخواهد شد. (۴۷ : ۱۰)

اگر تمام چیزهای روی زمین در اختیار ستمکار باشد، همه را برای نجات خودش بدهد و بامشاهده عذاب پشیمانی خود را کتمان کند، در میان آنها به عدالت داوری شود و به آنها ستم نخواهد شد. (۵۴ : ۱۰)
خداوند به عدل و احسان و بخشش به نزدیکان فرمان دهد، و از فحشا و منکر و ستمگری منع می کند، و شما را پند می دهد، تا متذکر شوید. (۹۰ : ۱۶)

مؤمنان رستگار شدند: آنان که در نمازشان فروتن، و از کارهای بیپوده روی گردانند، و زکات می پردازند، و آنان که شرمگاهشان را حفظ می کنند، جز بر همسران و کنیزانشان، که در این صورت قابل ملامت نیستند، هرکس فراتر از این بخواهد تجاوزکار است، و رعایت کنندگان امانت، و حافظان نماز، آنان همان وارثانند، که بهشت را به ارث برند، و در آن جاودان باشند. (۱۱-۱ : ۲۳)

پس به آن دعوت کن و همانگونه که مأمور شده ای پایدار باش و از هوا و هوس آنان پیروی مکن.
و بگو: " به کتابهایی که خدا نازل کرده است ایمان دارم و مأمورم در میان شما به عدالت رفتار کنم، خداوند پروردگار ما و شماست، اعمال ما از آن ما و اعمال شما از آن شماست، خصومتی در میان ما و شما نیست، خداوند ما را در یک جا گرد می آورد و بازگشت بسوی اوست. " (۵ : ۴۲)

ما رسولان خود را با دلایل روشن فرستادیم و به همراه آنان کتاب و میزان نازل کردیم تا مردم برای حفظ عدالت برخیزند، آهن را آفریدیم که در آن نیروی سخت و منافی برای مردم وجود دارد، تا خدای نا دیده معلوم دارد چه کسی او و رسولانش را یاری می کند، مسلماً خدا نیرومند قادر است. (۵۷ : ۲۵)
خدا شما را از نیکی کردن و عدالت درباره کسانی که با شما پیکار نکرده اند و شما را از دیارتان بیرون نکرده اند منع نمی کند، که از آنها بیزاری بجوئید، بلکه می خواهد با عدالت با آنها رفتار کنید، خدا عادلان را دوست دارد. (۸ : ۶۰)

و امانت داران و حافظان پیمان، و شهادت دهندگان به حق، و آنان که بر نمازشان مراقبت دارند. اینان در باغهای بهشت گرامی و محترمند. (۳۵-۳۲ : ۷۰)

نیکی و بدی، خیر و شر:

در راه خدا انفاق کنید و خود را با دست خود به هلاکت نیفکنید و نیکی کنید که خداوند نیکوکاران را دوست دارد. (۲:۱۹۵)

بعضی از مردم می گویند: " پروردگارا، به ما در دنیا نیکی عطا کن"، آنها در آخرت بهره ای ندارند، و عده ای دیگر می گویند: " پروردگارا، به ما در دنیا نیکی عطا فرما، و در آخرت نیز نیکی مرحمت کن و ما را از عذاب آتش برکنار مدار." آنها بهره ای از اعمال خود دارند و حساب رسی خداوند سریع است.

(۲:۲۰۰-۲۰۲)

خدا هیچ کس را جز به اندازه توانش فرمان ندهد، هر آنکه نیکی انجام دهد، برای خود انجام داده است، و نیز هر که بدی انجام دهد، به زیان خود کرده است. قسمتی از آیه: (۲:۲۸۶)

در آن روز (قیامت) که هر کس کردار نیک و بد خود را حاضر یابد، آرزو کند که کاش بین او و عمل بدش فاصله ای بسیار دور در میان بود، خدا شما را (از نافرمانی و از عذاب خودش) بر حذر می دارد، خدا نسبت به بندگانش رئوف است. (۳:۳۰)

رسیدن به نیکی میسر تان نشود مگر از آنچه دوست دارید انفاق کنید، خدا از آنچه انفاق می کنید آگاه است. (۳:۹۲)

چرا وقتی آسیبی به شما رسید که خود دوبرابر آن به دشمن وارد کرده بودید، گفتید: " این آسیب از کجا رسید؟ " بگو: " از ناحیه خودتان بود، خداوند بر هر چیزی قادر است." (۳:۱۶۵)

گمان مبر آنان که از کردار (ناپسند) شان شادمان می شوند، و دوست دارند برای کارهایی که نکرده اند ستایش شوند از عذاب رهایی دارند، برای آنها عذاب دردناکی است. (۳:۱۸۸)

خدا را بپرستید و چیزی را شریک او قرار ندهید و با پدر و مادر، خویشاوندان، یتیمان، مستمندان، همسایه خویش، همسایه بیگانه، دوست موافق، ره ماندگان و بردگانی که مالکشان هستید، نیکی کنید، زیرا خدا متکبران فخر فروش را دوست ندارد. (۴:۳۶)

خداوند به اندازه ذره ای ستم نمی کند و اگر کار نیکی باشد آن را می افزاید و از جانب خود پاداش بزرگی عنایت می کند. (۴:۴۰)

هر کس در کار نیکی میانجی شود، نصیبی هم برای خودش خواهد بود، و کسی که در کار بدی میانجی شود، سهمی از آن خواهد داشت، و خداوند بر هر چیز مراقب است.

چون شما را درودی گویند، پاسخی بهتر و یا همانند آن بدهید، خداوند حساب همه چیز را خواهد داشت.

(۴:۸۵-۸۶)

آنکه مرتکب کار ناپسندی شود و یا به خویشتن ستم کند و سپس از خدا آمرزش بطلبد، اورا آمرزنده مهربان خواهد یافت. (۴:۱۱۰)

نه به آرزوهای شماست و نه به خواسته های اهل کتاب، هرکس عمل بدی انجام دهد، به کیفر آن خواهد رسید، و جز خدا یار و یآوری نخواهد یافت.

نیکوکار با ایمان چه مرد باشد و چه زن وارد بهشت می شود و کمترین آزاری نخواهد دید.

(۴:۱۲۳-۱۲۴)

اگر خوبیها را آشکار یا پنهان کنید، یا از بدیها درگذرید، خداوند بخشاینده تواناست. (۴:۱۴۹)

هرکس کار نیکی انجام دهد، ده برابر پاداش خواهد گرفت، و هرکس کار بدی انجام دهد، بیش از کار بدش کیفر نخواهد داشت، و بر آنها ستمی نخواهد رفت. (۶:۱۶۰)

نیکوکاران را پاداش نیکویی است- با زیادتی- و تیرگی و خواری رخسارشان را نپوشاند، آنها بهشتی هستند و جاودانه در آن خواهند ماند، اما بدکرداران به قدر اعمالی که انجام داده اند کیفر بد بینند و ذلت و خواری بر رخسارشان دیده شود، هیچ چیزی نتواند آنها را درمقابل خدا حفظ کند، رخسارشان چنان باشد که گویی با پاره ای از شب تاریک پوشانده شده است، آنها اهل آتشند و جاودانه در آن خواهند ماند. (۲۷-۲۶:۱۰)

در آغاز و انجام روز و ساعاتی از شب، نماز بگذار، زیرا نیکیهها بدیها را از میان می برند، این اندرزی است برای اندرز پذیران. (۱۱:۱۱۴)

آیا کسی که می داند آنچه از طرف پروردگارت بر تو نازل شده حق است، مانند کسی است که نابیناست؟ تنها خردمندان پند می گیرند:

کسانی که به پیمان خدا وفا می کنند، و پیمان شکن نیستند، و آنان که پیوندهائی را که خدا به آن امر کرده است برقرار می دارند، و از نافرمانی پروردگارشان می ترسند، و از سختی حساب بیم دارند، و آنان که به طلب خشنودی پروردگار صبر می کنند و نماز برپا می دارند و از آنچه نصیبشان کرده ایم در پنهان و آشکار انفاق می کنند و با نیکیهها بدیها را از بین می برند، عاقبت صاحب سرای دیگرند.

بهشتهای جاویدان که خود و پدران، همسران و فرزندان صالح آنها به آن داخل می شوند، و فرشتگان از هر دری برآنان وارد می شوند: سلام بر شما به خاطر صبر کردنتان، عاقبت چه خوب جایگاهی نصیبتان شد. و آنان که پس از پیمان بستن با خدا پیمان شکنی می کنند، پیوندهائی را که خدا به استقرارشان امر فرموده است قطع می کنند و در زمین فساد بیار می آورند، در سرای دیگر گرفتار لعن و بد فرجامی می شوند.

(۲۵-۱۹:۱۳)

انسان هما نگونه که خواستار نیکبختی است، بدیها را نیز طالب است و انسان عجول است. (۱۷: ۱۱)
به بندگانم بگو: به نیکوترین وجه سخن بگویند، زیرا شیطان میان آنها فتنه می کند، و برآستی
که شیطان دشمن آشکار انسان است. (۱۷: ۵۳)
آنگاه که انسان را نعمت بخشیم روی بگرداند و متکبرانه دوری گزیند و چون شری به او برسد نا امید
شود. بگو: " هرکس به روش خود عمل می کند، پروردگار شما کسانی را که راهشان درست تر است بهتر
می شناسد." (۱۷: ۸۳- ۸۴)

بگو آیا شما را از کردار کسانی که زیانکارترند آگاه سازم؟ آنان کسانی هستند که در راه زندگی سعشان تباه شده
است و با این حال می پندارند که کار خوبی انجام می دهند، آنها به آیات پروردگارشان و دیدار او کافر
شدند و از همین روی اعمالشان تباه گشت، لذا روز قیامت میزانی برای آنها برپا خواهیم کرد، به خاطر آن
که کافر شدند و آیات و پیامبران مرا مسخره کردند کفرشان جهنم است. (۱۸: ۱۰۳- ۱۰۶)

بدی را با بهی دفع کن، ما به آنچه توصیف می کنند آگاه تریم.

بگو: " پروردگارا ! از وسوسه شیاطین به تو پناه می برم.

پروردگارا ! از اینان که نزد من حضور می یابند، به تو پناه می برم. (۲۳: ۹۶- ۹۸)

ای مؤمنان از گامهای شیطان پیروی نکنید که شیطان پیروانش را به کارهای زشت و ناپسند
و ا می دارد و اگر فضل و رحمت خدا نبود هرگز کسی از شما پاک نمی ماند، لیکن خدا هرکس را بخواهد
پاک می کند، و خدا شنوای داناست. (۲۴: ۲۱)

هرکس کار نیک انجام دهد، پاداشی بهتر از آن یابد، و آنان از وحشت آن روز در امان هستند،
و آنان که کار بد انجام داده اند، به رو درآتش سرنگون شوند، آیا جز بروفق اعمالتان جزا
خواهید یافت؟ (۲۷: ۸۹- ۹۰)

برای هرکس که عملی نیک انجام دهد، پاداشی بهتر از آن است، و آنان که مرتکب عمل بدی
شده اند، کیفری جز به اندازه اعمالشان نخواهند داشت. (۲۸: ۸۴)

آیا بدکرداران گمان داشتند که از ما می‌گیرزند؟ چه بد داوری می‌کنند، هرکس به وعده خدا امید دارد به راستی وعده خدا خواهد آمد، و او شنوای داناست، و هرکس بکوشد برای خود می‌کوشد، زیرا خدا از جهانیان بی‌نیاز است. (۶-۴: ۲۹)

آسمان و زمین و آنچه میان آنهاست بیهوده نیافریده ایم، این گمان کافران است، وای بر کافران از آتش دوزخ، آیا افراد با تقوا را مانند مفسدان در زمین قرار می‌دهیم یا افراد نیکوکار را مانند نابکاران؟
(۲۸-۲۷: ۳۸)

نه بینا و نا بینا برابرند و نه مؤمنان صالح و بدکاران، چه اندک پند می‌پذیرند. (۵۸: ۴۰)

خوبی و بدی برابر نیست، همیشه به نیکوترین وجه پاسخ ده، تا کسی که میان تو و او دشمنی است، همچون دوست صمیمی شود.

کسی از این برخوردار نمی‌شود، مگر شکیبایان و آنان که از ایمان بهره‌ای بزرگ داشته باشند، و اگر از سوی شیطان وسوسه‌ای دچار شد، به خدا پناه ببر که او شنوای داناست.
(۳۶-۳۴: ۴۱)

آن کس که کار درست (و شایسته) کند به سود خود اوست، و هرکس بدی کند، به خویشتن بدی کرده است، و پروردگار تو هرگز به بندگان ستم روا نمی‌دارد. (۴۶: ۴۱)

آیا کسانی که مرتکب بدیها می‌شوند، تصور می‌کنند که ما آنها را با کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای درست انجام داده‌اند برابر می‌گذاریم، و زندگی و مرگشان یکسان است؟
چه بد داوری می‌کنند. (۲۱: ۴۵)

هرچه در آسمانها و زمین است از آن خداست، تا بدکاران را به سبب کردارشان کیفر دهد، و نیکوکاران را در برابر کردار نیکشان پاداش. (۳۱: ۵۳)

انسان کم‌طاقت آفریده شده است، هنگامی که بدی به او برسد، بی‌تابی کند، و چون خیری به او رو آورد، بازدارنده باشد، مگر نمازگزاران، که پیوسته نماز گزارند، و آنهایی که در اموالشان حق معلومی برای سائلان و محرومان معین شده است.

(و) کسانی که به روز جزا ایمان دارند، و از عذاب پروردگارشان می‌ترسند، زیرا خود را از عذاب پروردگار در امان نمی‌دانند، کسانی که شرمگاه خود را حفظ می‌کنند، جز بر همسران و کنیزانشان که در این باره ملامتی برای ایشان نیست.

هرکس غیر از این را بخواهد متجاوز است.

و امانت داران و حافظان پیمان، و شهادت دهندگان به حق، و آنان که بر نمازشان مراقبت دارند.

اینان در باغهای بهشت گرامی و محترمند. (۷۰: ۱۹-۳۵)

آنگاه که آسمان بشکافت، آنگاه که ستارگان فرو ریزند، آنگاه که دریاها روان گردند، آنگاه که قبرها زیر و زیر شوند، هرکس درخواهد یافت که چه چیزی را از پیش فرستاده، و چه چیزی را برای بعد گذاشته است.

ای انسان چه باعث شد که در برابر پروردگار کریمت مغرور شوی؟ آن که تورا خلق کرد، و بتو کمال بخشید، و به اعتدال برگزید، و بصورتی که خواست ترکیب کرد.

چنین نیست بلکه روز جزا را تکذیب می کنی، بدون شک نگهبانانی بر شما گمارده شده، که نویسندگان بزرگوار هستند، و آنچه را انجام می دهید می دانند.

مسلماً نیکوکاران متنعمنند، و بدکاران را جا در دوزخ است، روز جزا به آن درآیند و گریزشان نیست، تو چه می دانی روز جزا چیست؟ باز چه می دانی روز جزا چیست؟

روزی است که هیچ کس قادر به انجام کاری برای دیگری نیست، و در آن روز فرمان خداراست.

(۸۲: ۱-۱۹)

سوگند به خورشید و روشنایی طالع شدنش، سوگند به ماه که پس از آن سر برآورد، سوگند به روز آنگاه که آنرا روشن کند، سوگند به شب آنگاه که آنرا بپوشاند، سوگند به آسمان و آنکه برافراشتش، سوگند به زمین و گستراننده اش، سوگند به روح آدمی و آنکس که به اعتدال آنرا آفرید، و خیر و شرش را به او الهام کرد، " هرکس نفس خود را تزکیه کند رستگار خواهد شد، و آنکس که پلیدش دارد، از زیانکاران است." (۹۱: ۱-۱۰)

سوگند به شب تاریک، آنگاه که جهان را در پرده سیاه بپوشاند، سوگند به روز آنگاه که عالم را روشن کند، سوگند به آفریننده ذکور و اناث، که کوشش شما پراکنده است.

آنکس که احسان کند و با تقوا باشد، و نیکی را گواهی دهد، ما او را در مسیر آسانی قرار خواهیم داد، اما برکسی که بخل و بی نیازی ورزد، و نیکی را دروغ شمارد، کار را دشوار کنیم، و چون به هلاکت افتد، اموالش به حال او سودی نخواهد داشت.

البته عهده دار راهنمایی مائیم، و اختیار دنیا و آخرت از آن ماست، شما را از آتش شعله ور بیم می دهیم، که جز تیره بخت ترین کسان در آن نیفتد.

آن کس که آیات ما را تکذیب کرد، و روی از آن برتافت.

دیری نخواهد گذشت که با تفاوتی از آن دوری می کند، آن کس که مالش را بدهد تا پاک شود، هیچ کس را بر او نعمتی نیست، هر چه کند در طلب رضای پروردگار بلند مرتبه اوست، البته به زودی خشنود خواهد شد.

(۲۱-۱: ۹۲)

امر به معروف و نهی از منکر:

باید از میان شما گروهی باشند، که به سوی نیکی بخوانند و امر به معروف کنند، و آنها همان رستگارانند.

مانند کسانی نباشید که متفرق شدند و بعد از آمدن آیات روشن اختلاف کردند، برای آنها عذاب بزرگی است.

(۱۰۵-۱۰۴: ۳)

شما بهترین امتی هستید که در میان مردم پدیدار شده اید، امر به معروف و نهی از منکر می کنید، و به خدا ایمان دارید، و اگر اهل کتاب ایمان بیاورند برایشان بهتر است، برخی از آنان ایمان دارند، ولی بیشترشان فاسقند. (۱۱۰: ۳)

اهل کتاب (همه) یکسان نیستند، گروهی در دل شب برخاسته آیات خدا را می خوانند و به سجده می روند، به خدا و روز جزا ایمان دارند و امر به معروف و نهی از منکر می کنند، و به انجام کارهای خیر می شتابند، این گروه از شایستگانند، و هر کار نیکی انجام دهند (بر خدا) پوشیده نخواهد ماند، زیرا خدا به تقوا پیشگان واقف است. (۱۱۵-۱۱۳: ۳)

با فرزاندگی و اندرزی نیکو به راه پروردگارت بخوان و با بهترین طریق با آنها مباحثه کن، پروردگار تو گمراهان و هدایت شدگان طریقتش را بهتر می شناسد.

صبر کن که صبر تو جز به توفیق خدا نیست، و به خاطر آنها غمگین مشو، و از نیرنگ آنان دلتنگ نباش، زیرا خداوند با متقین و نیکوکاران است. (۱۲۸-۱۲۵: ۶)

مردان و زنان با ایمان دوستان یکدیگرند، امر به معروف و نهی از منکر می کنند، و نماز برپا می دارند و زکات می دهند، و خدا و رسولش را اطاعت می کنند - خداوند به زودی آنها را مورد رحمت خود قرار می دهد، مسلماً خدا نیرومند فرزانه است.

خداوند به مردان و زنان با ایمان، باغهایی را وعده داده است که جویباران در آن جاریست، و جاودانه در آن خواهند ماند، و نیز مسکن های پاکیزه در باغهای جاوید، ولی خوشنودی خدا برتر باشد، این است کامیابی بزرگ. (۷۲-۷۱: ۹)

خداوند در مقابل بهشت جان و مال مؤمنان را خرید، که در راه خدا جهاد کنند، بکشند و کشته شوند، این وعده ای حتمی است که خدا در تورات و انجیل و قرآن به عهده گرفته، وفادار تر از خدا به پیمان خویش کیست؟ اکنون بشارت باد بر شما به داد و ستدی که با خدا کرده اید- این است رستگاری بزرگ.

آنان توابعان، عابدان، سپاسگزاران، روزه داران، راکعان، ساجدان، فرمان دهندگان به نیکی و بازدارندگان از زشتی و حافظان حدود خدایند، مؤمنان را بشارت ده. (۱۱۲-۱۱۱: ۹)

چرا در اتمهای پیش از شما- جز اندکی از نجات یافتگان- خردمندانی نبودند که مانع فساد در زمین شوند، و آنان که ستم پیشه کردند پیرو لذتهای خود شدند و گناهکار بودند. (۱۱۶: ۱۱)

مگر ندیدی که خدا گفتار پاکیزه را به درخت پاکیزه ای شبیه کرده است که ریشه آن ثابت و شاخه اش در آسمان است؟ به اراده پروردگار هر زمان میوه می دهد، خداوند برای مردم مثلها می زند، تا پند گیرند، و مثل سخن ناپاک همچون درخت ناپاک است که از زمین ریشه کن شده، و قرار و ثباتی نداشته باشد.

خداوند مؤمنان را با گفتار ثابت در زندگی دنیا و آخرت پایدار می دارد و ستمگران را گمراه می سازد، و خداوند هر چه بخواهد انجام می دهد. (۲۷-۲۴: ۱۴)

با فرزاندگی و اندرزی نیکو به راه پروردگارت بخوان و با بهترین طریق با آنها مباحثه کن، پروردگار گمراهان و هدایت شدگان طریقت را بهتر می شناسد. (۱۲۵: ۱۶)

هنگامی که لقمان فرزندش را پند داد، گفت: " ای پسرک من! چیزی را شریک خدا قرار مده، که شرک ستم بزرگی است. (۳۱: ۱۳)

ای پسرک من! اگر عملی به اندازه دانه خردل در درون سنگی یا در آسمانها یا در زمین باش، خداوند به حسابش می آورد، زیرا خدا دقیق و آگاه است.

ای پسرک من! نماز را برپا دار و امر به معروف و نهی از منکر کن، و در مصائبی که به تو می رسد شکیبیا باش، که این کارها حاکمی از اراده قوی است. (۱۷-۱۶: ۳۱)

آن که خواهان عزت باشد، تمامی عزت از آن خداست، سخن خوش و پاک به سوی او بالا رود، و کردار نیک آن را بالا می برد، و نیرنگبازان را عذاب سختی است و مکرشان نیز نابود می شود. (۳۵: ۱۰)

آن کس که سخن راست را آورد و آن را تصدیق کرد، از متقین است، که هر چه بخواهند نزد پروردگارشان آماده است، این است پاداش نیکوکاران، تا خداوند بدترین اعمالی را که انجام داده اند، محو کند و بهتر از آنچه انجام داده اند پاداش دهد. (۳۵-۳۳: ۳۹)

کیست که گفتارش نیکوتر از سخن کسی است که به سوی خدا دعوت می کند، و کار شایسته انجام می دهد، و می گوید: " من از مسلمانان هستم؟ خوبی و بدی برابر نیست، همیشه به نیکوترین وجه پاسخ ده تا کسی که میان تو و او دشمنی است همچون دوست صمیمی شود. کسی از آن برخوردار نمی شود، مگر شکیبایان، و آنان که از ایمان بهره ای بزرگ دارند، و اگر از شیطان و سوسه ای دچار شد، به خدا پناه ببر، که او شنوای داناست. (۳۶-۳۳: ۴۱)

خرمدندان:

در آفرینش آسمانها و زمین، و گردش شب و روز، و کشتیهایی که در دریا به نفع مردم در حرکتند، و آبی که خداوند از آسمان فرو فرستد تا زمین موات را بدان زنده سازد، و انواع جنبندگان را در آن بپراند، و در تغییر مسیر بادها و ابرهای سر به راه در میان زمین و آسمان، عبرتی است برای آنان که می اندیشند. (۱۶۴: ۲)

ای مؤمنان از بهترین چیزهایی که گرد آورده اید و آنچه برایتان از زمین رویانده ایم، انفاق کنید، و پلید آنرا که خودتان جز به اکراه نمی پذیرید برای انفاق در نظر نگیرید، و بدانید که خدا بی نیاز ستوده است. شیطان وعده تهی دستی به شما می دهد و به زشتیها و می دارد، ولی خداوند به آمرزش و فزونی نویدتان می دهد، که خداوند گشایشگر داناست، هر که را بخواهد حکمت عطا می کند، و آن کس که حکمت به او عطا شود، نکوئی بسیار یافته است و جز خردمندان پند نگیرند.

(۲۶۹-۲۶۷: ۲)

مسلمان در آفرینش آسمانها و زمین و رفت و آمد شب و روز عبرتی است برای خردمندان:

آنان که ایستاده و نشسته و به پهلو خفته خدا را یاد می کنند، و در آفرینش آسمانها و زمین ها می اندیشند: پروردگارا، این جهان را بیهوده نیافریده ای، تو منزّه ای، ما را از عذاب آتش نگهدار.

پروردگارا، هر کس را به آتش افکنی خوار و رسوایش ساخته ای و ستمکاران یآوری ندارند.

پروردگارا، ما ندای منادی توحید را شنیدیم، که دعوت می کرد: " به پروردگارتان ایمان بیاورید" و ما ایمان آوردیم.

پروردگارا گناهان ما را بیامرز و بدی هایمان را ببوشان، و ما را با نیکان بمیران.

پروردگارا، آنچه از طریق پیامبران به ما وعده فرمودی، به ما مرحمت فرما، و ما را در روز رستخیز رسوا مکن، زیرا تو هیچگاه از وعده خود تخلف نمی کنی.

خداوند درخواست آنها را پذیرفت: "من کار هیچ کس را، خواه زن باشد یا مرد، تباه نخواهم کرد- همه از جنس یکدیگرید- من گناه مهاجران و آنان را که از خانه های خود رانده شدند و در راه من آزار دیدند و جنگ کردند و کشته شدند می بخشم و آنها را به درون باغهایی می آورم که جویباران در آن روان است." این پادشاه از طرف خداوند است و بهترین پادشاهان نزد اوست. (۱۹۵-۱۹۰: ۳)

چرا درامتهای پیش از شما- جز اندکی از نجات یافتگان- خردمندانی نبودند که مانع فساد در زمین شوند، و آنان که ستم پیشه کردند پیرو لذتهای خود شدند و گناهکار بودند، چنین نیست که پروردگارت به ستم آبدیهای را که اهالی آنها شایسته و نیکوکار باشند ویران کند. (۱۱۷-۱۱۶: ۱۱) آیا کسی که می داند آنچه از طرف پروردگارت بر تو نازل شده حق است، مانند کسی است که نابیناست؟ تنها خردمندان پند می گیرند: کسانی که به پیمان خدا وفا می کنند، و پیمان شکن نیستند، و آنان که پیوندهایی را که خدا به آن امر کرده است برقرار می دارند، و از پروردگارشان می ترسند، و از سختی حساب بیم دارند، و آنان که به طلب خشنودی پروردگار صبر می کنند و نماز برپا می دارند و از آنچه نصیبشان کرده ایم در پنهان و آشکار انفاق می کنند و با نیکبها بدیها را از بین می برند، عاقبت صاحب سرای دیگرند. بهشتهای جاویدان که خود و پدران، همسران و فرزندان صالح آنها به آن داخل می شوند، و فرشتگان از هر دری برآنان وارد می شوند: سلام بر شما به خاطر صبر کردنتان، عاقبت چه خوب جایگاهی نصیبتان شد، و آنان که پس از پیمان بستن با خدا پیمان شکنی می کنند، پیوندهایی را که خدا به استقرارشان امر فرموده است قطع می کنند و در زمین فساد ببار می آورند، در سرای دیگر گرفتار لعن و بد فرجامی می شوند.

(۲۵-۱۹: ۱۳)

این پیامی است برای همه مردم تا بدان بیم یابند و بدانند که او معبودی است یکتا، تا خردمندان پند گیرند.

(۵۲: ۱۴)

او شب و روز و خورشید و ماه را برای شما مسخر کرد، و ستارگان نیز به فرمان او مسخر هستند، و بی تردید در اینها برای خردمندان نشانه هائی است. (۱۲: ۱۶) خداوند آبی از آسمان فرو فرستاد، و با آن زمین مرده را زنده کرد، که در آن عبرتی است برای شنوایان، در وجود چار پایان برای شما عبرتی است، از درون شکم آنها، از میان سرگین و خون شیرخالص و گوارا به نوشندگان می نوشانیم.

از میوه درخت خرما و انگور مسکرات و روزی خوبی بدست می آورید، که در این عبرتی است برای خردمندان.

پروردگار تو به زنبور عسل الهام کرد در کوهها و درختان و داربستهای چوبی منزل کن، آنگاه از تمام گلها و میوه ها بخور، و راه پروردگارت را آرام ببیما، از شکمهایشان نوشیدنیهای رنگارنگ بیرون می آید، که شفای مردم در آن است، برآستی در این عبرتی است برای اندیشمندان. (۶۹-۶۵: ۱۶)

گفت: " ای موسی! پروردگار شما کیست؟

پاسخ داد: " پروردگار ما کسی است که نعمت وجود به همه موجودات بخشیده، و سپس آنها را هدایت کرده است."

گفت: " پیشینیان ما را حال چگونه بوده؟

پاسخ داد: " وقوف بر آنها در کتاب پروردگار من ثبت است، پروردگار من نه خطا می کند و نه از یاد می برد. همان کسی که زمین را گهواره شما قرار داد و راههایی در آن پدید آورد، و از آسمان آبی فرستاد که با آن انواع گیاهان مختلف رویانندیم."

بخورید و چارپایانتان را بچرانید که در آن خردمندان را عبرتها باشد. (۴۹-۵۴: ۲۰)
کتابی است مبارک که بر تو نازل کردیم، تا در آیاتش ببیند یشید و خردمندان پند گیرند.

(۲۹: ۳۸)

آیا آن کس که در همه ساعات شب به عبادت پرداخته، یا در سجود است یا در قیام، و از آخرت بیمناک است، و به رحمت پروردگارش امیدوار، با آن که چنین نیست یکسان است؟
بگو: " آیا دانایان با نادانان برابرند؟ تنها خردمندان پند می گیرند. (۹: ۳۹)

بشارت بر آنان که پرستش طاغوت را وانهادند و به خدا روی آوردند، پس بندگان مرا بشارت ده: آنان که گفته ها را می شنوند و از بهترین آن پیروی می کنند، همانها هستند که خدا هدایتشان کرده است و آنها خردمندانند. (۱۸-۹۷: ۳۱)

حا، میم،

این کتاب از جانب خداوند نیرومند فرزانه نازل شده است، به یقین در آسمانها و زمین عبرتهایی باشد برای مؤمنان، و در آفرینش شما و پراکنده شدن جنبندگان برای اهل یقین عبرتهاست.
آمد و شد شب و روز و رزقی که خدا از آسمان می فرستد و به وسیله آن زمین مرده را پس از مرگش زنده می کند، و نیز در وزش بادهای خردمندان عبرتهاست. (۵-۱: ۴۵)

چه بسیار آبادیها که از فرمان خدا و رسولانش سرپیچی کردند و ما به دقت حساب آنها را رسیدیم و بسختی عذابشان کردیم، آنها عقوبت کار خود را دیدند که سرانجامش زیان بود.

خداوند عذاب سختی برای آنها مهیا کرد، ای خردمندانی که ایمان آورده اید برای خدا تقوا پیشه کنید، خداوند قرآن را برای شما نازل کرد، و رسولی فرستاد که آیات واضح الهی را برای شما بخواند، تا مؤمنان نیکوکار را از تاریکیها بسوی روشنی ببرد، هرکس بخدا ایمان آورد و عمل صالح انجام دهد، او را به باغهایی وارد کند که جویباران در آن جاریست، جاودانه در آن بماند، و خداوند روزیش را نیکو گرداند. (۱۱-۸: ۴۵)

عهد و پیمان:

نیکی آن نیست که روی خود را به سوی مشرق و مغرب بگردانید، بلکه نیکی آن است که کسی به خدا و روز بازپسین و فرشتگان و کتاب (آسمانی) و پیامبران ایمان آورد، و مال خود را با وجود دوست داشتن به خویشاوندان و یتیمان و بینوایان و در راه ماندگان و نیازخواهان و در (راه آزاد کردن) بندگان بدهد، و نماز را برپای دارد و زکات را بدهد، و آنان که چون عهد بستند به عهد خود وفادارانند و درسختی و زیان و به هنگام جنگ شکیباییانند، آنانند کسانی که راست گفتهاند و آنان همان متقیانند. (۱۷۷: ۲)

آری هرکس به پیمان خود وفا کند و با تقوا باشد، خدا متقین را دوست دارد.

کسانی که پیمان الهی و سوگندهای خود را به بهای اندک بفروشدند، بهره ای در آخرت نخواهند داشت، و خداوند با آنها سخن نمی گوید و درقیامت به آنها نظر نخواهد داشت، و پاکشان نمی دارد، و آنها را نیز عذاب دردناک است، درمیان آنها کسانی هستند که به هنگام خواندن کتاب، چنان زبان می گردانند که گمان کنید از کتاب است که می خوانند، در صورتی که از کتاب (خدا) نیست، و می گویند از نزد خدا آمده است، و حال آنکه از جانب خدا نیست، آنان دانسته بر خدا دروغ می بندند. (۷۸-۶: ۷)

چون خدا از پیامبران پیمان گرفت که پس از آنکه کتاب و فرزاندگی به شما دادم، و آنگاه پیامبری آمد که موافق و مؤید کتاب شما بود، به او ایمان آورید و یاریش کنید، سپس فرمود:

" آیا اقرار دارید؟ " گفتند: " اقرار داریم"

فرمود: " گواه باشید، من هم با شما گواهم، کسانی که بعد از این روی برتابند، نافرمانند."

آیا آنها غیر آئین خدا می خواهند، حال آنکه آسمانیان و زمینیان خواه و ناخواه، در برابر او تسلیم هستند و بسوی او باز می گردند. (۸۳ - ۸۱ : ۳)

خداوند از اهل کتاب پیمان گرفت که آن (حق) را برای مردم بیان کنند و کتمان نکنند، اما آنها پیمان را وانهادند و به بهای کمی فروختند، چه بد معامله ای کردند. (۸۷ : ۱ : ۳)

نعمت خدا و پیمان مؤکد او را که با شما بسته است، بدان هنگام که گفتید: " شنیدیم و اطاعت کردیم." به یاد آورید، و برای خدا تقوا پیشه کنید، که او از درون سینه ها آگاه است. (۷ : ۵)

کسانی که با آنها پیمان بستنی و هر بار پیمان خود را شکستند، اهل تقوا نیستند. (۵ : ۶ : ۸)
اگر از خیانت قومی ترس داشتی، منصفانه (فسخ عهد خود را) به آنها اعلام کن، زیرا خداوند خائن را دوست ندارد. (۵ : ۸ : ۸)

آیا کسی که می داند آنچه از طرف پروردگارت بر تو نازل شده حق است، مانند کسی است که نابیناست؟
تنها خردمندان پند می گیرند:

کسانی که به پیمان خدا وفا می کنند، و پیمان شکن نیستند، و آنان که پیوندهائی را که خدا به آن امر کرده است برقرار می دارند، و از پروردگارشان می ترسند، و از سختی حساب بیم دارند، و آنان که به طلب خشنودی پروردگار صبر می کنند و نماز برپا می دارند و از آنچه نصیبتان کرده ایم در پنهان و آشکار انفاق می کنند و با نیکبها را از بین می برند، عاقبت صاحب سرای دیگرند.

بهشتهای جاویدان که خود و پدران، همسران و فرزندان صالح آنها به آن داخل می شوند، و فرشتگان از هر دری برآنان وارد می شوند: سلام بر شما به خاطر صبر کردنتان، عاقبت چه خوب جایگاهی نصیبتان شد.
و آنان که پس از پیمان بستن با خدا پیمان شکنی می کنند، پیوندهائی را که خدا به استقرارشان امر فرموده است قطع می کنند و در زمین فساد ببار می آورند، در سرای دیگر گرفتار لعن و بد فرجامی می شوند. (۲۵ - ۱۹ : ۱۳)

چون با خدا پیمان بستید به عهدتان وفا کنید و سوگندهائی را که در آنها خدا را ضامن خود قرار داده اید نشکنید، زیرا خدا به آنچه انجام می دهید آگاه است.

مانند زنی نباشید که رشته های تابیده خود را پس از تابیدن محکم، و اتاباند، که سوگندهای خود را دست‌آویز دروغ‌سازی، به این خاطر که گروهی از گروه دیگر بیشتر است، خدا می‌خواهد شما را به این وسیله بیازماید، و روز قیامت موارد اختلاف را برای شما آشکار خواهد کرد. (۹۲-۹۱: ۱۶)

پیمان خدا را به بهای اندک مبادله نکنید، اگر بفهمید آنچه نزد خداست برای شما بهتر است، آنچه نزد شماست نابود خواهد شد و آنچه نزد خداست پایدار خواهد ماند، و صابران را نیکوتر از کردارشان پاداش خواهیم داد.

مؤمن شایسته کردار را چه مرد و چه زن، زندگی پاکیزه خواهیم داد و پاداش بهتر از کردارش به او عطا خواهیم کرد. (۹۷-۹۵: ۱۶)

به مال یتیم دست نبرید- جز در طریق صلاح- تا به حد بلوغ برسد، به پیمان خویش وفا کنید که از آن بازخواست خواهید شد. (۳۴: ۱۷)
و خدا از پیمان خود بازخواست خواهد کرد. قسمتی از آیه: (۱۵: ۳۳)

در میان مؤمنان مردمانی هستند که بر پیمان با خدا صادقانه وفادار ماندند، بعضی پیمان خود را به آخر رساندند و عده ای در انتظارند و هرگز تغییر و تبدیلی در عهد و پیمان خود نداده اند، تا خدا پاداش راستگویان را بدهد، و اگر بخواهد منافقان را عذاب کند، یا توبه آنها را بپذیرد، زیرا خداوند آمرزنده مهربان است. (۲۴-۲۳: ۳۳)

چه چیز مانع شد که به خدا ایمان نیاورید، در حالی که پیامبر شما را به ایمان آوردن به پروردگارتان خواند، اگر باور دارید از شما پیمان گرفته است.
اوست که آیات بینات بر بنده اش نازل می‌کند، تا شما را از تاریکها برهاند و به نور ببرد، زیرا خدا نسبت به شما رؤف و مهربان است. (۹-۸: ۵۷)

و امانت داران و حافظان پیمان، و شهادت دهندگان به حق، و آنان که بر نمازشان مراقبت دارند.

اینان در باغهای بهشت گرامی و محترمند. (۳۵-۳۲: ۷۰)

سوگند، دروغ، تهمت:

خدا را دست آویز سوگندهایتان قرار ندهید که از نیکی و تقوا و اصلاح بین مردم خود داری کنید، که خداوند شنوای داناست. خداوند به سبب سوگندهای بیهوده، (سطحی و زبانی) بازخواستتان نخواهد کرد، ولی برای آنچه که در دل دارید مؤاخذه خواهید شد، خداوند آمرزنده بردبار است. (۲۲۵-۲۲۴: ۲)

کسانی که پیمان الهی و سوگندهای خود را به بهای اندک بفروشد، بهره ای در آخرت نخواهند داشت، و خداوند با آنها سخن نمی گوید و در قیامت به آنها نظر نخواهد داشت، و پاکشان نمی دارد، و آنها را نیز عذاب دردناک است.

در میان آنها کسانی هستند که به هنگام خواندن کتاب، چنان زبان می گردانند که گمان کنید از کتاب است که می خوانند، در صورتی که از کتاب (خدا) نیست، و می گویند از نزد خدا آمده است، و حال آنکه از جانب خدا نیست، آنان دانسته بر خدا دروغ می بندند. (۷۸-۷۷: ۳)

آن که مرتکب کار ناپسندی شود، و یا به خویشتن ستم کند، و سپس از خدا آمرزش بطلبد، او را آمرزندهٔ مهربان خواهد یافت. هرکس مرتکب گناهی شود، تنها به خودش زیان رسانده است، خدا دانای فرزانه است. هرکس مرتکب خطا یا گناهی شود، آنگاه بی گناهی را بدان متهم کند، بارتهمت و گناه آشکاری را به گردن گرفته است. (۱۱۲-۱۱۰: ۴)

خداوند شما را به سبب سوگندهای لغو مؤاخذه نمی کند ولی برای قسمهائی که به عمد یاد کرده اید مؤاخذه خواهد کرد، کفارهٔ آن اطعام ده مسکین است، از غذای متوسطی که به خانوادهٔ خود می خورانید، یا پوشانیدن آنها و یا آزاد کردن یک برده، کسی که هیچ یک از اینها را نیابد، سه روز روزه بگیرد، این کفارهٔ سوگندهای شماسست، آنگاه که سوگند یاد کرده اید، سوگندهایتان را نشکنید، این چنین خداوند آیات خود را برای شما بیان می کند، تا شکرش را بجای آورید. (۸۹: ۵)

اگر از اکثر مردم روی زمین اطاعت کنی از راه خدا گمراهت می کنند، آنها فقط از گمان پیروی می کنند، و دروغ سازانی بیش نیستند.

پروردگار تو از راه گم کردگان طریقش و نیز از هدایت یافتگان آگاه تر است. (۱۱۷-۱۱۶: ۶)
آگاه باشید که آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست، و آنان که چیزی را شریک او قرار می دهند، جز از گمان پیروی نمی کنند، و جز دروغ نمی گویند. (۶۶: ۱۰)

بگو: " کسانی که به خدا دروغ می بندند رستگار نمی شوند، آنها بهره ای از دنیا دارند و پس از آن بازگشتشان به جانب ماست و عذاب سختی به کیفر کفر ورزیدنشان به آنها می چشانیم."

(۶۹-۷۰: ۱۰)

ستمکارتر از آن که به خدا نسبت دروغ دهد کیست؟ آنان به پروردگارشان عرضه شوند و شاهدان گویند: " اینان همان کسانی هستند که به پروردگار خود دروغ بستند." لعنت خدا برستمکاران باد، آنان بازدارندگان و کج نمایان راه خدایند و به آخرت کافرنند، آنان از حکم خدا نتوانند گریخت، و جز خدا سروری نیابند و عذابشان دوبرابر خواهد شد، زیرا نه گوش شنیدن حق را داشتند و نه چشم دیدن آن را، آنان کسانی هستند که بر خود زیان وارد کردند و نسبتهای دروغی که می دادند از نظرشان دور و گم شد، بناچار از همه زیانکارترند. (۲۲-۱۸: ۱۱)

چون با خدا پیمان بستید به عهدتان وفا کنید و سوگندهائی را که در آنها خدا را ضامن خود قرار داده اید نشکنید، زیرا خدا به آنچه انجام می دهید آگاه است.

مانند زنی نباشید که رشته های تابیده خود را پس از تابیدن محکم و اتابد، که سوگندهای خود را دست آویز فریب سازید، به این خاطر که گروهی از گروه دیگر بیشتر است، خدا می خواهد شما را به این وسیله بیازماید، و روز قیامت موارد اختلاف را برای شما آشکار خواهد کرد. (۹۲-۹۱: ۱۶)

سوگندهای خود را دستاویز فریب قرار ندهید که گامهای ثابت متزلزل شود، و بخاطر بازداشتن از راه خدا، بدی آنرا بچشید و به عذاب عظیمی گرفتار شوید.

پیمان خدا را به بهای اندک مبادله نکنید، اگر بفهمید آنچه نزد خداست برای شما بهتر است، آنچه نزد شماست نابود خواهد شد و آنچه نزد خداست پایدار خواهد ماند، و صابران را نیکوتر از کردارشان پاداش خواهیم داد.

مؤمن شایسته کردار را چه مرد و چه زن، زندگی پاکیزه خواهیم داد و پاداش بهتر از کردارش به او عطا خواهیم کرد. (۹۷-۹۴: ۱۶)

فقط کسانی دروغ می بافند، که به آیات خدا ایمان ندارند، و آنها دروغگویانند. (۱۰۵: ۱۶)

همچنین هرکس حرمت نهاده های خدا را ارج بگذارد، نزد پروردگارش بهتر است، و چارپایان برای شما حلالند مگر آنچه دستور منعی بر شما خوانده شده است، پس از بُت های پلید و گفتار دروغ اجتناب کنید.

(۲۲: ۳۰)

متهم کنندگان زنان پاکدامن نا آگاه با ایمان در دنیا و آخرت از رحمت حق محرومند و عذاب بزرگی برای آنهاست.

روزی که زبان و دست و پا علیه آنها درباره عملی که انجام داده اند گواهی دهند، خداوند جزای واقعی آنها را در آن روز خواهد داد و خواهند دانست که خدا همان حقیقت آشکار است. (۲۵-۲۳: ۲۴)

آیا به شما خبر بدهم که شیاطین بر چه کسانی نازل می شوند؟

بر دروغگویان گناهکار، گوش فرا می دهند، و اکثرشان دروغگو هستند. (۲۲۳-۲۲۱: ۲۶)

کافران به مؤمنان گفتند: "از ما پیروی کنید گناهتان بگردن ما"

آنها دروغ می گویند، هرگز بارگناهان کسی را برگردن نخواهند گرفت، بلکه آنها بارگناهان خود را بعلاوه بارگمراه ساختن دیگران برعهده خواهند داشت و در روز قیامت به خاطر دروغهائی که بهم می بافتند بازخواست خواهند شد. (۱۳-۱۲: ۲۹)

آگاه باش که دین خالص از آن خداست و آنان که غیر از او دیگری را معبود خود گرفتند: " که بدین منظور اینها را می پرستیم تا ما را به خدا نزدیک کنند." خدا در اختلاف میان آنها داوری خواهد کرد.
خدا دروغگویان ناسپاس را هدایت نمی کند. (۳۹: ۳)

ستمکارتر از کسی که به خدا دروغ ببندد و سخن راستی را که بر او آمده است تکذیب کند کیست؟ مگر جایگاه کافران جهنم نیست؟

آن کس که سخن راست را آورد و آنرا تصدیق کرد، از متقین است، که هرچه بخواهند نزد پروردگارشان آماده است، این است پاداش نیکوکاران، تا خداوند بدترین اعمالی را که انجام داده اند محو کند و بهتر از آنچه انجام داده اند پاداش دهد.

آیا خدا بنده اش را کفایت نمی کند که تورا از غیر خدا می ترسانند؟ هرکس را خدا گمراه کند هیچ راهنمایی ندارد، و هیچ کس نمی تواند کسی را که خدا راهنمایی کرده است گمراه کند، آیا خدا نیرومن انتقام گیر نیست؟
(۳۷-۳۳: ۹۲)

آری براستی آیات من برایت آمد، و تو آن را دروغ شمردی و تکبر ورزیدی و کافر بودی.
روز قیامت آنان را که به خدا دروغ بسته اند، روسیاه خواهی دید، مگر جای متکبران جهنم نیست؟
خدا تقوا پیشه گان را به خاطر ایمانشان نجات می دهد و به آنها عذاب نمی رسد و غم و اندوهی نخواهند داشت.
خداوند آفریدگار همه چیز و نگهبان هر چیز است. (۶۲-۵۹: ۳۹)

این آیات خداست که براستی بر تو تلاوت می کنیم، بنابراین بعد از خدا و آیاتش به چه ایمان می آوری؟
وای بر دروغگوی گناهکاری که آیات خدا را که بر او تلاوت می شود، می شنود و متکبرانه چنان اصرار دارد که گوئی هیچ نشنیده است، او را به عذاب دردناکی بشارت ده.
(۸-۶: ۴۵)

آنگاه که حق به سراغشان آمد دروغش به حساب آوردند، و چنان شد که درکارشان سرگردان ماندند.

مگر آسمان را بر فراز سرشان نمی نگرند که چگونه بنایش نهاده ایم، و آنرا آراسته ایم بی آنکه شکافی در آن باشد، و زمین را بگسترانیدیم و کوه های بلند در آن بیفکندیم و گیاهان گونه گون با طراوت در آن برویاندیم، تا بینش و پندی باشد، برای بنده ای که به حق رو آورد، و از آسمان آبی پر برکت فرستادیم و بدان باغها و دانه های درو شدنی و نخلهای بلند و خوشه های برهم نهاده، برای رزق بندگان برویاندیم، و زمین مرده را زنده کردیم، و خروج از گور نیز چنین است.

پیش از آنها قوم نوح و اصحاب رَسّ و ثمود، تکذیب کردند، و عاد و فرعون و برادران لوط و اصحاب ایکه، و قوم تُبَعّ همگی رسولان را تکذیب کردند، و استحقاق وعده عذاب را یافتند.

مگر از آفرینش نخستین عاجز شده ایم، که آنها از آفرینش جدید تردید دارند؟ (۵۰: ۵-۱۵)

مرگ بر دروغگویان، و آنان که در بی خبری و جهل فرو رفته اند. (۵۱: ۱۰-۱۱)

می پرسند: " روز جزا کی می رسد؟" روزی است که بر آتش عذاب می شوند- عذاب خود را بچشید، این همان چیزی است که برای آن شتاب داشتید.

اهل تقوا در باغها و در کنار چشمه سارها مستقر شده اند، و آنچه را که پروردگارشان ارزانی داشته است، دریافت کرده اند، زیرا که آنها پیش از این نیکوکار بودند، آنها اندکی از شب را می خفتند، و سحرگاهان به استغفار می آمدند، و در اموالشان حقی برای سائل و محروم منظور داشتند.

اهل یقین را در زمین و نیز در وجود خودشان عبرت‌هاست، آیا نمی بینند؟ و رزق و وعده هائی که به شما داده شده، در آسمان است، به پروردگار آسمان و زمیت سوگند که این وعده ها مانند سخن گفتن شما با یکدیگر حقیقی است. (۵۱: ۲۳-۱۰)

گمان و غیبت:

کسانی که در آنچه خدا از فضلش به آنان داده بُخل می ورزند، هرگز گمان نکنند این کار برایشان خیر است، بلکه شر است، بزودی در روز رستاخیز آنچه در بخشیدنش بُخل ورزیده اند همچون طوقی بگردنشان خواهند آویخت، میراث آسمانها و زمین از آن خداست و به کرده هایتان آگاه است. (۳: ۱۸۰)

بی گمان با اموال و جانانتان آزمایش می شوید، و از زبان اهل کتاب و مشرکان آزار فراوان خواهید شنید، و اگر صبر کنید و تقوا پیشه سازید، کاریست که نشان دهنده ارده قوی است خداوند از اهل کتاب پیمان گرفت که آن (حق) را برای مردم بیان کنند و کتمان نکنند، اما آنها پیمان را وانهادند و به بهای کمی فروختند، چه بد معامله ای کردند.

گمان مبر آنان که از کردار (ناپسند) شان شادمان می شوند، و دوست دارند برای کارهائی که نکرده اند ستایش شوند از عذاب رهائی دارند، برای آنها عذاب دردناکی است.

(۱۸۸-۱۸۵:۳)

آیا ندیدی کسانی که گمان می کنند به آنچه بر تو و پیشینیان نازل شده ایمان آورده اند، که می خواهند طاعت را داور قرار دهند، با اینکه به آنها گفته شده: " از طاعت دوری کنید"، شیطان به سختی درصدد گمراه کردنشان است.

و چون به آنها گفته شود: " به آنچه خدا نازل کرده و به پیامبر رو آورید"، منافقانی را خواهی دید که از قبول دعوت اعراض می کنند، پس چگونه هنگامی که به مکافات عمل خود گرفتار مصیبتی شوند بسراغ تو می آیند، و به خدا سوگند یاد می کنند که منظور ما جز نیکی و توفیق نبوده است.

آنان کسانی هستند که خدا می داند چه در دل دارند، اندریشان بده و با بیانی رسا وضعشان را به آنها گوشزد کن. (۶۳-۶۰:۴)

اگر از اکثر مردم روی زمین اطاعت کنی از راه خدا گمراهت می کنند، آنها فقط از گمان پیروی می کنند، و دروغ سازانی بیش نیستند.

پروردگار تو از راه گم کردگان طریقتش و نیز از هدایت یافتگان آگاه تر است. (۱۱۷-۱۱۶:۶)

بیشتر آنها جز از گمان پیروی نمی کنند، بی تردید پندار و گمان کسی را از حق بی نیاز نمی کند خداوند به کردارشان آگاه است. (۳۶:۱۰)

گمان آنان که برخدا دروغ می بندند، درباره روز قیامت چیست؟ خداوند بر مردم کریم است، ولی بیشتر آنان شاکر نیستند. (۶۰:۱۰)

آگاه باشید که آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست، و آنان که چیزی را شریک او قرار می دهند، جز از گمان پیروی نمی کنند، و جز دروغ نمی گویند. (۶۶:۱۰)

گمان مبر که خدا از کردار ستمکاران غافل است، کار آنها به روزی می افتد که چشمها در آن خیره و نگران می ماند. و شتابان سرها رو به بالا و چشمهایشان بی حرکت و دلهایشان فرو ریخته و خالی شود، و شتابان سرها رو به بالا و چشمهایشان بی حرکت و دلهایشان فرو ریخته و خالی شود.

(۴۴-۴۲:۱۴)

هرکس گمان کند خدا پیغمبرش را در دنیا و آخرت بی یاور می گذارد، ریسمانی به سقف بیاویزد و سپس آن را قطع کند، تا بنگرد که آیا این کار خشمش را فرو می نشاند. (۲۲ : ۱۵)

آیا مردم گمانشان براین است که چون بگویند: " ایمان آورده ایم" رهایشان میکنند و دیگر نمی آزمایند؟ ما پیشینیان را آزمودیم تا خدا راستگویان و دروغگویان را معلوم کند. آیا بدکرداران گمان داشتند که از ما می گریزند، هرکس به وعده خدا امید دارد به راستی وعده خدا خواهد آمد، و او شنوای داناست و هرکس بکوشد برای خود می کوشد، زیرا خدا از جهانیان بی نیاز است.

(۲۹ : ۲-۶)

آسمان و زمین و آنچه میان آنهاست بیهوده نیافریده ایم، این گمان کافران است، وای برکافران از آتش دوزخ، آیا افراد با تقوا را مانند مفسدان در زمین قرار میدهیم یا افراد نیکوکار را مانند نابکاران؟

(۳۸ : ۲۷-۲۸)

اگر تمام چیزهای روی زمین و همانند آن به ستمکاران تعلق داشته باشد، همه را برای رهایی خود از عذاب روز قیامت بدهند، برای آنها از خدا چیزهایی آشکار می شود که هرگز گمان نمی کردند.

(۳۹ : ۴۷)

ای مؤمنان، از بسیاری گمانها پرهیز کنید، زیرا پاره ای از گمانها گناه است، و هرگز درکار پنهانی دیگران کنجکاو نکنید، و غیبت یکدیگر را روا ندانید، آیا در بین شما کسی هست که دوست داشته باشد، گوشت برادر مرده خود را بخورد؟ البته کراهت دارید، برای خدا تقوا کنید که او توبه پذیر و مهربان است. ای مردم، ما شما را از مرد و زنی آفریدیم، و شما را دسته ها و قبیله ها کردیم تا یکدیگر را بشناسید، و گرمی ترین شما نزد خدا با تقواترین شماست، خداوند دانای آگاه است.

(۴۹ : ۱۲-۱۳)

اینان بدان یقین ندارند و تنها از گمان پیروی می کنند، حال آنکه گمان برای شناخت حقیقت کافی نیست. (۵۳ : ۲۸)

آیا انسان گمان می کند بخود رها می شود؟

آیا نطفه ای از منی نبود که در رحم ریخته شد، و بعد به صورت خون بسته درآمد، و آفرید و موزونش ساخت، و او را از دو صنف مرد و زن قرار داد؟ آیا چنین کسی قادر نیست مردگان را زنده کند؟ (۷۵ : ۳۶-۴۰)

وای بر هر غیبت کننده عیب جوئی: آنکه مالی جمع کرد، و حساب آنرا نگه داشت، می پندارد که دارائیش جاودانش گرداند، (البته نه چنین است، که او را در " حَطْمَه" اندازند، و تو چه دانی که " حَطْمَه"

چیست؟ آتش افروخته (خشم) خداست، که از دلها سربرکشد، و از هرسو درمیانشان گرفته است ،
با شعله هائی برافراشته. (۹-۱: ۱۰۴)

کسانی که خدا دوستشان دارد:

در راه خدا انفاق کنید و خود را با دست خود به هلاکت میفکنید و نیکی کنید که خداوند
نیکوکاران را دوست دارد. (۲: ۱۹۵)
خداوند توبه کنندگان و پاکیزگان را دوست دارد. قسمتی از آیه: (۲: ۲۲۲)
بگو: "اگر دوستدار خدائید از من پیروی کنید تا خدا دوستتان بدارد و گناهانتان را بيمرزد که خدا آمرزنده
مهربان است. (۳: ۳۱)

آری هر کس به پیمان خود وفا کند و با تقوا باشد، خدا متقین را دوست دارد. (۳:۷۶)
خداوند نیکوکارانی را که در توانگری و تنگدستی انفاق می کنند، و خشم خود را کنترل
می کنند و از خطای مردم می گذرند دوست دارد.

و کسانی که چون مرتکب عمل زشتی شوند یا به خود ستم کنند، خدا را بیاد آرند، و برای گناهانشان طلب
آمرزش کنند- و جز خدا کیست که گناهان را ببامرزد- و آگاهانه برگناه اصرار نوزند. (۳:۱۳۴-۱۳۵)

و چه بسیار پیامبرانی که خدا دوستان بسیاری به همراه آنان جنگ کردند، آنها در برابر آنچه در راه خدا به آنها
می رسید، سست نشدند و زبونی نکردند، خداوند صابران را دوست دارد. (۳:۱۴۶)

بنا بر این خداوند پاداش این دنیا و پاداش نیک آخرت به آنها عطا فرمود، زیرا خداوند نیکوکاران را دوست
دارد. (۳:۱۴۸)

خدا توکل کنندگان را دوست دارد. قسمتی از آیه: (۳:۱۵۹)
چه آئینی بهتر از دین کسی است که خود را تسلیم خدا کند و نیکوکار باشد و پبرو دین پاک ابراهیم شود؟
خداوند ابراهیم را به دوستی خود برگزیده است. (۴:۱۲۵)

خداوند عادلان را دوست دارد. قسمتی از آیه: (۵:۴۲)

این راه مستقیم پروردگار توست، ما آیات خود را برای کسانی که پند می گیرند بیان کردیم، آنها
را نزد پروردگار سرای آرامش است و خدا به پاداش کردارشان دوستدار آنان خواهد بود.

(۶:۱۲۶-۱۲۷)

خداوند متقین را دوست دارد. قسمتی از آیات: (۹:۴) و (۹:۷)

خدا پاکیزگان را دوست دارد. قسمتی از آیه: (۹:۱۰۸)

اگر دو گروه از مؤمنان با یکدیگر به جنگ درآیند، میانشان آشتی برقرار کنید، و اگر یکب از آن دو بر دیگری
تجاوز کند، با ستمکار بجنگید، تا به فرمان خدا باز آید، و چنانچه باز آمد، میان آنها به عدالت صلح برقرار
کنید، و مجری عدالت باشید، که خدا عادلان را دوست دارد. (۴۹:۹)

خدا شما را از نیک‌ی و عدالت کردن در باره کسانی که در امر دین با شما پیکار نکردند و شما را از د یارتان نرانند منع نمی کند، که از آنها بی‌زاری جوئید، بلکه می خواهد به عدالت با آنان رفتار کنید، خدا عادلان را دوست دارد. (۶۰: ۸)

خداوند کسانی را که چون بنیان آهنین در راهش پیکار می کنند دوست دارد. (۶۱: ۴)

کسانی که خدا دوستشان ندارد:

در راه خدا با کسانی نبرد کنید که با شما می جنگند، ولی تعدی نکنید، که خدا تجاوزکنندگان را دوست ندارد. (۲: ۱۹۰)

خداوند فساد را دوست ندارد. قسمتی از آیه: (۲: ۲۰۵)

خداوند هیچ ناسپاس گنهکاری را دوست نمی دارد. قسمتی از آیه: (۲: ۲۷۶)

بگو: "از خدا و فرستاده اش اطاعت کنید، که اگر روی برتابید، خدا کافران را دوست ندارد. (۳: ۳۲)

آنان را که کافر شدند در دنیا و آخرت به عذابی سخت مجازات خواهم کرد، و باوری بر ایشان نیست. اما پدایش کسانی که ایمان آورده اند و کردار نیک کرده اند، به تمامی خواهم داد، خداوند ستمگران را دوست ندارد. (۵۷-۵۶: ۳)

سست و غمگین نشوید، چرا؟ " که اگر ایمان داشته باشید برترید. اگر آسیبی به شما وارد آمد، به گروه مقابلتان نیز آسیبی چون آن وارد شده است، و ما روزگار را در میان مردم می گردانیم، تا خداوند مؤمنان را معلوم بدارد، و از میانتان گواهی بگیرد، خداوند ستمگران را دوست ندارد. (۱۴۰-۱۳۹: ۳)

خدا را بپرستید و چیزی را شریک او قرار ندهید و با پدر و مادر، خویشاوندان، یتیمان، مستمندان، همسایه خویش، همسایه بیگانه، دوست موافق، ره ماندگان و بردگانی که مالکشان هستید، نیکی کنید، زیرا خدا متکبران فخر فروش را دوست ندارد. (۴: ۳۶)

از کسانی که به خود خیانت می کنند، دفاع مکن، زیرا خدا خیانت پیشگان گنهکار را دوست ندارد. (۴: ۱۰۷)

خدا بانک برداشتن به صدای بلند را دوست ندارد، مگر از جانب آنکه ستم دیده باشد، خداوند شنوای داناست. (۴: ۱۴۸)

خداوند مفسدان را دوست ندارد. قسمتی از آیه: (۵: ۶۴)

ای مؤمنان چیزهای پاکیزه ای را که خدا بر شما حلال کرده است، بر خود حرام نکنید، و از حد در نگذرید، زیرا خداوند متجاوزان را دوست ندارد. (۵: ۸۷)

اوست که باغهایی داربست دار و بی داربست، درختان خرما و کشتزار با میوه های گوناگون، زیتون و انار، شبیه و بی شباهت، به وجود آورد، و آنگاه که میوه اش رسید از آن بخورید و زکات آن را به هنگام برداشت محصول بدهید و اسراف نکنید که خدا مسرفان را دوست ندارد. (۶: ۱۴۱)

ای فرزندان آدم! در همه مساجد زینتهای خود را به خود برگزید و نیز بخورید و بیاشامید، ولی اسراف نکنید که خداوند اسرافکاران را دوست نمی دارد. (۷: ۳۱)

پروردگارتان را با تضرع و درنهان بخوانید زیرا او متجاوزان را دوست ندارد. (۷: ۵۵)

اگر از خیانت قومی ترس داشتی، منصفانه (فسخ عهد خود را) به آنها اعلام کن، زیرا خدا خائنان را دوست ندارد. (۸: ۵۸)

بی تردید خدا به چیزهائی که نهانش می دارند و یا آشکار می کنند واقف است و سرکشان را دوست ندارد. (۱۶:۲۳)

خداوند از ایمنی آوردگان دفاع می کند، خداوند هیچ خیانتکار ناسپاسی را دوست ندارد. (۲۲:۳۸)

در آنچه خداوند بتو داده سرای آخرت را جستجو کن و بهره ات را از دنیا از یاد نبر، و همانگونه که خدا بتو نیکی کرده است نیکی کن، و هرگز در زمین فساد مکن، که خدا مفسدان را دوست ندارد. (۲۸:۷۷)

کسی که کفر بورزد کیفرش بر خود اوست، و آن که نیکوکار باش، سود خود را مهیا کرده است، تا (خداوند) مؤمنان درستکار را از فضل خود پاداش دهد، برآستی که او کافران را دوست ندارد. (۳۰:۴۴ - ۴۵)

و با بی اعتنائی از مردم روی مگردان و با غرور بر زمین راه مرو، که خداوند خودپسندان را دوست ندارد. (۳۱:۱۸)

هریدی را مجازاتی است مانند آن، و هرکس ببخشاید و راه آشتی در پیش گیرد، مزدش با خداست، زیرا که او ستمکاران را دوست ندارد. (۴۰:۴۲)

هیچ مصیبتی در زمین و در وجود شما روی نخواهد داد، مگر آنکه قبل از پیدایش، در کتابی رقم خورده باشد، مسلماً این کار بر خدا آسان است، تا بخاطر چیزی که از دستتان رفته است افسوس نخورید، و برای آنچه که به شما داده است شادی (غرور آمیز) نکنید، و خداوند خودپسند فخر فروش را دوست ندارد.

و آنان را که بخل می ورزند، و مردم را به بخل می خوانند، و هرکس روی بگرداند، خدا بی نیاز و شایسته ستایش است. (۲۴-۲۲:۵۷)

غیب :

کلیدهای غیب نزد اوست و جز او کسی به آن واقف نیست، آنچه را در خشکی و دریاست می داند، هیچ برگی بی آگاهی او نمی افتد، و هیچ دانه ای در نهانگاه زمین نمی ماند، و هیچ تر و خشکی نیست جز اینکه در کتاب مبین مستور است. (۵۹:۶)

بگو: " من مالک سود و زیان خود نیستم مگر آنچه را خدا بخواهد، و اگر غیب می دانستم، سود بسیاری برای خود فراهم می ساختم و هیچ زیانی به من نمی رسید، من فقط هشدار دهنده مؤمنان هستم. (۷:۱۸۸)

بگو: " در زمین و آسمانها جز خدا هیچکس از غیب آگاهی ندارد، و نمی داند کی برانگیخته می شود. (۲۷:۴۵)

خدا از وقت قیامت باخبر است، و او باران را نازل می کند، و آنچه را در رحمت می داند و کسی نمی داند فردا چه بدست می آورد، و هیچکس نمی داند در کدام دیار میمرد، بطور یقین خداوند دانای آگاه است. (۳۱:۳۴)

بگو: " پروردگار من الهام بخش حق و دانای غیب است. " (۳۴:۴۸)

مقدرات:

آنگاه پس از اندوه، آرامشی بر شما فرستاد، این آرامش خلسه مانند، جمعی از شما را فرا گرفت و دیگران در فکر جان خود بودند، آنها درباره خدا گمانهای دوران جاهلیت را داشتند، و می گفتند: " آیا کار به دست ما می افتد؟ "

بگو: "همه کارها به دست خداست." آنان در دل خود اموری را پنهان می دارند و آن را بر تو آشکار نمی کنند، می گویند: "اگر اختیاری داشتیم در اینجا کشته نمی شدیم." بگو: "اگر در خانه هایتان هم بودید، آنهایی که قتل بر آنها مقدر شده بود، به قتلگاه خود می رفتند، و خداوند آنچه را در سینه پنهان دارید می آزماید، و آنچه را در دل دارید پاک می گرداند، و خداوند از راز دلها باخبر است." (۳: ۱۵۴)

تکذیب کنندگان آیات ما که در برابر آن کبر می ورزند، اهل دوزخند و جاودانه در آن ماندگار باشند، ستمکارتر از آنان که بر خدا دروغ می بندند و یا آیاتش را تکذیب می کنند کیست؟

آنها نصیب خود را از مقدر شده ها می برند، و وقتی فرستادگان ما برای گرفتن جانشان بیایند، به آنها می گویند: "کجا این معبودهایی که غیر از خدا می خواندید؟"

گویند: "آنها از نظرمان گم شدند" و بر خود گواهی دهند که کافر بوده اند. (۳۷-۳۶: ۷)

بگو: "هرگز حادثه ای برای ما رخ نمی دهد، مگر آنکه خدا مقرر کرده باشد، او مولای ماست و مؤمنان باید بر خدا توکل کنند." (۹: ۵۱)

چون بهمان صورت که پدرشان دستور داده بود داخل شدند، بر دور کردن حادثه مقدر شده از جانب خدا تأثیر نداشت، اما این حاجت درونی یعقوب بود، که آنرا اجرا کردند، چون او علمی داشت که ما به او آموخته بودیم، ولی بیشتر مردم نمی دانند. (۱۲: ۶۸)

فرشتگان مدام از پیش رو و پشت سر به امر خدا آدمی را حفظ می کنند، بر استی که خداوند سرنوشت هیچ قومی را تغییر نخواهد داد، مگر آنچه را در ضمیرشان است تغییر دهند، و هرگاه خداوند بر بدی قومی اراده کند هیچ چیز مانع آن نخواهد شد و جز خدا سرپرستی نخواهند داشت. (۱۱: ۱۳)

خداوند شما را ابتدا از خاک و سپس از نطفه آفرید، آنگاه جفتهای یکدیگر قرارتان داد، هیچ ماده ای باردار نمی شود، و از عمر کسی کاهش نمی یابد، مگر آنکه در کتابی ثبت است، و چنین کارهایی بر خدا آسان است.

(۳۵: ۱۱)

منزه است آنکه همه جفتهها را آفرید، چه از روئیدنیهای زمین و چه از ذات خودشان، و چه از چیزهایی که نمی دانند.

شب برایشان عبرتی است: آنگاه که روز را از آن برکشیم، و ناگاه همه در تاریکی فرو روند، و خورشید که پیوسته بر مدارش روان است، این تقدیر قادری داناست. (۳۸-۳۶: ۳۶)

وهرمصیبتی که به شما برسد دربرابر کارهائی است که انجام داده اید و بسیاری را نیز عفو می کند، و شمارا در روی زمین گریزگاهی نیست و غیر خدا یار و یاورى ندارید.

(۳۱-۳۰:۴۲)

اگر اعراض کنند، تورا حافظ آنها قرار نداده ایم، وظیفه تو فقط ابلاغ رسالت است، و ما چون از رحمت خود به انسان بچشاییم شادمان شود، و اگر به خاطر اعمالی که انجام داده اند، بلائی به آنها برسد، ناسپاس خواهند بود. (۴۸:۴۲)

هیچ مصیبتی در زمین و در وجود شما روی نخواهد داد، مگر آنکه قبل از پیدایش درکتابی ثبت شده است، مسلماً این کار برخدا آسان است، تا بخاطر چیزی که از دستتان رفته است افسوس نخورید و برای آنچه به شما داده است، شادی (غرورآمیز) نکنید، و خدا خودپسند فخر فروش را دوست ندارد.

(۲۳-۲۲:۵۷)

(برای روشن تر شدن موضوع توجه شود به آیاتی که مورد کوشش و عمل ذکر شده.)

کوشش و عمل:

پاداش ایمان آوردگان: یهودیان، نصاری، صابئان و آنان که به خدا و روز قیامت ایمان آورده اند، و عمل صالح انجام داده اند، نزد پروردگارشان محفوظ است: نه ترسی دارند و نه اندوهی. (۶۲: ۲)

آنهایی که ایمان آورده اند و کارهای نیک و شایسته کرده اند، آنان اهل بهشتند و در بهشت جاوید همیشه منتعم خواهند بود. (۲ : ۸۲)

بعضی از مردم می گویند: "پروردگارا، به ما در دنیا نیکی عطا کن"، آنها در آخرت بهره ای ندارند، و عده ای دیگر می گویند: "پروردگارا، به ما در دنیا نیکی عطا فرما، و در آخرت نیز نیکی مرحمت کن و ما را از عذاب آتش برکنار مدار." آنها بهره ای از اعمال خود دارند و حساب خداوند سریع است. (۲ : ۲۰۰ - ۲۰۲)

این بخاطر اعمالی است که پیشا پیش انجام داده اید و خداوند هرگز به بندگانش ستم نمی کند.
(۳ : ۸۲)

کسانی که آئین خود را بازیچه و سرگرمی گرفته اند و زندگی دنیا فریشتان داده است رها کن و به قرآن اندرزشان بده تا گرفتار اعمالشان نشوند، جز خدا دادرس و شفیع نباشند و هر فدیة ای بدهند، پذیرفته نخواهد شد، آنها کسانی هستند که گرفتار اعمالشان شده اند و کیفی کفرشان جرعه هائی از آب جوشان و عذاب دردناک است. (۶ : ۷۰)

برای هر گروه در برابر اعمالشان درجاتی است و پروردگار تو از کردارشان غافل نیست.
(۶ : ۱۳۲)

بطور قطع از کسانی که پیامبران را به سویشان فرستادیم و نیز از پیامبران سؤال خواهیم کرد، و کردارشان را آگاهانه برایشان بیان می کنیم، زیرا ما هرگز غائب نبوده ایم. سنجش اعمال در آن روز حق است، آنان که کفه ترازویشان سنگین است، رستگارانند، و آنان که کفه ترازویشان سبک است کسانی هستند که با ستم به آیات ما به خود زیان رسانده اند. (۷ : ۹ - ۶)

مؤمنان و شایسته کرداران بهشتیانند، و جاودانه در آن خواهند ماند، و ما کسی را پیش از توانش تکلیف نکنیم، و کینه را از دلهایشان می زدائیم، آنگاه که جویباران از زیرپایشان جریان دارد، گویند: "سپاس خداوندی را که ما را به اینجا راهبر شد، و اگر رهنمونمان نشده بود، هدایت نمی یافتیم، فرستادگان پروردگار ما را بحق آمدند." آنگاه آنها را ندا در دهند که: "این بهشت را به پاداش اعمالتان به شما داده اند."
(۷ : ۴۲ - ۴۳)

روزی که همگان را گرد آوریم به مشرکان گوئیم: "شما و معبودهایتان درجایتان بمانید"، آنگاه آنها را از یکدیگر جدا خواهیم کرد، معبودهای آنها خواهند گفت: "شما ما را عبادت نمی کردید، همین بس که خدا گواه

باشد که ما از عبادت شما بی خبر بودیم." در آن هنگام هرکس به حاصل اعمال گذشته خویش آگاه می شود و همگی را بسوی خدا- مولا و سرور حقیقتشان - باز می گردانند، و همه آن بتان که به باطل می پرستیدند از نظرشان گم و دور می شوند. (۳۰-۲۸: ۱۰)

در آن روز که این زمین به زمین دیگر و آسمانها به گونه ای دیگر تبدیل می شوند، و آنها در پیشگاه خداوند یکتای قهار حضور می یابند، گناهکاران را در غلها بسته بینی. لباسشان از قطنان و صورتشان در شعله های آتش مستور است. تا خداوند هرکس را مطابق کردارش کیفر دهد، زیرا حساب رسی خداوند سریع است. (۵۱-۴۸: ۱۴)

اعمال هر انسانی را بگردنش آویزیم و روز قیامت نامه ای که آنرا سرگشاده خواهد دید، برای او بیرون آوریم، نامه ات را بخوان که کافی است امروز حساب رس خود باشی. هرکس هدایت یابد برای خود هدایت یافته است و آن کس که گمراه شود، به زیان خود گمراه شده است، و هیچ کس گناه دیگری را به دوش نگیرد و ما هرگز عذاب نخواهیم کرد، مگر آنکه پیامبری بفرستیم. (۱۵-۱۳: ۱۷)

هرکس دنیای زودگذر را بخواد، همان اندازه که اراده کنیم به او خواهیم داد، آنگاه دوزخ را به او مقرر خواهیم کرد، که نکوهیده و مردود در آتش سوزان آن درآید. و پاداش آن کس که جویای سرای آخرت باشد، و سعی و کوشش خود را بکار برد و مؤمن باشد، داده خواهد شد، و هریک از این دو گروه را به عطای پروردگارت کمک خواهیم داد و هرگز کسی از عطای پروردگارت محروم نخواهد بود. بنگر چگونه بعضی را بر بعضی دیگر برتری داده ایم و درجات آخرت و برتریهایش از اینهم بیشتر است. (۲۱-۱۸: ۱۷)

در آن روز که هرگروهی را با پیشوایانشان بخوانیم، آنان که نامه اعمالشان را به دست راست داده اند، آن را می خوانند، و کمترین ستمی بر آنان نخواهد شد. (۷۱: ۱۷)

آنگاه نامه اعمال عرضه شود، و گناهکاران را خواهی دید که از آنچه در آن است می ترسند و می گویند: "وای بر ما! این نامه چیست که هیچ عمل کوچک و بزرگی را از قلم نینداخته و آنرا به حساب آورده است؟ و همه اعمال خود را حاضر خواهند دید- پروردگار تو به کسی ستم نخواهد کرد. (۴۹: ۱۸)

و هرکس با ایمان و عمل صالح در پیشگاهش حاضر شود، دارای درجات عالی است، درباغهای جاویدان که جویباران در آن جاریست، همواره خواهد بود، این است پاداش کسی که خود را پاک گرداند.

(۲۰ : ۷۵ - ۷۶)

مال و فرزندان زینت زندگی دنیاست و کردارهای نیک پایدار نزد پروردگارت بهتر و امیدوارانه تر است، روزی که کوهها را به حرکت درآوریم و زمین را آشکار بینی، همه آنها را محشور می کنیم و کسی را فرو گذار نخواهیم کرد، و همه بریک صف برپروردگارت عرضه شوند: " آنگونه که در آغاز شما را آفریدیم نزد ما باز آمدید، لیکن گمان می کردید ما موعدی برای شما قرار نخواهیم داد."

آنگاه نامه اعمال عرضه شود و گنهکاران را خواهی دید که از آنچه در آن است می ترسند، و می گویند: " وای بر ما ! این نامه چیست که هیچ عمل کوچک و بزرگی را از قلم نیانداخته است و آن را بحساب آورده،" و همه اعمال خود را حاضر خواهند دید- پروردگار تو به کسی ستم نخواهد کرد.

(۱۸ : ۴۶ - ۴۹)

هرکس اعمال صالح انجام دهد و مؤمن باشد، کوشش او بی پاداش نخواهد ماند، و ما برایش می نویسیم. (۲۱ : ۹۴)

گروهی از مردم بدون هیچ دانش و راهنما و کتاب روشنگری درباره خدا به مجادله بر می خیزند، آنها از سر تکبر مردم را از راه خدا گمراه می کنند، که در دنیا برایشان رسوائی است و در آخرت عذاب آتش را به آنها می چشانیم، این کیفر اعمالی است که پیش از این کرده ای و خداوند هرگز به بندگان ستم نخواهد کرد. (۲۲ : ۸ - ۱۰)

آگاه باشید که آنچه در آسمانها و زمین است، از آن خداست، او احوال شما را می داند، و روزی که بسوی او باز گردید، همگان را از اعمالشان آگاه می سازد، و خدا بهر چیز آگاه است. (۲۴ : ۶۴)

برای هرکس که عملی نیک انجام دهد، پاداشی بهتر از آن است، و آنان که مرتکب عمل بدی شده اند کیفری جز به اندازه اعمالشان نخواهند داشت. (۲۸ : ۸۴)

به سبب اعمال مردم در برّ و بحر فساد آشکار شد، تا جزای بخشی از اعمالی را که انجام داده اند به آنها بچشانند، باشد که بازگردند. (۳۰ : ۴۱)

هیچ کس نمی داند چه پاداشها (ی مهمی) که روشنی بخش دیدگان است برای آنها اندوخته شده است، و این پاداش اعمالی است که انجام داده اند، آیا مؤمن مانند فاسق است؟ هرگز یکسان نخواهد بود. اما مؤمنان نیکوکار را بخاطر اعمالشان باغهایی است، ولی منزلگاه فاسقان آتش است، هر وقت بخواهند از آن خارج شوند، به آنجا بازگردانده می شوند، و به آنها گفته شود: "بچشید عذاب آتشی را که آنرا انکار می کردید، و قبل از عذاب آخرت، عذاب دنیا را به آنها می چشائیم، شاید باز گردند. کیست ستمکارتر از آن کسی که به آیات پروردگار او را پند دهند، ولی اعراض کند؟ ما از مجرمان انتقام خواهیم گرفت. (۲۲-۱۷: ۳۲)

اگر خدا بخواهد مردم را به کیفر کارهایشان بازخواست کند، جنبنده ای بر روی زمین باقی نخواهد ماند، ولی آنها را تا مدتی معین مهلت می دهد و چون مدتشان بسر آمد- به راستی خدا به بندگانش بصیر است. (۴۵: ۳۵)

می گویند: "اگر راست می گوئید این وعده کی خواهد بود؟" اینان یک بانک مرگبار را انتظار می کشند، تا هنگامی که سرگرم جدل هستند آنها را درخود بگیرد، در آن دم نه فرصت وصیت دارند، و نه قادرند نزد کسان خود بازگردند، و به محض آن که در صور دمیده شود، فی الفور از قبرها بیرون می آیند، و شتابان به سوی پروردگارشان می روند، و می گویند: "وای بر ما! چه کسی ما را از خوابگاهمان برانگیخت؟ این همان وعده خدای رحمان است و رسولان همه راست می گفتند. جز بانکی سهمناک خواهد بود، و سپس همه نزد ما حاضر می شوند، آن روز به کسی ستم نمی شود و جز هم مانند اعمالی که کرده اند پاداش نمی یابند. (۴۸-۵۴: ۳۶) اعمال بد آنها دامنگیرشان شد و ستمکاران این مردم نیز به زودی گرفتار عقوبت اعمالشان خواهند شد و راه گریزی نیست. (۵۱: ۳۹)

اگر تمام چیزهای روی زمین و همانند آن به ستمکاران تعلق داشته باشد، همه را برای رهائی خود از عذاب روز قیامت بدهند، برای آنها از خدا چیزهایی آشکار می شود که هرگز گمان نمی کردند. نتیجه اعمال بد آنها بود که برایشان آشکار شد و چیزهایی که مورد تمسخرشان واقع می شد، گرداگردشان را گرفت.

چون به انسان زیانی برسد ما را می خواند و چون نعمتی به او عطا کنیم، بگوید: که به سبب دانائی خودم این نعمت نصیبم شد. " اما این آزمایشی است، ولی بیشترشان نمی دانند.

پیشینیان همین سخن را گفتند، ولی آنچه به دست آوردند بی نیازشان نکرد، اعمال بد آنها دامنگیرشان شد و ستمکاران این مردم نیز بزودی گرفتار عقوبت اعمالشان خواهند شد و راه گریزی نیست.

(۳۹: ۴۷-۵۱)

در صورتی که دمیده شود آسمانیان و زمینیان بی هوش می شوند مگر آنها که خدا بخواهد، و چون بار دیگر در آن دمیده شود، ناگهان بپا خیزند و درنگرند، و زمین به نور پروردگار روشن شود، و نامه اعمال را در میان بگذارند، و پیامبران و گواهان را بیاورند، و در میان آنها بحق داوری شود، و بر کسی ستم نخواهد شد.

به هر کس معادل کردارش داده شود، او به اعمال انجام شده آگاه تر است، و کافران گروه گروه به جهنم رانده شوند، وقتی به دوزخ برسند، درهای آن باز شود و مأموران دوزخ به آنان گویند:

" مگر از خودتان رسولانی برایتان نیامد، تا آیات پروردگارتان را برایتان بخوانند و از دیدار این روز بیم دهند؟" گویند: " آری." ولی دیگر فرمان عذاب بر کافران مسلم شده است.

گفته شود: " از درهای جهنم داخل شوید و برای همیشه در آن بمانید، متکبران را چه بد جایگاهی است.

آنان که برای پروردگارشان تقوا داشته اند، گروه گروه به بهشت برند و چون بدانجا رسند، در هایش گشوده شود و نگهبانان بهشت به آنها گویند: " سلام بر شما، خوش باشید، به بهشت جاودانه داخل شوید."

گویند: " سپاس خدای را که وعده اش به ما راست بود، و زمین را میراث ما قرار داد، و در هر جای بهشت که بخواهیم سکنا می گزینیم."

چه پاداش نیکویی است برای عمل کنندگان، و فرشتگان را بنگری که برگرد عرش حلقه زده اند و به ستایش خدای خود تسبیح می گویند، و در میان آنها به حق داوری کنند و گفته شود:

" سپاس خدای را که پروردگار جهانیان است. (۳۹: ۶۸-۷۵)

خداوند آسمانها و زمین را به حق آفریده است، تا هر کس را در برابر کاری که انجام داده است پاداش دهد و به آنها ستمی نخواهد شد. (۲۲: ۴۵)

فرمانروائی آسمانها و زمین از آن خداست، روزی که قیامت برپا شود اهل باطل زیان خواهند کرد، در آن روز هر گروهی را خواهی دید که به زانو درآمده اند و هر امتی برای گرفتن نامه اعمالش خوانده شود، و در آن روز در برابر آنچه انجام داده اید جزا خواهند داد: " این نامه ماست که به حق سخن می گوید، زیرا کارهایی که می کردید می نوشتیم."

پروردگار مؤمنان نیکوکار را به رحمت خود واصل کند و این رستگاری آشکار است، اما کافران! مگر آیات من بر شما خوانده نشد که شما تکبر کردید و مردمی گناهکار بودید؟ و چون گفته می شد که وعده خدا راست است و در قیامت شکی نیست، می گفتید: " ما نمی دانیم قیامت چیست؟" ما فقط گمانی داریم و به یقین نرسیده ایم.

اعمال زشتی که کرده اند در نظرشان آشکار شود، و آنچه را مسخره می کردند آنها را احاطه کند. گفته شد: "امروز شما را از یاد بردیم همان طور که شما دیدار امروزتان را از یاد برده بودید، جایان آتش است و هیچ یآوری ندارید، این از آنست که آیات خدا را به مسخره گرفتید و زندگی دنیا شما را فریفت، لذا امروز از آن بیرونشان نبرند، و هیچ عذری از آنان نپذیرند. (۳۵-۲۷: ۴۵)

سپاس خدای را که آفریدگار آسمانها و زمین و پروردگار عالمیان است، درآسمانها و زمین بزرگی از آن اوست، و او نیرومند فرزانه است. (۳۷-۳۶: ۴۵)

هریک را درجاتی است مناسب با کاری که انجام داده اند تا خدا پاداش اعمالشان را بدهد و به آنها ستم نخواهد شد، روزی که کافران برآتش عرضه شوند: "در زندگی دنیا لذتهایتان را بریدید و از آن بهره مند شدید، اما امروز به عذاب خوارکننده ای- دربرابر استکبار نا حقتان در زمین و به سبب گناهای که انجام داده اید- کیفر شوید. (۲۰-۱۹: ۴۶)

ما انسان را آفریدیم و از وسوسه های نفس او آگاهیم و از رگ گردنش به او نزدیکتریم، چرا که دو فراگیرنده برجانب راست و چپش نشسته اند و اعمالش را فرا می گیرند، کلامی نمی گوید، مگر آنکه مراقبی درکنارش حاضر است، و برآستی سکرآت مرگ فرا رسید، این همان چیزی است که از آن گریز داشتی، و در صور دمیده شد این روز موعود است، به همراه هرکس که وارد شود سوق دهنده و گواهی است، و تو از این غافل بودی، و ما (اکنون) از (چشم) تو پرده برداشتیم، و امروز چشمانت تیزبین شده است.

قرین او بگوید: "این عمل توست نزد من، که آماده اش کرده ام." نا سپاسان لجوج را به جهنم دراندازید - همان بازدارنده خیر، متجاوز و شکاک را، آنکه با خدا معبود دیگر قرار داده است، در عذاب سخت بیاندازید.

همنشین او گوید: "پروردگار! من او را به سرکشی و ادا نکرده ام، او خود سخت درگمراهی بود."

فرماید: "درمقابل من مجادله نکنید، که پیش از این عذاب را به شما وعده داده بودم، وعده من تغییر پذیر نیست، و هرگز به بندگانم ستم نخواهم کرد.

روزی که به جهنم بگوئیم: "آیا پُر شدی؟" می گوید: "آیا باز هم هست؟"

بهشت را برای اهل تقوا نزدیک آرند تا دور نباشد، این همان وعده ایست که به هر توبه کننده پرهیزکاری داده شده بود، آنهایی که درنهمان از خدای رحمان نترسند، و با دلی توبه کار آمده باشند: "بسلامت وارد بهشت شوید، که این روز جاودانگی است." در آنجا هرچه بخواهند هست و از آن بیشتر نزد ما باشد. (۳۵-۱۶: ۵۰)

مسلماً اهل تقوا در باغها و در نعمتند، از داده های پروردگارشان مسرورند و خداوند آنها را از عذاب دوزخ محفوظ داشته است، بخاطر کردارتان بخورید و بیاشامید، گوارایتان باد.

تکیه بر تختهای بهم پیوسته دارند و حوریان را به همسری آنان درآوریم، و مؤمنان و فرزندانیشان را که به پیروی از آنها ایمان آورده اند به هم ملحق می کنیم، و از عمل آنها چیزی نمی کاهیم، و هرکس در گروهی اعمال خویش است. (۲۱-۱۷: ۵۲)

هرچه در آسمانها و زمین است از آن خداست، تا بدکاران را به سبب کردارشان کیفر دهد، و نیکوکاران را در برابر کردار نیکیشان پاداش. (۳۱: ۵۳)

هیچ کس بارگناه دیگری را بر دوش نمی کشد، و اینکه برای انسان جز آنچه کرده است پاداشی نیست. و بزودی حاصل کوشش خود را خواهد دید، و آنگاه به پاداش کاملتری خواهد رسید، و بطور یقین همه امور به پروردگارت باز می گردد، اوست که می خنداند و می گریاند، و اوست که می میراند و زنده می کند.

(۴۴-۳۸: ۵۳)

کرده های آنها در نامه اعمالشان است، و هرکار کوچک و بزرگ نوشته شده است، به راستی پرهیزکاران در باغها و کنار نهرایند، در مجلسی پسندیده، نزد فرمانروائی مقتدر. (۵۵-۵۲: ۵۴)

روزی که خدا همگان را برانگیزد، از اعمالی که انجام داده اند و آن را از یاد برده اند، و خدا آن را ضبط کرده است، آگاهشان سازد، خداوند بر هر چیزی شاهد است.

مگر ندیدی که خداوند آنچه را در آسمانها و زمین است می داند، هیچ نجوائی میان سه نفر نیست که او چهارمین آنها نباشد، و پنج نفری نیست که خدا ششمین آنها نباشد، نه کمتر از آن و نه بیشتر، مگر اینکه خدا هرکجا که باشند همراهشان است، و روز قیامت آنها را از اعمالشان آگاه سازد، زیرا خداوند به هر چیز داناست. (۷-۶: ۵۸)

ای مؤمنان از (نافرمانی) خدا بترسید، هرکس باید بنگرد که برای فردایش چه پیش فرستاده است، و از (نافرمانی) خدا بترسید، که خداوند از کردارتان آگاه است. (۱۸: ۵۹)

آیا خبر پیشینیان که کافر شدند به شما نرسید، که کیفر کار خود را چشیدند، و عذاب دردناکی آنها راست؟

و این کیفر آن بود که چون رسولانشان دلایل واضح برای آنها آوردند، گفتند: " آیا بشری می خواهد ما را هدایت کند؟" به این ترتیب کافر شدند و روی برتافتند، خداوند بی نیاز و شایسته ستایش است.

کافران گمان بردند که هرگز برانگیخته نخواهند شد.

بگو: "آری سوگند به پروردگارم که همه شما برانگیخته خواهید شد، و خبر آنچه را که مرتکب شده اید، به شما می دهند، این کار برای خدا آسان است."

به خدا و رسول او و نوری که نازل کرده ایم ایمان بیاورید، که خداوند به آنچه انجام می دهید آگاه است. آن روز که شما را گرد آورد، روز مغیونی است، هرکس که به خدا ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده باشد، گناهانش بخشیده شود، و او را به باغهایی وارد کند که جویباران در آن جاریست و جاودانه در آن خواهد ماند، این رستگاری بزرگی است. (۹-۵: ۶۴)

هرکس درگرو اعمال خویش است، مگر "اصحاب یمین" که دربهشت با یکدیگر از گناهکاران می پرسند: "چه چیز شما را به "سقر" درآورد؟"

گویند: "ما از نمازگذاران نبودیم، و مستمند را اطعام نمی کردیم، با اهل باطل به بطالت می گذرانیم، پیوسته روز جزا را تکذیب می کردیم، تا مرگمان فرا رسید." چنین است که شفاعت شفیعان سودشان ندهد.

(۴۸-۳۸: ۷۴)

روزی که آدمی برآنچه با دستش پیش فرستاده است نظر می اندازد، و کافر خواهد گفت: "کاش خاک بودم." (۴۰: ۷۸)

ثبت اندیشه ها :

می گویند: "فرمانبرداریم، و چون از نزد تو بیرون روند، گروهی از آنان- شبانه- اندیشه هائی جز آنچه می گویند بخاطر می گذرانند، خدا اندیشه هایشان را ثبت می کند، پس از آنها روی بگردان و بر خدا توکل کن، زیرا اگر او مدافع تو باشد کافی است." (۸۱: ۴)

نابودی (یا بی نتیجه شدن) اعمال:

از تو درباره جنگ در ماه حرام می پرسند، بگو: "جنگ امر گرانی است، ولی باز داشتند از راه خدا، کفر ورزیدن به او، و هتک حرمت مسجدالحرام و بیرون راندن ساکنان آن نزد خدا، گرانتر از آنست، و فتنه شرک از کشتار هم بزرگتر است.

پیوسته با شما می جنگند تا مگر بتوانند از دین خود بازتان دارند، ولی هرکس از شما که از دین خود برگردد و کافر بمیرد، کردارش در دنیا و آخرت برباد است، و چنین کسانی جاودانه در دوزخند. (۲:۲۱۷)

کسی که ایمان را انکار کند ، عملش باطل است، و در آخرت از زیانکاران خواهد بود.

(۵:۵)

اعمال کسانی که آیات ما را انکار کنند نابود خواهد شد، آیا در برابر آنچه عمل کرده اند پاداشی خواهند دید؟ (۷:۱۴۷)

پاداش اعمال کسانی را که زندگی دنیا و زینت آن را می خواهند در این دنیا بدون کم و کاست به آنها خواهیم داد، لیکن آنها در آخرت جز آتش نخواهند داشت و دستاوردهایشان برباد می رود و اعمالشان باطل است. (۱۱:۱۵-۱۶)

اعمال آنها که به پروردگارشان کافر شدند مانند خاکستری است که در برابر تند باد یک روز طوفانی به باد فنا رود و از کشش و کوششها هیچ اثری برجای نماند و این گمراهی دور و درازی است. (۱۴:۱۸)

بگو آیا شما را از کردار کسانی که زیانکارترند آگاه سازم؟ آنان کسانی هستند که در راه زندگی سعشان تباه شده است و با این حال می پندارند که کارخوبی انجام می دهند، آنها به آیات پروردگارشان و دیدار او کافر شدند و از همین روی اعمالشان تباه گشت، لذا روز قیامت میزانی برای آنها برپا نخواهیم کرد، به خاطر آن که کافر شدند و آیات و پیامبران مرا مسخره کردند کیفرشان جهنم است.

(۱۰۶-۱۰۳:۱۸)

اعمال کافران چونان سرابی است در بیابان که تشنه آن را آب پندارد، و چون به آن نزدیک شود، چیزی نیابد و خدا را نزد خویش یابد، که جزای او را کامل بدهد، و خدا زود شمار است. یا همچون ظلمت اندود دریای پهناور مواجی، که موج بر موج فرود می آید، و بر فراز آن آبر تاریک روی آبر می غلظد، و اگر دست برون آورد، دیدنش ممکن نیست، و کسی را که خدا نوری برایش مقرر نداشته است، نوری نخواهد بود. (۴۰-۳۹:۲۴)

به تو و آنان که پیش از تو بودند وحی شد: که اگر شرک آوری اعمالت نابود می شود و از زیانکاران خواهی بود. (۳۶:۹۵)

(خداوند) اعمال کافرانی را که مردم را از راه خدا باز میدارند نابود (بی نتیجه) کرد. کسانی که ایمان آورده اند و کارهای شایسته انجام داده اند، و به آنچه به حق از جانب پروردگارشان بر محمد نازل شده است ایمان آورده اند، خداوند گناهانشان را ببوشاند و کارشان را اصلاح کند، زیرا کافران از باطل پیروی کردند، و مؤمنان حق را که از جانب پروردگارشان آمده است. خداوند اینگونه برای مردم مثل می زند. (۳-۱:۴۷)

بدا به حال کافران، خداوند اعمالشان را نابود (بی نتیجه) کرد، زیرا آنها چیزی را که خدا نازل کرده است ناخوش داشتند، و خدا نیز اعمالشان را بی نتیجه کرد. (۹-۸:۴۷)

کافر شدگانی که دیگران را از راه خدا باز داشتند و بعد از آشکار شدن راه حق به مخالفت با رسول خدا برخاستند، هرگز نخواهند توانست زبانی به خدا برسانند، و بزودی اعمالشان را نابود خواهد کرد. ای مؤمنان، خدا را اطاعت کنید و مطیع رسول او باشید و اعمالتان را باطل نکنید.

(۳۳-۳۲:۴۷)

زندگی دنیا و آخرت:

آری کسیکه از هر جهت تسلیم خدا و نیکوکار گشت، مسلم آجرش نزد خدا بزرگ خواهد بود، و او را هیچ حزن و اندوهی در دنیا و آخرت نخواهد بود. (۲:۱۱۲)

از تو درباره جنگ در ماه حرام می پرسند، بگو: "جنگ امر گرانی است، ولی باز داشتند از راه خدا، کفر ورزیدن به او، و هتک حرمت مسجدالحرام و بیرون راندن ساکنان آن نزد خدا، گرانتر از آنست، و فتنه شرک از کشتار هم بزرگتر است.

پیوسته با شما می جنگند تا مگر بتوانند از دین خود بازتان دارند، ولی هرکس از شما که از دین خود برگردد و کافر بمیرد، کردارش در دنیا و آخرت برباد است، و چنین کسانی جاودانه در دوزخند. (۲:۲۱۷)

بعضی از مردم می گویند: "پروردگارا، به ما در دنیا نیکی عطا کن"، آنها در آخرت بهره ای ندارند، و عده ای دیگر می گویند: "پروردگارا، به ما در دنیا نیکی عطا فرما، و در آخرت نیز نیکی مرحمت کن و ما را از عذاب آتش برکنار مدار." آنها بهره ای از اعمال خود دارند و حساب خداوند سریع است. (۲:۲۰۰-۲۰۲)

کافرانی که زندگی دنیا در نظرشان آراسته شده است، مؤمنان را مسخره می کنند و اهل تقوا در قیامت از آنها بالاترند، خداوند هر که را بخواهد بدون حساب روزی می دهد. (۲:۲۱۲)

عشق به شهوات نفسانی، از جمله عشق به داشتن زنان و پسران، انبانه‌های انباشته از زر و سیم، اسبان داغ خورده، چارپایان، و کشتزار، در نظر مردم زینت یافته است، اینها دستمایه زندگی این جهانند، و سرانجام نیک نزد خداست.

بگو: " آیا شما را از چیزی آگاه کنم که از آنها بهتر است؟ برای آنها که تقوای الهی پیشه کنند، در نزد پروردگارشان باغهایی است که در آن جویها روان است، و همسرانی پاک، همچنین خشنودی خدا، و جاودانه در آن بمانند، و خدا به بندگان بیناست. (۱۵-۱۴: ۳)

آنان را که کافر شدند در دنیا و آخرت به عذابی سخت مجازات خواهم کرد، و یآوری برایشان نیست. اما پاداش کسانی را که ایمان آوردند و کردار نیک کردند، به تمامی خواهم داد، خدا ستمکاران را دوست ندارد. اینها که بر تو می خوانیم از آیات و مواظظ حکیمانه است.

(۵۸-۵۶: ۳)

آنان که از آتش در امان ماندند و به بهشت وارد شدند، بی گمان رستگاری و زندگی دنیا چیزی جز مایه فریب نیست. (۱۸۵: ۳)

کر و فرّ کافران در شهرها تورا نفریبد، این مطاع ناچیزی است و جایگاه آخرینشان دوزخ است، که بد جایگاهی باشد. ولی آنهایی که برای پروردگارشان تقوا پیشه کرده اند، باغهایی است که در آن جویباران روان است و جاودانه در آن خواهند ماند، و این پذیرائی خداست، و آنچه نزد خداست برای نیکان بهتر است.

(۱۹۸-۱۹۶: ۳)

بگو: " متاع دنیا ناچیز است و آخرت برای اهل تقوا بهتر است و بقدر نخک هسته خرمائی بر شما ستم نخواهد شد. " (۷۷: ۴)

کسانی که آئین خود را بازیچه و سرگرمی گرفته اند و زندگی دنیا فریبشان داده است رها کن و به قرآن اندرزشان بده تا گرفتار اعمالشان نشوند، جز خدا دادرس و شفیع ندارند و هر فدیة ای بدهند، پذیرفته نخواهد شد، آنها کسانی هستند که گرفتار اعمالشان شده اند و کیفر کفرشان جرعه هائی از آب جوشان و عذاب دردناک است. (۷۰: ۶)

روزی که خداوند همگان را گرد آورد: " ای گروه جن شما آدمیان بسیاری را گمراه کردید. " دوستان آنها از آدمیان بگویند: " پروردگار! ما از یکدیگر بهره مند شدیم و به آن مدتی که برای ما معین کرده بودی رسیدیم. " فرماید: " آتش جایگاه شماس است و تا ابد در آن خواهید ماند، مگر آنچه خدا بخواهد، بی تردید پروردگار تو فرزانه داناست. " اینچنین بعضی از ستمگران را به کیفر کردارشان به بعضی دیگر وا می گذاریم. " ای گروه جن و انس آیا رسولانی از نوع خودتان به سویتان نیامدند که آیات ما را برایتان بخوانند، و شما را به دیدار این روزتان هشدار دهند؟ " گویند: " به زیان خود گواهی دهیم. "

زندگی دنیا آنها را فریب داد و به زیان خویش گواهی دادند که کافر بودند، چنین است که پروردگار هر دیاری را که مردمش بی خبر باشند به ستم هلاک نخواهد کرد. برای هرگروه دربرابر اعمالشان درجاتی است و پروردگار تو از کردارشان غافل نیست، و پروردگارت بی نیاز مهربان است، اگر بخواهد شما را می برد و به دنبالتان هرکه را بخواهد جانشین می کند، همانطور که شما را از نسل گروه دیگر به وجود آورد. آنچه به شما وعده داده شده است خواهد آمد و نمی توانید از آن فرار کنید. (۱۳۴-۱۲۸: ۶)

آگاه باش که دوستان خدا نه ترسی دارند و نه غمگین می شوند. برای مؤمنان با تقوا در زندگی دنیا و آخرت خبر مسرت بخشی است، سخنان خدا تغییر نا پذیر است، و آن رستگاری بزرگی است. (۶۴-۶۲: ۱۰)

پاداش اعمال کسانی را که زندگی دنیا و زینت آن را می خواهند در این دنیا بدون کم و کاست به آنها خواهیم داد، لیکن آنها در آخرت جز آتش نخواهند داشت و دستاوردهایشان برباد می رود و اعمالشان باطل است. (۱۶-۱۵: ۱۱)

خداوند روزی هرکه را بخواهد وسعت می دهد و هرکه را بخواهد در تنگنا قرار می دهد، لکن آنها به زندگی دنیا خوشدل شدند، درحالیکه زندگی دنیا در مقابل آخرت متاع نا چیزی است. (۲۶: ۱۳)

آنان که زندگی دنیا را بر آخرت ترجیح می دهند و از راه خدا باز می دارند، و کجی و انحراف آن راه را می خواهند، در گمراهی بعیدی هستند. (۳: ۱۴)

مگر ندیدی که خدا گفتار پاکیزه را به درخت پاکیزه ای شبیه کرده است که ریشه آن ثابت و شاخه اش در آسمان است؟ به اراده پروردگار هر زمان میوه می دهد، خداوند برای مردم مثلها می زند، تا پند گیرند، و مثل سخن ناپاک همچون درخت ناپاکی است که از زمین ریشه کن شده و قرار و ثباتی نداشته باشد. خداوند مؤمنان را با گفتار ثابت در زندگی دنیا و آخرت پایدار می دارد و ستمگران را گمراه می سازد، و خداوند هرچه بخواهد انجام می دهد. (۲۷-۲۴: ۱۴)

چون به اهل تقوا گفته شود: " پروردگارتان چه نازل کرده است؟" گویند: " بهترین سخن را." برای نیکوکاران در این دنیا خیر است و سرای آخرت بهتر است، و سرای اهل تقوای چه خوبست. به باغهای جاویدان در آیند که جویباران در آن جاریست و هرچه اراده کنند در آنجا موجود است، بدینگونه خداوند اهل تقوای را پاداش خواهد داد. (۳۱-۳۰: ۱۶)

به ستم دیدگانی که به خاطر خدا تن به هجرت داده اند در این دنیا جایگاه خوبی خواهیم داد، و اگر بدانند پاداش آخرت از آنهم بزرگتر است، و نیز آنان که صابرند و بر پروردگارشان توکل می کنند.

(۴۲-۴۱: ۱۶)

هرکس دنیای زودگذر را بخواهد، همان اندازه که اراده کنیم به او خواهیم داد، آنگاه دوزخ را به او مقرر خواهیم کرد، که نکوهیده و مردود در آتش سوزان آن درآید.

و پاداش آن کس که جویای سرای آخرت باشد، و سعی و کوشش خود را بکار برد و مؤمن باشد، داده خواهد شد، و هریک از این دو گروه را به عطای پروردگارت کمک خواهیم داد و هرگز کسی از عطای پروردگارت محروم نخواهد بود، بنگر چگونه بعضی را بر بعضی دیگر برتری داده ایم و درجات آخرت و برتریهایش از اینهم بیشتر است. (۲۱-۱۸: ۱۷)

ما هرچه روی زمین است زینت ساختیم، تا به وسیله آن بیازمائیم که کدامشان نیکوکردارترند.

و به همین منظور نیز روی زمین را خشک و هموار گردانیدیم (۸-۷: ۱۸)

زندگی دنیا را برای آنها، به آبی مثل بزن که از آسمان بباریم و با آن گیاهان بهم پیچیده از زمین بروید و ناگاه خشک شود، و باد آنها را بپراکند، خداوند بر هر چیز تواناست.

مال و فرزندان زینت دنیاست، و کردارهای نیک پایدار، نزد پروردگارت بهتر و امیدوار کننده تر است. (۴۶-۴۵: ۱۸)

بنابراین در برابر گفته هایشان شکبیا باش و پیش از طلوع و غروب آفتاب و نیز در ساعات شب و نیمروز ستایشگر و تسبیح گوی پروردگارت باش، باشد که خشنود شوی.

هرگز چشم به نعمتهای مادی که به گروهی از آنها داده ایم نداشته باش، که اینها زینت زندگی دنیا، و وسیله ایست برای آزمودن آنها، و روزی پروردگار تو بهتر و پایدارتر است.

(۱۳۱-۱۳۰: ۲۰)

گروهی از مردم بدون هیچ دانشی و راهنمایی و کتاب روشنگری درباره خدا به مجادله برمی خیزند، آنها از سر تکبر مردم را از راه خدا گمراه می کنند، که در دنیا برایشان رسوائی است و در آخرت عذاب آتش را به آنها می چشانیم، این کیفر اعمالی است که پیش از این کرده ای و خداوند هرگز به بندگانش ستم نخواهد کرد. (۱۰-۸: ۲۲)

اگر فضل و رحمت خدا در دنیا و آخرت شامل حالتان نبود به سزای آنچه گفتید عذاب سختی به شما می رسید. (۱۴: ۲۴)

برای آنان که مایلند فحشاء در میان مؤمنان شیوع یابد، در دنیا و آخرت عذاب دردناکی است، خداوند می داند و شما نمی دانید. (۲۴:۱۹)

آنچه به شما داده شده متاع زندگی دنیاست و زینت آن، و آنچه نزد خداست بهتر و پایدارتر است، چرا نمی اندیشید؟ آیا کسی که او را وعده نیک آخرت داده ایم و به آن خواهد رسید، همانند کسی است که بهره مندی زندگی دنیا را به او داده ایم، ولی در روز قیامت بازخواست می شود. (۲۸:۶۰-۶۱)

در آنچه خدا بتو داده سرای آخرت را جستجو کن و بهره ات را از دنیا از یاد ببر، و همانگونه که خدا بتو نیکی کرده است، نیکی کن، و هرگز در زمین فساد مکن، که خدا مفسدان را دوست ندارد.

(۲۸:۷۷)

سرای آخرت فقط برای کسانی است که در زمین برتری طلب نیستند و نمی خواهند فساد کنند و سرانجام نیک از آن اهل تقواست (۲۸:۸۳)

زندگی دنیا جز بازیچه و سرگرمی نیست، اگر بدانید زندگی حقیقی، سرای دیگر است.

(۲۹:۶۴)

ای مردم وعده خدا حق است، مبادا زندگی دنیا فریبتان دهد، و مبادا فریب دهنده (شیطان) شما را به (کرم) خدا مغرور گرداند، مسلماً شیطان دشمن شماست، شما هم او را دشمن بدانید، او پیروانش را به راهی می خواند که سرانجام اهل دوزخ شوند. (۳۵:۵-۶)

بگو: "ای بندگان مؤمن از (نافرمانی) خدا بترسید، و برای نیکوکاران در این دنیا پاداشی نیکوست، و زمین خدا پهناور است، فقط پاداش شکیبایان است که بدون حساب داده می شود." (۳۹:۱۰)

پیشینیانشان تکذیب کردند و ازجائی که نمی دانستند، عذاب بر سرشان نازل شد، خداوند در زندگی دنیا طعم رسوائی را به آنان چشانند و اگر بفهمند عذاب آخرت بزرگتر است.

(۳۹:۲۵-۲۶)

ای قوم من! زندگی دنیا برخورداری اندکی است و آخرت سرای همیشگی.

هرکس مرتکب کار بدی شود، جز همانند آن کیفر نیابد، و هر زن و مرد با ایمان نیکوکار به بهشت وارد شود و بی حساب به او روزی دهند. (۴۰:۳۹-۴۰)

ما رسولان خود و مؤمنان را در زندگی دنیا و روزی که گواهان برخیزند یاری می کنیم.

(۴۰:۵۱)

هرکس در ایام زندگی خواهان کشت آخرت باشد، کشته اش را افزون می کنیم، و هرکس یکسره کشت دنیا خواسته باشد، از آن نصیبش دهیم، ولی در آخرت نصیبی ندارد.

(۴۲:۲۰)

آنچه بشما داده شده کلای زندگی دنیاست و آنچه نزد خداست برای مؤمنانی که به پروردگارشان توکل می کنند بهتر و پایدارتر است.

و آنان که ازگناهان بزرگ و زشتیها دوری می گزینند، و چون به خشم آیند از آن درمی گذرند، و آنان که دعوت پروردگارشان را گردن می نهند و نماز بجای می آورند و کارشان به مشورت انجام می گیرد، و از روزیشان انفاق می کنند، و کسانی که در مقابل ستمی که به آنها شده انتقام گیرند.

هریدی را مجازاتی است مانند آن، و هرکس ببخشاید و راه آشتی در پیش گیرد، مزدش با خداست، زیرا که او ستمکاران را دوست ندارد.

و هرکس درمقابل ستمی که بر او رفته است انتقام بگیرد ایرادی بر او نیست، کسانی باید ملامت شوند که به مردم ستم می کنند و به ناحق در زمین ستم روا می دارند، عقوبت دردناکی برای آنهاست.

و کسی که صبر کند و ببخشد مسلماً این (حاکی) از اراده قوی است. (۴۳-۳۶ : ۴۲)

اگر چنین نبود که همه مردم یک اُمت می شدند، سقف خانه منکران خدای رحمان را از نقره و برای بالا رفتن آن نردبانهای می نهادیم، و برای خانه هایشان درهائی فراهم می آوردیم و تختهای زرین که بر آن تکیه زنند. و تمان اینها کالای زندگی دنیاست و سرای آخرت نزد پروردگارت برای پرهیزکاران است.

(۴۳:۳۳-۳۵)

گفتند: " جز زندگی دنیا چیزی درکار نیست، زندگی می کنیم و می میریم و جز دهر (قوانین طبیعت) هلاکمان نمی کند. "

آنان بدان علم ندارند و جز در وهم و خیال نیستند.

چون آیات روشن ما برآنها خوانده شود، دلیلی دربرابر آن ندارند جز اینکه بگویند: " اگر راست می گوئید، نیاکان ما را به زندگی برگردانید. "

یگو: " خدا شما را زنده می کند و باز می میراند و بار دیگر در قیامت که تردیدی درآن نیست- جمعتان می کند، ولی اکثر مردم نمی دانند. "

فرمائروائی آسمانها و زمین از آن خداست، روزی که قیامت برپا شود اهل باطل زیان خواهند کرد.

(۴۵:۲۴-۲۷)

روزی که کافران بر آتش عرضه شوند: - " در زندگی دنیا لذتهایتان را بردید و از آن بهره مند شدید، اما امروزه عذاب خوارکننده - در برابر استکبار ناحققتان در زمین، و بسبب گناهای که انجام داده اید، کیفر شوید. (۲۰: ۴۶)

آیا انسان هرچه آرزو کند برایش قابل حصول است؟ دنیا و آخرت از آن خداست. (۲۵-۲۴ : ۵۳)
در این صورت از کسی که از ذکر ما روی بگرداند و جز زندگی دنیا را نخواهد اعراض کن.
(۲۹ : ۵۳)

بدانید که زندگی دنیا بازیچه و سرگرمی، تجمل و تفاخر در میان خودتان، و افزون طلبی در اموال و فرزندان است. همانند بارانی که روئیدنیهای کشاورزان را به شگفت می آورد، و آنگاه بخشکد، بگونه ای که آن را زرد بینی و سپس خرد شود، و در آخرت عذاب شدید است یا آمرزش الهی و رضای او، و زندگی دنیا چیزی جز سرمایه فریب نیست.
برای رسیدن به آمرزش پروردگارتان و بهشتی که به پهناوری آسمان و زمین است بریکدیگر پیشدستی کنید، که آن برای کسانی آماده شده است که بخدا و رسولش ایمان آورده اند.
این فضل الهی است به هرکس بخواهد می دهد، و خداوند صاحب فضل عظیم است.
(۲۱-۲۰ : ۵۷)

آری شما دنیا را دوست دارید و آخرت را وا می گذارید، در آن روز چهره هائی شاداب و مسرور بسوی پروردگارتان می نگرند، و چهره هائی نیز درهم کشیده است، یقین کند آسیبی کمرشکن به او می رسد.
آری چون جان به گلو می رسد، گفته شود: " چه کسی نجاتش دهد؟ " و یقین کند که هنگام فراق است، و ساقها بهم درپیچد، در آن روز راندن بسوی پروردگارت خواهد بود، او نه ایمان آورد و نه نماز گزارد، ولی تکذیب کرد و روی گرداند، آنگاه با تکبر بسوی خانواده اش باز گشت.

وای برتو، وای برتو، بازهم، وای برتو، وای برتو

آیا انسان گمان می کند بخود رها می شود؟ آیا نطفه ای از منی نبود که در رحم ریخته شد، و بعد بصورت خون بسته درآمد، و آفرید و موزونش ساخت، و او را زوج زن و مرد قرار داد؟ آیا چنین کسی قادر نیست مرده ها را زنده کند؟... (۲۰-۴۰ : ۷۵)

کسی که خود را تزکیه کند، مسلماً رستگار شود، و نام پروردگارش را به یاد آورد و نماز برپا دارد، ولی شما زندگی دنیا را ترجیح می دهید، درحالی که آخرت بهتر و پاینده تر است، این درکتهای پیشینیان ذکر شده است، کتابهای ابراهیم و موسی. (۱۹-۱۴ : ۸۷)

روح:

اوست که در شب شما را قبض روح می کند و کردار روزتان را می داند، شما را در روز برمی انگیزاند، تا موعد سرآید، و پس آنگاه که به سویش باز خواهید گشت، شما را به کردارتان آگاه می کند. (۶۰: ۶)

ما انسان را از گل خشکیده ای که حاصل لجن بویناکی بود، آفریدیم.

وجن را پیش از آن از آتش سوزان بوجود آوردیم.

آنگاه پروردگار به فرشتگان فرمود: " من آفریننده بشری هستم که از گل خشکیده لجن بویناکی حاصل است، و چون آن را درست کردم از روح خود در آن دمیدم، در برابر او سجده کنید. " همه فرشتگان سجده کردند جز شیطان که سرپیچی کرد که با سجده کنندگان باشد. (۳۱-۲۶: ۱۵)

درباره روح از تو می پرسند، بگو: " روح از امر پروردگار من است و جز اندکی ازدانش به شما داده نشده است. (۸۵: ۱۷)

بیاد آور زنی را که شرمگاهش را محفوظ داشت و ما از روح خود در او دمیدیم، و او و فرزندش را عبرتی برای جهانیان قرار دادیم. (۹۱: ۲۱)

پرسنده ای از عذاب قیامت پرسید، که برای کافران است، و کسی نمی تواند از آن جلوگیری کند، که از خدای مالک آسمانهاست، فرشتگان و روح در روزی که به درازای پنجاه هزار سال است به سویش بالا می روند. (۴-۱: ۷۰)

سوگند به فرشتگانی که روح را به شدت از بدنها بر می کشند.

سوگند به فرشتگانی که روح را با مدارا و نشاط می گیرند. " (۲-۷۹: ۱)

سوگند به خورشید و روشنایی طالع شدنش، سوگند به ماه که پس از آن سر برآورد، سوگند به روز آنگاه که آنرا روشن کند، سوگند به شب آنگاه که آنرا بپوشاند، سوگند به آسمان و آنکه بر افراشتش، سوگند به زمین

و گستراننده اش، سوگند به روح آدمی و آنکس که به اعتدال آنرا آفرید، و خیر و شرش را به او الهام کرد،: هرکس نفس خود را تزکیه کند رستگار خواهد شد، و آنکس که پلیدش دارد، از زیانکاران است.

(۹۱:۱-۱۰)

مرگ:

به کسانی که در راه خدا کشته می شوند مرده نگوئید، بلکه آنان زنده اند، ولی شما در نمی یابید، مسلماً همه شما را به چیزی از ترس، گرسنگی، کاهش اموال، و نفوس و محصولات آزمایش می کنیم، و شکیبایان را بشارت ده: آنان که چون مصیبتی به ایشان برسد، گویند:

" ما از آن خدائیم و بسوی او باز می گردیم."

درود و رحمت پروردگار بر آن گروه باد که ره یافته اند. (۱۵۷-۱۵۴:۲)

بر شما مقرر شد که چون مرگ یکی از شما فرارسد، اگر مالی بجای گذارد، برای پدر، مادر و نزدیکان عادلانه وصیت کند، که این شایسته افراد با تقواست. (۱۸۰:۲)

کسانی از شما که می میرند و همسرانی به جا می گذارند، باید وصیت کنند، که هزینه یک سال آنها را بپردازند و از خانه اخراجشان نکنند، ولی اگر خودشان بیرون روند، درباره تصمیمی که به نحو شایسته ای برای خود می گیرند، گناهی بر شما نیست و خداوند توانمند حکیم است. (۲۴۰:۲)

هیچ کس جز به فرمان خدا نمی میرد، سرنوشتی است زامدار، هرکس پاداش دنیا بخواهد بهره ای از آن به او خواهیم داد، و هرکس پاداش آخرت را بخواهد، به او نیز می دهیم، و به زودی شاگردان را پاداش خواهیم داد. (۱۴۵:۳)

ای مؤمنان شما مانند کافران نباشید که در زمان مسافرت برادرانشان، یا به هنگام شرکت در جنگ می گفتند: "اگر آنها نزد ما بودند نمی مردند و یا کشته نمی شدند، تا خدا این پندار را چون حسرتی بر دلشان بگذارد، خدا زنده می کند و می میراند و به کردارتان آگاه است. اگر در راه خدا کشته شوید یا بمیرید، آمرزش و رحمت خدا از تمام اندوخته ها بهتر است.

چنانچه بمیرید یا کشته شوید به سوی خدا باز می گردید. (۱۵۸-۱۵۶:۳)

هرگز گمان مبر کشته شدگان در راه خدا مردگانند، بلکه زنده اند و در پیشگاه پروردگارشان روزی می خورند، شادمانند به آنچه خدا از فضلش به آنان عطا فرموده و مسرورند برای کسانی که هنوز به آنان نپیوسته اند، که بینم و اندوهی برایشان نیست.

آنان به نعمت و فضل خدا شادمانند، که خداوند پاداش مؤمنان را از بین نمی برد.

(۱۷۱-۱۶۹ : ۳)

توبه کسانی که مرتکب کارهای زشت می شوند و به هنگام مرگ می گویند: "توبه کردیم" و نیز توبه کسانی که کافر بمیرند پذیرفته نخواهد شد و عذاب دردناکی را برایشان آماده کرده ایم. (۴:۱۸)

هر کجا باشید مرگ گریبانگیرتان خواهد شد، اگرچه در باروهای مستحکم باشید. (۴:۷۸)

ای مؤمنان آنگاه که مرگ یکی از شما فرا رسد، به هنگام وصیت از میان خود دو شاهد عادل گواه بگیرید، و هرگاه در سفر مرگتان فرا رسید دو شاهد از غیر خود بطلبید و اگر به آنها اطمینان ندارید تا بعد از نماز آن دو شاهد را نگاهدارید تا سوگند یاد کنند: "که ما حاضر نیستیم حق را با چیزی معامله کنیم، اگر چه خویشانمان باشند، و گواهیمان را برای خدا کتمان نخواهیم کرد، که در این صورت از گناهکاران خواهیم بود." اگر معلوم شد که آن دو مرتکب گناهی شده اند، دو شاهد شایسته دیگر جای آنها را خواهند گرفت که سوگند یاد کنند: "شهادت ما راست تر از شهادت گواهان قبلی است و ما مرتکب تجاوز نشده ایم و اگر چنین کنیم از ستمکارانیم."

این روش بر صورت حقیقی ادای شهادت نزدیکتر است و یا از این که بترسند که مبدا سوگندهایشان رد شود، از خدا بترسید و گوش فرا دارید، که او فاسقان را هدایت نمی کند. (۵:۱۰۶-۱۰۸)

اوست که در شب شما را قبض روح می کند و کردار روزتان را می داند، شما را در روز برمی انگیزاند، تا موعد سرآید، و پس آنگاه که به سوی بازخواهید گشت، شما را به کردارتان آگاه می کند.

او بر بندگانش مسلط است و مراقبانی بر شما می فرستد، تا زمانی که یکی از شما را مرگ فرا رسد، فرستادگان ما جانش را بگیرند و کوتاهی نخواهند کرد، آنگاه به سوی خدا که مولای حقیقی آنهاست باز می گرداند، بدانید داوری مخصوص اوست، و او سریعترین حساب رسان است. (۶:۶۰-۶۲)

کیست ستمکارتر از کسی که به خدا دروغ ببندد و یا بگوید: "به من وحی شده است"، درحالی که نشده باشد، و کسی که بگوید: "منهم چیزی مانند آنکه خدا نازل کرده، نازل می کنم"، و اگر ستمگران را در سکرات مرگ ببینی که فرشتگان دستها را گشوده و به آنان می گویند: "جانی را که در تن دارید تسلیم کنید، امروز عذاب خفت باری در برابر دروغهائی که به خدا بستید و به آیات خدا تکبر ورزیدید خواهید دید. (۶:۹۳)

تکذیب کنندگان آیات ما که در برابر آن کبر می ورزند، اهل دوزخند و جاودانه در آن ماندگار باشند، ستمکارتر از آنان که بر خدا دروغ می بندند و یا آیاتش را تکذیب می کنند کیست؟

آنها نصیب خود را از مقدر شده ها می برند، و وقتی فرستادگان ما برای گرفتن جانشان بیایند، به آنها می گویند: "کجا این معبودهایی که غیر از خدا می خواندید؟"

گویند: "آنها از نظرمان گم شدند" و بر خود گواهی دهند که کافر بوده اند. (۳۷-۳۶: ۷)

اگر "کافران"، را به هنگام قبض روح شدن ببینی که فرشتگان آنها را میرانند و ایشان را بر روی ها و پشتها میزنند و میگویند: "عذاب سوزنده را بچشید، این نتیجه کرداری است که پیش از این فرستاده اید، و خداوند هرگز به بندگان ستم روا نمی دارد. (۵۱-۵۰: ۸)

آنان که به خود ستم روا داشته اند، در مقابل فرشتگانی که جانشان را می گیرند، سر تسلیم فرود می آورند: "که ما کار بدی نمی کردیم." آری مسلماً خدا به کردارتان آگاه است، اکنون از درهای جهنم که تا ابد در آن خواهید ماند به درون درآئید،" جایگاه سرکشان چه بد است. (۲۹-۲۸: ۱۶)

فرشتگانی که جان پاکان را می ستانند، می گویند: "سلام بر شما، به خاطر کردارتان به بهشت وارد شوید." (۳۲: ۱۶)

اگر خدا به کيفر ستمگريهای مردم، آنها را مؤاخذه کند، جنبنده ای روی زمین باقی نخواهد ماند، ولی به آنها تا موعد معین مهلت می دهد و چون اجلشان فرا رسد، نه ساعتی تأخیر می کنند و نه ساعتی تعجیل.

(۶۱: ۱۶)

خدا شما را آفرید، سپس می میراند، و بعضی از شما به پیری و فرتوتی می رسد، چنانکه همه دانسته ها را از یاد می برد- خداوند دانای تواناست. (۷۰: ۱۶)

هرکس طعم مرگ را خواهد چشید و شما را به بد و نیک می آزمائیم و سرانجام نزد ما باز می گردید. (۳۵: ۲۱)

خداوند کسانی را که در راه او تن به هجرت دادند و پس آنگاه کشته شدند، یا مرگشان فرا رسید، روزی نیکوئی خواهد داد، و او بهترین روزی دهندگان است، بدون شک آنها را به جایی درآورد که در آن خشنود باشند و براستی خداوند دانی برد بار است. (۵۹-۵۸: ۲۲)

ما انسان را از گل خالص آفریدیم، و او را به صورت نطفه ای در قرارگاهی استوار کردیم، پس نطفه را لخته خون و از آن لخته خون، پاره گوشتی، و از آن گوشت، استخوانها آفریدیم و استخوانها را به گوشت پوشانیدیم، و با آفرینشی دیگر به آن موجودیت بخشیدیم، پاک و بزرگوار خدائی که نیکوترین آفریننده است.

بطور یقین بعد از این خواهید مرد، و روز قیامت باز برانگیخته می شوید. (۱۶-۱۲: ۲۳)

اجل هیچ امتی مقدم و مؤخر نخواهد شد. (۴۳: ۲۳)

زمانی که مرگ یکی از آنها فرا رسد، می گوید: "پروردگارا! مرا باز گردان، شاید از اعمال صالح و انهداده چیزی را انجام دهم." - هرگز، این سخن که می گوید لقلقه زبان است و پشت سرشان تا روزی که برانگیخته شوند مانعی است که بازگشت نتوانند. (۱۰۰-۹۹:۲۳)

همه کس طعم مرگ را می چشد و سپس به سوی ما باز می گردید، کسانی را که ایمان آوردند و کارهای شایسته کردند در غرفه های بهشت جای میدهیم، که زیر آن جویها روان است، و جاودانه در آن خواهند ماند، چه نیکوست پاداش عمل کنندگان.

آنان که شکیبائی ورزیدند و برپروردگارشان توکل کردند. (۵۹-۵۷:۲۹)
بگو: " فرشته مرگ که بر شما گماشته شده، جانتان را می گیرد و بعد به سوی پروردگارتان باز می گردید."

اگر شاهد زمانی باشی که مجرمان در پیشگاه پروردگارشان سر به زیر افکنده اند، (گویند:) " پروردگارا دیدیم و شنیدیم، ما را بازگردان تا کار درستی انجام دهیم که اکنون به یقین رسیده ایم." (۱۱-۱۲:۳۲)
بگو: " فرشته مرگ که بر شما گماشته شده، جانتان را می گیرد و بعد بسوی پروردگارتان باز می گردید." (۱۱:۳۲)

می گویند: " اگر راست می گوئید این وعده (قیامت) کی خواهد بود؟"
اینان یک بانک مرگبار را انتظار می کشند، تا هنگامی که سرگرم جدل هستند آنها را در خود بگیرد، در آن دم نه فرصت وصیت دارند، و نه قادرند نزد کسان خود بازگردند، و به محض آن که در صور دمیده شود، فی الفور از قبرها بیرون می آیند، و شتابان به سوی پروردگارشان می روند، و می گویند: " وای بر ما! چه کسی ما را از خوابگاهمان برانگیخت؟ این همان وعده خدای رحمان است و رسولان همه راست می گفتند.

جز بانکی سهمناک نخواهد بود، و سپس همه نزد ما حاضر می شوند، آن روز به کسی ستم نمی شود و جز هم مانند کاری که کرده اند پاداش نمی یابند. (۴۸-۴۶:۳۶)

خدا جان کسان را می گیرد، آنگاه که زمانش برسد، و جان آنها که خفته اند و نه مرده، و آنرا که مرگ بر او مقرر شده است، جاننش را نگاه می دارد، و آن دیگری را تا مدتی معین باز می فرستد، در این نشانه هاست برای کسانی که می اندیشند. (۴۲:۳۹)

آیا کسانی که مرتکب بدیها می شوند، تصور می کنند که ما آنها را با کسانی که ایمان آورده اند و کارهای درست انجام داده اند برابر می گذاریم، و زندگی و مرگشان یکسان است؟ چه بد داوری می کنند.

(۴۵:۲۱)

اوست که شما را از خاک آفرید، سپس از نطفه، آنگاه از خون بسته و بعد از آن بصورت طفلی شما را بیرون می فرستد، تا به کمال نیرو برسید و پس از آن پیر شوید، و برخی از شما پیش از رسیدن به پیری می میرید، و بعضی از شما به اجل معین می رسید، و شاید بیاندهید!

اوست که زنده می کند و می میراند و چون کاری را اراده کند، می گوید: " موجود شو"، (بی درنگ) موجود می شود. (۴۸-۶۷:۴۰)

چگونه خواهد بود آنگاه که فرشتگاه قبض روحشان کنند، برچهره ها و پشتشان می زنند، و این بدان سبب است که از آنچه خدا را به خشم می آورد پیروی کردند، و از خشنودیش کراهت داشتند، و او نیز اعمالشان را نابود کرد. (۲۸-۲۶:۴۷)

خداوند هرگز کافر شدگانی را که از راه خدا منع کردند، و در کفر مردند نخواهد آمرزید.

(۴۷:۳۴)

پس چرا هنگامی که جان به گلو می رسد، و شما درحال نگاه کردن هستید، و ما به او نزدیکتر از شما هستیم ولی شما نمی بینید، چنانچه روز جزا را باور ندارید، اگر راست می گوئید او را باز گردانید. اما اگر از مقربان باشد، در آسایش و از نعمتهای بهشت برخوردار است. اما اگر از گروه خوشبختان باشد، پس سلام بر تو که از گروه خوشبختانی.

اما اگر از تکذیب کنندگان گمراه باشد، در ورود به دوزخ با آب جوشان از او پذیرائی می شود.

این همان حقیقت یقین است، پس به نام پروردگار بزرگت تسبیح گوی. (۹۶-۸۳:۵۶)

از آنچه روزیتان کرده ایم انفاق کنید، پیش از آنکه مرگ یکی از شما برسد و بگوید: " پروردگار! اگر اندکی مرگ مرا به تأخیر بیندازی صدقه بدهم و از شایستگان باشم.

خداوند هرگز مرگ کسی را که اجلش رسیده است به تأخیر نمی اندازد و خداوند به آنچه انجام می دهد آگاه است. (۱۱-۱۰:۶۳)

بزرگوار است خداوندی که فرمانروائی جهان هستی به دست قدرت اوست و بر همه چیز تواناست، همان که مرگ و زندگی را بیآفرید تا شما را بیازماید، که اعمال چه کس بهتر است.

(۲-۱: ۶۷)

هرکس در گرو اعمال خویش است، مگر " اصحاب یمین " که در بهشت با یکدیگر از گناهکاران می پرسند:
" چه چیز شما را به " سقر " در آورد؟"

گویند: " ما از نمازگذاران نبودیم، و مستمند را اطعام نمی کردیم، با اهل باطل به بطالت می گذرانیم، پیوسته روز جزا را تکذیب می کردیم، تا مرگمان فرا رسید. " چنین است که شفاعت شفیعان سودشان ندهد.

(۴۸ - ۳۸ : ۷۴)

سوگند به فرشتگانی که روح را به شدت از بدنها بر می کشند.

سوگند به فرشتگانی که روح را با مدارا و نشاط می گیرند. " (۲-۷۹: ۱)

رستاخیز - قیامت:

در آن روز کافران و آنان که به مخالفت با پیامبر برخاستند، آرزو کنند که ای کاش با خاک زمین یکسان بودند و قادر نبودند چیزی را از خدا پنهان کنند. (۴۲: ۴)
خدائی که جز او خدائی نیست و بطور قطع شما را در روز قیامت که شکی در آن نیست گرد آورد، کیست که از خدا راستگوتر باشد. (۸۷: ۴)

خداوند فرمود: " امروز روزی است که راستی راستگویان سودشان می دهد، باغهای ازان آنهاست که جویباران در آن جاریست و جاودانه در آن خواهند بود، خداوند از آنها خشنود است و آنها از خدا خشنودند، و این رستگاری بزرگی است. (۱۱۹: ۵)

روزی که خداوند همگان را گرد آورد: " ای گروه جن شما آدمیان بسیاری را گمراه کردید. " دوستان آنها از آدمیان بگویند: " پروردگارا! ما از یکدیگر بهره مند شدیم و به آن مدتی که برای ما معین کرده بودی رسیدیم. " فرماید: " آتش جایگاه شماسست و تا ابد در آن خواهید ماند، مگر آنچه خدا بخواهد، بی تردید پروردگار تو فرزانه داناست. " اینچنین بعضی ازستمگران را به کیفر کردارشان به بعضی دیگر وا می گذاریم. " ای گروه جن و انس آیا رسولانی از نوع خودتان به سویتان نیامدند که آیات ما را برایتان بخوانند، و شما را به دیدار این روزتان هشدار دهند؟ " گویند: " به زیان خود گواهی دهیم. "

زندگی دنیا آنها را فریب داد و به زیان خویش گواهی دادند که کافر بودند، چنین است که پروردگار هر دیاری را که مردمش بی خیر باشند به ستم هلاک خواهد کرد.

برای هر گروه در برابر اعمالشان درجاتی است و پروردگار تو از کردارشان غافل نیست، و پروردگارت بی نیاز مهربان است، اگر بخواید شما را می برد و به دنبالتان هر که را بخواید جانشین می کند، همانطور که شما را از نسل گروه دیگر به وجود آورد.

آنچه به شما وعده داده شده است خواهد آمد و نمی توانید از آن فرار کنید. (۱۳۴-۱۲۸:۶)

سنجش اعمال در آن روز حق است، آنان که کفه ترازویشان سنگین است، رستگارانند، و آنان که کفه ترازویشان سبک است کسانی هستند که با ستم به آیات ما به خود زیان رسانده اند.

(۸-۹:۷)

روزی که آنها را محشور کنند، گوئی جز ساعتی از روز، که یکدیگر را بشناسند درنگ نکرده اند، منکران لقای خدا زیان کردند و هدایت نشدند. (۴۵:۱۰)

در آن روز که این زمین به زمین دیگر و آسمانها به گونه ای دیگر تبدیل می شوند، و آنها در پیشگاه خداوند یکتای قهار حضور می یابند، گناهکاران را در غلها بسته بینی.

لباسشان از قَطِران و صورتشان در شعله های آتش مستور است. تا خداوند هر کس را مطابق کردارش کیفر دهد، زیرا خداوند سریع الحساب است. (۴۸-۵۱:۱۴)

ما آسمانها و زمین و آنچه میان آندو است جز بحق نیافریدیم و قیامت بی گمان فرا خواهد رسید، و از آنها به نیکی صرف نظر کن. (۸۵:۱۵)

روزی از هر امتی گواهی برانگیزیم، به کافران اجازه سخن گفتن داده نمی شود، و مجال عذر خواهی ندارند. (۸۴:۶)

روز قیامت هر کس به دفاع از خود برخیزد و پاداش هر کس به طور کامل به او داده شود، و به آنها ظلم نمی شود. (۱۱۱:۱۶)

هر که را خدا هادی باشد هدایت یافته حقیقی است و هر که را گمراه کند، جز خدا سروری برایش نخواهی یافت و روز قیامت آنها را به رو در اندازیم و نا بینا و لال و کر محشورشان خواهیم کرد و جایگاهشان دوزخ است، که هرگاه لهیب آن فرو نشیند، شعله تازه ای بر آن می افزایم.

این کیفر آنهاست زیرا به آیات ما کافر شدند و گفتند: "چگونه وقتی که استخوان پوسیده ای شدیم دگر بار با آفرینش تازه ای زنده خواهیم شد؟"

آیا نمی دانند که خدای خالق آسمانها و زمین قادر است مانند آنها را خلق کند و مهلت غیرقابل تغییری برایشان قرار دهد، اما ستمکاران جز از روی ناسپاسی انکار نکردند. (۹۹-۹۷ : ۱۷)

انسان می گوید: " آیا پس از مرگ زنده خواهیم شد؟" آیا انسان بیاد نمی آورد که ما قبل از آن اورا که هیچ نبود آفریدیم؟ (۶۷-۶۶ : ۱۹)

بگو: " خداوند رحمان به گمراه شدگان مهلت دهد تا زمانی که آنچه را که وعده داده شده، یا عذاب یا قیامت را ببینند"، آنگاه به زودی خواهد دانست چه کسی جایش بد تر و سپاهش ناتوان تر است. (۷۵ : ۱۹)
هرکس با گناه به حضور پروردگارش برسد دوزخ جایگاه اوست که نه در آن میمیرد و نه زنده می ماند، و هرکس با ایمان و عمل صالح در پیشگاهش حاضر شود دارای درجات عالی است.
در باغهای جاوید که جویباران در آن جاریست همواره خواهد بود، این است پاداش کسی که خود را پاک گرداند. (۷۶-۷۴ : ۲۰)

اخبار گذشته را بدین صورت بر تو باز می گوئیم، از جانب خود قرآن را بتو دادیم، هرکس از آن روی بگرداند، روز قیامت بارسنگینی را همواره بردوش خواهد کشید و در روز رستاخیز این بار برای آنان گران است.

روزی که در صور دمیده شود، گنهکاران را با چشم کبود در آنجا گرد آوریم، آنها آهسته با یکدیگر می گویند، که جز ده روز درنگ نکرده اند.

ما بدانچه می گویند آگاه تریم، چون آن کس که راه بهتری داشته، خواهد گفت: شما جز یک روز درنگ نکرده اید.

از تو درباره کوهها سؤال می کنند، بگو: " پروردگارم آنها را متلاشی خواهد کرد، و چنان صاف و هموارش می کند که پستی و بلندی در آن نخواهی دید."

در آن روز همه پیرو دعوت کننده می شوند و انحرافی در میان نیست، و تمام صداها در برابر خدای رحمان خاشع شود، و جز صدای آهسته نخواهی شنید، در آن روز شفاعت هیچ کس سودی نبخشد، جز آن کس که خداوند رحمان به او اجازه دهد و گفتار او را بیسندد، گذشته و آینده آنها را می داند، ولی آنها به او وقوفی ندارند، همه چهره ها در پیشگاه خداوند زنده پاینده خاضع است و آن که بار ستم بردوش داشته باشد مأیوس و زیانکار است، و آن که نیکوکار و مؤمن است نباید از ستم و کاستی درحقتش بترسد.

بدین گونه قرآنی عربی نازل کردیم و هشدارهای گوناگون در آن بیان داشتیم، باشد که بخود آیند و تذکری برای آنها باشد. (۱۱۳-۹۹: ۲۰)

انسان شتابکار آفریده شده است، ولی شتاب نکنید بزودی آیات خود را بشما نشان خواهیم داد.

می گویند: " اگر راست می گوئید این وعده کی فرا می رسد؟"

کافران زمانی که نتوانند آتش را از چهره و پشت خود برطرف کنند و یاری نشوند، دریابند.

آری ناگاه به سراغشان می آید، و مبهوتشان می کند، نه می توانند آن را برطرف سازند و نه مهلتی درکار است.

(۴۰-۳۷: ۲۱)

در روز رستاخیز ترازوهای عدل می نهیم و به هیچکس کمترین ستمی نمی شود، و اگر عملی

به مقدار سنگینی یک دانه خردل باشد، آن را به حساب خواهیم آورد، که حساب رسی ما کافی

است. (۴۷: ۲۱)

آنان که از پروردگارشان درنهان بیم دارند، از قیامت هراسانند. (۴۹: ۲۱)

روزی که آسمان را چون طوماری درهم پیچیم، همانگونه که آفرینش را آغاز کردیم، آنرا باز گردانیم،

این وعده ایست که ما داده ایم و قطعاً به آن وفا خواهیم کرد. (۱۰۴: ۲۱)

ای مردم از (نافرمانی) پروردگارتان بپرهیزید که زلزله قیامت هنگامه بزرگی است، روزی

که آنرا ببینید، مادران شیرده، کودکان شیرخوارشان را از یاد خواهند برد، و زنان باردار،

بارخود را بر زمین گذارند و مردم را مست خواهی دید، حال آنکه مست نیستند، ولی عذاب خدا

شدید است.

بر شیطان مقرر شد که هرکس با او دوستی کند، به گمراهی افکند و بر آتش سوزان رهنمودش شود.

ای مردم اگر از برانگیخته شدن شک دارید، بدانید: که ما شما را از خاک آفریدیم، پس آنگاه از نطفه، آنگاه

از لخته خونی، و سپس از پاره گوشتی، شکل نا یافته و شکل یافته، تا (قدرت خود را) بر شما آشکار کنیم،

و جنینهایی را که بخواهیم تا زمانی معین در رحم مادران نگهداریم، آنگاه شما را بصورت طفلی برون

آوریم، تا به حد رشد و بلوغ برسید، در این میان بعضی از شما میمیرند، و بعضی آنقدر عمر می کنند

که به اوج فرتوتی و پیری می رسند، آنچنان که چیزی از آموخته های خود را به خاطر نخواهند داشت.

زمین را خشک و مرده می بینی، اما زمانی که باران را بر آن بفرستیم بحرکت می آید و رشد می کند، و انواع

گیاهان زیبا را برویاند. این بخاطر آنست که بدانید خدا حق است و مردگان را زنده می کند و بر هر

چیز تواناست، و برآستی در رستاخیز شکی نیست، و خداوند تمام کسانی را که در قبرها آرمیده

اند زنده می کند.

گروهی از مردم بدون هیچ دانشی و راهنمایی و کتاب روشنگری درباره خدا به مجادله برمی خیزند، آنها از سر تکبر مردم را از راه خدا گمراه می کنند، که در دنیا برایشان رسوائی است و در آخرت عذاب آتش را به آنها می چشانیم، این کیفر اعمالی است که پیش از این کرده ای و خداوند هرگز به بندگان ستم نخواهد کرد. (۱۰-۱: ۲۲)

خداوند در روز رستاخیز میان مؤمنان و یهودیان و صابئان و ترسایان و گبران و مشرکان داوری می کند، چرا که خدا بر هر چیز گواه است. (۱۷: ۲۲)

و کافران همیشه به آن شک دارند، تا ناگهان قیامت فرا رسد، و یا عذاب روز بی پایان بر آنها فرود آید.

فرمانروائی آن روز مخصوص خداست و بین آنها داوری می کند، اما مؤمنان نیکوکار در باغهای پر نعمتی حضور دارند. و برای کافران و تکذیب کنندگان آیات ما عذاب خوارکننده ایست. (۵۷ - ۵۵: ۲۲)

آگاه باشید که آنچه در آسمانها و زمین است، از آن خداست، او احوال شما را می داند، و روزی که بسوی او باز گردید، همگان را از اعمالشان آگاه می سازد، و خداوند بهر چیز آگاه است.

(۶۴: ۲۴)

روزی که در صور دمیده شود، تمام کسانی که در آسمانها و زمین هستند به وحشت درآیند، جز آنان که خدا بخواهد، و همگی با ذلت و خواری در پیشگاه او بیایند.

کوهها را بنگری و آنها را بی حرکت تصور کنی، در صورتی که مانند ابر در حرکت هستند، این صنع خداوندی است که همه چیز را محکم ساخت، برستی که او از کارهائی که انجام می دهد با خبر است.

هرکس کار نیکی انجام دهد، پاداشی بهتر از آن یابد، و آنان از وحشت آن روز در امان هستند، و آنان که کار بد انجام داده اند به رو در آتش سرنگون شوند، آیا جز بر وفق اعمالتان جزا خواهید داشت؟ (۹۰ - ۸۷: ۲۷)

روزی که قیامت برپا می شود، گناهکاران به نا امیدی فرو شوند، و هیچ بتی شفیع آنها نمی شود، و دیگر به بتهایشان باور نخواهند داشت، در آن روز که قیامت برپا می شود، از یکدیگر جدا می شوند، اما مؤمنان نیکوکار در باغی شادمان و مسرور خواهند بود، و اما آنهایی که به آیات ما و دیدار آخرت کافر شدند در عذاب الهی احضار خواهند شد. (۱۶ - ۱۲: ۳۰)

روزی که قیامت برپا شود گنهکاران سوگند یاد می کنند که جز ساعتی درنگ نداشته اند، آری اینچنین از درک حقیقت محروم می شوند، عالمان مؤمن می گویند: " شما بفرمان خدا تا روز قیامت درنگ کردید، و اکنون روز رستاخیز است، ولی شما نمی دانستید."

در آن روز پوزش ستمکاران سودی ندارد و توبه آنان پذیرفته نخواهد شد، ما در این قرآن هرگونه مثلی آوردیم و اگر آیه ای برای آنها بیاوری، کافران خواهند گفت: " شما یاوه گویانی بیش نیستید." خداوند اینگونه بر دل‌های نادانان مهر می زند، پس صبر پیشه کن که وعده خدا حق است و هرگز آنان که ایمان ندارند تورا سبکسار نگردانند. (۶۰-۵۵: ۳۰)

بگو: " پروردگار ما، همه ما و شما را گرد می آورد، پس آنگاه در میان ما بحق داوری می کند، زیرا او حکم کننده داناست. (۲۶: ۳۴)

می گویند: " اگر راست میگوئید این وعده چه وقت فرا می رسد؟ "

بگو: " آن روز که میعاد شماست، ساعتی به پس یا به پیش نخواهد افتاد. " (۳۰-۲۹: ۳۴)
خداست که باها را بفرستد تا ابرها را برانگیزند، آنرا بسرزمینهای مرده برانیم و زمین مرده را به آن زنده کنیم، رستاخیز هم بدین گونه است. (۹: ۳۵)

ما مردگان را زنده می کنیم و اعمالی را که پیش از این کرده اند و آثارشان را می نویسیم و هر چیزی را در کتاب مبین شمار کرده ایم. (۱۲: ۳۶)

می گویند: " اگر راست می گوئید این وعده (قیامت) کی خواهد بود؟ "

اینان یک بانک مرگبار را انتظار می کشند، تا هنگامی که سرگرم جدل هستند آنها را در خود بگیرد، در آن دم نه فرصت وصیت دارند، و نه قادرند نزد کسان خود بازگردند، و به محض آن که در صور دمیده شود، فی الفور از قبرها بیرون می آیند، و شتابان به سوی پروردگارشان می روند، و می گویند: " وای بر ما! چه کسی ما را از خوابگاهمان برانگیخت؟ این همان وعده خدای رحمان است و رسولان همه راست می گفتند.

جز بانکی سهمناک نخواهد بود، و سپس همه نزد ما حاضر می شوند، آن روز به کسی ستم نمی شود و جز هم مانند کاری که کرده اند پاداش نمی یابند. (۴۸-۵۴: ۳۶)

و چون آنها را پند دهی نپذیرند، و چون معجزه ای ببینند مسخره کنند، و گویند: " این جز جادویی آشکار نیست، چگونه وقتی مردیم و خاک شدیم باز زنده خواهیم شد، یا نیاکانمان نیز. "

بگو: " آری شما خوا و درمانده می شوید. " فقط با یک بانگ به ناگهان می نگرید و می گوئید: " وای بر ما، این روز جزاست. " این همان روز داوریست که دروغش می پنداشتید. (۲۱-۱۳: ۳۷)

در صورتی که دمیده شود آسمانیان و زمینیان بی هوش می شوند مگر آنها که خدا بخواهد، و چون بار دیگر در آن دمیده شود، ناگهان بپا خیزند و درنگرند، و زمین به نور پروردگار روشن شود، و نامه اعمال را در میان بگذارند، و پیامبران و گواهان را بیاورند، و در میان آنها بحق داوری شود، و بر کسی ستم نخواهد شد.

به هر کس معادل کردارش داده شود، او به اعمال انجام شده آگاه تر است، و کافران گروه گروه به جهنم رانده شوند، وقتی به دوزخ برسند، درهای آن باز شود و مأموران دوزخ به آنان گویند: "مگر از خودتان رسولانی برایتان نیامد، تا آیات پروردگارتان را برایتان بخوانند و از دیدار این روز بیم دهند؟" گویند: "آری." لکن دیگر فرمان عذاب بر کافران مسلم شده است.

گفته شود: "از درهای جهنم داخل شوید و برای همیشه در آن بمانید، متکبران را چه بد جایگاهی است. آنان که برای پروردگارشان تقوا داشته اند، گروه گروه به بهشت برند و چون بدانجا رسند، درهایش گشوده شود و نگهبانان بهشت به آنها گویند: "سلام بر شما، خوش باشید، به بهشت جاودانه داخل شوید."

گویند: "سپاس خدای را که وعده اش به ما راست بود، و زمین را میراث ما قرار داد، و در هر جای بهشت که بخواهیم سکنا می گزینیم."

چه پاداش نیکویی است برای عمل کنندگان، و فرشتگان را بنگری که برگرد عرش حلقه زده اند و به ستایش خدای خود تسبیح می گویند، و در میان آنها به حق داوری کنند و گفته شود:

"سپاس خدای را که پروردگار جهانیان است. (۷۵-۶۸ : ۳۹)

خدا را با ایمان خالص بخوانید اگر چه کافران را خوش نیاید، فرابرنده درجات، صاحب عرش که وحی را به فرمان خود به هریک از بندگانش که بخواهد القا می کند تا مردم را از روز قیامت بترساند. آن روز که همگان آشکار شوند، چیزی از آنها از خدا پوشیده نخواهد ماند، در آن روز فرمانروائی از آن کیست؟ - از آن خداوند یکتای قهار.

در آن روز هر کس در برابر اعمالش جزا می بیند، در آن روز ستمی وجود ندارد، برآستی حساب رسی خدا سریع است.

آنها را از روز قیامت بترسان، آنگاه که جانها به لب آید و اندوه خود فرو خورند، ستمکاران را نه دوستی وجود دارد و نه شفיעی که شفاعتش پذیرفته شود.

خدا خیانتکاری دیدگان و آنچه را دلها نهان داشته اند می داند، خدا برآستی داوری می کند، کسانی که غیر او خوانده می شوند، هیچ داوری نتوانند، زیرا خدا شنوای بیناست. (۲۰-۱۴ : ۴۰)

ما رسولان خود و مؤمنان را در زندگی دنیا و روزی که گواهان برخیزند یاری می کنیم.

روزی که پوزش ستمگران سودی ندهد، لعنت و سرای بد برای آنهاست. (۵۲-۵۱: ۴۰)

مسلماً قیامت می آید و تردیدی در آن نیست، ولی بسیاری از مردم ایمان نمی آورند. (۴۰: ۵۹)

روزی که دشمنان خدا را برای راندن به سوی آتش گرد آورند، و آنها بازداشت شوند، و آنگاه که به آتش برسند، گوش و چشم و پوستشان علیه آنها و برکردارشان گواهی دهند، آنها به پوستهای خود گویند: "چرا علیه ما گواهی دادید؟" پاسخ دهند: "خدائی که هر موجودی را به سخن درآورده و نخستین بار شما را آفرید، ما را گویا ساخته است." و بازگشتشان بسوی اوست.

گمان شما این نبود که گوش و چشم و پوستتان علیه شما گواهی دهند، بلکه خدا را به غالب اعمالی که انجام می دادید بی خبر می دانستید و آنها را نهان می داشتید، این پنداری بود که به پروردگارتان داشتید که هلاکتان کرد و در شمار زیانکاران قرار گرفتید. (۲۳-۱۹: ۴۱)

علم به قیامت را تنها خدا دارد، و هیچ میوه ای از غلافش بیرئن نمی آید و هیچ ماده ای باردار نمی شود و نمی زاید، مگر به علم و آگاهی او، روزی که آنها را ندا دهد: "که شریکان من کجایند؟" گویند: "ما به درگاه تو اعلام کردیم که از ما کسی بر شرک گواهی نمی دهد." (۴۱: ۴۷)

خداست که کتاب و میزان را بحق نازل کرده است، تو چه می دانی شاید قیامت نزدیک باشد.

آنان که قیامت را باور ندارند، در رسیدن آن شتاب می کنند، و آنان که ایمان آورده اند، از آن بیمناکند و می دانند که حق است، آگاه باش آنان که درباره قیامت جدال می کنند، درگمراهی دور و درازی هستند.

(۱۸-۱۷: ۴۲)

وکسی که خدا او را به گمراهی واگذارد، بعد از خدا، هیچ یاور و پشتیبانی نخواهد داشت و ستمگران را خواهی دید که چون عذاب را مشاهده کنند می گویند: "آیا راه بازگشتی وجود دارد؟" آنها را خواهی دید که برآتش عرضه شوند و خوار و خاضعانه زیر چشمی نگاه می کنند، و مؤمنان می گویند: "زیانکاران کسانی هستند که در روز قیامت، خود و کسانشان زیان دیده اند." آگاه باش ستمکاران به عذاب ابدی گرفتارند، و در برابر خدا یارانی ندارند که یاریشان کنند، و کسی را که خدا گمراه سازد، هیچ راه نجاتی ندارد.

پیش از فرا رسیدن روزی که از جانب خدا راه بازگشتی در آن نیست، پروردگارتان را اجابت کنید، در آن روز نه پناهی خواهید داشت و نه مدافعی. (۴۷-۴۴: ۴۲)

گفتند: "جز زندگی دنیا چیزی در کار نیست، زندگی می کنیم و می میمریم و جز دهر (قوانین طبیعت) هلاکمان نمی کند." آنان بدان علم ندارند و جز در وهم و خیال نیستند.

چون آیات روشن ما بر آنها خوانده شود، دلیلی در برابر آن ندارند جز اینکه بگویند: "اگر راست می گوئید، نیاکان ما را به زندگی برگردانید."

یگو: "خدا شما را زنده می کند و باز می میراند و بار دیگر در قیامت که تردیدی در آن نیست- جمعتان می کند، ولی اکثر مردم نمی دانند."

فرمانروائی آسمانها و زمین از آن خداست، روزی که قیامت برپا شود اهل باطل زیان خواهند کرد.

در آن روز هر گروهی را خواهی دید که به زانو درآمده اند و هر امتی برای گرفتن نامه اعمالش خوانده شود، و در آن روز در برابر آنچه انجام داده اید جزا خواهند داد: "این نامه ماست که به حق سخن می گوید، زیرا کارهایی که می کردید می نوشتیم."

پروردگار مؤمنان نیکوکار را به رحمت خود واصل کند و این رستگاری آشکار است. اما کافران! مگر آیات من بر شما خوانده نشد که شما تکبر کردید و مردمی گناهکار بودید؟ و چون گفته می شد که وعده خدا راست است و در قیامت شکی نیست، می گفتید: "ما نمی دانیم قیامت چیست؟" ما فقط گمانی داریم و به یقین نرسیده ایم.

اعمال زشتی که کرده اند در نظرشان آشکار شود، و آنچه را مسخره می کردند آنها را احاطه کند، گفته شود: "امروز شما را از یاد بردیم همان طور که شما دیدار امروزتان را از یاد برده بودید، جایتان آتش است و هیچ پآوری ندارید."

این از آنست که آیات خدا را به مسخره گرفتید و زندگی دنیا شما را فریفت، لذا امروز از آن بیرونشان نبرند، و هیچ عذری از آنان نپذیرند.

سپاس خدای را که آفریدگار آسمانها و زمین و پروردگار عالمیان است، در آسمانها و زمین بزرگی از آن اوست، و او نیرومن فرزانه است. (۴۵: ۲۴-۳۵)

ق

سوگند به قرآن مجید، آنها از این که هشدار دهنده ای از میان خودشان آمد در شگفت شدند. کافران گفتند: "این چیز عجیبی است، آیا پس از مردن و خاک شدن دوباره زنده می شویم؟ این بازگشت از محالات است." ما می دانیم آنچه را زمین از آنها می کاهد و کتابی که همه چیز در آن محفوظ است نزد ماست.

آنگاه که حق بسراغشان آمد، دروغش به حساب آوردند و چنان شد که در کارشان سرگردان ماندند. مگر آسمان را بر فراز سرشان نمی نگرند که چگونه بنایش نهادیم و آن را آراسته ایم بی آنکه شکافی در آن باشد، و زمین را بگسترانیم و کوههای بلند در آن بیفکنیم و گیاهان گوناگون با طراوت در آن برویانیم،

تا بینش و پندی باشد، برای بنده ای که به حق رو آورد، و از آسمان آبی پُر برکت فرستادیم و بدان باغها و دانه های درو شدنی و نخلهای بلند و خوشه های برهم نهاده، برای رزق بندگان برویاندیم و زمین مرده را زنده کردیم و خروج از گور نیز چنین است. (۹- ۱ : ۵۰)

ما انسان را آفریدیم و از وسوسه های نفس او آگاهییم و از رگ گردنش به او نزدیکتریم، چرا که دو فراگیرنده برجانب راست و چپش نشسته اند و اعمالش را فرا می گیرند، کلامی نمی گوید، مگر آنکه مراقبی درکنارش حاضر است، و برآستی سكرات مرگ فرا رسید، این همان چیزی است که از آن گریز داشتی، و در صوردمیده شد، این روز موعود است، به همراه هرکس که وارد شود سوق دهنده و گواهی است، و تو از این غافل بودی، و ما (اکنون) از (چشم) تو پرده برداشتیم، و امروز چشمانت تیزبین شده است.

قرین او بگوید: " این عمل توست نزد من، که آماده اش کرده ام." نا سپاسان لجوج را به جهنم دراندازید - همان بازدارنده خیر، متجاوز و شکاک را، آنکه با خدا معبود دیگر قرار داده است، در عذاب سخت بیاندازید.

همنشین او گوید: " پروردگار! من اورا به سرکشی وادار نکردم، او خود سخت درگمراهی بود." فرماید: " درمقابل من مجادله نکنید، که پیش از این عذاب را به شما وعده داده بودم، وعده من تغییر پذیر نیست، و هرگز به بندگانم ستم نخواهم کرد.

روزی که به جهنم بگوئیم: " آیا پُر شدی؟" می گوید: " آیا باز هم هست؟" بهشت را برای اهل تقوا نزدیک آرند تا دور نباشد، این همان وعده ایست که به هر توبه کننده پرهیزکاری داده شده بود، آنهایی که درنهمان از خدای رحمان نترسند، و با دلی توبه کار آمده باشند: " سلامت وارد بهشت شوید، که این روز جاودانگی است." در آنجا هرچه بخواهند هست و از آن بیشتر نزد ما باشد. (۵- ۳ : ۱۶ : ۵۰)
روزی که همگان صیحه راسنین را می شنوند، روز خروج است، زنده می کنیم و می میرانیم، و بازگشت نزد ماست. (۴۳- ۴۲ : ۵۰)

روزی که زمین شکافته شود، و آنها به شتاب بیرون آیند، این گردآوری برای ما آسان است. ما به آنچه می گویند آگاهتریم و تو مأمور نیستی که آنها را به اجبار وادار کنی، آن کس را که از عذاب من می ترسد، به وسیله قرآن اندرز ده. (۴۵- ۴۴ : ۵۰)

سوگند به بادهایی که خاک می پراکند، سوگند به ابرهای گرانبار، سوگند به فرشتگان تقسیم کننده کارها، که آنچه را به شما وعده داده است راست باشد، و روز جزا آمدنی است.

سوگند به آسمان پُر ستاره، که درگفتار گونه گون هستید، هر که از حق منصرف شود، منصرفش خواسته اند. مرگ بر دروغگویان، و آنان که در بی خبری و جهل فرو رفته اند.

می پرسند: "روز جزا کی می رسد؟" روزیست که بر آتش عذاب می شوند.

- عذاب خود را بچشید، این همان چیزی است که برای آن شتاب داشتید، اهل تقوا در باغها و چشمه سارهای بهشت مستقر شده اند، و آنچه را پروردگارشان ارزانی داشته است، دریافت کرده اند، زیرا که آنها پیش از این نیکوکار بوده اند.

آنها اندکی از شب را می خفتند، سحرگاهان به استغفار می آمدند، و در اموالشان حقی برای سائل و محروم منظور داشتند.

اهل یقین را در زمین و نیز در وجود خودتان عبرت‌هاست، آیا نمی بینید؟ (۲۱-۱: ۵۱)

روزی که مردان و زنان با ایمان را بنگری که نور آنها پیشاپیش و در سمت راستشان به سرعت حرکت کند، در آن روز شما را به باغهایی بشارت باد که در آن نهرها جاریست و جاودانه در آن خواهید ماند، این پیروزی بزرگی است.

روزی که مردان و زنان منافق به مؤمنان می گویند: "بر ما نظر کنید تا از نور شما بهره مند شویم.

"گفته شود: "به عقب باز گردید و کسب نور کنید." در این هنگام دیواری میان آنها کشیده شود که دری دارد، درونش رحمت و برونش عذاب. آنها را صدا زنند که مگر ما با شما نبودیم؟ گویند: "آری" ولی شما خودتان را فریفتید و منتظر ماندید و شک آوردید و آرزوها فریبتان داد تا فرمان خدا در رسید، و شیطان شما را در برابر خدا فریب داد، پس امروز نه از شما غرامت پذیرفته شود و نه از کافران و جایگاه شما آتش است، که شایسته شماسست و چه بد جایگاهی است. آیا وقت آن نرسیده است که دل‌های مؤمنان در برابر ذکر خدا خاضع گردد؟ و مانند کسانی نباشند که پیش از این به آنها کتاب داده شد و پس از زمان طولانی که بر آنها گذشت قلبهایشان سخت شد و بیشترشان فاسق شدند.

بدانید که خداوند زمین مرده را زنده می کند، ما نشانه ها را برای شما بیان کردیم، باشد که بیان‌دهید. (۱۷-۱۲: ۵۷)

آیا خبر پیشینیان که کافر شدند به شما نرسید، که کيفر کار خود را چشیدند، و عذاب دردناکی برای آنها بود؟ و این کيفر آن بود که چون رسولانشان دلایل واضح برای آنها آوردند، گفتند: "آیا بشری می خواهد ما را هدایت کند؟" به این ترتیب کافر شدند و روی برتافتند، خداوند بی نیاز و شایسته ستایش است. کافران گمان بردند که هرگز برانگیخته نخواهند شد.

بگو: " آری سوگند به پروردگارم که همه شما برانگیخته خواهید شد، و خبر آنچه را که مرتکب شده اید، به شما می دهند، این کار برای خدا آسان است.

به خدا و رسول او و نوری که نازل کرده ایم ایمان بیاورید، که خداوند به آنچه انجام می دهید آگاه است. آن روز که شما را گرد آورد، روز مغیونی است، هرکس که به خدا ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده باشد، گناهانش بخشیده شود، و او را به باغهایی وارد کند که جویباران در آن جاریست و جاودانه در آن خواهد ماند، این رستگاری بزرگی است. (۹- ۵ : ۶۴)

پرسنده ای از عذاب قیامت پرسید، که برای کافران است، و کسی نمی تواند از آن جلوگیری کند، که از خدای مالک آسمانهاست، فرشتگان و روح در روزی که به درازای پنجاه هزار سال است به سویش بالا می روند. پس به نیکوئی صبر کن، که آنها بعیدش می بینند، و ما نزدیک، روزی که آسمان چونان فلز گداخته ، و کوهها همچون پشم رنگین متلاشی شود، و یار از یار نپرسد، با آنکه آنها را نشانشان دهند، گناهکار آرزو کند، کاش می توانست فرزند و همسر و برادر و خویشانی که پناهش دادند و همه زمینیان را در برابر عذاب آن روز عوض دهد، تا نجات یابد. اما چنین نیست آن شعله های سوزان است، پوست سر را برکنند، و مخالف و معاند و مال اندوز را بخواند.

انسان کم طاقت آفریده شده است، هنگامی که بدی به او برسد بیتابی کند، و چون خیری به او رو آورد، بازدارنده باشد، مگر نمازگزاران، که پیوسته نماز گزارند، و آنهایی که در اموالشان حق معلومی برای سائلان و محرومان معین شده است.

کسانی که به روز جزا ایمان آوردند، و از عذاب پروردگارشان می ترسند، زیرا خود را از عذاب پروردگار در امان نمی دانند، کسانی که شرمگاه خود را حفظ می کنند، جز بر همسران و کنیزانشان که در این باره ملامتی برای ایشان نیست.

هرکس غیر از این را بخواهر متجاوز است.

و امانت داران و حافظان پیمان، و شهادت دهندگان به حق، و آنان که بر نمازشان مراقبت دارند.

اینان در باغهای بهشت گرامی و محترمند. (۵- ۳ : ۱ : ۷۰)

هنگامه دمیده شدن در صور روز سختی است و بر کافران آسان نیست. (۱۰- ۸ : ۷۴)

هرکس در گرو اعمال خویش است، مگر " اصحاب یمین " که در بهشت با یکدیگر از گناهکاران می پرسند:

" چه چیز شما را به " سقر " در آورد؟"

گویند: " ما از نمازگذاران نبودیم، و مستمند را اطعام نمی کردیم، با اهل باطل به بطالت می گذرانیم، پیوسته روز جزا را تکذیب می کردیم، تا مرگمان فرا رسید." چنین است که شفاعت شفیعان سودشان ندهد. (۴۸ - ۳۸ : ۷۴)

سوگند به روز قیامت، سوگند به نفس ملامتگر، آیا انسان گمان می کند که استخوتنهایش را گرد نخواهیم آورد؟ آری قادریم انگشتانش را موزون و مرتب کنیم ، بلکه آدمی می خواهد درگناه مداومت داشته باشد، می پرسد روز قیامت کی خواهد بود: در آن روز چشم خیره شود، و ماه نورش را واگذارد، و خورشید و ماه بهم برآیند.

در آن روز انسان می گوید: " راه فرار کجاست؟" هرگز گریزگاهی وجود ندارد، در آن روز فرارگاه به سوی پروردگار توست، و در آن روز انسان را از پیش فرستاده ها و بازمانده هایش آگاه می کند، اگر چه عذرهایی بتراشد. (۱۵ - ۱ : ۷۵)

آری شما دنیا را دوست دارید و آخرت را وا می گذارید، در آن روز چهره هائی شاداب و مسرور، به سوی پروردگارش می نگرد، و چهره هائی نیز درهم کشیده است، یقین کند آسیبی کمرشکن به او می رسد، آری چون جان به گلو برسد، گفته شود چه کسی نجاتش دهد؟ یقین کند هنگام فراق است، و ساقها بهم در پیچد، در آن روز راندن به سوی پروردگارت خواهد بود. (۳۰ - ۲۰ : ۷۵)

سوگند به فرستاده شدگان پی درپی، سوگند به فرشتگانی که همچون تند باد می روند، سوگند به نیکو نشرکنندگان، سوگند به تمیز دهندگان، سوگند به آنها که یاد خدا را می آموزند، تمام کردن حجت، یا بیم دادن را، بی گمان وعده ها واقع خواهد شد، آنگاه که ستارگان محو شوند، و آنگاه که آسمان بشکافد، و آنگاه که کوهها برکنده شود، و آنگاه که رسولان را وقت معین شود، برای چه روزی؟ برای روز داوری، چه دانی روز داوری چیست؟ در آن روز وای بر تکذیب کنندگان. (۱۵ - ۱ : ۷۷)

روز قیامت وعده گاه همگان است، روزی که در صور دمیده شود، و گروه گروه به محشر درآیند، و درهای آسمان گشوده شود، و کوهها به حرکت آیند و چونان سراب شوند.

(۲۰ - ۱۷ : ۷۸)

در آن روز که جبرئیل و فرشتگان به صف درآیند، کسی جز به اذن خدای رحمان و سخن حق چیزی نمی گوید، آن روز حق است، هرکس را که توانی باشد، راه به سوی پروردگارش می برد، ما شما را از عذابی نزدیک

هشدار می دهیم، که روزی بیاید که انسان آنچه را پیشا پیش به دست خود راهی کرده است می بیند، و کافر خواهد گفت: "کاش خاک بودم." (۷۸:۳۸-۴۰)

سوگند به فرشتگانی که روح را به شدت از بدنها جدا بر می کشند، سوگند به فرشتگانی که روح را با مدارا و نشاط جدا می سازند، سوگند به فرشتگانی که شناورند، سوگند به فرشتگانی که در اجرای فرمان الهی بر یکدیگر سبقت می گیرند، و امور را به سامان می آورند.

در آن روز که صدائی ترسناک همه چیز را بلرزاند، درپی آن حادثه دیگر رخ دهد، که دلها را اضطرابی سخت فرا گیرد، و چشمها از ترس خیره شوند، گویند: "آیا ما باز هم بزندگی باز می گردیم، پس از آنکه بصورت استخوان پوسیده درآمدیم؟" می گویند: "اگرچنان شود باز هم زیان کرده ایم." ولی این بازگشت تنها با یک صدای مهیب واقع می شود، و ناگهان همه بر عرصه محشر ظاهر شوند. (۷۹:۱-۱۴)

در آن روز که آن صدای مهیب برآید، انسان از برادر، مادر، پدر، همسر و فرزندش فرار می کند.

در آن روز هرکس گرفتار خویش است، در آن روز رخسارهایی نورانی، خندان و مسرور است، و چهره هائی که در آن روز غبارآلود و دود آنها را پوشانده است، آنان کافران بدکارند.

(۸۰:۳۳-۴۲)

آنگاه که زمین به سختی به لرزه درآید، و بار سنگینش را بیرون نهد، انسان بگوید: "زمین را چه روی داده است؟" در آن هنگام زمین اخبار خود را بازگو کند، چرا؟! که خداوند به او چنین وحی کرده است.

در آن روز مردم پراکنده از گورها درآیند تا نظاره گر اعمالشان باشند.

هرکس به اندازه ذره ای کار نیک کرده باشد، پاداش آن را خواهد دید، و هرکس به اندازه

ذره ای کار بد کرده باشد، کیفر آن را خواهد دید. (۹۹:۱-۸)

دوزخ و بهشت:

آری زشتکاری که آثار کار زشتش سراسر وجودش را بگیرد از دوزخیان است، و جاودانه در آنجا خواهد ماند.

آنهایی که ایمان آورده اند و کارهای نیک و شایسته کرده اند، آنان اهل بهشتند و در بهشت جاوید، همیشه متنعم خواهند بود. (۸۲ - ۸۱ : ۲)

آیا پنداشتید که به بهشت داخل می شوید، بی آنکه چون پیشینیان به سختی تنگدستی و رنجوری گرفتار شوید؟ شائد و مشکلات آن چنان امتهای پیشین را احاطه می کرد که پیامبر و مؤمنان ملتزمش گفتند: " پس باری خدا چه هنگام است؟ بدانید یاری خدا نزدیک است. (۲ : ۲۱۴)

آیا تصورتان این بود که بی آنکه خداوند مجاهدان و صابران شما را معلوم گرداند، وارد بهشت خواهید شد؟ (۳ : ۱۴۲)

آنان که از آتش در امان ماندند و به بهشت وارد شدند بی گمان رستگارند، و زندگی دنیا چیزی جز مایه فریب نیست. (۳ : ۱۸۵)

مؤمنان و شایسته کاران بهشتیانند، و جاودانه در آن خواهند ماند، و ما کسی را پیش از توانش تکلیف نکنیم، و کینه را از دل‌هایشان می زدائیم، آنگاه که جویباران از زیرپایشان جریان دارد، گویند: " سپاس خداوندی را که ما را به اینجا راهبر شد، و اگر رهنمونمان نشده بود، هدایت نمی یافتیم، فرستادگان پروردگار ما بحق آمدند. " آنگاه آنها را ندا در دهند که:

" این بهشت را به پاداش کردارتان به شما داده اند. "

بهشتیان به دوزخیان ندا کنند که درست بود آنچه پروردگار به ما وعده داد، آیا وعده های پروردگار به شما نیز درست بود؟ گویند: " آری! " و آنگاه ندا دهنده ای در میان آنها ندا دهد: " لعنت خدا برستمکاران، به بازدارندگان راه خدا و خواستاران راه کج که به آخرت کافرنند. "

درمیانشان حایلی است، و بر بلندیا مردانی هستند که همه را از سیمایشان می شناسند، و بهشتیان را ندا دهند: " سلام بر شما، " اینان با آنکه آرزویش را دارند، ولی هنوز بدان درنیامده اند، و چون چشمشان به دوزخیان افتد، بگویند: " پروردگار! ما را در شمار ستمکاران قرار مده. "

و بر بلندی ایستادگان مردانی را که از سیمایشان می شناسند، ندا دهند و گویند: " مال اندوزی و کبر به حالتان سودمند نبود، آیا اینها همان کسانی هستند که سوگند یاد می کردید که رحمت خدا هرگز شامل حالشان نخواهد شد؟ " بدون بیم و اندوه به بهشت داخل شوید. " (۴۹ - ۴۲ : ۷)

دوزخیان به بهشتیان ندا دهند که: " اندکی آب، یا از آنچه خدا به شما روزی داده، ما را بهره مند کنید." گویند: " خداوند اینها را بر کافران حرام کرده است."

ما نیز امروز آنان را که آئین خود را بازیچه پنداشتند و زندگی دنیا فریشتان داد، فراموش می کنیم، همانطور که آنها دیدار چنین روزی را از یاد بردند، و آیات ما را منکر شدند. (۵۱-۵۰: ۷)

روزی بیاید که هیچ کس جز به اذن او (خدا) سخن نگوید، بعضی از آنها تیره روز و گروهی سعادتمندند، اما تیره روزان در آتشند، و در آن ناله و فریاد کنند، تا آسمان و زمین برپاست جاودانه در آن خواهند ماند، مگر پروردگارت جز آن بخواهد- پروردگارت هر چه اراده کند، آنرا انجام دهد.

و تا آسمان و زمین برپاست سعادتمندان جاودانه در بهشت خواهند ماند -

مگر پروردگارت جز آن بخواهد - عطائی است بی انقطاع.

از آنچه اینان می پرسند، در شک مباش، آنها نمی پرسند جز همانگونه که نیاکانشان می پرسیدند، ما نصیب آنان را بی کم و کاست خواهیم داد. (۱۰۹-۱۰۵: ۱۱)

آیا کسی که می داند آنچه از طرف پروردگارت بر تو نازل شده حق است، مانند کسی است که نابیناست؟ تنها خردمندان پند می گیرند:

کسانی که به پیمان خدا وفا می کنند، و پیمان شکن نیستند، و آنان که پیوندهائی را که خدا به آن امر کرده است برقرار می دارند، و از نافرمانی پروردگارشان می ترسند، و از سختی حساب بیم دارند، و آنان که به طلب خشنودی پروردگار صبر می کنند و نماز برپا می دارند و از آنچه نصیبشان کرده ایم در پنهان و آشکار انفاق می کنند و با نیکبها بدبها را از بین می برند، عاقبت صاحب سرای دیگرند.

بهشتهای جاویدان که خود و پدران، همسران و فرزندان صالح آنها به آن داخل می شوند، و فرشتگان از هر دری برآنان وارد می شوند: سلام بر شما به خاطر صبر کردنتان، عاقبت چه خوب جایگاهی نصیبتان شد.

و آنان که پس از پیمان بستن با خدا پیمان شکنی می کنند، پیوندهائی را که خدا به استقرارشان فرمان داده است قطع می کنند، و در زمین فساد به بار می آورند، در سرای دیگر گرفتار لعن و بد فرجامی می شوند.

(۲۵-۱۹: ۱۳)

وصف بهشتی که به متقیان داده شده است: نهرها در آن جاریست و میوه و سایه اش دائمی است،

این سر انجام اهل تقواست، و عاقبت کافران آتش است. (۳۵: ۱۳)

مؤمنان صالح را به باغهایی درآوردند که جویباران در آن جاریست و جاودانه به اراده پروردگار در آن خواهند ماند، و تحیاشان در آن سلام است. (۲۳: ۱۴)

اهل تقوا درباغها و کنار چشمه ها هستند، به سلامتی و ایمنی به آن وارد شوند، آنچه در دلهایشان کینه است برکنیم و برادرانه بر تختهای روبروی یکدیگر قرار دارند. خسته نمی شوند و از آن بیرونشان نرانند. (۴۸-۴۵: ۱۵)

آنان که به خود ستم روا داشته اند، درمقابل فرشتگانی که جانیشان را می گیرند، سر تسلیم فرود می آورند: " که ما کار بدی نمی کردیم. " آری مسلماً خدا به کردارتان آگاه است، اکنون از درهای جهنم که تا ابد در آن خواهید ماند به درون درآئید، " جایگاه سرکشان چه بد است. (۲۹-۲۸: ۱۶)

فرشتگانی که جان پاکان را می ستانند می گویند: درود بر شما بخاطر کردارتان به بهشت وارد شوید. (۳۲: ۱۶)

هرکس دنیای زود گذر را بخواهد، همان اندازه که اراده کنیم به او خواهیم داد، آنگاه دوزخ را بر او مقرر خواهیم کرد، که نکوهیده و مردود در آتش سوزان درآید، و پاداش کوشش آن کس که طالب سرای آخرت باشد و سعی و کوشش خود را بکار برد و مؤمن باشد، داده خواهد شد، و هریک از این دو گروه را از عطای پروردگارت کمک خواهیم داد، و هرگز کسی از عطای پروردگارت محروم نخواهد بود. بنگر چگونه بعضی را بر بعضی برتری داده ایم، و درجات آخرت و برتریهایش از این هم بیشتر است. (۲۱-۱۸: ۱۷)

کسانی که ایمان آورده اند و کارهای شایسته کرده اند، ما پاداش نیکوکاران را ضایع نخواهیم کرد، بهشت جاودان از آن ایشان است، و از فرودست ایشان جویها جاریست، در آنجا به دستبندهای زرین آراسته شده اند، و لباسهای سبز رنگ از حریر نازک و ضخیم دربر کنند و بر تختها تکیه زنند، چه پاداش خوب و چه تکیه گاه نیکویی. (۳۱-۳۰: ۱۸)

انسان می گوید: " آیا پس از مرگ زنده خواهیم شد؟ " آیا انسان بیاد نمی آورد که ما قبل از آن او را که هیچ نبود آفریدیم؟ به پروردگارت سوگند که همه آنها را با شیاطین محشور خواهیم کرد، آنگاه که در پیرامون جهنم حاضرشان کردیم، همه را به زانو در می آوریم، پس آنگاه از هر گروه سرکش ترینشان را در برابر خدای بخشنده جدا خواهیم کرد، ما کسانی را که به آتش دوزخ سزاوارترند بهتر می شناسیم.

هیچ یک از شما نیست، مگر آنکه وارد جهنم شود و این حکم حتمی پروردگار توست، و بعد کسانی را که تقوا پیشه کرده اند از آن نجات میدهیم و ستمکاران را همچنان به زانو درآمده، در آن رها می کنیم. (۷۲-۶۶: ۱۹)

هرکس با گناه به حضور پروردگارش برسد دوزخ جایگاه اوست که نه در آن میمیرد و نه زنده می ماند، و هرکس با ایمان و عمل صالح در پیشگاهش حاضر شود دارای درجات عالی است. درباغهای جاوید که جویباران در آن جاریست همواره خواهد بود، این است پاداش کسی که خود را پاک گرداند. (۷۶-۷۴: ۲۰)

می گویند: "اگر راست می گوئید این وعده کی می رسد؟" کافران زمانی که نتوانند آتش را از چهره و پشت خود برطرف کنند و یاری نشوند، دریابند. آری ناگاه به سراغشان می آید، و میبوهتشان می کند، نه می توانند آن را برطرف سازند و نه مهلتی درکار است. (۴۰-۳۸: ۲۱)

خداوند کسانی را که ایمان آورده اند و اعمال صالح انجام داده اند به باغهایی درمی آورد که جویباران در آن جاریست، در آنجا با دستبندهای زرین و مروارید آراسته شوند، و تن پوششان از حریر است، و به گفتار پاکیزه و راه پسندیده راهنمایی شوند. (۲۴-۲۳: ۲۲)

مؤمنان رستگار شدند: آنان که در نمازشان فروتن، و از کارهای بیهوده روی گردانند، و زکات می پردازند، و آنان که شرمگاهشان را حفظ می کنند، جز برهمسران و کنیزانشان، که در این صورت قابل ملامت نیستند، هرکس فراتر از این بخواهد تجاوزکار است، و رعایت کنندگان امانت، و حافظان نماز، آنان همان وارثانند، که بهشت را به ارث برند، و در آن جاودان باشند. (۱۱-۱: ۲۳)

آنگاه که در صور دمیده شود، در آن روز نسبتی در میان نیست و از حال یکدیگر نپرسند، کسانی که کفه ترازویشان سنگین است رستگار اند، و سبک میزانشان کسانیند که بخود زیان رسانده اند و در جهنم جاودانند، آتش چهره هایشان را می سوزاند و در دوزخ از ترش رویانند، (به آنان گفته شود) مگر آیات من بر شما خوانده نشد که آن را تکذیب کردید؟ گویند: "پروردگارا! شور بختیمان بر ما غلبه کرد و ما قوم گمراهی بودیم، پروردگارا! از جهنم خلاصمان کن، اگر تکرار کردیم ستمکاریم." خطاب شود: "در آتش گم شوید و حرف ننزید، آری گروهی از بندگان من که می گفتند: "پروردگارا! ایمان آوردیم، ما را بیامرز و بر ما

رحم کن که تو رحیم ترینی." شما آنها را چنان مسخره کردید و چنان به آنها خندیدید که بکلی یاد مرا به خاطر شما نیاوردند، من امروز آنها را به جزای صبری که کردند، پاداش دادم، آنها کامیاب هستند." فرمود: "چند سال در زمین درنگ داشتید؟" گویند: "یک روز، با قسمتی از روز، از حسابگران بپرس." فرمود: "اگر در می یافتید زمان درنگتان بسیار اندک بود، آیا گمان کردید ما شما را به بازیچه خلق کردیم و به سوی ما باز نمی گردید؟"

بلند مرتبه است خداوند یکتا، فرمانروای حق که معبودی جز پروردگار عرش کریم نیست.

(۱۱۶-۱۰۱:۲۳)

بندگان خدای رحمان کسانی هستند که بدون تکبر بر زمین راه می روند و هنگامی که جاهلان آنها را مورد خطاب قرار دهند، با متانت سخن می گویند، و آنان که شب را برای پروردگارشان به سجده و قیام می گذرانند، و آنان که می گویند: "پروردگارا، عذاب جهنم را از ما برطرف کن که عذاب دشواری است، براستی که آن بد جایگاه و بد اقامتگاهی است.

و آنان که به گاه هزینه اسراف نمی کنند و بخل نمی ورزند، بلکه به اعتدال رفتار میکنند.

آنان که معبود دیگری را با خدا نمی خوانند و کسی را که خدا خورش را حرام شمرده، جز به حق نمی کشند، و زنا نمی کنند و هرکس چنین کند مجازاتش را خواهد دید، و عذابش در روز قیامت دوبرابر خواهد بود و با خواری در آن خواهد ماند، مگر کسی که توبه کند و ایمان آورد و عمل شایسته انجام دهد، که در این صورت خداوند بدیهایشان را به نیکی مبدل کند و خداوند آمرزنده مهربان است.

کسی که توبه کند و ایمان آورد و عمل شایسته انجام دهد براستی بسوی خدا باز خواهد گشت.

و آنان که به دروغ شهادت نمی دهند، و هنگامی که با لغو و بیهدگی برخورد کنند، بزرگوارانه از آن می گذرند، و آنان که وقتی به آیات پروردگار اندرزشان دهند در برابر آن چون ناشنویان و نا بینایان نباشند، و به آنانی که می گویند: "پروردگارا! از همسر و فرزندانمان چشمان ما را روشن فرما و ما را پیشوای اهل تقوا قرار بده."

(اینان) به پاداش صبری که کرده اند غرغه های بهشتی نصیبشان خواهد شد، و در آنجا با درود و سلام مواجه خواهند شد، و جاودانه در آن بمانند، چه نیکو جایگاهی و چه قرارگاه خوبی.

بگو: "اگر دعای شما نباشد پروردگار من چه توجهی به شما کند؟ اما حال که تکذیب کرده اید، به زودی (کیفرش) گردن گیر و ملازمان خواهد شد. (۷۷-۳:۲۵)

گفتند: "آیا وقتی در زمین ناپدید شدیم از نو آفرینش خواهیم یافت؟" ولی آنها دیدار پروردگارشان را انکار می کنند. بگو: "فرشته مرگ که بر شما گماشته شده جانتان را می گیرد، و بعد به سوی پروردگارتان باز می گردید." اگر شاهد زمانی باشی که مجرمان در پیشگاه پروردگارشان سر به زیر افکنده اند،

- پروردگارا! دیدیم و شنیدیم، مارا بازگردان تا کارشایسته ای انجام دهیم، که اکنون به یقین رسیده ایم."

- اگر اراده می کردیم هدایت هرکس را که می خواستیم به او ارزانی می داشتیم، ولی وعده من حق است که دوزخ را از جن و انس پر می کنم.

- بچشید، به کیفر آن که دیدار امروztان را از یاد بردید، ما نیز فراموشتان کردیم و به سزای کردارتان عذاب ابدی را بچشید. تنها کسانی به آیات ما ایمان می آورند که وقتی بر آنها خوانده شود سجده کنان به رو درمی افتند و تسبیح و سپاس پروردگارشان را بجا می آورند و تکبر نکنند، پهلو از بستر خواب برگیرند و با بیم و امید پروردگارشان را بخوانند، و از آنچه روزیشان داده ایم انفاق کنند. (۱۰۰:۱-۳۲)
هیچکس نمی داند چه پاداشهایی که روشنی بخش دیدگان است برای آنها اندوخته شده است، و این پاداش اعمالی است که انجام داده اند.

آیا مؤمن مانند فاسق است؟ هرگز یکسان نخواهد بود، اما مؤمنان نیکوکار را به پاداش کردارشان باغهایی است، ولی منزلگاه فاسقان آتش است، هر وقت بخواهند از آن بیرون شوند به آنجا باز گردانده خواهند شد و به آنها گفته شود: "بچشید عذاب آتشی را که آن را انکار می کردید." و قبل از عذاب آخرت عذاب دنیا را به آنها می چشائیم، شاید باز گردند. (۲۱-۱۷:۳۲)

کتاب را به کسانی میراث دادیم که از بندگان برگزیده ما بودند، لکن بعضی (از مردم) برخود ستم کردند وعده ای راه اعتدال را برگزیدند و گروهی به فرمان خدا در نیکیها پیشی گرفتند، این بخشایش بزرگی است.

(چنین کسان به) باغهای جاویدان وارد می شوند، در آنجا به دستبندهای زرین و مروارید آراسته خواهند بود و لباسشان از حریر است، و گویند: "سپاس خدای را که اندوه از ما بگردانید، زیرا که پروردگار ما آمرزنده شکر پذیر است، آن که بافضل خود ما را در این سرای که در آن نه رنجی به ما می رسد و نه خستگی، اقامت داد."

کافران را آتش دوزخ است، نه فرمان مرگشان صادر شود که بمیرند و نه از عذابشان کاسته شود، نا سپاسان را چنین کیفر می دهیم، از درون آتش فریاد می زنند: "پروردگارا! ما را بیرون آور تا کارهای شایسته، غیر از آنچه می کردیم انجام دهیم."

" مگر آنقدر عمر به شما ندادیم که پند گیرندگان بتوانند پند بگیرند و هشدار دهنده ای نیز برایتان آمد، پس بچشید که ستمکاران را یاوری نیست، خداوند دانای نهان آسمانها و زمین است و از درون دلها آگاه است.

اوست که شما را در زمین جانشین (پیشینیان) قرار داد، پس هرکس ناسپاسی کند به زیان خود اوست و کفر کافران نزد پروردگارشان جز دشمنی چیزی افزون نمی کند و نیز کفرشان جز به خسرا نشان نخواهد افزود."

(۳۹-۳۲: ۳۵)

بگو: " کسانی که خود و خاندانشان را در روز قیامت مغبون می کنند، زیانکارند، " آگاه باش که این زبانی آشکار است، آنها را از فراز و فرود طبقات آتش است و این چیزی است که خدا بندگان را از آن می ترساند، ای بندگان من از (نافرمانی) من حذر کنید. (۳۹: ۱۵-۱۶)

آیا آن کس را که فرمان عذاب برای او قطعی شده است می توانی از آتش نجات دهی؟ لیکن برای آنان که از (نافرمانی) خدا می ترسند، غرفه هائی بر فراز یکدیگر بنا شده و جویها از زیر آن روان است، این وعده خداست و او خلف وعده نمی کند. (۳۹: ۲۰-۱۹)

درصور که دمیده شود آسمانیان و زمینیان بی هوش می شوند مگر آنها که خدا بخواهد، و چون بار دیگر در آن دمیده شود، ناگهان بپا خیزند و درنگرند، و زمین به نور پروردگار روشن شود، و نامه اعمال را در میان بگذارند، و پیامبران و گواهان را بیاورند، و در میان آنها بحق داوری شود، و بر کسی ستم نخواهد شد.

به هرکس معادل کردارش داده شود، او به اعمال انجام شده آگاه تر است، و کافران گروه گروه به جهنم رانده شوند، وقتی به دوزخ برسند، درهای آن باز شود و مأموران دوزخ به آنان گویند: " مگر از خودتان رسولانی برایتان نیامد، تا آیات پروردگارتان را برایتان بخوانند و از دیدار این روز بیم دهند؟ " گویند: " آری."

لکن دیگر فرمان عذاب بر کافران مسلم شده است.

گفته شود: " از درهای جهنم داخل شوید و برای همیشه در آن بمانید، متکبران را چه بد جایگاهی است.

و آنان که برای پروردگارشان تقوا پیشه کرده اند، گروه گروه به بهشت برند، و چون بدانجا رسند، در هایش گشوده شود و نگهبانان بهشت به آنها گویند:

"سلام بر شما، خوش باشید، به بهشت جاودانه داخل شوید."

گویند: " سپاس خدای را که وعده اش به ما راست بود و زمین را میراث ما قرار داد و در هر جای بهشت که بخواهیم منزل می گزینیم."

چه پاداش نیکوئیست برای عمل کنندگان، و فرشتگان را بنگری که برگرد عرش حلقه زده اند و به ستایش خدای تسبیح می گویند، و در میان آنها بحق داوری کنند، و گفته شود:

" سپاس خدای را که پروردگار جهانیان است. " (۳۹: ۶۸-۷۵)

ما رسولان خود و مؤمنان را در زندگی دنیا و روزی که گواهان برخیزند یاری می کنیم، روزی که پوزش ستمگران سودی ندهد، لعنت و سرای بد برای آنهاست. (۵۲-۵۱: ۴۰)
صبر کن که وعده خدا حق است و برای گناهت آمرزش بخواه و هر شامگاه و بامداد به ستایش پروردگارت تسبیح بگو. آنان که بدون دلیل در آیات پروردگارشان جدل می کنند در دلشان جز تکبر نیست و به آن نخواهند رسید، بنا بر این به خدا پناه ببر که او شنوای بیناست. (۵۵-۵۶: ۴۰)

برآنان که گفتند: "پروردگار ما فقط خداست." و بر آن پای فشردند، فرشتگان نازل می شوند، که: " نترسید و غمگین مباشید، شما را به بهشتی که وعده شده است بشارت باد"
ما در زندگی دنیا و آخرت دوستان شما هستیم، هر چه بخواهید و دوست داشته باشید، در آن برای شما فراهم است. دهشی است از طرف آمرزنده مهربان. (۳۲-۳۰: ۴۱)
وکسی که خدا او را به گمراهی واگذارد، بعد از خدا هیچ یاور و پشتیبانی نخواهد داشت و ستمگران را خواهی دید که چون عذاب را مشاهده کنند می گویند: " آیا راه باز گشتی وجود دارد؟ "

آنها را خواهی دید که بر آتش عرضه شوند و خوار و خاضعانه زیر چشمی نگاه می کنند و مؤمنان می گویند: " زیانکاران کسانی هستند که در روز قیامت خود و کسانشان زیان دیده اند." آگاه باش که ستمکاران به عذاب ابدی گرفتارند، و در برابر خدا یارانی ندارند که یاریشان کنند و کسی را که خدا گمراه سازد هیچ راه نجاتی ندارد.

پیش از فرا رسیدن روزی که از جانب خدا راه بازگشتی در آن نیست، پروردگارتان را اجابت کنید، در آن روز نه پناهی خواهید داشت و نه مدافعی. (۴۷-۴۴: ۴۲)

در آن روز (قیامت) دوستان دشمن یکدیگرند، جز کسانی که در راه خدا تقوا پیشه کرده بودند. ای بندگان من، در آن روز نه ترسی خواهید داشت و نه اندوهگین می شوید، آنان که به آیات ما ایمان آورده و تسلیم امر خدا بوده اند، (به آنها گفته شود:) " شما و همسرانتان با شادمانی به بهشت وارد شوید. "

قدحهای زرین و سبوهائی را در میانشان می گردانند که تمنای دل در آن است، و دیده از آن لذت می برد، و شما در آن همیشه خواهید بود.

این همان بهشتی است که به پاداش اعمالی که می کردید آن را به ارث برده اید.

در آنجا برای شما میوه های فراوانی است، که از آن می خورید.

گناهکاران در عذاب جهنم جاودانند، عذابشان کاهش نمی یابد و در آنجا از همه چیز نا امیدند. ما به آنها ستم نکردیم، بلکه خودشان ستمکار بودند، فریاد برآوردند: "ای مالک، کاش پروردگار تو مرگ ما را برساند." می گوید: "شما در اینجا ماندنی هستید." ما حق را برای شما آوردیم ولی بیشتر شما از حق کراهت داشتید. "لیکن آنها تصمیم قاطع گرفتند، ما نیز اراده قاطعی داریم، یا می پندارند که ما راز و نجوایشان را نمی شنویم، آری رسولان ما نزد آنها نرسیدند و می نویسند.

(۴۳-۶۷-۸۰)

براستی اهل تقوا در مقامی امن هستند، در باغها و چشمه ها، لباسهای از حریر نازک و دبیای ضخیم می پوشند، و در مقابل یکدیگر می نشینند، دیدن سان آنها را همسر حوران چشم درشت می کنیم، با آسایش خیال هر میوه ای را که بخواهند میابند.

در آنجا مرگ را نمی چشند، مگر همان مرگ نخستین، و خداوند آنها را از عذاب جهنم حفظ کرده است.

این بخششی از جانب پروردگار، و رستگاری بزرگی است. (۴۴-۵۱-۵۷)

گفتند: "جز زندگی دنیا چیزی در کار نیست، زندگی می کنیم و می میریم و جز طبیعت هلاکمان نمی کند." آنان بدان علم ندارند و جز در وهم و خیال نیستند.

چون آیات روشن ما بر آنها خوانده شود، دلیلی در برابر آن ندارند جز اینکه بگویند: "اگر راست می گوئید، نیاکان ما را به زندگی برگردانید."

بگو: "خدا شما را زنده می کند و بازمی میراند، و بار دیگر در قیامت- که تردیدی در آن نیست- جمعتان می کند، ولی اکثر مردم نمی دانند."

فرمانروائی آسمانها و زمین از آن خداست، روزی که قیامت برپا شود، اهل باطل زیان خواهند کرد.

در آن روز هر گروهی را خواهی دید که به زانو درآمده اند، و هر امتی برای گرفتن نامه اعمالش خوانده شود، و در آن روز در برابر آنچه انجام داده اند، جزا داده خواهند داد: "این نامه ماست که به حق بر شما سخن می گوید، زیرا کارهایی را که می کردید می نوشتیم."

پروردگار مؤمنان نیکوکار را به رحمت خود واصل می کند، و این رستگاری بزرگی است.

- اما کافران! مگر آیات من بر شما خوانده نشد که شما تکبر کردید و مردمی گناهکار بودید؟ و چون گفته می شد که وعده خدا راست است، و در قیامت شکی نیست، می گفتید: "ما نمی دانیم قیامت چیست، ما فقط گمان داریم و به یقین نرسیده ایم.

اعمال زشتی که کرده اند در نظرشان آشکار شود، و آنچه را مسخره می کردند، آنها را احاطه کند.

گفته شود: " امروز شما را از یاد بردیم، همان گونه که شما دیدار امروزتان را از یاد بردید، جایتان آتش است و هیچ یآوری ندارید، این بدان جهت است که آیات خدا را به مسخره گرفتید و زندگی دنیا شما را فریفت، لذا امروز از آن بیرونتان نبرند، و هیچ عذری از ایشان نپذیرند.
سپاس خدای را که آفریدگار آسمانها و زمین و پروردگار آدمیان است، در آسمانها و زمین بزرگی از آن اوست، و او نیرومند فرزانه است. (۳۷-۲۴: ۴۵)

و چون مردم به محشر درآیند معبودان دشمنان آنها و منکران عبادتشان هستند. (۴۶: ۶)
آنان که گفتند: " پروردگار ما خداست. " و سپس استقامت کردند، نه ترسی دارند و نه اندوهگین شوند.
اینان اهل بهشتند و به پاداش اعمالشان جاودانه در آن باشند. (۴۶: ۱۳-۱۴)

روزی که کافران بر آتش عرضه شوند: " در زندگی دنیا لذتهایتان را بردید و از آن بهره من شدید، اما امروز به عذاب خوار کننده- در برابر استکبار ناحقن در زمین و به سبب گناهانی که انجام داده اید- کیفر شوید. "
(۴۶: ۲۰)

روزی که کافران به آتش عرضه شوند: " آیا این حق نیست؟ "
گویند: " به پروردگارمان سوگند که هست. "

گوید: " بخاطر کفری که می ورزیدید عذاب را بچشید. " (۴۶: ۳۴)

ما انسان را آفریدیم و از وسوسه های نفس او آگاهیم و از رگ گردنش به او نزدیکتریم، چرا؟ که دو فراگیرنده برجانب راست و چپش نشسته اند و اعمالش را فرا می گیرند، کلامی نمی گوید، مگر آنکه مراقبی درکنارش حاضر است، و برآستی سكرات مرگ فرا رسید، این همان چیزی است که از آن گریز داشتی، و درصور دمیده شد این روز موعود است، به همراه هرکس که وارد شود سوق دهنده و گواهی است، و تو از این غافل بودی، و ما (اکنون) از (چشم) تو پرده برداشتیم، و امروز چشمانت تیزبین شده است.

قرین او بگوید: " این عمل توست نزد من، که آماده اش کرده ام. "

نا سپاسان لجوج را به جهنم دراندازید - همان بازدارنده خیر، متجاوز و شکاک را، آنکه با خدا معبود دیگر قرار داده است، در عذاب سخت بیاندازید.

همنشین او گوید: " پروردگار! من او را به سرکشی وادار نکردم، او خود سخت درگمراهی بود. "

فرماید: " درمقابل من مجادله نکنید، که پیش از این عذاب را به شما وعده داده بودم، و عده من تغییر پذیر نیست، و هرگز به بندگانم ستم نخواهم کرد.

روزی که به جهنم بگوئیم: " آیا پُر شدی؟ " می گوید: " آیا باز هم هست؟ "

بهشت را برای اهل تقوا نزدیک آورند تا دور نباشد، این همان وعده ایست که به هر توبه کننده پرهیزکاری داده شده بود، آنهایی که درنهمان از (نافرمانی) خدای رحمان بترسند و با دلی توبه کار آمده باشند: " به سلامت وارد بهشت شوید که این روز جاودانگی است."

در آنجا هر چه بخواهند هست و از آن بیشتر نزد ما باشد. (۵۰ : ۱۶ - ۳۵)

سوگند به بادهایی که خاک می پراکند، سوگند به ابرهای گرانبهار، سوگند به فرشتگان تقسیم کننده کارها، که آنچه را به شما وعده داده است راست باشد، و روز جزا آمدنی است.

سوگند به آسمان پُر ستاره، که درگفتار گونه گون هستید، هر که از حق منصرف شود ، منصرفش خواسته اند. مرگ بر دروغگویان، و آنان که در بی خبری و جهل فرو رفته اند.

می پرسند: " روز جزا کی می رسد؟" روزیست که بر آتش عذاب می شوند.

- عذاب خود را بچشید، این همان چیزی است که برای آن شتاب داشتید، اهل تقوا در باغها و چشمه سارهای بهشت مستقر شده اند، و آنچه را پروردگارشان ارزانی داشته است، دریافت کرده اند، زیرا که آنها پیش از این نیکوکار بوده اند.

آنها اندکی از شب را می خفتند، سحرگاهان به استغفار می آمدند، و در اموالشان حقی برای سائل و محروم منظور داشتند. (۵۱ : ۱ - ۱۹)

سوگند به کوه طور، سوگند به کتاب نوشته شده، در صفحه ای گسترده، سوگند به خانه آباد شده، و سوگند به سقف برافراشته، سوگند به دریای مالا مال، که عذاب پروردگارت واقع شدنی است، و آن را مانعی نیست.

روزی که آسمان موج شود، و کوه ها به شتاب روان گردد، در آن روز وای بر تکذیب کنندگان، آنان که سرگرم کارهای باطل خویشند، روزی که آنها را به زور بسوی آتش دوزخ کشند. :

" این است آتشی که انکارش می کردید، آیا این جادوست یا نمی بینید؟

به آتش در آئید، صبر کنید یا نکنید، برایتان تفاوت نمی کند، تنها به کردارتان کیفر دهند.

مسلماناً اهل تقوا در باغها و در نعمتند، از داده های پروردگارشان مسرورند و خداوند آنها را از عذاب دوزخ محفوظ داشته است.

- بخاطر کردارتان بخورید و بیاشامید، گوارایتان باد، تکیه بر تختهای بهم پیوسته دارند و حوریان را به همسری آنان در آوریم، و مؤمنان و فرزندانیشان را که به پیروی از آنان ایمان آورده اند به هم ملحق می کنیم، و از عمل آنها چیزی نمی کاهیم ، و هر کس در گرو اعمال خویش است.

و پیوسته از هر میوه و گوشتی که بخواهند به آنها عطا می کنیم، در آنجا از یکدیگر جام می گیرند که در آن نه خطا و نه گناهی است، و پسرانی چون مروارید پنهان در صدف (برای خدمت) گردشان می گردند.

پرسش کنان رو بیکدیگر می کنند، و می گویند: " ما پیش از این در میان کسان خود ترسان بودیم، اما خدا بر ما منت نهاد و از عذاب کشنده حفظمان کرد، ما پیش از این اورا می خواندیم، که او نیکوکار مهربان است."

(۲۸-۱: ۵۲)

برای رسیدن به آمرزش پروردگارتان و بهشتی که به پهناوری آسمان و زمین است بریکدگر پیش دستی کنید، که آن برای کسانی آماده شده است که به خدا و رسولش ایمان آورده اند. این فضل الهی است، به هر کس بخواهد می دهد، و خداوند صاحب فضل عظیم است. (۲۱: ۵۷)

ای مؤمنان از (نافرمانی) خدا بترسید، هر کس باید بنگرد که برای فردایش چه پیش فرستاده است و از (نافرمانی) خدا بترسید که خداوند از کردارتان آگاه است، همچون کسانی نباشید که خدا را از یاد بردند، و خدا نیز به خود فراموشی گرفتارشان کرد و آنها نا فرمانند.

هرگز دوزخیان و بهشتیان یکسان نیستند، بهشتیان رستگارند.

اگر این قرآن را بر کوهی نازل می کردیم، می دیدی که در برابرش به خشوع در می آمد و از ترس خدا می شکافت، این مثلها را برای مردم می آوریم، باشد که ببانندیشند. (۲۱ - ۱۸ : ۵۹)

بگو آن مرگی که از آن فرار می کنید، سرانجام به شما خواهد رسید، و بعد به سوی کسی که دانای نهان و آشکار است بازگردانده می شوید و شما را از آنچه انجام داده اید آگاه خواهد کرد. (۸ : ۶۲)

ای مؤمنان، خود و خویشانانتان را از آتشی که هیمه آن مردم و سنگهاست حفظ کنید، آتشی که فرشتگان گمارده شده بر آن خشن و سخت گیرند و هرگز در اجرای فرمان خدا نا فرمانی نمی کنند، و هر چه دستور یافته اند به اجرا در می آورند.

ای کافران به عذر خواهی بر نخیزید که امروز اعمالتان را پاداش می دهند.

ای مؤمنان با اخلاص کامل توبه کنید، باشد که پروردگارتان از گناهان شما درگذرد و به باغهایی واردتان کند که جویباران در آن جاریست.

روزی که خداوند، پیامبر و گرویدگان به او را فرو نگذارد، و نورشان پیشاپیش و طرف راستشان به حرکت درآید، خواهند گفت: " پروردگارا نور ما را کامل کن، و ما را بیمارز که تو

برهرکار توانائی." (۸-۶ : ۶۶)

آنگاه که یک بار نفخه صور برآید، و زمین و کوه ها از جا کنده شود و یکباره درهم بریزد، در آن روز که حادثه فراز آید، و آسمان شکافته شود، و پایداری از دست بدهد، فرشتگان گردا گرد آسمان درآیند، و هشت فرشته عرش پروردگارت را برافراشته می دارند.

در آن روز همگی به پیشگاه خدا عرضه شوید، و از کارهای شما چیزی پنهان نخواهد ماند. اما کسی که نامه عمل او را به دست راستش دهند، گوید: "بیائید نامه عمل مرا بخوانید، که یقین داشتم حساب اعمالم را خواهم دید، او را زندگی رضایت بخشی خواهد بود، در بهشتی برین، که میوه هایش در دسترس است، بخورید و بیاشامید، بخاطر اعمال روزهای گذشته تان گوارایتان باد.

ولی کسی که نامه اعمال را به دست چپش دهند، گوید: "ای کاش نامه عمل من داده نمی شد، و نمی دانستم حساب چیست، ای کاش مرگ پایان کار بود، مال و ثروتم مرا بی نیاز نکرد، و قدرتم نیز از دست رفت." او را بگیرد و به زنجیر بکشید، و به دوزخ بیفکنید، و با زنجیر هفتاد متری بسته اش دارید. زیرا به خدای بزرگ ایمان نیاورد، و به اطعام مستمندان ترغیب نمی کرد، پس امروز، اینجا یار مهربانی ندارد، و طعامش چیزی جز چرک و خون نیست. غذایی که جز خطاکاران خورنده ای ندارد.

(۳۷-۱۳ : ۶۹)

و بندگان خدا از چشمه ای می نوشند که می توانند بهرکجا بخواهند جاریش سازند، آنها به نذر خود وفا می کنند، و از روزی می ترسند که عذابش فراگیر است.

غذا را با اینکه دوست دارند، به فقیر و یتیم و اسیر می دهند: "فقط برای خدا به شما غذای دهیم، نه از شما پاداشی می خواهیم، نه متوقع تشکریم، ما از روزی بسیار سخت از پروردگاران می ترسیم."

(۱۰-۶ : ۷۶)

خداوند از شر آن روز در امانشان می دارد، و آنان را شادی و سرور می بخشد، و در برابر شکیبائی، بهشت و لباسهای حریر بهشتی پاداششان می دهد.

در آنجا برتختها تکیه زنند، نه آفتابی در آنجا می بینند و نه سرمائی، سایه هایش بر آنان گسترده و میوه هایش در دسترس است، جامهای سیمین و کاسه های بلورین گردا گرد آنان می گردانند، ظرفهای بلورین و سیمین را به اندازه پُر کرده اند، در آنجا از جامهائی سیراب می شوند که با زنجبیل آمیخته باشد، چشمه ای در آنجاست که سلسبیل نام دارد، گردا گرد آنان نو جوانانی جاودانی می گردند، و هرگاه آنها را بنگری گمان می کنی مروارید پراکنده اند، و چون آنجا را مشاهده کنی فرمانروائی عظیمی خواهی یافت.

بر اندامشان لباسهائی از حریر سبز رنگ است، که با دیبای ضخیم و به دستبندهایی از نقره آراسته شده اند، و پروردگاران شراب پاک به آنها می نوشاند..

این پاداش شماسست و از کوششتان قدرنانی شده است. (۲۲- ۱۱ : ۷۶)

آیا وصف غاشیه به تو رسیده است؟ در آن روز چهره هائی در مانده، رنج کشیده و فرسوده به آتش سوزان در افتند، و از چشمه های سوزان بنوشانندشان، طعامی نیست آنان را مگر از خار خشک، غذائی که نه آنها را فربه کند، نه گرسنگی را بر طرف سازد، در آن روز چهره هائی شاداب و با طراوت باشد، و از اعمالشان خشنود، در بهشت برین هستند، که در آنجا سخن لغو و بیهوده ای نشنوند، چشمه هایش جاری، تختهای زیبا و بلند، و جامهائی نهاده در کنار چشمه ها، و بالش و پستی های منظم چیده شده، و فرشهای فاخر گسترده است. (۱۶- ۱ : ۸۸)

اما انسان هنگامی که خدا برای آزمایش او را گرامی می دارد و نعمت می بخشد، می گوید: " پروردگرم مرا گرامی داشت." اما چون او را بیازماید و روزی را بر او تنگ گیرد، می گوید: " پروردگرم مرا خوار کرده است." چنان نیست که گمان می کنید، شما یتیمان را گرامی نمی دارید و یکدیگر را به اطعام مستمندان تشویق نمی کنید، و میراث خوارانید، و به مال و مکننت دل بسته اید، اما چنین نیست، هنگامی که زمین به سختی در هم کوبیده شود، و فرمان پروردگارت برسد و فرشتگان صف در صف در آیند، در آن روز جهنم را حاضر آرند، در آن روز انسان متذکر می شود، اما چه فایده که این تذکر به حال او سودی ندارد. می گوید: " ای کاش برای زندگی (زوال ناپذیر ابدی) چیزی از پیش فرستاده بودم." در آن روز هیچکس همانند عذاب او عذاب نکشد.

ای نفس آرام یافته خشنود و پسندیده به سوی پروردگات بازگرد، و در سلک بندگان من وارد شو، و در بهشت قدم بگذار. (۳۰- ۱۵ : ۸۹)
